ГОДИШЊАК

СХХХ

ЗА

2023.

Главни и одговорни уредник

академик Небојша Лалић

ISSN 0351-0336

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ГОДИШЊАК

CXXX

ЗА

2023.

БЕОГРАД
2024

Издаје

Српска академија наука и уметности
Кнеза Михаила 35, Београд

Прелом
Милан Губеринић

Идејно решење корица
Никола Стевановић

Тираж 250 примерака

Штампа
Birograf comp, Београд

© Српска академија наука и уметности, 2024

САДРЖАЈ

I. САСТАВ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

1. Председништво и Извршни одбор ... 7
2. Чланови Академије ... 9

II. ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ

1. Редовни чланови ... 27
2. Дописни чланови ... 54
3. Чланови ван радног састава ... 61
4. Инострани чланови ... 64
5. Почасни чланови ... 79

III. РАД АКАДЕМИЈЕ У 2023. ГОДИНИ

1. Извршни одбор ... 89
2. Председништво ... 96
3. Скупштина ... 114
4. Одељење за математику, физику и гео-науке ... 144
5. Одељење хемијских и биолошких наука ... 154
6. Одељење техничких наука ... 164
7. Одељење медицинских наука ... 176
8. Одељење језика и књижевности ... 194
9. Одељење друштвених наука ... 204
10. Одељење историјских наука ... 210
11. Одељење уметности ... 218
12. Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности ... 228
13. Одбори, фондације и задужбине Академије ... 235
14. Скупови и предавања ... 239
15. Међународна сарадња ... 246
16. Издавачка делатност ... 252
17. Служба Академије ... 273

Архив САНУ ... 273
Архив САНУ у Сремским Карловцима ... 275
Библиотека САНУ ... 276
Галерија ликовне и музичке уметности САНУ ... 282
Галерија науке и технике САНУ ... 291
Аудиовизуелни архив и центар за дигитализацију САНУ ... 294

Сектор за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол ... 298
Сектор за издавачку делатност ... 298
Сектор за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата ... 300
Сектор за послове Председништва ... 303
Сектор за правне и административне послове ... 304
Сектор за рачуноводствене и финансијске послове ... 304

Сектор за техничке послове, физичко обезбеђење и противпожарну заштиту 305
Група за послове штампе и документације 306
Група за информационе технологије 307
Група за односе с јавношћу и јавно информисање САНУ 307
Службеник за јавне набавке 308
Интерни ревизор 309
Стручни сарадник Легата за архитектуру САНУ 309
18. Финансијско пословање 310

IV. ОГРАНАК САНУ У НОВОМ САДУ
Уводна реч председника Огранка 313
Састав Огранка САНУ 314
1. Извршни одбор 314
2. Чланови Огранка 315
3. Рад Огранка 315
4. Научноистраживачки рад 317
5. Издавачка делатност 318
6. Библиотека и документација 318
7. Научни и јавни скупови, трибине, изложбе, јавне манифестације у Огранку 319
8. Сарадња Огранка са другим институцијама и дародавци 322
9. Стручна служба Огранка 323
10. Радови у Огранку 323
11. Средства Огранка – Финансијски извештај 323

V. ОГРАНАК САНУ У НИШУ
Уводна реч председника Комисије за руковођење радом Огранка 325
Састав Огранка САНУ 327
1. Комисија за руковођење радом Огранка 327
2. Чланови Огранка 327
3. Рад Огранка 327
4. Научноистраживачки рад 329
5. Издавачка делатност 331
6. Библиотека и документација 332
7. Научни и стручни скупови, јавна предавања, округли столови, изложбе, концерти, радионице 333
8. Награде и признања 337
9. Сарадња Огранка са другим институцијама 337
10. Сектор Огранка 337
11. Средства Огранка – Финансијска средства 338

VI. ЦЕНТАР ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД САНУ И УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ 339

VII. РЕГИСТАР ИМЕНА ЧЛАНОВА САНУ 345

I
САСТАВ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

1. ПРЕДСЕДНИШТВО

ИЗВРШНИ ОДБОР

Председник

академик *Владимир С. Костић*, изабран 7. априла 2015, поново изабран 4. априла 2019; академик *Зоран Кнежевић*, изабран 30. марта 2023.

Потпредседници

академик *Зоран В. Поповић*, изабран 7. априла 2015, поново изабран 4. априла 2019; поново изабран 30. марта 2023.

академик *Љубомир Максимовић*, изабран 7. априла 2015, поново изабран 4. априла 2019; академик *Миодраг Б. Марковић*, изабран 30. марта 2023.

Генерални секретар

академик *Зоран Кнежевић*, изабран 24. септембра 2020; академик *Небојша Лалић*, изабран 30. марта 2023.

Председник Огранка у Новом Саду

академик *Стеван Пилиповић*, изабран 24. марта 2015, поново изабран 22. марта 2019, поново изабран 8. марта 2023.

Председник Огранка у Нишу

–

СЕКРЕТАРИ ОДЕЉЕЊА

Одељење за математику, физику и гео-науке, академик *Милан Дамњановић*, изабран 26. марта 2021;

Одељење хемијских и биолошких наука, академик *Владимир Стевановић*, изабран 15. децембра 2017, поново изабран 19. новембра 2021;

Одељење техничких наука, академик *Слободан Вукосавић*, изабран 10. новембра 2021;

Одељење медицинских наука, академик *Драган Мицић*, изабран 23. децембра 2015, поново изабран 26. фебруара 2020;

Одељење језика и књижевности, академик *Злата Бојовић*, изабрана 27. новембра 2018, поново изабрана 22. новембра 2022;

Одељење друштвених наука, академик *Коста Чавошки*, изабран 19. новембра 2018, поново изабран 9. децембра 2022;

Одељење историјских наука, академик *Михаило Војводић*, изабран 24. фебруара 2016, поново изабран 26. фебруара 2020;

Одељење уметности, академик *Милан Лојаница*, изабран 10. марта 2011, поново изабран 18. марта 2015, поново изабран 14. марта 2019; академик *Иван Јевтић*, изабран 13. априла 2023.

ОГРАНАК У НОВОМ САДУ

председник академик *Стеван Пилиповић*, изабран 24. марта 2015, поново изабран 22. марта 2019, поново изабран 8. марта 2023.

потпредседник академик *Јасмина Грковић Мејџор*, изабрана 27. августа 2020, поново изабрана 8. марта 2023.

ОГРАНАК У НИШУ

Комисија за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу образована 27. јануара 2022: дописни члан *Влада Вељковић* (председник), академик *Јован Хаџи-Ђокић* (заменик председника), академик *Владимир Ракочевић*, академик *Градимир Миловановић*, академик *Љубодраг Димић*.

2. ЧЛАНОВИ АКАДЕМИЈЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТЕМАТИКУ, ФИЗИКУ И ГЕО-НАУКЕ

Редовни чланови

Др *Драгош Цветковић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 6. марта 1941, у Сремској Митровици; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CIII, CXII, CXXI).

Др *Федор Месинџер*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 7. марта 1933, у Сремској Митровици; за дописног члана изабран 15. децембра 1983, за редовног 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, XCII, CIII, CXII).

Др *Никола Коњевић*, професор емеритус Физичког факултета Универзитета у Београду, рођен 18. септембра 1940, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXVII).

Др *Ђорђе Шијачки*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 13. јуна 1947, у Новом Саду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVII).

Др *Стеван Пилиповић*, професор емеритус Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 24. маја 1950, у Новом Саду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. Председник Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду од 24. марта 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVII).

Др *Видојко Јовић*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 2. септембра 1956, у Пироту; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXVII).

Др *Стево Тодорчевић*, научни саветник Математичког института САНУ, рођен 9. фебруара 1955, у Убовића Брду код Мркоњић Града; за дописног члана изабран 25. априла 1991, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CV, CXIV).

Др *Градимир Миловановић*, професор Електронског факултета Универзитета у Нишу, у пензији, рођен 2. јануара 1948, у Зоруновцу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Милан Дамњановић*, професор емеритус Физичког факултета Универзитета у Београду, рођен 7. септембра 1953, у Скопљу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Миљко Сатарић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 23. децембра 1948, у Миросаљцима код Ариља; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Зоран Кнежевић*, научни саветник Астрономске опсерваторије у Београду, у пензији, рођен 23. августа 1949, у Осијеку; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 2020–2023; председник Српске академије наука и уметности од 30. марта 2023. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Зоран Радовић*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 27. августа 1946, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Милан Сударˮ*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 21. октобра 1946 у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Миодраг Матељевић*, професор Математичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 28. новембра 1949, у Ваљеву; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Владимир Ракочевић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, рођен 30. јануара 1953, у Нишу; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Владица Цветковић*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 19. јуна 1964, у Аранђеловцу; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни чланови

Др *Бранислав Јеленковић*, научни саветник Института за физику у Београду, у пензији, рођен 29. октобра 1950, у Новом Саду; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX).

Др *Слободан Б. Марковић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 15. новембра 1970, у Зрењанину; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII).

Др *Жељко Шљиванчанин*, научни саветник Института за нуклеарне науке „Винча“ у Београду, рођен 18. октобра 1967, на Жабљаку (Црна Гора); изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Игор Долинка*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 26. јуна 1973, у Суботици; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Члан ван радног састава

Др *Немања Калопер*, професор Калифорнијског универзитета у Дејвису, рођен 11. новембра 1963, у Зрењанину; изабран 2. новембра 2006.

Иностранu чланови

Сергеј Петрович Новиков (Сергей Петрович Новиков), шеф Одсека за геометрију и топологију Математичког института „В. А. Стеклов“ РАН, члан Руске академије наука и Папске академије наука, рођен 20. марта 1938, у Горком; изабран 15. децембра 1988.

Јурij Цолакович Оганесјан (Юрий Цолакович Оганесян), директор истраживања Лабораторије за нуклеарне реакције „Флеров“ при Обједињеном институту за нуклеарна истраживања у Дубни код Москве, члан Руске академије наука, рођен 14. априла 1933; изабран 23. октобра 1997.

Ђерђ Пантo (Pantó György), професор емеритус Истраживачког центра за геонауке Мађарске академије наука, члан Мађарске академије наука, рођен 29. јула 1936; изабран 23. октобра 1997.

Дитрих Х. Велте (Dietrich H. Welte), професор емеритус Рударско-геолошко-металуршког факултета Универзитета у Ахену, рођен 22. јануара 1935, у Вирцбургу; изабран 30. октобра 2003.

Андре Берже (André Berger), професор емеритус Католичког универзитета у Лувену, рођен 30. јула 1942, у Акозу (Белгија); изабран 2. новембра 2006.

Антон Цајлингер (Anton Zeilinger), професор емеритус Физичког факултета Универзитета у Бечу, члан Аустријске академије наука, добитник Нобелове награде за физику 2022, рођен 20. маја 1945, у Риду у Инкрајсу (Аустрија); изабран 2. новембра 2006.

Ендре Шили (Süli Endre), професор Универзитета у Оксфорду, рођен 21. јуна 1956, у Кули; изабран 5. новембра 2009.

Иван Божовић, научни саветник у Брукхејвен националној лабораторији, САД, рођен 18. маја 1947, у Београду; изабран 5. новембра 2009.

Ласло Форо (Forró László) професор емеритус Федералног политехничког универзитета у Лозани (École Polytechnique Fédérale de Lausanne), члан Мађарске академије наука, рођен 12. јула 1955, у Бачком Петровом Селу; изабран 1. новембра 2012.

Пјер Лена (Pierre Léna), професор емеритус Универзитета Париз Дидро (Париз 7), члан Француске академије наука и Папске академије наука, рођен 22. новембра 1937, у Паризу; изабран 5. новембра 2015.

Зоран Обрадовић, професор Универзитета Темпл и директор Центра за аналитику података и биомедицинску информатику, САД, рођен 25. априла 1961, у Мартинцима; изабран 5. новембра 2015.

Џелал Шенгор (Ali Mehmet Celâl Şengör), професор Техничког универзитета у Истанбулу, члан Турске академије наука, рођен 24. марта 1955, у Истанбулу; изабран 8. новембра 2018.

Часлав Брукнер, професор Физичког факултета Универзитета у Бечу и директор истраживања Института за квантну оптику и квантну информацију у Бечу, рођен 9. јула 1967, у Новом Саду; изабран 4. новембра 2021.

ОДЕЉЕЊЕ ХЕМИЈСКИХ И БИОЛОШКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Иван Гутман*, професор емеритус Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, добитник „Медаље САНУ“ из области природних и техничких наука 2021, рођен 2. септембра 1947, у Сомбору; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV, CXII).

Др *Драгослав Маринковић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 21. јануара 1934, у Београду; за дописног члана изабран 23. октобра 1997, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV, CIX, CXV).

Др *Живорад Чековић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 11. септембра 1934, у Коштуницима; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV).

Др *Драган Шкорић*, професор емеритус Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 16. септембра 1937, у Кореници; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXXI).

Др *Миљенко Перић*, професор емеритус Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду, рођен 16. јануара 1949, у Загребу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVII).

Др *Владимир Стевановић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. децембра 1947, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Богдан Шолаја*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 8. јула 1951, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Милена Стевановић*, научни саветник Института за молекуларну генетику и генетичко инжењерство у Београду, рођена 29. августа 1959, у Ресавици; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Славко Ментус*, професор Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду, у пензији, рођен 28. јула 1946, у Сарајеву; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Слободан Милосављевић*, професор емеритус Хемијског факултета Универзитета у Београду, рођен 30. децембра 1941, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Радмила Петановић*, професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 18. јуна 1950, у Горњем Милановцу; за дописног члана изабрана 1. новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Радомир Н. Саичић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, рођен 31. октобра 1961, у Београду; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Милош И. Ђуран*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, у пензији, рођен 24. јула 1952, у Казанцима код Босанског Грахова; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Велимир Попсавин*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 29. маја 1951, у Новом Саду; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни чланови

Др *Радослав Адић*, научни саветник емеритус у Брукхејвен националној лабораторији, САД, рођен 18. фебруара 1942, у Матешеву код Бања Луке; изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVIII).

Др *Тања Ћирковић Величковић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, рођена 16. септембра 1972, у Смедеревској Паланци; изабрана 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Марјан Никетић*, научни саветник и музејски саветник Природњачког музеја у Београду, рођен 26. фебруара 1961, у Нишу; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Жељко Томановић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 1. септембра 1966, у Титовом Ужицу (данашњем Ужицу); изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Чланови ван радног састава

Др *Радомир Црквењаков*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду и сарадник већег броја биотехнолошких компанија и лабораторија, у пензији, рођен 2. децембра 1946, у Новом Саду; изабран 23. октобра 1997.

Др *Слободан Мацура*, професор Мајо медицинске школе у Рочестеру, рођен 3. јуна 1948, у Станишићу; изабран 26. октобра 2000.

Др *Станко Стојилковић*, научни саветник Одсека за ћелијску сигнализацију Националног института за здравље детета и хумани развој у Бетезди, САД, рођен 25. августа 1950, у Каравукову код Сомбора; изабран 30. октобра 2003.

Др *Ненад Костић*, професор универзитета, у пензији, рођен 18. новембра 1952, у Београду; изабран 30. октобра 2003. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 18. V 2017.

Др *Дражен Зимоњић*, истраживач у Лабораторији за експерименталну карциногенезу Националног института за рак у Бетезди, САД, у пензији, рођен 30. марта 1950, у Београду; изабран 2. новембра 2006.

Иностранu чланови

Чинтамани Нагеса Рамачандра Рао (Chintamani Nagesa Ramachandra Rao), професор Центра за напредна научна истраживања „Ц. Нехру“ у Бангалору, члан Индијске националне академије наука и Папске академије наука, рођен 30. јуна 1934, у Бангалору; изабран 12. децембра 1985.

Велибор Крсмановић, професор Универзитета у Лиону, у пензији, рођен 8. новембра 1932, у Прешеву; изабран 27. октобра 1994.

Франк Карас (Frank E. Karasz), професор емеритус Масачусетс универзитета у Амхерсту, рођен 23. јула 1933, у Бечу; изабран 26. октобра 2000.

Стенли Б. Прусинер (Stanley B. Prusiner), директор Института за неуродегенеративне болести и професор Калифорнијског универзитета у Сан Франциску, добитник Нобелове награде за медицину 1997, рођен 28. маја 1942, у Де Мојну; изабран 30. октобра 2003.

Зоран С. Петровић, професор емеритус на Државном универзитету Питсбург, старији истраживач саветник у Канзашком центру за испитивање полимера, рођен 4. јуна 1941, у Прокупљу; изабран 5. новембра 2009.

Гордана Вуњак-Новаковић, професор Универзитета Колумбија, рођена 28. августа 1948, у Београду; изабрана 1. новембра 2012.

Милан Н. Стојановић, професор Универзитета Колумбија, рођен 9. априла 1966, у Београду; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др инж. *Антоније Ђорђевић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 28. априла 1952, у Београду; за дописног члана изабран 23. октобра 1997, за редовног 2. новембра 2006 (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV, CXII, CXXI).

Др инж. *Теодор Атанацковић*, професор емеритус Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 2. новембра 1945, у Сибачу (Срем); за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV).

Др инж. *Зоран Љ. Петровић*, научни саветник Института за физику у Београду, у пензији, рођен 20. децембра 1954, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV).

Др инж. *Зоран В. Поповић*, научни саветник Института за физику у Београду, рођен 23. фебруара 1952, у Аранђеловцу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. Потпредседник Српске академије наука и уметности од 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др инж. *Душан Теодоровић*, професор Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 21. јуна 1951, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др инж. *Милош Којић*, професор Машинског факултета Универзитета у Крагујевцу, у пензији, рођен 24. децембра 1941, у Закути; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Др инж *Слободан Н. Вукосавић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, рођен 27. јануара 1962, у Сарајеву; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др инж. *Велимир Радмиловић*, научни саветник Центра за нанотехнологије и функционалне материје Технолошко-металуршког факултета у Београду, у пензији, рођен 25. септембра 1948, у Херцег Новом; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни чланови

Др *Влада Вељковић*, професор Технолошког факултета у Лесковцу Универзитета у Нишу, у пензији, рођен 21. новембра 1953, у Лесковцу; изабран 8. новембра 2018. Председник Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу од 27. јануара 2022. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Владимир Срдић*, професор Технолошког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 7. јуна 1961, у Новом Саду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Миодраг Михаљевић*, научни саветник Математичког института САНУ, рођен 17. новембра 1955, у Београду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Владан Девеџић*, професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду, рођен 13. априла 1959, у Београду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Инострани чланови

Драгослав Шиљак, професор емеритус Универзитета у Санта Клари, рођен 10. септембра 1933, у Београду; изабран 12. децембра 1985.

Вукан Р. Вучић, професор емеритус Универзитета Пенсилваније у Филаделфији, рођен 14. јануара 1935, у Београду; изабран 27. октобра 1994.

Антони Кунадис (Αντώνιος Κουνάδης – Anthony N. Kounadis), професор емеритус Националног техничког универзитета у Атини, члан Атинске академије, рођен 20. априла 1937, у Атини; изабран 23. октобра 1997.

Феликс Леонидович Черноуско (Феликс Леонидович Черноусько), главни истраживач Института за проблеме механике „A. Ј. Ишлински“ РАН, члан Руске академије наука, рођен 16. маја 1938, у Љењинграду (данашњем Санкт Петербургу); изабран 23. октобра 1997.

Милош Ерцеговац, професор емеритус Електротехничког факултета Калифорнијског универзитета у Лос Анђелесу, рођен 28. јуна 1942, у Београду; изабран 30. октобра 2003.

Зоран Д. Поповић, научни саветник у Ксероксовом истраживачком центру у Пало Алту, у пензији, рођен 7. децембра 1941, у Београду; изабран 30. октобра 2003.

Зоја Поповић (Zoya Popovic), професор на Универзитету Колорадо у Болдеру, рођена 1962, у Београду; изабрана 2. новембра 2006.

Инго Милер (Ingo Müller), професор емеритус Техничког универзитета у Берлину, рођен 23. децембра 1936, у Дармштату; изабран 2. новембра 2006.

Тошијаки Макабе (真壁 利明 – Toshiaki Makabe), професор емеритус Кеио универзитета у Јокохами, рођен 8. маја 1947, у предграђу Токија у области Канагава; изабран 5. новембра 2009.

Валериј Васиљевич Козлов (Валерий Васильевич Козлов), главни истраживач Математичког института „Стеклов" РАН, члан Руске академије наука, рођен 1. јануара 1950, село Костиљи у Рјазанској области; изабран 1. новембра 2012.

Чедомир Петровић, главни истраживач у Брукхејвен националној лабораторији, САД, рођен 20. јануара 1971, у Београду; изабран 5. новембра 2015.

Мауро Ферари (Mauro Ferrari), професор Вашингтонског универзитета у Сијетлу, рођен 7. јула 1959, у Падови; изабран 8. новембра 2018.

Мирослав Крстић, проректор за научноистраживачки рад Калифорнијског универзитета у Сан Дијегу и директор Центра за контролне системе и динамику Калифорнијског универзитета у Сан Дијегу, рођен 14. септембра 1964, у Пироту; изабран 8. новембра 2018.

Слободан Симоновић, професор емеритус Универзитета Западног Онтарија у Лондону, Канада и директор истраживачких студија Института за смањење штета од катастрофалних појава, рођен 26. априла 1949, у Београду; изабран 4. новембра 2021.

ОДЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Владимир Кањух*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. марта 1929, у Охриду; за дописног члана изабран 21. марта 1974, за редовног 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, XC, XCV, CI, CVI, CXI, CXVIII, CXXIII).

Др *Зоран Ковачевић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 23. септембра 1935, у Попинцима; за дописног члана ВАНУ изабран 22. новембра 1984, за редовног 3. децембра 1990, редовни члан САНУ постао 29. маја 1991. Председник Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду 2002–2015. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 34; Годишњак САНУ CXVII).

Др *Миодраг Остојић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 7. јула 1946, у Београду; за дописног члана изабран 27. октобра 1994, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII, CXX).

Др *Владимир С. Костић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду, добитник „Медаље САНУ" из области природних и техничких наука 2023, рођен 18. октобра 1953, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. Председник Српске академије наука и уметности 2015–2023. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXVIII).

Др *Владимир Бумбаширевић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду рођен 6. августа 1951, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXXI).

Др *Јован Хаџи-Ђокић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, Нишу и Крагујевцу, у пензији, рођен 16. августа 1944, у Бајиној Башти; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXV).

Др *Драган Мицић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 13. јануара 1950, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXVIII).

Др *Миодраг Чолић*, професор емеритус Медицинског факултета Војномедицинске академије у Београду, рођен 23. августа 1953, у Ботурићима; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXXI).

Др *Нинослав Радовановић*, кардиохирург, члан Научног савета Међународног центра за кардиоваскуларне болести MC Medicor у Изоли, рођен 6. маја 1940, у Нишу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXXI).

Др *Радоје Чоловић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 25. јануара 1944, у Југову, Пљевља; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXV, CXXI).

Др *Небојша Лалић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 14. јануара 1958, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. Генерални секретар Српске академије наука и уметности од 30. марта 2023. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Војислав Лековић*, професор емеритус Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 28. новембра 1949, у Подгорици; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Предраг Пешко*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 29. маја 1955, у Боки код Зрењанина; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Ђорђе Радак*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду и директор хирургије у Еуромедик болници у Београду, рођен 31. јула 1956, у Вршцу; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Небојша Радуновић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 18. маја 1954, у Косовској Митровици; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Душица Лечић-Тошевски*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 29. фебруара 1952, у Београду; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Петар Сеферовић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 20. јануара 1951, у Београду; за дописног члана изабран 1.

новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Горан Станковић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 3. септембра 1962, у Лесковцу; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Марко Бумбаширевић*, професор емеритус Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 18. јула 1954, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Бела Балинт*, професор емеритус Медицинског факултета ВМА у Београду, рођен 26. јула 1952, у Остојићеву; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни члан

Др *Татјана Симић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођена 23. фебруара 1964, у Шапцу; изабрана 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Чланови ван радног састава

Др *Стојанка Алексић*, професор Универзитета у Хамбургу, у пензији, рођена 4. децембра 1934, у Бачини код Крушевца; изабрана 26. октобра 2000.

Др *Драган Швракић*, професор Медицинског факултета Вашингтонског универзитета у Сент Луису, Мисури, рођен 28. јануара 1952, у Београду; изабран 30. октобра 2003.

Др *Милан Стевановић*, професор Кек медицинске школе Универзитета Јужна Калифорнија, рођен 23. фебруара 1947, у Купинову (Црна Гора); изабран 30. октобра 2003.

Инострани чланови

Пашко Ракић, професор Медицинског факултета на Универзитету Јејл у Њу Хејвену, рођен 15. маја 1933, у Руми; изабран 12. децембра 1985.

Карољи Лапиш (Lapis Károly), професор емеритус Семелвајсовог медицинског универзитета у Будимпешти, члан Мађарске академије наука, рођен 14. априла 1926, у Туркеве; изабран 15. децембра 1988.

Тибор Кашаи (Kassai Tibor), професор емеритус Ветеринарског универзитета у Будимпешти, рођен 5. септембра 1930, у Мишколцу; изабран 27. октобра 1994.

Василис Таноպулос (Βασίλειος Θανόπουλος – Basil Vasilios D. Thanopoulos), консултант у IASO дечјој болници у Атини, рођен 22. јануара 1942, у Агринион Етолоакарнаниасу; изабран 27. октобра 1994.

Берислав Злоковић, професор Кек медицинске школе Универзитета Јужна Калифорнија, директор Лабораторије за неуролошку хирургију, рођен 6. марта 1952, у Београду; изабран 23. октобра 1997.

Еуђенио Пикано (Eugenio Picano), главни истраживач у Институту за клиничку физиологију Националног савета за истраживања у Пизи, рођен 10. октобра 1958, у Касину; изабран 23. октобра 1997.

Роналд Гросарт Матичек (Ronald Grossarth Maticek), професор Универзитета у Хајделбергу, у пензији, рођен 19. јуна 1940, у Будимпешти; изабран 23. октобра 1997.

Феликс Унгер (Felix Unger), председник Европске академије наука и уметности у Салцбургу и директор њеног Европског института за срце, рођен 2. марта 1946, у Клагенфурту; изабран 26. октобра 2000.

Роже Гијмен (Roger Guillemin), почасни професор Медицинског факултета Калифорнијског универзитета у Сан Дијегу, члан Националне академије наука САД, добитник Нобелове награде за медицину 1977, рођен 11. јануара 1924, у Дижону; изабран 26. октобра 2000.

Гаетано Тиене (Gaetano Thiene), професор емеритус Универзитета у Падови, рођен 1. јула 1947, у Падови; изабран 30. октобра 2003.

Вељко Влаисављевић, истраживач у Институту за биомедицинска истраживања у Љубљани и консултант у више медицинских клиника, рођен 30. јануара 1950, у Љубљани; изабран 30. октобра 2003.

Антонио Коломбо (Antonio Colombo), професор Хуманитас универзитета у Пјеве Емануелеу и директор Лабораторије за катетеризацију у Колумбус болници и Сан Рафаеле болници у Милану, рођен 17. јуна 1950, у Галарате; изабран 2. новембра 2006.

Торстен Визел (Torsten Nils Wiesel), професор емеритус Рокфелер универзитета у Њујорку, добитник Нобелове награде за физиологију или медицину 1981, рођен 3. јуна 1924, у Упсали; изабран 5. новембра 2009.

Михаил Вениаминович Угрумов (Михаил Вениаминович Угрюмов), руководилац Лабораторије за нервну и неуроендокрину регулацију Института за биологију развића „Н. К. Колцов“ Руске академије наука, члан Руске академије наука, рођен 11. априла 1947, у Саратову; изабран 1. новембра 2012.

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Редовни чланови

Матија Бећковић, књижевник, рођен 29. новембра 1939, у Сенти; за дописног члана изабран 15. децембра 1983, за редовног 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, CII, CXXI).

Љубомир Симовић, књижевник, добитник „Медаље САНУ” из области уметности 2022, рођен 2. децембра 1935, у Ужицу; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CV, CXIV).

Милосав Тешић, књижевник, научни сарадник Института за српски језик САНУ, у пензији, рођен 15. новембра 1947, у Љештанском код Бајине Баште; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXVII).

Душан Ковачевић, књижевник, рођен 12. јула 1948, у Мрђеновцу код Шапца; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXVII).

Др *Александар Лома*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 2. марта 1955, у Ваљеву; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXX).

Др *Јасмина Грковић-Мејџор*, професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, рођена 23. фебруара 1959, у Станишићу; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Миро Вуксановић, књижевник, рођен 4. маја 1944, у морачкој Крњој Јели (Црна Гора); за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXVII, CXXIII).

Горан Петровић, књижевник, рођен 1. јула 1961, у Краљеву; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Злата Бојовић*, професор Филолошког факултета у Београду, у пензији, рођена 24. децембра 1939, у Београду; за дописног члана изабрана 5. новембра 2015, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 1).

Дописни чланови

Др *Слободан Грубачић*, професор емеритус Филолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 9. јула 1942, у Билећком логору; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI).

Др *Љубинко Раденковић*, научни саветник Балканолошког института у Београду, у пензији, рођен 2. октобра 1951, у Плужини код Сврљига; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Јован Делић*, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. октобра 1949, у селу Борковићи, општина Плужине (Црна Гора); изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Зоран Пауновић*, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду и Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 31. маја 1962, у Бору; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Миливој Ненин*, професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 29. октобра 1956, у Локу (Шајкашка); изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Миодраг Лома*, професор Филолошког факултета у Београду, у пензији, рођен 15. августа 1957, у Ваљеву; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Инострани чланови

Пер Јакобсен (Per Jacobsen), професор Универзитета у Копенхагену, у пензији, рођен 23. фебруара 1935; изабран 15. децембра 1988.

Рајнхард Лауер (Reinhard Lauer), професор емеритус Универзитета у Гетингену, члан Академије наука у Гетингену, рођен 15. марта 1935, у Бад Франкенхаузену; изабран 15. децембра 1988.

Ролф Дитер Клуге (Rolf-Dieter Kluge), професор Универзитета у Тибингену, у пензији, рођен 26. јуна 1937, у Пирни; изабран 27. октобра 1994.

Зузана Тополињска (Zuzanna Topolińska), научни саветник Института за пољски језик Пољске академије наука, у пензији, члан Македонске академије наука и уметности и Пољске академије наука у Кракову, рођена 2. јануара 1931, у Варшави; изабрана 23. октобра 1997.

Светлана Михајловна Толстој (Светлана Михайловна Толстая), професор Универзитета у Москви, руководилац Одељења за етнолингвистику и фолклор Института за славистику Руске академије наука, члан Руске академије наука, рођена 14. децембра 1938; изабрана 26. октобра 2000.

Аксинија Џурова (Аксиния Джурова), професор Универзитета „Климент Охридски" у Софији, у пензији, рођена 18. септембра 1942, у Софији; изабрана 2. новембра 2006.

Габријела Шуберт (Gabriella Schubert), професор емеритус на Универзитету у Јени, рођена 22. септембра 1943, у Будимпешти; изабрана 2. новембра 2006.

Влада Урошевић (Влада Урошевиќ), књижевник, професор Филолошког факултета Универзитета у Скопљу, у пензији, члан Македонске академије наука и уметности, рођен 17. октобра 1934, у Скопљу; изабран 2. новембра 2006.

Герхард Невекловски (Gerhard Neweklowsky), сарадник Института за славистику у Бечу, у пензији, члан Аустријске академије наука, рођен 14. априла 1941, у Линцу; изабран 2. новембра 2006.

Иван Алексејевич Чарота (Іван Аляксеевіч Чарота), професор Белоруског државног универзитета у Минску, рођен 16. септембра 1952, у селу Лишчики (Белорусија); изабран 5. новембра 2009.

Петер Хандке (Peter Handke), књижевник, добитник Нобелове награде за књижевност 2019, рођен 6. децембра 1942, у Грифену; изабран 1. новембра 2012.

Роберт Ходел (Robert Hodel), професор Универзитета у Хамбургу и извршни директор Института за славистику Универзитета у Хамбургу, рођен 22. августа 1959, у Бутисхолцу; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Тибор Варади* (Várady Tibor), професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 25. маја 1939, у Зрењанину; за дописног члана ВАНУ изабран 3. децембра 1987, дописни члан САНУ постао 29. маја 1991, изабран за редовног члана 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).

Др *Данило Баста*, професор Правног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. септембра 1945, у Зрењанину; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXVIII).

Др *Коста Чавошки*, професор Правног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 26. октобра 1941, у Банатском Новом Селу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVIII, CXXIII).

Др *Часлав Оцић*, економиста, рођен 5. маја 1945, у Дању; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXXI).

Др *Александар Костић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 14. децембра 1947, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Дописни чланови

Др *Павле Петровић*, професор емеритус Економског факултета Универзитета у Београду, рођен 22. фебруара 1947, у Београду; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Алпар Лошонц* (Losoncz Alpár), професор Техничког факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 7. јула 1958, у Темерину; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Инострани чланови

Јирген Хабермас (Jürgen Habermas), професор емеритус Универзитета „J. W. Гете“ у Франкфурту на Мајни, рођен 18. јуна 1929, у Диселдорфу; изабран 15. децембра 1988.

Ноам Чомски (Noam Chomsky), професор емеритус Института за технологију у Масачусетсу, рођен 7. децембра 1928, у Филаделфији; изабран 30. октобра 2003.

Масајуки Ивата (岩田 昌征 – Iwata Masayuki), професор емеритус Правно-економског факултета Ћиба универзитета у Токију, рођен 2. јула 1938, у Токију; изабран 2. новембра 2006.

Вацлав Клаус (Václav Klaus), политичар и економиста, председник Чешке Републике 2003-2013, рођен 19. јуна 1941, у Прагу; изабран 5. новембра 2009.

Душан Шиљански, професор емеритус Факултета економских и друштвених наука и Европског института Универзитета у Женеви, рођен 23. октобра 1926, у Београду; изабран 5. новембра 2009.

ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈСКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Василије Крестић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, добитник „Медаље САНУ“ из области друштвених и хуманистичких наука 2021, рођен 20. јула 1932, у Ћали; за дописног члана изабран 7. маја 1981, за редовног 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, XCIX, CVI, CXVII).

Др *Гојко Суботић*, научни саветник Византолошког института САНУ, у пензији, добитник „Медаље САНУ“ из области друштвених и хуманистичких наука 2023, рођен 11. августа 1931, у Босанској Градишки; за дописног члана изабран 27. октобра 1994, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII, CXXI).

Др *Љубомир Максимовић*, професор емеритус Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 27. новембра 1938, у Скопљу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. Потпредседник Српске академије наука и уметности 2015–2023. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXV).

Др *Јованка Калић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 15. септембра 1933, у Београду; за дописног члана изабрана 27. октобра 1994, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII, CXVII).

Др *Момчило Сп̄ремић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 29. августа 1937, у Доњој Бадањи; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXVII).

Др *Мирјана Живојиновић*, научни саветник Византолошког института САНУ, у пензији, рођена 25. августа 1938, у Сарајеву; за дописног члана изабрана 2. новембра 2006; за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Др *Михаило Војводић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 27. октобра 1938, на Цетињу; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Др *Љубодраг Димић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 20. фебруара 1956, у Земуну; за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Миодраг Марковић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 10. децембра 1962, у Гацку; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. Потпредседник Српске академије наука и уметности од 30. марта 2023. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Др *Славенко Терзић*, научни саветник у Историјском институту САНУ, рођен 14. марта 1959, у Пандурици код Пљеваља; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни чланови

Др *Вујадин Иванишевић*, научни саветник Археолошког института у Београду, у пензији, рођен 26. фебруара 1958, у Београду; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Драган Војводић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 2. маја 1959, у Кикинди; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Мира Радојевић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођена 26. августа 1959, у Новим Карловцима; изабрана 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Драган Богетић*, научни саветник Института за савремену историју у Београду, у пензији, рођен 24. јануара 1953, у Београду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Иностранu чланови

Јелена Гускова (Елена Юрьевна Гуськова), водећи истраживач у Одељењу за савремену историју Централне и Југоисточне Европе Института за славистику Руске академије наука, рођена 23. септембра 1949, у Москви; изабрана 2. новембра 2006.

Панајотис Вокотопулос (Παναγιώτης Βοκοτόπουλος – Panagiotis Vokotopoulos), професор Филозофског факултета у Атини, у пензији, члан Атинске академије, рођен 1930, у Атини; изабран 2. новембра 2006.

Енгелина Сергејевна Смирнова (Энгелина Сергеевна Смирнова), професор на Катедри за историју руске уметности Универзитета у Москви, рођена 4. фебруара 1932, у Љењинграду; изабрана 5. новембра 2009.

Анатолиј Аркадјевич Турилов (Анатолий Аркадьевич Турилов), водећи истраживач Одељења за историју средњег века Института за славистику Руске академије наука, рођен 23. маја 1951, у Јарослављу; изабран 1. новембра 2012.

Жан-Пол Бледе (Jean-Paul Bled), професор емеритус Универзитета у Паризу – Сорбона (Париз IV), рођен 22. маја 1942, у Паризу; изабран 5. новембра 2015.

Гинтер Принцинг (Günter Prinzing), професор Универзитета „Јоханес Гутенберг" у Мајнцу, у пензији, рођен 24. септембра 1943, у Хамбургу; изабран 4. новембра 2021.

Наталија Алексејевна Нарочницка (Наталия Алексеевна Нарочницкая), научни саветник Института за међународну економију и међународне односе Руске академије наука, у пензији, рођена 23. децембра 1948, у Москви; изабрана 4. новембра 2021.

ОДЕЉЕЊЕ УМЕТНОСТИ

Редовни чланови

Светомир Арсић Басара, вајар, професор Факултета уметности у Приштини, у пензији, рођен 15. маја 1928, у Севцу; за редовног члана изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CII, CIX).

Дејан Деспић, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођен 11. маја 1930, у Београду; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII, CIX, CXVIII).

Милан Лојаница, професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 8. јануара 1939, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXXIII).

Душан Оташевић, сликар, рођен 25. децембра 1940, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXXI).

Бранислав Митровић, професор емеритус Архитектонског факултета Универзитета у Београду, рођен 28. новембра 1948, у Бару; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Тодор Стевановић, сликар и писац, рођен 9. марта 1937, у Залужњу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXX).

Иван Јевтић, композитор, рођен 29. априла 1947, у Београду; изабран 30. октобра 2003. за члана ван радног састава; за дописног члана изабран 2. јуна 2005, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXX).

Милица Стевановић, сликар, професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођена 22. јануара 1933, у Београду; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, Библиографије чланова САНУ 1).

Светислав Божић, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођен 22. маја 1954, у Лозници; за дописног члана изабран 5. новембра 2015, за редовног 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, Библиографије чланова САНУ 2).

Дописни чланови

Милан Марић, архитекта, рођен 26. децембра 1940, у Новом Саду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI).

Сава Халупин, вајар, рођен 17. априла 1946, у Новом Кнежевцу; изабран 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Др *Јелена Јовановић*, виши научни сарадник Музиколошког института САНУ, рођена 27. септембра 1964, у Београду; изабрана 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 1).

Слободан Шијан, филмски и ТВ редитељ, рођен 16. новембра 1946, у Београду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Миодраг Табачки, сценограф, костимограф, професор Факултета драмских уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођен 1. маја 1947, у Кикинди; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Мрђан Бајић, вајар, професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, рођен 15. октобра 1957, у Београду; изабран 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Инострани чланови

Борис Подрека (Boris Podrecca), архитекта, професор Универзитета у Штутгарту и директор Института за архитектонско пројектовање и теорију простора 1988–2006, рођен 30. јануара 1940, у Београду; изабран 15. децембра 1988.

Арво Пярт (Arvo Pärt), композитор, рођен 11. септембра 1935, у месту Паиде (Естонија); изабран 5. новембра 2009.

Никита Сергеевич Михалков (Никита Сергеевич Михалков), филмски редитељ, рођен 21. октобра 1945, у Москви; изабран 4. новембра 2021.

II
ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ

Редовни чланови

Авакумовић Јован Ђ. (Београд, 1 (13) јануара 1841 – Рогашка Слатина, 3. августа 1928). – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX, XXXV; нек.: XXXVII).

Аљанчић Слободан (Београд, 12. марта 1922 – Београд, 19. марта 1993). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXI, LXXXII, XCIII; нек.: С).

Анастасијевић Драгутин (Крагујевац, 18 (30) јула 1877 – Београд, 20. августа 1950). – Редовни члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIII; нек.: Гласник САН II).

Андрејевић Кун Ђорђе (Вроцлав, 31. марта 1904 – Београд, 17. јануара 1964). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII).

Андрић Иво (Травник, 9. октобра 1892 – Београд, 13. марта 1975). – Дописни члан од 18. фебруара 1926; редовни од 16. фебруара 1939. Добитник Нобелове награде за књижевност 1961. године. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ XLVIII; нек.: LXXXII).

Анђелић Татомир (Бечањ, код Чачка, 29. октобра (11. новембра) 1903 – Београд, 7. августа 1993). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXXI, LXXVIII, LXXXI, XCIV; нек.: С).

Анђелковић Марко (Београд, 18. септембра 1945 – Београд, 10. априла 2020). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 5. новембра 2009. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 2015–2020. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVIII).

Анђус Радослав (Београд, 13. октобра 1926 – Свети Стефан, 10. јула 2003). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXXIII, LXXXIX, XCIX, CVI; нек.: CX).

Антић Иван (Београд, 3. децембра 1923 – Београд, 25. новембра 2005). – Дописни члан од 22. априла 1976; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CXII).

Антонијевић Драгослав (Алексинац, 17. октобра 1930 – Београд, 9. септембра 2001). – Дописни члан од 25. априла 1991; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CIV, CVIII; нек.: CVIII).

Аралица Стојан (Шкаре, код Оточца, 24. децембра 1883 – Београд, 4. фебруара 1980). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Арновљевић Војислав (Разград, 15. септембра 1895 – Београд, 5. априла 1989). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXIX, LXXXIII; нек.: XCVI).

Бан Матија (Петрово Село, код Дубровника, 16. децембра 1818 – Београд, 1(13) марта 1903). – Члан Друштва српске словесности од 12. јануара 1858. – Члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: XVII).

Бартош Милан (Београд, 10. новембра 1901 – Београд, 11. марта 1974). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. Секретар Српске академије наука и уметности 1961–1965; потпредседник Српске академије наука и уметности 1965–1971. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Беговић Мехмед (Ластва, код Требиња, 8. априла 1904 – Београд, 7. октобра 1990). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCVI; нек.: XCVII).

Белић Александар (Београд, 1 (13) августа 1876 – Београд, 26. фебруара 1960). – Дописни члан од 4. фебруара 1905; редовни од 3. фебруара 1906. Секретар Српске краљевске академије 1923–1937; председник Српске краљевске академије 1937–1947; председник Српске академије наука 1947–1960. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII, XLIII; нек.: Гласник САНУ XII).

Белић Јован (Ваљево, 23. новембра 1909 – Београд, 6. октобра 1997). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXII, LXXIV, LXXV, LXXVII, LXXXV, XCVII; нек.: CIV).

Берић Берислав (Београд, 11. новембра 1927 – Нови Сад, 8. августа 1994). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду 1993–1994. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV, Академске беседе 26; нек.: Годишњак САНУ CI).

Беровић Радивоје (Скадар, 27. новембра 1900 – Нови Сад, 7. децембра 1975). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXII).

Бијелић Јован (Колунић, код Босанског Петровца, 19. јуна 1886 – Београд, 12. марта 1964). – Редовни члан од 5. децембра 1963. (Нек.: Гласник САНУ XVI).

Билимовић Антон Д. (Білімович Антон Дмитрович) (Житомир, 8 (20) јула 1879 – Београд, 17. септембра 1970). – Дописни члан од 18. фебруара 1926; редовни од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXXI, LXXII; нек.: Гласник САНУ XXII).

Благојевић Милош (Милетићево, 17. октобра 1930 – Београд, 26. јун 2012). – Дописни члан од 26. октобра 2000; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXIV; нек.: CXIX).

Благојевић Обрен (Дулут, Минесота, 14. новембра 1912 – Београд, 30. новембра 2001). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, LXXXIX, XCV, CIV; нек.: CVIII).

Богдановић Димитрије (Београд, 11. октобра 1930 – Београд, 14. јуна 1986). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCII; нек.: XCIII).

Богдановић Милан (Београд, 4. јануара 1892 – Београд, 28. фебруара 1964). – Дописни члан од 14. јуна 1955; редовни од 17. децембра 1959.

Бо̄шњић Балта̄зар (Цавтат, 7. децембра 1834 – Ријека, 24. априла 1908). – Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II, IX; нек.: XXII).

Бо̄јуновић Владимир (Босански Нови, 5. јуна 1912 – Београд, 11. марта 1986). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII, LXXXIV; нек.: XCIII).

Божић Бранко (Осијек, 9. марта 1907 – Београд, 29. марта 1991). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCVI; нек.: XCVIII).

Божовић Борислав (Стијена Пиперска, 9. априла 1913 – Београд, 11. децембра 1987). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI; нек.: XCIV).

Бори Имре (Бачко Градиште, 28. децембра 1929 – Нови Сад, 22. априла 2004). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984; редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 30; нек.: Годишњак САНУ CXI).

Борић Душан (Могорић, код Госпића, 1. септембра 1889 – Београд, 3. септембра 1978). – Дописни члан САН од 10. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXV, LXX, LXXI, LXXXV; нек.: LXXXV).

Бородевић Славко (Кнезовљани, код Хрватске Костајнице, 21. новембра 1919 – Нови Сад, 19. септембра 1999). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Председништва Војвођанске академије наука и уметности 1984–1988. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981, Академске беседе ВАНУ 8, Годишњак САНУ CIII; нек.: CVI).

Бошковић Јован (Нови Сад, 19. фебруара 1834 – Београд, 25. децембра (6. јануара) 1892). – Члан Српског ученог друштва од 7. новембра 1865. – Редовни члан од 15. новембра 1892. (Нек.: Годишњак СКА VI).

Бошковић Сте̄ван (Зајечар, 10. маја 1868 – Београд, 9. маја 1957). – Дописни члан СКА од 15. фебруара 1932; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XL; нек.: Гласник САН IX).

Бошковић Сто̄јан (Свилајнац, 1833 – Београд, 21. фебруара (5. марта) 1908). – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, редовни члан од 6. фебруара 1869. Председник Српског ученог друштва 1876–1877. – Дописни члан од 23. јануара 1888; редовни од 15. новембра 1892.

Бошњаковић Владимир (Београд, 10. августа 1930 – Београд, 4. марта 2008). – Дописни члан од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII; нек.: CXV).

Брановачки Данило (Сента, 28. децембра 1915 – Београд, 6. јула 1995). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981, Академске беседе ВАНУ 17; нек.: Годишњак САНУ CII).

Брукнер Бо̄дан (Загреб, 13. маја 1931 – Сремска Каменица, 8. јануара 2006). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 35; нек.: Годишњак САНУ CXIII).

Бручи Рудолф (Загреб, 30. марта 1917 – Нови Сад, 30. октобра 2002). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979; редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; нек.: Годишњак САНУ CIX).

Будимир Милан (Мркоњић Град, 2. новембра 1891 – Београд, 17. октобра 1975). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LVIII, LXXVI; нек.: LXXXII).

Бумбаширевић Живојин (Крушевац, 26. јула 1920 – Београд, 12. новембар 2008). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, CII; нек.: CXV).

Валтровић Михаило (Београд, 17 (29) септембра 1839 – Београд, 9 (22) септембра 1915). – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I).

Васић Милоје (Велико Градиште, 3. септембра 1869 – Београд, 4. новембра 1956). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 27. маја 1952 (Нек.: Гласник САН VIII).

Велмар-Јанковић Светлана (Београд, 1. фебруара 1933 – Београд, 9. априла 2014). – Дописни члан од 2. новембра 2006; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII; нек.: CXXIII).

Витторовић Драгомир (Београд, 17. септембра 1926 – Златибор, 23. јула 2015). – Дописни члан од 7. маја 1981; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, XCVIII, CV, CXII; нек.: CXXII).

Вороњец Константин П. (Воронец Константин Петрович) (Кијев, 30. јануара 1902 – Београд, 19. октобра 1974). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII; нек.: LXXXI).

Вујановић Божидар (Смедерево, 8. септембра 1930 – Сремска Каменица, 11. марта 2014). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1990; дописни члан САНУ од 29. маја 1991, редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ X; Годишњак САНУ CXVII).

Вујевић Павле (Рума, 22. августа 1881 – Београд, 17. новембра 1966). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII, LXIX).

Вујић Михаило (Београд, 26. октобра (7. новембра) 1853 – Сушак, 1 (14) марта 1913). – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан од 5. фебруара 1901. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XV, XXII; нек.: XXVII).

Вукасовић Павле (Зајечар, 15. јула 1893 – Београд, 21. новембра 1973). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV; нек.: Гласник САНУ XXV).

Вукдраговић Михаило (Окучани, 8. новембра 1900 – Београд, 14. марта 1986). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXXXIV, LXXXIX; нек.: XCIII).

Вукобратовић Миомир (Ботош, код Зрењанина, 26. децембра 1931 – Београд, 11. марта 2012. – Дописни члан од 7. маја 1981; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, C, CVIII, CXVIII; нек.: CXIX).

Вулић Никола (Скадар, 15. (27) новембра 1872 – Београд, 25. маја 1945). – Редовни члан од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIX, XXXIX, XLVII; нек.: LII).

Вуловић Светислав (Ивањица, 29. новембра 1847 – Београд, 2 (14) маја 1898). – Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879. – Редовни члан од 5. априла 1887 (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: XII).

Вучић Новица (Липљан, 20. децембра 1924 – Нови Сад, 22. априла 1992). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I, Академске беседе ВАНУ 21; нек.: Годишњак ВАНУ XII).

Гавриловић Богдан (Нови Сад, 20. децембра 1863 – Београд, 5. августа 1947). – Дописни члан од 31. јануара 1902; редовни од 4. фебруара 1905. Председник Српске краљевске академије 1931–1937. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XV; нек.: LIV).

Гавриловић Михаило (Алексинац, 6. јуна 1869 – Лондон, 1. новембра 1924). – Редовни члан од 3. фебруара 1914. до 16. јуна 1919, када је примљена к знању његова оставка на чланство.

Гавриловић Славко (Сремске Лазе, код Винковаца, 1. фебруара 1924 – Нови Сад, 15. септембра 2008). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVII, CV; нек.: CXV).

Гарашанин Милутин (Београд, 10 (22) фебруара 1843 – Париз, 21. фебруара (5. марта) 1898). – Редовни члан од 28. децембра 1892. (Нек.: Годишњак СКА XII).

Гарашанин Милутин (Београд, 11. септембра 1920 – Београд, 4. априла 2002). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 22. априла 1976. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1977–1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CV; нек.: CIX).

Гашић Мирослав (Београд, 30. децембра 1932 – Београд, 29. марта 2022). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII, CXIV).

Гвозденовић Недељко (Мостар, 24. фебруара 1902 – Београд, 31. јануара 1988). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXIII; нек.: XCV).

Гершић Глигорије Гига (Бела Црква, 29. јуна (10. јула) 1842 – Београд, 8 (21) марта 1918). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан од 23. јануара 1888; редовни од 6. јануара 1890. (Нек.: Годишњак СКА XXVIII).

Глигорић Велибор (Рипањ, код Београда, 15 (27) јула 1899 – Београд, 3. октобра 1977). – Дописни члан од 14. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. Секретар Српске академије наука и уметности 1960–1961; потпредседник Српске академије наука и уметности 1961–1965; председник Српске академије наука и уметности 1965–1971. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXVII, LXXI, LXXXIV; нек.: LXXXIV).

Гранић Филарет Бранко (Велика Кикинда, 1 (13) септембра 1883 – Београд, 3. фебруара 1948). – Дописни члан од 18. фебруара 1935; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIII, XLIX).

Грицкат-Радуловић Ирена (Београд, 19. јануара 1922 – Београд, 7. априла 2009). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCII, CII; нек.: CXVI).

Давидов Динко (Сивац, 4. октобра 1930 – Београд, 18. маја 2019). – Дописни члан од 26. октобра 2000; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV).

Даниловић Војислав (Горње Чичево, код Требиња, 6. априла 1910 – Париз, 24. октобра 1981). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV, LXXXVIII; нек.: LXXXVIII).

Данојлић Милован (Ивановци, код Љига, 3. јула 1937 – Поатје, 23. новембра 2022). – Члан ван радног састава од 26. октобра 2000; дописни од 5. новембра 2015; редовни од 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII, CXXIII, Библиографије чланова САНУ 1).

Дедијер Владимир (Београд, 4. фебруара 1914 – Бостон, САД, 1. децембра 1990). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV, XCVI; нек.: XCVII; Гласник САНУ XXX).

Дероко Александар (Београд, 4. септембра 1894 – Београд, 30. новембра 1988). – Дописни члан САН од 14. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXVIII, XCIV; нек.: XCV; Гласник САНУ XXVIII).

Десīић Александар (Београд, 6. јануара 1927 – Београд, 7. априла 2005). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. Потпредседник Српске академије наука и уметности 1981–1994; председник Српске академије наука и уметности 1994–1999. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXV, LXXXI, XCII, CII, CIX; нек.: CXII).

Динић Михаило (Лучица, код Пожаревца, 23. априла 1899 – Београд, 12. маја 1970). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXV).

Добровић Никола (Печуј, 12. фебруара 1897 – Београд, 11. јануара 1967). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI; нек.: Гласник XIX).

Добросављевић Слободан (Солун, 5. септембра 1903 – Београд, 2. априла 1980). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXIV, LXXXIV; нек.: LXXXVII).

Дражић Драīутин (Београд, 5. маја 1930 – Београд, 6. фебруара 2008). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, CII, CIX; нек.: CXV).

Дучић Јован (Требиње, 5. фебруара 1871 – Гери, Индијана, 7. априла 1943). – Дописни члан од 18. фебруара 1924; редовни од 16. фебруара 1931. (Нек.: Годишњак СКА LI).

Дучић Нићифор (Луг на Требишњици, 21. новембра 1832 – Београд, 21. фебруара (5. марта) 1900). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. Председник Српског ученог друштва 1889–1891. – Редовни члан од 15. новембра 1891. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII).

Душанић Слободан (Сомбор, 22. марта 1939 – Београд 12. децембар 2012). – Дописни члан од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CVI, CXVIII; нек.: CXIX).

Ђаја Иван (Авр, 21. јула 1884 – Београд, 1. октобра 1957). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 16. фебруара 1931. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН XXX, XXXV, XL, XLVI, LVI; нек.: Гласник САН IX).

Ђорђевић Андра (Крагујевац, 28. марта (9. априла) 1854 – Крагујевац, 22. октобра (4. новембра) 1914). – Дописни члан од 3. фебруара 1906; редовни од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX).

Ђорђевић Божидар (Београд, 5. јануара 1910 – Београд, 11. априла 1986). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXII; нек.: XCIII).

Ђорђевић Владан (Београд, 21. новембра 1844 – Баден, код Беча, 31. августа 1930). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан од 23. јануара 1888; редовни од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII, XIII, XXI, XXXII, XXXV; нек.: XXXIX).

Ђорђевић Владан Д. (Крушевац, 7. октобра 1938 – Београд, 15. октобра 2022). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII, CIX, CXVIII).

Ђорђевић Живојин (Пожаревац, 28. марта (9. априла) 1872 – Београд, 27. новембра 1957). – Дописни члан од 3. фебруара 1906; редовни од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX, XXI, XXIII, XXX, XXXV, XLIII, XLVIII; нек.: Гласник САН IX).

Ђорђевић Јован (Београд, 10. марта 1908 – Београд, 9. децембра 1989). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVII; нек.: XCVI).

Ђорђевић Пера (Петар) П. (Крагујевац, 21. јуна (3. јула) 1855 – Београд, 18. новембра 1902). – Дописни члан од 6. јануара 1890; редовни од 25. јануара 1894. Секретар Српске краљевске академије 1899–1902. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Ђорђевић Тихомир Р. (Књажевац, 19. фебруара 1868 – Београд, 28. маја 1944). – Дописни члан од 19. фебруара 1921; редовни од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIX, XXXV, XLVII).

Ђукић Ђорђе (Нови Сад, 20. фебруара 1943 – Сремска Каменица, 9. фебруара 2019). – Дописни члан од 27. октобра 1994, редовни од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII).

Ђурђев Бранислав (Сремски Карловци, 4. августа 1908 – Лединци, код Новог Сада, 26. фебруара 1993). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 1. септембра 1992. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 1; нек.: Годишњак САНУ C).

Ђурић Војислав Ј. (Велика Писаница код Бјеловара, 26. фебруара 1925 – Београд, 12. маја 1996). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCIII, CIII; нек.: CIII).

Ђурић Војислав М. (Мало Крчмаре, код Раче, 17. јануара 1912 – Београд, 27. јула 2006). – Дописни члан од 21. децембра 1961, редовни од 16. децембра 1965. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1974–1977; потпредседник Српске академије наука и уметности 1977–1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXXV, XCVII, CV; нек.: CXIII).

Ђурић Зоран (Прилипац, 23. фебруара 1941 – 15. септембра 2021). – Дописни члан од 30. октобра 2003, редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXX).

Ђурић Милан (Велики Бечкерек – Зрењанин, 16. фебруара 1920 – Београд, 12. јуна 1988). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV; нек.: XCV).

Ђурић Милош (Бенковац, 3. јануара 1892 – Београд, 5. децембра 1967). – Дописни члан од 10. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX, LXXII, LXXIII; нек.: Гласник XIX).

Ђурић Михаило (Шабац, 22. августа 1925 – Београд, 25. новембра 2011). – Дописни члан од 27. октобра 1994; за редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII; нек.: CXVIII).

Ђуричић Богдан (Љубљана, 31. маја 1950 – Београд, 11. децембра 2008). – Дописни члан од 23. октобра 1997; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV; нек.: CXV).

Ђуричић Илија (Београд, 18. јула 1898 – Београд, 2. априла 1965). – Дописни члан САН од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. Потпредседник Српске академије наука 1959–1960; председник Српске академије наука и уметности 1960–1965.

Ђуришић Милутин (Краље, код Андријевице, 5. маја 1905 – Београд, 16. јула 1982). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXIX).

Екмечић Милорад (Пребиловци, код Чапљине, 4. октобра 1928 – Београд, 29. августа 2015). – Члан ван радног састава од 16. новембра 1978; преведен у статус редовног члана од 1. јула 1992. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIII, CXII; нек. CXXIII).

Ердељановић Јован М. (Панчево, 30. октобра (11. новембра) 1874 – Београд, 12. фебруара 1944). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 10. фебруара 1933. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX, XXXV; нек.: LI).

Ерцеговац Марко (Ниш, 12. априла 1937 – Београд 15. фебруара 2012). – Дописни члан од 26. октобра 2000; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV; нек.: CXIX).

Жебељан Исидора (Београд, 27. септембра 1967 – Београд, 29. септембра 2020). – Дописни члан од 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX).

Жежељ Бранко (Бенковац, 14. марта 1910 – Београд, 19. фебруара 1995). – Дописни члан од 21. децембра 1961, редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII, LXXVIII, LXXXVII; нек.: CII).

Живановић Тома (Параћин, 6. фебруара 1884 – Београд, 31. марта 1971). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX).

Живојиновић Драгољуб (Врање, 17. априла 1934 – Београд, 5. фебруара 2016). – Дописни члан од 2. новембра 2006; редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIII, CXX; нек. CXXIII).

Жујовић Јован М. (Брусница, код Горњег Милановца, 18. октобра 1856 – Београд, 19. јула 1936). – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Редовни члан од 5. априла 1887. Секретар Српске краљевске академије 1888–1889. и 1895–1905; председник Српске краљевске академије 1915–1921. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, XXXV; нек.: XLVI).

Жупанчич Оton (Виница, код Црномеља, 23. јануара 1878 – Љубљана, 11. јуна 1949). – Редовни члан од 2. марта 1948. (Нек.: Гласник САН I).

Злоковић Ђорђе (Трст, 30. септембра 1927 – Београд, 9. фебруара 2017). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CI, CVIII).

Зрнић Ненад (Шабац, 28. јануара 1909 – Београд, 20. фебруара 1991). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV; нек.: XCVIII).

Ибровац Миодраг (Горњи Милановац, 24. августа 1885 – Београд, 21. јуна 1973). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 28. маја 1970. (Нек.: Гласник САНУ XXV).

Ивић Александар (Београд, 6. марта 1949 – Београд, 27. децембра 2020). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV, CXII, CXXI).

Ивић Милка (Београд, 11. децембра 1923 – Београд 7. марта 2011). – Дописни члан од 22. априла 1976; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCI, C, CVIII; нек.: CXVIII).

Ивић Павле (Београд, 1. децембра 1924 – Београд, 19. септембра 1999). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX, LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CVI).

Исаковић Антоније (Београд, 6. новембра 1923 – Београд, 13. јануара 2002). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. Потпредседник Српске академије наука и уметности 1981–1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CIX).

Јагић Ватрослав (Вараждин, 6. јула 1838 – Беч, 5. августа 1923). – Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: XXXII).

Јаковљевић Стеван (Књажевац, 24. новембра (7. децембра) 1890 – Београд, 2. новембра 1962). – Дописни члан од 16. фебруара 1937; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXV).

Јанковић Љубица (Алексинац, 14. јуна 1894 – Београд, 3. маја 1974). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXII, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXI).

Јанковић Никола (*Кока)* (Крагујевац, 13. децембра 1926 – Београд, 25. априла 2017). – Дописни члан од 23. октобра 1997; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV, CXVIII).

Јеврић Олга (Београд, 29. септембра 1922 – Београд, 10. фебруара 2014). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIX; нек.: CXXIII).

Јенко Даворин (Дворје, код Крања, 9. новембра 1835 – Љубљана, 25. новембра 1914). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I).

Јеротић Владета (Београд, 2. августа 1924 – Београд, 4. септембра 2018). – Дописни члан од 27. октобра 1994; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII, CXVII).

Јовановић Борислав (Кавадарци, 22. јуна 1930 – Београд, 13. новембра 2015). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVIII; нек. CXXIII).

Јовановић Ђорђе (Нови Сад, 21. јануара 1861 – Београд, 23. марта 1953). – Редовни члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII, XXXV; нек.: Гласник САН V).

Јовановић Змај Јован (Нови Сад, 24. новембра (6. децембра) 1833 – Сремска Каменица, 1 (14) јуна 1904). – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан од 5. фебруара 1896. (Нек.: Годишњак СКА XVIII).

Јовановић Љубомир (Котор, 2 (14) фебруара 1865 – Београд, 10. фебруара 1928). – Дописни члан од 6. јануара 1890; редовни од 7. фебруара 1900. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XV; нек.: XXXVI).

Јовановић Милован (Даниловград, 22. децембра 1917 – Београд, 26. маја 1992). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII, LXXIII, XCIV; нек.: XCIX).

Јовановић Морски Милан (Јарковац, Банат, 12 (24) априла 1834 – Београд, 25. маја (6. јуна) 1896). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан од 6. јануара 1890; редовни од 15. новембра 1892. (Нек.: Годишњак СКА X).

Јовановић Павле (Паја) (Вршац, 4 (16) јуна 1859 – Беч, 30. новембра 1957). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Редовни члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: Гласник САН IX).

Јовановић Петар С. (Добрача, код Крагујевца, 25. фебруара (10. марта) 1893 – Београд, 25. новембра 1957). – Дописни члан од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. Секретар Српске академије наука 1948–1957. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIII; нек.: Гласник САН IX).

Јовановић Слободан (Нови Сад, 21. новембра (3. децембра) 1869 – Лондон, 12. децембра 1958). – Дописни члан од 4. фебруара 1905; редовни од 4. фебруара 1908. Председник Српске краљевске академије 1928–1931. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII, XXI, XXXV).

Јовичић Миодраг (Јагодина, 7. јануара 1925 – Београд, 16. октобра 1999). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, XCIX, CVI; нек.: CVI).

Јовчић Димитрије (Врање, 14. октобра 1889 – Београд, 16. фебруара 1973). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX; нек.: Гласник САНУ XXV).

Јосиф Енрико (Београд, 1. маја 1924 – Београд, 13. марта 2003). – Дописни члан од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CV; нек.: CX).

Јосифовић Младен (Суви До, код Жагубице, 1. марта 1897 – Београд, 23. јуна 1981). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXXII, LXXVII; нек.: LXXXVIII).

Каназир Душан (Мошорин, код Тителa, 28. јуна 1921 – Београд, 19. септембра 2009). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. Потпредседник Српске академије наука и уметности 1971–1981; председник Српске академије наука и уметности 1981–1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXXI, XCII, CII, CIX; нек.: CXVI).

Карамата Јован (Загреб, 1. фебруара 1902 – Женева, 14. августа 1967). – Дописни члан од 16. фебруара 1939; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ XLVIII, LXIX, LXX, LXXI).

Карамата Стеван (Земун, 26. септембра 1926 – Земун, 25. јула 2015). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII, LXXXIV, XCII, CII, CIX; нек. CXXIII).

Кардељ Едвард (Љубљана, 27. јануара 1910 – Љубљана, 10. фебруара 1979). – Редовни члан од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVII, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXXIV; нек.: LXXXVI).

Кашанин Радивој (Бели Манастир, 21. маја (3. јуна) 1892 – Београд, 30. октобра 1989). – Дописни члан од 2. марта 1946; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXIV, LXXXV; нек.: XCVI).

Кидрич Франце (Ратанска Вас, код Рогашке Слатине, 23. марта 1880 – Љубљана, 11. априла 1950). Председник Словеначке академије наука и уметности 1945–1950. – Редовни члан од 9. априла 1947. (Нек.: Гласник САН II).

Клајн Иван (Београд, 31. јануара 1937 – Земун, 31. марта 2021). – Дописни члан од 26. октобра 2000, редовни од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXV).

Клерић Љубомир (Суботица, 29. јуна 1844 – Београд, 21. јануара (3. фебруара) 1910). – Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: XXIII).

Кмеђ Јан (Jan Kmet') (Арадац, код Зрењанина, 18. октобра 1927 – Нови Сад, 16. октобра 2003). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ 1; Академске беседе ВАНУ 23).

Ковачевић Љубомир (Петница, код Ваљева, 4 (16) јануара 1848 – Врњци, 19. новембра (2. децембра) 1918). – Члан Српског ученог друштва од 20. октобра 1880. – Редовни члан од 5. априла 1887. Секретар Српске краљевске академије (в. д.) 1905–1913. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, II; нек.: XXVIII).

Ковачевић-Којић Десанка (Сарајево, 3. октобра 1925 – Београд, 13. августа 2022). – Редовни члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CII, CIX, CXV).

Коички Стеван (Бачка Паланка 21. августа 1929 – Београд, 11. септембра 2007). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1988. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1998–2003; потпредседник Српске академије наука и уметности 2003–2007. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, XCIV, CIV; нек.: CXIV).

Којић Бранислав (Смедерево, 24. маја 1899 – Београд, 26. јула 1987). – Дописни члан од 14. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXX, LXXV, LXXVII, LXXXIV; нек.: XCIV).

Коленди̇ћ Петар (Дубровник, 17. септембра 1882 – Београд, 14. априла 1969). – Дописни члан од 15. фебруара 1931; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ XL, LXIX; нек.: Гласник САНУ XXI).

Кољевић Светозар (Бања Лука, 9. септембра 1930 – Нови Сад, 29. маја 2016). – Члан ван радног састава од 12. децембра 1985; дописни члан од 1. децембра 1992; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ C, CVII; нек.: CXXIII).

Константиновић Зоран (Београд, 5. јуна 1920 – Београд 22. маја 2007). – Члан ван радног састава од 15. децембра 1988; преведен у статус дописног члана 1. марта 1991; редовни члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CVI; нек.: CXIV).

Коњовић Милан (Сомбор, 28. јануара 1898 – Сомбор, 20. октобра 1993). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 2; нек.: Годишњак САНУ C).

Коњовић Петар (Чуруг, 5. маја 1883 – Београд, 1. октобра 1970). – Редовни члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIII, LXIX, LXXI, LXXII).

Кораћ Војислав (Дебело Брдо, код Коренице, 6. јуна 1924 – Београд, 29. октобра 2010). – Дописни члан од 7. маја 1981; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, XCVII, CV; нек.: CXVII).

Костић Лаза (Ковиљ, Бачка, 31. јануара (12. фебруара) 1841 – Беч, 26. новембра 1910). – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан од 26. јануара 1909. (Нек.: Годишњак СКА XXIV).

Костић Миливоје (Сарајево, 24. августа 1883 – Београд, 21. фебруара 1974). – Дописни члан од 10. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXX, LXXI; нек.: LXXXI).

Костић Мита (*Димитрије*) (Сремска Митровица, 4. марта 1886 – Београд, 11. априла 1980). – Дописни члан од 14. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXIV, LXIX, LXX, LXXI, LXXXIV; нек.: LXXXVII).

Костић Слободан (Сарајево, 21. априла 1902 – Београд, 14. јануара 1986). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII; нек.: XCIII).

Кош Ерих (Сарајево 15. априла 1913 – Београд, 24. маја 2010). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV, XCVI, CV; нек.: CXVII).

Кошанин Недељко (Чечина чачанска, 13. октобра 1874 – Грац, 22. марта 1934). – Дописни члан од 3. фебруара 1914; редовни од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVII, XXX, XXXV).

Кривокапић Зоран (Косовска Митровица, 27. августа 1955 – Београд, 9. септембра 2022). – Дописни члан од 1. новембра 2012; редовни од 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Крлежа Мирослав (Загреб, 7. јула 1893 – Загреб, 29. децембра 1981). – Редовни члан од 14. новембра 1950. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIX).

Крстић Милан (Београд, 19. јуна 1914 – Београд, 12. децембра 1974). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI; нек.: LXXXI).

Куљунџић Милан (Абердар) (Београд, 16 (28) фебруара 1842 – Београд, 14 (26) новембра 1893). – Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: VII).

Куленовић Скендер (Босански Петровац, 2. септембра 1910 – Београд, 25. јануара 1978). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Кульбакин Степан М. (Кульбакин Степан Михайлович) (Тифлис – Тбилиси, 28. јула (9. августа) 1873 – Београд, 22. децембра 1941). – Дописни члан од 19. фебруара 1921; редовни од 16. фебруара 1925. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIX, XXXV, XLI; нек.: LI).

Курепа Ђуро (Мајске Пољане код Глине, 16. августа 1907 – Београд, 2. новембра 1993). – Редовни члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV; нек.: C).

Лазаревић Ђорђе (Власина, код Сурдулице, 3. марта 1903 – Београд, 28. јуна 1993). – Дописни члан од 10. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXX, XCVII; нек.: C).

Лалић Михаило (Трепча код Андријевице, 7. октобра 1914 – Београд, 30. децембра 1992). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, XCIX; нек.: XCIX).

Ласкарев Владимир Д. (Бирјуч, 26. јуна 1868 – Београд, 10. априла 1954). – Дописни члан од 15. фебруара 1932; редовни од 29. марта 1947. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XL, XLVIII, LII; нек.: Гласник САН VI).

Лесковац Младен (Стари Сивац, Бачка, 1. јануара 1904 – Нови Сад, 25. децембра 1990). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXXV, XCVI; нек.: XCVII).

Лозанић Сима (Београд, 24. фебруара (8. марта) 1847 – Београд, 7. јула 1935). – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1873. – Дописни члан од 23. јануара 1888; редовни од 6. јануара 1890. Председник Српске краљевске академије 1899–1900. и 1903–1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII, XIII, XVIII; нек.: XLIV).

Лубарда Петар (Љуботињ, код Цетиња, 27. јула 1907 – Београд, 13. фебруара 1974). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Лукић Радомир (Милошевац, код Велике Плане, 31. августа 1914 – Београд, 31. маја 1999). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 28. маја 1970. Секретар Српске академије наука и уметности 1971–1974; потпредседник Српске академије наука и уметности 1974–1977. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CVI).

Луковић Милан Т. (Краљево, 17. фебруара 1889 – Београд, 15. септембра 1972). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXVIII; нек.: Гласник САНУ XXIV).

Лутовац Милисав (Дапсићи, код Берана, 7. марта 1901 – Београд, 10. августа 1988). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXXI, XCIV; нек.: XCV).

Максимовић Десанка (Рабровица, код Ваљева, 16. маја 1898 – Београд, 11. фебруара 1993). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV; нек.: C).

Максимовић Зоран (Београд, 18. марта 1923 – Београд, 16. априла 2016). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, LXXXIX, XCII, XCVII, CV; нек.: CXXIII).

Максимовић Иван (Београд, 21. априла 1924 – Београд, 8. јануара 2007). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCIII, CIII; нек.: CXIV).

Марети́ћ Томислав (Вировитица, 13. децембра 1854 – Загреб, 15. јануара 1938). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1915–1918. – Дописни члан од 5. фебруара 1897; редовни од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XI; нек.: XLVII).

Маринчић Александар (Сињ, 9. јула 1933 – Београд, 12. маја 2011). – Дописни члан од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, CVI, CXV; нек.: CXVIII).

Марић Војислав (Нови Сад, 12. јануара 1930 – Нови Сад, 1. августа 2021). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; дописни члан САНУ од 29. маја 1991, редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).

Марић Звонко (Бујановац, 2. новембар 1931 – Београд, 18. октобар 2006). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII, CIX; нек.: CXIII).

Марић Љубица (Крагујевац, 18. марта 1909 – Београд, 17. септембра 2003). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CX).

Марић Срећен (Косјерић, 5. марта 1903 – околина Тура у Француској, 26. септембра 1992). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 5; нек.: Годишњак ВАНУ XII).

Марјановић Милосав (Крстац код Никшића, 24. августа 1931 – Београд, 9. маја 2023). – Дописни члан од 22. априла 1976; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CIII, CXII).

Марковић Михаило (Београд, 24. фебруара 1923 – Београд, 7. фебруара 2010). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIII, LXXXV, XCVII, CV; нек.: CXVII).

Мартиновић Петар (Подгорица, 11. јула 1897 – Београд, 26. јануара 1984). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXV, LXXVII; нек.: XCI).

Матавуљ Симо (Шибеник, 12. септембра 1852 – Београд, 20. фебруара 1908). – Редовни члан од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак СКА XXI).

Матић Душан (Ћуприја, 31. августа 1898 – Београд, 12. септембра 1980). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 28. маја 1970.

Маџура Милош (Беч, 20. јануара 1916 – Београд, 29. августа 2005). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, LXXXIX, XCIX, CVI; нек. Годишњак CXII).

Медаковић Дејан (Загреб, 7. јула 1922 – Београд, 1. јула 2008). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1985–1994; председник Српске академије наука и уметности 1999–2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, LXXXVIII, XCV, CIV; нек.: CXV).

Мештровић Иван (Врпоље, Славонија, 15. августа 1883 – Саут Бенд, Индијана, 16. јануара 1962). – Дописни члан од 6. фебруара 1912; редовни од 18. фебруара 1924. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXV; нек.: Гласник САНУ XIV).

Мијатовић Чедомиљ (Београд, 5 (17) октобра 1842 – Лондон, 14. маја 1932). – Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан од 5. априла 1887. Председник Српске краљевске академије 1888–1889. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: XLI).

Миклошич Франц (Радомершчак, Штајерска, 20. новембра 1813 – Беч, 7. марта 1891). – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1969. – Редовни члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: V).

Миланковић Милутин (Даљ, 28. маја 1879 – Београд, 12. децембра 1958). – Дописни члан од 16. фебруара 1920; редовни од 18. фебруара 1924. Потпредседник Српске академије наука 1948–1958. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН XXVIII, XLI, LII, LXIII; нек.: Гласник САН X).

Милин Радивој (Лалић, Бачка, 18. марта 1912 – Нови Сад, 23. августа 1996). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII, LXXXIV, XCIV; нек.: CIII).

Милисавац Живан (Батровци, Срем, 25. фебруара 1915 – Нови Сад, 21. јуна 1997). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII; Академске беседе ВАНУ 18; Годишњак CIII; нек.: Годишњак САНУ CIV).

Милићевић Милан Ђ. (Рипањ, код Београда, 4. јуна 1831 – Београд, 4 (17) новембра 1908). – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан од 5. априла 1887. Секретар Српске краљевске академије 1889–1895; председник Српске краљевске академије 1896–1899. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, IX, XIII, XV; нек.: XXII).

Миловић Душан (Нова Варош, 28. марта 1925 – 15. августа 2018). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 24).

Милојевић Боривоје Ж. (Царина, општина Осечина, 10. децембра 1885 – Београд, 22. октобра 1967). – Дописни члан од 29. марта 1947 до 15. октобра 1953, када му је уважена оставка на чланство у САН; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ LIV, LXIX, LXXI, LXXII; нек.: Гласник САНУ XIX).

Милосављевић Миодраг (Пожаревац, 23. априла 1905 – Београд, 16. новембра 1980). – Дописни члан од 27. маја 1952; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXIV, LXXV, LXXXIII; нек.: LXXXVII).

Милосављевић Предраг Пеђа (Лужнице код Крагујевца, 4. фебруара 1908 – Београд, 25. јануара 1987). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI; нек.: XCIV).

Милошевић Никола (Сарајево, 17. априла 1929 – Београд, 24. јануара 2007). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, XCIII, CIII, CIX; нек.: CXIV).

Милошевић-Ђорђевић Нада (Београд, 2. децембра 1934 – Београд, 27. јула 2021). – Дописни члан од 30. октобра 2003, редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXX).

Милуновић Мило (Цетиње, 6. августа 1897 – Београд, 11. фебруара 1967). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник САНУ XIX).

Миљанић Петар (Београд, 17. августа 1927 – Београд, 16. фебруара 2015). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIX, CIII, CXIV; нек.: CXXII).

Митковић Милорад (Лебане, 7. јуна 1950 – Ниш, 7. априла 2021). – Дописни члан од 1. новембра 2012, редовни од 8. новембра 2018. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX, Библиографије чланова САНУ 1).

Митровић Митар (Цетиње, 25. децембра 1903 – Београд, 30. марта 1983). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII; нек.: XC).

Мићовић Вукић М. (Баре Краљске, код Колашина, 1. јануара 1896 – Београд, 19. јануара 1981). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. Секретар Српске академије наука и уметности 1965–1971. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXIII, LXXVII; нек.: LXXXVIII).

Михаиловић Драгослав (Ћуприја, 17. новембра 1930 – Београд, 12. марта 2023). – Дописни члан САНУ од 7. маја 1981; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCIX, CVI, CXVII).

Михаиловић Коста (Шабац, 1. марта 1917 – Београд, 19. септембра 2007). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, C, CVIII; нек.: CXIV).

Михаиловић Михаило Љ. (Београд, 22. јануара 1924 – Београд, 8. јуна 1998). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXX, LXXI, LXXIV, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXXVII, XCIX, CV; нек.: CV).

Мишковић Војислав (Фужине, 18. јануара 1892 – Београд, 25. новембра 1976). – Дописни члан од 16. фебруара 1929; редовни од 16. фебруара 1939. Секретар Српске краљевске академије 1945–1948. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН/САНУ XXXVII, XLIX, LXV, LXXI; нек.: LXXXIII).

Мишковић Јован (Неготин, 6 (18) јула 1844 – Београд, 20. октобра (2. новембра) 1908). – Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875. – Редовни члан од 15. новембра 1892. Председник Српске краљевске академије 1900–1903. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII, IX, XIII; нек.: XXII).

Младеновић Александар (Битољ, 25. августа 1930 – Београд, 6. априла 2010). – Дописни члан од 23. октобра 1997; редовни од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV, CX; нек.: CXVII).

Мокрањац Василије (Београд, 11. септембра 1923 – Београд, 27. маја 1984). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV; нек.: XCI).

Мурат Марко (Лука Шипањска, код Дубровника, 30. децембра 1864 – Дубровник, 14. октобра 1944). – Дописни члан од 16. фебруара 1920; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII, L).

Назор Владимир (Постире на Брачу, 30. маја 1876 – Загреб, 19. јуна 1949). – Редовни члан од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник САН I).

Недељковић Душан (Исаково, код Ћуприје, 18. маја 1899 – Београд, 29. јуна 1984). – Дописни члан од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXV, XCII; нек.: XCII).

Ненадовић Љубомир П. (Бранковина, код Ваљева, 14. септембра 1826 – Ваљево, 21. јануара (2. фебруара) 1895). – Члан Друштва српске словесности од 1. августа 1848. Председник Друштва српске словесности 1860. – Члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: VIII).

Ненадовић Мирослав (Београд, 31. марта 1904 – Београд, 21. фебруара 1989). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXV, LXXVI, LXXIX, LXXXV; нек.: XCVI).

Нешић Димитрије (Београд, 8 (20) октобра 1836 – Београд, 26. априла (9. маја) 1904). – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. – Редовни члан од 5. априла 1887. Председник Српске краљевске академије 1892–1896. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, XIII; нек.: XVIII).

Нешић Ђорђе (Шабац, 15. јуна 1873 – Београд, 24. октобра 1959). – Редовни члан од 29. марта 1947. (Нек.: Гласник САН XI).

Николајевић Светомир (Радуша, код Ваљева, 27. септембра 1844 – Београд, 18. априла 1922). – Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I).

Николић Андра (Београд, 23. септембра (5. октобра) 1853 – Париз, 18. септембра 1918). – Редовни члан од 5. фебруара 1897.

Николић Пантелија (Ниш, 4. јуна 1928 – Београд, 17. јула 2018). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV, CXII).

Николиш Гојко (Сјеничак, код Карловца, 11. августа 1911 – Шере, Регион Лоара, департман Сарт, 10. јула 1995). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIII; нек.: CII).

Новак Виктор (Доња Стубица, 4. фебруара 1889 – Београд, 1. јануара 1977). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 20. децембра 1961. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Новаковић Стојан (Шабац, 1. новембра 1842 – Ниш, 5. фебруара 1915). – Члан Српског ученог друштва од 7. новембра 1865. – Редовни члан од 5. априла 1887. Председник Српске краљевске академије 1906–1915. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, XXIV; нек.: XXVIII).

Нушић Бранислав (Београд, 8 (20) октобра 1864 – Београд, 19. јануара 1938). – Редовни члан од 10. фебруара 1933. (Нек.: Годишњак СКА XLVII).

Обрадовић Илија (Београд, 29. децембра 1911 – Париз, 15. октобра 2010). – Дописни члан од 27. маја 1952; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, XCVI; нек.: CXVII).

Обрадовић Никола (Београд, 15. маја 1900 – Београд, 7. децембра 1982). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXXIV, LXXVIII, LXXXV; нек.: LXXXIX).

Омчикус Петар (Сушак, 6. октобра 1926 – Београд, 26. априла 2019). – Члан ван радног састава од 27. октобра 1994; дописни члан од 1. новембра 2012; редовни од 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX).

Острогорски Георгије А. (Острогорский Георгий Александрович) (Санкт Петербург, 6 (19) јануара 1902 – Београд, 24. октобра 1976). – Дописни члан од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН/САНУ LIII, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXIII).

Павић Милорад (Београд, 15. октобра 1929 – Београд, 30. новембра 2009). – Редовни члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII; нек.: CXVI).

Павловић Драгољуб (Јабланица, код Бољевца, 2. маја 1903 – Београд, 11. августа 1966). – Дописни члан од 27. маја 1952; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXIV; нек.: Гласник САНУ XVIII).

Павловић Драгољуб (Дражa) (Књажевац, 16. јуна 1867 – Београд, 3. априла 1920). – Дописни члан од 4. фебруара 1905; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII).

Павловић Ђорђе (Смедерево, 1838 – Београд, 28. октобра 1921). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX).

Павловић Живко Г. (Башин, код Смедеревске Паланке, 1 (13) марта 1871 – Београд, 25. априла 1938). – Редовни члан од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIX, XXXV, XXXIX; нек.: XLVIII).

Павловић Миодраг (Нови Сад, 28. новембра 1928 – Тутлинген, 17. августа 2014). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCIII, CIII, CXII; нек.: CXXIII).

Павловић Петар С. (Пожаревац, 28. јуна (10. јула) 1864 – Београд, 5. августа 1938). – Дописни члан од 3. фебруара 1906; редовни од 18. фебруара 1922 (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX, XXX, XXXV; нек.: XLVIII).

Павловић Стојан (Београд, 14. јуна 1903 – Београд, 12. септембра 1981). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXIV, LXX, LXXXVI; нек.: LXXXVIII).

Палавестра Предраг (Сарајево, 14. јуна 1930 – Београд, 19. августа 2014). – Дописни члан од 7. маја 1981; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, C, CVI, CXV; нек.: CXXIII).

Пантелић Душан (Звездан, код Зајечара, 21. октобра (2. новембра) 1879 – Београд, 10. октобра 1955). – Дописни члан од 15. фебруара 1932; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XL; нек.: Гласник САН VII).

Пантић Владимир (Међулужје, код Младеновца, 5. априла 1921 – Београд, 19. маја 2006). – Дописни члан од 28. маја 1970, редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVIII, LXXXV, XCVI, CV; нек.: CXIII).

Пантић Мирослав (Свилајнац, 9. јула 1926 – Београд, 16. септембра 2011). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1994–1998; потпредседник Српске академије наука и уметности 1998–2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, LXXXVIII, XCIX, CV, CXV; нек.: CXVIII).

Пантић Никола (Смедерево, 18. децембра 1927 – Београд, 21. новембра 2002). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCIV, CI, CVIII; нек.: CIX).

Пантовић Милорад (Зајечар, 23. септембра 1910 – Београд, 17. новембра 1986). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII; нек.: XCIII).

Панчић Јосиф (Брибир, 17. априла 1814 – Београд, 25. фебруара (8. марта) 1888). – Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1850; редовни члан од 29. јула 1864. Председник Српског ученог друштва 1879–1882. – Редовни члан од 5. априла 1887. Председник Српске краљевске академије 1887–1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I; нек.: II, III).

Папазоглу Фанула (Битољ, 3. фебруара 1917 – Београд, 26. јануара 2001). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, XC, CI; нек.: CVIII).

Пап Изидор (Љубушки, 13. децембра 1913 – Београд, 14. октобра 1996). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXXI, LXXII, LXXIII, XCIV; нек.: CIII).

Перовић Сава (Маглај, 21. фебруара 1939 – Београд, 4. априла 2010). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI; нек.: CXVII).

Петковић Владимир К. (Бољевац, 19. јуна 1873 – Београд, 21. марта 1935). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX, XXXV, XLI; нек.: XLIV).

Петковић Владимир Р. (Доња Ливадица, код Велике Плане, 17 (30) септембра 1874 – Београд, 13. новембра 1956). – Редовни члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIV; нек.: Гласник САН VIII).

Петковић Коста (Солун, Грчка, 13. марта 1903 – Београд, 28. маја 1987). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 17. маја 1952. Секретар Српске академије наука 1957–1960; потпредседник Српске академије наука 1960–1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LIV, LXIV, LXXII, LXXXIV; нек.: XCIV).

Петковић Сава (Ниш, 24. септембра 1910 – Београд, 26. октобра 1992). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVIII, LXXXV; нек.: XCIX).

Петровић Бошко (Орадеа Маре (Велики Варадин), 7. јануара 1915 – Нови Сад, 30. јуна 2001). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, CII; нек.: CVIII).

Петровић Бошко Д. (Алексинац, 25. октобра 1926 – Лондон, 6. маја 2019). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CIX).

Петровић Вељко (Сомбор, 5. фебруара 1884 – Београд, 27. јула 1967). – Дописни члан од 16. фебруара 1925; редовни од 17. фебруара 1936. (Нек.: Гласник САНУ XIX).

Петровић Војислав (Мала Каменица, код Неготина, 2. јануара 1925 – Београд 7. маја 2007). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, XCIV, C; нек.: CXIV).

Петровић Златибор (Ушма, код Вршца, 19. априла 1921 – Београд, 7. фебруара 2009). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCIII, CIII, CXIV; нек.: CXVI).

Петровић Михаило (Алас) (Београд, 24. априла (6. маја) 1868 – Београд, 8. јуна 1943). – Дописни члан од 5. фебруара 1897; редовни од 4. фебруара 1899. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XI, XIII, XV, XVIII, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVIII, XXXIV, XXXVIII, XLII, XLVI; нек.: LI).

Петровић Светозар (Карловац, 28. јуна 1931 – Нови Сад, 23. октобра 2005). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 33; нек.: Годишњак САНУ CXII).

Петронијевић Бранислав (Совљак, код Уба, 25. марта (6. априла) 1875 – Београд, 4. марта 1954). – Дописни члан од 3. фебруара 1906; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН/САНУ XXVIII, XXXI, XXXV, XXXIX, LXVII; нек.: Гласник САН VI).

Пећинар Миладин (Љубиш, код Чајетине, 5. марта 1893 – Београд, 5. јуна 1973). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVII, LXX, LXXII; нек.: Гласник САНУ XXV).

Пешикан Митар (Трешњево, код Цетиња, 8. новембра 1927 – Београд, 8. јула 1996). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII; нек.: CIII).

Пивко Светополк (Марибор, 28. септембра 1910 – Београд, 13. октобра 1987). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX, LXXIV, LXXVII, LXXVIII, XCIV; нек.: XCIV).

Пијаде Моша (Београд, 22. децембра 1889 – Париз, 15. марта 1957). – Редовни члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII).

Питер Предраг (Београд, 20. августа 1950 – Београд, 10. септембра 2021). – Дописни члан од 30. октобра 2003, редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CX, CXVIII).

Попов Чедомир (Меленци, код Зрењанина, 15. марта 1936 – Нови Сад, 9. јун 2012). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности, од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987; члан ван радног састава САНУ од 15. децембра 1988, редовни од 29. маја 1991. Председник Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду 1994–2002. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 25; нек.: Годишњак САНУ CXIX).

Поповић Богдан (Београд, 20. децембра 1863 (1. јануара 1864) – Београд, 7. новембра 1944). – Редовни члан од 3. фебруара 1914.

Поповић Бранко (Београд, 24. фебруара 1934 – Београд, 25. августа 2002). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CIX).

Поповић Владислав (Београд, 21. децембра 1930 – Београд, 8. октобра 1999). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, C, CVI; нек.: CVI).

Поповић Дејан Б. (Београд, 2. априла 1950 – Београд, 4. октобра 2021). – Дописни члан од 5. новембра 2009, редовни од 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXVI, CXXIII).

Поповић Миодраг (Мића) (Лозница, 12. јуна 1923 – Београд, 22. децембра 1996). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCII, CII; нек.: CIII).

Поповић Павле (Београд, 4 (16) априла 1868 – Београд, 4. јуна 1939). – Дописни члан од 20. јануара 1909; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXI, XXVIII, XXXV, XL, XLIII, XLVII; нек.: XLIX).

Поповић Петар (Његуши, код Цетиња, 30. априла 1899 – Београд, 5. октобра 1987). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXXVIII; нек.: XCIV).

Прерадовић Милева (Жлне, код Књажевца, 16. јула 1929 – Београд, 12. фебруара 2016). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности, од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 27).

Предић Урош (Орловат, код Зрењанина, 25. новембра (7. децембра) 1857 – Београд, 11. фебруара 1953). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Дописни члан од 26. јануара 1909; редовни од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII).

Продановић Јаков (Јаша) (Чачак, 11 (23) априла 1867 – Београд, 1. јуна 1948). – Дописни члан од 17. фебруара 1936; редовни од 18. марта 1948. (Нек.: Годишњак САН LV).

Путанов Паула (Дарда, 14. јула 1925 – Београд, 24. јануар 2014). Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 22; Годишњак САНУ CXII).

Радић Душан (Сомбор, 10. априла 1929 – Београд, 3. априла 2010). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX, LXXXVI, XCIV, CIV, CXIV; нек.: CXVII).

Радовановић Милорад (Београд, 4. септембра 1947 – Нови Сад, 10. јуна 2020). – Дописни члан од 30. октобра 2003, редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXX).

Радовановић Милутин (Табановић, код Шапца, 15. марта 1900 – Виндхук, 21. априла 1968). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII).

Радовановић Мирослав (Брусник, код Зајечара, 3. децембра 1919 – Нови Сад, 16. јуна 2008). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Председништва Војвођанске академије наука и уметности 1989–1990, председник Војвођанске академије наука и уметности и потом Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду 1990–1992. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 20; Годишњак САНУ CII; нек.: CXV).

Радовановић Светолик (Прњиловица, код Алексинца, 23. марта 1863 – Београд, 17. јула 1928). – Дописни члан од 5. фебруара 1897; редовни од 31. јануара 1902. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XI; нек.: XXXVII).

Радојчић Ђорђе Сп. (Београд, 19. августа 1905 – Београд, 28. јануара 1970). – Дописни члан од 14. јуна 1955; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXIX, LXXII; нек.: Гласник САНУ XXII).

Радојчић Никола (Кузмин, код Сремске Митровице, 17 (29) августа 1882 – Београд, 12. новембра 1964). – Дописни члан од 15. фебруара 1930; редовни од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVIII; нек.: Гласник САНУ XVI).

Радојчић Светозар (Сремски Карловци, 14. маја 1909 – Београд, 20. октобра 1978). – Дописни члан од 27. маја 1952; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVII, LXXXIV; нек.: LXXXV).

Радонић Јован (Мол, код Аде, 28. јануара (9. фебруара) 1873 – Београд, 25. новембра 1956). – Дописни члан од 26. јануара 1909; редовни од 16. фебруара 1920. Секретар Српске краљевске академије (в. д.) 1937–1945. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXII, XXVIII, L; нек.: Гласник САН VIII).

Радосављевић Александар (Будимпешта, 26. августа 1877 – Београд, 14. фебруара 1956). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII; нек.: Гласник САН VIII).

Раичковић Стеван (Нересница, 5. јула 1928 – Београд, 6. маја 2007). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX, XC, C, CVIII; нек.: CXIV).

Рајчић Станојло (Београд, 16. децембра 1910 – Београд, 21. јула 2000). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CVII).

Ракић Љубисав (Љубиша) (Сарајево, 11. априла 1931 – Београд, 14. октобра 2022). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. Потпредседник Српске академије наука и уметности 2008–2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, XC, C, CIX).

Ракић Милан М. (Београд, 18 (30) септембра 1876 – Загреб, 30. јуна 1938). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 12. фебруара 1934. (Нек.: Годишњак СКА XLVIII).

Раковић Бранко (Београд, 24. септембра 1922 – Београд, 18. фебруара 1984). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, XCI; нек.: XCI).

Рељић Радомир (Скопље, 18. јула 1938 – Београд, 6. новембра 2006). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV; нек.: CXIII).

Решетар Милан (Дубровник, 1. фебруара 1860 – Фиренца, 14. јануара 1942). – Дописни члан од 5. фебруара 1897; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XI, LXIX; нек.: LI; ком. говор: Гласник САНУ XVII).

Рибникар Слободан (Београд, 24. маја 1929 – Београд, 15. јануара 2008). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, C, CVIII; нек.: CXV).

Ристић Јован (Крагујевац, 4. јануара 1831 – Београд, 23. августа (4. септембра) 1899). – Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Члан Српског ученог друштва од 22. септембра 1864. – Редовни члан од 6. јануара 1890. Председник Српске краљевске академије 1899. (Нек.: Годишњак СКА XIII).

Ристић Јован (Београд, 30. октобра 1912 – Београд, 28. маја 2001). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV; нек.: CVIII).

Ристић Милан (Београд, 18. августа 1908 – Београд, 20. децембра 1982). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV; нек.: LXXXIX).

Ристић Момчило (Мрчајевци, 27. јула 1929 – Београд, 10. августа 2018). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, LXXXVII, XCII, CII, CIX).

Росандић Тома (Сплит, 22. јануара 1878 – Сплит, 1. марта 1958). – Редовни члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIII; нек.: Гласник САН X).

Рош Мирко (Загреб, 20. септембра 1879 – Баден, код Цириха, 29. маја 1962). – Редовни члан од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник САНУ XIV).

Рувараț Илариoн (Сремска Митровица, 1. септембра 1832 – Манастир Гргетег, 8. августа 1905). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: XIX; Гласник САН VII).

Ружичић Урош (Пљевља, 21. новембра 1891 – Београд, 7. октобра 1966). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX).

Савић Димитрије (Београд, 29. септембра 1898 – Београд, 16. априла 1981). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII, LXXXV; нек.: LXXXVIII).

Савић Павле (Солун, 10. јануара 1909 – Београд, 30. маја 1994). – Дописни члан од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. Председник Српске академије наука и уметности 1971–1981. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН/САНУ LIII, LXXXIV, XCIV; нек.: CI).

Салтиков Никола Н. (Салтыков Николай Николаевич) (Вишњи Волочек, Тверска губернија, 11. маја 1872 – Београд, 28. септембра 1961). – Дописни члан од 12. фебруара 1934; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLII, LIII; нек.: Гласник САНУ XIII).

Самарџић Радован (Сарајево, 22. октобра 1922 – Београд, 1. фебруара 1994). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV; нек.: CI).

Сарић Милоје (Неменикуће, код Сопота, 12. септембра 1925 – Београд, 6. децембра 2002). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCII, XCVI, XCIX, CIV, CVIII; нек.: CIX).

Секулић Исидора (Мошорин, код Тителa, 16. фебруара 1877 – Београд, 5. априла 1958). – Дописни члан од 16. фебруара 1939; редовни од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII; нек.: Гласник САН X).

Сели Иштван (Szeli István) (Сента, 11. септембра 1921 – Нови Сад, 25. фебруара 2012). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 16; нек.: Годишњак САНУ CXIX).

Селимовић Меша (Мехмед) (Тузла, 26. априла 1910 – Београд, 11. јула 1982). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII, LXXXIV; нек.: LXXXIX).

Симић Чедомир (Чумић, код Крагујевца, 28. јуна 1896 – Београд, 5. јануара 1969). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXXI, LXXIII).

Сокић Љубица (Цуца) (Битољ, 9. децембра 1914 – Београд, 8. јануара 2009). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVII, XCIX; нек.: CXVI).

Стужић Владимир (Пожега, 12. фебруара 1893 – Београд, 6. јануара 1982). – Дописни члан од 10. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXVII; нек.: LXXXIX).

Стужић Иван (Београд, 2. септембра 1928 – Београд, 7. августа 2003). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, CII; нек.: CX).

Србиновић Младен (Сушица код Гостивара, 29. новембра 1925 – Београд, 12. маја 2009). – Дописни члан од 7. маја 1981; редовни од 15. децембра 1988. Потпредседник Српске академије наука и уметности 2003–2007. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVIII, XCIX, CVI, CXV; нек.: CXVI).

Срејовић Драгослав (Крагујевац, 8. октобра 1931 – Београд, 29. новембра 1996). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. Потпредседник Српске академије наука и уметности 1994–1996. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII, XCIII, CIII; нек.: CIII).

Сремац Стеван (Сента, 11 (23) новембра 1855 – Сокобања, 12 (25) августа 1906). – Редовни члан од 3. фебруара 1906. (Нек.: Годишњак СКА XX).

Срећковић Пантелија (Панта) С. (Крчмаре, код Куршумлије, 3 (15) новембра 1834 – Београд, 8 (21) јула 1903). – Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА I, XIII; нек.: XVII).

Станковић Богољуб (Ботош, 1. новембра 1924 – Нови Сад, 16. маја 2018). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 27. априла 1972. Приступио Војвођанској академији наука и уметности 4. децембра 1979; члан ван радног састава САНУ од 4. децембра 1979; редовни од 29. маја 1991. Председник Председништва Војвођанске академије наука и уметности 1979–1984. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXII, LXXIV, LXXVIII, C; Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 4).

Станковић Синиша (Зајечар, 26. марта 1892 – Београд, 24. фебруара 1974). – Дописни члан од 12. фебруара 1934; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ XLII, LXXIV; нек.: LXXXI).

Становчић Војислав (Убли код Херцег-Новог, 2. јула 1930 – Београд, 9. априла 2017). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CV, CXII, CXXI).

Станојевић Станоје (Нови Сад, 12 (24) августа 1874 – Беч, Аустрија, 30. јула 1937). – Дописни члан од 4. фебруара 1905; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII, XXVIII; нек.: XLVII).

Стевановић Андра Ј. (Београд, 12 (24) новембра 1859 – Београд, 15. новембра 1929). – Дописни члан од 3. фебруара 1910; редовни од 6. фебруара 1912. (Нек.: Годишњак СКА XXXVIII).

Стевановић Боривоје (Ниш, 14. октобра 1878 – Београд, 19. маја 1976). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIII).

Стевановић Борислав (Алексинац, 12. фебруара 1891 – Београд, 23. новембра 1971). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 28. маја 1970.

Стевановић Михаило (Пипери, код Подгорице, 3. априла 1903 – Београд, 14. јануара 1991). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXII, LXXVII, LXXXIV, XCIII; нек.: XCVIII).

Стевановић Петар (Бањевац, код Барајева, 16. јуна 1914 – Београд, 31. марта 1999). – Дописни од 27. маја 1952; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак члан САН/САНУ LXV, LXXVII, LXXXV, XCVI; нек.: CVI).

Стефановић Владисав (Ниш, 29. децембра 1943 – Ниш, 10. октобра 2015). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXVIII; нек.: CXXII).

Стефановић Димитрије (Панчево, 25. новембра 1929 – Београд, 1. августа 2020). – Дописни члан од 22. априла 1976, редовни од 12. децембра 1985. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 2007–2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCII, CII, CIX, CXVIII).

Стефановић Ђорђе (Земун, 10. марта 1904 – Београд, 27. маја 1988). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXII, LXXVII, XCIV; нек.: XCV).

Стефановић Милутин (Београд, 25. фебруара 1924 – Београд, 7. маја 2009). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, XC, XCIX, CVI; нек.: CXVII).

Стефановић Станоје (Сремски Карловци, 23. маја 1911 – Београд, 25. фебруара 1991). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968 (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXXV; нек.: XCVIII).

Стијовић Ристо (Подгорица, 8. октобра 1894 – Титоград, 20. децембра 1974). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, XCVIII; нек.: LXXXI).

Стипчевић Никша (Сплит, 14. августа 1929 – Београд, 12. јуна 2011). – Дописни члан од 15. децембра 1983; редовни 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI, CI, CVIII; нек.: CXVIII).

Стојадиновић Нинослав (Ниш, 20. септембра 1950 – Ниш, 25. децембра 2020). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 1. новембра 2012. Председник Огранка Српске академије наука и уметности у Нишу 2016–2020. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXI, CXX).

Стојаковић Мирко (Крепољин, код Жагубице, 20. августа 1915 – Београд, 5. јула 1985. –Дописни члан од 5. децембра 1964; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXII, LXXXV; нек.: XCII).

Стојановић Илија (Оточац, 31. августа 1924 – Београд, 24. јануара 2007). – Дописни члан Аод 12. децембра 1985; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CVI; нек.: CXIV).

Стојановић Љубомир (Ужице, 6 (18) августа 1860 – Праг, 16. јуна 1930). – Дописни члан од 6. јануара 1890; редовни од 25. јануара 1894. Секретар Српске краљевске академије 1896–1897. и 1913–1923. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX, XXXII; нек.: XXXIX).

Стојановић Сретен (Приједор, 2. фебруара 1898 – Београд, 29. октобра 1960). – Дописни члан од 14. новембра 1950; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII; нек.: Гласник САНУ XII).

Стојанчевић Владимир (Скопље, 16. априла 1923 – Београд, 21. априла 2017). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCIII, XCVII, C, CV, CXV, CXXI).

Суруџка Јован (Бања Лука, 23. марта 1921 – Београд, 12. децембра 2006). – Дописни члан од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, XCVI, XCVII, CIV; нек.: CXIII).

Суша Свето (Кистање, 15. децембра 1925– Београд, 2. априла 2013). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CII, CXVIII; нек.: CXX).

Табаковић Иван (Арад, 10. децембра 1898 – Београд, 27. јуна 1977). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIII; нек.: LXXXIV).

Тадић Јорјо (Стари Град, на Хвару, 5. јуна 1899 – Београд, 4. октобра 1969). – Дописни члан од 16. фебруара 1940; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIX).

Тадић Љубомир (Смријечно, код Плужина, 14. маја 1925 – Београд, 30. децембар 2013). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CIII, CXIV; нек.: CXX).

Тарановски Теодор В. (Тарановский Фёдор Васильевич) (Плоњск, 12 (24) маја 1875 – Београд, 23. јануара 1936). – Редовни члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIV; нек.: XLIV).

Тасић Никола (Београд, 19. јануара 1932 – Београд, 15. марта 2017). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 26. октобра 2000. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 2003–2007; потпредседник Српске академије наука и уметности 2007–2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV, CXII).

Терзин Александар (Сентандреја, 16. септембра 1911 – Нови Сад, 11. децембра 1987). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXVII, XCIII; нек.: XCIV).

Тесла Никола (Смиљан, код Госпића, 10. јула 1856 – Њујорк, 7. јануара 1943). – Дописни члан од 25. јануара 1894; редовни од 16. фебруара 1937. (Нек.: Годишњак СКА LI; Гласник САН V).

Тешић Живојин (Брђани, код Горњег Милановца, 30. марта 1908 – Београд, 25. априла 1994). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII, LXXII, LXXVII, LXXXI, XCIV; нек.: CI).

Тишма Александар (Хоргош, 16. јануара 1924 – Нови Сад, 15. фебруара 2003). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 14; Годишњак САНУ CIII).

Тодоровић Коста (Београд, 22. јуна (4. јула) 1887 – Београд, 19. септембра 1975). – Дописни члан од 9. априла 1947; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXV, LXXIII, LXXIV; нек.: LXXXII).

Тодоровић Стеван (Нови Сад, 13. априла 1832 – Београд, 11. маја 1925). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан од 4. фебруара 1899; редовни од 5. фебруара 1901. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XII, XV).

Томић Јован Н. (Нова Варош, 9. маја 1869 – Београд, 22. јула 1932). – Дописни члан од 30. јануара 1903; редовни од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVI, XVIII; нек.: XLI).

Томић Миодраг (Београд, 30. новембра 1912 – Београд, 23. новембра 2001). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX, LXXI, LXXXII, XCVII, CV; нек.: CVIII).

Томовић Рајко (Баја, 1. новембра 1919 – Београд, 30. маја 2001). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ 1; Академске беседе ВАНУ 11; нек. Годишњак САНУ CVIII).

Трајковић Властимир (Београд, 17. јуна 1947 – Београд, 4. јануара 2017). – Дописни члан од 26. октобра 2000; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVII, CXVII).

Тривунац Милош (Алексинац, 16 (28) јула 1876 – Београд, новембра 1944). – Редовни члан од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVIII).

Туроман Јован (Уштица, код Новске, 1840 – Нови Сад, 20. маја 1915). – Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879. – Редовни члан од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII, XVIII).

Тутунџић Панта (Београд, 15. новембра 1900 – Београд, 21. августа 1964). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX).

Туцаков Јован (Чуруг, 24. јануара 1905 – Београд, 22. септембра 1978). – Дописни члан од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXIII, LXXXI; нек.: LXXXV).

Ћелић Стојан (Босански Нови, 16. фебруара 1925 – Београд, 30. априла 1992). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVII, XCII; нек.: XCIX).

Ћирковић Сима (Осијек, 29. јануара 1929 – Београд, 14. новембра 2009). – Дописни члан од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. Генерални секретар Српске академије наука и уметности 1981–1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX, LXXXIV, XC, XCVII, CV, CXIV; нек.: CXVI).

Ћопић Бранко (Хашани, код Босанске Крупе, 1. јануара 1915 – Београд, 26. марта 1984). – Дописни члан од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968.

Ћоровић Владимир (Мостар, 15 (27) октобра 1885 – у авионском удесу изнад Грчке, 12. априла 1941). – Дописни члан од 18. фебруара 1922; редовни од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX).

Ћосић Добрица (Велика Дренова, код Трстеника, 29. децембра 1921 – Београд, 18. мај 2014). – Дописни члан од 28. маја 1970; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CXXIII).

Ћулум Јован (Ковиљ, код Новог Сада, 11. маја 1928 – Нови Сад, 20. јануара 1998). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984; редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 32; нек.: Годишњак САНУ CV).

Ўгринов Павле (*Василије Поповић*) (Мол, код Аде, 15. априла 1926 – Београд, 23. јуна 2007). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 28; нек.: Годишњак САНУ CXIV).

Урошевић Атанасије (Гњилане, 14. октобра 1898 – Београд, 16. октобра 1992). – Дописни члан од 5. децембра 1963; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI, LXXV, LXXVIII, XCIV; нек.: XCIX).

Урошевић Сава (Врмџа, код Сокобање, 13. јануара 1863 – Београд, 14. септембра 1930). – Дописни члан од 30. јануара 1904; редовни од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVII; нек.: XXXIX).

Фармаковски Владимир В. (Фармаковский Владимир Владимирович) (Симбирск - Уљановск, 8. октобра 1880 – Београд, 5. јуна 1954). – Редовни члан од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник САН VI).

Ферјанчић Божидар (Београд, 17. фебруара 1929 – Београд, 28. јуна 1998). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVII, CV; нек.: CV).

Фира Александар (Крагујевац, 4. маја 1929 – Београд, 31. децембар 2011). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Председништва Војвођанске академије наука и уметности 1988–1990. (Бгр., ббл.: Академске беседе ВАНУ 19; нек.: Годишњак САНУ CXVIII).

Хајдин Никола (Врбовско, 4. априла 1923 – Београд, 17. јула 2019). – Дописни члан од 28. маја 1970, редовни од 22. априла 1976. Потпредседник Српске академије наука и уметности 1994–2003; председник Српске академије наука и уметности 2003–2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII, XCIV, CIII).

Хаџић Олга (Нови Сад, 25. август 1946 – Нови Сад, 23. јануар 2019). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 31).

Хербут Федор (Нови Врбас, 2. маја 1932 – Београд, 25. септембра 2023). – Дописни члан од 15. децембра 1988; редовни од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV, CXII, CXXI).

Херцег Јанош (Herceg János) (Сомбор, 11. маја 1909 – Сомбор, 29. јануара 1995). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 10; нек.: Годишњак САНУ CII).

Хлитчијев Јаков М. (Хлитчиев Яков Матвеевич) (Нахичеван на Дону, 1. децембра 1886 – Београд, 14. априла 1963). – Редовни члан од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXIV; нек.: Гласник САНУ XV).

Христић Стеван (Београд, 19. јуна 1885 – Београд, 21. августа 1958). – Дописни члан од 18. марта 1948; редовни од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник САН X).

Цвијић Јован (Лозница, 29. септембра (11. октобра) 1865 – Београд, 16. јануара 1927). – Дописни члан од 5. фебруара 1896; редовни од 4. фебруара 1899. Председник Српске краљевске академије 1921–1927. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XII, XVI, XVIII, XXXI; нек.: XXXV).

Чамтрагі Душан (Ада, 14. марта 1925 – Нови Сад, 22. марта 2021). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 4. децембра 1979, редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 29; Годишњак САНУ CXII).

Челебоновић Марко (Београд, 21. новембра 1902 – Сен Тропез, 23. јула 1986). – Дописни члан од 30. јануара 1958; редовни од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Чобељић Никола (Лесковац, 21. априла 1912 – Београд, 26. октобра 2002). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CIX).

Чубриловић Васа (Босанска Градишка, 14. јануара 1897 – Београд, 11. јуна 1990). – Дописни члан од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIV, XCVII; нек.: XCVII).

Шаховић Ксенофон (Охрид, 7. јануара 1898 – Париз, 5. јануара 1956). – Дописни члан од 16. фебруара 1940; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVIII; нек.: Гласник САН VIII).

Шта̄мта̄р Андрија (Бродски Дреновац, код Плетернице, 1. септембра 1888 – Загреб, 26. јуна 1958). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1947–1958. – Редовни члан од 18. марта 1948.

Шуловић Војин (Куршумлија, 18. маја 1923 – Гунцати (код Барајева), 22. фебруара 2008). – Дописни члан од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CXV).

Шушић Веселинка (Београд, 11. маја 1934 – Београд, 23. јуна 2018). – Дописни члан од 12. децембра 1985; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CIII, CXIV).

Шушић Миленко (Гуча, 5. априла 1925 – Београд, 10. октобра 2006). – Дописни члан од 21. марта 1974, редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI, LXXXVII, XCII, CII, CIX; нек.: CXIII).

Дописни чланови

Авакумовић Војислав (Земун, 12. марта 1910 – Марбург на Лани, 19. августа 1990). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Годишњак САНУ XCVII).

Аврамовић Драго̄слав (Скопље, 14. октобра 1919 – Роквил, 26. фебруара 2001). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI; нек.: CVIII).

Арновљевић Иван (Велика Кикинда, 7. марта 1869 – Београд, 7. новембра 1951). – Члан од 18. марта 1948 (Нек.: Гласник САН III).

Бабић Анто̄ (Граховик, код Травника, 3. јануара 1899 – Сарајево, 12. јануара 1974). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Бабић-Ђорђевић Гордана (Ваљево, 21. фебруара 1932 – Београд, 25. децембра 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, C; нек.: C).

Бањаи Јанош (Суботица, 20. новембра 1939 – Нови Сад, 21. фебруара 2016). – Члан од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXIX; нек.: CXXIII).

Барановић Крешимир (Шибеник, 25. јула 1894 – Београд, 17. септембра 1975). – Члан од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXII).

Бого̄дановић Бого̄дан (Београд, 20. августа 1922 – Беч, 18. јуна 2010). – Члан од 28. маја 1970, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ 1981. (Бгр., ббл.: САНУ Годишњак LXXXVII; нек.: CXVII).

Божић Иван (Макарска, 23. априла 1915 – Београд, 20. августа 1977). – Члан од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII; нек.: LXXXIV).

Бојић Милорад (Земун, 4. јануара 1951 – Крагујевац, 22. јануара 2016). – Члан од 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CXXII; нек.: CXXIII).

Брашован Драго̄иша (Вршац, 25. маја 1887 – Београд, 7. априла 1965). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX; нек.: Гласник САНУ XVII).

Брусина Сто̄ридон Што̄иро (Задар, 11. децембра 1845 – Загреб, 21. маја 1908). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II, IX, XIII; нек.: XXII).

Будмани Петар (Дубровник, 27. октобра 1835 – Кастел Ферети, 27. децембра 1914). – Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Члан од 23. јануара 1888.

Буковац Влахо (Цавтат, 4. јула 1855 – Праг, 24. априла 1922). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII).

Букуров Станислав (Велики Бечкерек, 19. јула 1905 – Београд, 11. новембра 1985). – Члан од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXIII; нек.: XCII).

Булић Фране (Врањиц, код Сплита, 4. октобра 1846 – Загреб, 29. јула 1934). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX; нек.: XLIII).

Буријан Рихард (Беч, 8. јануара 1871 – Њујорк, 2. маја 1954). – Члан од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVIII).

Бутозан Васо (Старчево, 5. децембра 1902 – Загреб, 15. маја 1974). – Члан од 5. децембра 1963.

Варићак Владимир (Швица, код Оточца, 14 (26) марта 1865 – Загреб, 17. јануара 1942). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVII).

Васић Драгиша (Горњи Милановац, 2. октобра 1885 – Нова Градишка, априла 1945). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLII).

Величковић Душан (Београд, 1. фебруара 1909 – Београд, 8. октобра 1971). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXV, LXXVII).

Видовић Емануел (Сплит, 24. децембра 1870 – Сплит, 1. јуна 1953). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX).

Војновић Иво (Дубровник, 9. октобра 1857 – Београд, 30. августа 1929). – Члан од 18. фебруара 1924. (Нек.: Годишњак СКА XXXVIII).

Воук Вале (Госпић, 21. фебруара 1886 – Загреб, 27. новембра 1962). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIV).

Вујић Владимир (Београд, 13. фебруара 1894 – Београд, 25. новембра 1953). – Члан од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник САН V).

Вукасовић Вулетић Вид (Брсечина, код Дубровника, 16. децембра 1853 – Дубровник, 10. јула 1933). – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XX; нек.: XLII).

Вуковић Сава (Сента, 13. априла 1930 – Београд, 16. јуна 2001). – Члан од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIV; нек.: CVIII).

Вучетић Антоније (Дубровник, 18. децембра 1845 – Дубровник, 16. маја 1931). – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVII; нек.: XL).

Герзић Зоран (Ужице, 17. октобра 1927 – Београд, 23. августа 2001). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI; нек.: CVIII).

Горјановић-Крамберїер Драгутин (Загреб, 25. октобра 1856 – Загреб, 22. децембра 1936). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVII).

Грујић Радослав (Земун, 17 (29) јуна 1878 – Хвар, 25. маја 1955). – Члан од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVIII; нек.: Гласник САН VII).

Гушић Бранимир (Загреб, 6. априла 1901 – Загреб, 7. јула 1975). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX, LXXII, LXXV; нек.: LXXXIII).

Дробњаковић Боривоје (Крагујевац, 4. августа 1890 – Београд, 7. фебруара 1961). – Члан од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXIV; нек.: Гласник САНУ XIII).

Ђалски Ксавер Шандор (Бабић Љубомир) (Гредице, код Забока, 26. октобра 1854 – Гредице, код Забока, 6. фебруара 1935). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII).

Ђелинео Стефан (Стари Град, на Хвару, 17. јуна 1898 – Београд, 1. октобра 1971). – Члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САН/САНУ LIV, LXV, LXXIII, LXXIV, LXXVII).

Ђорђевић Драгутин Ј. (Лозница, 22. августа (3. септембра) 1866 – Београд, 9. априла 1933). – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII; нек.: XLII).

Ђорђевић Милан (Смедеревска Паланка, 14. августа 1933 – Париз, 21. јануара 1993). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII; нек.: C).

Елезовић Глиша (*Глигорије*) (Вучитрн, 6 (18) јануара 1879 – Београд, 17. октобра 1960). – Члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIII; нек.: Гласник САНУ XII).

Живановић Јован (Сремски Карловци, 30. јануара 1841 – Сремски Карловци, 18. новембра 1916). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II, IX).

Живковић Миленко (Београд, 25. маја 1901 – Београд, 29. јуна 1964). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI; нек.: Гласник XVI).

Живковић Петар Ј. (Зајечар, јуна 1847 – Београд, 23. септембра 1923). – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX).

Живојиновић Светислав (Чента, 7. августа 1907 – Старо Ланиште, код Светозарева, 3. децембра 1966). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX, LXXI).

Жупанич Нико (Грибље, 1. децембра 1876 – Љубљана, 11. септембра 1961). – Члан од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVIII).

Закић Борислав (Бања Лука, 15. јула 1926 – Београд, 5. фебруара 2003). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CVIII; нек.: CX).

Зарић Зоран (Београд, 17. маја 1929 – Београд, 14. децембра 1985). – Члан од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXVI, XCII; нек.: XCII).

Зеленовић Драгутин (Сириг, 19. маја 1928 – Нови Сад, 27. априла 2020). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; дописни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).

Зоре Луко (Цавтат, 15. јануара 1846 – Цетиње, 26. новембра 1906). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 4. фебруара 1899. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XII; нек.: XX).

Иванић Момчило (Пивнице, код Бачке Паланке, 2 (14) марта 1853 – Београд, 23. априла (6. маја) 1916). – Члан од 30. јануара 1903. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVI, XVIII).

Ивановић Љубомир (Београд, 12 (24) марта 1882 – Београд, 23. новембра 1945). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX).

Ившић Стјепан (Ораховица, Славонија, 13. августа 1884 – Загреб, 14. јануара 1962). – Члан од 15. фебруара 1932.

Ипњатовић Јаков (*Јаша*) (Сентандреја, 26. новембра (8. децембра) 1822 – Нови Сад, 23. јуна (5. јула) 1889). – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Члан од 23. јануара 1888. (Нек.: Годишњак СКА IV; ком. говор: Годишњак САНУ LXXIX; Гласник САНУ XXIV).

Јањић Завиша (Чачак, 21. фебруара 1949 – Вашингтон. 30. марта 2019). – Члан ван радног састава од 23. октобра 1997, дописни од 8. јуна 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CVIII, CXVIII).

Јоанновић Ђорђе (Беч, 16. јуна 1871 – Београд, 28. јануара 1932). – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак СКА XL; Гласник САН VIII).

Јовановић Драгољуб К. (Параћин, 21. фебруара 1891 – Београд, 17. фебруара 1970). – Члан од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX).

Јовановић Радмило (Крушевац, 18. новембра 1893 – Београд, 29. јула 1961). – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник САНУ XIII).

Јовичић Милорад (Београд, 11 (23) јануара 1868 – Грац, 4. новембра 1937). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX, XXI).

Кацер Фридрих (Katzer Friedrich) (Рокицани, Чешка, 5. јуна 1861 – Сарајево, 4. фебруара 1925). – Члан од 18. фебруара 1924. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXII).

Киш Данило (Суботица, 22. фебруара 1935 – Париз, 15. октобра 1989). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, XCVII; нек.: XCVI).

Ковачевић Благоје (Грахово, код Никшића, 25. марта 1900 – Загреб, 1. децембра 1959). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник САН XI).

Кос Милко (Горица, 12. децембра 1892 – Љубљана, 24. марта 1972). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник САНУ XXIV).

Косановић Богдан (Плашки, 2. јула 1892 – Тузла, 19. септембра 1964). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX; нек.: Гласник САНУ XVI).

Крбек Иво (Загреб, 23. августа 1890 – Сплит, 16. јануара 1966). – Члан од 16. децембра 1965.

Курепа Милан (Бачка Паланка, 11. маја 1933 – Београд, 16. октобра 2000). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI; нек.: CVII).

Лаврич Божидар (Нова Вас, 10. новембра 1899 – Љубљана, 15. новембра 1961). – Члан од 14. јуна 1955.

Лазаревић Лаза К. (Шабац, 1 (13) маја 1851 – Београд, 29. децембра (10. јануара) 1890). – Члан од 23. јануара (4. фебруара) 1888. (Нек.: Годишњак СКА V).

Лалић Иван В. (Београд, 8. јуна 1931 – Београд, 28. јула 1996). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI, CIII; нек.: CIII).

Личеноски Лазар (Галичник, 26. марта 1901 – Скопље, 10. априла 1964). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX; нек.: Гласник САНУ XVI).

Манојловић Гавро (Задар, 27. октобра 1856 – Загреб, 1. новембра 1939). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1924–1933. – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII; нек.: XLIX).

Маринковић Јосиф (Врањево, Банат, 11. октобра 1851 – Београд, 13. маја 1931). – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XX; XXXV, нек.: XL).

Марић Растислав (Скопље, 14. јануара 1905 – Београд, 25. децембра 1961). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LXVI, LXVIII; нек.: Гласник САНУ XIII).

Мартиновић Нико (Цетиње, 5. јуна 1914 – Сарајево, 10. јануара 1975). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX; нек.: LXXXII).

Матковић Петар (Сењ, 18. јуна 1830 – Беч, 25. марта 1898). – Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Члан од 16. јануара 1895. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX; нек.: XII).

Мезеи Стеван (Mezei István) (Пригревица, 26. децембра 1918 – Нови Сад, 9. јануара 1992). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 24. новембра 1981; дописни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; нек.: XII).

Мелик Антон (Чрна Вас, 1. јануара 1890 – Љубљана, 8. јуна 1966). – Члан од 5. децембра 1963. (Нек.: Гласник САНУ XVIII).

Мијач Дејан (Бијељина, 17. маја 1934 – Београд, 5. априла 2022). – Члан од 4. новембра 2021. (Бгр., ббл.: Библиографије чланова САНУ 2).

Миланковић Богдан (Даљ, 31. децембра 1884 – Сарајево, 10. јула 1966). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX; нек.: Гласник САНУ XVIII).

Милаш Никодим (Шибеник, 16. априла 1845 – Дубровник, 20. марта 1915). – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Члан од 31. јануара 1902. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XV).

Милић Мирко (Галац, 21. априла 1932 – Берн, 6. септембра 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV; нек.: C).

Мирковић Мијо (Ракаљ, 28. септембра 1898 – Загреб, 17. фебруара 1963). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник САНУ XV).

Митровић Андреј (Крагујевац, 17. априла 1937 – Београд, 25. августа 2013). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIII, CX; нек.: CXXI).

Митровић Душан (Београд, 29. децембра 1912 – Београд, 25. априла 1962). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник САНУ XIV).

Митровић Момчило (Рашевица код Параћина, 30. априла 1921 – Београд, 28. маја 1996). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCII, CIII; нек.: CIII).

Михаиловић Љубодраг (Косовска Митровица, 27. фебруара 1926 – Београд, 22. септембра 1974). – Члан од 21. марта 1974. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Младеновић Милош (Нова Градишка, 6. априла 1898 – Макарска, 13. септембра 1973). – Члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН/САНУ LVII, LXIX, LXX, LXXI, LXXV, LXXVII, LXXVIII; нек.: Гласник САНУ XXV).

Мокрањац Стеван Ст. (Неготин, 28. децембра (9. јануара) 1855 – Скопље, 16. септембра 1914). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX).

Мршуља Богомир (Лендава, 18. септембра 1940 – Београд, 30. новембра 1994). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI; нек.: CI).

Мурко Матија (Дрстеља, 10. фебруара 1861 – Праг, 11. фебруара 1952). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII; нек.: Гласник САН IV).

Мусић Аугуст (Крка, код Новог Места, 3. августа 1856 – Загреб, 26. јула 1938). – Члан од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXIV; нек.: XLVIII).

Нахтигал Рајко (Ново Место, 14. априла 1877 – Љубљана, 29. марта 1958). Председник Словеначке академије наука и уметности 1939–1942. – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVIII).

Нинчић Момчило (Јагодина, 29. маја (10. јуна) 1876 – Лозана, 23. децембра 1949). – Члан од 16. фебруара 1937.

Ходило Натко (Сплит, 31. августа 1834 – Загреб, 21. маја 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII; нек.: XXVI).

Остојић Тихомир (Потиски Свети Никола – Остојићево, 17. јула 1865 – Беч, 18. октобра 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII).

Павловић Миливој (Ниш, 8. децембра 1891 – Београд, 19. јануара 1974). – Члан од 27. априла 1972. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Пекић Борислав (Подгорица, 4. фебруара 1930 – Лондон, 2. јула 1992). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII; нек.: XCIX).

Перић Живојин (Стублине, код Обреновца, 3. јануара 1868 – Оберурнен, 12. септембра 1953). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVIII, XXI, XXXV).

Перичић Властимир (Вршац, 7. децембра 1927 – Београд, 1. марта 2000). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCV, CIV; нек. CVII).

Перовић Драго (Горица, код Требиња, 20. септембра 1888 – Загреб, 6. јануара 1968). – Члан од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII; нек.: Гласник XX).

Петровић Зора (Добрица, 17. маја 1894 – Београд, 25. маја 1962). – Члан од 21. децембра 1961.

Петровић Мита (*Димитрије*) (Панчево, 24. октобра (5. новембра) 1848 – Будимпешта, 17. децембра 1891). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: V).

Петровић Сава (Шабац, 13. јануара 1839 – Београд, 20. јануара 1889). – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Члан од 8. јануара 1889. (Нек.: Годишњак СКА IV).

Пилар Ђуро (Славонски Брод, 22. априла 1846 – Загреб, 19. маја 1893). – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 8. јануара 1889. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Племељ Јосип (Град на Бледу, 11. децембра 1873 – Љубљана, 22. маја 1967). – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVIII; нек.: Гласник САНУ XIX).

Поповић Јован (Велика Кикинда, 18. новембра 1905 – Београд, 13. фебруара 1952). – Члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII; нек.: Гласник САН IV).

Поповић Петар Ј. (Прилеп, 23. маја 1873 – Београд, 4. фебруара 1945). – Члан од 16. фебруара 1925. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXIII, XXXV).

Премерштајн Антон (Premerstein Anton von) (Љубљана, 6. априла 1869 – Марбург на Лани, 6. фебруара 1935). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLII).

Пупин Михајло (Идвор, 27. септембра 1854 – Њујорк, 12. марта 1935). – Члан од 6. фебруара 1912. (Нек.: Годишњак СКА XLIV).

Пушин Никола А. (Пушин Николай Антонович) (Саратов, 7. фебруара 1875 – Београд, 22. октобра 1947). – Члан од 29. марта 1947. (Нек.: Годишњак СКА LIV).

Радовановић Војислав (Павлица, код Студенице, 14 (27) јануара 1894 – Београд, 26. априла 1957). – Члан од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА LIV; нек.: Гласник САН IX).

Радовић Иван (Вршац, 21. јуна 1894 – Београд, 13. августа 1973). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Гласник САНУ XXV).

Радојчић Милош (Земун, 31. августа 1903 – Тонон ле Бен, 14. маја 1975). – Члан од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXI; нек.: LXXXII).

Рамовш Фран (Љубљана, 14. септембра 1890 – Љубљана, 16. септембра 1952). Председник Словеначке академије наука и уметности 1950–1952. – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVII; нек.: Гласник САН IV).

Рачки Фрањо (Фужине, 25. новембра 1828 – Загреб, 13. фебруара 1894). – Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1866–1886. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: VII; ком. говор: XXXVII).

Руварац Димитрије (Стари Бановци, 25. октобра 1842 – Сремски Карловци, 3. децембра 1931). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX; нек.: XL).

Рутар Симон (Крн, код Толмина, 12. октобра 1851 – Љубљана, 3. маја 1903). – Члан од 31. јануара 1902. (Нек.: Годишњак СКА XVII).

Савић Кирило (Иванjица, 26. јануара 1870 – Београд, 27. априла 1957). – Члан од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник САН IX).

Селенић Слободан (Пакрац, 7. јуна 1933 – Београд, 27. октобра 1995). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII, XCIX; нек.: CII).

Симић Мирослав (Београд, 4. априла 1924 – Милтон Кинз, 30. августа 2020). – Дописни члан од 15. децембра 1983; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од септембра 1995. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCI).

Синдик Илија (Тиват, 11. јула 1888 – Београд, 5. јануара 1958). – Члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LVII; нек.: Гласник САН X).

Скарић Владислав (Сарајево, 10 (22) јуна 1869 – Сарајево, 6. августа 1943). – Члан од 18. фебруара 1935. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIII; нек.: LI).

Скерлић Јован (Београд, 8 (20) августа 1877 – Београд, 2 (15) маја 1914). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII, XXVI).

Скок Петар (Јурково Село, 1. марта 1881 – Загреб, 3. фебруара 1956). – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVIII; нек.: Гласник САН VIII).

Славковић Јован (Земун, 21. јануара 1906 – Београд, 22. августа 1966). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI).

Смичиклас Тадија (Рештово, Жумберак, 1. октобра 1843 – Загреб, 8. јуна 1914). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1900–1914. – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXV).

Спекторски Евгеније В. (Спекторський Євген Васильович) (Острог, Русија, 15. октобра 1875 – Њујорк, 3. марта 1951). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLII).

Станчић Светислав (Загреб, 7. јула 1895 – Загреб, 7. јануара 1970). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Стеле Франце (Туњице, код Камника, 21. фебруара 1886 – Љубљана, 10. августа 1972). – Члан од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII; нек.: Гласник САНУ XXIV).

Тасовац Синиша (Ниш, 27. септембра 1899 – Београд, 26. јула 1960). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник САНУ XII).

Тодоровић Доброслав (Краљево, 16. фебруара 1889 – Београд, 24. септембра 1959). – Члан од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САН LXIV; нек.: Гласник САН XI).

Тројановић Сима (Шабац, 2. фебруара 1862 – Београд, 21. новембра 1935). – Члан од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIX, XXXV; нек.: XLIV).

Туђан Фран (Дивуша, општина Двор, 26. септембра 1878 – Загреб, 22. јула 1954). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIV; нек.: Гласник САН VI).

Туцић Никола (Нови Сад, 2. маја 1946 – Београд, 2. марта 2015). – Члан од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ СХ; нек.: СХХII).

Увалић Радивој (Бачка Паланка, 20. априла 1912 – Горган, 28. септембра 1971). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXVII).

Флашар Мирон (Београд, 23. јуна 1929 – Београд, 2. марта 1997). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCVIII).

Франѣеш Михановић Роберѣ (Сремска Митровица, 2. октобра 1872 – Загреб, 12. јануара 1940). – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXVII; нек.: XLIX).

Хауѣѣман Људмил (Hauptmann Ljudmil) (Грац, 5. фебруара 1884 – Загреб, 19. априла 1968). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА/САНУ XLIV, LXX; нек.: Гласник САНУ XXII).

Хаџи Јован (Темишвар, 22. новембра 1884 – Љубљана, 11. децембра 1972). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLIV; нек.: Гласник САНУ XXIV).

Хеѣедушић Крсѣо (Петриња, 26. новембра 1901 – Загреб, 7. априла 1975). – Члан од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXII).

Цар Марко (Херцег-Нови, 3. августа 1859 – Београд, 1. новембра 1953). – Члан од 19. фебруара 1923. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXXII; нек.: Гласник САН V).

Чајкановић Веселин (Београд, 28. марта (9. априла) 1881 – Београд, 6. августа 1946). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXX).

Чремошник Грѣор (Лочица код Ползеле, 24. фебруара 1890 – Љубљана, 12. новембра 1958). – Члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XL).

Чулиновић Фердо (Карловац, 17. маја 1897 – Загреб, 15. септембра 1971). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXIII).

Џаџић Пеѣар (Битољ, 18. септембра 1929 – Београд, 31. јула 1996). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CI; нек.: CIII).

Шанѣић Алекса (Мостар, 27. маја 1868 – Мостар, 2. фебруара 1924). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVII).

Шишић Фердо (Винковци, 9. марта 1869 – Загреб, 21. јануара 1940). – Члан од 18. фебруара 1924. (Нек.: Годишњак СКА XLIX).

Шљивић Бранко (Београд, 6. јуна 1895 – Београд, 14. новембра 1963). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник САНУ XV).

Шѣрекељ Карел (Горјанско, 24. фебруара 1859 – Грац, 7. јула 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII; нек.: XXVI).

Шурмин Ђуро (Сишчани, код Чазме, 13. септембра 1867 – Загреб, 22. марта 1937). – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXV).

Чланови ван радног састава

Албахари Давид (Пећ, 15. марта 1948 – Београд, 30. јула 2023). – Члан од 2. новембра 2006.

Апоѣолски Михаило (Ново Село (Штип), 8. новембра 1906 – Дојран, 7. августа 1987). Председник Македонске академије наука и уметности 1976–1983. – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV; нек.: XCIV).

Ауѣуѣинчић Анѣун (Клањец, 4. маја 1900 – Загреб, 10. маја 1979). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXI).

Бенац Алојз (Плехан, 20. октобра 1914 – Сарајево, 6. марта 1992). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXXII).

Блануша Данило (Осијек, 7. децембра 1903 – Загреб, 8. августа 1987). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Божић Мирко (Синь, 21. септембра 1919 – Загреб, 1. августа 1995). – Члан од 7. марта 1968.

Брецељ Богдан (Горица, 6. маја 1906 – Љубљана, 9. септембра 1986). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX, LXX, LXXII, LXXV; нек.: XCIII).

Букуров Бранислав (Потиски Свети Никола – Остојићево, 13. маја 1909 – Нови Сад, 20. априла 1986). – Дописни члан од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. Приступио Војвођанској академији наука и уметности 5. децембра 1979. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV, LXXVII; Академске беседе ВАНУ 5; Настанак ВАНУ, 1981; нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Величковић Владимир (Београд, 11. августа 1935 – Сплит, 29. августа 2019). – Члан од 12. децембра 1985.

Видмар Јосип (Љубљана, 14. октобра 1895 – Љубљана, 11. априла 1992). Председник Словеначке академије наука и уметности 1952–1976. – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX).

Вукотић Драгутин (Подгорица, 15. октобра 1924 – Подгорица, 7. децембра 2017). – Члан ван радног састава Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1990; члан САНУ од 29. маја 1991.

Гавриловић Загорка (Београд, 21. августа 1926 – Нотингем, 19. јануара 2009). – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак САНУ CXVI).

Графенауер Бого (Љубљана, 16. марта 1916 – Љубљана, 12. маја 1995). – Члан од 16. новембра 1978.

Ђорђевић Димитрије (Београд, 17. фебруара 1922 – Санта Барбара, 5. марта 2009). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ XCIII, CI).

Јакац Божидар (Ново Место, 16. јула 1899 – Љубљана, 20. новембра 1989). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXX; нек.: XCVI).

Јуранчич Јанко (Андренци, 18. децембра 1902 – Љубљана, 15. децембра 1989). – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: САНУ Годишњак XCVI).

Калеб Вјекослав (Тијесно на Муртеру, 27. септембра 1905 – Загреб, 13. априла 1996). – Члан од 16. децембра 1965.

Коїој Фрањо (Крањска Гора, 13. октобра 1894 – Крањска Гора, 30. септембра 1983). – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак САНУ XCI).

Конески Блаже (Небрегово код Прилепа, 19. децембра 1921 – Скопље, 7. децембра 1993). Председник Македонске академије наука и уметности 1967–1975. – Члан од 6. децембра 1963. (Нек.: Годишњак САНУ C).

Космач Цирил (Слап об Идрији, 28. септембра 1910 – Љубљана, 28. јануара 1980). – Члан од 7. марта 1968.

Костренчић Марко (Загреб, 21. марта 1884 – Загреб, 19. маја 1976). – Дописни члан од 15. фебруара 1930; члан ван радног састава од 15. маја 1976. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIII).

Крањец Мишко (Велика Полана, 15. септембра 1908 – Љубљана, 8. јуна 1983). – Члан од 16. децембра 1965.

Кршинић Франо (Лумбарда, на Корчули, 24. јуна 1897 – Загреб, 1. јануара 1982). – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV).

Кухељ Антон (Опчине, 11. новембра 1902 – Љубљана, 31. јула 1980). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXIX; нек: LXXXVII).

Марић Лука (Папићи, код Суње, 24. фебруара 1899 – Тијесно на Муртеру, 17. јуна 1979). – Члан од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXVIII; нек.: LXXXVI).

Мекули Есад (Плав, 17. децембра 1916 – Приштина, 6. августа 1993). – Члан од 16. новембра 1978.

Милојковић-Ђурић Јелена (Београд, 2. децембра 1931 – 22. јуна 2019). – Члан од 2. новембра 2006.

Милчински Јанез (Љубљана, 3. маја 1913 – Љубљана, 28. јула 1993). Председник Словеначке академије наука и уметности 1976–1992. – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак САНУ С).

Михаиловић Милорад (Баја) (Панчево, 8. фебруара 1923 – Париз, 23. априла 2011). – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак САНУ CXVIII).

Новак Грга (Хвар, 2. априла 1888 – Загреб, 7. септембра 1978). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1958–1978. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXV).

Петровић Гајо (Српске Моравице, код Карловца, 12. марта 1927 – Загреб, 13. јуна 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ С).

Поленаковић Харалампије (Поленаковиќ Харалампие) (Гостивар, 17. јануара 1909 – Скопље, 15. фебруара 1984). – Члан од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIV).

Попа Васко (Гребенац, 29. јуна 1922 – Београд, 5. јануара 1991). – Дописни члан од 27. априла 1972. Приступио Војвођанској академији наука и уметности 5. децембра 1979. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 3; нек.: Годишњак ВАНУ XI).

Поповић Љубомир (Љуба) (Тузла, 14. октобра 1934 – Београд, 12. августа 2016). – Члан од 25. априла 1991.

Пријатељ Круно (Сплит, 1. јула 1922 – Сплит 27. јуна 1998). – Члан од 16. новембра 1978; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ телеграмом од 21. септембра 1991.

Раковец Иван (Љубљана, 18. септембра 1899 – Љубљана, 3. августа 1985). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Годишњак САНУ XCII).

Рашковић Јован (Книн, 5. јула 1929 – Београд, 28. јула 1992). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ XCIX).

Рибар Бела (Ribár Belá) (Дебељача, 5. септембра 1930 – Нови Сад, 21. марта 2006). – Дописни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; дописни члан САНУ од 29. маја 1991, редовни од 26. октобра 2000; од 1. октобра 2004. члан ван радног састава (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII; нек.: Годишњак САНУ CXIII).

Стругар Владо (Доњи Улићи (код Цетиња), 28. децембра 1922 – Београд, 24. августа 2019). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ CIII).

Ступица Габријел (Дражгоше, код Шкофије Локе, 21. марта 1913 – Љубљана, 19. децембра 1990). – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак САНУ XCVII).

Тартаља Марино (Tartaglia Marino) (Загреб, 3. августа 1894 – Загреб, 21. априла 1984). – Члан од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII, LXXV).

Тодоровић Милева (Мица) (Сарајево, 16. децембра 1900 – Сарајево, 10. октобра 1981). – Члан од 16. новембра 1978.

Ђурчић Слободан (Сарајево, 19. децембра 1940 – Солун, 3. децембра 2017). – Члан од 23. октобра 1997.

Финжгар Алојзије (Шкофја Лока, 30. децембра 1902 – Љубљана, 28. марта 1994). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Фисковић Цвито (Оребић, на Пељешцу, 24. децембра 1908 – Сплит, 12. јула 1996). – Члан од 16. децембра 1965; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ изјавом у штампи 22. септембра 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXII, LXXVIII).

Хаџиселимовић Хајрудин (Бања Лука, 12. новембра 1914 – Сарајево, 10. априла 1981). – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVIII).

Цветко Драготин (Вучја Вас, 19. септембра 1911 – Љубљана, 2. септембра 1993). – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXV, LXXVII; нек.: С).

Цвитер Фран (Zwitter Fran) (Бела Црква, Долењско, 24. октобра 1905 – Љубљана, 14. априла 1988). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Годишњак САНУ XCV).

Чалић Душан (Смртић, крај Нове Градишке – Ратковац код Нове Градишке, 18. августа 1918 – Загреб, 17. априла 1993). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак САНУ LXXIX; нек.: С).

Џамоња Душан (Струмица, 31. јануара 1928 – Загреб, 14. јануар 2009). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CXVI).

Шкреб Никола (Загреб, 21. августа 1920 – Загреб, 3. марта 1993). – Члан од 12. децембра 1985; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 26. августа 1991.

Шопов Аџо (Штип, 20. децембра 1923 – Скопље, 20. априла 1982). – Члан од 7. марта 1968.

Иностранн чланови

Аjала Франциско Ј. (Ayala Pereda Francisco José). Мадрид, 12. марта 1934 – Њупорт Бич, 5. марта 2023. – Члан од 30. октобра 2003.

Акијама Хироши (秋山洋 - Akiyama Hiroshi). Чиба, 2. јула 1931 – 21. септембра 2012. – Члан од 23. октобра 1997.

Алексејев Михаил Павлович (Алексеев Михаил Павлович). Кијев, 24. маја (5. јуна) 1896 – Лењинград, 19. септембра 1981. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: САНУ Годишњак LXXXIX).

Алиханов Абрам Исакович (Алиханов Абрам Исаакович). Елизаветпољ–Кировабад, 20. фебруара (4. марта) 1904 – Москва, 8. децембра 1970. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Андерсон Вајат (Anderson Wyatt W.). Њу Орлеанс, 27. марта 1939 – Атенс, 11. новембра 2023. – Члан од 5. новембра 2009.

Андрејевић Милета. Велики Бечкерек, 25. септембра 1925 – Њујорк, 20. октобра 1989. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Аргези Тудор (Arghezi Tudor – Theodorescu Ion). Букурешт, 21. маја 1880 – Букурешт, 14. јула 1967. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XIX).

Артоболевски Иван Иванович (Артоболевский Иван Иванович). Москва, 26. септембра (9. октобра) 1905 – Москва, 21. септембра 1977. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVII).

Бакуљев Александр Николајевич (Бакулев Александр Николаевич). Невењиковска, 25. новембра (7. децембра) 1890 – Москва, 31. марта 1967. – Члан од 17. децембра 1959.

Барбулеску Илије (Barbulescu Ilie). Букурешт, 3. децембра 1875 – Јаши, 5. јуна 1945. – Члан од 3. фебруара 1914.

Баркан Омер Лутфи (Barkan Omer Lütfi). Једрене, 1902 – Инстанбул, 23. августа 1979. – Члан од 16. децембра 1971.

Бартон Дерек (Barton Derek Harold Richard). Греивсенд, 8. септембра 1918 – 16. марта 1998. – Члан од 15. децембра 1988. Добитник Нобелове награде за хемију 1969. године. (Нек.: Годишњак САНУ CV).

Бенс Норман (Baynes Norman). Лондон, 29. маја 1877 – Лондон, 12. фебруара 1961. – Члан од 17. децембра 1959.

Бењи Адолф (Benš Adolf). Пардубице, 18. маја 1894 – Праг, 8. марта 1982. – Члан од 4. новембра 1965.

Берар Виктор (Bérard Victor). Морез ди Жира, 10. августа 1864 – Париз, 13. новембра 1931. – Члан од 16. фебруара 1920. (Нек.: Годишњак САНУ XL).

Берза Михаи (Berza Mihai). Такучи, 23. августа 1907 – Букурешт, 5. октобра 1978. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак САНУ LXXXV).

Бернар Жан (Bernard Jean). Париз, 26. маја 1907 – Париз, 17. априла 2006. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CXIII).

Блашкович Дионис (Blaškovič Dionyz). Јаблоница, 2. августа 1913 – Братислава, 17. новембра 1998. – Члан од 7. маја 1981.

Бобжињски Михал (Bobrzyński Michał). Краков, 30. септембра 1849 – Познањ, 3. јула 1935. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XX).

Богдан Јоан (Bogdan Joan). Брашов, 25. јула 1864 – Букурешт, 1. јуна 1919. – Члан од 3. фебруара 1914.

Богдановић Борислав, Нови Сад, 3. јуна 1934 – Милхајм на Руру, 11. септембра 2010. – Члан од 2. новембра 2006.

Бокрис Џон (Bockris John O'Mara). Јоханесбург, 5. јануара 1923 – Гејнисвил, Флорида, 7. јула 2013. – Члан од 15. децембра 1988.

Болдвин Џемс Марк (Baldwin James Mark). Колумбија, 12. јануара 1861 – Париз, 8. новембра 1934. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII).

Бранка Витторе (Branca Vittore). Савона, 9. јула 1913 – Венеција, 28. маја 2004. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CXI).

Браун Максимилиан (Braun Maximilian). Петроград 6. фебруара 1903 – Гетинген, 17. јула 1984. – Члан од 16. децембра 1971.

Брауницер Герхард (Braunitzer Gerhard). Марибор, 24. септембра 1921 – Минхен, 27. маја 1989. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Браше Жан (Brachet Jean). Етербек, 19. марта 1909 – Брен л'Але, 10. августа 1988. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCV).

Брен Едмонд (Brun Edmond Antoine). Сен Кана, 31. децембра 1898 – Париз, 4. новембра 1979. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVI).

Брикнер Александер (Brückner Aleksander). Тарнопољ, 29. јануара 1856 – Берлин, 24. маја 1939. – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX).

Брин Жан (Bruhnes Jean). Тулуз, 1869 – Париз, 27. августа 1930. – Члан од 16. фебруара 1920. (Нек.: Годишњак СКА XXXIX).

Бритн Бенџамин (Britten Benjamin Edward). Лоустофт, 22. новембра 1913 – Алдберг, 4. децембра 1976. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIII).

Бродел Фернан (Braudel Fernand). Лимевил, 24. августа 1902 – Сен Жерве, 27. новембра 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Брок Олаф (Broch Olaf). 4. августа 1867 – Осло, 28. јануара 1961. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII).

Бузников Генадиј Алексејевич (Бузников Генадий Алексеевич). Лењинград – Санкт-Петербург, 18. јануара 1931 – Лос Анђелес 27. августа 2012. – Члан од 25. априла 1991.

Бурас Харалambос (Μπούρας Χαράλαμπος – Bouras Charalambos). Превеза, 17. јула 1933 – Атина, 27. јула 2016. – Члан од 27. октобра 1994.

Вавилов Сергеј Иванович (Вавилов Сергей Иванович). Москва, 12 (24) марта 1891 – Москва, 25. јануара 1951. – Члан од 18. марта 1948.

Вагнер Хенри Н. (Wagner Henry N.). Балтимор, 12. маја 1927 – Балтимор 25. септембра 2012. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак САНУ CXIX).

Вајан Андре (Vaillant André). Соасон, 3. новембра 1890 – Париз, 23. јуна 1977. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Вајс Паул (Weiss Paul). Беч, 21. марта 1898 – Њујорк, 8. септембра 1989. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XCVIII).

Ваксман Селман (Waksman Selman). Новаја Прилука, 10 (22) јула 1888 – Хајанис, Масачусетс, 16. августа 1973. – Члан од 17. децембра 1959. Добитник Нобелове награде за медицину 1952. године. (Нек.: Гласник САНУ XXV).

Валдони Пјетро (Valdoni Pietro). Трст, 22. фебруара 1900 – Рим, 23. новембра 1976. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVII).

Вален Робертˆ Жане (Walen Robert Janet). Ротердам, 8. априла 1912 – Париз, 20. септембра 1994. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Вамбери Армин (Vambéry Armin). Дунасердахељ, 19. марта 1832 – Будимпешта, 2. септембра 1913. – Члан од 6. јануара 1890. (Нек.: Годишњак СКА XXVII).

Васиљев Александр Александрович (Васильев Александр Александрович). Петроград, 22. септембра (5. октобра) 1867 – Вашингтон, 30. маја 1953. – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLII).

Васиљевски Василиј Григорјевич (Васильевский Василий Григорьевич). Иљинск, 21. јануара (2. фебруара) 1833 – Фиренца, 13 (25) маја 1899. – Члан од 23. јануара 1888. (Нек.: Годишњак СКА XIII).

Ватерболк Тјалинг (Harm Tjalling Waterbolk). Хавелт, 18. маја 1924 – Харен (Гронинген), 27. септембра 2020). – Члан ван радног састава ВАНУ од 3. децембра 1987; иностран члан САНУ од 29. маја 1991; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 4. децембра 1995.

Ведел Жорж (Vedel Georges). Ош, 5. јула 1910 – Париз, 21. фебруара 2002. – Члан од 4. новембра 1965.

Велес Егон (Wellesz Egon). Беч, 21. октобра 1885 – Оксфорд, 9. новембра 1974. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Вентури Франко (Venturi Franco). Рим, 16. маја 1914 – Торино, 14. децембра 1994. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Вернер Јоахим (Werner Joachim). Берлин, 23. децембра 1909 – Минхен, 9. јануара 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Верон Марсел (Veron Marcel). Париз, 28. новембра 1900 – Вељи сир Сен, 24. августа 1984. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCI).

Вес Јулиус Е. (Wess Julius Erich). Обервелц (Аустрија), 5. децембра 1934 – Минхен, 8. августа 2007. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак САНУ CXV).

Веселовски Александр Николајевич (Веселовский Александр Николаевич). Москва, 4 (16) фебруара 1838 – Петроград, 10 (23) октобра 1906. – Члан од 16. јануара 1895. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX; нек.: XX).

Видић Бранислав. Сремска Митровица, 20. маја 1934 – Сарасота, 15. марта 2020. – Члан од 25. априла 1991.

Видоески Божидар. Звечен, 8. новембра 1920 – Скопље, 16. маја 1998. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак САНУ CV).

Вили Клод (Villee Claude A.). Ланкастер 9. фебруара 1917 – Бостон, 7. августа 2003. – Члан од 15. децембра 1988 (Нек.: Годишњак САНУ CXI).

Виноградов Александр Павлович. Петроград, 9 (21) августа 1895 – Москва, 16. новембра 1975. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXII).

Виноградов Виктор Владимирович. Зарајск, 31. децембра 1894 (12. јануара 1895) – Москва, 4. октобра 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник САНУ XXIII).

Виноградов Иван Матвејевич (Виноградов Иван Матвеевич). Милољуб, 2 (14) септембра 1891 – Москва, 20. марта 1983. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XC).

Владимиров Василиј Сергејевич (Владимиров Василий Сергеевич). Дјаглев – Санктпетербуршка област, 9. јануара 1923 – Москва, 3. новембра 2012. – Члан ван радног састава Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; инострани члан САНУ од 29. маја 1991. (Нек.: Годишњак САНУ CXIX).

Војнович Владимир Николајевич (Владимир Николаевич Войнович). књижевник, Сталињабад-Душанбе, 26. септембра 1932 – Москва, 27. јула 2018. – Члан од 25. априла 1991.

Волков Мстислав Васиљевич (Волков Мстислав Васильевич). Владивосток, 2. јуна 1923 – Москва, 11. децембра 2001. – Члан од 22. маја 1975.

Вузевски Војислав. Кладово, 11. децембра 1932 – Ротердам, 7. октобра 1999. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак САНУ CVI).

Вујичић Стојан. Помаз, 15. маја 1933 – Рим, 11. фебруара 2002. – Члан од 26. октобра 2000. (Нек.: Годишњак САНУ CIX).

Вучинић Вејн (Vucinich Wayne S.). Бјут (Монтана), 23. јуна 1913 – Менло Парк, 21. априла 2005. – Члан од 30. октобра 2003 (Нек.: Годишњак САНУ CXII).

Галето Диониђи (Galletto Dionigi). Монстероло ди Савиљано, 26. јануара 1932 – Торино, 25. септембра 2011. – Члан од 2. новембра 2006. (Нек.: Годишњак САНУ CXVIII).

Галис Арне (Gallis Arne). Андеб, 29. новембра 1908 – Осло, 31. јануара 1997. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CIV).

Галоа Пјер Мари (Gallois Pierre Marie). Торино, 29. јуна 1911 – Париз, 23. августа 2010. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак САНУ CXVII).

Говен Опист (Gauvain Auguste). Везул, 6. октобра 1861 – По, 17. априла 1931. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII; нек.: XL).

Грабар Андре (Grabar André). Кијев, 26. јула 1896 – Париз, 6. октобра 1990. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XCVII).

Грденић Драго. Крижевци, 31. августа 1919 – Загреб, 7. септембра 2018. – Члан ван радног састава од 12. децембра, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 19. септембра 1991.

Грегоар Анри (Grégoire Henri). Иј, 21. марта 1881 – Розијер, 28. септембра 1964. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник САНУ XVI).

Греков Борис Дмитријевич (Греков Борис Дмитриевич). Миргород, 9 (21) априла 1882 – Москва, 9. септембра 1953. – Члан од 9. априла 1947.

Грингард Пол (Paul Greengard). Њујорк, 11. децембра 1925 – Њујорк, 13. априла 2019. – Члан од 2. новембра 2006. Добитник Нобелове награде за медицину 2000. године.

Грозданов Цветан. Охрид, 5. марта 1936 – Скопље, 30. марта 2018. – Члан од 30. октобра 2003.

Гурвич Жорж (Gurvitch Georges). Новоросијск, 20. октобра 1894 – Париз, 10. децембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965.

Давсон Хју (Davson Hugh). Лондон, 25. новембра 1909 – Лондон, 2. јула 1996. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CV).

Данеш Јиржи (Daneš Jiří). Нови Двур, 23. августа 1880 – Лос Анђелес, 12. априла 1928. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак СКА XXXVII).

Дарби Вилијам (Darby William Jefferson). Галовеј, 6. новембра 1913 – Нешвил, 6. јуна 2001. – Члан од 17. децембра 1959.

Дворжак Антоњин (Dvořák Antonín). Нелахозевес, на Влтави, 8. септембра 1841 – Праг, 1. маја 1904. – Члан од 22. фебруара 1888.

Демус Ото (Demus Otto). Харланд, 4. новембра 1902 – Беч, 17. новембра 1990. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ XCVIII).

Дени Ернест (Denis Ernest). Ним, 3. јануара 1849 – Париз, 4. јануара 1921. – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр.: Годишњак СКА XXV; нек.: XXIX).

Дешнер Карлхајнц (Deschner Karlheinz). Бамберг, 23. маја 1924 – Хасфурт, 8. априла 2014. – Члан од 2. новембра 2006.

Дивал Ноел (Duval Noël). Ле Шене, 24. децембра 1929 – Париз, 12. децембра 2018. – Члан од 23. октобра 1997.

Диверже Морис (Duverger Maurice). Ангулем, 5. јуна 1917 – 17. децембар 2014. – Члан од 7. маја 1981.

Дивве Ејнар (Dyggve Ejnar). Лиепаја, 17. октобра 1887 – Копенхаген, 6. августа 1961. – Члан од 16. фебруара 1940.

Дил Шарл (Diehl Charles). Стразбур, 4. јула 1859 – Париз, 1. новембра 1944. – Члан од 17. фебруара 1936.

Дитур Жан (Dutourd Jean). Париз, 14. јануара 1920 – Париз, 17. јануар 2011. – Члан од 23. октобра 1997.

Домин Карел. Кутна Хора, 4. маја 1882 – Праг, 10. јуна 1953. – Члан од 18. фебруара 1926.

Дорошевски Витолд (Doroszewski Witold Jan). Москва, 1. маја 1899 – Варшава, 26. јануара 1976. – Члан од 16. децембра 1971.

Доти Пол (Paul M. Doty). Чарлстон, 1. јуна 1920 – Кембриџ, 5. децембра 2011. – Члан од 22. маја 1975.

Драгнић Алекс (Dragnich Alex N.). Рипаблик, 22. фебруара 1912 – Мичелвил, 10. августа 2009. – Члан од 23. октобра 1997.

Дујчев Иван (Дуйчев Иван). Софија, 18. априла (1. маја) 1907 – Софија, 24. априла 1986. – Члан од 7. маја 1981 (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Еверит Вилијам Н. (Everitt William N.). Бирмингем, 10. јуна 1924 – Бирмингем 17. јула 2011. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак САНУ CXVIII).

Егер Рудолф (Egger Rudolf). Брук/Мур, 11. априла 1882 – Беч, 7. маја 1969. – Члан од 12. фебруара 1934.

Едвардс Џеси (Edwards Jesse E.). Хајд Парк (Масачусетс), 14. јула 1911 – Рочестер (Минесота), 18. маја 2008. – Члан од 12. децембра 1985.

Ердеј-Груз Тибор (Erdey-Grúz Tibor). Будимпешта, 27. октобра 1902 – Будимпешта, 16. августа 1976. – Члан од 22. маја 1975.

Есканд Леополд (Eskande Léopold). Тулуз, 1. јуна 1902 – Тулуз, 13. септембра 1980. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVII).

Жариков Вилен Андрејевич (Жариков Вилен Андреевич). Москва, 20. септембра 1926 – Москва, 29. јула 2006. – Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак САНУ CXVI).

Завадски Силвестер (Sylwester Zawadzki). Варшава, 19. октобра 1921 – Варшава, 4. јула 1999. – Члан од 7. маја 1981.

Закитинос Дионисиос (Ζακυθηνός Διονύσιος – Zakythinos Dionisios). Лискурион на Кефалонији, 15. децембра 1905 – Атина, 18. јануара 1993. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ C).

Захрадник Карел (Zahradník Karel). Литомишл, 16. априла 1848 – Брно, 23. априла 1916. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX; нек.: XXIX).

Зеје Жак (Zeiller Jacques). Париз, 21. марта 1878 – Париз, 2. јула 1962. – Члан од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVI).

Зенкевич Лав Александрович (Зенкевич Лев Александрович). Москва, 4 (16) јуна 1889 – Москва, 20. јуна 1970. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Зепос Панајотис (Ζέπος Παναγιώτης Ι. – Zepos Panayotis J.). Атина 1. децембра 1908 – Атина, 18. маја 1985. – Члан од 22. априла 1976.

Златарски Георги Николов. Трново, 25. јануара 1854 – Трново, 9. августа 1909. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 7. фебруара 1900. (Нек.: Годишњак СКА XXIII).

Зубати Јозеф (Zubatý Josef). Праг, 20. априла 1855 – Праг, 21. марта 1931. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак СКА XL).

Ивашкјевич Јарослав (Iwaszkiewicz Jarosław). Калник, 20. фебруара 1894 – Варшава, 2. марта 1980. – Члан од 16. децембра 1971.

Икономидис Николаос (Οικονομίδης Νικόλαος – Oikonomides Nikolaos). Атина, 14. фебруара 1934 – Атина, 31. маја 2000. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак САНУ CVII).

Иналџик Халил (Halil İnalcık). Истанбул, 26. маја 1916 – Анкара, 25. јула 2016. – Члан од 25. априла 1991.

Јакобсен Арне (Jacobsen Arne). Копенхаген, 11. фебруара 1902 – Копенхаген, 3. марта 1971. – Члан од 4. новембра 1965.

Јакобсон Роман Осипович. Москва, 28. септембра (10. октобра) 1896 – Кембриџ (Масачусец, САД), 18. јула 1982. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак САНУ XC).

Јамакава Тамио (山川 民夫 – Yamakawa Tamio). Сендаи, 12. октобра 1921 – Токио, 7. октобра 2018. – Члан од 15. децембра 1988.

Јастребов Иван Степанович (Ястребов Иван Степанович). Громушка, 27. јануара (8. фебруара) 1839 – Солун, 8 (20) јануара 1894. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: VII).

Јенихен Манфред (Manfred Jähnichen). Улерсдорф (код Дрездена), 26. јануара 1933 – Берлин, 19. новембра 2019. – Члан од 2. новембра 2006.

Јиречек Константин Јозеф (Jireček Konstantin Josef). Беч, 24. јула 1854 – Беч, 10. јануара 1918. – Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА VIII).

Јорга Никола (Iorga Nicolae). Ботошани, 5 (17) јуна 1871 – Букурешт, 27. новембра 1940. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXII; нек.: L).

Кадлец Карел (Kadlec Karel). Пшехоржов, 11. јануара 1865 – Праг, 4. децембра 1928. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXII; нек.: XXXVII).

Кајзер Шарл (Kayser Charles). Колмар, 21. јула 1899 – Стразбур, 20. септембра 1981. – Члан од 4. новембра 1965 (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIX).

Капица Пјотр Леонидович (Капица Петр Леонидович). Кронштат, 26. јуна (8. јула) 1894 – Москва, 8. априла 1984. – Члан од 16. децембра 1971. Добитник Нобелове награде за физику 1978. године. (Нек.: Годишњак САНУ XCI).

Касен Рене (Cassin René). Бајон, 5. октобра 1887 – Париз, 20. фебруара 1976. – Члан од 27. априла 1972. Добитник Нобелове награде за мир 1968. године.

Касу Жан (Cassou Jean). Деусто код Билбаоа, 9. јула 1897 – Париз, 15. јануара 1986. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Кедров Бонифацији Михајлович (Кедров Бонифатий Михайлович). Јарослав, 27. новембра (10. децембра 1903) – Москва, 10. септембра 1985. – Члан од 4. новембра 1965.

Керимов Џанџир Абасович (Керимов Джангир Аббасович = Kərimov Cahangir Abbas oğlu). Баку, 18. јула 1923 – Москва, 22. фебруара 2015. – Члан од 7. маја 1981.

Кин Отмар (Kühn Othmar). Беч, 5. новембра 1892 – Беч, 26. марта 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник САНУ XXI).

Коен Сејмур (Cohen Seymour Stanley). Њујорк, 30. априла 1917 – Вудс Хоул, 30. децембра 2018. – Члан од 16. децембра 1971. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 9. марта 2000.

Колс Џон (Coales John Flavell). Харборн (Бирмингем) 14. септембра 1907 – Кембриџ, 6. јуна 1999. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CVI).

Кондаков Никодим Павлович. Халањ, Новосокољскиј Ујезд, 1 (13) новембра 1844 – Праг, 17. фебруара 1925. – Члан од 5. фебруара 1901.

Кондорели Луиђи (Condorelli Luigi). Рим, 28. маја 1899 – Рим, 18. фебруара 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCII).

Кондураки Емилијан (Condurachi Emilian Grigore). Скантеја, 3. јануара 1912 – Букурешт, 16. августа 1987. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак САНУ XCIV).

Конев Илија (Конев Илия). Петрич, 6. фебруара 1928 – Софија, 14. августа 2009. – Члан од 26. октобра 2000.

Конрад Ђерђ (Konrád György). Дебрецин, 2. априла 1933 – Будимпешта, 13. септембра 2019. – Члан од 2. новембра 2006.

Коренс Карл (Correns Carl W.). Тибинген, 19. маја 1893 – Гетинген, 29. августа 1980. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVII).

Котарбињски Тадеуш (Kotarbiński Tadeusz). Варшава, 31. марта 1886 – Варшава, 3. октобра 1981. – Члан од 4. новембра 1965.

Крајндлер Артур (Kreindler Arthur). Букурешт, 15. маја 1900 – Букурешт, 27. маја 1988. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ XCV).

Крумбахер Карл (Krumbacher Karl). Кирнах, 23. септембра 1856 – Минхен, 12. децембра 1909. – Члан од 4. фебруара 1908. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXI; нек.: XXIII).

Кули Дентон Артур (Denton Arthur Cooley). Хјустон, 22. августа 1920 – Хјустон, 18. новембра 2016. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CXXIII)

Кулчињски Станислав (Kulczyński Stanisław). Краков, 9. маја 1895 – Варшава, 12. јула 1975. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Курилович Јежи (Kuryłowicz Jerzy). Станиславов, 26. августа 1895 – Краков, 28. јануара 1978. – Члан од 17. децембра 1959.

Курушима Хидесабуро (久留島 秀三郎 - Kurushima Hidesaburo). Токио, 11. септембра 1888 – Токио, 24. септембра 1970. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Кишжановски Јулијан (Krzyżanowski Julian). Стојањци код Лавова, 4. јула 1892 – Варшава, 19. маја 1976. – Члан од 4. новембра 1965 (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIV).

Лавров Пјотр Алексејевич (Лавров Петр Алексеевич). Јарослав, на Волги, 6 (18) септембра 1856 – Лењинград, 24. новембра 1929. – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XIX; нек.: XXXVIII).

Лазарев Виктор Никитич. Москва, 22. августа (3. септембра) 1897 – Москва, 1. фебруара 1976. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIII).

Лаију Анѓелики Е. (Λαΐου Αγγελική – Laiou Angeliki E.). Атина, 6. априла 1941 – Бостон, 11. децембра 2008. – Члан од 2. новембра 2006. (Нек.: Годишњак САНУ CXV).

Лакасањ Антоан (Lacassagne Antoine). Вилрест, 29. августа 1884 – Париз, 16. децембра 1971. – Члан од 14. јула 1955. (Нек.: Гласник САНУ XXIII).

Лакроа Алфред (Lacroix Alfred). Макон, 4. фебруара 1863 – Париз, 16. марта 1948. – Члан од 18. фебруара 1926.

Ласкарис Михаил (Λάσκαρις Μιχαήλ – Laskaris Mihail). Крф, 29. новембра 1903 – Солун, 7. новембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XVII).

Леким Жан (Lequime Jean). Удан-Емери, 15. маја 1908 – Брисел, 11. новембра 1999. – Члан од 16. децембра 1971.

Лемерл Пол (Lemerle Paul). Париз, 22. априла 1903 – Париз, 17. јула 1989. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Леонов Леонид Максимович. Москва, 19 (31) маја 1899 – Москва, 8. августа 1994. – Члан од 16. децембра 1971 (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Лер-Сѓлавињски Тадеуш (Lehr-Spławiński Tadeusz). Краков, 20. септембра 1891 – Краков, 17. фебруара 1965. – Члан од 16. фебруара 1940. (Нек.: Гласник САНУ XVII).

Лескин Ауѓуст (Leskien August). Кил, 8. јула 1840 – Лајпциг, 20. септембра 1916. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II, IX).

Лиан Камиј (Lian Camille). Трењи, 14. јануара 1882 – Париз, 8. априла 1969. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXI).

Лихачов Дмитриј Сергејевич (Лихачев Дмитрий Сергеевич). Санкт Петербург, 15 (28) новембра 1906 – Санкт Петербург, 30. септембра 1999. – Члан од 16 децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ CVI).

Лутославски Витолд (Lutosławski Witold). Варшава, 25. јануара 1913 – Варшава, 7. фебруара 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Мавер Ђовани (Maver Giovanni). Корчула, 18. фебруара 1891 – Рим, 12. јула 1970. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Маїлић Боїдан. Сомбор, 5. августа 1928 – Њупорт Бич, 25. новембра 2017. – Члан од 12. децембра 1985.

Мазон Андре (Mazon André). Париз, 7. септембра 1881 – Париз, 13. јула 1967. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник САНУ XIX).

Мајер Владимир (Сисак 14. септембра 1922 – Загреб, 4. фебруар 2012). – Члан ван радног састава изабран 15. децембра 1988, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 26. августа 1991.

Мајор Маїе (Major Maté). Баја, 3. августа 1904 – Будимпешта, 12. априла 1986. – Члан од 4. новембра 1965.

Макконел Харден (McConnel Harden M.). Ричмонд, 18. јула 1927 – Атертон, 8. октобра 2014. – Члан од 23. октобра 1997.

Малро Андре (Malraux André). Париз, 3. новембра 1901 – Париз, 23. новембра 1976. – Члан од 16. децембра 1971.

Марїулис Александер (Alexander Margulis). Београд, 31. марта 1921 – Њујорк, 7. септембра 2018. – Члан од 15. децембра 1988.

Маринковић Ранко (Вис, 22. фебруара 1913 – Загреб, 28. јануара 2001). – Члан од 7. марта 1968, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998.

Маїе Жорж (Mathé Georges). Сермаж, 9. јула 1922 – Париз, 15. октобра 2010. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CXVII).

Меје Анїоан (Meillet Antoine). Мулен, 11. новембра 1866 – Шатомејан, 23. септембра 1936. – Члан од 16. фебруара 1920 (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVII; нек.: XLVI).

Мекензи Дејвид (Mackenzie David). Рочестер 10. јуна 1927 – Гринсбороу, 4. децембра 2008. – Члан од 15. децембра 1988.

Менделељев Дмиїриј Иванович (Менделеев Дмитрий Иванович). Тоболск, 27. јануара (8. фебруара) 1834 – Петроград, 20. јануара (2. фебруара) 1907. – Члан од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак СКА XX).

Менер Владимир Васиљевич (Меннер Владимир Васильевич). Шацк, 11 (24) новембра 1905 – Москва, 6. јануара 1989. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Миje Габријел (Millet Gabriel). Сен Луи, Сенегал, 17. априла 1867 – Париз, 8. маја 1953. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII).

Микусињски Јан (Mikusiński Jan). Станиславов, 3. априла 1913 – Катовице, 27. јула 1987. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ XCV).

Милку Шїефан (Milcu Ştefan). Крајова, 15. августа 1903 – Букурешт, 1. децембра 1997. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CVI).

Милош Чеслав (Milosz Czeslaw). Шетејњи, 30. јуна 1911 – Краков, 14. августа 2004. – Члан од 12. децембра 1985. Добитник Нобелове награде за књижевност 1980. године.

Миркин-Гецевич Борис (Миркин-Гецевич Борис Сергеевич - Mirkine-Guetzévitch Boris). Киев, 1. јануара 1892 – Париз, 1. априла 1955. – Члан од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XLVI).

Мјасников Александр Леонидович (Мясников Александр Леонидович). Красни Холм, 6 (18) септембра 1899 – Москва, 19. новембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XVII).

Мојленграхт Ејнер (Meulengracht Einer). Асенс, 7. априла 1887 – Копенхаген, 11. фебруара 1977. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIX).

Монтел Пол (Montel Paul). Ница, 29. априла 1876 – Париз, 22. јануара 1975. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXII).

Монтићели Ђорђо (Monticelli Giorgio). Триполи, 15. фебруара 1915 – Рим, 24. јуна 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Моравчик Ђула (Moravcsik Gyula). Будимпешта, 29. јануара 1892 – Будимпешта, 10. децембра 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXV).

Мота Пјетро (Motta Pietro). Сасари, 18. септембра 1942 – Рим, 20. јуна 2002. – Члан од 26. октобра 2000. (Нек.: Годишњак САНУ CIX).

Мука Арношт К. (Muka Arnošt K.). Велики Восик, 10. марта 1854 – Будишин, 10. октобра 1932. – Члан од 30. јануара 1903. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVII; нек.: XLI).

Мур Хенри (Moore Henry). Кастелфорд, 30. јула 1898 – Мач Хадам, 31. августа 1986. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Наливкин Дмитриј Васиљевич (Наливкин Дмитрий Васильевич). Петроград – Лењинград, 13 (25) августа 1889 – Лењинград, 3. марта 1982. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIX).

Нарочницки Алексеј Леонтјевич (Нарочницкий Алексей Леонтьевич). Чернигов, 3 (16) фебруара 1907 – Москва, 14. јуна 1989. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ XCVI).

Нидерле Лубор (Niederle Lubor). Клатови, 20. септембра 1865 – Праг, 14. јуна 1944. – Члан од 30. јануара 1904 (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XVII).

Новаков Тихомир. Апатин, 16. марта 1929 – Кенсингтон, 1. јануара 2015. – Члан од 25. априла 1991 (Нек.: Годишњак САНУ CXXIII).

Нориндер Харалд (Norinder Ernest Harald). Норчепинг, 3. марта 1888 – Упсала, 6. јула 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XCI).

Њич Казимјеж (Nitsch Kazimierz). Краков, 1. фебруара 1874 – Краков, 26. септембра 1958. – Члан од 17. фебруара 1936.

Обен Мишел (Aubin Michel). Руан, 15. априла 1923 – Атина, 6. септембра 1996. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак САНУ CIII).

Оболенски Димитри (Obolensky Dimitri). Петроград, 1. априла 1918 – Оксфорд, 23. децембра 2001. – Члан од 15. децембра 1988.

Овчиников Јурij Анатољевич (Овчинников Юрий Анатольевич). Москва, 2. августа 1934 – Москва, 17. фебруара 1988. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак САНУ XCV).

Олшак Вацлав (Olszak Wacław). Карвина, 24. октобра 1902 – Удине, 8. децембра 1980. – Члан од 17. децембра 1959.

Оман Емил (Haumant Emile). Сарбур, 17. априла 1859 – Лион, 11. децембра 1942. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XX; нек.: LI).

Опалек Казимјеж (Opałek Kazimierz). Краков, 13. јула 1918 – Краков, 11. новембра 1995. – Члан од 7. маја 1981.

Охоцимски Дмитриј Јевгењевич (Охоцимский Дмитрий Евгеньевич). Москва, 26. фебруара 1921 – Москва, 18. децембра 2005. – Члан од 26. октобра 2000.

Павлов Тодор Димитров. Штип, 14. фебруара 1890 – Софија, 8. маја 1977. – Члан од 18. марта 1948.

Пастер Валери-Радо Луј (Pasteur Valléry-Radot Louis). Париз, 13. маја 1886 – Париз, 1970. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник САНУ XXII).

Перен Франсис (Perrin Francis). Париз, 17. августа 1901 – Париз, 4. јула 1992. – Члан од 16. децембра 1971.

Петровић Емил (Petrovics Emil). Велики Бечкерек, 9. фебруара 1930 – Будимпешта 30. јуна 2011). – Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак САНУ CXVIII)

Петровски Борис Васиљевич (Петровский Борис Васильевич). Јесентука, 14 (27) јуна 1908 – Москва, 4. маја 2004. – Члан од 16. децембра 1971.

Пикар Пјер Шарл (Picard Pierre Charles). Феријер ан Галина, 7. јуна 1883 – Париз, 15. децембра 1965. – Члан од 14. јуна 1955 (Нек.: Гласник САНУ XVIII).

Пинтер Харолд (Pinter Harold). Лондон, 10. октобра 1930 – Лондон, 24. децембра 2008. – Члан од 2. новембра 2006. Добитник Нобелове награде за књижевност 2005. године. (Нек.: Годишњак САНУ CXV).

Плашка Рихард (Plaschka Richard Georg). Вотау, 8. јула 1925 – Беч, 27. октобра 2001. – Члан од 12. децембра 1985.

Поленаковић Момир (Поленаковиќ Момир). Скопље, 26. априла 1939 – Скопље, 6. марта 2021. – Члан од 27. октобра 1994.

Поливка Јиржи (Polívka Jiří). Енс, 6. марта 1858 – Праг, 22. марта 1933. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр.: Годишњак СКА XX; нек.: XLII).

Помпеју Димитрије (Pompeiu Dimitrie). Броскауци, 22. септембра 1873 – 8. октобра 1954. – Члан од 16. фебруара 1940.

Поповић Александар. Београд, 29. маја 1931 – Париз, 1. октобра 2014. – Члан од 25. априла 1991.

Пошје Пјер (Potier Pierre). Боа Коломб, 22. августа 1934 – Жиф сир Ивет, 3. фебруар 2006. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак САНУ CXIV).

Прелоґ Владимир. Сарајево, 23. јула 1906 – Цирих, 7. јануара 1998. – Члан од 7. маја 1981. Добитник Нобелове награде за хемију 1975. године. (Нек.: Годишњак САНУ CV).

Пујју Жан (Pouilloux Jean). Вер, 31. октобра 1917 – Париз, 23. маја 1996. – Члан од 27. октобра 1994. (Нек.: Годишњак САНУ CIII).

Радакришнан Сарвепали (Radhakrishnan Sarvepalli). Мадрас, 5. септембра 1888 – Њу Делхи, 16. априла 1975. – Члан од 4. новембра 1965.

Радуловачки Миодраґ. Параге, 28. априла 1933 – Београд, 27. мај 2014. – Члан од 30. октобра 2003 (Нек.: Годишњак САНУ CXXIII).

Рајт Џорџ Хенрик фон (Wright Georg Henrik von). Хелсинки, 14. јуна 1916 – Хелсинки, 16. јуна 2003. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак САНУ CXI).

Рамбо Алфред (Rambaud Alfred). Безансон, 3. јула 1842 – Париз, 10. новембра 1905. – Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. – Члан од 5. фебруара 1896. (Нек.: Годишњак СКА XIX).

Рамон Гастон (Ramon Gaston). Белшом, 30. септембра 1886 – Гарш, 8. јуна 1963. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник САНУ XV).

Рашка Карел (Raška Karel). Страшин, 17. новембра 1909 – Праг, 21. новембра 1987. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Рејли Џемс (Reilly James). Ландрно, 6. марта 1887 – Париз, 4. децембра 1974. – Члан од 17. децембра 1959.

Рикалин Николај Николајевич (Рыкалин Николай Николаевич). Одеса, 14 (27) септембра 1903 – Москва, 21. маја 1985. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак САНУ XCII).

Рјепин Иља Јефимович (Репин Илья Ефимович). Чугујев, 24. јула (5. августа) 1844 – Куокале, 29. септембра 1930. – Члан од 5. фебруара 1907.

Розамбер Андре (Rosambert André). Решицабања, 4. јула 1896 – Нанси, 24. јуна 1977. – Члан од 16. децембра 1971.

Розвадовски Јан (Rozwadowski Jan). Чарна, код Тарнова, 7. децембра 1867 – Варшава, 13. марта 1935. – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXV; нек.: XLIV).

Розен Стенли (Rosen Stanley). Ворен (Охајо), 29. јула 1929 – Филаделфија, 4. маја 2014). – Члан од 30. октобра 2003.

Рош Жан (Roche Jean). Сорг, 14. јануара 1901 – Париз, 24. маја 1992. – Члан од 7. маја 1981 (Нек.: Годишњак САНУ С).

Ружичка Лавослав. Вуковар, 13. септембра 1877 – Мамерн, 26. септембра 1976. – Члан од 9. априла 1947. Добитник Нобелове награде за хемију 1939. године. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXV).

Румјанцев Валентин Витаљевич (Румянцев Валентин Витальевич). Скатовка код Саратова 19. јула 1921 – Москва, 10. јуна 2007. – Члан од 23. октобра 1997.

Сабо Имре (Szabó Imre). Берегсас, 25. новембра 1912 – Будимпешта, 31. маја 1991. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак САНУ XCVIII).

Сапори Армандо (Sapori Armando). Сијена, 11. јула 1892 – 6. марта 1976. – Члан од 4. новембра 1965.

Саундерс Овен Алфред (Saunders Owen Alfred). Лондон, 24. септембра 1904 – Лондон, 10. октобра 1993. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ CII).

Сејбин Алберт (Sabin Albert Bruce). Бјалисток, 26. августа 1906 – Вашингтон, 3. марта 1993. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ С).

Секерис Константин (Σέκερης Κωνσταντίνος Е. - Sekeris Constantin E.). Нафплион, 12. јуна 1933 – Атина 15. септембра 2009. – Члан од 27. октобра 1994.

Сендов Благовест. Асеновград, 8. фебруара 1932 – Софија, 19. јануара 2020. – Члан од 26. октобра 2000. Председник Бугарске академије наука 1988–1991.

Сентаготаи Јанош (Szentágothai János). Будимпешта, 31. октобра 1912 – Будимпешта, 8. септембра 1994. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак САНУ CI).

Серафимовски Томе. Зубовце, код Гостивара, 14. јула 1935 – Скопље, 3. марта 2016. – Члан од 30. октобра 2003 (Нек.: Годишњак САНУ CXXIII).

Сестан Ернесто (Sestan Ernesto). Тренто, 2. новембра 1898 – Фиренца, 19. јануара 1986. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Сиборг Глен Теодор (Seaborg Glenn Theodore). Ишпеминг (Мичиген), 19. априла 1912 – Лафајет (Калифорнија), 25. фебруара 1999. – Члан од 12. децембра 1985. Добитник Нобелове награде за хемију 1951. године. (Нек.: Годишњак САНУ CVI).

Симион Еуђен (Simion Eugen). Киождеанка, 25. маја 1933 – Букурешт, 18. октобра 2022. Члан од 8. новембра 2018.

Симић Мајкл (Simic Michael). Нови Бечеј, 29. јануара 1932 – Гетерсберг (Gaithersburg) (Мериленд), 25. октобра 2009. – Члан од 25. априла 1991.

Сједов Леонид Иванович (Седов Леонид Иванович). Ростов, 1 (14) новембра 1907 – Москва, 5. септембра 1999. – Члан од 4. новембра 1965.

Сјенкјевич Хенрик (Sienkiewicz Henryk). Вола Окшејска, 5. маја 1846 – Вевеј, 15. новембра 1916. – Члан од 3. фебруара 1906. Добитник Нобелове награде за књижевност 1905. године.

Сјерпињски Вацлав (Sierpiński Wacław). Варшава, 14. марта 1882 – Варшава, 21. октобра 1969. – Члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XL; нек.: Гласник САНУ XXI).

Скороход Валериј Владимирович (Валерий Владимирович Скороход). Никопољ, 28. јула 1934 – 1. јула 2017. – Члан од 23. октобра 1997.

Скрјабин Константин Иванович (Скрябин Константин Иванович). Петроград, 25. новембра (7. децембра) 1878 – Москва, 17. октобра 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXIV).

Смирнов Владимир Иванович. Санкт-Петербург, 29. маја (10. јуна) 1887 – Лењинград, 11. фебруара 1974. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Собољевски Алексеј Иванович (Соболевский Алексей Иванович). Москва, 26. децембра 1856 (7. јануара 1857) – Москва, 24. маја 1929. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXII; нек.: XXXVIII).

Солжењицин Александр (Солженицын Александр Исаевич). Кисловодск, 11. децембра 1918 – Москва, 3. августа 2008. – Члан од 27. октобра 1994. Добитник Нобелове награде за књижевност 1970. године. (Нек.: Годишњак САНУ CXV).

Сперански Михаил Несторович (Сперанский Михаил Несторович). Москва, 19. априла (1. маја) 1863 – Москва, 12. априла 1938. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XX; нек.: XLVIII).

Спригс Ричард (Spriggs Richard M.). Вашингтон, 8. маја 1931 – Њујорк, 21. јула 2007. – Члан од 12. децембра 1985.

Стипетић Владимир. Загреб, 27. јануара 1928 – Загреб, 23. јула 2017. – Члан ван радног састава од 12. децембра 1985, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 21. септембра 1991.

Стирикович Михаил Адољфович (Стырикович Михаил Адольфович). Петроград, 3(16). новембра 1902 – Петроград, 27. октобра 1995. – Члан од 22. маја 1975.

Тамбора Анђело (Tamborra Angelo). Киас, 14. октобра 1913 – Рим, 14. септембра 2004. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ CXI).

Татаркјевич Владислав (Tatarkiewicz Władysław). Варшава, 3. априла 1886 – Варшава, 4. априла 1980. – Члан од 16. децембра 1971.

Тахиаос Антоније (Ταχιάος Αντώνιος-Αιμίλιος – Tachiaos Antonios Aimilios). Солун, 20. маја 1931 – 10. априла 2018. – Члан од 7. маја 1981.

Теокарис Периклес (Θεοχάρης Περικλής – Theocaris Pericles). Атина, 24. септембра 1921 – Атина, 15. септембра 1999. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ CVII).

Термије Пјер (Termier Pierre). Лион, 3. јула 1859 – Гренобл, 23. октобра 1930. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак СКА XXXIX).

Тибке Вернер (Tübke Werner). Шенбек на Елби, 30. јула 1929 – Лајпциг, 27. маја 2004. – Члан од 15. децембра 1988, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 30. јула 1992.

Тирлиман Бруно (Thürlimann Bruno). Госау, 6. фебруара 1923 – Цирих, 29. јула 2008. – Члан од 25. априла 1991.

Тишлер Миха. Љубљана, 18. септембра 1926 – Љубљана, 25. марта 2021. – Члан ван радног састава од 16. новембра 1978, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998.

Токарев Сергеј Александрович (Токарев Сергей Александрович). Тула, 16 (28) децембра 1899 – Москва, 19. априла 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ XCIV).

Толстој Лав Николајевич (Толстой Лев Николаевич). Јасна Пољана, 28. августа (9. септембра) 1828 – Астапово, 7 (20) новембра 1910. – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXIII; нек.: XXIV).

Толстој Никита Ильич (Толстой Никита Ильич). Вршац, 15. априла 1923 – Москва, 27. јуна 1996. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак САНУ CIII).

Томек Вацлав (Tomek Václav Vladivoj). Храдец Кралове, 21. маја 1818 – Праг, 12. јуна 1905. – Члан од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак СКА XIX).

Торгов Игор Владимирович (Торгов Игорь Владимирович). Казан, 2 (15) фебруара 1912 – Москва, 15. јуна 2007. – Члан од 27. октобра 1994.

Трапезников Вадим Александрович. Москва, 15 (28) новембра 1905 – Москва 15. августа 1994. – Члан од 22. априла 1976.

Турпајев Тигран Мелькумович (Турпаев Тигран Мелькумович). Астрахан, 20. октобра 1918 – Москва, 27. октобра 2003. – Члан од 7. маја 1981 (Нек.: Годишњак САНУ CXXIII).

Тутузас Павлос (Τούτουζας Παύλος К. – Toutouzas Pavlos). Теба, 1. септембра 1935 – Атина, 26. новембра 2021. – Члан од 26. октобра 2000.

Урисон Ги (Ourisson Guy). Булоњ-Биланкур, 26. марта 1926 – Париз, 3. новембра 2006. – Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак САНУ CXIV).

Успенски Фјодор Иванович (Успенский Федор Иванович). Горки, 7 (19) фебруара 1845 – Лењинград, 10. септембра 1928. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА II; нек.: XXXVII).

Фел Онор (Fell Honor Bridget). 22. маја 1900 – 22. априла 1986. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ XCIII).

Фикер Фридберт (Ficker Friedbert). Арнолдс Грин, 5. септембра 1927 – Јена, 10. јануара 2007. – Члан од 26. октобра 2000.

Флајнер Томас (Fleiner Thomas). Цирих, 16. јула 1938 – Луцерн, 24. новембра 2023. – Члан од 5. новембра 2009.

Флорински Тимофеј Дмитријевич (Флоринский Тимофей Дмитриевич). Петроград, 28. октобра (9. новембра) 1854 – Кијев, 2. маја 1920. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 5. фебруара 1897.

Фол Александар (Фол Александър). Софија, 3. јула 1933 – Софија, 1. марта 2006. – Члан од 27. октобра 1994.

Фонтен Рене (Fontaine René). Биштроф сир Сар, 6. јуна 1899 – Страсбур, 24. новембра 1979. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVI).

Фортунатов Филип Фјодорович (Фортунатов Филипп Федорович). Вологда, 2 (14) јануара 1848 – Косолма, 20. септембра (3. октобра) 1914. – Члан од 5. фебруара 1907.

Фракноји Вилмош (Fraknói Vilmos). Урмени, 27. фебруара 1843 – Будимпешта, 20. новембра 1924. – Члан од 6. јануара 1890.

Фролов Константин Васиљевич (Фролов Константин Васильевич). Киров, 22. јула 1932 – Москва, 18. новембра 2007. – Члан од 25. априла 1991.

Хавранек Бохуслав (Havránek Bohuslav). Праг, 30. јануара 1893 – Праг, 2. марта 1978. – Члан од 4. новембра 1965.

Хадзидакис Манолис (Χατζηδάκης Μανόλης – Chatzidakis Manolis). Хераклион, Крит, 15. новембра 1909 – Атина, 1. марта 1998. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак САНУ CV).

Хадрович Ласло (Hadrovics Laszlo). Лендава, 27. јуна 1910 – Будимпешта, 13. маја 1997. – Члан ван радног састава Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984; иностран члан САНУ од 29. маја 1991. (Нек.: Годишњак САНУ CIV).

Халперн Бернар (Halpern Bernard). Тарнос, 2. новембра 1904 – Париз, 23. септембра 1978. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXV).

Харват Јозеф (Charvát Josef). Праг, 6. августа 1897 – Праг, 31. јануара 1984. – Члан од 4. новембра 1965.

Харвуд Роналд (Ronald Harwood). Кејптаун, 9. новембра 1934 – Синглтон, Западни Сасекс, 8. септембра 2020. – Члан од 30. октобра 2003.

Харитос Панајотис (Χαριτος Παναγιωτης – Charitos Panagiotis). Родос, 1946 – Родос, 12. јула 2014. – Члан од 5. новембра 2009.

Хауптман Харалд (Hauptmann Harald). Раткауу, облас Тропау, 19. априла 1936 – 2. августа 2018. – Члан од 23. октобра 1997.

Хафнер Станислав (Hafner Stanislaus), Sant Veit an der Glan (Корушка), 13. децембра 1916 – Грац, 9. децембра 2006. – Члан од 7. маја 1981.

Хаџи Душан, Љубљана, 26. августа 1921 – Љубљана, 24. септембра 2019. – Члан ван радног састава изабран 16. новембра 1978, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998.

Хвостов Владимир Михајлович (Хвостов Владимир Михайлович). Казан, 11 (24) јуна 1905 – Москва, 9. марта 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник САНУ XXV).

Херак Милан. Брашљевица код Озаља, 5. марта 1917 – Загреб, 26. априла 2015. – Члан ван радног састава од 16. новембра 1978, у иностраног члана преведен 17. децембра 1998, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 23. септембра 1991.

Хорак Јиржи (Horák Jiří). Бенешов, 4. децембра 1884 – Мартин, 14. августа 1975. – Члан од 16. фебруара 1939. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXIII).

Хујер Олџих (Hujer Oldřich). Пацержице, 25. новембра 1880 – Праг, 4. априла 1942. – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV).

Хунгер Херберт (Hunger Herbert). Беч, 9. децембра 1914 – Беч, 9. јула 2000. – Члан од 7. маја 1981.

Цицин Николај Васиљевич (Цицин Николай Васильевич). Саратов, 6 (18) децембра 1898 – Москва, 17. јула 1980. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVIII).

Чазов Јевгениј Иванович (Евгений Иванович Чазов). Нижњи Новгород, 10. јуна 1929 – Москва, 12. новембра 2021. – Члан од 27. октобра 1994. Добитник Нобелове награде за мир (као суоснивач и члан International Physicians for the Prevention of Nuclear War) 1985. године.

Џонсон Даглас (Johnson Douglas). Паркерсберг, 30. новембра 1878 – Сербинг, 24. фебруара 1944. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XXVIII; нек.: LIII).

Шафаревич Игор Ростиславович (Шафаревич Игорь Ростиславович). Житомир, 3. јуна 1923 – Москва, 19. фебруара 2017. – Члан од 2. новембра 2006.

Шахматов Алексеј Александрович (Шахматов Алексей Александрович). Нарва, 5 (17) јуна 1864 – Петроград, 16. августа 1920. – Члан од 30. јануара 1904. (Бгр., ббл.: СКА Годишњак СКА XVII).

Шишманов Иван Д. Свиштов, 22. јуна 1862 – Осло, 23. јуна 1928. – Члан од 5. фебруара 1897. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА XI; нек.: XXXVII).

Шолохов Михаил Александрович. Вјешенскаја Станица на Дону, 11 (24) маја 1905 – Вјешенскаја Станица, 21. фебруара 1984. – Члан од 4. новембра 1965. Добитник Нобелове награде за књижевност 1965. године.

Шостакович Дмитриј Дмитријевич (Шостакович Дмитрий Дмитриевич). Петроград, 12 (25) септембра 1906 – Москва, 9. августа 1975. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXI).

Шпалдон Емил (Špaldon Emil). Чадци, 12. маја 1918 – Нитра, 16. септембра 2015. – Члан ван радног састава Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984; иностранi члан САНУ од 29. маја 1991.

Штраус Иван. Кремна, 24. јуна 1928 – Сарајево, 24. августа 2018. – Члан од 1. новембра 2012.

Почасни чланови

(На основу чл. VII, тач. 3 Закона о изменама и допунама у Основном закону Краљевско-српске академије од 10. фебруара 1892. чланови Српског ученог друштва постали су почасни чланови Српске краљевске академије)

Аврил Адолф (Avril Adolphe baron d'). Париз, 13. августа 1822 – Копијер, 27. октобра 1904. – Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Бгр., ббл.: Годишњак СКА IX; нек.: XIX).

Алексић Анта (Антоније). Панчево, 9. маја 1844 – Београд, 12. новембра 1893. – Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Алковић Коста. Земун, 14. септембра 1834 – Београд, 2. маја 1909. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА XXIII).

Андоновић Милан. Пожаревац, 11. јула 1849 – Беч, 31. августа 1926. – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.

Андрејевић Андреја. Крагујевац, 1. VII 1840 – Крагујевац, 2. IX 1893. – Дописни члан Српског ученог друштва од 24. I 1871.

Асколи Грацијадио (Ascoli Graziadio Isaia). Горица, 16. јула 1829 – Милано, 21. јануара 1907. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Бакић Војислав. Перна, код Топуског, 22. августа (3. септембра) 1847 – Београд, 30. априла 1929. – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак СКА XXXVIII).

Бат Џон Александер Тин маркиз од (Bath John Alexander Thynne Marquis of). Вестминстер, 1. марта 1831 – Венеција, 20. априла 1896. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Безсонов Пјотр Алексејевич (Бессонов Петр Алексеевич). Москва, 4 (16) јуна 1828 – Харков, 22. фебруара (6. марта) 1898. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 20. јула 1864.

Берисављевић Ђорђе. Панчево, 25. маја (6. јуна) 1828 – Пожаревац, 18. (30) јуна 1898. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Борхграв Емил (Borchegrave Emile baron de). Ган, 27. децембра 1873 – Брисел, 1. августа 1917. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Будилович Антон Семјонович (Будилович Антон Семенович). Комотово, Гродненска губ., 24. маја (5. јуна) 1846 – Петроград, 12 (25) децембра 1908. – Дописни члан Српског ученог друштва од 9. фебруара 1886.

Бурмов Тодор Стојанов. Габрово, 2. јануара 1834 – 25. октобра 1906. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Буслајев Фјодор Иванович (Буслаев Федор Иванович). Коренск, 13 (25) априла 1818 – Љублино, Московска губернија, 31. јула (12 августа) 1897. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Ваљавец Матија. Средња Бела, 17. фебруара 1831 – Загреб, 15. марта 1897. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак СКА XII).

Ваничек Фрањо. Валтердорф, 6. јула 1809 – Осијек, 6. априла 1894. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Васиљевић Алимпије. Велишевац код Љига, 21. новембра 1831 – Београд, 21. јануара 1911. – Члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XXIV).

Вацлик Јан (Vaclík, Jan). Плав, Чешке Будјејовице, 15. јуна 1830 – Петроград, 3. августа 1917. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Вељковић Стојан. Параћин, 1830 – Београд, 22. априла 1925. – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869.

Вересић (Максим) Мојсеј. Страгари, 1835 – Београд, 4 (16) октобра 1896. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Верешчагин Василиј Васиљевич (Верещагин Василий Васильевич). Череповец, Новгород. губ., 14 (26) октобра 1842 – Порт-Артур, полуострво Љаодонг, 31. марта (13. априла) 1904. – Почасни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883 (Нек.: Годишњак СКА XVIII).

Верковић Стефан. Угљара, 4. марта 1821 – Софија, 30. децембра 1893. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Вета Анђело (Vetta Angelo). 1837 – 29. октобра (11. новембра) 1901. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Витковић Гаврило. Будим, 28. јануара (9. фебруара) 1829 – Неготин, 25. јула (7. августа) 1902. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Вујић Никола. Пригор, 1. октобра 1846 – Беч, 12. марта 1910. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Вукићевић Никола Ђ. Сомбор, 8. новембра 1830 – Сомбор, 26. октобра (8. новембра) 1910. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Гледстон Вилијам Еварт (Gladstone William Ewart). Ливерпул, 29. децембра 1809 – Хаварден, 19. маја 1898. – Почасни члан Српског ученог друштва од 19. октобра 1880. (Нек.: Годишњак СКА XII).

Голубовић Димитрије. 1826 – Београд, 16 (28) фебруара 1899. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Грот Јаков Карлович (Грот Яаков Карлович). Петербург, 15 (27) децембра 1812 – Петербург, 24. маја (5. јуна) 1893. –Дописни члан Српског ученог друштва од 19. октобра 1880.

Гроѿ Конс̄тан̄тин Јаковљевич (Грот Константин Яковлевич). Царско Село, 22. јуна (4. јула) 1853 – Лењинград, 29. септембра 1934. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Грујић Јеврем. Даросава, 8. новембра 1827 – Београд, 15 (27) септембра 1895. – Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Члан Српског ученог друштва од 5. марта 1869. (Нек.: Годишњак СКА X).

Грујић Сава. Колари, код Смедерева, 25. новембра 1840 – Београд, 21. октобра (3. новембра) 1913. – Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875. (Нек.: Годишњак XXVII).

Де Губернаѿис Анђело (De Gubernatis Angelo). Торино, 7. априла 1840 – Рим, 26. фебруара 1913. – Дописни члан Српског ученог друштва од 8. фебруара 1886. (Нек.: Годишњак СКА XXVI).

Дес̄ѿунис Гаврил Сп̄иридонович (Дестунис Гавриил Спиридонович). Петроград, 16. марта 1818 – Петроград, 19. марта 1895. – Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Димиѿријевић Сава. Панчево, 24. августа (7. септембра) 1847 – Београд, 5. септембра 1927. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Докић Лазар. Београд, 27. марта (8. априла) 1846 – Опатија, 1 (13) децембра 1893. – Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Драѓашевић Јован. Пожаревац, 4. фебруара 1836 – Ниш, 1. јула 1915. – Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869.

Драѓовић Марко. Велестово, код Цетиња, 22. августа 1851 – Цетиње, 6 (19) новембра 1918. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Дринов Марин Сѿојанов. Панађуриште, 20. октобра (1. новембра) 1838 – Харков, 28. фебруара (3. марта) 1906. – Почасни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.

Друе Анри (Drouet Henri). Троа, 27. новембра 1829 – Дижон, 16. марта 1900. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Ђорђевић Јован. Сента, 13 (25) новембра 1826 – Београд, 9 (22) априла 1900. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864; члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XIV).

Ђурић Димиѿрије. Београд, 27. септембра (9. октобра) 1838 – Београд, 19 (31) октобра 1893. – Члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Еванс Арѿур Ј. (Evans Arthur John). Неш Милз, 8. јула 1851 – Јулбери, 11. јула 1941. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Здравковић Сѿеван. Живица, код Пожаревца, 16. априла 1835 – Београд, 4 (17) августа 1900. – Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. (Нек.: Годишњак СКА XIV).

Зечевић Милош. Брњица, код Књића, 27. марта 1838 – Београд, 5 (17) фебруара 1896. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак X).

Зима Лука. Јуровце, 13. октобра 1830 – Вараждин, 16. марта 1906. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак СКА XX).

Ивачковић Свеѿозар. Делиблато, 10. децембра 1844 – Београд, 30. јануара 1924. – Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878, члан од 22. новембра 1881.

Илић Јован. Београд, 12 (24) августа 1824 – Београд, 12 (25) марта 1901. – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XV).

Ирби Полин (Irby Adeline Pauline). Бојленд Хол, 7. децембра 1831 – Сарајево, 2 (15) септембра 1911. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак СКА XXV).

Јакшић Владимир. Крагујевац, 23. априла 1824 – Београд, 16 (28) августа 1899. – Члан Друштва српске словесности од 8. јануара 1850. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XIII).

Јанковић Милован. Влашка, код Младеновца, 1. новембра 1828 – Београд, 8 (20) октобра 1899. – Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864; члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XIII).

Језбера Јан Франтишек. Брежнице, 15. јануара 1829 – Вршава, 3. новембра 1901. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Јовановић Бо̄ољуб. Бохданеч, 2. јуна 1839 – Београд, 13. априла 1924. – Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879.

Јовановић Владимир. Шабац, 28. септембра 1833 – Београд, 4. марта 1922. – Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862. Председник Друштва српске словесности 1883–1889. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864; члан од 6. фебруара 1869.

Јовановић (Јован) Јероним. Шабац, 1824 – Салцбург, 10. јуна 1894. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА IX).

Јовановић Коста̄. Београд, око 1832 – Београд, 15 (27) априла 1895. – Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Јовановић (Милоје) Михаило. Сокобања, 19. августа 1826 – Београд, 5 (17) фебруара 1898. – Почасни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Јосимовић Емилијан. Стара Молдава, 1823 – Сокобања, 25. маја 1897. – Члан Друштва српске словесности од 1. августа 1848. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Каљевић Љубомир. Ужице, 26. септембра (8. октобра) 1841 – Београд, 20. марта (2. априла) 1907. – Члан Српског ученог друштва од 20. марта 1869.

Каниц Феликс (Kanitz Felix). Будимпешта, 2. августа 1829 – Беч, 5. јануара 1904. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XVII).

Ковачић Ристо̄. Рисан, 22. маја 1845 – Рисан, 22. априла 1909. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Колар Јозеф (Kolář Josef). Силварув Ујезд, 15. марта 1830 – Праг, 23. априла 1910. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Косановић Сава. Миљанићи, 14. јануара 1839 – Улцињ, 11 (24) фебруара 1903. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Крек Грего̄р. Четена Раван, 8. марта 1840 – Грац, 2. августа 1905. – Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. (Нек.: Годишњак СКА XIX).

Крстић Ђорђе. Стара Кањижа, 19. априла 1851 – Београд, 17 (30) октобра 1907. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Крстић Никола. Вац, 20. септембра 1829 – Шабац, 11 (24) јануара 1902. – Члан Друштва српске словесности од 3. јануара 1854. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XV).

Кулаковски Платон Андрејевич (Кулаковский Платон Андреевич). Поневеж, 26. јуна (8. јула) 1848 – Петроград, 18 (31) децембра 1913. – Члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак СКА XXVII).

Кулиш Пантелејмон Александрович (Кулиш Пантелеймон Александрович). Воронеж, 27. јула (8. августа) 1819 – Салаш Мотроновка, Черниговска губ., 2 (14) фебруара 1897. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Кумануди Стефан (Κουμανούδης Στέφανος – Koumanoudis Stephanos). Једрене, 1818 – Атина, 1899. – Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.

Кухач Фрањо Ксавер. Осијек, 20. новембра 1834 – Загреб, 18. јуна 1911. – Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. (Нек.: Годишњак СКА XXV).

Ламански Владимир Иванович (Ламанский Владимир Иванович). Петроград, 26. јуна (8. јула) 1883 – Петроград, 19. новембра (2. децембра) 1914. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Ламброс Спиридон (Λάμπρος Σπυρίδων – Lambros Spyridon). Крф, 8 (20) априла 1851 – Атина, 23. јула (5. августа) 1919. – Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.

Леже Луј (Léger Louis). Тулуз, 13. јануара 1843 – Париз, 1. маја 1923. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Леко Марко. Београд, 5 (17) септембра 1853 – Београд, 4. новембра 1932. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак СКА XLI).

Леонтович Фјодор Иванович (Леонтович Федор Иванович). Село Поповка, Черниговска губернија, 3 (15) јануара 1833 – Кисловодск, 21. децембра (3. јануара) 1910. – Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.

Љубић Шиме. Стариград, на Хвару, 24. маја 1822 – Стариград, 19. октобра 189 СКА 6. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА X).

Мајков Аполон Александрович (Майков Аполлон Александрович). Москва, 28. јула (9. августа) 1826 – Москва, 17 (30) октобра 1902. – Дописни члан Друштва српске словесности од 12. јануара 1858. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Мајкснер Фрањо (Maixner Franjo). Осијек, 4. августа 1841 – Загреб, 2. марта 1903. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Малецки Антони (Malecki Antoni). Објезеже код Познања, 16. јула 1821 – Лавов, 7. октобра 1913. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Мариновић Јован. Сарајево, 1821 – Вије сир Мер, 30. јула 1893. – Члан Друштва српске словесности од 26. августа 1845. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Матејко Јан (Matejko Jan Alojzy). Краков, 24. јуна 1838 – Краков, 1. новембра 1893. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Машић Никола. Оточац, 28. новембра 1852 – Загреб, 4. јуна 1902. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Медаковић Милорад. Звониград, Лика, новембра 1824 – Београд, 14 (26) марта 1897. – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Медовић Аћим. Подвиздов, Галиција, 15. маја 1815 – Београд, 11 (23) маја 1893. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Микешин Михаил Осипович. Платоново, Смољенска губ., 9 (21) фебруара 1835 – Петроград, 19 (31) јануара 1896. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Милетић Светозар. Мошорин, код Тителa, 22. фебруара 1826 – Вршац, 4. фебруара 1901. – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Милковски Зигмунд (Milkowski Zygmunt – Jež Teodor Tomasz). Сарацеа, на Дњестру, 23. марта 1824 – Лозана, 11. јануара 1915. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Миловановић Ђорђе Н. Београд, 20. фебруара (4. марта) 1850 – Гринвилд код Минхена, 3. фебруара 1919. – Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875.

Милојевић Милош С. Црна Бара, код Богатића, 16. октобра 1840 – Београд, 24. јуна (6. јула) 1897. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА XI).

Милутиновић Драгутин (Драгиша) С. Београд, 17 (29) новембра 1840 – Панчево, 3 (16) децембра 1900. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА XIV).

Мишеле Карл Лудвиг (Michelet Karl Ludwig). Берлин, 4. децембра 1801 – Берлин, 16. децембра 1893. – Дописни члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Момзен Теодор (Mommsen Theodor). Гординг, 30. новембра 1817 – Шарлотенбург, 1. новембра 1903. – Почасни члан Српског ученог друштва од 9. фебруара 1886. Добитник Нобелове награде за књижевност 1902. године. (Нек.: Годишњак СКА XVII).

Никетић Светозар. Београд, 28. јуна (10. јула) 1842 – Београд, 31. октобра (13. новембра) 1900. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак СКА XIV).

Николајевић Георгије (Ђорђе). Јазак, 20. априла 1807 – Сарајево, 8. фебруара 1896. – Дописни члан Друштва српске словесности од 11. јуна 1842. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА IX).

Оњановић Илија (Абуказем). Нови Сад, 12. маја 1845 – Будимпешта, 21. августа 1900. – Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак СКА XIV).

Павић Армин. Славонска Пожега, 29. марта 1844 – Загреб, 11. фебруара 1914. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак СКА XXVII).

Павловић Стеван. Нови Сад, 27. фебруара 1829 – Нови Сад, 24. јануара (6. фебруара) 1908. – Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.

Пантелић Ђорђе Р. 1859 – 14 (27) августа 1913. – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XXVII).

Пантелић Стеван Р. Шабац, 4. септембра 1839 – Београд, 1. септембра 1929. – Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. (Нек.: Годишњак СКА XXXVIII).

Пачу Јован. Александрово, код Суботице, 18 (30) марта 1847 – Загреб, 30. октобра 1902. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Пешковић Михаило К. Стари Бечеј, 7. новембра 1833 – Београд, 13 (26) јуна 1917. – Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871.

Петрановић Герасим. Шибеник, 23. априла 1820 – Котор, 18. априла 1906. – Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.

Петронијевић Милан А. Јагодина, 11. новембра 1831 – Врњачка Бања, 1 (14) октобра 1914. – Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Пецић Јосиф. Будиловина, под Копаоником, 1. маја 1829 – Врњци, 28. јула (9. августа) 1896. – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак СКА X).

Пико Емил (Picot Emile). Париз, 23. септембра 1844 – Шато ди Менил, Сен-Мартен-д'Екибл, 24. септембра 1918. – Дописни члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875.

Пипин Александр Николајевич (Пыпин Александр Николаевич). Саратов, 25. марта (6. априла) 1833 – Петроград, 26. новембра (9. децембра) 1904. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Победоносцев Константин Петрович (Победоносцев Константин Петрович). Москва, 21. маја (2. јуна) 1827 – Петроград, 10 (23) марта 1907. – Почасни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.

Полит-Десанчић Михаило. Нови Сад, 4 (16) априла 1833 – пустара Мира, код Темишвара, 30. марта 1920. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Поповић Ђорђе (Даничар). Буковац, 20. октобра 1832 – Београд, 25. марта (7. априла) 1914. – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 30. јануара 1885.

Поповић Стеван В. Стари Бечеј, 21. септембра (3. октобра) 1845 – Земун, 26. јануара (8. фебруара) 1918. – Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.

Поповић Стеван Д. Шабац, 30. јула 1844 – Београд, 24. септембра (7. октобар) 1902. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА XVI).

Поповић Стеван Р. Ивањица, 3 (15) фебруар 1834 – Београд, 3 (16) јануара 1902. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак СКА XV).

Пулски Ференц (Pulszky Ferenc). Прешова, 17. септембра 1814 – Пешта, 9. септембра 1897. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Радић Ђорђе. Велики Бечкерек, 22. априла (4. маја) 1839 – Краљево, 11. октобра 1922. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.

Рендић Иван. Супетар, 27. августа 1849 – Сплит, 29. јуна 1932. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак СКА XLI).

Ренијерис Марко (Ρενιέρης Μάρκος – Renieris Markos). Трст, новембра 1815 – Атина, 8. априла 1897. – Дописни члан Друштва српске словесности од 8. јануара 1861. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Ритер Франтишек Ладислав (Rieger František Ladislav). Семиле, 10. децембра 1818 – Праг, 3. марта 1903. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1868.

Ружичић (Никола) Никанор. Свилеува, 15. априла 1843 – Београд, 15 (28) октобра 1916. – Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.

Сентклараји Јене (Szentkláray Jenö). Нови Бечеј, 21. јануара 1843 – Темишвар, 12. октобра 1925. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Спасић Алекса Н. Смедерево, 1831 – Београд, 25. октобра 1920. – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Спасић Милован. Рековац, 24. фебруара (8. марта) 1818 – Београд, 11 (24) јуна 1908. – Члан Друштва српске словесности од 10. фебруара 1845. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XXII).

Спасович Владимир Данилович (Spasowicz Włodzimierz). Речица код Минска, 16. јануара 1829 – Варшава, 26. октобра 1906. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак СКА XX).

Сретеновић Сава. Дедовци, 14. јануара 1828 – Београд, 30. септембра (12. октобра) 1893. – Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. (Нек.: Годишњак СКА VII).

Стојановић Димитрије. Пожаревац, 27. октобра 1841 – Опатија, 15. септембра 1905. – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XIX).

Стојачковић Александар. Сомбор, 25. маја 1822 – Будимпешта, 21. јуна 1893. – Дописни члан Друштва српске словесности од 1. августа 1848. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Сундечић Јован. Голињево, 24. јуна 1825 – Котор, 6 (19) јула 1900. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1869.

Тијер Анри (Thiers Henri). ? – 1895. – Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879.

Титтелбах Владислав. Ленешица, код Прага, 9. јуна 1847 – Београд, 6. фебруара 1925. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Тихонравов Николај Савич (Тихонравов Николай Саввич). Шеметово, 3 (15) октобра 1832 – 27. новембра (9. децембра) 1893. – Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879.

Тице Емил (Tietze Emil). Вроцлав, 15. јуна 1845 – Беч, 4. марта 1931. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Ткалац Ињатијевић Имбро. Карловац, 6. маја 1824 – Рим, 6. јануара 1912. – Дописни члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА XXV).

Топаловић Мита (Димитрије). Панчево, 27. септембра (9. октобра) 1849 – Панчево, 5 (18) јануара 1912. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Торбар Јосип. Крашић, код Јастребарског, 1. априла 1824 – Загреб, 26. јула 1900. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Трнски Иван. Рача, код Бјеловара, 1. маја 1819 – Загреб, 30. јуна 1910. – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Тројански Александр Степанович (Троянскій Александръ Степановичъ). Казан, 2. октобра 1835 – 28. августа 1905. – Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.

Тула Франц (Toula Franz). Беч, 20. децембра 1845 – Беч, 3. јануара 1920. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Ћудина Јаков (Chiudina Giacomo). Филипјаков, код Задра, 17. јула 1826 – Сплит, 11. марта 1900. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Убавкић Петар. Београд, 19. септембра 1850 – Београд, 27. јуна 1910. – Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.

Филиповић Иван. Велика Копаница, 23. јуна 1823 – Загреб, 28. октобра 1895. – Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак СКА IX).

Фуке Фердинанд (Fouqué Ferdinand André). Мортен, 21. јуна 1828 – Париз, 7. марта 1904. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Хаждеу Богдан П. (Hasdeu Bogdan Petriceicu). Криштинешти, 26. фебруара 1838 – Кмпина 25. августа 1907. – Почасни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878.

Хаттала Мартин (Hattala Martin). Трстена, 4. новембра 1821 – Праг, 11. децембра 1903. – Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Хаџић Антоније. Суботица, 20. новембра (2. децембра) 1831 – Нови Сад, 17. јануара 1916. – Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Хофман Феликс (Hofmann Felix). Нова Молдава, 4. децембра 1830 – Бела Црква, 4. фебруара 1914. – Почасни члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875, члан од 30. јануара 1884.

Христић Филип. Београд, 15 (27) марта 1819 – Мантон, 29. јануара (11 фебруара) 1905. – Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1846. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Ценић Ђорђе. Београд, 25. јануара (6. фебруара) 1825 – Беч, 24. септембра (7. октобра) 1903. – Члан Друштва српске словесности од 8. јануара 1850. – Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.

Црногорац Коста. Београд, 12. августа 1836 – Врање, 25. марта 1906. – Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. (Нек.: Годишњак СКА XX).

Чумић Аћим. Трешњевица, код Крагујевца, 1836 – Кусадак, 27. јула (9. августа) 1901. – Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак СКА XV).

Шапчанин Милорад Поповић. Шабац, 7. јула 1841 – Београд, 14 (26) фебруара 1895. – Члан Српског ученог друштва од 21. јануара 1868. (Нек.: Годишњак СКА VIII).

Швикер Јохан Хајнрих (Schwicker Johann Heinrich). Бешенова, 28. априла 1839 – Будимпешта, 7. јула 1902. – Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Штросмајер Јосип Јурај (Strossmayer Josip Juraj). Осијек, 4. фебруара 1815 – Ђаково, 8. априла 1905. – Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1869. (Нек.: Годишњак СКА XIX).

Шулек Богослав. Суботиште, 20. априла 1816 – Загреб, 30. новембра 1895. – Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак СКА IX).

Почасни члан

(На основу чл. 10 и 14 Закона о Српској академији наука од 30. јуна 1947. Према чл. 16 Закона, почасни чланови су имали једнако право гласа као редовни чланови)

Броз Јосип Тито. Кумровец, 7. маја 1892 – Љубљана, 4. маја 1980. – Проглашен 11. новембра 1948. (Нек.: Годишњак САНУ LXXXVII).

III
РАД АКАДЕМИЈЕ У 2023. ГОДИНИ

1. ИЗВРШНИ ОДБОР

Чланови Извршног одбора САНУ радили су у саставу: академик Владимир С. Костић, председник, академик Љубомир Максимовић и академик Зоран Поповић, потпредседници, академик Зоран Кнежевић, генерални секретар, и академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду, до избора новог руководства САНУ на Изборној скупштини, одржаној 30. марта 2023. године. Мандат новоизабраних чланова Извршног одбора САНУ почео је 4. априла 2023. године, у саставу: академик Зоран Кнежевић, председник, академик Миодраг Марковић и академик Зоран Поповић, потпредседници, академик Небојша Лалић, генерални секретар, и академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду.

Академик Зоран Кнежевић, новоизабрани председник САНУ, захвалио се академику Владимиру С. Костићу на преданом осмогодишњем раду у својству председника САНУ, као и академику Љубомиру Максимовићу, који је обављао дужност потпредседника САНУ.

Поводом избора за председника САНУ, академику Зорану Кнежевићу честитке су, поред осталих, упутили: господин Александар Вучић, председник Републике Србије; Његова светост патријарх српски г. Порфирије; потпредседница Владе Р. Србије и министарка културе Р. Србије Маја Гојковић; министарка науке, технолошког развоја и иновација Р. Србије др Јелена Беговић; министар просвете Р. Србије Бранко Ружић; проф. др Драган Станић, председник Матице српске; проф. др Владан Ђокић, ректор Универзитета у Београду; проф. др Ненад Филиповић, ректор Универзитета у Крагујевцу; проф. др Мирјана Николић, ректор Универзитета уметности у Београду; проф. др Ћемал Долићанин, ректор Државног универзитета у Новом Пазару; Њ. К. В. престолонаследник Александар; председник Академије наука и умјетности Републике Српске академик Рајко Кузмановић; председник Македонске академије наука и уметности академик Љупчо Коцарев; председник Аустријске академије наука академик Хајнц Фасман (Heinz Fassmann); председник Пољске академије наука академик Марек Конажевски (Marek Konarzewski); председник Словеначке академије наука и уметности академик Петер Штих (Peter Štih) и многи други.

На предлог председника САНУ академика Зорана Кнежевића, Извршни одбор САНУ се сагласио да се начелно поделе послови и надлежности везане за рад Извршног одбора САНУ, и то: председник САНУ ће извршавати послове сходно Статуту САНУ; потпредседник САНУ из реда чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука биће надлежан за послове везане за рад Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и друге послове везане за научноистраживачки рад у САНУ, као и друге послове; потпредседник САНУ из реда чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и

Одељења уметности биће надлежан за послове везане за међународну сарадњу САНУ, за рад институтâ САНУ, координацију рада на капиталним издањима САНУ и друге послове; генерални секретар САНУ биће надлежан за послове везане за издавачку делатност САНУ, интернет презентацију САНУ и остале послове везане за рад са Групом за односе са јавношћу САНУ и друге послове предвиђене Статутом САНУ; председници огранака САНУ биће надлежни за послове везане за рад огранака САНУ и друге послове.

Поред Изборне скупштине САНУ за нове чланове и конституисање Председништва, одржана је редовна годишња Скупштина, 25. маја, за коју је председник САНУ академик Зоран Кнежевић оценио да је била успешна, да је протекла у доброј и радној атмосфери, да су на њој одржане беседе и излагања чланова САНУ добро примљени, те да су сви предложени документи усвојени, као и то да су одлукама Скупштине постављене основе за успешан рад САНУ у наредној години. Академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, сазвао је и Ванредну скупштину САНУ, која је одржана 5. октобра. На тој радној скупштини размотрене су и усвојене измене Статута САНУ.

Рад Извршног одбора је дат са освртом на најважније догађаје и делатности током године. Одржане су укупно 34 седнице и донете су одлуке за 786 предмета.

Академија је упознала јавност са активностима и програмима до краја године, приредивши три конференције за штампу. Прва редовна конференција одржана је 12. јануара, где је академик Владимир С. Костић, у том тренутку председник САНУ, говорио о предстојећој Изборној скупштини САНУ за избор чланова САНУ (председника, два потпредседника и генералног секретара САНУ) и о конституисању Пред седништва САНУ, као и о припремљеним догађајима за период од јануара до маја 2023. године. Друга конференција одржана је 9. маја. Водио ју је академик Зоран Поповић, потпредседник САНУ, а било је речи о програмима Академије за период од маја до септембра 2023. године. На трећој конференцији, одржаној 12. септембра, академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, јавност је упознао са активностима Академије до децембра, као и о предстојећим изборима у чланство САНУ, са чијом припремом се започиње у години пре изборне године.

Српској академији наука и уметности је на 66. Међународном сајму књига додељена Награда за издавачки подухват године за тротомно издање *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности* (уредник публикације академик Живорад Чековић), са образложењем жирија да „ова едиција богатством свог садржаја не представља само живот и рад најзначајније институције у Србији већ и свеукупан живот српске науке и културе током протеклих 180 година“. На промоцији су говорили академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, академик Небојша Лалић, генерални секретар и главни уредник издања Председништва САНУ, и академик Миро Вуксановић, управник Библиотеке САНУ.

Догађај од значаја је свакако Свечана академија поводом Дана Српске академије наука и уметности, на којој су уручена признања *Медаља САНУ* академику Владимиру С. Костићу и академику Гојку Суботићу. Академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, одржао је свечани говор, а скупу се обратио пригодним речима и господин Александар Вучић, председник Републике Србије, уз присуство Његове светости патријарха српског господина Порфирија. Академик Горан Петровић приредио је у уметничком сегменту *Завештања* текст *Мере*, а у аранжману академика Ивана Јевтића изведен је музички део програма.

Традиционално, већ осму годину, Академија обележава с посебним пијететом сећање на њене великане. Тако је ова година била посвећена, а поводом 175 година

од рођења, академику Сими Лозанићу, најзначајнијем српском хемичару, уз пратеће програме, издате публикације и организованом изложбом у Галерији ликовне и музичке уметности САНУ под називом *Сима Лозанић*: *витез српске науке*.

Дан Библиотеке ове године је обележен 13. јуна, а свечаност је била посвећена стогодишњици рођења академика Милке Ивић. Поздравном речју се обратио председник САНУ академик Зоран Кнежевић, а о академику Милки Ивић говорили су управник Библиотеке академик Миро Вуксановић и академик Јасмина Грковић-Мејџор.

Награду „Иван Табаковић" за 2023. годину САНУ је доделила Драгољубу Раши Тодосијевићу за остварења од изузетног значаја у области ликовних и примењених уметности.

Уручене су награде из Фонда Задужбине Бранка Ћопића за дела високе уметничке вредности следећим лауреатима: Слободану Мандићу за роман *Репина Панонија*, Алеку Вукадиновићу за збирку песама *Под прозором мојим океан зелени* и Селимиру Радуловићу за збирку песама *Седам малих дрхтаја*

Српска академија наука и уметности је ове године приредила традиционални пријем за 92 ученика средњих школа који су освојили једно од прва три места на међународним такмичењима. Свим добитницима признања САНУ је обезбедила поклоне, који се састоје од ваучера и пригодних публикација САНУ.

Група ученика, просветни радници и директор Гимназије „Свети Сава" из Гораждевца (Пећ) посетили су Српску академију наука и уметности. У оквиру дводневног боравка у Београду, реализованог у организацији САНУ, упознали су се са историјом Академије и Палате САНУ, обишли Библиотеку САНУ, Спомен-собу Бранка Ћопића, Библиотеку Марка Ристића, Легат Милутина Миланковића и Свечану салу САНУ, где им се обратио председник САНУ академик Зоран Кнежевић. Том приликом посетиоци су му уручили Захвалницу за успешну сарадњу, подршку и помоћ школи.

Српска академија наука и уметности, у знак сећања на живот и рад својих преминулих чланова, опростила се на посебним скуповима од редовних чланова САНУ: Милована Данојлића, Драгослава Михаиловића, Милосава Марјановића и Федора Хербута.

Академија је, са огранцима у Новом Саду и Нишу, као и Центром за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, објавила у току године (од 26. јануара 2023. до 22. јануара 2024) укупно 68 издања. Поред награђеног трокњижја *Председници ДСС*, *СУД*, *СКА и САН(У)*, објављени су, између осталих издања, *Каталог издања САНУ*: *2021–2022–2023.* и *Водич кроз САНУ* на српском и енглеском језику, који је у потпуности припремио и уредио академик Зоран Поповић, потпредседник САНУ, а пуштена је у штампу и трећа књига едиције *Живот и стваралаштво жена чланова СУД*, *СКА и САНУ*. Имајући у виду значај публикације *Духовно и културно наслеђе манастира Студенице* на српском и енглеском језику, Извршни одбор САНУ је, уз подршку игумана манастира Студеница архимандрита Тихона (Ракићевића), одлучио да се објави друго издање публикације, поново као заједничко издање САНУ и манастира Студеница.

Српска академија наука и уметности члан је невладиних међународних научних асоцијација на различитим нивоима, односно на светском: Интеракадемијско партнерство (IAP), Међународни научни савет (ISC), Међународна унија академија (UAI), UNESCO; европском: Европска федерација академија (ALLEA), Алијанса међународних научних организација регије *Један појас – један пут* (ANSO), Европска академија наука и уметности (EASA), Европска академија уметности, наука и хуманистичких наука (EAASH), Европска научна фондација (ESF); регионалном: *Global Round Table*, Евромедитеранска академијска мрежа (EMAN), Академија подунавске

регије (DAC); балканском: Интеракадемијски савет југоисточне Европе (IAC SEE). Академија је активно учествовала током године у раду међународних асоцијација, имајући своје представнике, где је ангажовање академика Миодрага Чолића било посебно значајно.

Делегација САНУ у саставу: академик Зоран Кнежевић, председник, академик Зоран В. Поповић, потпредседник, академик Миодраг Марковић, потпредседник, академик Небојша Лалић, генерални секретар, академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду, и др Бојан Бугарчић, управник послова, била је у априлу у радној посети Академији наука и умјетности Републике Српске (АНУРС); председник САНУ академик Зоран Кнежевић и академик Јасмина Грковић-Мејџор, потпредседница Огранка САНУ у Новом Саду и инострани члан Аустријске академије наука, учествовали су у мају на свечаној седници Аустријске академије наука, која је том приликом обележила Дан Академије; чланови Извршног одбора САНУ посетили су у мају Црногорску академију наука и умјетности (ЦАНУ), а делегацију САНУ чинили су: председник САНУ академик Зоран Кнежевић, потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић и председник Огранка САНУ у Новом Саду академик Стеван Пилиповић; потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић изабран је за представника САНУ у Европској федерацији академија (ALLEA) и у том својству учествовао је на седници Генералне скупштине ове асоцијације у јуну у Лондону; као представник САНУ, академик Миодраг Марковић учествовао је на електронској седници Генералне скупштине Алијансе међународних научних организација (ANSO); у својству представника САНУ, председник САНУ академик Зоран Кнежевић и потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић учествовали су у септембру на Заједничкој конференцији Западног Балкана у Тирани, Албанија; председник САНУ академик Зоран Кнежевић, дописни члан Тања Ћирковић Величковић и проф. др Јован Деспотовић са Грађевинског факултета Универзитета у Београду учествовали су на Конференцији Академије подунавске регије (DAC) у октобру у Љубљани; делегација САНУ, коју су чинили председник САНУ академик Зоран Кнежевић, академик Владимир С. Костић и академик Љубомир Максимовић, посетила је у октобру АНУРС поводом 30 година од оснивања АНУРС и том приликом уручена су признања (златне медаље) за изузетан допринос развоју АНУРС и њеном друштвеном угледу председнику САНУ академику Зорану Кнежевићу, академику Владимиру С. Костићу, академику Љубомиру Максимовићу, академику Владимиру Кањуху и иностраном члану САНУ Јелени Гусковој.

САНУ је у јануару посетио аташе за културу Аустријске амбасаде у Београду и директор Аустријског културног форума у Београду, господин Адријан Фајкс; САНУ је у марту посетило руководство АНУРС и том приликом је у САНУ одржана промоција трећег и четвртог тома *Енциклопедије Републике Српске*; у марту је САНУ посетила делегација Уједињених Арапских Емирата (УАЕ), на челу са државним министром за опште образовање и високе технологије Њ. Е. госпођом Саром Ал Амири; у мају је САНУ посетио проф. др Иво Јосиповић, некадашњи председник Републике Хрватске; у септембру је САНУ је посетио Њ. К. В. престолонаследник Александар; у октобру је САНУ угостила делегацију Светског удружења за кинеске студије, коју је предводио председник Сје Фужан (Xie Fuzhan), који је уједно и бивши председник Кинеске академије друштвених наука.

На Свечаној церемонији Универзитета „Мартин Лутер“ у Халеу, Српска академија наука и уметности је као дародавац уручила реплику скулптуре Доситеја Обрадовића, рад Петра Убавкића из фонда Уметничке збирке САНУ. У оквиру програма свечаности отворена је и изложба *Вук Стефановић Караџић – Путешествије по Средњој Немачкој*, с обзиром на то да се ове године навршава 200 година од када

је Вук Караџић боравио у Халеу. Тиме је истог дана одата почаст двојици наших великана. Иницијатива је потекла од наше амбасаде у Савезној Републици Немачкој, у настојању да тамошњој јавности подигне свест о културно-просветним везама које између Србије и Немачке постоје уназад више стотина година.

Поводом 100. и 125. годишњице рођења Академијиних чланова, на научним скуповима и свечаним академијама, на предлог одељења САНУ, представљени су живот и рад академикâ Николе Хајдина, Ивана Антића, Зорана Максимовића, Војина Шуловића, Ксенофона Шаховића, Ђорђа Нешића, Десанке Максимовић, дописног члана САНУ Стефана Ђелинеа, академикâ Илије Ђуричића, Антонија Исаковића, Михаила Марковића, Сретена Стојановића, иностраних чланова САНУ Џона О'Маре Бокриса, Хенрија Мура и Никите И. Толстоја.

Под кровом Српске академије наука и уметности организовано је 36 научних скупова, симпозијума, конференција, конгреса, између осталих и: међународни научни скуп *Музика и плес на осовини Исток–Запад*: *Односи и мобилности (Music and Dance on East–West Axis*: *Correlations and Mobilities)*, у организацији Музиколошког института САНУ, Одељења уметности САНУ и Државног конзерваторијума Истанбулског универзитета; међународни научни скуп *21. Симпозијум физике кондензоване материје* (СФКМ), у организацији Одељења математике, физике и гео-наука САНУ, Физичког факултета Универзитета у Београду, Института за нуклеарне науке „Винча" и Института за физику; *22. конгрес Међународног удружења руралне медицине*, у организацији Академијског одбора за село САНУ и Међународног удружења руралне медицине; научни скуп *Савремени трендови и нове стратегије у лечењу срчане инсуфицијенције*: *чињенице и перспективе – Мастерклас у срчаној инсуфицијенцији*, у организацији Одељења медицинских наука САНУ и Удружења за срчану слабост Србије; међународни научни скуп *Are Minority Rights (Still) Human Rights? – Да ли су мањинска права (још увек) људска права?*, у организацији Одбора за проучавање мањина и људских права САНУ, Правног факултета Универзитета у Београду и Института Лантош из Будимпеште; у оквиру серијала „Филозофија и наука" одржана је конференција под називом *Објашњење и разумевање у филозофији и науци* у организацији Српске академије наука и уметности и Одељења за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Одржано је седам предавања, од којих треба истаћи предавање проф. др Данијела Шехтмана (Dan Shechtman) са Израелског института за технологију, професора на Државном универзитету у Ајови (САД) и добитника Нобелове награде 2011. године за област хемије, на тему *Квазипериодични материјали – померање парадигме у кристалографији (Quasi-Periodic Materials – a Paradigm Shift in Crystallography)*, као и предавање професора емеритуса Томаза Руђерија (Tommaso Ruggeri), једног од најистакнутијих европских научника у области математичке физике, под називом *Нове границе у неравнотежној термодинамици*. Одржано је осам предавања у оквиру циклуса предавања *Вештачка интелигенција*.

У Галерији САНУ реализоване су следеће изложбе: *Грачаница*, *сјај уметности у доба краља Милутина* (21. децембар 2022 – 26. фебруар 2023); *Сава Халуџин. Позив на одушевљеност* (14. март – 14. мај); *Милорад Баћа Михаиловић. Стогодишњица рођења бунтовника академика* (30. мај – 13. август); *Миодраг Мића Поповић – сликарство перманентне побуне* (5. септембар – 5. новембар); *Осликавање храма књиге – из ликовне збирке Народне библиотеке Србије* (14. новембар – 10. децембар) и *Сима Лозанић*: *витез српске науке* (26. децембар 2023 – планирано је да изложба траје до 25. фебруара 2024).

Изложбе које је Галерија САНУ организовала изван Галерије САНУ су: *Оља Јеврић – композиција и структура* у Нишу, Новом Саду, Чачку, Кикинди (Народни

музеј и Салон музеја „Тера“); *У великом формату. Слике академика*, *20. век. Поклони Уметничкој збирци Српске академије наука и уметности* у Кикинди и Бањој Луци; *Радови Александра Дерока у Уметничкој збирци САНУ* у Крагујевцу; *Академици – чланови Ладе*, Културна установа „Галерија ’73“, Београд.

Галерија науке и технике је организовала 12 изложби, од којих треба истаћи *У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада*, аутора дописног члана САНУ Миодрага Табачког, и *Вински летопис Србије* Жељка Томановића, дописног члана САНУ, и групе аутора. Такође, ГНТ је приредила два предавања из циклуса предавања *Сусрети са стваралоцима – мастерклас*, где су се представили дописни члан САНУ Миодраг Табачки и академик Бранислав Митровић.

У 2023. години одржано је 18 Трибина Библиотеке САНУ. Приказано је укупно 20 књига и 12 зборника радова чланова САНУ, издања САНУ, као и институтâ чији је САНУ оснивач. На Трибини су говорили академици, професори универзитета, доктори наука (укупно 68 говорника). У издању Председништва објављене су четири обимне и луксузно опремљене књиге ранијих и садашњих чланова САНУ. Реч је о издавачком подухвату посебне врсте. Три књиге беседа, предавања и библиографија, приказане су и уручене на првој овогодишњој Трибини БСАНУ. Поздравну реч на првој трибини одржао је тада актуелни председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Академик Василије Крестић, који је претходне четири деценије био на челу Архива САНУ, разрешен је ове дужности на лични захтев, а за новог управника, од 1. априла 2023. године, постављена је Мира Радојевић, дописни члан САНУ. У току године грађа Архива излагана је на неколико изложби: *Јежева кућица – измишљање бољег света* у Музеју Југославије, *Милутин Миланковић – 100 година од реформе јулијанског календара* у Музеју науке и технике и *Сима Лозанић*, *витез српске науке* у Галерији САНУ. Ове поставке трајаће и наредне године. Осим тога, грађа Архива коришћена је за потребе бројних публикација САНУ и камерних изложби у Библиотеци САНУ. Средином ове године сачињен је Правилник о дигитализацији грађе Архива САНУ, чувању и условима коришћења дигитализованих снимака.

Током 2023. године Аудиовизуелни архив и центар за дигитализацију САНУ радио је на реализацији четрнаест пројеката, од којих се неки реализују последњих година, а реализација неких је почела 2023. године.

Огранак САНУ у Новом Саду је својим богатим садржајем у 2023. години остварио изузетан успех кроз издавачку делатност и одржаним трибинама и предавањима. Такође су извршили санацију и модернизацију противпожарне заштите и обновили компјутерску опрему. Чланови Извршног одбора САНУ су у априлу посетили Огранак САНУ у Новом Саду и са члановима Извршног одбора Огранка разговарали о активностима и текућим проблемима Огранка.

Архив у Сремским Карловцима ушао је у 74. годину под управом САНУ. Уговор САНУ и СПЦ о заједничкој бризи над фондовима и збиркама Архива, нажалост, није обновљен од 2019. године. Договор са Српском православном црквом је да се изврши подела власништва архивских збирки на црквену и световну грађу. Архив је на томе вредно радио током године, а велику помоћ су имали од академика Василија Крестића и др Бојана Бугарчића, управника послова САНУ. Грађа из Архива САНУ је коришћена на разним изложбама и пројектима, од којих треба истаћи *Српски биографски речник*, *Српску енциклопедију*, као и у оквиру припреме јубилеја 230 година Карловачке богословије, који ће бити обележен наредне године.

Огранак САНУ у Нишу и Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу такође су радили предано, а њихов рад се огледао кроз организацију предавања, изложби, књижевних вечери, концерата, радионица и сл.

Извршни одбор САНУ је у децембру одржао заједничку седницу са члановима Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу, у просторијама тог огранка.

Извршни одбор САНУ је са великим задовољством прихватио предлог игумана Светог манастира Хиландара и председника Управног одбора Задужбине Светог манастира Хиландара архимандрита Методија да САНУ и Задужбина успоставе сарадњу са циљем заједничке организације изложбе у Галерији САНУ, која треба да представи део духовног и културноисторијског наслеђа манастира Хиландара, као и постигнућа подухвата његове обнове након разорног пожара. То би била и прилика да се ново поколење упозна са благом Хиландара. Уједно, прихваћен је и позив председника Републике Србије и председнице Републике Грчке да буду покровитељи одржавања изложбе. Изложба би се, након Београда, одржала и у Атини. Одржавање изложбе се планира за прву половину 2025. године, када се планира и завршетак обнове Хиландара од последица пожара. Извршни одбор је прихватио предлог о формирању заједничког програмско-научног тима, којим би руководио академик Миодраг Марковић и који би укључио и дописног члана САНУ Драгана Војводића, а шира сарадња са спољним партнерима и заинтересованим странама требало би да уследи након израде програма изложбе и концепта његове презентације.

Извршни одбор САНУ се у току године огласио реагујући на одређене догађаје у друштву. Српска академија наука и уметности је изразила дубоко жаљење због трагичног догађаја у Основној школи „Владислав Рибникар“ у Београду, као и најискреније саучешће породицама трагично настрадалих ученика и радника те школе. Академија је демантовала аутентичност тзв. „нон-пејпера“ на порталу господина Бесника Бисљимија; радило се о лажном и тенденциозном документу, који је приписан академику Василију Крестићу, а који је у целости измишљен, пошто се он никада није бавио ни научним ни политичким проблемима Косова и Метохије, нити је икада написао и потписао рад сличне садржине. САНУ је изразила велику забринутост поводом догађаја на Косову и Метохији и насиља над грађанима српске националности после очигледно нелегитимних избора у општинама на северу КиМ. У том смислу, САНУ је апеловала на међународну заједницу да се обезбеде елементарна демократска и људска права српског народа и осигура мир за све људе који тамо живе. САНУ је, такође, упутила саучешће академијама наука Турске и Сирије поводом великог броја људских жртава као последица катастрофалних земљотреса који су погодили те две државе.

Извршни одбор САНУ је подржао иницијативу Одељења техничких наука САНУ да се хале 2 и 3 Београдског сајма заштите као културна добра, узимајући у обзир и сагласности одељења уметности и историјских наука САНУ и замолио Одељење техничких наука САНУ да ову иницијативу реализује.

Извршни одбор САНУ се сагласио са ставом Одељења уметности САНУ и замолио је Одељење да о свему обавести надлежне за решавање питања Уметничког павиљона „Цвијета Зузорић“.

Извршни одбор САНУ се са посебном пажњом односи и прати рад на пројектима од националног значаја чији је носилац израде САНУ, а то су рад на *Речнику САНУ* и *Српској енциклопедији.*

Председник САНУ академик Зоран Кнежевић је, заједно са управником Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ академиком Александром Костићем, у Министарству информисања и телекомуникација разговарао са министром др Михаилом Јовановићем, в. д. директора Канцеларије за ИТ и еУправу господином Миланом Латиновићем и представницима Државног дата центра из Крагујевца о могућностима складиштења дигиталних података САНУ у том центру. Овим би САНУ добила могућност да користи један петабајт е-простора, а Центар би

пружио техничку помоћ око преношења података. Договорено је да ће се о свему закључити споразум у јануару 2024. године у Крагујевцу.

Извршни одбор је предузео одговарајуће мере у циљу регулисања и превазилажења проблема са Министарством финансија Републике Србије након преласка на нов систем и софтвер за управљање и евидентирање коришћења средстава од стране буџетских корисника, а у вези са обезбеђивањем нормалног система финансирања САНУ.

Извршни одбор САНУ је, након добијене информације о тренутном статусу пројекта који води „Bureau Cube Partners" д.о.о., затражио да се поступак у процесу пројектовања и добијања неопходних дозвола интензивно прати и контролише од стране свих представника САНУ који у њему учествују, уз наду да ће ови формални проблеми ускоро бити превазиђени, те да ће, у најскорије време, бити добијена грађевинска дозвола и финализован Пројекат за извођење (ПЗИ) реконструкције и доградње Палате САНУ, чиме би се створили услови за почетак реализације пројекта.

Председник САНУ академик Зоран Кнежевић, у складу са праксом установљеном током мандата претходног руководства САНУ (и која се показала веома корисном), присуствовао је на скуповима појединачних одељења. Фокус разговора на овим састанцима био је добрим делом усмерен на текући изборни поступак у чланство САНУ, при чему је председник САНУ поново указао на очекивања од избора, посебно у погледу раста укупног броја чланова САНУ, боље равнотеже у чланству у одељењима природних наука и медицине, с једне, и друштвених и хуманистичких наука и уметности, с друге стране, уз избор већег броја нових дописних чланова у посебно угроженим одељењима, потребу оснаживања чланства Огранка у Нишу и Центра САНУ у Крагујевцу, уз наду да ће резултати довести и до већег учешћа млађих чланова и жена у чланству САНУ.

Јединице САНУ и Служба САНУ успешно су пратиле рад Извршног одбора и помагале при извршењу, односно реализацији датих задатака.

2. ПРЕДСЕДНИШТВО

У складу са Статутом САНУ, Председништво чине пет чланова Извршног одбора и осам секретара/представника одељења САНУ.

Председништво је одржало шест седница: 23. фебруара (I), 23. марта (II), 18. маја (III), 28. септембра (IV), 25. октобра (V) и 15. децембра (VI).

После избора руководства САНУ, од 4. априла 2023. године, од треће седнице Председништва председавајући је новоизабрани председник САНУ академик Зоран Кнежевић. Седницама је присуствовао управник послова САНУ др Бојан Бугарчић.

Прва седница

Уз допуну дневног реда са Иницијативом за заснивање Легата за архитектуру Одељења уметности САНУ, усвојен је Записник са VII (електронске) седнице Председништва САНУ, од 22. децембра 2022. године, без примедби.

Председништво САНУ је са задовољством примило к знању следеће информације: да је академик Славко Ментус добитник Повеље Српског хемијског друштва у знак признања и захвалности за значајан допринос његовом раду, као и да су академици Богдан Шолаја, Милош Ђуран и Велимир Попсавин добитници Захвалнице Српског хемијског друштва као знак признања за дугогодишњи допринос раду овог друштва; да је академик Предраг Пешко, 16. децембра 2022. године, изабран за иностраног члана Црногорске академије наука и умјетности; да је академик Тибор Варади добитник књижевне награде „Карољ Сирмаи“ за своја дела документарне прозе *Противнародни осмех* и *Шта да буде са бронзаним пупним сатом*; да је дописном члану САНУ Татјани Симић додељена Плакета за научни допринос за школску 2021/2022. годину, поводом обележавања 102 године рада Медицинског факултета Универзитета у Београду; да је, поводом Дана државности, академику Владимиру Кањуху додељен Сретењски орден првог степена за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у области медицинских наука; да су овогодишњи добитници Светосавске награде академик Петар Сеферовић, академик Марко Бумбаширевић и Српско лекарско друштво, на чијем челу је академик Радоје Чоловић; да је академик Горан Станковић, на седници Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду од 25. јануара 2023. године, изабран за председника Савета тог факултета у наредном четворогодишњем периоду. Председништво САНУ честитало је члановима САНУ на наградама и признањима.

Председништво САНУ упознало се са Белешком са састанка председника САНУ академика Владимира С. Костића и аташеа за културу Амбасаде Аустрије господина Адријана Фајкса, одржаног 31. јануара 2023. године.

Председништво САНУ се сагласило са молбом академика Василија Крестића да му престане функција управника Архива САНУ, на његов захтев, закључно са 31. мартом 2023. године. Председништво САНУ се захвалило академику Василију Крестићу на успешном руковођењу Архивом САНУ и поновило став ИО САНУ да не може а да се не нагласи величина вишедеценијског доприноса академика Василија Крестића у вођењу Архива САНУ, без изузетка на корист САНУ. Онима који настављају његов рад оставио је, уз узор одговорности, и јасне путоказе за будуће активности.

Председништво САНУ је са задовољством донело одлуку да именује дописног члана САНУ Миру Радојевић за управника Архива САНУ, почев од 1. априла 2023. године.

Јединице САНУ имају стручне савете, у чији састав улазе чланови САНУ, које именује Председништво. Свако одељење САНУ представљено је у стручном савету са по једним чланом, који се именује на период од четири године, док је управник јединице САНУ по положају члан стручног савета. Радом стручног савета руководи председник, којег чланови савета бирају из својих редова. Извршни одбор САНУ је на својој V седници, 9. фебруара 2023. године, размотрио предлоге одељења̂ САНУ за нове чланове појединих стручних савета јединица САНУ у наредном четворогодишњем периоду, почев од 28. фебруара 2023. године, и донео одлуку да их достави Председништву САНУ на именовање. Председништво САНУ донело је одлуку да именује за чланове Стручног савета Архива САНУ: академика Видојка Јовића, из Одељења за математику, физику и гео-науке, академика Милоша Ђурана, из Одељења хемијских и биолошких наука, академика Душана Теодоровића, из Одељења техничких наука, академика Радоја Чоловића, из Одељења медицинских наука, академика Драгослава Михаиловића, из Одељења језика и књижевности, академика Александра Костића, из Одељења друштвених наука, академика Мирјану Живојиновић, из Одељења историјских наука, академика Тодора Стевановића, из Одељења

уметности; за чланове Стручног савета Библиотеке САНУ: академика Милана Судара, из Одељења за математику, физику и гео-науке, академика Милену Стевановић, из Одељења хемијских и биолошких наука, академика Велимира Радмиловића, из Одељења техничких наука, академика Радоја Чоловића, из Одељења медицинских наука, академика Горана Петровића, из Одељења језика и књижевности, дописног члана САНУ Павла Петровића, из Одељења друштвених наука, дописног члана САНУ Драгана Војводића, из Одељења историјских наука, дописног члана САНУ Слободана Шијана, из Одељења уметности; за чланове Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности САНУ: академика Градимира Миловановића, из Одељења за математику, физику и гео-науке, академика Радомира Саичића, из Одељења хемијских и биолошких наука, академика Зорана Петровића, из Одељења техничких наука, академика Владимира С. Костића, из Одељења медицинских наука, академика Љубомира Симовића, из Одељења језика и књижевности, академика Косту Чавошког, из Одељења друштвених наука, академика Миодрага Марковића, из Одељења историјских наука, дописног члана САНУ Мрђана Бајића, из Одељења уметности; за чланове Стручног савета Галерије науке и технике САНУ: академика Видојка Јовића, из Одељења за математику, физику и гео-науке, академика Слободана Милосављевића, из Одељења хемијских и биолошких наука, дописног члана САНУ Миодрага Михаљевића, из Одељења техничких наука, академика Миодрага Чолића, из Одељења медицинских наука, академика Александра Лому, из Одељења језика и књижевности, академика Александра Костића, из Одељења друштвених наука, дописног члана САНУ Вујадина Иванишевића, из Одељења историјских наука, академика Бранислава Митровића, из Одељења уметности.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Огранка САНУ у Нишу у 2022. години и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ се, уз претходну сагласност Сената Универзитета у Крагујевцу (број: III-01-1101/28 од 22. 12. 2022), сагласило са Извештајем о раду Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу у 2022. години и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање кроз *Годишњак САНУ*.

Председништво САНУ је, уз сагласност Сената Универзитета у Крагујевцу (број: III-01-1101/29 од 22. 12. 2022), утврдило План рада Центра у 2023. години и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Галерије ликовне и музичке уметности САНУ за 2022. годину и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Галерије науке и технике САНУ за 2022. годину и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ утврдило је План рада Галерије науке и технике САНУ за 2023. годину и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Архива САНУ за 2022. годину и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Библиотеке САНУ у 2022. години и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ утврдило је Програм рада Библиотеке САНУ у 2023. години и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ за 2022. годину и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења језика и књижевности САНУ, сагласило са Извештајем о раду Института за српски језик САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења историјских наука САНУ, сагласило са Извештајем о раду Византолошког института САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења уметности САНУ, сагласило са Извештајем о раду Музиколошког института САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења друштвених наука САНУ, сагласило са Извештајем о раду Етнографског института САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења историјских наука САНУ, сагласило са Извештајем о раду Балканолошког института САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ донело је планове САНУ који су у надлежности Сектора за организацију скупова, предавања и међународну сарадњу за 2023. годину, и то: План научних скупова које ће САНУ организовати у 2023. години, План предавача за 2023. годину, План циклусних предавања за 2023. годину, План трошкова бездевизне/билатералне размене у 2023. години, План учешћа представникâ САНУ у асоцијацијама академија, посета представникâ САНУ другим академијама и посете представникâ иностраних академија у 2023. години, План трошкова за чланарине САНУ у међународним научним и уметничким асоцијацијама у 2023. години, План трошкова за активности (Дан САНУ, комеморативни скупови, Награда САНУ, пријем младих олимпијаца) у 2023. години. Финансијски део усвојених планова опредељује Управни одбор Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Потребно је да УО Фонда донесе одлуку о висини расположивих средстава по позицијама и своју одлуку достави Извршном одбору САНУ и Сектору за организацију скупова, предавања и међународну сарадњу.

Председништво САНУ сагласило се са иницијативом секретара Одељења уметности САНУ академика Милана Лојанице за заснивање Легата за архитектуру САНУ (број 56/11 од 20. 2. 2023), наводећи да, сходно резултатима рада и позитивном искуству које САНУ има у областима делатности својих радних сектора, института, галерија, одбора, легата и других, и то у низу области наука и уметности, Одељење уметности САНУ сматра да су се стекли услови за заснивање Легата за архитектуру при САНУ, о чему је већ раније, у више наврата, било разговора. Председништво САНУ замолило је академика Милана Лојаницу и управника послова САНУ Бојана Бугарчића да утврде најбољу и најпримереniју форму за њену реализацију, као и предлог правних и административних корака за њено спровођење.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић предочио је присутнима да су Српска академија наука и уметности, чланови Председништва САНУ, Извршног одбора САНУ и поједини чланови САНУ били изложени неистинитим и увредљивим сензационалистичким текстовима на интернет порталима Медијске групе „Глас јавности д.о.о“ и Удружења за новинарство, медије, културу и образовање „Васељенска“. Председник САНУ академик Владимир С. Костић је подсетио да је Извршни одбор САНУ на својој V седници, 9. фебруара 2023. године, у циљу заштите интегритета и угледа САНУ, највише научне и уметничке установе у Републици Србији, од посебног националног значаја, као и њених чланова, констатовао да је потребно да се предузму све потребне радње ради покретања одговарајућег судског поступка против Медијске групе „Глас јавности д.о.о.“ и Удружења за новинарство, медије, културу и образовање „Васељенска“. Стога је Извршни одбор САНУ, сагледавајући

чињеницу да је неопходно да реагује ради заштите интереса и интегритета САНУ, донео одлуку да покрене одговарајући поступак и потражи судску заштиту. Председништво САНУ једногласно је подржало став Извршног одбора САНУ.

Друга седница

Записник са I (електронске) седнице Председништва САНУ, од 23. фебруара 2023. године, усвојен је без примедби, уз допуну дневног реда са две тачке: Извештај о раду Математичког института САНУ у 2022. години и Предлог за именовање чланова Комисије за доделу награде *Медаља САНУ* из области природних и техничких наука и Комисије за доделу награде *Медаља САНУ* из области друштвених и хуманистичких наука у 2023. години.

Председништво САНУ је, на предлог Одељења техничких наука САНУ, донело одлуку да предлог за именовање академика Зорана Љ. Петровића за представника Одељења техничких наука САНУ у Комисији за задужбине достави Скупштини САНУ ради именовања.

Председништво САНУ утврдило је План рада Галерије ликовне и музичке уметности САНУ за 2023. годину и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ утврдило је План и програм рада Огранка САНУ у Нишу за 2023. годину и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Огранка САНУ у Новом Саду у 2022. години и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање путем *Годишњака САНУ*.

Председништво САНУ утврдило је План рада Огранка САНУ у Новом Саду у 2023. години и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ ради утврђивања Програма рада САНУ у 2023. години.

Председништво САНУ је донело одлуку да се План скупова САНУ за 2023. годину допуни: научним скупом (конференцијом од међународног значаја) под називом „Објашњење и разумевање“, као академијским скупом, који ће се у организацији САНУ и Одељења за филозофију Филозофског факултета у Београду одржати у САНУ током новембра 2023. године; скуповима предвиђеним Планом научних скупова Одељења техничких наука САНУ за 2023. годину, и то: скупом посвећеним 100-годишњици рођења академика Николе Хајдина, који ће бити организован у сарадњи са Грађевинским факултетом Универзитета у Београду, као академијски скуп; скупом *Advanced ceramics and application XI*, који ће се одржати од 18. до 20. септембра 2023. године у Свечаној сали САНУ и чији су организатори Српско керамичко друштво, Институт техничких наука САНУ, ИМС, ИОФХ и други (категорија скупа – скуп под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије; предлагач научног скупа је академик Антоније Ђорђевић); скупом *15th Symposium novel technologies and sustainable development*, који ће се одржати 20. и 21. октобра 2023. године на Технолошком факултету у Лесковцу (категорија скупа – одељењски скуп; предлагач је дописни члан САНУ Влада Вељковић); скупом *XXII Међународни симпозијум Енергетска електроника Ее 2023*, који ће се одржати од 25. до 28. октобра 2023. године у Новом Саду и Београду, уз одржавање дела програма у просторијама САНУ (поред Друштва за енергетску електронику из Новог Сада, одржавање симпозијума подржавају међународне организације IEEE-PELS, IEEE-IES, IEEE-IAS, EPE-Association и ECPE; категорија скупа – скуп под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије); једнодневним научним скупом *Експлоатација лигнита за енергетске потребе* у организацији АО за енергетику (оквирни план предвиђа

разматрање утицаја експлоатације лигнита на животну средину, здравље становништва и привреду, значаја постојећих ТЕ за интегритет електроенергетског система, као и сагледавање могућности унапређења постојећих ТЕ на угаљ савременом опремом; категорија скупа – академијски скуп); једнодневним научним скупом *Интеграција варијабилних извора* у организацији АО за енергетику и академика Слободана Вукосавића (оквирни план предвиђа разраду и унапређење резултата садржаних у документу „Развој електроенергетике Републике Србије“; категорија скупа – академијски скуп); и скупом *СИНАРГ 2023*, чији је предлагач дописни члан САНУ Влада Вељковић а организује га Одељење техничких наука САНУ и Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, уз подршку Science & Technology Park Niš (одржавање скупа планирано је 14. и 15. септембра 2023. године у Нишу; категорија скупа – одељењски скуп).

Председништво САНУ се, уз сагласност Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, сагласило са Извештајем о раду Математичког института САНУ у 2022. години.

Председништво САНУ утврдило је Издавачки план САНУ за 2023. годину, сачињен према предлозима одељења̂ САНУ, Огранка САНУ у Новом Саду, Огранка САНУ у Нишу и Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.

Председништво САНУ донело је План јавних набавки САНУ за 2023. годину и План набавки САНУ за 2023. годину.

На основу члана 6 Правилника о додели награде САНУ, Председништво САНУ је донело одлуку да распише позив овлашћеним предлагачима за доделу награде *Медаља САНУ* из области природних и техничких наука и из друштвених и хуманистичких наука у 2023. години, као вид признања за изузетна достигнућа у научним и уметничким областима, ради истицања заслуга и одавања признања лауреатима који су их својим изузетним радом развијали и давали посебно значајне доприносе њиховом унапређењу. Право да предлажу кандидате имају одељења САНУ, академијски одбори, као и група од седам чланова САНУ, која би својим потписима и образложењем оформила предлог кандидата. Највише се може доделити по једна награда за сваку од наведених области. Предлози о кандидатима за доделу награде, уз писмено образложење, морају бити предати надлежним комисијама до 30. јуна 2023. године. Сваки предлог о кандидату за доделу награде *Медаља САНУ* неопходно је да садржи основне биографске податке о кандидату, систематизован преглед и оцену његових радова и резултата, нарочито оних који представљају изузетно достигнуће у науци односно уметности, као и подробно образложење предлога. Полазећи од устројених начелних критеријума САНУ по питању квалитета научног и уметничког рада, награда *Медаља САНУ* додељује се аутору научних или уметничких доприноса чији високи квалитет потврђују рецензије компетентних стручњака у датој области науке односно уметности, укључујући и мишљења изабраних комисија САНУ. Награда се додељује за конкретна научна и уметничка дела или за изузетан дугогодишњи научни односно уметнички рад, чији су највиши домети препознати у домаћој или иностраној стручној јавности. На основу члана 9 Правилника о додели награде САНУ, Председништво САНУ доноси одлуку о формирању Комисије за доделу награде САНУ из области природних и техничких наука и Комисије за доделу награде САНУ из области друштвено-хуманистичких наука, које се састоје од по пет чланова САНУ и чији је задатак да прегледају пристигле предлоге о кандидатима, утврђују њихову формалну исправност и дискутују о најзначајнијим предлозима.

На основу предлогâ релевантних одељења, и у складу са чланом 9 Правилника о додели награде САНУ, Председништво САНУ је донело одлуку о формирању Комисије за доделу награде САНУ из области природних и техничких наука у 2023. години: академик Предраг Пешко, Одељење медицинских наука САНУ, академик Живорад Чековић, Одељење хемијских и биолошких наука САНУ, академик Радмила Петановић, Одељење хемијских и биолошких наука САНУ, академик Стево Тодорчевић, Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ, и академик Душан Теодоровић, Одељење техничких наука САНУ.

На основу предлогâ релевантних одељења, и у складу са чланом 9 Правилника о додели награде САНУ, Председништво САНУ је донело одлуку о формирању Комисије за доделу награде САНУ из области друштвено-хуманистичких наука у 2023. години: академик Љубомир Максимовић, Одељење историјских наука САНУ, академик Коста Чавошки, Одељење друштвених наука САНУ, дописни члан САНУ Слободан Шијан, Одељење уметности САНУ, академик Јасмина Грковић-Мејџор, Одељење језика и књижевности САНУ, и академик Љубодраг Димић, Одељење историјских наука САНУ.

Свака комисија ће из реда свог чланства изабрати свог председника (на првом састанку комисије), који ће руководити њеним радом. Комисије одлучују тајним гласањем, већином од укупног броја чланова Комисије, о предлогу/предлозима које, заједно са писаним образложењем своје препоруке, достављају Председништву САНУ на одлучивање, најкасније до 15. октобра 2023. године. Комисија има право да Председништву САНУ не достави предлог из одређених области.

Председништво САНУ, на основу предлогâ комисија, већином гласова свих чланова Председништва САНУ, доноси одлуке о додели награде *Медаља САНУ* до 1. новембра 2023. године и о томе обавештава јавност. Свечана додела награда одржаће се на свечаности поводом Дана САНУ.

Председништво САНУ је усвојило достављени Извештај комисија о извршеном попису имовине САНУ у 2022. години и донело одлуку да га достави Скупштини САНУ на потврђивање.

Председништво САНУ усвојило је достављени Извештај о финансијском пословању САНУ за 2022. годину (завршни рачун) и донело одлуку да га, заједно са позитивним Мишљењем Финансијског одбора САНУ, достави Скупштини САНУ на потврђивање.

Председништво САНУ усвојило је достављени Финансијски план САНУ за 2023. годину и донело одлуку да га, заједно са позитивним Мишљењем Финансијског одбора САНУ, достави Скупштини САНУ на потврђивање. Председништво САНУ је похвалило рад Сектора за рачуноводствене и финансијске послове САНУ на челу са њеним руководиоцем, госпођом Тамаром Радаковић.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић захвалио се члановима Председништва САНУ на успешној сарадњи и раду, и позвао чланове САНУ да на Изборној скупштини гласају по својој савести, али је констатовао и да САНУ не сме да дозволи да силе изван ње утичу на одлучивање у САНУ.

Трећа седница

На самом почетку седнице председник САНУ академик Зоран Кнежевић поздравио је присутне и зажелео успешан рад члановима Председништва САНУ у новом сазиву. Констатовао је да су избори за чланове САНУ и конституисање Председништва САНУ протекли у демократском духу и атмосфери. Посебну захвалност је изразио ранијем председнику САНУ академику Владимиру С. Костићу и ранијем потпредседнику САНУ академику Љубомиру Максимовићу.

Председништво САНУ је наставило рад према усвојеном дневном реду, усвајањем Записника са II седнице Председништва САНУ, од 23. марта 2023. године, уз допуну тачке 4: Допуна Плана скупова за 2023. годину. За следећа два скупа организатори су: *за 15th Symposium Novel Technologies and Sustainable Development* Универзитет у Нишу – Технолошки факултет у Лесковцу, Одељење техничких наука САНУ, Огранак САНУ у Нишу; за *SINARG 2023* Универзитет у Нишу – Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу, Одељење техничких наука САНУ, Огранак САНУ у Нишу.

Председништво САНУ је информисано да је: Српску академију наука и уметности посетила група ученика, просветни радници и директор Гимназије „Свети Сава“ из Гораждевца, 12. априла 2023. године, који су боравили у Београду у организацији САНУ, и том приликом су председнику САНУ академику Зорану Кнежевићу уручили Захвалницу за успешну сарадњу, подршку и помоћ школи; поч. академик Милован Данојлић постхумно је награђен Повељом Матице српске за неговање језичке културе за 2022. годину; академик Милица Стевановић добила је Награду за животно дело Удружења ликовних уметника Србије за 2022. годину; академик Горан Петровић добио је Награду града Београда за роман *Иконоспас*; на свечаној седници Скупштине Београда, Награда града Београда „Деспот Стефан Лазаревић“ за изузетно дело које представља допринос развоју медицине додељена је академику Радоју Чоловићу за књигу *150 година Српског лекарског друштва*. Председништво САНУ је честитало члановима САНУ на признањима.

Председништво САНУ се упознало са: Извештајем председника САНУ академика Зорана Кнежевића о учешћу на Свечаној седници Аустријске академије наука у Бечу; Извештајем потпредседника САНУ академика Миодрага Марковића о учешћу на свечаности на Универзитету Мартин Лутер у Халеу, Немачка; Извештајем потпредседника САНУ академика Миодрага Марковића о посети делегације САНУ Црногорској академији наука и умјетности; Белешком о разговорима са министарком општег образовања и напредне технологије Уједињених Арапских Емирата Њ. е. госпођом Саром Ал Амири; Белешком са састанка генералног секретара САНУ академика Небојше Лалића са проф. др Ивом Јосиповићем у САНУ; Белешком са састанка извршних одбора Академије наука и умјетности Републике Српске и Српске академије наука и уметности у Бањој Луци.

Председник САНУ академик Зоран Кнежевић обавестио је присутне да је, заједно са управником послова САНУ др Бојаном Бугарчићем, на састанку са министром финансија господином Синишом Малим договорено *ad hoc* решење проблема финансирања САНУ у 2023. години, насталог услед нових услова који су уведени од стране Министарства финансија. Од стране Министарства су дата чврста обећања да су овогодишња решења само привременог карактера, те да ће за наредни период бити пронађено системско решење које ће задовољавати потребе САНУ и бити усклађено са Законом о САНУ и системским законима који регулишу буџетско пословање и финансирање.

Председништво САНУ је прихватило оставку, услед здравствених разлога, академика Драгослава Маринковића на чланство у Финансијском одбору САНУ, којем мандат траје до 12. јуна 2023. године, и доставиће је Скупштини САНУ. Председништво САНУ се захвалило академику Драгославу Маринковићу на досадашњем раду у Финансијском одбору САНУ.

Председништво САНУ је констатовало да Финансијски одбор има пет чланова, које, на предлог Председништва, бира Скупштина САНУ на четири године. Председништво САНУ је донело одлуку да Скупштини САНУ (на предлог Извршног одбора САНУ са 12. седнице, од 6. априла 2023) за чланове Финансијског одбора САНУ, за наредни четворогодишњи период, почев од 13. јуна 2023. године,

предложи избор академикâ Љубодрага Димића, Богдана Шолаје и Владимира Бумбаширевића и дописних чланова САНУ Бранислава Јеленковића и Павла Петровића. Након избора чланова, на првој седници Финансијског одбора САНУ, чланови ће из својих редова изабрати председника Финансијског одбора САНУ и о томе обавестити Извршни одбор САНУ.

Одељење уметности САНУ обавестило је Извршни одбор САНУ да је на 3. скупу Одељења уметности САНУ, одржаном 13. априла 2023. године, за секретара Одељења, у новом четворогодишњем мандату, изабрало академика Ивана Јевтића, а за заменика секретара дописног члана САНУ Јелену Јовановић. Председништво САНУ је донело одлуку да упути на потврђивање Скупштини САНУ избор академика Ивана Јевтића за секретара Одељења уметности САНУ, на период од четири године, почев од 13. априла 2023. године и избор дописног члана САНУ Јелене Јовановић за заменика секретара Одељења уметности САНУ на период од четири године, почев од 13. априла 2023. године. Председништво САНУ захвалило се ранијем секретару Одељења академику Милану Лојаници и заменику секретара Одељења академику Душану Оташевићу на досадашњем успешном раду и сарадњи. Председништво САНУ је честитало академику Ивану Јевтићу и дописном члану САНУ Јелени Јовановић на избору.

Председништво САНУ именовало је академика Злату Бојовић за члана Стручног савета Архива САНУ као представника Одељења језика и књижевности САНУ (уместо поч. академика Драгослава Михаиловића), на период до истека мандата Стручног савета Архива САНУ.

Председништво САНУ је донело План скупова академијских и одељењских одбора САНУ за 2023. годину који су у надлежности Сектора за послове Фонда САНУ, без понављања скупова већ усвојених кроз План академијских или одељењских скупова или скупова под покровитељством САНУ у 2023. години (у прилогу Записника је списак скупова академијских и одељењских одбора).

Председништво САНУ је донело одлуку да План скупова САНУ за 2023. годину допуни *Међународним научним скупом о примењеној вештачкој интелигенцији*, који ће се одржати 19–20. маја 2023. године на Универзитету у Крагујевцу, под покровитељством САНУ и без финансијских обавеза САНУ.

Председништво САНУ је донело одлуку да допуни План предавача за 2023. годину: предавањем проф. др Дана Шехтмана, на тему *Квазипериодички материјали: померање парадигме у кристалографији*, 17. маја 2023. године, у САНУ; предавањем проф. др Јанка Николића-Жугића, шефа Катедре за имунобиологију Универзитета у Аризони, на тему *Биологија и имунологија старења*, у јуну 2023. године, у САНУ, и предавањем дописног члана САНУ Владана Девеџића на тему *Chat GPT*, 31. маја 2023. године, у САНУ.

Председништво САНУ је, уз сагласност Комисије за организацију циклусних предавања и стручно-научних састанака у САНУ, донело План циклусних предавања за 2023. годину: Четврти циклус предавања из области археологије Ниша, Понишавља, јужне и источне Србије под називом **Античко културно покретно и непокретно наслеђе Ниша, источне и јужне Србије (2023)**: *Анализа архитектуре касноантичког објекта са сводовима на централном платоу Нишке тврђаве*, др Игор Бјелић, архитекта, научни сарадник, Археолошки институт Београд; *Новчана кретања касноантичког Ниша*, мср Марија Јовић, археолог, Археолошки институт Београд; *Касноантичка царска резиденција на налазишту Врело – Шаркамен код Неготина*, др Софија Петковић, археолог, научни саветник, Археолошки институт Београд; *Паганско наслеђе пред хришћанством – судбина паганских споменика у касној антици*, др Надежда Гавриловић Витас, археолог, научни саветник, Археоло-

шки институт Београд; циклус предавања под насловом **Вештачка интелигенција** од 26. септембра до 28. новембра 2023. године у САНУ: др Соња Димитријевић, научни сарадник (Институт „Михајло Пупин“, Београд): *Машинско учење и примери примена;* др Јелена Јовановић, редовни професор (Факултет организационих наука, Београд): *Вештачка интелигенција и аналитике учења – могућности и изазови;* академик Душан Теодоровић: *Интелигенција роја (Swarm Intelligence) и њене примене;* академик Слободан Вукосавић: *Пројектовање у електроенергетици уз помоћ вештачке интелигенције;* дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић: *AI за block chain и vice versa;* др Ранка Станковић, редовни професор (Рударско-геолошки факултет, Београд): *Језичке технологије као кључни фактор вештачке интелигенције*: *прошлост*, *садашњост и будућност;* др Коста Јовановић, ванредни професор (Електротехнички факултет, Београд): *У сусрет новим генерацијама колаборативних робота – развој нових метода управљања са применама у индустрији и медицини;* дописни члан САНУ Владан Девецић: *Контроверзе вештачке интелигенције*; Округли сто: *Изазови вештачке интелигенције* (академици Александар Костић и Слободан Вукосавић, дописни члан САНУ Владан Девецић и други предавачи из циклуса).

Председништво САНУ је закључило да замоли Комисију за организацију циклусних предавања и стручно-научних састанака у САНУ да код циклуса предавања за која даје сагласност узму у обзир да би било пожељно да нека од предавања из циклуса одрже чланови САНУ. Председништво САНУ је препоручило да одељења САНУ размотре и евентуално предложе додатне циклусе предавања у 2023. години.

Председништво САНУ је донело одлуку, на основу сагласности Одељења језика и књижевности САНУ и Одељења историјских наука САНУ, да се о Академијском одбору за изучавање репресије (Голи оток и остали логори и затвори) стара Одељење историјских наука САНУ.

Председништво САНУ је донело одлуку да именује академика Љубодрага Димића за председника АО за изучавање репресије (Голи оток и остали логори и затвори).

Четврта седница

Записник са III (електронске) седнице Председништва САНУ од 18. маја 2023. године усвојен је без примедби.

Председништво САНУ је информисано о следећем: Друштво математичара Србије, поводом обележавања 75 година од оснивања, доделило је САНУ Повељу за дугогодишњу успешну сарадњу и подршку активностима овог друштва; ученици и наставници ОШ „Мито Игумановић“ из Косјерића, Одељење у Ражани, доделили су Захвалницу САНУ за донацију књига и помоћ у формирању библиотеке; академик Горан Станковић изабран је за члана борда Америчког удружења интервентних кардиолога у наредном двогодишњем периоду (Board of Trustees, Society for Cardiovascular Angiography and Interventions); академик Миро Вуксановић добитник је регионалне књижевне награде „Миодраг Ћупић“ за 2023. годину за књигу *Никад доста живота*; редовном професору Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду дописном члану САНУ Слободану Б. Марковићу на Свечаној академији поводом 15. маја, дана од покрајинског значаја, председник Покрајинске владе Војводине господин Игор Мировић уручио је Покрајинско признање у области науке „Милутин Миланковић“ за 2022. годину; академик Александар Костић добитник је Награде за животно дело, коју му је доделило Друштво психолога Србије; академик Горан Петровић добитник је Награде „Владан Десница“ за најбољи роман у 2022. години, коју додељује Народна библиотека Србије, а која му је уручена 21. јула 2023. године за роман *Иконостас*; академик Ђорђе Радак добитник је Награде

града Вршца за животно дело и за изузетне резултате остварене у области медицинских наука, која му је додељена на Свечаној академији поводом славе града Вршца, Светог Теодора Вршачког. Председништво САНУ је честитало члановима САНУ на признањима.

Председништво САНУ се упознало са Извештајем академика Федора Месингера о учешћу на Европској конференцији о клими у Варшави.

Председништво САНУ је, на иницијативу Академијског одбора за материјале и уз сагласност Одељења техничких наука САНУ и Извршног одбора САНУ, за потпредседника Академијског одбора за материјале именовало дописног члана САНУ Владимира Срдића.

Председништво САНУ је, на предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, донело одлуку да допуни План предавача за 2023. годину предавањем господина Кајла Харпера, професора на Харвардском универзитету, под насловом *Дунавска граница и балканска револуција у Римском царству*: *како ДНК и археологија осветљавају циклусе кризе и реставрације у касној антици*.

Председништво САНУ је донело одлуку да План скупова САНУ за 2023. годину допуни: на предлог Академијског одбора за енергетику, уз сагласност Одељења техничких наука САНУ и Извршног одбора САНУ, уместо научних скупова *Експлоатација лигнита за енергетске потребе* и *Интеграција варијабилних извора*, који су већ усвојени и уврштени у План научних скупова за 2023. годину као академијски скупови, одржаће се научни скуп *Хидроенергетика региона југоисточне Европе*, као академијски скуп, 12–13. октобра 2023. године; и на предлог Одељења техничких наука САНУ и уз сагласност Извршног одбора САНУ, дводневном конференцијом под називом *Вештачка интелигенција*, која ће се одржати крајем децембра 2023. године у Свечаној сали САНУ, као скуп под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза САНУ, и чији су организатори Одељење техничких наука САНУ и Математички институт САНУ.

Председништво САНУ је, на предлог Издавачког одбора САНУ, донело одлуку да се Издавачки план САНУ за 2023. годину допуни: на предлог Одељења медицинских наука САНУ, зборником радова са научног скупа „Гојазност“, који ће бити објављен у серији „Научни скупови“, а за уредника је именован академик Драган Мицић; на предлог Одељења уметности САНУ, монографијом о Палати САНУ аутора др Милана Просена, поводом сто година од изградње зграде Академије; на основу одлуке Стручног савета Галерије науке и технике САНУ, уз сагласност Одељења уметности САНУ, уместо каталога планиране изложбе под насловом *Градска архитектура у Србији 19. и 20. века* аутора Станка Костића, приређује се изложба и Издавачки план САНУ за 2023. годину допуњује се каталогом истог аутора под радним насловом *Цркве брвнаре* у серији „Галерија науке и технике“, бр. 50.

Председништво САНУ је, на предлог Стручног савета Архива САНУ и уз сагласност Извршног одбора САНУ, донело Правилник о дигитализацији грађе Архива САНУ, чувању и условима коришћења дигитализованих снимака.

Председништво САНУ је, на предлог Комисије за Статут САНУ (број 128/6 од 28. 9. 2023), утврдило Предлог одлуке о изменама и допунама Статута САНУ (број 128/7 од 28. 9. 2023) и донело одлуку да га достави Ванредној скупштини САНУ на доношење.

Председништво САНУ је, на предлог управника послова САНУ др Бојана Бугарчића и уз сагласност Извршног одбора САНУ, донело одлуку о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Служби САНУ – пречишћен текст (број 105/1 од 9. 2. 2022) и одлуку о изменама и допунама Правилника о раду Службе САНУ – пречишћен текст (број 104/4 од 12. 7. 2022).

Измене су ограниченог обима, али се њима стварају претпоставке за боље организовање Службе САНУ ради остваривања једног броја зацртаних циљева Академије.

Накнадно, на самој седници Председништва САНУ, академик Коста Чавошки је иницирао предлог о повећању коефицијента за радно место *стручни сарадник за послове одељења САНУ* у Сектору за послове Председништва САНУ на 4,35. Одлучено је да се наведена иницијатива размотри прво на следећој седници Извршног одбора САНУ, који би, према иницијативи, припремио предлог за следећу седницу Председништва САНУ.

Пета седница

Записник са IV (електронске) седнице Председништва САНУ, од 28. септембра 2023. године, усвојен је уз примедбу академика Милана Дамњановића за допуну Записника, али се сагласио да се о питањима које је покренуо разговара под тачком дневног реда *Питања, предлози и информације*.

Председништво САНУ информисано је о следећем: Удружење архитеката Србије уручило је признање САНУ за најзначајнији догађај у области архитектуре током 2022. године, за изложбу *Под заставама модерних покрета* у организацији Одељења уметности САНУ; Биолошки факултет Универзитета у Београду, поводом обележавања 170 година биологије, 50 година молекуларне биологије и 25 година екологије и заштите животне средине, доделио је САНУ Плакету за дугогодишњу успешну сарадњу и подршку Факултету; на VII македонском математичком конгресу, који је одржан од 27. до 30. јуна 2023. године у Струги, академику Стевану Пилиповићу додељена је плакета Савеза математичара Македоније за изузетан допринос унапређењу математичких наука у тој земљи; академику Ђорђу Радаку додељено је највише одликовање Српске православне Епархије банатске „Орден Светог Теодора Вршачког“. Председништво САНУ честитало је члановима САНУ на признањима.

Председништво САНУ се упознало: са Извештајем председника САНУ академика Зорана Кнежевића и потпредседника САНУ академика Миодрага Марковића о учешћу на VII годишњој конференцији иницијативе под називом „Берлински процес за Западни Балкан“, која је одржана у Тирани од 19. до 22. септембра 2023. године; са Извештајем академика Миодрага Чолића о међународним активностима САНУ; са Извештајем дописног члана САНУ Вујадина Иванишевића са састанка чланица Међународног научног савета (ISC) и са конференције „Научна слобода и одговорност“, који су одржани у Паризу од 10. до 12. маја 2023. године.

Председништво САНУ је, на предлог Комисије за Статут САНУ, након расправе, донело Посебно упутство са критеријумима за циклус избора у чланство САНУ у 2024. години, које се налази у прилогу Записника.

Председништво САНУ је утврдило Календар рокова за избор нових чланова САНУ у 2024. години (који се налази у прилогу Записника) и Позив за овлашћене предлагаче да предложе кандидате за избор у чланство САНУ у 2024. години (који се налази у прилогу Записника), чији је саставни део Посебно упутство са критеријумима за циклус избора у чланство САНУ у 2024. години.

На IV седници Председништва САНУ од 28. септембра 2023. године размотрена је иницијатива секретара Одељења друштвених наука САНУ академика Косте Чавошког да се стручним сарадницима на пословима одељења САНУ повећа коефицијент за припадајуће радно место са досадашњих 4,20 на 4,35. Тада је донета одлука да се наведена иницијатива прво размотри на Извршном одбору САНУ. Извршни одбор САНУ се на XXV (електронској) седници, од 12. октобра 2023. године, сагла-

сио са иницијативом и одлучио да Предлог одлуке за измену Правилника о раду Службе САНУ достави Председништву САНУ на даљу надлежност. Председништво САНУ донело је одлуку о измени Правилника о раду Службе САНУ.

Председништво САНУ је, сходно Правилнику о додели награде САНУ, расписало позив овлашћеним предлагачима за доделу Медаље САНУ као вида признања за изузетна достигнућа у научним и уметничким областима, ради истицања заслуга и одавања признања лауреатима који су их својим изузетним радом развијали и давали посебно значајне доприносе њиховом унапређењу. Медаља САНУ се 2023. године додељује из области (1) природних и техничких наука и (2) друштвених и хуманистичких наука, те су установљене надлежне комисије које прегледају пристигле предлоге о кандидатима, утврђују њихову формалну исправност и дискутују о најзначајнијим предлозима. Свака комисија одлучује тајним гласањем о предлогу/предлозима које, заједно са писаним образложењем своје препоруке, доставља Председништву САНУ на одлучивање, најкасније до 15. октобра оне године у којој се награда додељује. Председништво САНУ има право да не додели награду из одређене области.

Сходно Правилнику о додели награде САНУ, Комисија за доделу награде САНУ из области природних и техничких наука доставила је Председништву САНУ на одлучивање предлог да се *Медаља САНУ* за 2023. годину из области природних и техничких наука додели академику Владимиру С. Костићу. Комисија за доделу награде САНУ из области друштвених и хуманистичких наука доставила је Председништву САНУ на одлучивање предлог да се *Медаља САНУ* за 2023. годину из области друштвених и хуманистичких наука додели академику Гојку Суботићу. Обе комисије су доставиле писана образложења својих препорука.

Председништво САНУ је, уз један уздржан глас, на основу предлога надлежне комисије, донело одлуку да се *Медаља САНУ* за 2023. годину из области природних и техничких наука додели академику Владимиру С. Костићу.

Председништво САНУ, при доношењу одлуке о додели *Медаље САНУ* за 2023. годину из области друштвених и хуманистичких наука, прво се упознало са приговорима академика Косте Чавошког, члана Комисије за доделу награде *Медаља САНУ* за 2023. годину из области друштвених и хуманистичких наука, који је присутне обавестио следеће: да је у образложењу предлога наведене комисије погрешно констатовано да је приликом гласања он издвојио мишљење, а заправо је гласао против образложења предлога; да је неуобичајено да у наведеном предлогу/образложењу није наведено ко су чланови Комисије, као и то да су, од укупно пет чланова Комисије, два из Одељења историјских наука САНУ, на основу чега би се могло закључити да је кандидат Одељења друштвених наука САНУ био у неповољнијем положају приликом тајног гласања. Председништво САНУ је замолило академика Чавошког да евентуалне предлоге за измену Правилника о додели награде *Медаља САНУ* достави Извршном одбору САНУ ради спровођења потребне процедуре.

Председништво САНУ је, уз три уздржана гласа и једним гласом против, на основу предлога Комисије за доделу награде САНУ из области друштвених и хуманистичких наука, донело одлуку да се *Медаља САНУ* за 2023. годину из области друштвених и хуманистичких наука додели академику Гојку Суботићу.

Председништво САНУ честитало је академику Владимиру С. Костићу и академику Гојку Суботићу на награди. Председништво САНУ ће преко ПР службе САНУ обавестити јавност о додељеним наградама путем сајта САНУ. Свечана додела *Медаље САНУ* одржаће се 20. новембра ове године, на свечаности поводом Дана Српске академије наука и уметности.

О додељеним наградама *Медаља САНУ*, као и *Почасна медаља САНУ*, воде се посебне књиге награђених, а добитницима се омогућава да резултате због којих су награђени прикажу у облику јавног научног предавања, трибине, изложбе, концерта и слично, чију организацију у потпуности преузима САНУ.

Српска академија наука и уметности установила је Правилник о додели Награде „Иван Табаковић“ 2021. године, којим се награда додељује аутору остварења од изузетног значаја у области ликовних и примењених уметности, а које је било изложено или јавно приказано у Републици Србији, у раздобљу између две награде, тј. у периоду од две године закључно са 1. септембром године у којој се додељује награда.

Први циклус за доделу награде је завршен 1. септембра 2023. године и жири за доделу награде је своју одлуку, заједно са писаним образложењем своје препоруке, доставио Председништву САНУ на потврђивање. Уједно, током трајања циклуса, указано је на неколико ставки које би побољшале начин и поступак доделе Награде „Иван Табаковић“, а које захтевају измену Правилника у делу који се односи на датум одржавања посебне свечаности поводом доделе награде, која би се одржавала у децембру у Клубу САНУ, како је то било предвиђено и приликом ранијих уручивања награде Фонда „Иван Табаковић“, чију традицију новоустановљена награда наставља. Из консултација са уметницима, сарадницима Галерије САНУ, у вези са израдом плакете намењене добитнику награде, такође је установљено да је плочицу са уграviраним именом добитника Награде „Иван Табаковић“ боље поставити у кутију са плакетом, а не монтирати на полеђину керамичке плакете, јер би она тиме могла бити оштећена. Сходно томе се у прилогу налази Нацрт Правилника о додели Награде „Иван Табаковић“ са предложеним изменама које су достављене Председништву САНУ на доношење.

Председништво САНУ се сагласило са предлогом измена и усвојило је нови текст Правилника о додели Награде „Иван Табаковић“. Председништво САНУ је усвојило предложени текст Повеље о додељивању Награде и предложени текст на плочици уз плакету. Додела награде ће се у 2023. години, као и надаље, одвијати према одредбама из новоусвојеног Правилника о додели Награде „Иван Табаковић“.

Жири за доделу Награде „Иван Табаковић“ доставио је Председништву САНУ на потврђивање предлог да се поменута награда за 2023. годину додели господину Драгољубу Раши Тодосијевићу. У прилогу Записника налази се одлука жирија са образложењем препоруке (број 320/8 од 13. 10. 2023). Председништво САНУ је потврдило предлог жирија да се Награда „Иван Табаковић“ за 2023. годину додели господину Драгољубу Раши Тодосијевићу.

Председништво САНУ је донело одлуку да План скупова САНУ за 2023. годину допуни: на предлог професора Арсена Ристића и уз сагласност Одељења медицинских наука САНУ, скупом *Конференција Европског удружења кардиолога о кардиомиопатијама и болестима перикарда*, који ће се одржати од 15. до 16. новембра у Свечаној сали САНУ и салама 2 и 3 на првом спрату Палате САНУ, у организацији Европског удружења кардиолога и Медицинског факултета Универзитета у Београду (категорија скупа је под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије); на предлог Респираторног удружења Србије и уз сагласност Одељења медицинских наука САНУ, научним скупом *Савремени приступ дијагностиковању и лечењу ХОБП* (категорија скупа је под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије); на предлог Српског хемијског друштва и уз сагласност Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, одржавањем традиционалне Свечане скупштине поводом годишњице оснивања СХД, 18. децембра 2023. године (категорија скупа је под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије).

Председништво САНУ је, имајући у виду изражену тенденцију накнадних одобравања скупова који су у категорији „под покровитељством САНУ“, као и то да САНУ и тада има одређене обавезе (у погледу ангажовању својих запослених за скупове који нису скупови САНУ, у коришћењу целокупне инфраструктуре САНУ без накнаде за први дан таквог скупа), замолило одељења САНУ да буду селективнија приликом давања сагласности о томе да ли такви скупови треба да под свим наведеним условима буду одржани у САНУ.

Председништво САНУ је донело одлуку да допуни План предавача за 2023. годину: на предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, предавањем *О препознавању српских аутохтоних сорти*: *амелографски приступ у XIX веку и генетички приступ у XXI веку* у склопу одржавања изложбе *Вински летопис Србије* у Галерији науке и технике САНУ, које ће одржати проф. др Славица Тодић (Пољопривредни факултет) и др Александар Фотић (Филозофски факултет), 2. новембра 2023. године; на предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, предавањем иностраног члана САНУ Ивана Божовића на тему *Алхемија XXI века – дигитална синтеза квантних материјала*, 25. октобра 2023. године.

Академик Милан Дамњановић, секретар Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, предложио је да се Записник са претходне седнице Председништва допуни следећим предлозима које је изнео на тој седници: „Да се у формулару за комеморације избрише реч *преминулом*, као сувишна и непријатна (пошто се о томе изјашњавало раније Одељење језика и књижевности, али на нејасан начин, предложио је да се изјасни поново, и ако је потребно да се он позове на скуп тог одељења); да се на степеницама од улаза у Палату САНУ па до лифта поставе две рампе како би се омогућио несметан улаз свима којима је то неопходно; да се изради збирка формулара и кратких упутстава за њихово попуњавање за годишње извештаје чланова, одсека, одбора, одељења, чиме би се поспешила униформност, и избегли неки пропусти, као и постојећа контрадикторност (као секретар одељења је већ направио једну такву збирку и приметио низ пропуста); да се при писању сазива за седнице Председништва не шаљу одвојено скенирани примерци појединих тачака са документацијом, већ да се шаље један збирни документ или у оптимализованом pdf или Мајкрософтовом Word.docx формату; понудио је своју техничку помоћ у почетку.“

Председништво САНУ је размотрило ове предлоге и закључило да се упути допис Одељењу језика и књижевности САНУ са молбом да се поново изјасни у вези са формулацијом текста позива за комеморације; у вези са предлогом да се поставе нове рампе које ће омогућити лакши приступ особама са инвалидитетом, Председништво је обавештено да се на томе већ ради; остала два предлога Председништво је примило к знању.

Шеста седница

Записник са V (електронске) седнице Председништва САНУ, од 25. октобра 2023. године, усвојен је без примедби.

Председништво САНУ је информисано о следећем: да је Српска академија наука и уметности на 66. Међународном београдском сајму књига, за тротомну публикацију *Председници САНУ* добила Награду за издавачки подухват године; да је Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије на 66. Међународном београдском сајму књига доделило САНУ Диплому за допринос историји уметности за публикацију *Речник појмова ликовних уметности и архитектуре – том 3*; да је Друштво за енергетску електронику Србије из Новог Сада, поводом 50 година од првог саветовања „Енергетска електроника“, одржаног у Београду 1973. године, доделило Повељу Српској академији наука и уметности за развој науке и

уметности у Србији, за успешну и константну подршку научним истраживањима, подстицање иновативности, те дугогодишње покровитељство и учешће у организацији саветовања/симпозијума „Енергетска електроника“; да је поводом обележавања Дана Хемијског факултета и 170 година хемије у Србији, Хемијски факултет Универзитета у Београду доделио Повељу Српској академији наука и уметности у знак захвалности за трајан допринос развоју образовања и науке на Хемијском факултету; да је Академија наука и умјетности Републике Српске за изузетан допринос њеном развоју и друштвеном угледу доделила Златну медаљу председнику САНУ академику Зорану Кнежевићу, академику Владимиру С. Костићу и академику Љубомиру Максимовићу; да је академик Владимир Кањух добио Златну плакету поводом 30 година Академије наука и умјетности Републике Српске, а коју АНУРС додељује за изузетан допринос њеном развоју и друштвеном угледу; да је Влада Републике Србије за чланове Савета Универзитета у Београду из реда представника оснивача именовала академика Владимира Кањуха и академика Драгана Мицића; да је академик Милица Стевановић добитница Награде Музеја града Београда за допринос очувању и развоју културе. Председништво САНУ честитало је члановима САНУ на признањима.

Председништво САНУ упознало се са: Белешком са састанка представника Српске академије наука и уметности и делегације Светског удружења за кинеске студије (СУКС), одржаног у САНУ 16. октобра 2023. године; Белешком са састанка делегације САНУ и генералног директора Међународног научног савета (ISC) Салватореа Арика, одржаног у САНУ 1. новембра 2023. године; Извештајем председника САНУ академика Зорана Кнежевића са службеног пута у Љубљану и Бању Луку; Извештајем потпредседника САНУ академика Миодрага Марковића са пута у Сентандреју; Извештајем академика Миодрага Чолића са састанка Међународног научног савета; Извештајем дописног члана САНУ Тање Ћирковић Величковић са службеног пута у Љубљану, од 18. до 21. октобра 2023. године.

На основу члана 30а Статута САНУ, свако одељење САНУ може имати највише 25 чланова у радном саставу, с тим да у тај број не улазе они чланови који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ. Дана 15. децембра у години која претходи години у којој се врши избор нових чланова САНУ, Председништво САНУ утврђује колико свако одељење САНУ понаособ има чланова у радном саставу који учествују у раду САНУ (активни радни састав). Председништво САНУ је, на основу извештаја̂ одељења̂ САНУ, утврдило колико свако одељење САНУ има чланова у радном саставу који учествују у раду САНУ (активни радни састав) на дан 15. децембар 2023. године: из Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ 19 чланова; из Одељења хемијских и биолошких наука САНУ 17 чланова; из Одељења техничких наука САНУ 12 чланова; из Одељења медицинских наука САНУ 21 члан; из Одељења језика и књижевности САНУ 15 чланова; из Одељења друштвених наука САНУ 7 чланова; из Одељења историјских наука САНУ 14 чланова; из Одељења уметности САНУ 14 чланова.

САНУ на дан 15. децембар 2023. године има 119 чланова у радном саставу који учествују у раду САНУ (активни радни састав), од укупно 122 члана у радном саставу. Председништво САНУ је донело одлуку да овако утврђени активни радни састав по одељењима САНУ на дан 15. децембар 2023. године представља број на основу којег се одређује број недостајућих чланова до *numerus claususa* – 25 активних чланова по одељењу, а то је битно за период када одељења САНУ доносе одлуке о листама кандидата за избор у чланство САНУ, које достављају Председништву САНУ за Изборну скупштину САНУ (у мају месецу у изборној години) и за јунску седницу Председништва САНУ, које има овлашћење да одбаци *a limine* предлоге који

прелазе *numerus clausus*. Овако утврђен активни радни састав по одељењима САНУ, на основу члана 30а Статута САНУ, меродаван је само за одређивање броја недостајућих чланова до *numerus claususa* – 25 активних чланова из радног састава по одељењу. Одељења САНУ која већ имају 25 чланова у активном радном саставу или се њихов број веома приближава том броју, дужна су да се постарају да број њихових предлога за избор нових чланова САНУ не прелази утврђени *numerus clausus*. Уколико до тога ипак дође, сматраће се да су важећи предлог или предлози за избор нових чланова само они који су у одељењу добили највећи број гласова, а којима се достиже број од 25 активних чланова из радног састава, док ће преостали предлог или предлоге с мањим бројем гласова Председништво САНУ одбацити *a limine* и неће их упућивати Изборној скупштини. Председништво САНУ донело је одлуку да замоли Комисију за Статут САНУ да код следеће допуне Статута САНУ, у члану 30а Статута САНУ, сачини предлог прецизних формулација у смислу да се тај члан односи и на одређивање активног радног састава САНУ.

У вези са изборним поступком у чланство САНУ, а у складу са досадашњом праксом, Председништво САНУ је донело следеће одлуке:

– У случају да за неког кандидата за избор у чланство САНУ постоји више предлога (вишеструка кандидатура предлагача из члана 12, става 1, тачке 3–9 Статута САНУ), Председништво САНУ је донело одлуку да ће Комисија за праћење избора САНУ, у фебруару у изборној години, поступати по првом приспелом валидном предлогу за кандидата, а остали предлози за избор у чланство за истог кандидата ће се евидентирати и ради информисања доставити одељењу које ће о кандидату расправљати.

– У мају у изборној години, као претходно питање, у случају вишеструких кандидатура за истог кандидата (вишеструка кандидатура предлагача из члана 12 Статута САНУ), одељења САНУ су прво дужна да донесу одлуку по ком ће предлогу за истог кандидата поступати и одлучивати.

У недоумици Комисије за праћење избора САНУ, код предлога које подносе три члана САНУ и одбори САНУ (члан 12, став 1, тачке 3 и 4 Статута САНУ), у смислу да ли је област науке односно уметности предлагача она којом се предложени кандидат бави, Председништво САНУ је донело одлуку да Комисија за праћење избора САНУ (у првој половини фебруара у изборној години) може тражити допуну предлога од предлагача да доставе појашњење о подударности научних односно уметничких области предлагача и кандидата: када је предлагач *три члана САНУ*, тада се захтев за допуну предлога упућује првопотписаном члану САНУ на предлогу, а он ће, заједно са друга два члана САНУ – предлагача, промптно доставити појашњење Комисији; и када је предлагач *одбор САНУ*, тада се захтев за допуну упућује председнику тог одбора, који ће по процедури рада одбора промптно доставити појашњење Комисији.

– У складу са одлуком о образовању Комисије за праћење избора САНУ (надлежност Комисије је и да доноси одлуке о одбацивању непотпуних предлога до краја фебруара у изборној години), Председништво САНУ је донело одлуку да образује Другостепену комисију, која ће, на захтев Комисије за праћење избора САНУ, у другом степену, промптно поступати и одлучивати о евентуалним жалбама/приговорима предлагача (из члана 12, става 1, тачке 3–9 Статута САНУ) на одлуку Комисије за праћење избора САНУ којом је предлог одбачен. Одлука Другостепене комисије је коначна. За чланове и председника Другостепене комисије Председништво САНУ је именовало: председника Комисије за Статут САНУ (за члана и председника Другостепене комисије); генералног секретара САНУ, за члана; и

представника Одељења за које је предлог био поднет (односно његовог заменика) у Комисији за праћење избора САНУ, за члана.

Председништво САНУ је донело одлуку да Другостепена комисија може одлучивати и електронским путем већином гласова свих чланова те комисије.

Извршни одбор САНУ се на својој ранијој XXXI седници, од 30. новембра 2023. године, упознао са предлогом Одељења уметности САНУ да у новом двогодишњем мандату (за период 2023–2025) буду именовани досадашњи чланови жирија за доделу Награде „Иван Табаковић“, и то: два члана из Одељења уметности САНУ – дописни члан САНУ Миодраг Табачки и дописни члан САНУ Мрђан Бајић, као и три члана ван чланства САНУ бирана из институција које су матичне за поље савремене уметности – из области историје и теорије уметности, Јасмина Чубрило, ванредни професор на Филозофском факултету Универзитета у Београду, Одељење за историју уметности, Катедра за савремену историју; из области музеологије, Уна Поповић, кустос Музеја савремене уметности у Београду, а као представник претходних добитника награде Фонда „Иван Табаковић“ Јелена Трпковић, уметница, педагог и професор Академије уметности у Новом Саду, и донео одлуку да предлоге Одељења уметности САНУ достави Председништву САНУ на поновно именовање чланова жирија. Уједно, на истој седници, ИО САНУ се упознао са предлогом управника Галерије ликовне и музичке уметности САНУ академика Душана Оташевића да се за секретара жирија за доделу Награде „Иван Табаковић“, из реда кустоса Галерије САНУ на период од две године (2023–2025), именује заменица управника Галерије ликовне и музичке уметности САНУ госпођа Јелена Межински Миловановић, музејски саветник, те је ИО САНУ донео одлуку да предлог управника Галерије ликовне и музичке уметности САНУ достави Председништву САНУ на поновно именовање секретара жирија. Накнадно је, за XXXIII седницу ИО САНУ, од 14. децембра 2023, Сектор за правне послове САНУ доставио Извршном одбору САНУ нацрт одлуке о расписивању Јавног позива предлагачима за додељивање Награде „Иван Табаковић“, нацрт одлуке о образовању и надлежностима жирија за додељивање Награде „Иван Табаковић“ и нацрт одлуке о именовању и надлежностима секретара жирија за додељивање Награде „Иван Табаковић“, са којима се ИО САНУ упознао и донео одлуку да их достави Председништву САНУ ради доношења.

Из свега наведеног, Председништво САНУ је донело: одлуку о расписивању Јавног позива предлагачима за додељивање Награде „Иван Табаковић“; одлуку о образовању и надлежностима жирија за додељивање Награде „Иван Табаковић“; и одлуку о именовању и надлежностима секретара жирија за додељивање Награде „Иван Табаковић“. О реализацији одлука стараће се заједнички секретар поменутог жирија и Сектор за правне послове САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да План скупова САНУ за 2023. годину допуни: уз сагласност Одељења медицинских наука САНУ, на предлог академика Владимира С. Костића, научним скупом *MDS-ES Atypical Parkisonism Course*, 17. новембра 2023. године у Свечаној сали САНУ (Сала 3 и Клуб САНУ) – категорија скупа је под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза Академије; и на предлог Одељења техничких наука САНУ, научним скупом под називом *75 година од открића транзистора*, 15. децембра 2023. године (категорија скупа је академијски скуп).

Извршни одбор САНУ је на својој XXXII седници, од 7. децембра 2023. године, закључио да је потребно ускладити правила огранака САНУ са недавно измењеним и допуњеним Статутом САНУ. Стога је замолио Сектор за правне послове САНУ да благовремено припреми предлоге одлука о усклађивању наведених правила и Статута САНУ. Наведеним предлозима предвиђено је да се измене чланова 2 и 20 Правила Огранка САНУ у Новом Саду и Правила Огранка САНУ у Нишу, у

којима се помиње категорија „чланови који су стално настањени у иностранству“, а која је новим изменама Статута САНУ избачена. Све остале одредбе Правила Огранка САНУ у Новом Саду и Правила Огранка САНУ у Нишу остају непромењене, а након доношења одлука Председништва САНУ, Сектор за правне послове ће сачинити пречишћен текст Правила Огранка САНУ у Новом Саду и Правила Огранка САНУ у Нишу, које ће доставити огранцима САНУ.

Имајући у виду да САНУ од 2024. године мења статус из директног буџетског корисника у индиректног буџетског корисника преко Министарства науке, технолошког развоја и иновација, управник послова САНУ др Бојан Бугарчић и руководилац Сектора за рачуноводствене и финансијске послове САНУ госпођа Тамара Радаковић обавестили су Извршни одбор САНУ да је потребно да Финансијски план САНУ за 2024. годину буде достављен Председништву САНУ ради усвајања, како би га након усвајања Сектор за рачуноводствене и финансијске послове САНУ доставио Министарству науке, технолошког развоја и иновација закључно са 31. децембром 2023. године. Сектор за рачуноводствене и финансијске послове САНУ доставио је Председништву САНУ и позитивно Мишљење Финансијског одбора САНУ и Записник са седнице од 11. децембра 2023. године. Председништво САНУ је усвојило достављени Финансијски план САНУ за 2024. годину. Председништво САНУ ће Финансијски план САНУ за 2024. годину, заједно са позитивним Мишљењем Финансијског одбора САНУ, проследити Скупштини САНУ на потврђивање.

3. СКУПШТИНА

Изборна скупштина

Заседање Скупштине за избор часникâ Српске академије наука и уметности, чланова Председништва САНУ предложених од стране одељењâ САНУ и потврђивање Одлуке о избору председника Огранка САНУ у Новом Саду одржано је 30. марта 2023. године. Скупштину је отворио и поздравио присутне чланове САНУ председник САНУ у мандату академик Владимир С. Костић.

Председништво САНУ је на својој 1. седници од 27. јануара 2022. године образовало Комисију за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу, која обавља функције Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу предвиђене Статутом САНУ и Правилима Огранка САНУ у Нишу, односно руководи радом тог огранка. Мандат наведене комисије траје до завршетка наредног изборног поступка за избор у чланство САНУ 2024. године. Како је наведена комисија у мандату, Скупштина није потврђивала избор председника Огранка САНУ у Нишу.

У складу са одредбама члана 83 став 1 Статута САНУ, Изборна скупштина САНУ је благовремено сазвана крајем прошле године (Сазив САНУ бр. 431/1 од 7. 11. 2022). На предлог одељењâ САНУ, Извршни одбор САНУ је формирао Изборну комисију за избор часникâ САНУ ради конституисања Председништва САНУ и за њеног председника именовао академика Јасмину Грковић-Мејџор.

Изборна комисија је на својој седници одржаној 9. марта 2023. године констатовала да су за следећи четворогодишњи период предложени: за председника САНУ – академик Светислав Божић и академик Зоран Кнежевић; за потпредседника САНУ од чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука – академик Миодраг Матељевић и академик Зоран Поповић; за потпредседника САНУ од чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности – академик Миодраг Марковић и академик Славенко Терзић; за генералног секретара САНУ – академик Небојша Лалић и академик Душица Лечић Тошевски.

Одржана је и Конференција чланова САНУ 15. марта 2023. године.

Изборна скупштина САНУ се може одржати ако је присутно више од половине укупног броја чланова САНУ у радном саставу умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Изборној скупштини (чл. 77 ст. 4 Статута САНУ). Списак таквих чланова утврђује Изборна скупштина на предлог Извршног одбора САНУ, поднетог на основу извештајâ одељењâ САНУ (чл. 77 ст. 5 Статута САНУ).

Српска академија наука и уметности има 124 члана у радном саставу, 93 редовна и 31 дописног члана. У кворум се, према извештајима одељењâ САНУ и предлогу Извршног одбора САНУ (7. седница од 2. 3. 2023), не рачуна шест чланова, пет редовних и један дописни члан. Међутим, академик Владимир Ракочевић, члан који није дуже од годину дана учествовао у раду САНУ према извештају Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, присуствовао је Скупштини те се урачунава у кворум, што значи да се коначно у кворум не рачунају четири редовна и један дописни члан САНУ, укупно пет чланова.

Председавајући је констатовао да Изборној скупштини САНУ присуствује 114 чланова САНУ у радном саставу, а за пуноважан рад Изборне скупштине потребно је присуство од најмање 60 чланова САНУ у радном саставу, те Скупштина има кворум за рад.

У складу са чланом 77 став 6 Статута САНУ, одлуке Изборне скупштине САНУ за тачке 1, 2 и 3 достављеног дневног реда доносе се већином гласова присутних чланова САНУ, па је за изгласавање тачака 1, 2 и 3 дневног реда потребно најмање по 58 гласова и гласа се јавно.

Међутим, одлука Изборне скупштине САНУ за тачку 4 достављеног дневног реда (која се односи на избор часникâ САНУ), а у складу са чланом 83 Статута САНУ, доноси се већином гласова од укупног броја свих чланова САНУ у радном саставу умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Изборној скупштини САНУ. За избор часникâ САНУ потребно је најмање по 60 гласова и избор часникâ САНУ обавља се тајним гласањем (чл. 77 ст. 7 Статута САНУ).

Председништво САНУ је конституисано када се изаберу сви његови чланови и потврди избор председника огранака САНУ (чл. 82 ст. 7 Статута САНУ).

Пре усвајања дневног рада за реч се јавио академик Василије Крестић. У дискусији су учествовали академик Василије Крестић и академик Владимир С. Костић.

Уз позив за Скупштину, свим члановима САНУ достављен је сазив са дневним редом и пропратним материјалом. Дневни ред је једногласно усвојен.

Скупштина је затим прешла на рад према усвојеном дневном реду:

1. Избор оверачâ записника

За оверače записника са Изборне скупштине предложени су и изабрани академици Мирјана Живојиновић и Градимир Миловановић.

2. Избор представника одељења САНУ у Председништву САНУ предложених од стране одељењâ САНУ

Сва одељења САНУ предложила су за своје представнике у Председништву САНУ секретаре одељења по функцији. Изборна скупштина је изабрала секретаре одељења САНУ, по функцији, за представнике одељења САНУ у Председништву САНУ.

3. Потврђивање избора председника Огранка САНУ у Новом Саду

На 65. Скупу свих чланова Огранка САНУ у Новом Саду, одржаном 8. марта 2023. године, донета је Одлука о избору академика Стевана Пилиповића за председника Огранка САНУ у Новом Саду. У надлежности је Изборне скупштине САНУ, у складу са чланом 76 став 1 тачка 10 Статута САНУ, потврђивање избора председника огранака САНУ. Изборна скупштина САНУ је потврдила избор академика Стевана Пилиповића за председника Огранка САНУ у Новом Саду у наредном четворогодишњем периоду.

4. Избор председника САНУ, два потпредседника САНУ и генералног секретара САНУ (часника САНУ)

Председавајући је позвао председницу Изборне комисије академика Јасмину Грковић-Мејџор да објасни поступак гласања, који ће се гласови сматрати валидним на гласачким листићима и да по прозивци подели гласачке листиће.

Академик Јасмина Грковић-Мејџор је известила да САНУ има укупно 124 члана у радном саставу, и то 93 редовна и 31 дописног члана, а да се за рад Изборне скупштине не рачуна пет чланова САНУ, и то четири редовна члана и један дописни члан. За одржавање Изборне скупштине потребно је присуство најмање 60 чланова САНУ у радном саставу, а исто толико износи и најмањи потребан број гласова за избор часника САНУ: председника САНУ, два потпредседника и генералног секретара САНУ. За часника САНУ је изабран онај кандидат који на Изборној скупштини добије већину гласова од укупног броја свих чланова САНУ у радном саставу умањеног бројем оних који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Изборној скупштини (чл. 83 ст. 5 Статута САНУ). На основу члана 77 став 7 Статута САНУ, избор председника САНУ, два потпредседника и генералног секретара САНУ обавља се тајним гласањем. У случају да предложени кандидати не добију потребну већину, поступак и кандидовања и избора се обнавља по могућству на истој седници Изборне скупштине, а најкасније у року од 30 дана (чл. 83 ст. 6 Статута САНУ).

Затим је, по уручивању гласачких листића прозивком, обављено тајно гласање.

Изборна комисија за избор председника, два потпредседника и генералног секретара обавила је све прописане радње у изборном поступку, пажљиво прегледала кутију са гласачким листићима и пребројала гласове. Резултате избора саопштила је председница Изборне комисије академик Јасмина Грковић-Мејџор.

Изборна комисија је констатовала да је Изборна скупштина утврдила да САНУ има 93 редовна и 31 дописног члана, укупно 124 члана у радном саставу, а

према одлуци са првог дела Изборне скупштине у кворум се не рачунају четири редовна и један дописни члан, укупно пет чланова САНУ у радном саставу.

Изборна комисија је утврдила да је, сходно члановима 77 став 4 и 83 став 5 Статута САНУ, за пуноважан рад Изборне скупштине потребно присуство најмање 60 чланова САНУ у радном саставу и да је за избор часникâ САНУ потребно најмање по 60 гласова чланова САНУ у радном саставу.

Изборна комисија је констатовала да је по предатим гласачким листићима гласало укупно 114 чланова САНУ у радном саставу. На основу прегледаних гласачких листића из гласачке кутије, Изборна комисија је утврдила да су предложени кандидати за часнике САНУ добили следећи број гласова:

– Академик Светислав Божић, предложен за председника САНУ, добио је 33 гласа. Академик Зоран Кнежевић, предложен за председника САНУ, добио је 75 гласова. Неважећих гласачких листића за председника САНУ било је шест.

– Академик Миодраг Матељевић, предложен за потпредседника САНУ од чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука, добио је 36 гласова. Академик Зоран Поповић, предложен за потпредседника САНУ од чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука, добио је 71 глас. Неважећих гласачких листића за потпредседника САНУ било је седам.

– Академик Миодраг Марковић, предложен за потпредседника САНУ од чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности, добио је 71 глас. Академик Славенко Терзић, предложен за потпредседника САНУ од чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности, добио је 35 гласова. Неважећих гласачких листића за потпредседника САНУ било је осам.

– Академик Небојша Лалић, предложен за генералног секретара САНУ, добио је 62 гласа. Академик Душица Лечић Тошевски, предложена за генералног секретара САНУ, добила је 50 гласова. Неважећих гласачких листића за генералног секретара САНУ било је два.

На основу резултата гласања Изборна комисија је утврдила да је за председника САНУ изабран академик Зоран Кнежевић, за потпредседника САНУ од чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука изабран је академик Зоран Поповић, за потпредседника САНУ од чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности изабран је академик Миодраг Марковић, а за генералног секретара САНУ изабран је академик Небојша Лалић.

Изабором часникâ САНУ, представникâ одељењâ САНУ у Председништву САНУ и потврђивањем избора председника Огранка САНУ у Новом Саду, конституисано је Председништво САНУ у наредном четворогодишњем периоду, почев од 4. априла 2023. године.

Председник Изборне комисије академик Јасмина Грковић-Мејџор и председавајући академик Владимир С. Костић честитали су новоизабраним члановима Извршног одбора САНУ. Затим се на позив председавајућег Скупштини обратио новоизабрани председник Српске академије наука и уметности академик Зоран Кнежевић.

„Уважене колегинице и колеге, чланови Српске академије наука и уметности,

Дозволите ми да вам се у овом за мене посебно емотивном тренутку најтоплије захвалим на поверењу које се ми указали избором на место председника овог високог дома. Захваљујем свима који су на овим изборима гласали за мене и тиме изразили подршку програму који сам предложио и на основу ког ћу заједно са својим сарадницима водити Српску академију наука и уметности у наредне четири године. Захваљујем и онима који су имали различито мишљење, али су својим учешћем у данашњем изјашњавању допринели да избори за чланове САНУ буду одржани у демократском духу и атмосфери међусобног поверења и уважавања примереног нашој кући. Обавезама које ме чекају прилазим са дужним поштовањем и пуном одговорношћу, као и спремношћу на предани рад, с надом да ћу се уз вашу помоћ и сарадњу успешно носити са свим оним изазовима са којима ћемо се неминовно и свакако суочавати.

Свестан сам да то неће бити ни лако ни једноставно. Времена су, као што су често бивала кроз читаву нашу историју, опет тешка и сложена, па нам ваља имати стрпљења и мудрости да их разумемо и да им се прилагодимо како би нашу Академију увек водили мирним водама до сигурних лука. У том смислу, спреман сам да подржим све конструктивне иницијативе чланова Академије и саслушам све евентуалне примедбе и сугестије у вези са њеним радом. Желим да кажем да ћу чинити све што је у мојој моћи да испуним обећање дато у мом председничком програму, да Академији обезбедим континуитет са претходним периодом и традицијом коју Академија баштини, као и у управљању, у складу са највишим стандардима, а сви ви, цењене колегинице и колеге, сведочићете да ли сам и колико у томе успео. Још једном вам најлепше захваљујем."

Академик Владимир Костић се затим захвалио члановима Академије што су својим присуством увеличали заседање Изборне скупштине САНУ, чиме је она закључена.

Редовно заседање

Годишња скупштина Српске академије наука и уметности одржана је 25. маја 2023. године. Скупштином је председавао председник Српске академије наука и уметности академик Зоран Кнежевић.

Отварајући редовно годишње заседање Скупштине САНУ, председник САНУ је поздравио све присутне чланове Академије.

Од прошлогодишње Скупштине САНУ преминули су следећи чланови: академик Десанка Ковачевић-Којић, академик Зоран Кривокапић, академик Љубиша Ракић, академик Владан Ђорђевић, академик Милован Данојлић, академик Драгослав Михаиловић, академик Милосав Марјановић и инострани члан САНУ Еуђен Симион. Скупштина је минутом ћутања призвала сећања на преминуле чланове и поклонила се сенима недавно страдалих у немилим догађајима у Београду.

Српска академија наука и уметности броји 92 редовна и 31 дописног члана, што је укупно 123 члана. У кворум се, према извештајима одељења̂ САНУ и на предлог Извршног одбора, не рачунају четири члана САНУ, три редовна и један дописни члан. Дакле, потребно је да Скупштини присуствује најмање 60 чланова у радном саставу САНУ. Данашњој Скупштини присуствује укупно 80 чланова САНУ.

Председник је констатовао да постоји потребан кворум за пуноважно одлучивање Скупштине. За доношење одлука по свим тачкама дневног реда потребна је већина гласова присутних, дакле најмање 41 глас.

Уз позив за Скупштину, свим члановима САНУ достављен је сазив са дневним редом и пропратним материјалом. Дневни ред је једногласно усвојен.

Скупштина је затим прешла на рад према усвојеном дневном реду:

1. Усвајање записника са заседања редовне годишње Скупштине САНУ одржане 26. маја 2022. године, који се налази у *Годишњаку* САНУ за 2022. годину и који је доступан на интернет презентацији САНУ

   Записник је усвојен без примедби.

2. Избор оверачâ записника

За оверače записника редовне годишње Скупштине САНУ предложени су академик Мирјана Живојиновић и академик Градимир Миловановић. Како је академик Градимир Миловановић био спречен да присуствује седници, предложен је други оверач записника – академик Ђорђе Шијачки.

За оверače записника изабрани су академик Мирјана Живојиновић и академик Ђорђе Шијачки.

3. Беседа председника Српске академије наука и уметности академика Зорана Кнежевића

„Поштовани чланови Српске академије наука и уметности,

Први пут вам се обраћам беседом у својству председника САНУ и то за мене представља изузетну част и задовољство, али и обавезу и одговорност.

Дозволите ми да овом приликом поделим са вама нека своја размишљања у неколико кратких цртица – о свету, Академији и о нама. Често смо у прилици да чујемо људе како се вајкају да су времена тешка, или у најмању руку сложена. И заиста, када се осврнемо на прошлост, у својим појединачним, личним историјама засигурно ћемо наћи нека раздобља када смо се, упркос свему, добро осећали и били, како се то обично каже, „срећни". Не треба посебно наглашавати да је тај осећај за многе, мада не обавезно и за све нас овде, најчешће везан за давно прохујало време наших младости. Када, међутим, размишљамо о колективној прошлости људске врсте, народа или неке уже, блиске нам заједнице, пре ћемо се суочити са раздобљима испуњеним ратовима, економским кризама, епидемијама, еколошким катастрофама, људским трагедијама и свим оним што нас и доводи до тога да времена генерално доживљавамо као тешка. Нису, наравно, сва времена подједнако тешка, али се понекад, можда и уз дозу песимизма примереног животном добу, човек напросто запита – да ли је икада и било неког раздобља које бисмо могли назвати лаким? Живимо ли ми и сада у тешком времену, времену обележеном грмљавином ратних бубњева и претећим глобалним поделама, времену трагедија које по ко зна који пут нису ни нас мимоишле; живимо. Шта нам је чинити у таквим временима: ако се држимо Андрићевог непрестаног „исправљања кривих Дрина", носити се с њима, што, бар када је Академија у питању, рекао бих, и чинимо.

Умни људи одвајкада су размишљали о положају и улози интелектуалца у друштву, нарочито у поменутим „тешким" временима, а тим и сличним питањима баве се и данас. Пре неколико месеци у САНУ је тако одржан научни скуп посвећен интелектуалцима јуче и данас, на којем су разматрана управо ова, али и још нека повезана питања. Да ли се и до каквих одговора дошло, читаћемо, надам се, у зборнику радова са конференције, који је у припреми и који ће Академија ускоро објавити. На скупу су говорили они који су без сумње позванији и квалификованији од мене да расправљају на ове теме, али ми дозволите да бар овом приликом, са фокусом на Академију, понешто и сам додам. Полазећи од тога да је савремени човек, захваљујући пре свега коперниканском поимању света, али и достигнућима науке, да поменем у том контексту само одређивање за наш Универзум специфичне вредности бездимензионе константе фине структуре као истинске опште особине света, увелико

постао свестан онтолошких противречности антропоцентричне парадигме, била она теолошког или натуралистичког порекла, дакле човека као савршене креације натприродног творца или коначног и највишег достигнућа природне еволуције, постављају се пред врсту *homo sapiensa* бројна питања, од којих је горепоменуто питање улоге интелектуалца само једно, мада не и најмање важно. Могао бих, нарочито у светлу недавних трагичних догађаја који су нас до темеља потресли, додуше са извесном резервом, ту да се сложим са неким футуролозима и еволуционим биолозима, који сматрају да је, ако се ништа не промени, највероватнија будућност човечанства самоуништење као последица постојања свести у човека, односно њој иманентног развоја културе у ширем смислу или научног и технолошког развоја у ужем. Тај, са еволуционог становишта муњевити развој, наш, у давној прошлости формиран и биолошким датостима ограничен, когнитивни апарат не може да савлада, што код људске јединке доводи до све учесталијег неразумевања све комплексније окружења и свесног или несвесног бекства у ефемерност и површност, односно уласка у зачарани круг постепеног интелектуалног и моралног закржљавања, на колективном плану повезаног са, рецимо, убрзаном деградацијом образовног система. Према тим црним прогнозама надаље нам прети нека врста „пандемије" тупости и у коначном крах човечанства као неминовни исход. Оно што би вероватно уследило после тога, опет како неки футуролози тврде примењујући еволуциони принцип, јесте да ће опстати најадаптабилнија, тј. постхумана „цивилизација" машина и вештачке интелигенције, што нас, у крајњој линији, очигледно више и не би дотицало.

Истовремено, разни аутори дају и разна виђења могућности избегавања овакве судбине. Сви углавном сматрају да је потребна радикална промена културолошког обрасца уз подизање свести о значају знања, ја бих додао, и стваралаштва уопште, измењени однос према природи и рационална употреба науке, коренита трансформација међусобних односа на индивидуалном плану и организације друштва са циљем умањења нивоа тензија и агресије итд. Једном речи – неопходно нам је осмишљавање потпуно новог света – да парафразирам поруку из прошлогодишње беседе мог претходника. Могло би се описаном „сценарију" уважених мислилаца цепидлачки замерити понеко неизбежно поједностављење, може се списку њихових „лековитих" мера додати још ставки, но није ли овакав рецепт, бар у начелу, управо оно ка чему би требало да се усмере наши интелектуални напори, укључујући и Академију. Улога је то, наравно не и једина, која би, чини ми се, била примерена сваком савременом, хуманистички опредељеном интелектуалцу. Нема гаранције да ћемо у тој улози и са таквом агендом заиста и успети, нарочито ако прихватимо песимистичку тезу да је реч о тешко остваривом циљу, но, враћајући се опет Андрићу, нико исто тако не каже ни да треба да престанемо да покушавамо.

Где је ту онда, у садашњем тренутку и датим околностима, наша Академија? Као и свака институција ове врсте, кућа високих стремљења и специфичног друштвеног статуса, и она види себе у једној помало амбивалентној улози коју, с разлогом, сама себи прописује, улози радној и почасној, чему, ако ћемо право, нема шта да се замери. На успех или неуспех Академије у креирању друштвене свести, на њен већи или мањи утицај на друштвене токове, научни и уметнички углед, она у највећој мери сама утиче, својим радом и активностима које спроводи, вредностима које промовише и стандардима које примењује. Рекао бих да су у претходном периоду у том смислу учињени значајни позитивни помаци, за шта треба одати дужно признање претходном руководству Академије, на челу са председником Владимиром Костићем. Академија је, како и доликује, постала узорна, добро организована, функционална установа и неупитни центар културног, научног, уметничког и, уопште, интелектуалног живота у нашој средини.

Природно се, онда, као добар и разуман пут којим Академија треба да иде у наредном периоду наметнуо „рационалан и реално остварив континуитет рада и активности Академије", што је било и основно опредељење програма који сам имао част да представим на предизборној конференцији чланова САНУ. Тај програм је, као што знамо, на протеклим изборима добио већинску подршку чланства, па његово остварење видим као најважнији задатак који смо добили ја и моји сарадници и на чему ћемо се у пуној мери ангажовати у циљу даљег унапређења свих оних, за Академију и друштво у целини, важних и корисних досадашњих постигнућа.

Дозволите ми сада да се у наставку укратко осврнем на протекле изборе за руководство Академије. Оцена коју сам већ у више наврата изнео – да је Изборна скупштина протекла у демократском духу и у атмосфери међусобног поштовања и уважавања, мислим да на најбољи начин потврђује чињеницу да је Академија остала верна себи, својој демократској традицији и достојанству. Исход избора, такав какав је, обезбедио је, како ја то разумем, новом руководству пуни легитимитет и јасну подршку програму који треба да спроводи. Користим прилику да се још једном захвалим свим члановима САНУ на најширем могућем одазиву и учешћу на изборима.

Ако је завршни чин изборног процеса заиста протекао овако како сам га управо описао, не би се, нажалост, исто могло рећи и за оно што се дешавало у једном дужем периоду који је претходио изборима. Премда је, по мом сазнању, највећи део јавности и медија у Србији коректно и са респектом пратио изборну трку у САНУ, имали смо сви прилике да се уверимо да је један мали део, пре свега електронских медија, водио безобзирну кампању најгоре врсте у циљу дезавуисања „непожељних" кандидата, али и неких угледних чланова Академије који су их подржали. Недостају речи којима би човек на прави начин могао да осуди то што је написано и изречено, али и да изрази дубоко огорчење према онима који су иза тих напада стајали, ван, али не заваравајмо се, и унутар Академије, који су их инспирисали и спроводили. Било, не поновило се, поштоване колеге, ако нам је до Академије стало!

Како је од преузимања дужности новог руководства Академије прошло мање од два месеца, очигледно је да још није дошло време да се дају било какве утемељене оцене везане за рад Академије у протеклом периоду. Дозволите ми зато да само укратко изнесем једно лично, можда помало и претенциозно, запажање, и поменем такође само неке најважније активности којима смо, стицајем околности, до сада посвећивали највише времена. Запажање се односи на утисак, који, надам се, делим са вама, да је успешно остварен један мање-више „безболан" трансфер управљачке функције и да се у раду Академије препознаје јасна непрекинута нит која се надовезује на претходни период. Све планиране активности се остварују, Академија нормално послује, нема већих проблема, кашњења или одлагања бројних догађања у нашој кући, што, рекао бих, сведочи о најмање две ствари – да је Академија добро организована у оперативном смислу и свесна својих обавеза и да наше службе добро обављају своје послове.

Што се пак ангажмана руководства тиче, сем редовног извршавања обавеза које су део Академијине редовне делатности, посебну пажњу посветили смо отклањању застоја у финансирању САНУ, до којег је дошло због системских промена начина финансирања тзв. директних корисника републичког буџета. Са задовољством могу да вас обавестим да је за тај проблем нађено прихватљиво привремено решење, с тим да ће се у наредном периоду са надлежним органима усагласити трајно решење које треба да обезбеди да Академија може и надаље нормално да послује у складу са законским прописима и редовно подмирује све своје потребе и обавезе.

Највише пажње у протеклих педесетак дана посветили смо, у складу са јасним опредељењем изнетим у предлогу нашег програма рада и обавезама пренетим из

претходног периода, међународној сарадњи САНУ са другим академијама. Први контакт и прву посету уопште у новом мандату, Извршни одбор САНУ је остварио са руководством Академије наука и умјетности Републике Српске (АНУРС) у Бањалуци, затим је трочлана делегација ИО САНУ (Кнежевић, Марковић, Пилиповић) боравила у радној посети Црногорској академији наука и умјетности у Подгорици, да би коначно двочлана делегација САНУ (Кнежевић и Грковић-Мејџор) присуствовала свечаној академији поводом Дана Аустријске академије наука у Бечу. Све три посете искоришћене су за договоре о конкретним облицима сарадње која је у сва три случаја раније формализована у оквиру потписаних споразума између академија, при чему су усаглашени начини и правци даљег развоја билатералне научне и уметничке сарадње и реализације заједничких пројеката, скупова, изложби, концерата и слично. На нама је сада да све те отворене могућности и искористимо. Дозволите малу дигресију да смо управо јуче добили допис од колега Словеначке академије наука и уметности, који су најавили скорашњу посету нашој Академији и разговоре са нашим Извршним одбором.

Желео бих на крају да се осврнем и на предстојеће изборе за нове редовне и дописне чланове Српске академије наука и уметности. Они ће бити одржани наредне године, док је ова година посвећена припремама избора и евентуалним променама Статутом и Упутством дефинисаних изборних правила и процедура. Бројке које забрињавају о бројном стању чланства Академије чућете нешто касније од потпредседника Поповића, ја ћу само да напоменем да нас је данас мање него што нас је било у мају 2021. године, да је у току претходне две године преминуло 13 наших чланова, дакле исто онолико колико је дописних чланова изабрано на изборима 2021. године, од чега девет у периоду након тих избора. Српска академија наука и уметности се, дакле, суочава са падом броја чланова из једног јединог разлога – недовољног броја нових чланова које бирамо. Академија истовремено постаје све старија, што би ускоро могло да доведе и до неизбежног смањења активности услед недостатка чланова који их могу реализовати. Ако проблемима смањења укупног броја чланова и укупног старења Академије додамо и критично мали број чланова у неким одељењима, на пример у Одељењу друштвених наука, односно несразмерно мали број жена у нашем чланству, постаје јасно да на предстојећим изборима треба имати довољно и мудрости и свести како бисмо ову нашу неповољну ситуацију бар почели да поправљамо. Чврсто сам убеђен, поштовани чланови САНУ, да нема разлога да тако и не буде."

4. Извештај о раду САНУ за 2022. годину, који подноси генерални секретар САНУ академик Небојша Лалић

„Поштовани господине председниче, поштовани часници, уважене колегинице и колеге,

Дозволите ми да изложим Извештај о раду САНУ у 2022. години, како стоји у дневном реду. Због термина одржавања Изборне и Редовне годишње скупштине САНУ у 2023. години, као и резултата избора, излажем, у ствари, извештај за календарску 2022. годину, када нисам био на дужности генералног секретара, али сам данашње излагање формирао на основу консултација са досадашњим генералним секретаром и са руководиоцима одговарајућих сектора, група и јединица. У детаљнијем електронском облику извештај о раду Академије већ се може видети на сајту САНУ.

Такође, желео бих да подсетим да се генерални секретар Српске академије наука и уметности, према члану 95 Статута САНУ, стара за организацију и усклађивање рада и активности органа управљања Академије, њених група и јединица, које

обављањем својих специфичних дужности и испуњавањем поверених обавеза, обезбеђују редовни рад Академије. Намена овог извештаја, који на Годишњој скупштини САНУ подноси генерални секретар, јесте да се чланови САНУ упознају са резултатима рада Академијиних тела и структура у протеклој години, као и рада САНУ у целини.

Година 2022. била је у знаку врло постепеног и дисконтинуираног смиривања пандемије ковида 19, због чега су били постепено, а затим у потпуности обновљене не само кључне активности САНУ, него се ширио опсег наставка, унапређења и коначно, потпуне реализације других значајних активности Академије.

Извршни одбор САНУ је радио, као што је познато, у саставу: академик Владимир С. Костић, председник, академик Љубомир Максимовић, потпредседник, академик Зоран Поповић, потпредседник, академик Зоран Кнежевић, генерални секретар, и академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду. Одржано је укупно 38 седница, на којима су разматране и донете одлуке за 857 поднетих предмета.

Извршни одбор САНУ усмеравао је целокупну активност Академије. Област деловања Извршног одбора је изузетно широка, а имао сам ту слободу да посебно издвојим следеће активности.

У организацији Извршног одбора САНУ одржане су три редовне конференције за штампу, где су јавности најављене активности током 2022. године у САНУ.

Почетком године САНУ је потписала Споразум о дигитализацији Мирослављевог јеванђеља са Министарством културе и информисања, Народним музејом и Народном библиотеком Србије. Преко Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ у току исте године завршена је дигитализација и предата овим институцијама дигитализована верзија Мирослављевог јеванђеља.

У организацији Извршног одбора САНУ одржана је тематска конференција чланова САНУ „Искуства избора: могуће промене у организацији и функционисању САНУ". Циљ овог скупа је био покретање отвореног дијалога о кључним питањима будућег рада и устројства САНУ, с могућношћу да се конструктивни предлози доставе Комисији за Статут САНУ.

Током 2022. године под кровом Академије је одржано 37 скупова у организацији, суорганизацији или под покровитељством САНУ, уз одговарајуће одлуке Извршног одбора САНУ, где се посебно издвајају други циклус „Стратешки правци развоја Србије у 21. веку" и скуп под насловом *Наука*: *стање и перспективе*. У оквиру обележавања годишњица наших знаменитих академика, 2022. година била је у целости посвећена српском и југословенском архитекти Николи Добровићу (1897–2022), у организацији Одељења уметности САНУ и Архитектонског факултета Универзитета у Београду.

Свечана предавања су одржали академик Иван Гутман и академик Василије Крестић, лауреати *Медаље САНУ* за 2021. годину. Одржане су такође приступне беседе новоизабраних редовних чланова, ка и свечана академија поводом Дана САНУ, када је додељена *Медаља САНУ* за 2022. годину академику Љубомиру Симовићу.

Извршни одбор САНУ и Комисија САНУ за праћење реализације пројекта реконструкције Палате САНУ континуирано су пратили реализацију овог пројекта, која се ближи завршним фазама.

Председништво САНУ, које чини шест чланова Извршног одбора и осам секретара/представника одељења САНУ, одржало је у току 2022. године седам седница, на којима је разматрало и одлучивало о питањима из своје надлежности.

Редовна годишња Скупштина САНУ одржана је 26. маја 2022. године. Ово заседање Скупштине организовано је хибридно; чланови Академије могли су присуствовати седници и електронским путем.

Сва одељења, огранци и одбори САНУ одржавали су редовне састанке.

Детаљније информације о састанцима и активностима Председништва, редовном заседању Скупштине и састанцима и активностима одељења, огранака и одбора могу се наћи, за сада у електронском облику, у *Годишњаку*, који је доступан на сајту САНУ. Њихов значај је изузетно велики, али би њихово тек површно навођење далеко превазишло формат овог излагања.

Финансијски извештај САНУ за 2022. годину дат је у целини у *Годишњаку* САНУ. Подсетио бих на неколико података из овог извештаја. Иако су како средства из буџета, тако и властити приходи остварени у већем износу, одговарајући расходи САНУ су се, у складу са инфлацијом, увећали за 1,6% у односу на приходе, што је покривено приходима из ранијих година. Средства Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности остала су на нивоу претходне године.

У оквиру овог излагања, дужан сам да наведем активности и резултате рада сектора, група и јединица САНУ, Службе САНУ и управника послова, које генерални секретар *ex officio* надзире у име Председништва и Извршног одбора. Са великим задовољством желим да поновим да се и у току 2022. године, у објективно и даље отежаним условима, рад свих организационих делова САНУ одвијао у складу са потребама и у функцији многобројних активности реализованих у извештајном периоду, али и у складу са високим стандардима, који се у том смислу подразумевају и постављају у САНУ.

САНУ је у току 2022. године остварила изузетно богату издавачку делатност. Објављено је укупно 57 издања, рачунајући и издања огранака у Новом Саду и Нишу, као и Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу. По типу публикација, објављено је 10 монографија, 19 зборника радова, девет каталога, 12 појединачних бројева часописа, пет библиографија, једна енциклопедија и други том едиције *Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности*. Више од три стотине аутора публиковало је 256 научних радова у Академијиним издањима. Као и претходних година, тачно за Дан Академије, објављен је *Каталог издања САНУ* за трогодишњи период, од 2020. до 2022. године.

Посебно место међу Академијиним издањима заузимају едиције у издању Председништва САНУ: *Приступне беседе српских академика (1886–1947)*, *Академске беседе*, *Приступна предавања дописних чланова*, *Библиографије чланова САНУ* и јубиларна издања посвећена знаменитим члановима Академије, а 2022. година била је, како је већ наведено, година академика Николе Добровића, што је пропраћено каталогом на српском и енглеском језику *Никола Добровић*: *под заставама модерних покрета* и монографијом *Никола Добровић*: *живот*, *дело*, *време*.

Из штампе су у току године изашле и следеће значајне публикације: монографија *Капитална улагања у научноистраживачку инфраструктуру у Републици Србији у 21. веку*; зборници радова са научних скупова одржаних у САНУ: *Филозофија и наука*, *Паркинсонова болест 2020/2021*, *COVID-19 пандемија*: *поруке*, *нова сазнања и дилеме*, *Српска књижевност у историјама књижевности*, *Романи Добрице Ћосића*; каталози изложби одржаних у Галерији САНУ: поред већ поменутог каталога посвећеног архитекти Николи Добровићу, каталози *Оља Јеврић – композиција и структура* и *Грачаница – сјај уметности у доба краља Милутина*. Такође је објављена трећа књига *Флоре Србије* и 18. том *Живота и дела српских научника*. САНУ је представила своја издања на 65. Сајму књига у Београду.

Издавачки одбор САНУ одржао је у току године десет седница. На седницама су разматрана текућа питања из делокруга рада Издавачког одбора: усвојен је Издавачки план за 2022. годину, разматране су његове допуне и уговори о саиздаваштву

између Академије и других научних институција, а посебна пажња посвећена је правној регулативи и, с тим у вези, предложене су измене и допуне Правилника о издавачкој делатности по питању дистрибуције, онлајн продаје Академијиних издања, броја обавезних примерака које Академија трајно чува и формирање Збирке издања Друштва српске словесности, Српског ученог друштва и Српске краљевске академије, као посебне и неотуђиве целине од изузетног значаја. Збирка публикација је већ у току године пописана, а издања су груписана по Академијиним серијама. Део збирке – Цвијићеве карте, литографски умножене 1902. и 1903. године у Државној штампарији – изложен је на другом спрату Палате САНУ.

С посебном пажњом према издавачкој баштини Академије, која се чува у магацину-депоу, Извршни одбор је формирао Комисију за одређивање броја књига и начина њиховог складиштења. Комисија је после шест месеци поднела Коначни извештај. Своју друштвену ангажованост Српска академија наука и уметности потврдила је сад већ традиционалним даривањем својих издања школским, високошколским, манастирским библиотекама и другим институцијама. Тим поводом поклоњено је око хиљаду публикација у току године.

У складу са досадашњом праксом САНУ да оствари што отворенији приступ јавности, Група за односе с јавношћу и јавно информисање је и у 2022. години настојала да обавештава јавност о свим релевантним активностима Академије. То се чинило кроз објављивање четворомесечних, месечних и недељних програма, као и путем појединачних најава догађаја. Поред тога, често су, кроз саопштења и реаговања, а у сарадњи са медијским кућама, јавности презентовани ставови Извршног одбора, Председништва и појединих одељења САНУ који су од јавног интереса. Све наведене информације, као и многе друге вести о догађајима у Академији, објављиване су на сајту САНУ. Према анализи о медијској експонираности САНУ (коју је урадила агенција „Нинамедиа"), у 2022. години објављено је 9064 прилога о САНУ и њеним члановима.

Из ове анализе се такође сазнаје да је највећи број медијских објава био неутрално интониран када је САНУ у питању, тј. 6793 објаве, у позитивном контексту Академија је споменута у 2169 медијских објава, док је у негативном контексту споменута у 102 објаве. Од дневних штампаних медија, највише објава забележено је у *Политици* (430), *Вечерњим новостима* (238), *Данасу* (160), *Дневнику* (132) и *Блицу* (89). Од периодичних штампаних медија, по броју објава издвајају се НИН (57), *Таблоид* (36), *Нови магазин* (36), *Печат* (34) и *Експрес* (24). САНУ и кључне речи су на националним телевизијама најзаступљеније на РТС1 (218), потом следе: РТ Војводине 1 (36), Хепи ТВ (33), Пинк (26) и Прва телевизија (12). Захваљујемо медијским кућама које су професионално пратиле рад Академије.

Све јединице САНУ – Архив, Библиотека, Аудиовизуелни архив и центар за дигитализацију, Галерија ликовне и музичке уметности, Галерија науке и технике – успешно су обављале редовне послове и уредно испуњавале све своје обавезе, укључујући и рад са бројним корисницима. Најважније информације о раду ових јединица и постигнутим резултатима представљене су у *Годишњаку* САНУ, што важи и за службе САНУ, које су предано и савесно обављале стручно-административне, техничке, финансијске, правне и опште и друге послове, чиме су омогућиле реализацију свих оних активности које обезбеђују како само функционисање, тако и укупан живот Академије.

У закључку, 2022. година била је период обнављања богате активности САНУ која је током године достигла свој завидан капацитет. У оквиру ових активности Академија је увек била свесна друштвене реалности и потребе да изрази полифонију мишљења својих чланова за добробит друштва у коме се налази. Поред тога, САНУ

је била успешна у презентацији ризнице научних и уметничких достигнућа својих чланова, подстичући истовремено сарадњу и у земљи и у иностранству. Била је то година поновног заузимања јединственог места у научном, културном и уметничком простору Србије и формирања платформе за даљи успешан рад."

5. Реч потпредседника САНУ из реда чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука, Одељења медицинских наука, академика Зорана Поповића

„Поштоване колегинице и колеге, чланови Академије,

У овом излагању биће речи о старосној структури чланова САНУ, о буџету Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и начину трошења ових средстава и, на крају, о Дигиталном архиву издања САНУ (ДАИС).

Старосна структура чланова САНУ – мај 2023.

На слици 1 графички је приказана промена бројности чланства Академије у последњих 50 година.

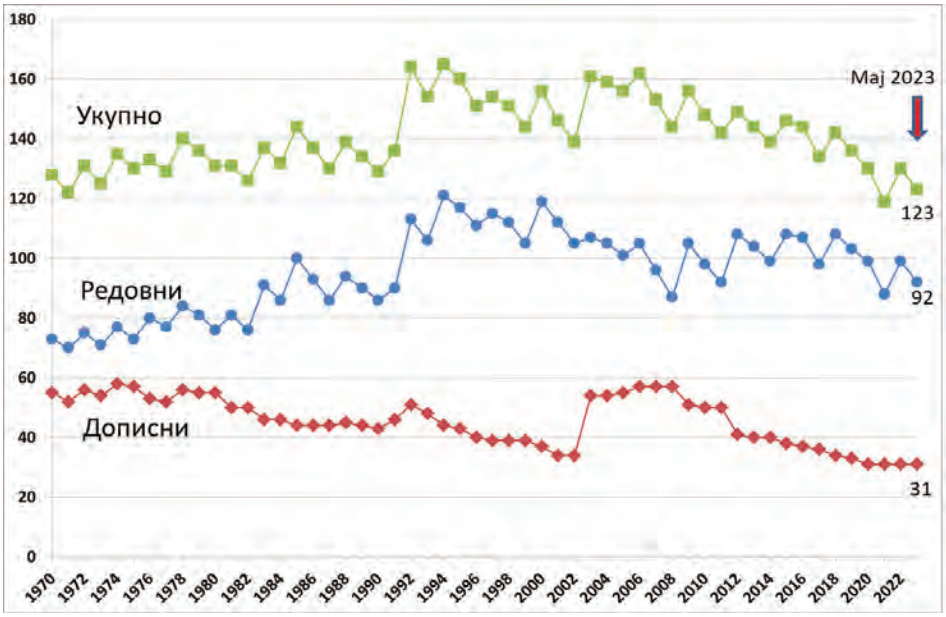

Слика 1. Промена броја чланова Академије у последњих педесет година

Променом Статута Академије бр. 324/8 од 2. јуна 2017. године, број 160 је усвојен као *numerus clausus* за укупно чланство Академије, а број 25 је одређен за *numerus clausus* броја чланова по одељењима Академије. Као што се са слике 1 види, далеко смо од ограничења у погледу чланства. Поред тога, лако је уочљив тренд смањења бројности Академије од око 15 чланова по декади, тако да ову Скупштину дочекујемо са укупно 123 члана Академије (31 дописни и 92 редовна).

Није само бројност оно што нас брине, већ је то, много више, старосна структура наших чланова, која је приказана на слици 2.

Слика 2. Расподела чланова Академије у 2023. години по годинама старости

Од 123 члана, колико Академија данас броји, у категорији оних који још нису отишли у пензију је мање од 20% или само 24 члана. Они имају веће могућности да утичу на токове, не само научних него и свих других активности у овој земљи, а тиме и да директније утичу на рад и углед наше Академије. Ако се узме у обзир да је по важећим законима за науку и образовање праг за одлазак у пензију померен на 70 година (што је веома мали број чланова Академије искористио), број радно активних чланова Академије се повећава на 44 или 35,8% од укупног чланства, што знатно увећава радни капацитет Академије.

На слици 3 приказана је и просечна старост чланова САНУ у мају 2023. године по одељењима. Просечна старост чланова САНУ у мају 2023. године била је 74,06 година.

Слика 3. Просечна старост чланова САНУ по одељењима

Као што се са слике 3 види, просечна старост чланова Одељења уметности је највећа, затим следи Одељење историјских наука и Одељење друштвених наука. „Најмлађе" одељење је Одељење техничких наука, пре свега због великог броја преминулих најстаријих чланова.

Расподела чланова по њиховој старости у 2023. години по одељењима приказана је на слици 4. У најбројнијим одељењима највише чланова је старости између 71 и 75 година (ОМФГН), односно између 66 и 75 година (ОМН). У одељењима историјских наука, друштвених наука и уметности нагомилавање чланства је ка високој старости, што је у наведеним одељењима велика опасност за драстично смањење бројности, а тиме и активности поменутих одељења.

Старосну дистрибуцију по одељењима овде нећу дискутовати у детаљима. Остављам вама да сами изведете закључке.

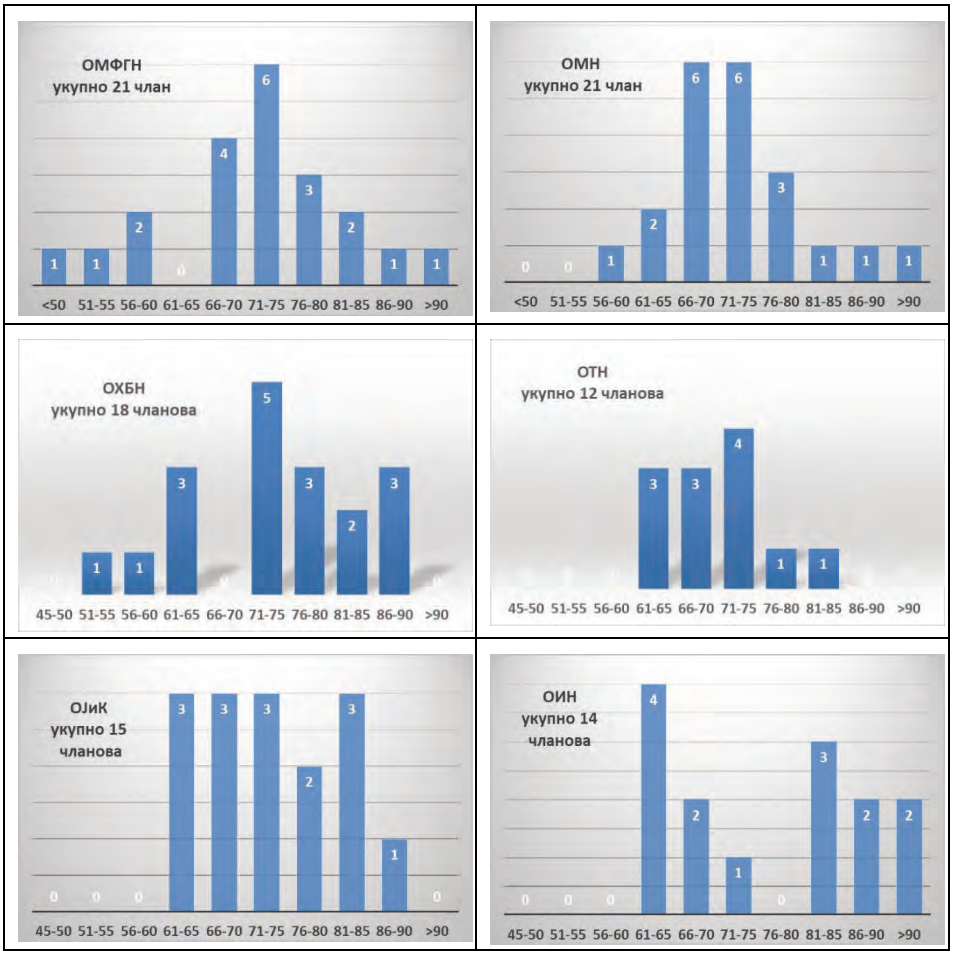

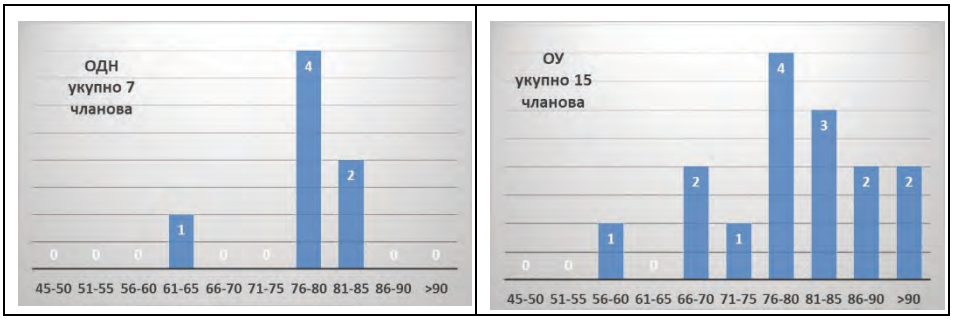

Слика 4. Дистрибуција старости чланова Академије по одељењима – стање у мају 2023.

Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности

Приказ буџета Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности у периоду 2015–2022. године приказан је на слици 5.

Слика 5. Буџет Фонда САНУ за истраживања у науци
и уметности у периоду 2015–2022. године

Као што се са слике 5 види, уочљив је постепени пораст буџета Фонда, који се у последње три године усталио на 66,66 милиона динара. Приказ утрошка средстава Фонда у 2022. години по ставкама дат је у табели 1 и илустрован на сликама 6 и 7. Најпре истичемо да је планирани буџет у потпуности реализован (тачније 99,8%). На неким ставкама дошло је до значајнијих одступања од планираних вредности. Као што се из табеле 1 и на сликама 6 и 7 види, највећи „подбачај" у трошењу средстава у односу на планирана средства је на позицији индивидуалних и одељењских пројеката. Највеће прекорачење је на ставкама: Предавачи, Научни скупови, Концертна активност и Издавачка делатност. У апсолутном износу највеће прекорачење од око 6 милиона динара настало је на ставци Издавачка делатност. Оно се готово редовно

јавља због изузетно велике годишње продукције Академије, а у 2022. години и додатно због значајног повећања цене штампања. Остала прекорачења настала су „због лошег планирања". Наиме, издаци за ставке Предавачи, Научни скупови и Концертна делатност у доба пандемије ковида 19 били су скромно планирани, што се наставило и у 2022. години. Како пандемија више није имала утицаја на активности Академије у 2022. години, наведене активности су се вратиле на ниво које су раније имале, што је било праћено и повећаним утрошком средстава.

Табела 1. Реализација буџета Фонда у 2022. години по ставкама

Трошкови Фонда 2022. године (у динарима)	Планирано	Реализовано	Степен реализације
Академијски одбори	3.005.000	2.165.788	72,1%
Одељењски одбори и пројекти	33.000.000	27.180.656	82,4%
Центар САНУ и Универзитета у Крагујевцу	900.000	900.000	100,0%
Стратешки пројекти САНУ	4.500.000	4.146.614	92,1%
Учешће представника САНУ на састанцима иностраних академија или научних асоцијација	200.000	0	0,0%
Чланарине САНУ у међународним асоцијацијама	500.000	577.686,7	115,5%
Бездевизна размена	500.000	519.296,8	103,9%
Свечани и комеморативни скупови	500.000	525.970,2	105,2%
Предавачи	550.000	1.053.508	191,5%
Циклусна предавања САНУ	500.000	264.275,7	52,9%
Научни скупови	2.000.000	3.551.060	177,6%
Набавка, откуп и конзервација архивалија – Архив САНУ	600.000	599.001,1	99,8%
Набавка и размена стручне литературе – Библиотека	1.700.000	1.675.351	98,6%
Галерија САНУ	1.500.000	1.684.660	112,3%
Концертна активност САНУ	300.000	739.555,2	246,5%
Галерија науке и технике САНУ	900.000	838.584,4	93,2%
Издавачка делатност	6.465.000	12.239.762	189,3%
Билтен Фонда за научна истраживања	800.000	500.000	62,5%
Материјални трошкови научноистраживачког и уметничког програма САНУ	6.640.000	6.640.000	100,0%
Резерва Фонда САНУ	1.600.000	712.487,5	44,5%
УКУПНО ФОНД	**66.660.000**	**66.514.257**	**99,8%**

Слика 6. Приказ реализације буџета САНУ у 2022. години по ставкама

Слика 7. Процентуални приказ реализације буџета САНУ у 2022. години по ставкама

У САНУ се научноистраживачки рад њених чланова одвија и финансира кроз три врсте пројеката.

Стратешки пројекти (почев од 2018. године) замишљени су да подрже нове и оригиналне идеје наших чланова, које би требало реализовати интердисциплинарно, уз учешће и других чланова из истог и других одељења САНУ. У 2022. години финансиран је рад три стратешка пројекта, и то:

1. **Академик Милена Стевановић**: „Проучавање ефекта микроделеције хромозома 22 (22q11) на појаву неуроразвојних поремећаја и неуродегенеративних болести"
2. **Дописни члан Драган Војводић**: „Историја и културно наслеђе српског народа на Косову и Метохији"
3. **Академик Слободан Милосављевић:** „Биомедицински потенцијал новоизолованих дитерпена латекса млечика (Euphorbia L.) са станишта у Србији"

Индивидуални пројекти представљају научни идентитет сваког члана и не подлежу никаквим рестрикцијама. Индивидуални пројекти се финансирају у износу који се утврђује сваке године, а у складу са финансијским планом Фонда. За 2022. годину је усвојено да тај износ буде **300.000 динара**. У 2022. години финансиран је рад 88 индивидуалних пројеката.

Одељењски пројекти се формирају на бази активности одељењских одбора. Ови пројекти се уговарају на период од три године са годишњим износом од **150.000 динара** и истоветним критеријумом за оцену успешности рада на пројекту као у случају индивидуалних пројеката. У 2022. години финансиран је рад укупно 33 одељењска одбора.

Преглед утрошка средстава Фонда за индивидуалне пројекте и пројекте одељењских одбора приказан је на слици 8. Као што се са слике 8 види, укупна реализација по овој ставци за Академију је 82,4%. Највећи „подбачај" у трошењу средстава у односу на планирана средства је у Одељењу за математику, физику и гео-науке и Одељењу историјских наука. Остала одељења су много ефикасније користила средства за ове намене.

Слика 8. Приказ реализације буџета САНУ у 2022. години за индивидуалне пројекте и пројекте одељењских одбора по одељењима

На крају, наводимо да укупно осам руководилаца пројеката одељењских одбора и седам руководилаца индивидуалних пројеката нису поднели извештај о раду у 2022. години, тако да рад на овим пројектима неће бити финансиран у 2023. години. Уз овај број требало би додати још три индивидуална пројекта чији руководиоци нису исказали потребу за финансирањем рада на њиховим пројектима из Фонда.

Преглед броја индивидуалних пројеката и пројеката одељењских одбора по одељењима, а чије се финансирање планира у 2023. години дат је у табели 2.

Табела 2. Преглед броја индивидуалних пројеката и пројеката одељењских одбора по одељењима

Назив одељења	ОМФГН	ОХБН	ОТН	ОМН	ОЈиК	ОДН	ОИН	ОУ	САНУ
Број пројеката одељењских одбора	**3**			**5**	**7**	**4**	**11**	**3**	**33**
Број индивидуалних пројеката	**18**	**15**	**12**	**16**	**4**	**2**	**10**	**11**	**88**
Број чланова одељења	**21**	**18**	**12**	**21**	**15**	**7**	**14**	**15**	**123**

За финансирање рада на 121 (33 + 88) пројекту у 2023. години планирано је укупно 31.350.000 (4.950.000 + 26.400.000) динара.

Расподела утрошка средстава Фонда САНУ за индивидуалне пројекте по ставкама и одељењима у периоду 2020–2022. године дата је на слици 9.

Слика 9. Приказ реализације буџета САНУ у периоду 2020–2022. године за индивидуалне пројекте по одељењима и категоријама

Највише средстава утрошено је на исплату ауторских хонорара истраживачима ван Академије за рад на индивидуалним пројектима. Затим следе трошкови набавке опреме, трошкови за материјал за истраживања и пренос средстава на НИО у којима наши чланови обављају своје истраживачке активности. Трошкови учество-

вања на научним скуповима у земљи и иностранству (путни трошкови) тек су на петом месту укупних трошкова због чињенице да је због пандемије ковида 19 конференцијска активност била драстично смањена.

Расподела утрошка средстава на индивидуалним пројектима по одељењима и ставкама у скали нормираној на 100% дата је на слици 10. Види се да су трошкови за ауторске хонораре готово равномерно распоређени по свим одељењима, да су трошкови набавке опреме доминантни у ОМН, а да су трошкови за набавку материјала за истраживање преовлађујући у ОХБН и ОМН.

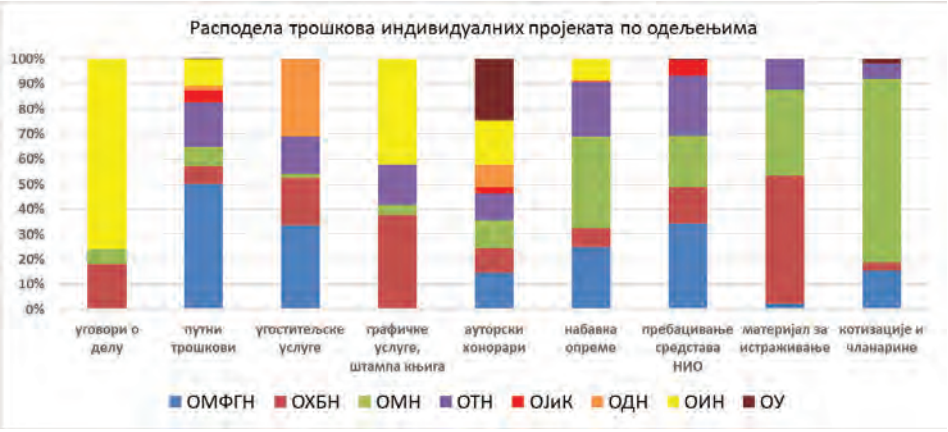

Слика 10. Приказ реализације буџета САНУ у периоду 2020–2022. године за индивидуалне пројекте по одељењима и категоријама на скали нормираној на 100%

Дигитални архив издања САНУ (ДАИС)

Дигитални архив издања САНУ (ДАИС) је заједнички дигитални репозиторијум Српске академије наука и уметности и институтâ чији је оснивач САНУ. ДАИС омогућава отворени приступ издањима САНУ и институтâ САНУ, као и научним радовима сарадника запослених у институтима САНУ. Софтверска платформа репозиторијума прилагођена је савременим стандардима који се примењују у дисеминацији научних публикација и компатибилна је са међународном инфраструктуром у овој области. Екстерна апликација Аутори, пројекти, публикације (APP) омогућава преглед и претраживање података о ауторима и пројектима, пренос метаподатака у друге системе, интеграцију са сервисом Altmetric и приказ података о цитираности у индексним базама података Dimensions, Scopus и Web of Science.

Током 2022. године готово сви институти (од наших осам) потпуно су покрили своје активности на овом дигиталном архиву. Тренутно се на архиву налази 13.970 докумената, од којих су 95% у отвореном приступу (видети слику 11).

У Републици Србији ДАИС је међу највећим репозиторијумима, а сигурно је највећи у области друштвених и хуманистичких наука.

ДАИС је први и за сада једини у Републици Србији добио CoreTrustSeal сертификат (Сертификат за поуздане репозиторијуме).”

Слика 11. Детаљи са веб-портала Дигиталног архива издања САНУ
(датум приступа: 20. мај 2023)

6. Реч потпредседника САНУ из реда чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности, академика Миодрага Марковића

„Поштовани господине председниче, уважене колегинице и колеге академици,

Част ми је и дужност да у својству потпредседника САНУ из реда чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења уметности поднесем на овој редовној годишњој Скупштини Српске академије наука и уметности извештај о три сегмента у делатности Академије

која спадају у делокруг мог рада у оквиру Извршног одбора САНУ. Реч је о активностима четири поменута одељења основана за друштвено-хуманистичке науке и уметност, питањима у вези с научним институтима над којима САНУ има оснивачка права, те међународној сарадњи Академије. С обзиром на то да се извештај односи на 2022. годину, тј. на период који претходи почетку мог мандата, оно што ће бити наведено углавном је засновано на подацима одговарајућих Академијиних служби, чију љубазност и професионалност желим посебно да истакнем.

О начелним питањима која се тичу статуса друштвено-хуманистичких наука и уметничких дисциплина унутар САНУ, међусобног односа одељења Академије која се баве тим дисциплинама, као и околностима остваривања програма њиховог рада, више пута је у сличним приликама исцрпно говорио академик Љубомир Максимовић у својству потпредседника Академије. Те његове беседе објављене су у неколико узастопних бројева Годишњака САНУ, па сматрамо да у овом тренутку нема потребе да се изнова осврћемо на поменута питања. Стога ћемо одмах прећи на преглед најважнијих активности САНУ остварених током 2022. године у домену друштвено-хуманистичких наука и уметности.

Најпре ваља поменути похвалну чињеницу да је одржан већи број научних скупова различитог формата, као и неколико округлих столова, свечаних академија и свечаних предавања. Посебно истичем четири међународне конференције и један међународни скуп. То су: *Међународна конференција ромолошких студија*, одржана од 28. до 30. септембра у организацији Одбора за проучавање живота и обичаја Рома САНУ, као најзначајнији годишњи научни догађај у свету посвећеном ромолошким студијама, затим конференција *Фундаментална* (*основна*) *истраживања и њихов значај за прогрес глобалне заједнице и просперитетни развој савремених држава*, одржана 14. октобра под покровитељством Одељења друштвених наука САНУ, конференција *Интелектуалци*, *јуче и данас*, одржана 24. и 25. новембра на предлог Одељења друштвених наука САНУ, и конференција *Људска права у ванредним ситуацијама*, приређена 8. и 9. децембра уз учешће Одбора за проучавање националних мањина и људских права САНУ. Пето окупљање међународног карактера, тј. поменути научни скуп, носио је назив *125 година од рођења архитекте Николе Добровића* (*1897–2022*), а одржан је 17. и 18. новембра у оквиру обележавања јубилеја знаменитог српског и југословенског архитекте. Од осталих научних скупова истичемо оне који су били посвећени Властимиру Трајковићу, Милану Гролу, Јакову Игњатовићу, као и скуп *Економски*, *својинско-правни и демографски аспекти косовскометохијског питања*, одржан 25. фебруара у организацији Академијског одбора за српско питање. Ту су и четири округла стола: *Књижевни историчар и критичар Светислав Вуловић (1847–1898)*, *Српски књижевници и српско позориште од Првог светског рата до краја XX века*, *Преводи поезије Васка Попе у светској књижевности*, те *Стање и стратегије развоја заштите споменика културе у Републици Србији*. Последњи наведени округли сто, одржан 15. децембра 2022. године, Академија је организовала у сарадњи с Министарством културе РС и Републичким заводом за заштиту споменика културе. Од осталих скупова издвајамо Свечану академију поводом обележавања 100-годишњице рођења Дејана Медаковића, приређену 1. јула, у сарадњи с Вуковом задужбином.

Детаљни подаци о свим наведеним научним и свечаним окупљањима биће доступни у наредном броју *Годишњака*, где ће бити изложене и појединости о одговарајућим, у најмању руку једнако бројним и једнако разноврсним, активностима у области природно-математичких, техничко-технолошких и медицинских наука. У истом броју *Годишњака* биће исцрпно приказана и остала делатност свих одељења САНУ и њихових чланова као основних носилаца научног и уметничког рада Академије, па и одељења која се баве друштвено-хуманистичким наукама и уметношћу.

Када је реч о институтима САНУ, они, сваки у свом домену, испуњавају пројектоване задатке, уз разумљиве разлике у начину организовања и функционисања. Чињеница да је, на осам института чији је оснивач Српска академија наука и уметности и који су, у овом или оном виду, на старању Академије, запослено више од 250 доктора наука сама по себи говори о научном и истраживачком потенцијалу тих установа, које, иако самосталне у многим аспектима свог деловања, ипак егзистирају под окриљем САНУ и доприносе употпуњавању опште слике о њеном деловању. Тај допринос се огледа у успешном раду на научноистраживачким пројектима, међу којима има знатан број оних који се финансирају из Фонда за науку или имају међународни карактер, богатој научној продукцији (примера ради, поменућемо да су сарадници Математичког института, Географског института „Јован Цвијић" и Института техничких наука – за ову прилику добио сам само њихове детаљне податке – публиковали у 2022. години 174 рада у категорији М20), плодној издавачкој делатности, организовању многобројних научних скупова, округлих столова, семинара, предавања и радионица, обављању теренских истраживања и успостављању научне сарадње са сродним установама у земљи и иностранству.

Што се тиче међународне сарадње, и ту се без икаквог претеривања може рећи да је у току 2022. године Српска академија наука и уметности имала богату и разноврсну делатност, која би свакако била још успешнија да није финансијских тешкоћа које представљају највећи фактор ограничења, нарочито у билатералним размена истраживача.

Како је добро познато, наша Академија је већ дуго чланица неколико међународних удружења академија на глобалном, европском и регионалном нивоу. Поменућемо само оне најважније с којима САНУ остварује редовне или повремене контакте. То су: Интеракадемијско партнерство (IAP), Међународни научни савет (ISC), Међународна унија академија (UAI), Европска федерација академија наука и хуманистике (познатија као ALLEA), Европска академија наука и уметности (EASA), Академија подунавске регије (DAC) и Интеракадемијски савет југоисточне Европе (IAC SEE). Поменуте контакте у 2022. години остварили су, пре свега, академик Љубомир Максимовић, у својству потпредседника САНУ, и академик Миодраг Чолић, као представник САНУ у Интеракадемијском партнерству и Међународном научном савету (ISC). Важно је напоменути да су због пандемије и прошле године скоро сви важни скупови међународних удружења академија одржани онлајн. Било је и лепих изузетака. Тако је академик Јасмина Грковић-Мејџор 13. маја учествовала, као представница САНУ, на свечаности обележавања 175-годишњице Аустријске академије наука у Бечу, на којој је, што је посебно вредно помена, изабрана за иностраног члана те академије.

Као и претходних година, и током 2022. године било је активности на билатералној сарадњи с другим националним академијама. Почетком априла САНУ је посетио академик Љупчо Коцарев, председник Македонске академије наука и уметности, а крајем октобра одржан је састанак Извршног одбора САНУ и Извршног одбора Академије наука и умјетности Републике Српске. Треба, такође, поменути да је прошле године Српска академија наука и уметности закључила нови Споразум о научној сарадњи са Академијом наука Исламске републике Иран (АНИРИ), у оквиру ког је утврђен нови Извршни програм сарадње за трогодишњи период (2022–2025).

И за крај, у складу с праксом коју је пре две године увео академик Љубомир Максимовић, следи кратак осврт на активности предузете у САНУ на промоцији уметничког стваралаштва. У Галерији ликовне и музичке уметности у току 2022. године одржано је пет изложби, од којих три у сарадњи с другим институцијама. Прва

од тих изложби била је посвећена модернизму у уметничким делима из Галерије Матице српске, друга великанима српског градитељства – професорима Грађевинског факултета у Београду, трећа архитекти Николи Добровићу, четврта скулпторки Олги Јеврић, а пета живопису манастира Грачанице. Све оне су биле веома запажене и добро посећене. Уз то, у Грачаници и Новом Саду приређене су изложбе новијих радова академика Светомира Арсића Басаре, док је у Крагујевцу и Ужицу гостовала изложба делâ академикâ САНУ у великом формату, насталих у XX веку. Током 2022. године у истој галерији одржано је и 70 концерата, на којима је наступило 120 извођача."

7. Реч председника Огранка САНУ у Новом Саду академика Стевана Пилиповића

„Поштовани господине председниче Српске академије наука и уметности, поштовани часници, поштовани чланови Академије,

Моје излагање ће се мало разликовати од претходних. Пре неколико дана у Новом Саду одржали смо сличан скуп, на којем смо представили све наше резултате, врло исцрпно, а ја сам се, као и ранијих година, определио за презентацију која ће приказати наше најзначајније резултате у Огранку Српске академије наука и уметности у Новом Саду.

Као и претходних година, започели смо нову сезону дешавања у Огранку 17. јануара калиграфском изложбом *Захарије Орфелин*, на којој су представљени сјајни цртежи наших ђака, професора и уметника на тему азбуке и ћирилице. Затим је одржано предавање академика Тибора Варадија приликом представљања његове књиге *Противнародни осмех*.

У Огранку САНУ у Новом Саду је 23. фебруара одржан састанак Извршног одбора САНУ, на којем је било претходно руководство. Након тога, одржана је изложба слика Доротеје Ловре *Тренуци свакодневице*.

Наши нови чланови Српске академије наука и уметности у Огранку одржали су своја предавања, Игор Долинка из алгебре – (*Полу*)*групе*, *алгоритми*, *језици и облици*: *један век бескрајне игре речима*, а колега Владимир Срдић на тему *Хетеростуктурни танки филмови*. То су била изванредна предавања.

Затим је наш секретар Теодор Атанацковић отворио изложбу Милене Ивановић *Борба полова*. У наредном периоду ће функцију секретара Огранка САНУ у Новом Саду обављати дописни члан Слободан Марковић.

У Огранку је одржан научни скуп *Time-frequency representations for function spaces*, који смо организовали колега Теофанов и ја. Имали смо сјајан програм 13. априла, који је колегиница Јелена Јовановић одржала са својом певачком групом „Моба".

Организовано је и неколико научних скупова. Скуп посвећен Фонду за науку и перспективама у науци одржан је ван зграде Академије јер смо проценили да ћемо тако привући бројнију публику.

У сарадњи са Српским лекарским друштвом 18. априла одржан је једнодневни скуп на тему *Терапијски приступ хроничном болу*. Затим смо угостили колегу Вујадина Иванишевића, дописног члана САНУ, који је представио некрополу у Челареву.

Наш сјајни математичар Стево Тодорчевић одржао је 4. маја предавање *Канторов проблем о континуму*, на тему која је врло актуелна и значајна на глобалном нивоу.

Сјајан програм нам је приредио и наш новоизабрани дописни члан Миливој Ненин – одржао је предавање *Над преписком Милоша Црњанског*.

Скуп свих чланова Огранка САНУ је свечана седница која је прошле године одржана 12, а ове 22. маја. Том приликом нам долазе гости. Посебно могу да истакнем колегу Зорана Милошевића, општинског секретара, који је омогућио да Огранак САНУ у Новом Саду добије значајну подршку Покрајинске владе у финансијском смислу.

Уследила је изложба у оквиру манифестације *Музеји за 10*, на којој је приказан избор дела из легата академског сликара Зорана Петровића. Обичај је да, поред колеге Атанацковића, изложбу представи и неко од ликовних критичара.

У Огранку САНУ у Новом Саду је 20. маја гостовао члан Норвешке академије наука Трулс Норби (Truls Norby), који је одржао предавање под насловом *Defects and transport in proton conducting ceramics for energy applications*.

Затим је отворена изложба сликара Предрага Царановића *Златно доба*.

Одржан је још један научни скуп *Одговорности и савремености / Одговорности у савременом друштву*, који је организовао наш дописни члан Алпар Лошонц, уз свесрдну помоћ колегинице Јасмине Грковић-Мејџор.

Затим смо 8. јуна одржали помен *Сећање на академика Душана Чамџраја*. Нисмо то урадили оне године када је требало због пандемије и других околности. Био је то скуп на коме су говориле колеге, његови ученици.

Као што је већ поменуто, у Матици српској одржана је изложба нашег вајара Светомира Арсића Басаре, на којој је било изложено неколико сјајних експоната. Дописни члан Зоран Пауновић организовао је 16. јуна научни скуп посвећен Џејмсу Џојсу – *Траговима Уликса*: *одјеци стваралаштва Џејмса Џојса у српској књижевности*.

У нашој Галерији имали смо 12–13 изложби у току године, које обично трају око две недеље. 16. јуна отворена је изложба *Лумида* три уметника: Милоша Вујановића, Данила Вуксановића и Луке Кулића, а 8. септембра изложба проф. Босиљке Зиројевић Лечић, чланице Савета Галерије.

Дописни члан Миодраг Лома одржао је предавање на тему *Тумачење Хелдерлинове химне на извору Дунава*. Један програм био је посвећен новосадским и даљским данима Јакова Игњатовића. То су били сјајни скупови.

Оно на што сам посебно поносан, а то је Конгрес младих математичара, који први пут организујемо и где учествује око 100 младих математичара. У Србији таквих скупова готово да нема више. То је програм који траје два дана и потпуно је бесплатан.

У Огранку је приређена и изложба Горана Кнежевића *Цртежи*, као и промоција два зборника радова *Тридесет година примене конвенције УН о правима детета – савремени аспекти* и *Срби у Румунији – садашње стање и перспективе*. Испред Одбора САНУ био је академик Тибор Варади, који је предложио и организовао презентацију ових зборника.

Следи предавање проф. др Ненада Димитријевића *Радикално-демократска критика либералног поимања демократије*.

Наш члан и редовни члан Академије Бела Балинт одржао је предавање *Матичне ћелије*: *хемобиологија*, *ex vivo манипулације и клиничка примена од трансплантације до регенеративне медицине са селективном CRP-аферезом*. Сарађујемо и са Српским лекарским друштвом. Једном годишње им обезбедимо термин за одржавање изложбе њихових чланова. Тако је 20. октобра отворена изложба *Medici pro arte XXXI anale*.

Наш новоизабрани члан Велимир Попсавин одржао је предавање насловљено *Развој нових антитуморских агенаса применом биоизостеризма и молекулске хибридизације*.

У част академика Светозара Петровића, одржан је скуп *Теорија књижевности и теорија историје књижевности* у организацији и сарадњи са колегом Борисом Булатовићем.

Сјајно предавање о српској терминологији 18. и 19. века приредила је колегиница Исидора Бјелаковић. Затим је 3. новембра отворена изложба *Quo Vadis*? Миле Гвардиол.

Поводом 75 година од оснивања, представили су нам се руководство и чланови Института за српски језик САНУ.

Посебно бих истакао наш скуп посвећен промоцији књига *Сабрана дела* академика Мира Вуксановића.

Следи изложба Татјане Мартицки, а имали смо и још једно предавање из области математике. У питању је занимљив наслов *Математика и музика* Звонимира Шикића са Свеучилишта у Загребу.

Из области уметности, посебно надахнут разговор са Желимиром Жилником водио је декан Академије уметности у Новом Саду Синиша Бокан.

Још један Скуп свих чланова Огранка САНУ у Новом Саду одржан је 7. децембра.

Дописни члан САНУ Влада Вељковић из Огранка у Нишу гостовао је код нас и одржао предавање *Утицај феномена преноса на перформансе и повећање размере аеробних микробиолошких процеса*. Предавање је одржала и Зорица Хаџић, на тему *Мање познати Васко Попа*.

Изложба Томице Радуловића отворена је 15. децембра, а крајем месеца годину традиционално завршавамо концертом најуспешнијих студената Департмана музичке уметности Академије. То је сјајан концерт најбољих или највише награђених чланова Академије уметности у протеклој години.

На крају свих дешавања, у Новом Саду завршницу године крунише новогодишњи коктел. Одржан је 30. децембра и том приликом смо имали госте из Новог Сада и Београда. То показује да је атмосфера у Огранку САНУ у Новом Саду веома пријатна и да се трудимо да је очувамо у нашем колективу. У том духу бих пожелео да наша узајамна сарадња и убудуће буде што квалитетнија и на што вишем нивоу."

(Излагање председника Огранка САНУ у Новом Саду академика Стевана Пилиповића праћено је презентацијом слајдова на видео-биму у Свечаној сали САНУ.)

8. Усвајање Годишњег извештаја о раду САНУ за 2022. годину, који се налази у *Годишњаку* САНУ за 2022. годину, а који је доступан на интернет презентацији САНУ

Скупштина САНУ је једногласно усвојила Извештај о раду САНУ за 2022. годину.

9. Потврђивање избора академика Злате Бојовић за секретара Одељења језика и књижевности САНУ и дописног члана САНУ Љубинка Раденковића за заменика секретара Одељења језика и књижевности САНУ

Председништво САНУ је одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Злате Бојовић за секретара Одељења језика и књижевности САНУ и дописног члана САНУ Љубинка Раденковића за заменика секретара Одељења језика и књижевности САНУ. Скупштина је потврдила наведене изборе. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић честитао је академику Злати Бојовић и дописном члану САНУ Љубинку Раденковићу на потврђеном избору.

10. Потврђивање избора академика Косте Чавошког за секретара Одељења друштвених наука САНУ и дописног члана САНУ Павла Петровића за заменика секретара Одељења друштвених наука САНУ

Председништво САНУ је одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Косте Чавошког за секретара Одељења друштвених наука САНУ и дописног члана САНУ Павла Петровића за заменика секретара Одељења

друштвених наука САНУ. Са једним гласом против, Скупштина је потврдила наведене изборе. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић честитао је академику Кости Чавошком и дописном члану САНУ Павлу Петровићу на потврђеном избору.

11. Потврђивање избора академика Ивана Јевтића за секретара Одељења уметности САНУ и дописног члана САНУ Јелене Јовановић за заменика секретара Одељења уметности САНУ

Председништво САНУ је одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Ивана Јевтића за секретара Одељења уметности САНУ и дописног члана САНУ Јелене Јовановић за заменика секретара Одељења уметности САНУ. Скупштина је потврдила наведене изборе. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић честитао је академику Ивану Јевтићу и дописном члану САНУ Јелени Јовановић на потврђеном избору.

12. Потврђивање оставке академика Драгослава Маринковића на чланство у Финансијском одбору САНУ и избор чланова Финансијског одбора САНУ

Председништво је на својој III седници од 18. маја 2023. године донело одлуку да предложи Скупштини САНУ потврђивање оставке академика Драгослава Маринковића на чланство у Финансијском одбору САНУ из здравствених разлога. Скупштина САНУ је потврдила наведену оставку. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић захвалио се академику Драгославу Маринковићу на обављеној дужности члана Финансијског одбора САНУ.

Председништво је донело одлуку да предложи Скупштини САНУ да за чланове Финансијског одбора САНУ за наредни четворогодишњи период, почев од 13. јуна 2023. године, изабере академике Љубодрага Димића, Богдана Шолају и Владимира Бумбаширевића и дописне чланове САНУ Бранислава Јеленковића и Павла Петровића. Скупштина је једногласно изабрала академике Љубодрага Димића, Богдана Шолају и Владимира Бумбаширевића и дописне чланове САНУ Бранислава Јеленковића и Павла Петровића за чланове Финансијског одбора САНУ. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић честитао је члановима Финансијског одбора САНУ на избору.

13. Именовање академика Зорана Петровића за представника Одељења техничких наука САНУ у Комисији за задужбине САНУ

Скупштина је именовала академика Зорана Петровића за представника Одељења техничких наука у Комисији за задужбине САНУ. У име чланова САНУ, председавајући академик Зоран Кнежевић честитао је академику Зорану Петровићу на избору.

14. Потврђивање Извештаја Комисије о извршеном попису имовине у 2022. години, Извештаја о финансијском пословању САНУ за 2022. годину (Завршни рачун) и Финансијског плана за 2023. годину, са позитивним Мишљењем Финансијског одбора САНУ

Председништво је усвојило Извештај Комисије о извршеном попису имовине у 2022. години, Извештај о финансијском пословању САНУ за 2022. годину (Завршни рачун) и Финансијски план за 2023. годину, са позитивним Мишљењем Финансијског одбора САНУ, и одлучило да их достави Скупштини на потврђивање.

Скупштина је потврдила наведене извештаје за 2022. годину и Финансијски план за 2023. годину.

15. Утврђивање Програма рада САНУ за 2023. годину

Председништво САНУ је на својим седницама током 2023. године утврдило следеће предлоге: План и Програм рада Огранка САНУ у Нишу за 2023. годину, План рада Огранка САНУ у Новом Саду у 2023. години, План рада Галерије ликовне и музичке уметности САНУ за 2023. годину, План рада Галерије науке и технике САНУ за 2023. годину, Програм рада Библиотеке САНУ у 2023. години, План рада Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу у 2023. години, уз сагласност Сената Универзитета у Крагујевцу.

Скупштина САНУ је утврдила Програм рада САНУ за 2023. годину.

16. Дискусија

У дискусији су учествовали академик Василије Крестић, академик Зоран Кнежевић и академик Радомир Саичић.

* * *

Председавајући академик Зоран Кнежевић на крају се захвалио члановима Академије што су својим присуством увеличали заседање редовне годишње Скупштине САНУ, чиме је она закључена.

Ванредно заседање

Ванредно заседање Скупштине Српске академије наука и уметности одржано је 17. октобра 2023. године. Скупштином је председавао председник Српске академије наука и уметности академик Зоран Кнежевић.

Отварајући ванредну Скупштину, председник САНУ је поздравио све присутне чланове Српске академије наука и уметности.

Од прошлог заседања Скупштине САНУ преминули су академик Федор Хербут и члан САНУ ван радног састава Давид Албахари и Скупштина је минутом ћутања призвала сећања на преминуле чланове.

Српска академија наука и уметности броји укупно 122 члана, 91 редовног и 31 дописног члана. У кворум се, према извештајима одељења̂ САНУ и предлога Извршног одбора САНУ, не рачунају четири члана САНУ, три редовна и један дописни члан: академик Драгош Цветковић из Одељења за математику, физику и гео-науке, академик Видојко Јовић такође из Одељења за математику, физику и гео-науке, дописни члан Радослав Ацић из Одељења хемијских и биолошких наука и академик Дејан Деспић из Одељења уметности. Дакле, потребно је да Скупштини присуствује најмање 60 чланова у радном саставу САНУ.

Ванредној Скупштини САНУ су присуствовала 83 члана, те је остварен потребан кворум за пуноважан рад Скупштине.

У складу са чланом 77 став 6 Статута САНУ одлука под тачком 2 из достављеног дневног реда, тј. одлука о изменама и допунама Статута САНУ, доноси се већином гласова од укупног броја чланова радног састава САНУ умањеног бројем оних чланова САНУ који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини, па је за њено доношење потребно најмање 60 гласова.

Остале одлуке на данашњој ванредној Скупштини САНУ доносе се већином гласова присутних чланова САНУ, па је за њихово доношење потребно најмање 42 гласа.

Свим члановима САНУ достављен је сазив са дневним редом и пропратним материјалом, а уз накнадни позив достављена су и мишљења одељења САНУ. Дневни ред је једногласно усвојен.

Скупштина је затим прешла на рад према усвојеном дневном реду:

1. Избор оверачâ записника

За оверače записника са ванредне Скупштине САНУ предложени су и изабрани академици Мирјана Живојиновић и Богдан Шолаја.

2. Доношење Одлуке о изменама и допунама Статута САНУ

Председништво САНУ је на предлог Комисије за Статут САНУ утврдило предлог Одлуке о изменама и допунама Статута САНУ и донело Одлуку да утврђени предлог достави ванредној Скупштини САНУ на доношење. Одељења САНУ су дала позитивна мишљења на наведени предлог.

Председник Комисије за Статут САНУ академик Слободан Вукосавић дао је крађи приказ предлога промена у Статуту САНУ и начина рада Комисије.

У дискусији су учествовали академици Зоран Кнежевић, Слободан Вукосавић, Часлав Оцић и Коста Чавошки.

Скупштина САНУ је, уз два гласа против, усвојила Одлуку о изменама и допунама Статута САНУ.

Председавајући академик Зоран Кнежевић на крају се захвалио члановима Академије што су присуствовали ванредном заседању Скупштине САНУ, чиме је она закључена.

* * *

Оверени записници сачињених на основу тонских снимака изборне, редовне и ванредне Скупштине САНУ налазе се у Сектору за послове Председништва САНУ.

4. ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТЕМАТИКУ, ФИЗИКУ И ГЕО-НАУКЕ

Састав Одељења

На крају године Одељење је имало у редовном саставу укупно 21 члана, и то 17 редовних и четири дописна члана (академик Иван Гутман, пошто је истовремено и члан Одељења хемијских и биолошких наука, не учествује у гласању). Одељење има једног члана ван радног састава и 13 иностраних чланова.

Секретар Одељења је академик Милан Дамњановић. Заменик секретара Одељења је академик Миљко Сатарић.

Одељење има три одсека: Одсек за математику (председавајући академик Стеван Пилиповић), Одсек за физику (председавајући академик Никола Коњевић) и Одсек за гео-науке (председавајући академик Видојко Јовић).

Нажалост, Одељење је остало без своја два еминентна члана. Академик Милосав Марјановић је преминуо 9. маја, а комеморација је одржана 4. октобра. Академик Федор Хербут је преминуо 25. септембра, док је комеморација одржана 22. децембра.

Скупови Одељења

У току године одржано је девет скупова Одељења у салама САНУ у Београду. Због здравствених услова је уз непосредно, било омогућено и онлајн учешће чланова. Просечна посећеност скупова била је слична као претходних година (у просеку је било присутно 70% од укупног броја чланова у радном саставу, односно 78% од броја чланова који улазе у кворум).

На скуповима су разматрана питања у вези са радом Одељења, што је приказано у каснијим одељцима овог извештаја.

Једна од сталних тема на скуповима Одељења било је подношење усмених и писаних извештаја чланова о учешћу на међународним и домаћим научним скуповима и студијским боравцима у иностранству. У току године чланови Одељења су имали већи број боравака у иностранству, студијских боравака, као и учешћа на скуповима у земљи и иностранству (делимично онлајн).

Одељење је расправљало о издавачкој делатности САНУ и тешкоћама у вези са плановима, билатералној сарадњи САНУ са другим академијама, расподели финансијских средстава додељених Одељењу од стране Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности у 2022. години. Било је речи и о избору новог руководства САНУ, као и повременим нападима на САНУ у медијима. Одељење је подржало кандидатуру свог члана, академика Зорана Кнежевића, за председника САНУ, и он је изабран на Скупштини САНУ 30. марта.

Научни одбори и научноистраживачки пројекти Одељења

Детаљни извештаји о раду одбора и пројеката биће саставни делови *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* за 2023. годину.

Чланови Одељења су радили на 21 индивидуалном пројекту. Поред тога, током године у Одељењу за математику, физику и гео-науке радила су четири одељењска одбора:

1. Одбор за геодинамику Земљине коре (председник академик Владица Цветковић);
2. Одбор за палеофлору и палеофауну (председник академик Милан Судар);

3. Одбор за крас и спелеологију (председник дописни члан Слободан Марковић);
4. Одбор за геохемију (председник академик Видојко Јовић).

Чланови Одељења су учествовали и у раду академијских одбора, при чему су у пет одбора били председници: Академијски одбор за високо образовање – академик Владица Цветковић; Академијски одбор за селен и магнезијум – академик Видојко Јовић; Академијски одбор за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића – академик Федор Месингер; Академијски одбор за науку – академик Зоран Кнежевић (у току године је за председника овог одбора изабран академик са другог одељења); Академијски одбор за сарадњу са нашим научницима и уметницима у иностранству – академик Зоран Радовић, заједно са академиком Живорадом Чековићем из Одељења хемијских и биолошких наука.

Научни и други скупови у организацији Одељења

Током године Одељење је учествовало у организацији следећих скупова:

1. *Свечана академија посвећена обележавању стогодишњице рођења академика Зорана Ј. Максимовића*, одржана 20. марта у Свечаној сали САНУ;
2. *21. симпозијум физике кондензоване материје* (СФКМ), одржан у САНУ, од 26. до 30. јуна, у организацији САНУ, Физичког факултета Универзитета у Београду, Института за нуклеарне науке „Винча" и Института за физику. Једна сесија је била посвећена седамдесетогодишњици рођења академика Милана Дамњановића;
3. *Девета међународна школа и конференција о фотоници − PHOTONICA 2023* (*IX International School and Conference on Photonics*), одржана од 28. августа до 1. септембра у просторијама Српске академије наука и уметности. Свечано отварање је приређено 28. августа у Свечаној сали САНУ;
4. *Комеморативни скуп посвећен академику Милосаву Марјановићу*, одржан 4. октобра у Свечаној сали САНУ;
5. *Двадесета конференција астронома Србије*, у организацији Астрономске опсерваторије Београд и Катедре за астрономију Математичког факултета Универзитета у Београду, одржана од 16. до 20. октобра у просторијама Српске академије наука и уметности;
6. *Комеморативни скуп посвећен академику Федору Хербуту*, одржан 22. децембра у Свечаној сали САНУ.

Предавања у организацији Одељења

Током претходне године у организацији Одељења су одржана следећа предавања: 24. маја је професор емеритус Томазо Руђери (Prof. Tommaso Ruggeri), један од најистакнутијих европских научника у области математичке физике, одржао предавање „Нове границе у неравнотежној термодинамици" у Свечаној сали САНУ, док је 25. октобра инострани члан САНУ Иван Божовић одржао предавање „Алхемија XXI века: дигитална синтеза квантних материјала" у Свечаној сали САНУ.

Публикације

У току године објављен је *Билтен математичке садржине*, бр. 48, чији је уредник академик Градимир Миловановић.

Међународна сарадња

Међународна сарадња у току године била је плодна и одвијала се претежно у виду индивидуалне сарадње чланова Одељења са колегама из иностраних институција, као и учешћем на више међународних и домаћих скупова са међународним учешћем, или током студијских боравака у иностраним центрима, најчешће по позиву.

Треба истаћи да је плодна сарадња била са Бугарском, Словачком и Румунском академијом наука и Словеначком и Македонском академијом наука и уметности. Сарадња на билатералној основи између САНУ и других академија наука дата је у извештају о међународним активностима САНУ у овом *Годишњаку*.

Именовања и признања

Академик Зоран Кнежевић је изабран за председника САНУ. Он је добио и Златну медаљу од Академије наука и умјетности Републике Српске у знак признања за велики допринос сарадњи САНУ и АНУРС (истовремено су Медаљу добили и академици Владимир Костић и Љубомир Максимовић). Академику Стевану Пилиповићу је Друштво математичара Македоније доделило Плакету за изванредан допринос развоју математике у Македонији. Дописни члан Слободан Б. Марковић добио је Награду „Милутин Миланковић“ за допринос развоју науке у АП Војводини. Дописни члан Слободан Б. Марковић је добитник Награде за научну изузетност као најцитиранији научник у АП Војводини за 2022. годину у области природних наука, подобласт за физику, хемију и физичку географију.

Институти на старању Одељења

На старању Одељења за математику, физику и гео-науке (уз помоћ Одељења техничких наука) налази се Математички институт САНУ. Дописни члан Игор Долинка и академик Теодор Атанацковић (као председник) су чланови Управног одбора, а академик Стеван Пилиповић (као председник), академик Драгош Цветковић и академик Градимир Миловановић су чланови Научног већа.

Делатност чланова Одељења

Академик Драгош Цветковић је редовни професор Електротехничког факултета у Београду у пензији. У оквиру САНУ руководи пројектом “Spectral recognition of graphs”. Из здравствених разлога радио је са смањеним ангажовањем.

Академик Федор Месинџер је редовни професор у пензији Физичког факултета у Београду. Руководи пројектом САНУ „Нумеричка симулација времена и климе“ и председник је Академијског одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића. Члан је Академијског одбора за енергетику.

Један је од уредника часописа *Meteorology and Atmospheric Physics*, који издаје *Springer*. Члан је Европске академије са седиштем у Лондону (Academia Europaea), као и Међународне евроазијске академије наука (International Euroasian Academy of Sciences), са седиштима у Хелсинкију, Москви и Пекингу. Има почасно звање „fellow“

Америчког метеоролошког друштва. Наставио је сарадњу са Националним центром за науке околине (INPE, Cachoeira Paulista, SP), Бразил, где је боравио од 23. маја до 2. јула. При томе је посетио и Катедру за метеорологију Савезног универзитета у Рио де Жанеиру, где је 28. јуна одржао предавање "Cut-cell Eta model: History and Challenges overcome". Затим, одржао је предавање 22. фебруара на Колоквијуму за механику Математичког института САНУ под насловом „Прогноза времена као проблем нумеричке интеграције: Историја, изазови, и успешност Ета модела". На Годишњој скупштини Европске геофизичке уније (EGU), одржаној од 23. до 28. априла у Бечу (Аустрија), одржао је предавање "Cut-cell Eta ensemble skill vs. ECMWF: Lessons learned", као и на симпозијуму „Дани дијаспоре и (академских) пријатеља (Црне Горе)", одржаном 18. и 19. октобра у Подгорици (Црна Гора). Упућен од стране Извршног одбора САНУ, учествовао је на „Европској конференцији о клими" (Warsaw ECC), у организацији Немачке академије наука „Леополдина" и Пољске академије наука у Варшави 15. и 16. маја. Ту је уз остале учеснике учествовао у разматрању и усвајању „Саопштења" о утицајима промена климе у току на разне области човекових активности, о могућностима ублажавања ових утицаја и прилагођавања на њих. Објавио је рад у престижном часопису *Boundary-Layer Meteorology*, затим у коауторству у угледном *Journal of Big Data*, и најзад, на позив уредника, рад "Cut-cell Eta Model: History and Challenges Overcome" у „open access" часопису *Anuário do Instituto de Geociências* Савезног универзитета у Рио де Жанеиру. Објавио је и три прегледна чланка, један са Аном Вуковић Вимић у зборнику предавања са научног скупа САНУ, други, са више коаутора, "Sergej Zilitinkevich: Memory Notes of Colleagues and Friends" у *Boundary-Layer Meteorology*, и трећи у зборнику предавања са симпозијума Црногорске академије наука и умјетности у Подгорици.

Академик Никола Коњевић је професор емеритус Универзитета у Београду и наставник на докторским студијама Физичког факултета на смеровима Фотоника и ласери и Физика јонизованог гаса и плазме. Руководи пројектом САНУ „Облици и помераји спектралних линија у гасној плазми и гасним електричним пражњењима". Члан је Одбора за задужбине САНУ и руководи Одсеком за физику Одељења за математику, физику и гео-науке. Оснивач је и председник Управног одбора Задужбине Николе Коњевића и Ружице Грегорић Коњевић. Четири студента тренутно примају ову стипендију, а ове школске године на сајту САНУ објављен је конкурс за доделу стипендија за 2023/2024. годину. Стипендију је добило четири студента.

Придружени је уредник *Часописа за примењену спектроскопију*, који се издаје у Минску на руском језику као *Журнал прикладной спектроскопии*, а у енглеском преводу као *Journal of Applied Spectroscopy*, који издаје *Springer*. Придружени је уредник часописа *Spectrochimica Acta*, *Part B*, *Elsevier*. У току године објавио је четири чланка (један прегледни) у врхунским међународним часописима.

Академик Ђорђе Шијачки је научни саветник у пензији Института за физику у Београду. У САНУ је члан Одсека за физику, Академијског одбора за науку и Академијског одбора за климатски систем Земље и дело Милутина Миланковића. Члан је Комисије за сарадњу са ЦЕРН-ом Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Представник је Србије у Европском комитету за будуће акцелераторе (European Committee for Future Accelerators). Представник је Србије у Управном одбору Колаборације АТЛАС на Великом сударачу хадрона у ЦЕРН-у, и руководи српским тимом на експерименту АТЛАС. Члан је Међународног координационог комитета „Марсел Гросман" конференције (Marsel Grossmann Meeting on

General Relativity, Gravitation and Relativistic Field Theories). Био је члан Организационог комитета престижне међународне конференције "Large Hadron Collider Physics" (LHCP2023), и међународног скупа "Exploring Quark-Gluon Plasma through Soft and Hard Probes", одржаних у Београду. Члан је Светске академије уметности и науке (WAAS), члан Европске академије (Academia Europaea, AE) са седиштем у Лондону, председник Српског огранка AE и почасни члан Академије инжењерских наука Србије (АИНС).

У току године, у оквиру АТЛАС колаборације, има 123 рада публикована у водећим међународним часописима.

Академик Стеван Пилиповић је професор емеритус Универзитета у Новом Саду. У САНУ је председник Огранка САНУ, члан Извршног одбора САНУ, члан Одбора за науку и руководилац пројекта САНУ „Једначине са сингуларитетима кроз методе функционалне анализе". Ментор је једне одбрањене докторске дисертације на Математичком факултету Универзитета у Београду, а води два студента на докторским студијама.

Потпредседник је Српског математичког научног друштва, члан Управног одбора Математичког друштва САНУ, председник Већа Докторске школе математике у Србији. Члан је редакција осам часописа (четири домаћа и четири иностранa, пет са СЦИ листе, у два је главни уредник). Објавио је шест научних радова. Одржао је предавања по позиву на шест конференција, а са проф. Н. Теофановим у Огранку САНУ у Новом Саду организовао је конференцију "Harmonic Analysis, Spaces and Operators" (19–21. април). Друштво математичара Македоније је академика Стевана Пилиповића наградило Плакетом за изванредан допринос развоју математике у Македонији.

Академик Видојко Јовић је редовни професор Рударско-геолошког факултета у Београду, у пензији. У САНУ је председник Одбора за геохемију, руководилац Академијског одбора за селен и магнезијум, члан Одбора „Човек и животна средина", члан Одбора за палеофлору и палеофауну, уредник *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* и *Bulletin of Scientific and Art Research – Annual Report*. Руководилац је пројекта у САНУ „Микроелементи у решавању геолошких проблема". Председник је Управног одбора Фондације „Драгослав Срејовић", члан Управног одбора Фонда Зоре и др Велибора Поповића, члан Савета Архива САНУ и члан Савета Галерије науке и технике САНУ.

Члан је уређивачких одбора часописа *Геолошки анали Балканског полуострва*, *Зборник Матице српске за природне науке*, *Phlogiston*, *Ecologica*, *Српска наука данас*. Члан је Стручно-научног већа Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, члан Савета Истраживачке станице „Петница", члан Програмске комисије за геологију Истраживачке станице „Петница", члан Управног одбора Вукове задужбине и Друштва „Ecologica", члан Научног савета Задужбине „Андрејевић" и почасни председник Огранка Вукове задужбине у Баваништу.

Академик Стево Тодорчевић је научни саветник Математичког института САНУ. Током године у САНУ је био члан Академијског одбора за науку. Бавио се истраживањима у оквиру пројекта САНУ Ф-194 „Дескриптивна комбинаторика". Објавио је четири научна рада у водећим међународним часописима из математике. Филдсов институт у Торонту га је одабрао за предавача у оквиру своје престижне серије "Distinguished Lecture Series", коју је испунио са своја три предавања. Одржао

је три пленарна предавања на важним научним скуповима из области комбинаторике и теорије скупова и био члан уређивачких одбора четири водећа међународна часописа из области математике.

Академик Градимир Миловановић је редовни професор Електронског факултета Универзитета у Нишу, у пензији. Предаје на докторским студијама на Електротехничком факултету Универзитета у Београду, Природно-математичком факултету у Крагујевцу и Природно-математичком факултету у Косовској Митровици. Члан је Научног већа Математичког института САНУ, члан Издавачког одбора САНУ, члан Стручног савета Галерије САНУ, члан Уређивачког одбора *Српске енциклопедије* и члан Академијског одбора за историјат и објављивање академских беседа.

Главни је уредник у часописима *Bulletin*, *Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles*, *Sciences mathématiques* (САНУ) и *Publications de l'Institut Mathématique* (Математички институт САНУ), уредник (Associate Editor) у часописима са *SCI* листе: *Optimization Letters* (Springer), *Annals of Functional Analysis* (Springer), *Applicable Analysis and Discrete Mathematics* (Електротехнички факултет у Београду) и *FILOMAT* (Природно-математички факултет у Нишу), као и члан редакција више часописа у Србији, Бугарској, Румунији, Јерменији, Индији, Ирану, Хрватској и Турској. У САНУ ради на индивидуалном пројекту Ф-96 под насловом „Интерполациони и квадратурни процеси засновани на теорији ортогоналности". Учествовао је у комисијама за одбрану докторских дисертација на универзитетима у Нишу и Крагујевцу.

У току године објавио је 15 научних радова (13 у часописима са *SCI* листе, једно поглавље у монографији међународног значаја и један рад у зборнику радова са међународне конференције). Одржао је три пленарна предавања: "Complex orthogonality on the semicircle and numerical integration and differentiation" на *The 6th Mediterranean International Conference of Pure & Applied Mathematics and Related Areas* у Паризу; "Orthogonal Laurent-Gegenbauer polynomials on the semicircle and the corresponding quadratures of Gaussian type" на интернационалној конференцији *Data Analytics*, *Networks and Approximation (DANA 2023)* у Русији и "Orthogonality on the unit semicircle in the complex plane, Part II" на *XIII Symposium Mathematics and Applications* у Београду.

Поводом 75. рођендана академика Миловановића у Врњачкој Бањи је од 21. до 24. јуна одржана *International Mathematical Conference Analysis*, *Approximations and Applications* (AAA2023), у организацији Природно-математичког факултета из Крагујевца, уз суорганизаторе (САНУ, Универзитет у Крагујевцу, Природно-математички факултет у Нишу, Математички институт САНУ и Факултет техничких наука у Чачку). Конференција је окупила велики број научника из Србије и иностранства.

Академик Милан Дамњановић је професор емеритус Универзитета у Београду и наставник на мастер и докторским студијама физике Физичког факултета, на смеру Квантна и математичка физика (координатор смера). Наставник је на докторским студијама Аристотеловог универзитета у Солуну (мастер програм Nanoscience & Nanotechnology), где држи курс "Models and Theories of Molecular Dynamics Processes" (ове године онлајн). У САНУ је секретар Одељења за математику, физику и гео-науке, члан Одсека за физику, носилац пројекта Ф-93 „Проблем H-репрезентабилности", те члан Одбора за високо образовање, Одбора за науку и Одбора за материјале.

Током године у фокусу истраживања му је била топологија енергетских зона нискодимензионалних кристала. Објављени су нови резултати, и развијани нови потпрограми компјутерског кода POLSym за подршку овом истраживању. Учествовао је

на три конференције, при чему је једна секција „Симпозијума физике кондензоване материје" (Београд, 26–30. јун) била посвећена његовој годишњици.

Академик Миљко Сапарић је редовни професор у пензији на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду. Наставио је рад на пројекту „Биофизички аспекти мултифункционалности микротубула у живим ћелијама" у САНУ. Обављао је послове заменика секретара Одељења за математику, физику и гео-науке. Изабран је за члана Одбора САНУ за образовање. Активан је члан Савета Универзитета у Новом Саду. Члан је Управног одбора Националног института за физику у Земуну. Од ресорног министарства је постављен за члана Управног одбора Института техничких наука САНУ. Изабран је за члана комисије из домена физике у Одбору за *Српску енциклопедију*. Члан је Комисије Матице српске за доделу Пупинове награде студентима за најбоље дипломске и мастер радове из области физике, физичке хемије и електротехнике.

У току године наставио је рад на изучавању унутарћелијске сигнализације која се одвија посредством јона калцијума. Специјалан нагласак се односи на сигнализацију код цилија и фагела еукариотских ћелија. Идентификована је привидно парадоксална појава да се сигнали у овим, скоро једнодимензионалним органелама, крећу брже него калцијумови јони који сигнале преносе. У другом делу анализе разматран је механизам брзог баферовања јона калцијума садржаних у локализованим таласима, носиоцима информационих сигнала. Најважнији брзи бафер је протеин Калмодулин који захвата неколико јона калцијума чиме се одвија фреквентно и амплитудно декодирање сигнала. Публиковао је два чланка у међународним часописима, а резултати су саопштени на „Симпозијуму физике кондензоване материје" (Београд, 26–30. јун).

Академик Зоран Кнежевић је научни саветник у пензији, председник САНУ, члан Академијског одбора за науку, Академијског одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића и Академијског одбора за српско питање, руководилац Академијиног пројекта 010170 (Ф-187) „Динамика тела Сунчевог система". Члан је Уређивачког одбора часописа *Serbian Astronomical Journal*. Предавач је на докторским студијама на Математичком факултету Универзитета у Београду.

У току године је у оквиру Академијиног пројекта Ф-187 радио на идентификацији секуларних резонанци шестог реда. Одраније је познато да је комбиновањем фреквенција орбиталне лонгитуде перихела и лонгитуде чвора које дефинишу линеарне секуларне резонанце, могуће извести изразе за један број нелинеарних секуларних резонанци четвртог реда дозвољених Даламберовим правилима. Сада је, међутим, показано да је додавањем Козаијеве резонанце могуће извести изразе за све резонанце четвртог реда, па је исти алгоритам, поступком екстраполације, примењен и за добијање одговарајуће листе секуларних резонанци шестог реда.

Учествовао је на међународном научном скупу "Complex Planetary Systems II (CPS II): Latest Methods for an Interdisciplinary Approach (Kavli – IAU)", одржаном у Намуру (Белгија) од 3. до 7. јула, на којем је одржао предавање под насловом "Secular resonance maps" и учествовао по позиву на специјалној сесији скупа поводом одласка у пензију проф. Ан Леметр (Anne Lemaitre). У Огранку САНУ у Новом Саду 27. септембра одржао је предавање под насловом „Судари астероида са Земљом", а на Астрономском кампу на Летенци је 15. јула одржао предавање полазницима кампа на тему организације, рада и избора у САНУ. О издањима САНУ говорио је на две Трибине Библиотеке САНУ и на Међународном сајму књига у Београду. На предизборној конференцији САНУ представио је програм рада с којим је учествовао на

изборима за председника САНУ, а након избора, у својству председника САНУ, одржао је беседе на Годишњој скупштини САНУ и на свечаности поводом обележавања Дана САНУ. Испред Академије поздравио је укупно 45 скупова, свечаности, трибина и изложби.

Академик Зоран Радовић је редовни професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији. Координатор је докторских студија Физичког факултета за област Физика кондензоване материје и наставник на предметима Методе квантне теорије поља у физици кондензоване материје и Физика суперпроводности. У САНУ води пројекат Ф-87 „Физика суперпроводника". Члан је Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, председник је Академијског одбора за сарадњу са нашим научницима и уметницима у свету и члан Академијског одбора за материјале.

Истражује у области физике суперпроводника. Рецензент је за научне часописе *Physical Review Letters* и *Physical Review B*. У току године је објавио један научни рад у водећем међународном часопису.

Академик Милан Судар је редовни професор Рударско-геолошког факултета у пензији. У току године био је члан Академијског одбора за науку, Стручног савета Библиотеке САНУ, председник Одбора за палеофлору и палеофауну САНУ и члан Одбора за геодинамику САНУ. Руководио је, а и радио у оквиру тема одељењског Одбора за палеофлору и палеофауну Србије (Ф-12). У оквиру одељењског Одбора за геодинамику руководио је пројектом Ф-22, а учествовао је у раду самог одбора (Ф-9), као и пројекта Ф-17. Потпредседник је Комисије за стицање научних звања Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (МНТРИ РС). Члан је уређивачких одбора часописа *Геолошки анали Балканскоїа йолуосшрва* (Београд) и *Geologija* (Љубљана, Словенија).

Активно је учествовао у раду међународних научних организација као што су нпр. Pander Society (у саставу Међународне палеонтолошке асоцијације – IPA), IUGS: Subcommission on Triassic Stratigraphy (STS), четири посебне STS Boundary Working Groups, Triassic and P/Tr Working Groups, итд. Руководилац је два међународна заједничка истраживачка пројекта САНУ са академијама Румуније (РА) и Словеније (САЗУ). У току ове године, наставио је рад на комплексним проучавањима палеозојских и тријаских конодоната, као и мезозојских фораминифера. Постигнуте резултате својих истраживања примењивао је у разноврсним истраживањима проблематике палеозојске и мезозојске стратиграфије/биостратиграфије, литостратиграфије, реконструкције еволуције палеогеографских односа и интерпретације палеосредина, геодинамике, офиолитског меланжа и др. Текуће године учествовао је такође и у поновним, рекогнизирајућим истраживањима мезозоика на теренима ЈЗ Србије (планине Златибор и Златар) и региона источне Србије где је у оквиру бројних локалитета покушао поставити и евендирати нове локалности за будућу сарадњу са међународним тимовима истраживача. Поред тога, остварена су и заједничка теренска проучавања творевина млађег фанерозоика (мезозоика – тријаса и доње креде) преко пројеката међуакадемијске сарадње како западне, тако и источне Србије, као и терена Румуније и Словеније.

Објавио је пет библиографских јединица, од којих су три рада публикована у категорији националног часописа међународног значаја (М24), а такође су објављена и два апстракта, саопштења у два зборника међународних научних конференција (М34).

Академик Миодраг Матељевић је редовни професор Математичког факултета Универзитета у Београду, у пензији. Предаје на докторским студијама на Математичком факултету Универзитета у Београду. У САНУ је радио на индивидуалном пројекту „Специјална поглавља комплексне анализе и примене: хармонијска и квазиконформна пресликавања“ (Ф-120).

Уредник је у часописима *Applicable Analysis and Discrete Mathematics* (издавач Електротехнички факултет Универзитета у Београду), *FILOMAT* (издавач Природно-математички факултет Универзитета у Нишу), *Publications de l'Institut Mathématique* (Математички институт САНУ), *Kragujevac Journal of Mathematics* (издавач Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу). Рецензирао је неколико радова за *BMMA*, *AIMS Mathematics*, *Journal of Inequalities and Applications (JIA)*, *APPL ANAL DISCR MATH (AADM)*, *Symmetry*, *Sigma Mathematics*, *Axioms*, *JMI*, *Symmetry*, *Indagationes Mathematicae*, *Filomat*, *JKM*, *Method X*, *Scientia.*

У току године објавио је осам чланака (у часописима са *SCI* листе: *Bull. Malays. Math. Sci. Soc*, *Results Math*., *Georgian Mat J*, *Filomat*, *Proc. Edinb. Mat S*, *Journal of Big Data*). Био је председник Програмског одбора „XIII симпозијума: Математика и примене 2023“ на којем је учествовао са два пленарна и два коауторска саопштења. Одржао је велики број предавања на Семинару за комплексну анализу Математичког факултета у Београду која се односе на геометријску теорију функција и квазиконформна пресликавања. Учествовао је у комисијама за одбрану једне докторске дисертације на Универзитету Црне Горе и више мастер радова и докторских дисертација у земљи. Руководи Семинаром за комплексну анализу Математичког факултета у Београду.

Академик Владимир Ракочевић је редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу. У САНУ је руководилац индивидуалног пројекта Ф-177 „Фиксне тачке за пресликавања на разним просторима” и секретар Огранка САНУ у Нишу. Придружени је уредник часописа *Axioms* (где је био главни уредник за две свеске), који се издаје у Швајцарској, као и часописа *Fixed Point Theory*, који се издаје у Румунији. Одржао је предавање по позиву на међународној конференцији AAA 2023. У току године објавио је 11 радова у међународним часописима.

Академик Владица Цветковић је редовни професор на Рударско-геолошком факултету у Београду (РГФ) и шеф Лабораторије за скенирајућу електронску микроскопију. У САНУ је у току године обављао функцију председника Одбора за геодинамику Земљине коре и руководиоца пројекта „Проучавање офиолитских појасева Вардарске зоне, Динарида и Карпато-балканида“, а налазио се и на дужности председника Академијског одбора за високо образовање САНУ, члана Комисије за организацију посебних циклуса предавања у САНУ, као и члана Академијског одбора за српско питање и Академијског одбора за енергетику.

Своја научна истраживања је у току године великим делом обављао у оквиру пројекта “RECON TETHYS” Фонда за науку Републике Србије. Објавио је шест радова у часописима са *SCI* листе (два M21a, један M21 и три M23 /два рада су из 2022. али нису била приказана/), уредио је специјални број *Геолошких анала Балканскоīа йолуосшрва* (84/1/), одржао два уводна предавања на међународним скуповима одржаним у Србији (M34), и једно пленарно саопштење с националног скупа (M63). Поред тога, објавио је и један рад у националном часопису (M41), као и своју академску беседу (издање из 2022). Тренутно је ментор на три докторске дисертације на РГФ-у. Председник је Управног одбора Географског института САНУ „Јован Цвијић“.

Дойисни члан Бранислав Јеленковић је научни саветник у пензији Института за физику и наставник на докторским и мастер студијама на Физичком факултету, на докторским студијама на Електротехничком факултету Универзитета у Београду, као и на програмима докторских студија при Универзитету у Београду, Биофотоника и Биофизика. Руководи са два билатерална програма САНУ, програмом са Румунском академијом наука „Нелинеарна микроскопија са фемтосекундним ласером за унапређење слика биолошких узорака и детекцију“ и програмом са Мађарском академијом наука „Класична и квантна биофотоника“.

Био је гостујући професор на Масачусетском институту за технологију. Био је ментор на једној докторској дисертацији која је одбрањена на Електротехничком факултету Универзитета у Београду и једне мастер тезе одбрањене на Физичком факултету Универзитета у Београду. Кординатор је пројекта “Twinning for excellence of the Serbian Research Center for quantum biophotonics” (2022–2025) који је део програма “Horizon Europe”. Објавио је два чланка у часописима са рецензијом.

Дойисни члан Слободан Марковић је редовни професор Департмана за географију, туризам и хотелијерство на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду. У САНУ је председник Одељењског одбора за крас и спелеологију, члан Академијског одбора за науку, Академијског одбора за село, Академијског одбора за енергетику, Одељењског одбора за динамику Земљине коре и Одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића. Руководилац је Академијиног пројекта Ф-178. Добитник је Награде „Милутин Миланковић“ за допринос развоју науке у АП Војводинии и Награде за научну изузетност као најцитиранији научник у АП Војводини за 2022. годину у области природних наука, подобласт за физику, хемију и физичку географију. Изабран је за гостујућег професора Универзитета Црне Горе. Иницирао је организовање и био председник Научног одбора међународне научне конференције „Природни ресурси и ризици у животној средини: пут ка одрживој будућности“ одржане у октобру у Огранку САНУ у Новом Саду. Био је на једномесечном студијском боравку у Кини (Фуџијан нормални универзитет). Учествовао је на научним конференцијама у Бечу у Аустрији, Сегедину у Мађарској, Подгорици у Црној Гори, као и Ватри Дорнеи и Орадеи у Румунији.

Током године је објавио 10 чланака из категорије М20 Министарства науке и технолошког развоја. Према цитатним базама *Web of Science*, *SCOPUS* и *Google Scholar* био је цитиран 545, 694, односно 898 пута у 2023. години.

Дойисни члан Жељко Шљиванчанин је научни саветник Института за нуклеарне науке „Винча“ и наставник на докторским студијама Физичког факултета на смеровима Квантна и математичка физика и Физика кондензоване материје. Био је један од организатора „21. симпозијума физике кондензоване материје“ (СФКМ) – традиционалне конференције из физике кондензоване материје, која је одржана крајем јуна у Палати САНУ. У сарадњи са др С. Ставрићем из Института за нуклеарне науке „Винча“ и истраживачима са Универзитета у Трсту (Италија), објавио је заједнички рад у угледном часопису *Carbon*, у којем су, комбинацијом модерних експерименталних и теоријских метода, описани микроскопски механизми образовања наноструктура кобалта на графену синтетисаном на никлу.

Дойисни члан Игор Долинка је редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, где је шеф Катедре за алгебру и теоријско рачунарство. У САНУ руководи индивидуалним пројектом Ф-121 „Проблеми комбинаторне теорије полугрупа и група“. Члан је Матичног одбора МПНТР (од октобра,

МНТРИ) за математику, компјутерске науке и механику, као и Управног одбора Математичког института САНУ. Уредник је часописа *Publications de l'Institut Mathématique* у издању Математичког института САНУ. У току године публиковао је два научна чланка (оба категорије М21, у укупном обиму од 199 страна, од којих је један заправо обимна студија од 180 страна у престижој публикацији *Dissertationes Mathematicae* Пољске академије наука). У фебруару и мају месецу био је главни организатор другог и трећег састанка у серији једнодневних међуфакултетских семинара ЛАДИС (Логичко-алгебарско-дискретни сусрети) у Огранку САНУ у Новом Саду, односно на матичном Природно-математичком факултету (у другом случају у сарадњи са Друштвом математичара Новог Сада, као део манифестације „Пролећни фестивал математике"). У септембру је угостио др Џејмса Иста (James East) са Универзитета Западног Сиднеја (Аустралија), који је провео две недеље у Новом Саду у склопу студијског боравка у више центара у Европи. Током овог боравка започета је истраживачка сарадња на тему максималних подгрупа пројекционих алгебри. Обновио је научну сарадњу са колегама са Уралског федералног универзитета (Јекатеринбург, Русија), на тему проблема коначне базе идентитета степених полугрупа, инволутивних полугрупа и полупрстена добијених од (коначних) група и инверзних полугрупа.

Осврт на рад Одељења

Рад Одељења за математику, физику и гео-науке је био успешан. Поред признања које су добили чланови, о томе сведоче и постигнути научни резултати на пројектима (што се види у извештајима у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* на српском и енглеском језику), озбиљна међународна сарадња манифестована учешћем чланова Одељења на међународним научним скуповима, пројектима са иностраним академијама наука, као и заједничким чланцима са научницима из иностранства.

5. ОДЕЉЕЊЕ ХЕМИЈСКИХ И БИОЛОШКИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење је у свом радном саставу, закључно са децембром 2023, имало укупно 18 чланова, и то 14 редовних и четири дописна члана, као и пет чланова ван радног састава и 15 иностраних чланова. Дописни члан Радослав Аџић дуже од годину дана не присуствује скуповима Одељења, те стога, сходно члану 48. Статута САНУ не улази у бројно стање радног састава неопходно за пуноважно одлучивање на скуповима Одељења које сада броји 17 активних чланова.

Скупови Одељења

Током године одржано је девет редовних скупова Одељења који су били добро посећени (око 90%) тако да је на свим састанцима био обезбеђен кворум.

Одбори и научноистраживачки пројекти

Научноистраживачка активност Одељења одвијала се у оквиру истраживачких пројеката којима руководе чланови Одељења, као и четири академијска и једног међуодељењског одбора.

Чланови Одељења хемијских и биолошких наука руководе са четири академијска одбора (АО): АО за проучавање фауне Србије – председник академик Радмила Петановић, АО за истраживања флоре и вегетације Србије – председник академик Владимир Стевановић, АО „Човек и животна средина“ – председник академик Владимир Стевановић и АО за село – председник академик Драган Шкорић.

У оквиру индивидуалних пројеката, чланови Одељења су остварили значајне резултате који се огледају у 76 објављених научних радова, од којих 70 у престижним иностраним индексираним часописима из категорија М21а, М21, М22 и М23, седам научних радова у домаћим часописима, два поглавља у домаћим монографијама и 45 саопштења на страним и домаћим научним скуповима. Ови квантитативни сумарни подаци о научној продукцији чланова САНУ доказ су њихове високе научне компетентности у областима којима се баве. Приказ библиографија чланова САНУ за 2023. годину дати су у личним извештајима.

Чланови Одељења су били посебно активни у раду академијских одбора САНУ (Академијски одбор за српско питање, Академијски одбор за науку, Академијски одбор за образовање, Фонд САНУ истраживања у науци и уметности, Академијски одбор за материјале, Академијски одбор за енергетику, Комисија за Статут САНУ и Издавачки одбор САНУ).

Предавања у организацији Одељења

У организацији Одељења одржана су следећа предавања иностраних научника:

– проф. др Божо Фрајман одржао је предавање „Од морфологије до генома: Интегративни приступ у разрешавању сродничких односа у различитим еволутивним линијама Euphorbia“, 20. децембра у Свечаној сали САНУ;
– нобеловац проф. др Данијел Шехтман одржао је предавање „Квазипериодички материјали – померање парадигме у кристалографији“ (“Quasi-Periodic Materials – a Paradigm Shift in Crystallography”) 17. маја у Свечаној сали САНУ.

Научни и стручни скупови и изложбе у организацији Одељења

У организацији Одељења и одбора којима руководе чланови Одељења одржани су следећи научни и стручни скупови и изложбе:

– научно-стручни скуп „Допринос Симе Лозанића науци, образовању, привреди и друштву“ организован је поводом 175 година од рођења Симе Лозанића, одржан 10–11. маја у Свечаној сали САНУ (Богдан Шолаја „Сима Лозанић у Српском ученом друштву и Српској краљевској академији“, Радомир Н. Саичић „Радови Симе Лозанића у области органске хемије“, Тања Ћирковић Величковић „Значај и утицај електросинтетичких радова Симе Лозанића“);
– обележавање јубилеја „120 година наставе физичке хемије у Србији“ 15. маја у Свечаној сали САНУ;
– округли сто „Органска производња у Србији“ одржан 30. маја у Свечаној сали САНУ;

– научни скуп „Савремена стремљења у електрохемији у процесу преласка на обновљиве изворе енергије“ одржан је 5. јуна у Свечаној сали САНУ;
– научно-стручни скуп „Улога и значај сточарства у развоју аграра, очувању села и обезбеђењу становништва хранивима анималног порекла“ одржан је 7. јуна у Свечаној сали САНУ;
– изложба *Сима Лозанић*: *витез српске науке*, ауторке проф. Снежане Бојовић, одржана је у Галерији САНУ (од 26. децембра 2023. до 25. фебруара 2024);
– изложба *Вински летопис Србије*, чији су аутори Жељко Томановић, др Александар Фотић (Филозофски факултет у Београду), проф. др Славица Тодић (Пољопривредни факултет у Београду), др Мирослав Николић (Институт за мултидисциплинарна истраживања у Београду), др Милица Рат (Природно-математички факултет у Новом Саду) и Томислав Ивановић, одржана је у Галерији науке и технике САНУ (од 3. до 29. новембра);
– изложба *Биље и камење – H_2O*, аутора Марјана Никетића, одржана је у Сали Универзитетске библиотеке у Нишу, од 9. новембра 2023. до 1. фебруара 2024. године.

Публикације

Објављене су следеће публикације:

1. *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности* I–III, чији је уредник члан Одељења академик Живорад Чековић. Ово капитално издање САНУ награђено је на октобарском Сајму књига у Београду за издавачки подухват године;
2. *Зборник са научног скупа поводом 150 година од рођења академика Живојина Ђорђевића*: *научни скуп одржан 16. јуна 2022*;
3. Зборник радова *Како сузбити амброзију, непријатеља здравља људи*;
4. Каталог изложбе *Сима Лозанић*: *витез српске науке* (ауторка проф. Снежана Бојовић);
5. Каталог изложбе *Вински летопис Србије*.

Међународна сарадња

Дописни члан Жељко Томановић био је руководилац истраживачког тима из Србије међународног пројекта из програма HORIZON 2020 (“Stacking of ecosystem services: mechanisms and interactions for optimal crop protection, pollination enhancement, and productivity – ECOSTACK”). Настављена је сарадња између Бугарске академије наука (БАН) и САНУ у оквиру пројекта под насловом „Фитохемијско испитивање секундарних метаболита из биљака и гљива и њихових биотрансформисаних производа“ (руководилац у САНУ академик Слободан Милосављевић). Дописни члан Марјан Никетић је координатор пројеката „Хемотаксономска истраживања и биолошки потенцијал групе *Stachysrecta* (Lamiaceae) са подручја Балканског полуострва“ у оквиру билатералне сарадње САНУ и Бугарске академије наука. Дописни члан Жељко Томановић учесник је пројекта “Ecology of invasive insect pest and rational management alongside the silkroad” финансираног од стране Министарства науке и технологије Народне Републике Кине. Академик Драган Шкорић је руководилац пројекта „Испитивање начина наслеђивања отпорности сунцокрета према новим расама воловода (*Orobanchecumana*Wallr)“ (Фундулеа, Румунија). Академик Милена Стевановић је координатор међународног пројекта “Strengthening regional stem cells

based research for advancement of multi modal innovative strategy for modelling neurodevelopmental disorders (STREAMLINE)" из програма Horizon Europe (2022–2025). Дописни члан Тања Ћирковић Величковић је руководилац међународних пројеката: „Иновативна аналитичка платформа за истраживање ефекта и токсичности микро и нано пластика у комбинацији са загађивачима животне средине на ризик од алергијске болести у претклиничкој и клиничкој студији", из програма Хоризонт 2020; "Impact of microplastics originating from formula preparation on protein digestion in infant digestion models" из програма Хоризонт Европа; пројекат сарадње са Заједничким истраживачким центром Европске комисије "Food allergens nanoplastics interaction in biologically relevant fluids" FRANI и пројекат обуке у Заједничком истраживачком центру Европске комисије "Capacity building of the experts center in Western Balkans for nanobiotechnology" ChemWB.

Делатност чланова Одељења

Академик Иван Гутман је у току године наставио руковођење пројектом САНУ „Истраживања у математичкој хемији". Главни је уредник међународног часописа *MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry* (импакт фактор 2,600), који се издаје у Крагујевцу. Главни је уредник и часописа *Open Journal of Discrete Applied Mathematics*.

Академик Драгослав Маринковић је професор Биолошког факултета у Београду у пензији. У САНУ је члан Академијског одбора „Човек и животна средина", међуодељењских одбора за биологију хумане репродукције и за проучавање живота и рада научника у Србији. Председник је Одбора за биологију Одељења хемијских и биолошких наука и почасни председник Националног комитета за биоетику Унескове комисије Републике Србије са седиштем у САНУ. До ове године био је члан Стручног савета Архива САНУ, као и Финансијске комисије САНУ. Руководилац је научног пројекта Ф-16 „Адаптивне границе популационо-генетске полиморфности". Председник је Комисије САНУ за доделу стипендија за усавршавања у Шведској, према легату Р. и М. Ђермановића, које се остварују преко Краљевске шведске академије наука. Добитник је Награде „Проф. др Војислав Стојановић" Удружења универзитетских професора и научника Србије. Почасни је члан Биоетичког друштва Србије и члан Међународног форума Унескових наставника биоетике. Носилац је Повеље за допринос у развоју и раду Антрополошког друштва Србије, као и Платинасте плакете Српског биолошког друштва. У току године објавио је неколико научних радова.

Академик Живорад Чековић је у току године редовно учествовао у раду Одељења хемијских и биолошких наука, раду Академијског одбора за писање биографија председника ДСС, СУД, СКА и САН(У) (председник), Академијског одбора за село, као и у раду Српског хемијског друштва. Најзначајнија активност у протеклој години односила се на рад на прикупљању биографских рукописа за едицију о досадашњим председницима ДСС, СУД, СКА и САН(У) (у својству члана и председника Одбора). Током године едиција је завршена и публикована и на Београдском сајму књига је награђена као најуспешнији издавачки подухват године.

Академик Драган Шкорић је професор емеритус на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду на предмету Оплемењивање биљака и семенарство. Иностран је члан Академије наука и умјетности Републике Српске и Академије по-

љопривредних наука Украјине. Редовни је члан Академије инжењерских наука Србије. Главни је и одговорни уредник међународног часописа о сунцокрету *Helia.* Члан је уредништава часописа из Румуније, Украјине и Северне Македоније. Члан је Савета Универзитета у Београду. Копредседник је Националног тима за препород села Србије. Председник је Академијског одбора за село САНУ и члан Академијског одбора за проучавање живота и дела српских научника. Добитник је захвалнице Градске библиотеке у Новом Саду као изузетан пријатељ књига и дародавац, обзиром да је даровао личну библиотеку са огромним бројем вредних књига. Добитник је и Повеље Међународног удружења за рурално здравље и медицину. У овој години није објављивао научне радове, пошто му није завршен пројекат, па нема завршне резултате, већ је заједно са колегиницом из Румуније припремио поглавље за међународну монографију *Updates in Plant Breeding*, под насловом "Sunflower genetics and breeding for improvement to broomrape (Orobanche cumana Wallr)".

Академик Владимир Стевановић је редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду у пензији. У САНУ је секретар Одељења хемијских и биолошких наука и председник два академијска одбора – Академијског одбора за изучавање флоре и вегетације Србије и Академијског одбора „Човек и животна средина". Члан је Академијског одбора за проучавање фауне Србије. Руководилац је пројекта Ф-134 „Грађа за васкуларну флору Србије – таксономски проблеми, хоролошки прилози, анализе, заштита (ГЕОФЛОР)". Члан је међународног Комитета за картирање флоре Европе (Atlas Florae Europaeae) и руководилац тима за картирање васкуларне флоре Србије истоименог европског пројекта. Уредник је струка биологије, хемије, геологије и шумарства у *Српској енциклопедији* и аутор одредница за III2 том ове едиције (слово Д (Дем)–Ђ). Члан је редакционих одбора међународних ботаничких часописа *Phytologia Balcanica* и *Botanika Chronika*, и домаћих часописа са међународним редакционим одбором *Botanica Serbica* и *Bulletin of Natural History Museum in Belgrade*.

Академик Богдан Шолаја је у току године у САНУ руководио пројектом Ф-80 „Нови биоактивни молекули засновани на природним производима". У оквиру овог истраживања у току године развијена је економична синтеза фулеропиролидина који садрже ароматичне подјединице на једној или две локације пиролидинског прстена. Такође, као део одвојеног потпројекта, у претходном периоду синтетисани су деривата пиримидина, а затим је извршена и дериватизација природног производа артемизинина повезивањем ова два биолошки активна мотива у циљу синтезе хибридних молекула са побољшаним фармакокинетичким особинама. Члан је Редакционог одбора часописа *Journal of the Serbian Chemical Society* (СХД). Научна истраживања врши у сарадњи и/или кроз пројекте са Институтом за биолошка истраживања „Синиша Станковић", Хемијским факултетом Универзитета у Београду, Иновационим центром Хемијског факултета (Београд) и Институтом за хемију, технологију и металургију Универзитета у Београду.

Академик Милена Стевановић је научни саветник Института за молекуларну генетику и генетичко инжењерство Универзитета у Београду и редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду. На Биолошком факултету Универзитета у Београду предаје на курсу Основи манипулисања генима на дипломским академским студијама. Као координатор и предавач на предмету Молекуларна биологија гена укључена је у реализацију докторских студија на студијским програму Молеку-

ларна биологија на Биолошком факултету Универзитета у Београду. Руководилац је стратешког пројекта САНУ „Проучавање ефекта микроделеције хромозома 22 (22q11) на појаву неуроразвојних поремећаја и неуродегенеративних болести (МИКРО-НЕУРО)", као и индивидуалног пројекта „Испитивање улоге SOX протеина у промовисању малигног фенотипа ћелија (СОПРОМАЛ)" који финансира Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности. Током године руководила је међународним научноистраживачким пројектом "Strengthening regional stem cells based research for advancement of multi modal innovative strategy for modelling neurodevelopmental disorders (STREAMLINE)", који се реализује у сарадњи са партнерима из Универзитета у Кардифу, Универзитета у Мастрихту и Центра за истраживање и технологију „Хелас". Овај пројекат финансира Европска комисија (Horizon Europe Programme: Twinning Western Balkans). Током године бавила се проучавањем ефекта микроделеције 22q11.2 на појаву неуроразвојних поремећаја и неуродегенеративних болести. У оквиру пројекта STREAMLINE бавила се моделовањем неуроразвојних поремећаја применом пацијент специфичних индукованих плурипотентних матичних ћелија и органоида мозга. Учесник је на пројекту који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (програм „Развој науке и технологије", 2023).

У оквиру ових пројеката, у току године објавила је у коауторству осам научних радова, од којих је седам публиковано у индексираним међународним часописима. Као први аутор, са сарадницима је током године објавила два ревијска рада у којима је приказана компилација истраживања о улози *SOX* гена у процесу старења и појави обољења која се предоминантно јављају код старијих особа, као и интеракцијама *SOX* гена и дугих некодирајућих РНК у регулацији патогенезе и прогресије глиобластома. У Институту за молекуларну генетику и генетичко инжењерство руководи Лабораторијом за хуману молекуларну генетику. Са сарадницима је током године наставила истраживања усмерена на проучавање улоге *SOX* гена у процесима неурогенезе и онкогенезе. Такође, бавила се и испитивањем ефеката биоктивних природних и синтетских једињења, екстраката биљака и гљива и угљеничних наноматеријала на пролиферативни капацитет и вијабилност различитих типова туморских ћелијских линија, као и анализом ефеката ових једињења на експресију одабраних *SOX* гена. Члан је Надзорног одбора Српског друштва за молекуларну биологију и Извршног одбора Српског друштва за неуронауке. У САНУ је активно учествовала у раду Одбора за биологију, Академијског одбора за науку, као и Стручног савета Билиотеке САНУ.

Академик Славко Ментус је током године руководио пројектом Ф-190, финансираним од стране Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, под називом „Електрокатализа у савременим процесима конверзије енергије". Руководио је делом пројекта Факултета за физичку хемију, финансираним од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, под насловом „Литијум-јонске батерије и горивне ћелије – истраживање и развој". На Факултету за физичку хемију током године је држао делове наставе докторског курса Нове физичко-хемијске методе. У својству члана, учествовао је у активностима Академијског одбора за енергетику и Академијског одбора за материјале САНУ. Члан је Научног одбора Друштва за истраживање материјала Србије, а поред тога је члан међународних научних удружења *Electrochemical Society* и *International Society of Electrochemistry*. Учествовао је као члан научних или организационих одбора у организацији два научна скупа. Био је члан Почасног одбора скупа "7th Central and Eastern European Conference on Thermal Analysis and Calorimetry" (CEEC-TAC7), одржаног 28–31. августа у Брну (Словачка).

Током године радио је као члан уредништва часописа *Гласник хемичара*, *технолоīа и еколоīа Републике Српске*, *Ecologica*, као и часописа *Флоīистон*. Члан је

Издавачког одбора монографије *Technogenesis*, *Green Economy and Sustainable Development*, Vol. 2 (2023), "Second International Thematic Monograph: The role of green economy transition in green growth and environmental protection", у издању Научно-стручног друштва за заштиту животне средине „Ecologica". Током године рецензирао је 15 радова поднетих за публиковање у научним часописима реномираних издавачких кућа *Elsevier*, *Springer*, *MDPI* и других: *Applied Surface Science*, *Applied Energy*, *Chemical Engineering Journal*, *International Journal of Hydrogen Energy*, *Journal of Energy Storage*, *J Serb Chem. Soc.*, *MDPI Batteries*, *MDPI Metals*, *MDPI Materials*, *MDPI Nanomaterials*, *Materials Today* и др. Као резултат рада на научноистраживачким пројектима током године, као аутор или коаутор, публиковао је три рада у међународним научним часописима и пет саопштења на научним скуповима.

Академик Слободан Милосављевић је током године као руководилац учествовао на следећим пројектима: пројекат Ф-188 (САНУ) „Фитохемијско испитивање секундарних метаболита биљака и гљива и њихових биотрансформисаних производа", пројекат међуакадемијске сарадње између Бугарске академије наука и САНУ „Фитохемијско испитивање биолошки активних једињења из врста *Primula* и лековитих гљива" и стратешки пројекат САНУ „Биомедицински потенцијал новоизолованих дитерпена латекса млечика (*Euphorbia* L.) са станишта у Србији". Током године водио је курсеве Савремене структурне методе на мастер академским студијама и курсеве Савремене структурне методе 2, Хемија секундарних метаболита и Писање научних радова на докторским студијама на Хемијском факултету Универзитета у Београду. Као председник Савета Галерије науке и технике САНУ активно је учествовао у раду Галерије. Учествовао је у раду Академијског одбора за проучавање флоре и вегетације Србије. У Огранку САНУ у Новом Саду одржао је предавање 31. маја под насловом „Две приче из хемије са Студентског трга у Београду: олово-тетраацетат и антималарик артемизинин". Током године објавио је укупно четири научна рада и на научним скуповима учествовао са пет саопштења.

Академик Радмила Петановић је редовни професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду у пензији, ангажована на докторским студијама. Актуелни програм научне сарадње у којем учествује је "Investigations on the use of mites as biological control agents against invasive rangeland weeds" CABI Europe-Switzerland; Biotechnology and Biological Control Agency (BBCA), Рим (Италија), Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет и Руска академија наука, Санкт Петербург (Русија). У овој години објавила је један рад са научног скупа у САНУ, један научни рад у реномираном међународном научном часопису *Systematic and Applied Acarology*, саопштила четири рада на међународним скуповима и два рада на XVII симпозијуму о заштити биља. Члан је Академијског одбора за науку САНУ, Уређивачког одбора едиције *Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности* и Академијског савета ове едиције. Председник је Академијског одбора за проучавање фауне Србије САНУ. Била је члан Комисије за доделу награде САНУ из области природних и техничких наука. Изабрана је за заменика члана Комисије за праћење избора САНУ који ће се одржати 2024. године. Као представник САНУ, члан је Националног комитета Унеска за програм „Човек и биосфера" Министарства заштите животне средине. Члан је Научног савета Задужбине „Андрејевић". Члан је комисија за доделу Награде града Београда за природне и техничке науке. Један је од уредника *Зборника са научног скупа поводом 150 година од рођења академика Живојина Ђорђевића* који је објављен у издању САНУ.

Академик Радомир Н. Саичић је током године свој научноистраживачки рад остваривао у оквиру неколико пројеката: пројекат САНУ Ф-193 под називом „Развој нових синтетичких метода и њихова примена у синтези природних производа и биолошки активних једињења“; пројекат под називом “Small Molecule Anti-RNA-virus Therapy. Repurposing Iminosugars and Chloroquine Analogues Against COVID-19” (акроним: SMART Repurposing), који финансира Фонд за науку Републике Србије, у оквиру Специјалног програма истраживања COVID-19 и пројекат под називом “New Synthetic Methods and their Applications for Rapid Total Syntheses of Complex Natural Products and Bioactive Molecules” (акроним: New SMART Synthesis), који финансира Фонд за науку Републике Србије, у оквиру програма „ИДЕЈЕ“. Ова истраживања обухватају рад на тоталним синтезама природних производа сложене структуре и интересантног спектра биолошке активности, као и развој нових синтетичких метода. Такође, реализована су истраживања усмерена ка трагању за новим леком против ковида 19, при чему су добијена два иминошећера која показују високу антивирусну активност и ниску токсичност, што их чини кандидатима за лек против ковида 19. Ангажован је на пословима у САНУ као члан Стручног савета Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ, Академијског одбора за образовање, Академијског одбора за међународну сарадњу, као и Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности САНУ.

У току године држао је предавања на Хемијском факултету Универзитета у Београду, у оквиру редовних (Органске синтезе 1 и 2), мастер (Синтезе комплексних органских молекула) и докторских студија (Нове синтетичке методе).

Академик Милош И. Ђуран се у току године бавио научноистраживачким радом у оквиру пројекта САНУ Ф-128 „Комплекси метала као потенцијални терапеутски агенси“. Обављао је дужност управника Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу и учествовао у раду Академијског одбора за високо образовање, Академијског одбора за науку, Академијског одбора за српско питање и Стручног савета Архива САНУ. Објавио је шест научних радова у међународним часописима са импакт фактором (један из категорије М21, три из категорије М22 и два из категорије М23). Поред тога, учествовао је са саопштењима на међународним (два из категорије М33 и шест из категорије М34) и националним (пет из категорије М64) научним конференцијама. Обављао је дужност подручног уредника за неорганску хемију за међународни часопис *Journal of the Serbian Chemical Society*. Поред тога, члан је уређивачког одбора националних часописа *Kragujevac Journal of Science* (Универзитет у Крагујевцу, Природно-математички факултет, Крагујевац) и *The University Thought*: *Publication in Natural Sciences* (Универзитет у Приштини, Природно-математички факултет, Косовска Митровица). Учествовао је у раду Управног одбора Фондације ТЕМПУС за Републику Србију и Савета Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу.

Академик Велимир Попсавин је у току године учествовао у раду Академијског одбора за науку САНУ, Комисије за материјално-финансијска питања и Комисије за научну трибину Огранка САНУ у Новом Саду. Руководилац је индивидуалног пројекта Ф-130, који финансира Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности, под називом „Синтеза и биолошка испитивања нових антитуморских и антимикробних агенаса“. Члан је Уређивачког одбора часописа *Kragujevac Journal of Science*. У току године рецензирао је два рада за међународне часописе са *ISI* листе (М20), један универзитетски уџбеник и један зборник радова са научног скупа који је одржан у САНУ. Објавио је четири научна рада у међународним часописима (М20), шест ра-

дова у зборницима са научних скупова (пет из категорије М64 и један из категорије М34) и један прегледни рад у часопису *Анали Огранка САНУ у Новом Саду*. Добио је захвалницу за дугогодишњи допринос раду Српског хемијског друштва.

Дописни члан Тања Ћирковић Величковић је током године руководила једним националним пројектом који финансира Фонд за науку Републике Србије из специјалног програма *Призма*, једним националним пројектом који финансира Фонд за науку Републике Србије из програма *Дијаспора*, једним међународним пројектом из програма *Хоризонт2020*, једним међународним пројектом који финансира програм Хоризонт Европа, и једним пројектом САНУ. Руководилац је два пројекта које финансира ЕУ за приступ инфраструктури Заједничког европског центра ЕУ, од којих је један пројекат обуке, а други пројекат сарадње. Учествује на једном пројекту који финансира АНСО и у раду две COST акције. Одржала је два предавања по позиву: на 17. конгресу Друштава протеомике Италије (ИтПА), Грчке и Србије (SePA), одржаном у Риму 29. новембра, и на 12. конференцији академија подунавске регије, одржаној од 18. до 20. новембра у Љубљани (Словенија). У САНУ је одржала предавање на скупу посвећеном обележавању 175 година од рођења Симе Лозанића.

Током године, учествовала је у раду Академијског одбора за науку и Академијског одбора за историјат и објављивање академских беседа, Матичног одбора за хемију и Управног одбора Института техничких наука САНУ. У Београду је од 14. до 16. јуна организовала *EuroFoodChemXXII* конгрес, скуп европских хемичара хране, у организацији Европског хемијског друштва, Одељења за хемију хране и Српског хемијског друштва као локалног организатора скупа, уз подршку САНУ. Током године је учествовала у раду Европског хемијског друштва као члан Одељења за хемију хране и раду Српског хемијског друштва (СХД) као члан Председништва. До јуна је била председник Српског удружења за протеомику (SePA). У раду Европске организације за протеомику је учествовала као чланица иницијативе за храну и исхрану. До септембра је била продекан за науку и међународну сарадњу Хемијског факултета Универзитета у Београду. Током године је била један од гостујућих уредника свеске посвећене *EuroFoodChemXXII*, европском конгресу хемије хране, у часопису *Food and Function.* Наставила је истраживања у циљу: идентификације алергених протеина у храни и модификација протеина насталих током прераде хране и под утицајем загађења животне средине; испитивања дигестомаалергених протеина из хране; испитивања интеракција протеина и загађујућих супстанци у храни, комбинујући широк спектар експерименталних метода са рачунарским предвиђањима.

Објавила је осам радова у међународним часописима, од којих пет у међународним часописима изузетног значаја и три у врхунским међународним часописима. Саопштила је више саопштења на међународним скуповима и националним скуповима. Поднела је једну пријаву патента „Кит за амплификацију сигнала секундарних антитела у индиректним ЕЛИСА есејима имуно-ПЦР-ом". Пријава патента је објављена у *Гласнику интелектуалне својине* (број 2023/9).

Дописни члан Марјан Никетић је кустос саветник у Природњачком музеју у Београду, који је такође ангажован и на докторским студијама Биолошког и Фармацеутског факултета Универзитета у Београду. Вишегодишњи је члан Академијског одбора за изучавање флоре и вегетације Србије. Члан је Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу, у чијем је раду активно учествовао. Руководилац је пројекта „Таксономско-хоролошка ревизија и инвентаризација флоре еудикотиледоних биљака као основ за израду Критичке листе врста васкуларне флоре Србије", у оквиру Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Координатор је два про-

јекта САНУ. Један од њих („Хемотаксономска истраживања и биолошки потенцијал групе *Stachysrecta* (*Lamiaceae*) са подручја Балканског полуострва“) је започет ове године у оквиру билатералне сарадње САНУ и Бугарске академије наука. Други пројекат („Етно-фармаколошка студија региона југоисточне Србије“) се већ неколико година одвија у оквиру Огранка САНУ у Нишу. Учесник је или сарадник на четири национална пројекта. Активно је учествовао у верификацији и процени статуса угрожености биљних таксона за наступајуће публикације *Црвена листа флоре Србије* и *Црвена књига флоре Србије*.

У току ове године објавио је седам научних радова од којих пет у међународним часописима. Током године је, у оквиру едиција *Приступна предавања дописних чланова* и *Библиографије чланова САНУ*, публиковано и његово приступно предавање под називом „Вредновање статуса подврста у модерној фитотаксономији“. Коаутор је 10 саопштења на скуповима међународног значаја. У овој години је рецензирао научне радове за међународне часописе *Phytologia Balcanica*, *Acta Musei Macedonici* и *Ecologica Montenegrina*, као и монографију у издању ЦАНУ *Каталог флоре Црне Горе III*. Током године у оквиру Огранка САНУ у Нишу у Свечаној сали Ректората у Нишу одржао је предавање под називом „Критички осврт на концепте инфраспецијске класификације васкуларних биљака и осталих организама“. У оквиру Огранка, у Галерији Универзитетске библиотеке у Нишу, отворена је његова самостална фото-изложба под називом *Биље и камење – H_2O*. Такође је написао и предао синопсис за наступајућу изложбу о Недељку Кошанину у Галерији науке и технике САНУ, која је планирана за наредну годину у оквиру обележавања јубилеја овог академика. Главни је и одговорни уредник водећег домаћег часописа *Bulletin of the Natural History Museum in Belgrade* који публикује радове из области биологије и геологије. Петнаести број овог часописа за 2022. изашао је из штампе током текуће године.Члан је Саветодавног одбора часописа *Botanica Serbica* и Редакционог одбора часописа *Acta Musei Macedonici Stientiarum Naturalium*. Национални је координатор за *Convention on Biological Diversity*, *Global Taxonomy Initiative*. Члан је конзорцијума истраживача *Carpathian Research Network*. Био је члан Научног одбора скупа „Прва конференција Српског биолошког друштва ‘Стеван Јаковљевић’“ који је у септембру одржан у Крагујевцу.

Дописни члан Жељко Томановић је редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду. Члан је Академијског одбора за проучавање фауне Србије и Редакције *Српске енциклопедије*. Током године био је руководилац истраживачког тима из Србије међународног пројекта из програма HORIZON2020 (“Stacking of ecosystem services: mechanisms and interactions for optimal crop protection, pollination enhancement, and productivity – ECOSTACK”). Учесник је пројекта “Ecology of invasive insect pest and rational management alongside the silk road”, финансираног од стране Министарства науке и технологије Народне Републике Кине, у оквиру којег је током године посетио Agricultural University of Qingdao. Један је од иницијатора истраживања геномског порекла становништва на Балкану у сарадњи са Универзитетом у Барселони, Универзитетом Харвард, Археолошким институтом у Београду и Биолошким факултетом. Током године организовао је предавање проф. Кајла Харпера са Универзитета Оклахома, које је одржано у Свечаној сали САНУ, под насловом „Дунавска граница и балканска револуција у Римском царству“. Био је председник Организационог одбора Свечане академије поводом 125 година од рођења дописног члана САНУ Стефана Ђелинеа. Аутор је изложбе *Вински летопис Србије*, одржане у Галерији науке и технике САНУ у периоду од 3. до 29. новембра. Уредник је *Каталога изложбе Вински летопис Србије* који садржи 20 чланака. На-

писао је два чланка у овом каталогу. Учествовао је на међународном симпозијуму "10th Congress of International Society of Hymenopterists", одржаном у Иашију (Румунија) у периоду од 23. до 29. јула и на „Симпозијуму ентомолога Србије", одржаном у Новом Саду од 13. до 16. септембра. Публиковао је седам научних радова у међународним часописима, један у националном и пет саопштења на домаћим и међународним скуповима. Руководио је индивидуалним пројектом САНУ Ф131 „Паразитоиди (Hymenoptera, Braconidae): морфологија, систематика и филогенија".

Осврт секретара на рад Одељења

Сви скупови Одељења током године одвијали су се у толерантној атмосфери и међусобном дијалогу и размени мишљења. Настављени су разговори као и током претходних година о положају САНУ у друштву, који карактерише неспремност власти да чује мишљење академика и ставове одбора САНУ који су се бавили актуелним и горућим питањима нашег друштва, као што су пољопривреда, енергетика, заштита животне средине, епидемиолошка ситуација и др. Ваља истаћи да се САНУ на тај начин, пре свега јавним скуповима у њеној организацији, оглашавала у вези многих актуелних друштвених проблема у Србији, али да је изостала реакција власти оличена у одсуству жеље да се мишљење чланова САНУ узме у разматрање у доношењу одлука о стратешким правцима развоја друштва и државе. То је још један од многих доказа да је политичка криза у Србији дубока и као таква неодржива.

6. ОДЕЉЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење техничких наука САНУ је током године имало укупно 12 чланова, међу којима осам редовних и четири дописна члана.

Научноистраживачки пројекти

Значај научноистраживачког рада чланова Одељења огледа се у бројним и значајним пројектима и научним радовима публикованим у препознатљивим научним часописима, у пленарним предавањима по позиву, наградама и признањима. Извештај о раду на пројектима које воде чланови Одељења и одговарајуће листе публикованих радова објављени су у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности*.

Скупови Одељења

Током године одржано је десет скупова Одељења. Поред редовног извештавања о дописима Извршног одбора САНУ и Председништва САНУ, на скуповима су одржавана научна предавања и друге активности од значаја.

На I скупу, одржаном 18. јануара, секретар Одељења је известио о раду на припреми биографија преминулих чланова Одељења. Указано је на потребу да недостајућих седам од укупно 21 биографије буде довршено и достављено током наредних месеци. Одељење је дало сагласност за одржавање конференције "Advanced Ceramics and Application XI", као и сагласност за одржавање научног скупа "15th Symposium Novel Technologies and Sustainable Development", уз учешће дописног члана САНУ Владимира Срдића у Програмском и дописног члана Владе Вељковића у Организационом одбору. Усвојен је рецензентски извештај академика Велимира Радмиловића и проф. др Александара Нешковића о зборнику радова са исходима научних скупова „Енергетика и климатске промене" и „Улога нуклеарне енергије у енергетској транзицији", које је организовао Академијски одбор за енергетику, и дата је сагласност за публиковање зборника. Одељење је усвојило рецензентски извештај академика Теодора Атанацковића и дописног члана САНУ Миодрага Михаљевића о монографији *Развој електроенергетике Републике Србије до 2050. године* и дата је сагласност за публиковање монографије.

Размотрен је предлог плана научних скупова Одељења техничких наука за 2023. годину и дата је начелна сагласност. Одељење је једногласном одлуком предложило дописног члана САНУ Миодрага Михаљевића за члана Савета Галерије науке и технике САНУ, академика Велимира Радмиловића за члана Стручног савета Библиотеке САНУ, академика Душана Теодоровића за члана Стручног савета Архива САНУ, академика Зорана Петровића за члана Савета Галерије САНУ и за представника Одељења у Комисији за задужбине, дописног члана САНУ Миодрага Михаљевића за представника ОТН САНУ у Академијском одбору за проучавање живота и дела српских научника и писање историје САНУ и академика Слободана Вукосавића за представника ОТН САНУ у Комисији за стратешке пројекте.

На II скупу, одржаном 22. фебруара, Одељење је подржало иницијативу академика Милоша Ђурана да се у организацији Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу на пригодан начин обележи стогодишњица рођења академика Хајдина уз подсећање да ће централна свечаност бити организована у Палати САНУ, у сарадњи са Грађевинским факултетом у Београду. Одељење је именовало академике Милоша Којића, Душана Теодоровића и Слободана Вукосавића за чланове Организационог одбора централне свечаности, а за председника Организационог одбора именован је академик Теодор Атанацковић. У Организациони одбор увршћене су и колеге са Грађевинског факултета, проф. Владан Кузмановић, декан, в. проф. Светлана Костић и в. проф. Витомир Рацић. У оквиру сарадње са Бугарском академијом наука, једногласно је подржан пројекат академика Зорана Љ. Петровића "Diagnostics of radio-frequency low-pressure discharges by derivative and langmuir probes for optimization in plasma agriculture applications", као и пројекат академика Зорана Поповића „Наноструктурни танки филмови за фотокаталитичке и сензорске примене". Академик Слободан Вукосавић је упознао Одељење са дописом који је упутио члановима Академијског одбора за српско питање САНУ и са одговарајућим осврtом на живот и проблеме опстанка грађана Србије на територији јужне српске покрајине. Одељење је позитивно оценило учешће Огранка САНУ у Нишу у организацији међународне научне конференције СИНАРГ 2023, где су чланови Одељења Душан Теодоровић и Влада Вељковић именовани за копредседнике Програмског и Организационог одбора. Одељење је једногласном одлуком усвојило Извештај о раду Одељења техничких наука САНУ у 2022. години, као и извештаје о раду на индивидуалним пројектима и извештаје о раду одбора и план научних скупова Одељења за наредну годину. Једногласно је подржано именовање Владимира

Срдића за представника Одељења у редакцији *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности*. За рецензенте зборника са скупа *Потенцијал и ефекти коришћења биомасе у Републици Србији* одређени су дописни члан САНУ Владимир Срдић и др Ивона Радовић, проф. Технолошко-металуршког факултета у Београду. На захтев Председништва, чланови Одељења су утврдили број чланова Одељења који су стално настањени у иностранству и број чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ.

На III скупу, одржаном 22. марта, академик Зоран Поповић упознао је чланове Одељења са посебним упутством са критеријумима за избор часника САНУ. Чланови Одељења су обавештени о изменама и допунама Статута САНУ, као и о детаљима са седнице Комисије за Статут САНУ, одржане 23. фебруара. Упознати су и са посебним упутством са критеријумима за циклус избора у чланство САНУ из 2021. године. Академик Слободан Вукосавић је члановима Одељења доставио извод дискусије са седнице Академијског одбора за српско питање САНУ, одржане 13. марта. Чланови Одељења су једногласно подржали предлог пројекта академика Зорана Љ. Петровића у оквиру сарадње САНУ–АНУРС. Чланови су предложили именовање академика Душана Теодоровића за представника Одељења у Комисији за доделу награде Медаља САНУ из области природних и техничких наука. Чланови Одељења су једногласно подржали организовање научних скупова АО за енергетику „Експлоатација лигнита за енергетске потребе“ и „Интеграција варијабилних извора“.

На IV скупу, одржаном 19. априла, одржано је предавање академика Душана Теодоровића „Саобраћајна загушења у градовима: због чега и до када?“. У излагању су анализирани узроци настајања загушења, могућности проширења мрежа, *Braess*-ов парадокс, саобраћајни капацитет мреже и феномен индукованог саобраћаја. Такође је указано на могућа смањења нивоа саобраћајних загушења применом техника спаривања путовања, плаћања за учествовање у загушењима и *TaaS* концепта. Једногласно је подржан предлог пројекта „Нелинеарна динамика термички и механички оптерећених композитних структура“ у оквиру сарадње САНУ–БАН академика Теодора Атанацковића. Одељењу је достављен позив председника Словеначке академије наука и уметности академика Петера Штиха за учешће на 12. конференцији академија подунавске регије. ИО САНУ је замолио Одељење техничких наука САНУ да за стручни део Конференције, предложи једног представника који би на конференцију ишао заједно са председником САНУ. Чланови Одељења су сугерисали да то буде један од чланова Одбора за заштиту животне средине.

На V скупу, одржаном 19. априла, утврђено је да ће Редовној годишњој скупштини САНУ присуствовати 11 чланова Одељења. Академик Слободан Вукосавић је известио чланове Одељења о раду АО за енергетику и о активностима Научног савета ЕПС-а. Научни савет је основан на иницијативу и уз помоћ чланова АО за енергетику САНУ, у намери да се предупреде негативне последице трансформације ЕПС-а и очува енергетски суверенитет Републике Србије. Поштујући разлоге и сугестије руководства САНУ, будуће активности АО за енергетику биће раздвојене од активности Научног савета, чији се састанци убудуће неће одржавати у Палати САНУ. Секретар ОТН је обавестио чланове Одељења о раду Академијског одбора за српско питање и току расправе повезане са дописима достављеним на II и III скупу ОТН. Поменута је могућност да се расправа настави на седницама Председништва САНУ. Обављене су прелиминарне консултације о принципима и начину рада током избора за нове чланове САНУ. Уследила је дискусија о организацији рада, квантитативним и квалитативним показатељима и о календару активности. Приказан је запис о кандидатима из претходног изборног циклуса. Дати су и подаци о домаћим истра-

живачима са релевантних листа, уз покушај да се листа сузи на кандидате који су од интереса за ОТН САНУ. Секретар Одељења академик Слободан Вукосавић је известио чланове Одељења о активностима на изради Статута САНУ и позвао чланове да дају предлоге за измену Посебног упутства са критеријумима за избор у чланство САНУ.

На VI скупу, одржаном 21. јуна, чланови Одељења су се сагласили да би хале 2 и 3 Београдског сајма, на којима су радили чланови САНУ Милорад Пантовић, Бранко Жежељ и Милан Крстић, требало заштитити као културна добра, једнако као и халу 1, те је стога академик Душан Теодоровић замољен да у сарадњи са Грађевинским факултетом усагласи текст којим би се научници и стручњаци ставили у одбрану објеката које треба сврстати у културне вредности. Академик Душан Теодоровић је прихватио молбу Одељења и преузео наведено задужење. Вођена је дискусија о принципима и начину рада током избора за нове чланове САНУ и то о посебном упутству са критеријумима за циклус избора у чланство САНУ и о принципима и начину рада током избора за нове чланове САНУ. Одељење је задужило свог представника у Комисији за Статут да ставове Одељења и извод из расправе пренесе Комисији. Одељење је подржало предложену праксу вођења белешки о расправи и о изнетим ставовима везаним за изборни процес, уз напомену да записани ставови и погледи имају улогу подсетника, да се о њима не гласа и да они не представљају одлуку Одељења нити препреку члановима Одељења да приликом коначног гласања поступе на начин који се коси са записаним принципима. Чланови ОТН су се сагласили (i) да је цитираност радова један од показатеља, али не и једини показатељ, (ii) да се мора уважити околност да се цитираност радова може знатно разликовати од области до области, (iii) да очекивану цитираност у појединим областима треба сагледати на основу искустава у свету и (iv) да у првој фази разматрања кандидате треба раздвојити по областима, како би се олакшало њихово поређење у оквиру сродних области, при чему сваки члан Одељења задржава право да даје своје предлоге у свим областима рада Одељења. Чланови Одељења једногласно су подржали одлуку Академијског одбора за материјале да се за потпредседника Одбора именује дописни члан Владимир Срдић. Академијски одбор за енергетику упутио је предлог да се током године организује научни скуп „Хидроенергетика региона југоисточне Европе“, који је Одељење једногласно прихватило и подржало. Договорено је да инострани члан САНУ Слободан Симоновић 28. јуна одржи онлајн предавање под насловом „Карте угрожености од поплава – Стандардизовани приступ идентификацији угрожених подручја“. Академик Душан Теодоровић, председник Комисије за доделу награде Медаља САНУ, нагласио је да би евентуалне предлоге за доделу ове награде требало доставити до 30. јуна. Академик Радмиловић је дао предлог да се Медаља САНУ додели академику Владимиру Костићу, доскорашњем председнику САНУ. Предлог је подстакао ширу дискусију. Указивано је на бројне предности и недостатке доделе награде Медаља САНУ добитницима који нису чланови САНУ, а посебно младим научницима. Због присуства релативно малог броја чланова одлучено је да се гласање обави доцније, путем електронске поште, када је прихваћен предлог академика Велимира Радмиловића. Чланови Одељења су се сагласили да је потребно сачинити табелу са задужењима које чланови ОТН обављају у оквиру САНУ и са одговарајућим функцијама, уз указивање на задужења и функције за које се добија надокнада. Чланови су мишљења да би такву табелу требало сачинити за све чланове САНУ.

На VII скупу, одржаном 27. септембра, чланови Одељења су једногласно предложили да представник Одељења техничких наука САНУ у Комисији за праћење избора САНУ буде академик Зоран Петровић, те да заменик представника буде дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић. Академику Слободану Вукосавићу упућен

је позив секретара Одељења природних наука ЦАНУ академика Предрага Мирановића да 6. новембра буде гост ЦАНУ. Чланови Одељења су дали сагласност за планирано путовање ради планиране посете ЦАНУ. Секретар Одељења је упознао чланове са табелом у коју су унета задужења чланова САНУ која обављају у оквиру САНУ и функције које су им поверене, као и функције за које се добија надокнада и позвао их да по потреби унесу корекције. Вођена је дискусија о принципима, начину рада и корацима током избора за нове чланове САНУ. Сагледан је ажурирани календар активности, пример презентације и пример кратког писаног приказа потенцијалних кандидата за потребе расправе током наредних скупова. Указано је на могућност да се започне рад на издвајању имена истраживача наведених у постојећој необавезујућој листи кандидата, уз могућност додавања имена која нису на листи, са циљем да се утврди нешто ужа, консолидована листа. Једногласном одлуком усвојене су рецензије дописног члана Владимира Срдића и проф. др Ивоне Радовић за зборник радова са научног скупа „Потенцијал и ефекти коришћења биомасе у Републици Србији“ и дата је препорука да зборник буде публикован. Једногласном одлуком подржан је захтев академика Зорана Петровића за одржавање програма “Annual meeting and workshop of Cost action PlAgri plasma applications for smart and sustainable agriculture”. Комисији за Статут САНУ упућен је предлог да се трошкови прибављања потврде о цитираности радова кандидата за чланство у САНУ надокнаде из фонда за научноистраживачки рад одговарајућих одељења.

На VIII скупу, одржаном 18. октобра, академик Слободан Вукосавић одржао је предавање на тему „Транзисторски прекидачи у енергетским претварачима“, уз осврт на претвараче заступљене у мрежама за пренос и дистрибуцију електричне енергије. Дат је преглед развоја и основних својстава BJT, MOSFET и IGBT прекидачких транзистора. Излагање је завршено приказом проблема у развоју и примени SiC прекидача, GaN прекидачких транзистора и приказом практичних реализација остварених у лабораторијама ЕТФ-а у Београду. Констатовано је да се у области GaN HEMT прекидача и њихове примене у претварачима одвија убрзан развој који се додирује са ужим областима истраживања чланова Одељења, и коме доприноси научни и стручни рад у оквиру лабораторија Електротехничког факултета у Београду. Академик Милош Којић је упознао чланове Одељења са извештајем о одржаном округлом столу у Крагујевцу поводом 100 година од рођења академика Николе Хајдина. Вођене су консултације у вези са избором нових чланова, током којих је разматрана необавезујућа, парцијална листа потенцијалних кандидата. Чланови Одељења су потврдили намеру да се наредни кораци спроведу у складу са календаром и постигнутим договором. За потенцијалне кандидате о којима ће се расправљати у јануару, потенцијални предлагачи би требало да припреме усаглашени *Кратки извештај* и *Презентацију*. Одељење је подржало иницијативу МИ САНУ, организатора међународне конференције ICME2024, да се у оквиру конференције организују сесије из механике флуида посвећене академику Владану Ђорђевићу и да се истакнутим младим ауторима додели награда која ће носити име академика Ђорђевића.

На IX скупу, одржаном 22. новембра, Одељење је размотрило могућност да се наредне године обележи 170 година од рођења Михајла Пупина. Секретар Одељења је упознао чланове са до сада спроведеним активностима на прибављању копија докумената и артефаката који могу помоћи да се проучи и прикаже Пупинов живот и рад. Академик Зоран Поповић и академик Зоран Петровић упознали су чланове Одељења са претходно организованим манифестацијама посвећеним Пупину и са могућностима које стоје на располагању. Одлучено је да се током наредне године одржи одељењски научни скуп посвећен Михајлу Пупину. За председника Организа-

ционог одбора именован је академик Зоран Петровић, који ће предложити чланове Организационог одбора као и наредне кораке у припреми скупа. Чланови Одељења су једногласно прихватили предлог академика Зорана Поповића да се научни скуп посвећен 75-годишњици патентирања биполарног транзистора одржи 15. децембра. За председника Организационог одбора именован је академик Зоран Поповић, док су за чланове Организационог одбора именовани академици Зоран Петровић, Велимир Радмиловић и Слободан Вукосавић. Чланови Одељења су постигли договор о прелиминарној листи од 15 потенцијалних кандидата за дописне чланове САНУ за које ће бити сачињен кратак извештај са основним показатељима. Током децембарског скупа биће приказани кратки извештаји, обављена дискусија и постигнут договор о припреми презентација које ће бити размотрене на јануарском састанку Одељења.

На X скупу, одржаном 13. децембра, гост је био председник САНУ, академик Зоран Кнежевић. Академик Кнежевић осврнуо се на ток избора нових чланова САНУ и указао на значајан пад укупног броја чланова Академије. Однос броја чланова Академије и броја становника Републике Србије најмањи је у региону, док је нарочито акутан проблем број чланова у Одељењу друштвених наука, као и број чланова у огранцима, пре свега број чланова Огранка САНУ у Нишу. Одељење техничких наука има 12 чланова, значајно мање него пре десетак година, што би требало узети у обзир током наступајућих избора. Академик Кнежевић указао је на проблеме у изради пројеката од националног значаја и говорио је о раду на *Српској енциклопедији* и *Речнику*. Истакао је потребу да се ажурира списак одељењских и академијских одбора те да се одбори који нису активни уклоне са списка. Поред осталог, одборе који имају уже поље интересовања и рада (флора, селен, магнезијум) требало би превести из академијских у одељењске. Академик Кнежевић се осврнуо на остварене видове међународне сарадње САНУ и на сарадњу са академијама у региону. Већина чланова Одељења који су учествовали у разговору дали су подршку председнику САНУ у његовим одлукама и поступцима. Чланови Одељења су се упознали са извештајима и плановима које треба припремити крајем године. Чланови су обавили расправу о општим начелима и изнели своје погледе и критеријуме. Потврђено је да квантитативна и квалитативна мерила, међу којима и старост кандидата, подаци о цитираности и друга мерила о којима се расправљало на Одељењу и која су записана у одговарајућим документима имају карактер начелних смерница. Приликом гласања, чланови Одељења могу узети у обзир поменуте смернице, али нису у обавези да то чине. Договорено је да академик Антоније Ђорђевић током наредних дана у сарадњи са секретаром Одељења достави угледни пример презентације која ће објединити кратак извештај и неопходне текстуалне делове са квалитативним исказима, те да сви предлагачи до 10. јануара припреме и доставе презентације и по два рада за сваког кандидата, по избору предлагача.

Научни скупови

Током године у организацији или под покровитељством Одељења, одржано је пет научних скупова, један међународни симпозијум, једна међународна конференција, циклус предавања и једна дводневна конференција:

- научни скуп посвећен 100-годишњици рођења академика Николе Хајдина, који је организован у сарадњи са Грађевинским факултетом Универзитета у Београду;
- научни скуп "Advanced ceramics and application XI", који је одржан у организацији Српског керамичког друштва, Института техничких наука САНУ, ИМС, ИОФХ и других;

- петнаести међународни симпозијум посвећен истраживањима проблематике нових технологија и одрживог развоја "15th Symposium Novel Technologies and Sustainable Development", који је одржан у Лесковцу у организацији Технолошког факултета у Лесковцу Универзитета у Нишу, Огранка САНУ у Нишу и Одељења техничких наука САНУ;
- XXII Међународни симпозијум о енергетској електроници Ее 2023, који је одржан у Новом Саду и Београду, у организацији Друштва за енергетску електронику из Новог Сада, уз подршку међународних организација IEEE-PELS, IEEE-IES, IEEE-IAS, EPE-Association и ECPE;
- дводневни научни скуп „Хидроенергетика региона југоисточне Европе", у организацији Академијског одбора за енергетику САНУ и Грађевинског факултета Универзитета у Београду;
- међународна конференција "SINARG 2023: Synergy of Architecture and Civil Engineering" у организацији Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу, Српске академије наука и уметности – Огранка САНУ у Нишу и Одељења техничких наука САНУ;
- циклус предавања под насловом „Вештачка интелигенција", који је обухватао девет предавања и који је окончан одржавањем округлог стола;
- дводневна конференција „Вештачка интелигенција", у организацији Одељења техничких наука САНУ и Математичког института САНУ;
- научни скуп „75 година од откривања транзистора".

Публикације

Објављене су следеће публикације:

1. *Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку* (уредник академик Велимир Радмиловић);
2. *Енергетски ресурси на Косову и Метохији* (уредник академик Слободан Вукосавић);
3. зборник радова *Енергетика и климатске промене; Улога нуклеарне енергетике у енергетској транзицији*: *зборник радова са научних скупова Академијског одбора за енергетику*, *одржаних 26. новембра 2018. и 2. новембра 2020. године* (уредник академик Слободан Вукосавић).

Међународна сарадња

У оквиру међународне сарадње са Бугарском академијом наука реализован је пројекат академика Зорана Поповића „Наноструктурни танки филмови за фотокаталитичке и сензорске примене", пројекат академика Зорана Љ. Петровића "Diagnostics of radio-frequency low-pressure discharges by derivative and Langmuir probes for optimization in plasma agriculture applications" и пројекат академика Теодора Атанацковића „Нелинеарна динамика термички и механички оптерећених композитних структура". У оквиру сарадње САНУ и АНУРС реализован је пројекат академика Зорана Љ. Петровића „Одређивање пресека за расејање електрона у гасовима од интереса за индустријске примене и контролу загађења атмосфере применом методе електронских појева".

Награде и признања

Академику Велимиру Радмиловићу уручена је Повеља Српског керамичког друштва за допринос науци. Дописни члан Владимир Срдић добио је награду *The Polish Ceramic Society Award – for outstanding contribution in integration of European ceramists environment*.

Делатност чланова Одељења

Академик Антоније Р. Ђорђевић је редовни професор у пензији Електротехничког факултета Универзитета у Београду. Током године руководио је пројектом Ф-133 САНУ. Током године наставио је рад на карактеризацији електричних параметара материјала при високим учестаностима, на развоју нумеричких метода анализе електромагнетских поља, као и на применама електромагнетике и микроталасне технике у другим областима, а посебно у области електричне резистивне томографије. Његови најзначајнији радови објављени током године у коауторству су "Morphological and Structural Characterization of MgAl2O4 Spinel" у *Science of Sintering* и "Physical Models for Influence of Substrate Permittivity on the Gain of Microstrip Antennas" у *IEEE Transactions on Antennas and Propagation.*

Академик Теодор М. Атанацковић је током године руководио пројектом САНУ Ф-64. Председник је Управног одбора Математичког института САНУ, председник Савета докторских студија Факултета техничких наука у Новом Саду, изводи наставу на докторским студијама Факултета техничких наука у Новом Саду, члан је Уређивачког одбора часописа *International Journal of Structural Stability and Dynamics* који издаје *World Scientific*, члан Уређивачког одбора часописа *Fractional Calculus and Applied Analysis* који издаје *Springer*, као и Уређивачког савета часописа *Publications de l'Institut Mathématique* и члан Почасног уредништва (*Honorary Editors*) часописа *Mathematics and Mechanics of Complex Systems*. Радио је на проблемима стабилности еластичних и вискоеластичних система као и на формулисању и решавању математичких проблема у фармакологији. Учествовао је на међународној конференцији "Innovations in fractional calculus and applications to functional and biological materials", која се одржавала од 13. до 15. септембра у Лозани, са предавањем "Compartmental models with general fractional derivatives: Motivation and some results" и на међународној конференцији "EMI 2023", која се одржавала од 27. до 30. августа на Универзитету у Палерму, где је одржан међународни мини-симпозијум "Emerging Mathematical Tools in Advanced Modelling: The Fractional-Order Calculus, in honor of Emeritus Professor Teodor Atanackovic". У коауторству је објавио шест радова.

Академик Зоран Љ. Петровић је током године био члан Стручног савета Галерије САНУ, а током целе године руководио је и пројектом Фонда САНУ Ф-155 и био је управник Галерије науке и технике САНУ. Током године био је и члан Уређивачког одбора часописа *European Physical Journal TI (Techniques and Instrumentation).* Водио је програм „Мастерклас" са два предавања/госта, био је члан Академијског одбора за српско питање, Академијског одбора за енергетику и Академијског одбора за науку САНУ. Током године са сарадницима се бавио транспортом електрона у новим класама гасова за хлађење и диелектрике, као и осцилацијама нискострујних пражњења и добијањем струјно напонске карактеристике уз присуство осцилација. Публиковао је један рад у међународном часопису са *ISI* листе. Одржао је уводна предавања на шест међународних конференција: "VIII International Congress Engineering, Environment and Materials in Process Industry", Јахорина; "14th EU-Japan Joint Symposium on Plasma Processing", Окинава, Јапан; "8th International Conference on Advanced Plasma Technologies", Гозд Мартуљак, Словенија; "VEIT 2023, 23rd Intl. Summer School on Vacuum, Electron and Ion technologies", Созопол, Бугарска; "33rd Intl. Conf. on Microelectronics – MIEL 2023", Ниш и "97th IUVSTA Workshop on plasma-assisted conversion of gases for a sustainable future", Церкље на Горењскем, Словенија. Одржао је предавање у оквиру научног скупа САНУ о открићу транзистора и био члан научних комитета на четири конференције.

Академик Зоран В. Поповић је током године руководио пројектом САНУ Ф-134 „Развој материјала и структура са јаким електронским корелацијама", билатералним пројектима сарадње са Бугарском ("Nanostructured thin films for photocatalytic and sensor application") и Румунском академијом наука ("Magnetic, electrical and optical investigation of materials with perovskite and fluorite structures"). Активности на овим билатералним пројектима су поново обновљене, размењене су посете које су у претходном периоду биле драстично смањене због пандемије корона вируса. Као потпредседник САНУ и председник Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности задужен је за питања научног рада. Поред тога, као председник Националног савета за науку и технолошки развој Републике Србије активно је учествовао у изради документа „Извештај о стању у науци у РС у 2022. години са предлозима и сугестијама за наредну годину", као редактор публикације. У току године је учествовао на научном скупу "17th International conference of Physical Chemistry ROMPHYSCHEM-17", одржаном у Букурешту, у Румунији, као члан Почасног комитета и председавајући једне секције поменуте конференције. Организовао је научни скуп „75 година од открића транзистора", који је одржан у САНУ, на којем је одржао уводно предавање под називом „Транзистор – највећи проналазак 20. века?". У оквиру „Програма развоја науке и технологије – заједничко финансирање развојних и истраживачких пројеката Републике Србије и Народне Републике Кине за период 2024–2026." предложио је пројект "Development of catalytic ceramic membrane for biogas upgrading", чији је координатор, док су уговорне стране Институт за физику из Земуна и Qingdao Institute of Bioenergy and Bioprocess Technology, Chinese Academy of Sciences. Уређивао је публикације *Водич кроз САНУ* и *Guide to SASA* и у коауторству објавио три рада на енглеском језику.

Академик Душан Теодоровић је био председник Програмског одбора међународне научне конференције "SINARG 2023: Synergy of Architecture and Civil Engineering", која је одржана у Нишу 14. и 15. септембра, на којој је одржао уводно предавање "Urban Traffic Congestion". Руководио је истраживачким пројектом САНУ „Методе рачунарске интелигенције у саобраћајном инжењерству". У оквиру пројекта се, са сарадницима, бавио развојем модела и софтвера за управљање саобраћајем и радом светлосних сигнала. Током године је објавио радове у часописима *Economic Themes* и *Expert Systems with Applications*. Започео је са писањем монографије *Urban Traffic Congestion*. Радио је на припреми треће збирке песама за децу под насловом *Радионица за поправку облака*. Учествовао је у раду Стручног савета Архива САНУ.

Академик Милош Којић је руководио Истраживачко-развојним центром за биоинжењеринг БиоИРЦ у Крагујевцу. Био је учесник међународних пројеката из области компјутерског моделирања у биомедицинском инжењерингу. Председник је Српског друштва за рачунску механику и главни уредник часописа *Journal of the Serbian Society for Computational Mechanics*. Учествовао је у пројектима чији је носилац Houston Methodist Research Institute, где има звање Senior Member and Professor of Nanomedicine. Координирао је сарадњу између БиоИРЦ-а и других институција у земљи и иностранству. Био је ангажован на развоју нових метода компјутерског моделирања и софтвера за поља физичких величина – дистрибуција лекова у тумору, преко имплантата, на моделима механике плућа, струјања ваздуха и крвотока. Ови модели се заснивају на мултискалном и мултифизичком концепту (Којићев транспортни модел, КТМ) и они су такође основа за научни рад у овој области на Универзитету у Крагујевцу, Институту за информационе технологије при Универзитету и

БиоИРЦ-у. Аутор је и коаутор пет радова публикованих у међународним часописима, а резултати научног рада су такође саопштени на две међународне и једној домаћој научној конференцији из области нумеричких метода и примене компјутера.

Академик Слободан Н. Вукосавић је редовни професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду (ЕТФ), руководио је пројектом Фонда САНУ „Алгоритми за увећање енергетске ефикасности ветрогенератора", пројектом ТР33022-МПНТР „Интегрисани системи за уклањање штетних састојака димних гасова" и пројектима у оквиру сарадње са компанијом *MOOG*. Организовао је научни скуп „Хидроенергетика региона југоисточне Европе", одржан од 12. до 13. октобра, на којем су понуђени квалификовани стручни ставови о улози хидроенергетике у енергетској транзицији. Радио је на ажурирању студије Академијског одбора (АО) за енергетику *Развој електроенергетике Републике Србије до 2050. године*. Истраживао је проблеме децентрализованих електричних мрежа са електронски управљаним изворима и потрошачима. Развио је и применио оригиналне приступе сузбијању поремећаја фреквенције, фазног става, амплитуде напона и мрежних хармоника, засноване на електронски управљаним енергетским претварачима. За потребе индустријске роботике применио је нови приступ одређивању брзине обртања вратила заснован на просторним варијацијама магнетске релуктансе, који омогућује поуздан рад без давача на вратилу. Члан је Академијског одбора за науку, Академијског одбора за српско питање и председник Академијског одбора за енергетику. Био је секретар Одељења техничких наука и председник Комисије за Статут САНУ. Током године је био аутор два рада у реномираним међународним часописима и два пленарна рада по позиву на међународним конференцијама. Предавао је седам предмета на Електротехничком факултету Универзитета у Београду, руководио израдом четири докторске дисертације, био је потпредседник Друштва за Етран и *Associate Editor* часописа *IET Electric Power Application*, *Electronics Journal* и *IEEE Transactions on Energy Conversion.*

Академик Велимир Р. Радмиловић је током године руководио пројектом САНУ бр. Ф-141 „Наноструктуре у условима наметнутим параметрима средине". Објавио је један рад у истакнутом међународном часопису, категорије М21. Био је пленарни предавач, по позиву, на две међународне конференције. Одржао је пленарно предавање "Energy as one of the biggest challenges in the 21st century", по позиву, на међународној конференцији "Advanced Ceramics and Application XI – New Frontiers in Multifunctional Material Science and Processing, Serbian Ceramic Society Conference" у САНУ. На почетку конференције му је уручена Повеља Српског керамичког друштва за допринос науци. Одржао је пленарно предавање "Energy as one of the biggest challenges in the 21st century", по позиву, на међународној конференцији "54th International Conference on Mining and Metallurgy", одржаној на Борском језеру. Учествовао је на међународној конференцији "MandM 2023: Microscopy and Microanalysis", одржаној у Сједињеним Америчким Државама. Био је уредник зборника радова *Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку*, насталог из истоименог циклуса предавања одржаних у САНУ, публикованог као посебно издање САНУ. Надлежни Матични одбор Министарства за науку, технолошки развој и иновације доделио је овом зборнику категорију монографије/тематског зборника М45 – Тематски зборник националног значаја. Учествовао је у организацији међународне конференције „Јукомат2023", која је одржана у Херцег Новом од 4. до 8. септембра. Учествовао је у раду Академијског одбора за образовање, Академијског

одбора за високо образовање, Академијског одбора за материјале, Управног одбора Фонда за науку САНУ, Академијског одбора за енергетику, Стручног савета Библиотеке САНУ и Комисије за припрему циклуса предавања САНУ.

Дописни члан Влада Б. Вељковић је током године координирао радом истраживачке групе Технолошког факултета у Лесковцу на пројекту ресорног министарства бр. 451-03-68/2022-14/200133.; пројектима Огранка САНУ у Нишу 0-14-18 „Развој, моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина" и О-31-23 „Потенцијал примене не-Saccharomyces квасаца у производњи алкохолних пића". Руководио је пројектом САНУ Ф-78 „Развој технолошких поступака за производњу биодизела на бази био-обновљивих и отпадних сировина". Био је главни уредник међународног часописа *Chemical Industry & Chemical Engineering Quarterly* (M23), члан Међународног одбора часописа *Гласник хемичара, технолога и еколога Републике Српске*, као и члан одбора четири домаћа часописа, *Acta Periodica Technologica* (M24), *Recycling and Sustainable Development* (M51), *Safety Engineering* (M53) и *Chemia Naissensis* (M54). Бавио се развојем процеса добијања уља из уљане репице хладним пресовањем, водено-етанолних екстраката из чајне прашине *Polygonum aviculare* и биодизела на бази био-обновљивих, природних и отпадних сировина. Значајан допринос остварен је у пољу производње биодизела од уља ланика. Са коауторима објавио је седам радова у међународним часописима са *ISI* листе. Саопштио је један рад на међународним научним скуповима, штампан у целини, 12 радова штампаних у изводу (M34) и два рада на националним научним скуповима. Аутор је признатог техничког решења категорије M85 и једног универзитетског уџбеника. Био је председник и копредседник програмских одбора три међународне конференције. Био је члан програмских и организационих одбора научних скупова "International Conference – Synergy of Architecture and Civil Engineering", "XV International Symposium – Novel Technologies and Sustainable Development", у организацији Универзитета у Нишу и Огранка САНУ у Нишу и „VII међународна научна конференција – Регионални развој и прекогранична сарадња", у организацији Огранка САНУ у Нишу, града Пирота и др. Промовисане су две истакнуте монографије националног значаја које је објавио у коауторству.

Дописни члан Владимир В. Срдић је током године руководио пројектом PRIZMA PROMTEH "Processing of manganite thin film heterostructures and control of their physical properties by light stimuli", који финансира Фонд за науку Републике Србије. Организовао је конференцију "The Fifteenth ECerS Conference for Young Scientists in Ceramics – CYSC-2023", која је одржана на Технолошком факултету Универзитета у Новом Саду од 11. до 14. октобра. Добио је награду Пољског керамичког друштва *The Polish Ceramic Society Award – for outstanding contribution in integration of European ceramists environment*. У својству уредника припремио је четири број часописа *Processing and Application of Ceramics*. Активно је учествовао у раду Матичног научног одбора за хемијске технологије и материјале Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије. Радио је на добијању допираног епитаксијалног $LaMnO_3$ танког филма применом методе депозиције из течне фазе уз помоћ полимера. Добијени су епитаксијални филмови на монокристалном $SrTiO_3$ (001) супстрату код којих је, сагласно саставу $La_{1-x}Sr_xMnO_3$, удео Sr био x = 0,1, 0,3 и 0,5. За депозицију је коришћена спин-техника. Испитивао је утицај удела стронцијума на структуру и магнетна својства епитаксијаног филма. Спровео је анализу двослојних LSMO/BSTO хетероструктура на монокристалном $SrTiO_3$ (001) суп-

страту, при чему је посебно значајно било мерење магетног понашања у температурном интервалу од 5 до 300 K. Истраживања су била оријентисана и на моделовање структуре и електронских својстава $LaMnO_3$ и допираног $LaMnO_3$ применом теорије функционала густине (ДФТ). Покренуо је истраживања у области синтезе и карактеризације максена и одржао два предавања по позиву. Објавио је четири рада који се односе на пројекат САНУ категорија М21, М22, М23 и М51.

Дописни члан Миодраг Ј. Михаљевић је током године руководио пројектом Фонда САНУ „Напредне технике за информациону безбедност и блокчејн технологију" (Ф-153) и учествовао у организацији и раду EU пројекта 2023-H2020 "Project BC for creating decentralized smart grid system – BC4GRID". Био је предавач у оквиру циклуса предавања у САНУ под називом „Вештачка интелигенција". Као предложени члан САНУ учествовао је у раду *InterAcademy Partnership* (*IAP*) радне групе за формирање документа о људској безбедности. Током године, истраживачке активности и публиковани резултати су били у следећим доменима: (а) примене блокчејн технологије за контролу приступа подацима и редукције потрошње електричне енергије применом напредних блокчејн консензус протокола; (б) детекција малициозних компонената и праћење активности у сајбер простору; (в) неке примене блокчејн технологије у вештачкој интелигенцији и (г) примене блокчејн технологије у електроенергетици и медицини. Био је аутор три рада у међународним часописима (категорија М22), два предавања по позиву на међународним конференцијама, два рада у зборницима међународних конференција и два рада у тематским зборницима националног значаја. Поред претходно наведених активности, током године наставио је да обавља дужност заменика директора Математичког института САНУ. Био је члан Уређивачког одбора (Associate Editor) *Springer* часописа *SN Computer Science* и гостујући уредник часописа *Symmetry*. Обављао је и менторску активност за три докторске дисертације.

Дописни члан Владан Б. Девеџић је редовни професор Факултета организационих наука (ФОН) Универзитета у Београду. У САНУ је током године организовао циклус предавања под називом „Вештачка интелигенција" и конференцију под истим називом. Био је члан Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*, коју приређују САНУ и Матица српска. Учествовао је на два Erasmus+ пројекта (на једном од њих је био руководилац тима из Србије), од којих је један завршен у првој половини 2023. године. Био је руководилац два мастер студијска програма на Универзитету у Београду, на којима је био задужен за организовање и извођење наставе. Организовао је и изводио наставу у оквиру других студијских програма на основним, мастер и докторским студијама на ФОН-у и Универзитету у Београду. Био је један од уредника зборника радова са конференције "International Conference on Intelligent Computing, Communication and Information Security" (ICCIS 2022), који је објављен у едицији *Springer Book Series Algorithms for Intelligent Systems*. Током године одржао је пет уводних предавања по позиву на међународним конференцијама у иностранству и на једној у Србији, два предавања у САНУ (теме: *ChatGPT* 31. маја и *Контроверзе вештачке интелигенције* 21. новембра), као и четири друга предавања и семинара на позив организатора (Огранак САНУ у Нишу, ЦАНУ, Матица српска, Семинар за вештачку интелигенцију Математичког института САНУ). Објавио је један рад категорије М21а.

Осврт секретара на рад Одељења

Чланови Одељења техничких наука САНУ су током године улагали знатне напоре у организовање научних скупова, предавања и изложби. На значај научноистраживачког рада чланова Одељења указују бројни научни радови публиковани у препознатљивим научним часописима, пленарна предавања по позиву као и награде и признања. Поред научноистраживачког рада, чланови Одељења су били посвећени и стручном и просветном раду. Остваривање значајних резултата је плод залагања свих чланова Одељења и њиховог успеха у савладавању објективних потешкоћа. Ослањајући се на дописне чланове примљене у чланство 2021. године и на њихову компетентност у областима информационих технологија, материјала и вештачке интелигенције, чланови Одељења техничких наука су током године организовали низ добро посећених предавања, препознатљивих широм научноистраживачке заједнице.

Научни скупови и предавања у области енергетике, одрживог развоја, материјала, грађевине и архитектуре, биомасе и вештачке интелигенције организовани су са циљем да се домаћа наука и струка ангажују на решавању кључних друштвених изазова и да остваре већи утицај на доношење одлука о питањима од ширег интереса. Квалификоване, научно и стручно утемељене анализе и одговарајуће сугестије сажете су у зборницима и научним радовима. Наменски сачињене студије и дописи формулисани су тако да својим обимом и формом задовоље потребе доносилаца одлука. Током године, наведени напори сучељени су са несклоношћу доносилаца одлука да уваже понуђене ставове и решења домаћих научника и стручњака, на место којих су некритички преузимане туђе анализе, стратегије и решења, најчешће у нескладу са домаћим околностима, потребама и интересима.

Током године која претходи изборима у чланство САНУ, чланови Одељења уложили су значајан напор у ажурирање прегледа српских истраживача који раде у области техничких наука. Савесно је сагледана шира листа потенцијалних кандидата. Током скупова Одељења, усаглашени су начелни принципи, квалитативни и квантитативни критеријуми и сачињен оквирни календар изборних активности.

7. ОДЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Одељење медицинских наука у свом саставу има 21 члана, међу којима 20 редовних и једног дописног члана.

Рад Одељења

Рад Одељења се може поделити у два дела. Један део активности је излагање резултата научног рада чланова, а други део активности био је посвећен актима који су достављани Одељењу од стране Председништва и Извршног одбора САНУ, чланова САНУ и сектора САНУ, као и дописима изван САНУ.

Скупови Одељења

Одржано је укупно девет скупова Одељења.

I скуп одржан је 22. фебруара. Чланови Одељења обавештени су да је поводом Дана државности академику Владимиру Кањуху додељено одликовање Сретењски орден првог степена за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у области медицинских наука. Добитници Светосавске награде из Одељења медицинских наука су академик Петар Сеферовић и академик Марко Бумбаширевић. Награда је уручена и Српском лекарском друштву на чијем челу се налази академик Радоје Чоловић. Академик Горан Станковић је на седници Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду, која је одржана 25. јануара, проглашен за председника Савета у наредном четворогодишњем периоду. Одељење је једногласно донело одлуку да за представника Одељења у Изборној комисији за избор часника САНУ ради конституисања Председништва САНУ предложи академика Миодрага Чолића, а за заменика представника Одељења академика Петра Сеферовића. Чланови Одељења су донели једногласну одлуку да њихов предлог за представника у Председништву САНУ буде секретар Одељења академик Драган Мицић. Одељење је утврдило да нема чланова Одељења који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ. Одељење је упознато са пристиглим извештајима о раду и раду на индивидуалним пројектима и одборима за 2022. годину. Одељење се сагласило са захтевом академика Миодрага Чолића, који се односи на продужење трајања пројекта „Развој комбинованих имунотерапијских приступа у лечењу меланома заснованих на побољшаним вакцинама на бази дендритских ћелија и блокади имуноглобулинима-сличних рецептора“ до краја 2023. године, из циклуса САНУ–БАН 2020–2022. Одељење се сагласило са молбом академика Петра Сеферовића да се план научних скупова допуни скупом, који је одржан 1. фебруара у Свечаној сали САНУ, „Савремени трендови и нове стратегије у лечењу срчане инсуфицијенције: чињенице и перспективе – Мастерклас у срчаној инсуфицијенцији: упознајте светске експерте и питајте интригантна питања“. Чланови Одељења су једногласно донели одлуку да за члана Редакције *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* предложе дописног члана САНУ Татјану Симић. Чланови Одељења су усвојили тражене буџете за одржавање академијских скупова, који обележавају јубиларне годишњице рођења чланова САНУ и њених предходница: академика Илије Ђуричића, академика Ксенофона Шаховића, професора Милана Јовановића Батута (175 година од рођења), академика Ђорђа Нешића и академика Војина Шуловића. Представљен је видео запис члана САНУ ван радног састава проф. др Милана Стевановића, реконструктивног микрохирурга, који ради у Лос Анђелесу. Приказана је операција пресађивања ножних прстију на руке за коју је добио награду *2021 Best Microsurgical Case of the Year* од Америчког удружења за реконструктивну микрохирургију. Наслов његовог предавања је “Six Toe Transfer for Functional Reconstruction of Severly Burned Hands”.

II скуп је одржан 29. марта, електронским путем. Покренута је дискусија поводом дописа председника САНУ академика Владимира С. Костића у вези са Академијским одбором за проучавање живота и дела српских научника и писање историје САНУ. Академик Радоје Чоловић подржао је предлог председника САНУ да се из сваког одељења САНУ изабере један до два члана, који ће активно учествовати и покренути рад овог одбора са „мртве тачке“. Академик Радоје Чоловић и академик Владимир Бумбаширевић наставили су да буду чланови Одбора, док се академик Ђорђе Радак повукао из чланства у Одбору. Академик Чоловић истакао је да је до сада највише прилога у едицији *Живот и дело српских научника* било из медицинске области. Чланови Одељења једногласном одлуком су усвојили Извештај о раду ОМН САНУ у 2022. години за *Годишњак* САНУ. Чланови Одељења једногласном одлуком су усвојили Извештај о раду на индивидуалним пројектима и одборима ОМН САНУ

у 2022. години за *Билтен* САНУ. Чланови Одељења једногласно су прихватили предлог за нови индивидуални пројекат академика Душице Лечић Тошевски „Ставови јавности у Србији о легализацији еутаназије“. Дописни члан Татјана Симић одржала је предавање под називом „Плејотропне улоге глутатион трансфераза у карциному мокраћне бешике“.

III скуп је одржан 26. априла, електронским путем. Одељење је обавештено да је на свечаној седници Скупштине Београда академику Радоју Чоловићу додељена Награда града Београда „Деспот Стефан Лазаревић“ за изузетно дело које представља допринос развоју медицине, за књигу *150 година Српског лекарског друштва*. Чланови Одељења једногласно су се сложили са предлогом академика Драгана Мицића да се Издавачки план за 2023. годину допуни зборником радова са научног скупа „Новине у гојазности 2023“, у серији САНУ *Научни скупови*. Академик Радоје Чоловић је одржао предавање под називом „Академик Урош Ружичић, живот и дело“. Чланови Одељења именовали су дописног члана Татјану Симић за члана Организационог одбора „Свечане академије посвећене обележавању 150 година од рођења академика Ђорђа Нешића“ (19. мај). Чланови Одељења именовали су академика Драгана Мицића за члана Организационог одбора „Свечане академије посвећене обележавању 100 година од рођења академика Војина Шуловића“ (12. мај). Чланови Одељења су се сагласили са предлогом академика Миодрага Чолића да се одобри студијски боравак за др Сергеја Томића и дипл. мол. биолога Марину Бекић у Софији (Бугарска), од 10. до 17. јуна у оквиру билатералног пројекта САНУ–БАН, којим са стране САНУ руководи академик Миодраг Чолић. Чланови Одељења су се сагласили са предлогом академика Миодрага Чолића и академика Владимира Костића да проф. др Јанко Жугић, који је шеф Катедре за имунобиологију Медицинског факултета Универзитета у Аризони (САД) и наш најистакнутији имунолог који је већ држао предавања у САНУ о ковиду 19 и несебично помаже промоцију наше науке у области имунологије и сродних дисциплина, у јуну одржи предавање „Имунске основе старења“ у Свечаној сали САНУ.

IV скуп одржан је 31. маја у Свечаној сали САНУ. Академик Владимир Кањух одржао је предавање под називом „Конгенитални синдром хипоплазичног левог срца: атрезија отвора аорте и атрезија отвора аорте удружена са атрезијом митралног ушћа“. Чланови Одељења једногласно су прихватили предлог академика Петра Сеферовића за одржавање предавања професора Томаса Лушера у оквиру програма „Гост САНУ“. Професор Лушер је један од најугледнијих европских кардиолога, који је десет година обављао функцију главног уредника часописа *European Heart Journal*, а сада је председник Европског удружења кардиолога. Академик Горан Станковић је 20. маја изабран за члана Борда Америчког удружења интервентних кардиолога у наредном двогодишњем периоду (Board of Trustees, Society for Cardiovascular Angiography and Interventions).

V скуп одржан је 28. јуна у Свечаној сали Палате САНУ. Чланови Одељења дискутовали су о статусу Академијског одбора за биомедицинска истраживања, чији је председник био почивши академик Љубисав Ракић. Констатовано је да је Академијски одбор угашен, као и да су два потпројекта у оквиру Одбора истекла (потпројекти академика Војислава Лековића: „Биомедицинска истраживања у стоматологији“ и академика Душице Лечић Тошевски: „Проблеми јавног здравља у Србији“). Академик Душица Лечић Тошевски поднела је захтев за нови индивидуални пројекат „Ставови јавности у Србији о легализацији еутаназије“, који је усвојен на II скупу Одељења, док је академик Војислав Лековић поднео нови захтев за индивидуални пројекат за 2024. годину. Академику Ђорђу Радаку град Вршац је доделио Награду

за животно дело за изузетне резултате остварене у области медицинске науке. Чланови Одељења једногласно су подржали предлог пројекта академика Драгана Мицића у оквиру сарадње САНУ–АНУРС, „Евалуација исхода терапијских процедура у лечењу гојазности и придружених коморбидитета у Србији и Републици Српској". Секретар Одељења академик Драган Мицић предложио је да се предавања на скуповима Одељења, почев од септембра па до краја године, одреде по азбучном реду презимена чланова. Чланови Одељења једногласно су подржали предлог индивидуалног пројекта академика Војислава Лековића „Одређивање прогностичких маркера прогресивних градус-Ц пародонтитиса (Периомаркер)". Академик Драган Мицић упознао је чланове са писмом секретара Одељења техничких наука САНУ академика Слободана Вукосавића у коме је иницира предлог за доделу награде Медаља САНУ академику Владимиру С. Костићу. Након дискусије која је уследила академик Миодраг Чолић предложио је академика Владимира С. Костића за доделу награде Медаља САНУ. Академик Драган Мицић је одржао предавање под називом „Нови лекови за гојазност".

VI скуп одржан је 27. септембра у Свечаној сали САНУ. Чланови Одељења честитали су академику Ђорђу Радаку на највишем одликовању Српске православне епархије банатске, Ордену Светог Теодора Вршачког, који му је додељен 10. августа. Чланови Одељења су се сагласили са молбом Канцеролошке секције СЛД да им се уступи на коришћење Свечана сала САНУ ради свечаног отварања јубиларне 60. Канцеролошке недеље 28. новембра (услед заузетости поменутог термина, утврђено је да је слободан термин 27. новембра). Организатори скупа обавештени су о промени термина, који се не уклапа у план организације и самим тим су одустали од наведеног захтева. Чланови Одељења једногласно су донели одлуку да представник Одељења за чланство у Комисији за праћење избора САНУ буде академик Душица Лечић Тошевски, а заменик представника академик Ђорђе Радак. Академик Бела Балинт је одржао предавање под називом „Хуморална и ћелијама-посредована имуномодулација аферезама". Чланови Одељења подржали су одржавање научног скупа „Савремени приступ дијагностиковању и лечењу ХОБП", чији су организатори и суорганизатори Медицински факултет Универзитета у Београду и Респираторно удружење Србије (28. новембар). Чланови Одељења подржали су иницијативу за одржавање „Конференције Европског удружења кардиолога о кардиомиопатијама и болестима перикарда" у организацији Европског удружења кардиолога, Српске академије наука и уметности, Медицинског факултета Универзитета у Београду и Министарства здравља Републике Србије. Академик Радоје Чоловић повео је дискусију у оквиру питања промене Статута САНУ и решавања питања добровољног напуштања Академије од стране њених чланова. Академик Модраг Чолић је током дискусије навео да се то питање не регулише Статутом САНУ већ Законом о САНУ.

VII скуп одржан је 25. октобра у Свечаној сали САНУ. Секретар Одељења академик Драган Мицић обавестио је чланове Одељења да је по налогу министра здравља проф. др Данице Грујичић достављен допис у коме се тражи да Српска академија наука и уметности достави предлог свог представника у Здравственом савету Србије. Допис је предат у даљу надлежност ИО САНУ. Чланови Одељења упознати су да је Влада Републике Србије именовала за чланове Савета Универзитета у Београду, из реда представника оснивача, академика Владимира Кањуха и академика Драгана Мицића. Чланови Одељења упознати су да је Влада Републике Србије именовала за чланове Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду, из реда представника оснивача, академика Јована Хаџи-Ђокића, академика Душицу Лечић Тошевски и академика Белу Балинта. Чланови Одељења обавештени су да је Фонд

за науку Републике Србије академику Горану Станковићу одобрио финансирање пројекта „Стање коронарне микроциркулације као предиктор дисфункције леве коморе и срчане слабости код болесника са акутним инфарктом миокарда лечених примарном PCI: SINERGY-ACUTE“, у оквиру програма ПРИЗМА. Међународни научни савет (ISC) упутио је позив за номиновање чланова Надзорног панела стручњака поводом Светског дана менталног здравља. На предлог академика Миодрага Чолића чланови Одељења су се сагласили да академик Душица Лечић Тошевски буде предложена за члана Надзорног панела стручњака. Чланови Одељења су једногласном одлуком усвојили извештаје рецензената академика Владимира Кањуха и академика Владимира С. Костића и препоручили да монографија *Контроверзе у медицини* са истоименог циклуса предавања уредника и коаутора академика Душице Лечић Тошевски буде публикована. Чланови Одељења су се сагласили са захтевом академика Владимира Костића за одржавање научног скупа “MDS-ES Atypical Parkinsonism Course” (17. новембар). Академик Марко Бумбаширевић је одржао предавање под називом „Значај микрохирургије у савременом лечењу експлозивних повреда екстремитета“.

VIII скуп одржан је 29. новембра у Свечаној сали САНУ. Чланови Одељења упознати су са Календаром рокова за избор нових чланова САНУ у 2024. години, који је достављен Одељењу, као и да је у дневном листу *Политика* 30. октобра објављен позив овлашћеним предлагачима да предложе кандидате за избор у чланство САНУ. У оквиру разматрања предлога за могуће редовне чланове САНУ из Одељења, секретар академик Драган Мицић је предложио дописног члана Татјану Симић, као предлог Одељења за редовног члана САНУ на изборима који би требало да се одрже у априлу. Одељење се сложило са овим предлогом. Чланови Одељења упознали су се са одлуком са 28. седнице ИО САНУ, да би до 15. децембра требало доставити извештај Одељења о броју чланова Одељења у радном саставу. Чланови Одељења једногласно су прихватили предлог академика Владимира Кањуха да се састанак поводом 40 година рада Одбора за кардиоваскуларну патологију, који је 2022. године одложен због пандемије ковида 19, одржи 13. децембра у Свечаној сали САНУ. Чланови Одељења су се сагласили са предлогом нових чланова Одбора за кардиоваскуларну патологију, који су упутили председник и потпредседник Одбора. Нови чланови су: академик проф. др Душица Лечић Тошевски, проф. др Босиљка Вујисић Тешић, проф. др Марина Дељанин Илић, директорка Института „Радон” у Нишкој Бањи и проф. др Милика Ашанин, директор Универзитетског клиничког центра Србије у Београду. Чланови Одељења упознали су се са дописом генералног секретара САНУ академика Небојше Лалића да је је рок за предају предлога Издавачког плана за 2024. годину и Извештаја о раду у 2023. години за *Годишњак САНУ* 15. јануар 2024. године. Чланови Одељења су једногласно подржали предлог академика Радоја Чоловића да се у Издавачки план САНУ за 2024. годину уврсти издавање 20. јубиларне књиге из едиције САНУ *Живот и дело српских научника*. Чланови Одељења су једногласно подржали захтев академика Горана Станковића да се међународни конгрес *СИНЕРГИЈА 2024* одржи под покровитељством САНУ без финансијских обавеза. Организатор је Универзитетски клинички центар Србије. Академик Владимир Бумбаширевић одржао је предавање „Апоптоза: 50 година касније”.

IX скуп је одржан 27. децембра у Свечаној сали САНУ. На почетку скупа дата је реч председнику САНУ академику Зорану Кнежевићу, који је на овом скупу био гост Одељења. Академик Кнежевић је поздрављајући скуп нагласио да је ово његова редовна посета скуповима одељења САНУ, коју је раније успоставио председник академик Костић. Председник САНУ је подсетио чланове Одељења о календару

предстојећих избора, значају пријема нових чланова, посебно у одељењима са врло малим бројем чланова. САНУ тренутно има 122 члана. Одељење медицинских наука је за сада најбројније и најближе Статутом предвиђеном *numerus clausus*-у (25 чланова). На Одељењу је да процени да ли ће у овом изборном циклусу предложити максималан број (4) нових кандидата. Председник Кнежевић је такође нагласио потребу да се у новом циклусу пријема нових чланова води рачуна о родној заступљености и да свуда где два кандидата испуњавају исте услове предност треба дати женама. Такође је назначио потребу повећања броја чланова који гравитирају Огранку САНУ у Нишу и Центру за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу. Председник Кнежевић је обавестио чланове Одељења о очекиваним скорашњим посетама САНУ и то председника Словачке академије наука и председника Аустријске академије наука, затим о одржавању научног скупа академија подунавског региона у коме значајну улогу има и САНУ. Такође је говорио о тешкоћама (спорост, кашњење у исплати хонорара) са којима се САНУ суочава приликом издавања капиталних издања САНУ (*Српска енциклопедија* и *Речник САНУ*) и могућем алтернативном формирању лексикографског завода. Академик Марко Бумбаширевић је током дискусије предложио да се сви кандидати представе пре гласања у одељењима. Већина чланова, укључујући и председника САНУ, је истакла да то није предвиђено Статутом САНУ и да је у календару изборног циклуса предвиђено представљање кандидата од стране секретара одељења на посебној седници која је за то предвиђена. Дискутовано је о анкети Управног одбора Савета Европе за људска права у областима биомедицине и здравља (Council of Europe Steering Committee for Human Rights in the fields of Biomedicine and Health – CDBIO), а чије попуњавање је иницирао ИО САНУ на својој 31. седници. CDBIO је затражио од САНУ да достави своје ставове и предлоге о правцима развоја и новинама у овим областима који могу да покрену етичка питања и представе изазове у вези са људским правима. ИО САНУ је тада одлучио да се Одељење медицинских наука и Одбор за проучавање националних мањина и људских права договори ко ће попунити анкету. Попуњену анкету неопходно је послати електронским путем до 31. јануара 2024. године. Чланови Одељења медицинских наука добили су текст који је попунио Одбор за проучавање националних мањина и људских права. Одељење је у принципу било сагласно са текстом, али с обзиром на чињеницу да нема стручњаке који се посебно баве биоетиком, предложило је да се овај документ Одбора проследи академику Маринковићу, који је дуго водио Одбор за биоетику, који је успоставио значајне везе са комисијама Савета Европе. Закључено је да академик Маринковић може или самостално, или у консултацијама са неким члановима Одбора за биоетику да погледа текст и изврши евентуалне допуне. Чланови Одељења упознали су се са дописом академика Зорана В. Поповића, председника Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, у коме су наведени детаљи подношења извештаја за *Билтен САНУ*. Извештаји који нису достављени формално ће бити усвојени на фебруарском скупу, а чланови ће доставити своје извештаје и планове раније. Чланови Одељења су се сагласили са предлогом проф. др Драгана Радовановића (КБЦ „Др Драгиша Мишовић – Дедиње“) да се омогући одржавање стручног састанка са темом „Лапароскопска хирургија данас у Србији” у Свечаној сали САНУ (7. мај), под покровитељством САНУ, без финансијских обавеза. Усвојен је предлог издавачког плана САНУ за 2024. годину. Усвојен је предлог плана научних скупова за 2024. годину (који ће по категоријама бити одељењски скупови под покровитељством САНУ и скупови под покровитељством САНУ без финсијских обавеза). Нису дати предлози циклусних предавања за 2024. годину. Нису дати предлози предавања домаћих и

иностраних научника у САНУ за 2024. годину. Предавање академика Радоја Чоловића „100 година од смрти проф. др Војислава Ј. Суботића, родоначелника српске хирургије“, због дужине трајања скупа, одложено је за фебруарски скуп. Академик Миодраг Чолић подсетио је чланове Одељења да секретару и заменику секретара истиче мандат 25. фебруара тако да би на фебруарском скупу требало тајним гласањем изабрати нове кандидате за вршење ових дужности.

Научни скупови

Научни скупови и предавања одржани у организацији или под покровитељством Одељења наведени су у *Годишњаку САНУ*, у поглављу Скупови и предавања.

Научноистраживачки рад

Чланови Одељења са својим сарадницима радили су на пројектима којима руководе. Такође су организовали рад одбора, а извештаји су објављени у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.*

Именовања и признања

Поводом Дана државности академику Владимиру Кањуху додељено је одликовање Сретењски орден првог степена за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у области медицинских наука. Академик Петар Сеферовић и академик Марко Бумбаширевић добитници су Светосавске награде из Одељења медицинских наука САНУ. Награда је уручена и Српском лекарском друштву, чији је председник академик Радоје Чоловић. Академик Горан Станковић је на седници Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду, која је одржана 25. јануара, проглашен за председника Савета у наредном четворогодишњем периоду. Академику Радоју Чоловићу је за изузетно дело које представља допринос развоју медицине, на свечаној седници Скупштине Београда, додељена Награда Града Београда „Деспот Стефан Лазаревић“ за књигу *150 година Српског лекарског друштва*. Академик Горан Станковић је 20. маја изабран за члана Борда Америчког удружења интервентних кардиолога (Board of Trustees, Society for Cardiovascular Angiography and Interventions) за наредни двогодишњи период. Град Вршац је академику Ђорђу Радаку доделио Награду за животно дело, за изузетне резултате остварене у области медицинске науке. Академику Ђорђу Радаку додељено је 10. августа и највише одликовање Српске православне епархије банатске, Орден Светог Теодора Вршачког. Влада Републике Србије именовала је за чланове Савета Универзитета у Београду, из реда представника оснивача, академика Владимира Кањуха и академика Драгана Мицића. Влада Републике Србије именовала је за чланове Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду, из реда представника оснивача, академика Јована Хаџи-Ђокића, академика Душицу Лечић Тошевски и академика Белу Балинта. Академик Владимир Костић добитник је Златне медаље коју додељује Академија наука и умјетности Републике Српске за изузетан допринос развоју АНУРС и њеном друштвеном угледу. Академик Владимир Кањух добитник је највишег признања Златне плакете (једини од иностраних чланова), коју додељује Академија наука и умјетности Републике Српске за изузетан допринос развоју АНУРС и њеном друштвеном угледу. Академику Владимиру Костићу додељена је Награда за животно дело Српског лекарског друштва 17. маја и изабран је за почасног члана СЛД. Академик Владимир Костић добитник је Признања за животно дело Македонског неуролошког друштва, које му је уручено 8. јуна у Струги и награде Медаља САНУ за област природних и техничких наука, која му је свечано уручена за Дан САНУ, 20. новембра.

Делатност чланова Одељења

Академик Владимир Кањух је у току године објавио 32 библиографске јединице, од тога: једну интернационалну научну монографију (XXXII књига у којој је (ко)уредник или (ко)аутор) *Novi trendovi u prevenciji*, *dijagnostici i lečenju kardiovaskularnih bolesti*, II (гл. и одг. уредник В. Кањух, коуредници Н. Д. Вонг и Д. Вулић), у којој је објављено осам његових радова које је написао са сарадницима (два прештампана); два рада у другим књигама; 10 радова у часописима (два рада о синдрому хипоплазије левог срца на српском и енглеском језику пружају исцрпне информације о овој смртоносној урођеној срчаној мани, која је данас постала операбилна захваљујући ингениозној троделној репаративној хирургији *Norwood*-а); пет сажетака и шест чланака: енциклопедијска одредница и чланак о Владимиру Кањуху (Република Српска); три рецензије (монографије *Интегративна патогенеза хроничних болести и старења* академика З. Ковачевића, уџбеника аутора Л. Давидовића *Hirurgija aorte* и уџбеника аутора И. Николића *Histologija i osnovna embriologija*) и један интервју у дневном листу *Политика*. На српском језику штампано је 15 радова, а на енглеском или енглеско-српском 17 радова. Први је аутор у 11 радова.

Одржао је 16 онлајн предавања (која су раније штампана или још нису штампана) у Одељењу медицинских наука САНУ, у оквиру последипломске наставе Медицинског факултета Универзитета у Београду, на XIV интернационалној летњој кардиолошкој школи у Бечићима, у Требињу и Нишу, у оквиру "Annual conference of the Working group on myocardial and pericardial diseases of the European Society of Cardiology" (15–16. новембар, Београд), под насловом "Benign tumors of the heart" и на другим форумима. Председник је Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ. 13. децембра је одржан годишњи састанак Одбора у Свечаној сали САНУ, посвећен обележавању 41 године успешног рада Одбора, којој је присуствовало више од 100 учесника. Председник САНУ академик З. Кнежевић и заменик секретара Одељења медицинских наука академик М. Чолић су веома позитивно оценили рад Одбора и његног председника. Изабрана су четири нова члана Одбора: академик Д. Лечић Тошевски, проф. др В. Вујисић Тешић, проф. др М. Дељанин Илић и проф. др М. Ашанин. Академик Владимир Кањух је са академиком М. Остојићем, потпредседником Одбора и техничким секретаром др С. Кањух одржао реферат „41 година успешног рада Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ" (рад Одбора и његови истакнути чланови, књиге које су чланови написали током пандемије, списак добитника захвалнице Одбора). Сређује се Музеј урођених срчаних мана Владимира Кањуха (основан 1964) у Институту за патологију Медицинског факултета у Београду. Одржава успешну сарадњу са АНУРС и кардиолозима Републике Српске, са Мађарском академијом наука (академик К. Лапиш) и Мејо клиником у САД (проф. др Б. Едвардс).

Руководилац је пројекта у САНУ „Патолошка морфологија и морфолошко-клиничке корелације у кардиоваскуларним болестима (укључујући и историјске аспекте)". Учествује у још четири пројекта у САНУ и у једном пројекту МНТ. Директор је биомедицинских студија ECPD UN, предавач и организатор (председник Програмског савета) Међународне летње кардиолошке школе на црногорском приморју. Поред свог одбора, члан је још четири одбора САНУ. Члан је Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*, потпредседник за егзактне науке и председник њене Стручне редакције за медицину, стоматологију, фармацију и ветеринарску медицину. Презентовао је на Трибини САНУ написане одреднице своје редакције 023, које су штампане у четвртој и петој књизи *Српске енциклопедије*, које су тада промовисане. Председник је Удружења за атеросклерозу Србије. Члан је саветодавних одбора Европског и Интернационалног удружења за атеросклерозу; члан европских удру-

жења: патолога, кардиоваскуларних патолога и кардиолога; СЛД (секције за патологију, кардиологију и историју медицине) и Академије медицинских наука. Члан је Матице српске. Иностран је члан АНУРС од 2008. и почасни члан Мађарске академије наука од 2016. године. Током године добио је следећа највиша признања Републике Србије и АНУРС: Сретењски орден првог степена за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у области медицинских наука од председника Републике Србије; изабран је за члана Савета Универзитета у Београду на предлог Владе Србије; добио је захвалницу Одбора за КВП САНУ поводом обележавања 41 године успешног рада и захвалницу кардиолошког Института „Радон“ у Нишкој Бањи; добио је Златну плакету АНУРС поводом прославе 30-годишњице њеног рада, енциклопедијску одредницу у *Енциклопедији АНУРС* и две странице биографских података у *Споменици 30 година АНУРС*.

Академик Зоран Ковачевић је током године у оквиру активности у САНУ обављао функцију главног и одговорног уредника *Анала Огранка САНУ у Новом Саду*. Био је активан као члан Европске академије наука и уметности, Црногорске академије наука и умјетности, Биохемијског друштва Велике Британије и Академије медицинских наука Српског лекарског друштва. Публиковао је рад „Визуелизација у науци – сусрет уметности и науке“ у часопису *Анали Огранка САНУ у Новом Саду* и монографију *Интегративна патогенеза хроничних болести и старења* (у издању Академске књиге и Српске академије наука и уметности – Огранка САНУ у Новом Саду).

Академик Миодраг Остојић је професор емеритус на Катедри интерне медицине Медицинског факултета Универзитета у Београду и саветник у Универзитетском клиничком центру Републике Српске у Бања Луци и саветник у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ у Београду. Гостујући је професор на Медицинском факултету Универзитета у Бања Луци, где је именован за координатора специјализације из кардиологије. Иностран је члан Академије наука Републике Српске, први почасни члан Удружења кардиолога Републике Српске и почасни члан Удружења ендокринолога и дијабетолога Републике Српске. Члан је и рецензент уређивачких одбора више домаћих и иностраних часописа. Био је ментор на осам академских специјалистичких радова, 24 магистарске тезе, седам субспецијализација и 24 завршене докторске тезе. Associate editor је у часопису *in status nascendi Exploration of Cardiology*. У октобру му је уручена Златна медаља Академије наука и умјетности Републике Српске. Током године објавио је као аутор/коаутор један рад (сажетак) на American College of Cardiology Scientific Session (март), као и седам радова *in extenso*. Организовао је више научних сесија и одржао предавања у земљи и иностранству (Београд, Копаоник, Бечићи, Бања Лука, Требиње, Бјељина, Српско Сарајево, Подгорица, Венеција). У САНУ је одржао предавање о најновијим препорукама за конзумирање алкохолних напитака у оквиру Конгреса Радне групе за болести миокарда и перикарда Европског удружења кардиолога. У Врднику је одржао мотивационо предавање за младе постдипломце из региона у организацији Факултета медицинских наука из Крагујевца, поводом чега му је уручена и диплома. У недељном додатку *Магазин* дневног листа *Политика* објављени су његови савети за здраву исхрану у циљу спречавања обољевања и умирања, које је дао у својству оснивача и председника Фондације Србије за ваше срце, чија је мисија превенција кардиоваскуларних и других обољења. Одржао је на састанцима 11 предавања, од којих осам уживо, био модератор на интернационалном састанку у Венецији, а одржао је и два предавања преко *Zoom* платформе. Ради на пројекту (који је осмислио и чији је руководилац) ИИИ 41022 „Акутни коронарни синдром“, који финансира Министарство просвете,

науке и технолошког развоја, као и на истоименом пројекту у САНУ. Његови радови (251) објављени у часописима са рецензијом су до краја године цитирани 18.284 пута, према *SCOPUS* бази, са H-индексом 39.

Академик Владимир С. Костић је током године деловао као председник САНУ до избора у априлу, као председник Академијског одбора за српско питање до септембра исте године, када је тражио да буде ослобођен ове дужности из личних разлога. Изабран је у звање председника Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности САНУ. Почасни је председник Друштва неуролога Србије и Друштва неуролога Републике Српске. Руководио је пројектом у оквиру САНУ (Ф-134). Током године сарађивао је са истраживачким групама у Италији и Немачкој. Члан је уредништва часописа *Journal of Neurology*, *Frontiers in Neurology*, *Polish Journal of Neurology and Neurosurgery*, *Romanian Journal of Neurology*, *Scripta Periodica* (Медицински Универзитет Софија), *Degenerative Neurological and Neuromuscular Disease*, *Neurology Discovery*, *Current Treatment Options in Neurology*, *The Academic Medical Journal* (Ss. Cyril and Methodius University in Skopje) и неколико домаћих часописа. Рецензирао је радове за већи број међународних часописа (*Movement Disorders*, *Neurology*, *Parkinson's Disease*, *J Parkinson's Disease* итд.). Са својом групом и у сарадњи са другим групама објавио је током године осам радова у престижним међународним часописима (према: PubMed.*gov*). Одржао је три предавања по позиву. У САНУ је као кодиректор организовао курс "Atypical Parkinsonism" (17–18. новембар), у организацији International Parkinson and Movement Disorder Society – European Section. Награђен је Наградом за животно дело Српског лекарског друштва 17. маја и изабран за почасног члана СЛД. Добитник је Признања за животно дело Македонског неуролошког друштва, које му је уручено 8. јуна у Струги, Медаље Академије наука и умјетности Републике Српске, а додељена му је и Медаља САНУ за област природних и техничких наука.

Академик Владимир Бумбаширевић је професор емеритус на Катедри за хистологију и ембриологију на Медицинском факултету Универзитета у Београду. У САНУ је председник Академијског одбора за образовање, члан Академијског одбора за проучавање живота и рада научника у Србији и научника српског порекла изван Србије, Академијског одбора за високо образовање, Академијског одбора за српско питање, Одбора за мултидисциплинарна истраживања шећерне болести и Одбора за ендокринологију и утицај природних фактора, као и члан Финансијског одбора САНУ. Учествовао је у организацији две (треће и четврте) научно-стручне дебате у САНУ у оквиру циклуса „Разговори о образовању". Поред тога, одржао је више предавања по позиву. У публикацији *Живот и дело српских научника*, књ. 19, аутор је поглавља „Јеврем Недељковић". Члан је Издавачког савета часописа *Српски архив за целокупно лекарство* и члан Саветодавног одбора часописа *Медицинска истраживања*. Своја истраживања спроводи у оквиру пројекта финансираног од стране Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Коаутор је у три рада публикована у међународним часописима.

Академик Јован Хаџи-Ђокић је током године учествовао у раду Одељења медицинских наука САНУ и Огранка САНУ у Нишу. Активно је учествовао у раду Уролошке секције Српског лекарског друштва (СЛД), чији је почасни председник. Учествовао је у организацији састанака Уролошке секције СЛД и активностима Медицинске академије СЛД. Водио је Одбор за туморе урогениталног система, као и

пројекат о скринингу карцинома простате у САНУ. Председник је Скупштине београдске општине Врачар. Обављао је дужност председника Управног одбора Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње“. Влада Републике Србије именовала га је за члана Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду, из реда представника оснивача. Са својим сарадницима је објавио више радова у домаћим и иностраним часописима. У децембру је као председник Одбора за туморе урогениталног система организовао међународни скуп „Реконструктивна хирургија пениса“ у Палати САНУ.

Академик Драīан Мицић је у току године обављао функцију председника Здравственог савета Републике Србије; редовног члана Академије медицинских наука Српског лекарског друштва; иностраног члана АНУРС; члана Краљевског медицинског одбора у оквиру Фондације принцезе Катарине Карађорђевић; председника Комисије за доделу Награде града Београда за изузетно дело које представља допринос развоју медицине; председника Одбора за гојазност Ендокринолошке секције Српског лекарског друштва; председника Српског удружења за проучавање гојазности; члана Управног одбора КБЦ Звездара и члана Савета Универзитета у Београду. У току године био је и члан *Obesity Management Task Force* у оквиру *European Association for the Study of Obesity* (EASO). У САНУ је обављао дужност секретара Одељења медицинских наука и председника Одбора за ендокринологију и утицај природних фактора, као и члана Одбора за кардиоваскуларну патологију. Као секретар Одељења медицинских наука био је члан Председништва САНУ. Током године био је на позицији придруженог уредника у часопису *European Journal of Obesity* (*Obesity Facts*) (Karger, Базел), члана уређивачког одбора у часописима: *Reviews in Endocrinology and Metabolism Disorders* (Springer); *Ожирение и метаболизм* (Москва, Русија) и *ISRN Obesity* (Њујорк) и члана уредничког савета часописа *Romanian Journal of Diabetes*, *Obesity and Metabolic Disorders* (Румунија), члана Саветодавног одбора *Медицинских истраживања* (Медицински факултет у Београду) и *Istanbul Medical Journal* (Истанбул, Турска) и члана Уређивачког одбора *Тимочког медицинског гласника* (Зајечар). Био је рецензент у часопису *Obesity Facts*.

У оквиру научних активности у САНУ руководио је пројектом под називом „Контролни ендокринолошки механизми у регулацији телесне тежине у гојазних особа“ (Ф-34), финансираним од стране Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Учествовао у публиковању три рада у међународним часописима и једног рада у домаћем часопису. Одржао је пет предавања по позиву (четири на међународним састанцима и једно на домаћем састанку).

Академик Миодраг Чолић је током године обављао следеће активности унутар САНУ, био је: председник Одбора за имунологију и алергологију Одељења медицинских наука САНУ, председник Академијског одбора за науку, члан Одбора за кардиоваскуларну патологију, члан Одбора за хуману репродукцију, члан Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и члан Савета Галерије науке и технике САНУ. Стални је представник САНУ у Интеракадемијском партнерству, Интернационалном савету за науку Европске радне групе, Европском фонду за науку, а члан је и Управног и Надзорног одбора Декаде одрживог развоја у науци. У овим асоцијацијама учествовао је на годишњим скупштинама и неколико конференција одржаних онлајн и уживо. Руководилац је пројекта „Имунорегулацијски механизми у здрављу и болести“ и билатералног пројекта САНУ–БАН и САНУ–АНУРС. Координатор је за докторске студије Медицинског факултета у Фочи, у Републици Српској. Уредник је *Војносанитетског прегледа* и члан Уредништва *Српског архива за*

целокупно лекарство. Члан је следећих лекарских и стручних организација: Српског лекарског друштва (СЛД), редовни члан Медицинске академије СЛД, Друштва имунолога Србије, Друштва физиолога Србије, Европске имунолошке асоцијације и Европског друштва за макрофаге и дендритске ћелије. Сарадник је на више домаћих и међународних пројеката у оквиру којих је публиковао седам радова у целости у међународним часописима (ранга М21а, М21 и М22) са укупним кумулативним импакт фактором 43.5. Публиковао је и један рад у зборнику САНУ. Рецензирао је 15 радова по позиву у међународним часописима. Његови радови су током године цитирани 859 пута, са Н-индексом 36. Руководио је научним симпозијумом „Светски дан имунологије 23", који је у априлу одржан у САНУ и држао предавање на симпозијуму о гојазности у САНУ. Држао је предавања из имунологије и методологије НИР-а на Медицинском факултету у Фочи (докторске студије) и курс из имунологије за докторске студије на Медицинском факултету у Бања Луци. Ментор је једне докторске дисертације и члан комисије за одбрану две докторске дисертације на Медицинском факултету у Фочи.

Академик Нинослав Радовановић је осим својих редовних активности у Одељењу медицинских наука САНУ, где је члан Одбора за хуману репродукцију и Одбора за кардиоваскуларну патологију, наставио своје активности у Српском лекарском друштву, Удружењу кардиолога Србије, Удружењу кардиоваскуларних хирурга Србије, Swiss Society of Cardiology, The Society of Thoracic Surgeons USA, The European Section of the International Society for Cardiovascular Surgery, Swiss Society of Cardiothoracic and Cardiovascular Surgeons, The Europen Society for Cardiovascular Surgery и Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac Surgery (MACCS). Редовни је члан Медицинске академије наука СЛД. У децембру је учествовао на међународном симпозијуму „Mednarodni simpozij – Kardiovaskularne bolezni – MC Medicor" ("International Symposium of Cardiovascular Diseases – MC Medicor") у Порторожу (Словенија).

Академик Радоје Чоловић је професор емеритус на Медицинском факултету у Београду. У САНУ је руководилац пројекта „Историја српске медицине", члан и председник Стручног савета Библиотеке САНУ, члан и председник Савета Архива САНУ, члан Академијског одбора за изучавање живота и дела српских научника, у којем је уредник за медицинске науке, члан Одбора за кардиоваскуларну патологију и Академијског одбора за историјат и објављивање академских беседа. Био је председник Српског лекарског друштва до 17. новембра, када је изабран за почасног председника и почасног члана Српског лекарског друштва. Члан је Задужбинског одбора Задужбине др Стевана Милосављевића. У Матици српској сарадник је *Српског биографског речника* и *Енциклопедије српског народа* и члан Редакције за област медицине, стоматологије и ветерине за које је написао више прилога за наредне томове ових издања. Члан је Издавачког савета часописа *Флогистон*. Током године објавио је 15 публикација, одржао 20 предавања, учествовао на више стручних и научних скупова у земљи и организовао две академије у САНУ (о академику Ксенофону Шаховићу и о Милану Јовановићу Батуту).

Академик Небојша М. Лалић је у марту на Изборној скупштини САНУ изабран за генералног секретара САНУ. У току године наставио је да се првенствено бави истраживањима у области дијабетологије у следећим правцима: (а) проучавања кардиоваскуларних и бубрежних компликација у особа са дијабетесом; (б) превенција микроваскуларних компликација у предијабетесу, (в) изучавање фактора ризика

за детекцију постпарталних компликација у жена са гестацијским дијабетесом, као и (г) нови терапијски приступи у лечењу дијабетеса (инкретински концепт и инсулинске пумпе). У том смислу, настављен је рад на три међународна и два национална пројекта. У току године је био организатор 13. српског конгреса о шећерној болести са међународним учешћем, одржаног у децембру у Београду. Учествовао је као предавач на 16. интернационалном когресу о технологијама у дијабетесу, у фебруару у Берлину, на 59. конгресу Европске асоцијације за студију дијабетеса, у септембру у Хамбургу, на годишњем састанку Америчке асоцијације за дијабетес, на интернационалним дијабетолошким састанцима у Румунији, Израелу, Македонији, Хрватској, Републици Српској и на састанцима Интернационалне федерације за дијабетес као председник Европског удружења за дијабетес. Такође, одржао је и предавања на скуповима које су организовали други чланови САНУ („Синергија 2023", „Кардиос 2023", као и на симпозијуму о гојазности у САНУ). Одржао је предавање о гестацијском дијабетесу на међународном скупу у организацији АНУРС у мају у Бања Луци. У новембру је у САНУ учествовао у представљању књиге *Кључни подаци о стању науке у Србији* чији је коаутор. На Сајму књига у Београду, заједно са академиком Зораном Кнежевићем, председником САНУ, учествовао је у представљању издања САНУ.

Академик Војислав Лековић је професор емеритус Стоматолошког факултета Универзитета у Београду. Гостујући је професор Универзитета Калифорнија (Лос Анђелес). Председник је Удружења пародонтолога Србије, активног члана Европског удружења пародонтолога. Члан је Европске академије за осеоинтеграцију, Европске академије за имплантологију, Европског удружења пародонтолога, Америчке академије за осеоинтеграцију, као и Америчке пародонтолошке асоцијације. У току године, у оквиру САНУ, учествовао је у даљем развоју комплексних мултидисциплинарних истраживања патогенетских механизама обољења пародонцијума и пери-имплантних биолошких компликација. Настављена су лабораторијско-молекуларна истраживања у вези са корелацијом између медијатора инфламације и одређених сигналних путева у механизмима коштане разградње присутне у обољењима пародонцијума. Идентично истраживање спроведено је на узорцима око денталних имплантата код три групе пацијената (пери-имплантитис, пери-имплантни мукозитис и здрави имплантати у циљу компаративне анализе). Овакав вид истраживања до сада није објављен у контексту пери-имплантних обољења. Применом различитих метода обраде података у вези са овим корелацијама, идентификоване су значајне карактеристике пери-имплантних обољења познатих као пери-имплантитис и пери-имплантни мукозитис, а добијени су и подаци о њиховим сличностима и разликама у односу на обољења потпорног апарата зуба. Током године, резултати претходно дефинисаних и реализованих студија су објављени у референтим научним часописима и саопштени на домаћим и међународним стручним скуповима. Реализована је једна докторска дисертација. Започета су и нова истраживања чији су циљеви изведени из већ постојећих циљева пројекта, логички се на њих настављајући. У току године презентовао је резултате наведених истраживања на годишњим састанцима Америчке асоцијације за осеоинтеграцију и Америчке академије за пародонтологију.

Академик Предраг Пешко је током године кроз активности у Српској академији наука и уметности наставио са израдом пројекта са циљем иденитификације генетских маркера прогресије Баретовог једњака и функционалног статуса једњака употребом манометрије високе резолуције код ових болесника. Овај пројекат ће бити изведен у Центру за хирургију једњака Клинике за дигестивну хирургију – Прве хируршке у сарадњи са Институтом за биохемију Медицинског факултета Универзи-

тета у Београду. Дефинисани су критеријуми за укључење у студију, контролне групе и маркери. Настављен је пројекат хистолошке обраде мишића једњака код ахалазије. Узорци мишића узимају се интраоперативно, у току лечења ахалазије, и обрађују хистолошки на Одељењу патологије Клинике за дигестивну хирургију Прве хирургије клинике КЦС. Овај пројекат део је докторске дисертације која је у изради. Дисертација се ради на Медицинском факултету Универзитета у Бањалуци. У току године наставио је сарадњу са Општом болницом у Невесињу где води стручни тим консултаната који изводи операције из области дигестивне хирургије у којима и активно учествује. Одлуком Владе Републике Српске именован је за једног од три члана Одбора за изградњу нове Опште болнице у Требињу у Републици Српској. Био је рецензент монографије *Хроника Хируршке клинике*, публиковане од стране ЦИБИД-а Медицинског факултета Универзитета у Београду, аутора Александра Симића и Александра Мандића. У току године објављен је званични уџбеник *Хирургија са анестезиологијом*, у издању Медицинског факултета Универзитета у Београду, у којем је био аутор неколико поглавља. Објавио је један рад и три поглавља у уџбенику.

Академик Ђорђе Радак је наставио да обавља своје научне активности у оквиру САНУ, у Комисији за науку Академије медицинских наука СЛД, као члан Удружења за кардиоваскуларну хириргију Србије и као редовни члан Академије медицинских наука Српског лекарског друштва. Наставио је рад на научноистраживачком пројекту САНУ „Електронска анализа текстуре плака у превенцији и лечењу рестенозе након каротидне ендартеректомије“. Реализовао је нове фазе интернационалних пројеката “Asyptomatomatic Carotid Surgery Trial II” (рад предат за публиковање у часопису *Lancet*) и “Treatment of the Carotid Artery Aneurysms”. Завршио је *Erasmus* пројекат, као и клиничку студију “Voyager: An international, multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled trial investigating the efficacy and safety of rivaroxaban”. Припрема иновативни пројекат “Development of the kit for measuring Nitric Oxide (NO) in saliva”. Очувана је активност Школе за ангиолошку ултразвучну дијагностику „Дедиње“, која се одвија већ 13 година. Као директор хирургије у болници „Еуромедик“ (10 операционих и едоваскуларних сала) посветио се развоју и стандардизовању нових терапијских метода и минимално инвазивних процедура у хирургији артеријског и венског система, уз усклађивање хируршких екипа. Креирани су услови за комплетну модерну васкуларну хирургију и ендоваскуларне интервенције уз проширење репертоара класичних васкуларних операција, уз освајање нових ендоваскуларних, комбинованих и хибридних интервенција, и максималну редукцију ризика. Основни циљ је да се велике васкуларне интервенције претворе у стандардизоване и безбедне процедуре. У току године објавио је у целини шест радова у часописима индексираним у *CC/Sci index citation*. Одржао је три предавања по позиву на конгресу “Vein MeetUp Congress” у мају у Опатији (“Chasing a little rabbit we neglected the big bear”), а председавао је и сесијом “ChronicVenous Disease as a risk factor”. Одржао је предавање по позиву на III конгресу Балканске уролошке асоцијације и Уролошке секције СЛД у октобру (“Surgical technique for the treatment of RCC with IVC tumor thrombus: tips, tricks and pitfalls”). Настављен је рад експертске комисије за каротидну болест *Delphi consensus expert panel*, коју чини 30 одабраних експерата. Члан је уредничких редакција часописа *Journal Phlebology and Lymphology* и *WJCCC*. Био је уредник рубрике у часопису *The Open Cardiovascular Medicine Journal*. Рецензент је у часописима *Journal of Vascular Surgery* и *Journal of Cardiovascular Surgery*, *Angiology* и *Journal of Health and Diseases (JHD)*. Члан је уреднишшва *Војносанишешскоī йреīледа*, *Acta Facultatis Medicinae Naissensis*, *Actual* Нови Сад и *Acta Medica Saliniana* и рецензент неколико књига. Члан је FACTCATS

(Faculty Advocating for Collaborative and Thoughtful Carotid Artery Treatments) и ESVS Academy. Као члан одбора (Experts Board of Innovative Committee) учествовао је у финалној анализи и оцењивању пројеката "Collaborative Grants Sheme Projects" у Фонду за иновације. Одликован је медаљом „Витез српске медицине" од стране ПЛКС. Добитник је Награде за животно дело за 2023. годину коју му је доделио град Вршац за изузетне резултате у области медицинских наука. Добитник је Ордена Светог Теодора Вршачког, који представља највише одликовање Српске православне епархије банатске, који му је уручен 10. августа.

Академик Небојша Радуновић је у САНУ председник Одбора за хуману репродукцију. Као резултат сарадње Одбора и Српске асоцијације за гинеколошку и репродуктивну ендокринологију (САГРЕ) одржан је интернационални конгрес САГРЕ са учешћем водећих стручњака из Србије и света из одређене области гинеколошке и репродуктивне ендокринологије са циљем да се систематизују искуства кроз препоруке и водиче ради унапређења струке, као и акредитоване континуиране медицинске едукације из области примарне оваријалне инсуфицијенције повезане са фрагилним Х КМЕ. Истраживан је и спектар поремећаја повезаних са фрагилним Х – од молекуларне дијагностике до клиничке презентације. Резултати истраживања у сарадњи са Лабораторијом за неурофизиологију Института за медицинску физиологију приказани су и у радовима: "Environmental Impact on the Hypothalamus-Pituitary-Ovary Axis. In Environmental Endocrinology and Endocrine Disruptors" објављен у часопису *Endocrinology* (Springer Nature), "Chronic Prostatitis/Chronic Pelvic Pain Syndrome Induces Depression-Like Behavior And Learning-Memory Impairment: A Possible Link With Decreased Hippocampal Neurogenesis And Astrocytes Activation" објављен у часопису *Oxid Med Cell Longev* и "Shortened Daily Photoperiod Alleviates Anxiety-like Behaviour by Antioxidant Effect and Changes Serum Fatty Acid Profile in Diabetic Rats" објављен у часопису *Journal of Personalized Medicine*.

Академик Душица Лечић Тошевски је током године изабрана за новог члана Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ. Уредила је монографију *Контроверзе у медицини* за коју је написала предговор и чланак о еутаназији. Монографија је позитивно рецензирана и примљена на VII скупу Одељења медицинских наука, лекторисана је и у припреми за штампу. Председник је Уређивачког одбора едиције *Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности*, трећи том, за који је написала предговор и који је у припреми за штампу. Како је претходни истраживачки пројекат САНУ којим је руководила завршен, предложила је нови пројекат „Ставови јавности у Србији о легализацији еутаназије". Била је копредседавајућа на округлом столу „Различита лица атеросклерозе и кардиоваскуларних болести" (заједничка сесија Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ и Одбора за кардиоваскуларну патологију АНУРС), који је одржан 3. јуна у Требињу (Република Српска). Постала је члан Међународног савета часописа *Kerala Journal of Psychiatry*. Позвана је да буде експерт-консултант за нови дијагностички инструмент за патологију личности у 11. међународној класификацији болести (МКБ-11) (била је члан Радне групе Светске здравствене организације за МКБ-11 класификацију поремећаја личности). На предлог Одељења медицинских наука изабрана је за члана Комисије за праћење избора САНУ. Била је потпредседник Комисије Српског лекарског друштва за предлагање кандидата за дописне чланове САНУ. Од стране оснивача именована је за члана Савета Медицинског факултета у Београду. Изабрана је за члана Извршног одбора Секције *Психоанализа у психијатрији* Светске психијатријске асоцијације. Такође је иза-

брана за истакнутог, редовног члана (distinguished fellow) International Core Academy of Sciences and Humanities са седиштем у Хонг Конгу. Била је члан Научног комитета и рецензент резимеа 23. светског конгреса психијатрије који је одржан у октобру у Бечу, као и члан Научног комитета 23. светског конгреса психотерапије који је одржан у фебруару у Казабланки (Мароко). Постала је члан Краљевског медицинског одбора Њ. К. В. принцезе Катарине Карађорђевић. Била је члан комисије за одбрану једног доктората на Филозофском факултету у Београду. Објавила је два рада у истакнутим часописима (трећи је прихваћен за штампу) и једно поглавље у међународној књизи (још једно поглавље је у штампи). Уредник је америчког двотомног уџбеника психијатрије *Tasman's Handbook of Psychiatry V* (издавач је Спрингер), који је припремљен за штампу. Одржала је два предавања по позиву: „Заштита менталног здравља у Србији – изазови и решења" на 13. конференцији медицинске дијаспоре (16. јун, Бели двор) и "Aging and mental health – challenges and responses" на *Conference on Active and Healthy Aging for Persons with Mental Health and Neurodevelopmental Challenges* (12. децембар, Атина) у организацији EPIONI/Greek Carers Network, European Association of Professor Emeriti and Society for Preventive Psychiatry.

Академик Петар М. Сеферовић је професор интерне медицине на Медицинском факултету у Београду и главни уредник студентског уџбеника *Интерна медицина*. Председник је Удружења за срчану слабост Србије и коуредник за Источну Европу часописа *European Heart Journal*, који је један од најугледнијих часописа у свету (IF 39.3). У току године одржао је 32 предавања по позиву на интернационалним конгресима у 18 земаља у свету. Био је председник Организационог одбора на угледном, јубиларном, 21. интернационалном конгресу клиничке кардиологије и срчане инсуфицијенције "CardioS 2023", одржаном 17. и 18. марта, који је постигао велики успех и био под покровитељством САНУ. На конгресу су промовисана два *Илустрована водича Удружења за срчану слабост Србије*, који су посвећени акутној срчаној слабости и кардиоонкологији. Објавио је 25 радова у врхунским интернационалним часописима, међу којима се истичу: "State-of-the-art document on optimal contemporary management of cardiomyopathies", "Incidence, risk assessment and prevention of sudden cardiac death in cardiomyopathies", "Rationale and design of the ESC Heart Failure III Registry – Implementation and discovery", "The 'peptide for life' initiative in the emergency department study" и "Pre-discharge and early post-discharge management of patients hospitalized for acute heart failure: A scientific statement by the Heart Failure Association of the ESC". САНУ и Удружење за срчану слабост Србије су изабрани као чланови Конзорцијума за европски мегапројект STRATIFYHF (HORIZON-HLTH-2022-STAYHLTH-01-04-two-stage; "Research and Innovation action; Trustworthy artificial intelligence (AI) tools to predict the risk of chronic non-communicable diseases and/or their progression"), у којем је ангажовано 14 врхунских европских универзитета са циљем коришћења вештачке интелигенције у раном откривању и дефиницији фактора ризика за срчану слабост. Главни је уредник *Европског уџбеника срчане слабости* (*ESC Textbook of Heart Failure*), који је ове године објављен у издању издавачке куће Oxford University Press. Уџбеник представља савремену едукативну платформу у области срчане слабости која је изванредан извор знања. Успоставио је тесну сарадњу Удружења за срчану слабост Србије и Српске академије наука и уметности. Њихова заједничка активност је усмерена на организовање лекара, здравствених радника, болесника и целокупне јавности у борби против срчане слабости. Сарадња Удружења за срчану слабост Србије и Српске академије наука и уметности је била током године изузетно успешна и обухватала је велики број активности. Епидемиолошко истраживање срчане инсуфицијенције у Европи (HFA

Observe Survey) је завршено крајем године. Прикупљени су високо квалитетни епидемиолошки подаци из 48 европских земаља. У овом пројекту, поред Европског удружења за срчану слабост и Удружења за срчану слабост Србије, учествује и Српска академија наука и уметности. Током године је започето спровођење значајног пројекта процене квалитета дијагностике и лечења срчане слабости у земљама средње и источне Европе, пројекат „Европски центри за срчану слабост" ("Central/Eastern Europe Quality of Care Centres"), који окупља 20 центара из 10 европских земаља. У овај пројекат је укључена и Српска академија наука и уметности. Удружење за срчану слабост Србије, Црногорско удружење за срчану слабост и САНУ су у Будви 18. јуна одржали интерактивни симпозијум на коме су дискутоване и резимиране најважније клиничке и терапијске новине у области лечења HFpEF-а. Појавом SGLT2 инхибитора (емпаглифлозина и дапаглифлозина) први пут у историји медицине/кардиологије, лечење HFpEF-а је постало ефикасно и безбедно. У току састанка још једном је промовисан *Илустровани водич Удружења за срчану слабост Србије – Срчана слабост са очуваном ејекционом фракцијом*, урађен у сарадњи са Српском академијом наука и уметности, који веома добро резимира најшири дијагностички и терапијски аспект овог обољења. У току године конкурисао је за добијање стратешког пројекта Српске академије наука и уметности са темом „Срчана слабост је победива: побољшање квалитета лечења срчане слабости у Републици Србији (СПАС)". Циљ овог пројекта је побољшање дијагностике и лечења срчане слабости у Републици Србији спровођењем свеобухватне едукације здравствених радника који лече оболеле од срчане слабости, као и увођењем рачунарског програма вештачке интелигенције намењеног пружању помоћи лекарима приликом одлучивања о оптималном приступу лечењу. Организовао је у САНУ 15. и 16. новембра веома успешан конгрес Европске радне групе за болести срчаног мишића и перикарда, који је окупио више од 600 учесника. Настављен је рад са Удружењем болесника са срчаном слабошћу и Удружењем медицинских сестара и техничара који се баве лечењем срчане слабости, који су заједнички пројекти Удружења за срчану слабост Србије и Српске академије наука и уметности. Ова удружења имају за циљ бољу организацију болесника са срчаном слабошћу и координацију заједничке активности сестара, медицинских радника, болесника и њихових породица у циљу едукације и побољшања стања болесника. У оквиру научних активности у САНУ, успешно води пројект „Срчана инсуфицијенција: унапређење превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације".

Академик Горан Станковић је редовни професор интерне медицине и кардиологије и шеф последипломске Катедре за кардиологију Медицинског факултета у Београду. Директор је Клинике за кардиологију Универзитетског клиничког центра Србије и начелник Службе интервентне кардиологије. У јануару је изабран за председника Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду. Члан је Борда директора Америчког удружења интервентних кардиолога (Board of Trustees of the Society for Cardiovascular Angiography and Interventions – SCAI) за период од 2023. до 2025. године. Председник је европског и члан азијског, латиноамеричког (LATAM) и америчког (SCAI) бифуркационог клуба. Члан је Одбора *EuroPCR*-а, званичног конгреса Европске асоцијације за перкутане кардиоваскуларне интервенције *(EAPCI*). Члан је уређивачких одбора седам еминентних интернационалних часописа, укључујући *Eurointervention*, званични часопис EAPCI (са позицијом *Senior Consultant Editor*), *Asiaintervention* (са позицијом *Section Editor for Coronary Interventions*), као и званичног часописа Америчког колеџа кардиолога – *Journal of the American College of Cardiology* и рецензент у 20 часописа индексираних у *CC/SCI*. Члан је Одбора за континуирану едукацију СЛД и редовни је члан Академије медицинских наука СЛД.

Члан је Комисије САНУ за праћење и предузимање мера у вези са ковид 19 инфекцијом и координатор тима EAPCI за евалуацију препорука о извођењу инвазивних кардиолошких процедура након ковид 19 пандемије. Члан је тима EAPCI за израду препорука о перкутаним интервенцијама на главном стаблу вођених интраваскуларним имицингом. Традиционални међународни кардиолошки састанак „СИНЕРГИЈА 2023 – Српски конгрес интервентне кардиологије, кардиоваскуларног имицинга и терапије лековима" организован је уживо 14. и 15. септембра, под покровитељством САНУ. Организовао је и 18. конгрес Европског бифуркационог клуба у виду састанка уживо у Варшави, који је одржан 13. и 14. октобра. У току године председавао је и одржао 21 предавање на међународним скуповима и универзитетима у Сан Франциску, Минеаполису, Сент Луису, Њу Делхију, Дубаију, Рио де Жанеиру, Паризу, Варшави, Кракову, Атини, Софији и Истанбулу. Такође је организовао и модерирао девет вебинара о савременом лечењу коронарних бифуркација (у сарадњи са EuroPCR, Medtronic, Visible heart lab, University of Minnesota, САД), као и 20 предавања по позиву на виртуелним, онлајн кардиолошким конгресима, укључујући и конгресе индијског, кинеског, азијско-пацифичког и латиноамеричког удружења интервентних кардиолога. Објавио је 17 радова у часописима индексираним у *JCR*, од тога три рада у часописима категорије M21a, укључујући *JACC Cardiovasc Interv*, као и 10 радова у часописима категорије M21. Према индексној бази *SCOPUS*, његови радови су цитирани 13.355 пута са H-индексом 52.

Академик Марко Бумбаширевић је професор емеритус на Катедри за хирургију на Медицинском факултету Универзитета у Београду. Налази се на функцији председника Светског конгреса ортопедских хирурга и трауматолога (SICOT), који ће се одржати у Београду од 25. до 27. септембра 2024. године. Национални је делегат Србије у том удружењу са најдужим стажом. Оснивач је и председник Српске ортопедско-трауматолошке асоцијације COTA и национални делегат у Европском удружењу ортопеда и трауматолога (EFORT). Организовао је већи број вебинара за Европско удружење ортопедских хирурга и трауматолога као члан Комитета за едукацију у наведеном удружењу. Помоћни је уредник часописа *EJOST*, члан Издавачког одбора часописа *International Orthopaedics* (Springer), члан уређивачких одбора у часописима: *EFORT Open Reviews* (British Editorial Society of Bone & Joint Surgery), *Orthoplastic Surgery* (Elsevier), *Српски архив* и *Hand and Microsurgery* (Турска). И даље обавља функцију председника Српског удружења за реконструктивну микрохирургију и Српског удружења за хирургију шаке. Национални је делегат у Европском удружењу за шаку (FESSH) и Европској федерацији удружења за микрохирургију (EFSM). Организовао је и био председник 7. конгреса Српске ортопедске трауматолошке асоцијације и 2. конгреса Српског удружења за реконструктивну микрохирургију и Српског удружења за хирургију шаке, одржаних од 27. до 29. априла. Добитник је Светосавске награде за 2023. годину. Одржао је већи број предавања по позиву на интернационалним и домаћим конгресима. Одржао је главно предавање на 43. светском конгресу ортопеда. Као члан борда неколико међународних часописа учествовао је на великом броју састанка у циљу побољшања квалитета истих.

Академик Бела Балинт је у току године био организатор или учесник на следећим научним и стручним скуповима: *XIX конгрес АРТ са међународним учешћем* (члан Научног већа, одржао пленарно предавање), одржан у Врњачкој Бањи (3–7. мај); *ACC.23 Annual Scientific Session & Expo Together With World Congress of Cardiology*, одржан у САД (4–6. март); *6th Congress of Macedonian Society for Transfusion Medicine with International Participants* (члан Научног већа, одржао пле-

нарно предавање), одржан у Скопљу (1–4. новембар) и *Annual Conference of the Working Group on Myocardial and Pericardial Diseaeses of the European Society of Cardiology* (одржао предавање по позиву), одржана у САНУ у Београду (15–16. новембар). Поред тога, објавио је шест радова *in extenso*. У САНУ руководи пројектом „Процена ефикасности прикупљања, *ex vivo* процесирања и криоконзервације матичних ћелија из костне сржи и мобилисаних у периферну крв" (F–49).

Дописни члан Татјана Симић је члан Одбора за туморе урогениталног система и Одбора за имунологију и алергологију САНУ. У протеклој години је била члан Организационог одбора „Свечане академије посвећене обележавању 150 година од рођења академика Ђорђа Нешића" и предавач на „Свечаној академији посвећеној обележавању 125 година од рођења академика Илије Ђуричића". Одржала је предавање на седници ОМН. Била је рецензент поглавља у трећој књизи едиције *Живот и стваралаштво жена чланова СУД*, *СКА и САНУ*. Постала је председник Српског удружења за протеомику. Наставила је са активностима као члан Управљачког комитета COST акције CA211265. Резултате истраживања на пројектима Фонда за науку Републике Србије, институционалном пројекту МФУБ и индивидуалном пројекту САНУ је публиковала у шест радова категорије М20. Одржала је предавања по позиву на симпозијуму Медицинског факултета Универзитета у Београду и Мејо клинике у Београду, конгресу Српског удружења кардиолога на Златибору и симпозијуму "New challenges in the treatment of heart failure: between clinical evidence and clinical wisdom", који је одржан у Будви. Била је активна као члан уређивачких одбора часописа *Journal of Medical Biochemistry* и *Српски архив*. Наставила је активности на месту председника Одбора за акредитацију научноистраживачких организација Републике Србије и члана Савета Медицинског факултета Универзитета у Београду. Била је ангажована у свим облицима наставе на Катедри за медицинску и клиничку биохемију Медицинског факултета Универзитета у Београду.

8. ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Састав Одељења

Одељење има 15 чланова у радном саставу, од тога девет редовних и шест дописних. Академик Драгослав Михаиловић је преминуо 12. марта. Члан ван радног састава Давид Албахари је преминуо 30. јула.

Скупови Одељења

Током године одржано је девет скупова Одељења. Чланови Одељења су учествовали у свим важним програмима Академије: у раду одељењских и академијских одбора; у остваривању појединачних пројеката; одржавању научних и свечаних скупова, у представљању нових издања на Трибини Библотеке САНУ; у обележавању јубилеја; у остваривању издавачког плана; у раду Института за српски језик (чланови Научног већа и Управног одбора); у стручним саветима (Архива, Библиотеке, Галерије, Галерије науке и технике, Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију),

фондовима и комисијама; као представници САНУ у комисијама и саветима Министарства науке, технолошког развоја и иновација, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства културе, Београдског универзитета; као чланови Огранка у Новом Саду, као чланови и координатори научноистраживачких пројеката при Огранку САНУ у Нишу; као чланови Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу; у међународној сарадњи са страним академијама наука и уметности; као руководиоци и учесници у раду Матице српске, Вукове задужбине, Андрићеве задужбине.

Научноистраживачки пројекти

(Видети одговарајући одељак у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.*)

Научни пројекти се остварују у оквиру одељењских одбора, личних пројеката и академијских одбора.

Одбори: Одбор за ономастику (А. Лома); Одбор за Речник српскохрватског књижевног и народног језика (М. Тешић); Одбор за проучавање историје књижевности (З. Бојовић); Старословенски одбор (Ј. Грковић-Мејџор); Одбор за народну књижевност (Љ. Раденковић); Одбор за Етимолошки речник српског језика (А. Лома); Одбор за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима (Љ. Раденковић); Одбор за дијалектолошке атласе (А. Лома); Одбор за критичка издања српских писаца (З. Бојовић). Рад Одбора за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија је замрзнут. Академијски одбор за изучавање репресије *Голи оток и остали логори и затвори* пребачен је на старање Одељења историјских наука.

Лични пројекти: Историјско-етимолошка истраживања српског језика (А. Лома); Књижевни историчар Павле Поповић (З. Бојовић); Компаративистичка истраживања српске и англофоне књижевности (З. Пауновић); Поетика српских писаца XX века (Ј. Делић); Српско-немачке књижевне и културне везе (С. Грубачић).

Академијски одбори: Академијски одбор за културу и уметност; Академијски одбор за историјат и објављивање академских беседа, председник М. Вуксановић; Академијски савет и Уређивачки одбор едиције *Жене чланови СУД, СКА и САНУ*, члан З. Бојовић; Академијски одбор за писање биографија председника ДСС, СУД, СКА и САН(У), члан З. Бојовић; Академијски одбор за науку, члан С. Грубачић.

Одељење је у току године имало девет одбора (рад једног одбора је замрзнут) и пет пројеката.

Научни скупови

Током године чланови Одељења учествовали су на академијским и одељењским скуповима САНУ, као и на скуповима одржаним у огранцима САНУ у Новом Саду и у Нишу.

Чланови Огранка САНУ у Новом Саду учествују у свим облицима рада овога огранка. Јасмина Грковић-Мејџор је потпредседник Огранка и члан тријy комисија; учествовала је у раду Трибине Огранка; Миро Вуксановић је члан Извршног одбора и двеју комисија Огранка. Чланови Одељења су учествовали у раду Огранка САНУ у Нишу као координатори научних пројеката и као предавачи; Љубинко Раденковић и као члан Огранка. Јасмина Грковић-Мејџор је представник САНУ у Центру за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.

Одељење је обележило јубилеје некадашњих чланова свечаним академијама посвећеним стогодишњици рођења иностраног члана Никите Иљича Толстоја (18. април, Љ. Раденковић), 125-годишњици рођења Десанке Максимовић (2. јун, Ј. Делић); стогодишњици рођења Милке Ивић (у оквиру Дана Библиотеке САНУ, 13. јуна, Ј. Грковић-Мејџор) и стогодишњици рођења Антонија Исаковића (22. новембар, М. Недић).

Одељење је одржало и два комеморативна скупа посвећена академицима Миловану Данојлићу и Драгославу Михаиловићу.

Публикације

1. *Глас Одељења језика и књижевности 33*
2. *Српски дијалектолошки зборник* 69
3. *Књижевни историчар и критичар Светислав Вуловић 1847–1898*
4. *Српски књижевници и српско позориште од Првог светског рата до краја XX века*
5. *Етимолошки речник српског језика*, св. 4, БЛ–БЉ
6. *Јужнословенски филолог* 78/2 и 79/1
7. *Трибина Библиотеке САНУ*, књ. 11
8. *Поезија Јована Дучића*
9. *Немачка средњовековна књижевност*
10. *Библиографија академика Ивана Клајна*
11. *Јавни говор у условима пандемије*

Међународна сарадња

Током године Одељење је прихватило даљу сарадњу, у складу са важећим међуакадемијским споразумима, са Македонском академијом наука и уметности, са Академијом наука и умјетности Републике Српске. У оквиру сарадње САНУ и МАНУ ради се на једном пројекту из области језика „Српско-македонске књижевне везе у 19. и 20. веку“ (руководилац са стране САНУ академик Александар Лома) и једном из компаративне књижевности (координатор дописни члан Слободан Грубачић; руководилац са српске стране проф. др Михаило Пантић). У оквиру сарадње САНУ и АНУРС чланови Одељења учествују у остваривању заједничких пројеката (Ј. Грковић-Мејџор) и организовању скупова (З. Бојовић је члан организационог скупа о српском идентитету који ће се одржати у Бањој Луци).

Именовања и признања

Академик Душан Ковачевић добитник је награде „Дрво живота“ на Кустендорфу. Академик Милован Данојлић постхумно је добио Повељу Матице српске за неговање језичке културе за 2022. годину. Академик Горан Петровић добитник је награде „Београдски победник“, Награде Града Београда „Деспот Стефан Лазаревић“ и Награде „Владан Десница“. Академик Милосав Тешић добитник је награде „Српски кривак“. Академик Миро Вуксановић добитник је регионалне Награде „Миодраг Ћупић“ за књигу *Никад доста живота*. Дописни члан Љубинко Раденковић добитник је Повеље за животно дело „Миле Недељковић“ за 2023. (Аранђеловац).

Институти на старању Одељења

На старању Одељења језика и књижевности је Институт за српски језик САНУ. У току године у Институту је радило 75 запослених сарадника (троје са подељеним радним временом), од чега је 55 истраживача са докторатом. Међу њима је

девет научних саветника, 16 виших научних сарадника, 26 научних сарадника, док четворо сарадника чека избор у научно звање. Делатност Института се током године одвијала на неколико планова: I. Већина активности Института одвијала се у оквиру одсека: 1. Одсек за лингвистичка истраживања савременог српског језика и израду *Речника САНУ* (руководилац др Нељо Јошић); 2. Старословенистички одсек (руководилац др Јованка Радић, од 18. 4. проф. др Виктор Савић); 3. Етимолошки одсек (руководилац др Марта Бјелетић); 4. Дијалектолошки одсек (руководилац проф. др Софија Милорадовић); 5. Одсек за стандардни језик (руководилац проф. др Марина Николић); 6. Одсек за дигитализацију (руководилац др Снежана Петровић). У оквиру Програма ИДЕЈЕ Фонда за науку настављен је рад на пројекту Института „Јавни дискурс у Републици Србији“. II. Током године објављене су следеће публикације: А) часописи: *Јужнословенски филолоī* 79/1 и 79/2 (за 2023), *Срīски дијалектолошки зборник* 70/1 и 70/2 (за 2022), *Наш језик* 54/1 и 54/2 (за 2023); Б) *Етимолошки речник срīскоī језика*, Свеска 4, БЛ–БЉ, *Приручни етимолошки речник срīскоī језика*, Том 1, A–J; В) монографије: (1) Драгана Цвијовић, *Збирне именице у савременом срīском језику* и (2) Милица Стојановић, *Глаīоли са више īрефикса у срīском језику*; Г) један зборник: *Средњи век у срīској науци*, *исīорији*, *књижевносīи и умеīносīи XIII* (суиздавачи: Народна библиотека „Ресавска школа“ у Деспотовцу и Институт за српски језик САНУ). III. У оквиру сарадње с пројектом Огранка САНУ у Нишу „Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу“ припремљен је за штампу зборник *Језик нишких медија* (гл. уредник дописни члан САНУ Љубинко Раденковић) и суорганизаторски је, у Огранку САНУ у Нишу, одржан скуп „Језик мржње у интерперсоналном и јавном говору“ (17–18. октобар). Институт је у сарадњи са Комисијом за стилистику Међународног славистичког комитета и руководством пројекта „Andrić-Initiative: Иво Андрић у европском контексту“ организовао Први стилистички колоквијум „Словенски публицистички стил“, који је одржан 8. и 9. септембра у Београду. IV. Потписани су споразуми о сарадњи Института са Истраживачким центром за ареалну лингвистику „Божидар Видоески“ при МАНУ, са Руским центром за науку и културу у Београду и са Заводом за унапређивање образовања и васпитања. На Трибини Библиотеке САНУ представљене су публикације из едиције „Монографије“ (14. фебруар), *Етимолошки речник срīскоī језика*, Свеска 4, БЛ–БЉ и *Приручни етимолошки речник срīскоī језика*, Том 1, A–J (12. децембар). У Библиотеци града Београда представљени су: јубилејско трокњижје (13. септембар) и зборник научних радова *Лексикоīрафија и лексикоīија у светлу актуелних īроблема* (14. септембар). V. Сарадници Института су учествовали на више научних скупова у земљи и иностранству, одржали неколико предавања по позиву и објавили преко стотину педесет научних радова и критичких приказа. VI. Током године докторску дисертацију одбранило је четворо сарадника Института. VII. Институт је добитник Повеље Матице српске за 2022. годину за укупни допринос изучавању српског језика и неговању српске језичке културе и ћириличког писма. МАНУ је доделила Софији Милорадовић Међународно признање „Блаже Конески“ за 2023. годину, за посебан допринос развоју науке, културе и уметности Македоније. Награду „Павле и Милка Ивић“ добио је Владан Јовановић за монографију *Језик и речник свеīоī владике Николаја Велимировића (диферендијални īриīисīуī)*.

Делатност чланова Одељења

Академик Љубомир Симовић је члан Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности САНУ. У протеклој години изведене су следеће позоришне представе његових драма: “Des Wander theater Chopalovic”, Le Theatre du Sacre, St. Gallen

(Швајцарска), режија: Pierre Massaux; „Путујуће позориште Шопаловић“, Општинско позориште Инчеон (Јужна Кореја), режија: Воцкон Ли, превод: Ђијанг Ким; „Путујуће позориште Шопаловић”, Associacao Cultural Teatro dos Aloes (Португал), режија: Jorge Silva, превод: Duarte Rui. Објавио је четири књиге: *Читање слика*, (треће, допуњено издање, Српска књижевна задруга), *Неслана со (фебруар 2019 – јануар 2023)* (Вукотић Медиа), *Драме 1*: *Хасанагиница*, *Бој на Косову* (Лагуна) и *Драме 2*: *Чудо у „Шаргану“*, *Путујуће позориште Шопаловић* (Лагуна). Дао је седам интервјуа у новинама и у телевизијским емисијама и објавио три чланка, међу којима је и чланак „Дучићев пут” објављен у зборнику радова са научног скупа одржаног 9. и 10. децембра у Српској академији наука и уметности *Јован Дучић – песник и дипломата – Поводом 150 година од рођења*, као и „Беседа о Десанки”, која је била саставни део програма свечане академије поводом 125 година од рођења Десанке Максимовић, одржане у Народној библиотеци Србије 15. маја.

Академик Милосав Тешић је добитник награде „Српски кривак”. У дневном листу *Вечерње новости* (додатак *Култура*) објавио је једну дужу песму. Радио је на једној књизи песама и учествовао на више књижевних догађаја у Србији. Радио је уређивачке и рецензентске послове у изради *Речника САНУ*. Уређивао је часопис *Језик данас*.

Академик Александар Лома је током године наставио са обављањем својих редовних послова у САНУ и на Филозофском факултету у Београду. У својству председника Одбора за *Етимолошки речник*, коаутора и главног уредника, био је ангажован при Етимолошком одсеку Института за српски језик САНУ на изради *Етимолошког речника српског језика* у његове две верзије, а конкретно на четвртој свесци *Етимолошког речника српског језика* (Бл–Бљ) и на првој свесци *Приручног етимолошког речника српског језика* (А–Ј), које су ове године и објављене (више у извештају Одбора за *Етимолошки речник*). Као председник Одбора за ономастику наставио је да уређује часопис *Ономатолошки прилози* и ради на скенирању грађе Одбора у сарадњи са Аудиовизуелним архивом и центром за дигитализацију САНУ. Ове године, уз финансијску подршку САНУ, Одбор је отпочео рад на пројекту „Српски дигитални именослов“ у сарадњи са Одсеком за дигитализацију Института за српски језик САНУ (више у извештају Одбора за ономастику). Наведене делатности, као и рад објављен у јубиларном зборнику за А. Е. Аникина уклапају се у његов индивидуални пројекат „Историјско-етимолошка истраживања српског језика“. Академик Александар Лома води и Одбор за дијалектолошке атласе, члан је Старословенског одбора, оба на старању овог Одељења, Хиландарског одбора на старању Одељења историјских наука, као и Научног већа и Управног одбора Византолошког института САНУ, Научног већа Балканолошког института САНУ и Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, редакције двају домаћих часописа (*Јужнословенски филолог*, *Lucida intervalla*) и једног иностраног (*Вопросы ономастики*, Екатеринбург). Врши дужност координатора дијалектолошког пројекта при Огранку САНУ у Нишу. Говорио је на свечаној академији посвећеној академику Никити Иљичу Толстоју, одржаној у САНУ 18. априла, и на двема промоцијама на Трибини Библиотеке САНУ, 10. октобра и 12. децембра. Учествовао је у комисијама за одбрану двеју докторских дисертација, једне на Филолошком факултету и друге на Филозофском факултету у Београду, за одбрану два мастер рада на Филозофском факултету у Београду, као и у комисијама за изборе у научна звања у Институту за српски језик САНУ, на Филозофском факултету у Београду и у Балканолошком институту САНУ. Рецензирао је три научне монографије, један универзитетски

уџбеник, обе свеске овогодишњег *Јужнословенскоī филолоīа* (LXXIX 1 и 2) за ОЈК САНУ (са академиком Јасмином Грковић-Мејџор), као и четири научна чланка, за часописе *Lucida Intervalla*, *Гласник Срīскоī археолошкоī друштва* (Београд), *Теме* (Нови Сад) и *Зборник Маīице срīске за исīорију*. Објавио је књигу *И на небу и на земљи. Оīледи о коренима срīске и словенске усмене еīике*, у издању Српске књижевне задруге (Коло 114, књ. 768) и рад „С. хорв. *вр̀ō*, *вр̀лī*‘добродетельный; достойный; отменный, отличный’ на общеславянском фоне“ у зборнику *Этимология как образ жизни. Коллективная монография к 70 летию академика А. Е. Аникина*, ответственный редактор И. Е. Ким (Санкт Петербург).

Академик Јасмина Грковић-Мејџор је учествовала у раду више одбора у САНУ: председник је Старословенског одбора; члан Одбора за етимологију, Издавачког одбора САНУ, Академијског одбора за високо образовање, Академијског одбора за науку, председник Управног одбора Фонда „Ђорђе Зечевић“. Члан је Стручно-научног већа Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу и Научног већа Института за српски језик САНУ. Потпредседник је Огранка САНУ у Новом Саду и члан више комисија у Огранку. Обавља више дужности у Матици српској: члан је Управног одбора, Одбора Одељења за књижевност и језик и секретар Његошевог одбора. Члан је Одбора за доделу Награде „Павле и Милка Ивић“ Славистичког друштва Србије, члан Савета Универзитета у Новом Саду; до јуна 2023. била је председник Савета Филозофског факултета у Новом Саду. Главни је и одговорни уредник часописа *Зборник Маīице срīске за филолоīију и линīвисīику* и члан уредништава часописā: *Slověne. International Journal of Slavic Studies*; *Wiener Slavistisches Jahrbuch*; *Анали Оīранка САНУ у Новом Саду*; *Окīоих*; *Бока*. Члан је Уређивачког одбора *Срīске енциклоīедије*, уредник едиције *Словенски и срīски средњи век* (САНУ) и члан Уређивачког одбора едиције *Advances in Historical Linguistics* (Language Science Press). Рецензирала је неколико књига и зборника радова, као и већи број радова у домаћим и страним часописима. Била је члан Научног одбора скупа „Српски средњовјековни споменици из Босне и Хума. Проучавање Чајничког јеванђеља“, Источно Сарајево, на којем је одржала и пленарно предавање, и члан Организационог одбора скупа „Да ли још постоји друштвена критика“, Огранак САНУ у Новом Саду. Говорила је у више наврата на Трибини Библиотеке САНУ и Трибини Огранка САНУ у Новом Саду. Руководилац је пројекта „Речник српског језика XII–XVIII века“ (Матица српска), координатор пројекта „Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у XVIII и XIX веку“ (Огранак САНУ у Нишу) и руководилац пројекта „Српске лекаруше XVIII и XIX века (Јужна Угарска, Херцеговина и Босна)“ (Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност) – до марта 2023. Изводила је наставу на основним, мастерским и докторским студијама на Филозофском факултету у Новом Саду и била председник више комисија за избор у звање. Ментор је две докторске дисертације у изради. Објавила је књигу *Сīудије из исīоријске семанīике* (Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића) и пет радова.

Академик Миро Вуксановић објавио је Друго коло својих *Сабраних дела*, у 11 томова, на 4.044 странице, а чине их две књиге мисли, малих прича и сећања, књига о језику, књига путописа и осам књига беседа, огледа, есеја и портрета, са библиографијом која обухвата појединачне радове у књигама, часописима и листовима. Објавио је књигу дананоћних записа *Никад досīа живоīа*. Крајем године у узајамном каталогу COBISS.SR имао је 3.412 записа који обухватају књиге,

чланке, интервјуе, уреднички рад и литературу. Од тога је 86 из 2023, у којој је уредио 13 књига, 24 трибине и два часописа. Дао је неколико интервјуа за новине, радио и телевизију. Приредио је научни скуп „Издања Горског вијенца“, Дан Милана Коњовића у Огранку САНУ у Новом Саду, као и програме посвећене Милки Ивић, Иви Андрићу и Милошу Црњанском. У ЦАНУ је по позиву казивао беседу „Писац и завичај“. На Његошев дан у Подгорици одржао је предавање „Његош владар и владика, Србин и песник“. У Будви је одржао уводну беседу на скупу поводом 200 година од рођења С. М. Љубише. У Београду, Новом Саду, Нишу, Суботици, Кули и другим местима говорио је о свом књижевном и уредничком раду.

У САНУ обавља послове управника Библиотеке од 2011. и досад је уредио и водио 218 Трибина Библиотеке на којој се приказују књиге САНУ и њених чланова. Објављен је 11. годишњак Трибине и предат у штампу наредни број. Председник је Академијског одбора за историјат и објављивање академских беседа, члан Академијског одбора за српско питање, Академијског одбора за културу и уметност и Одбора за Етимолошки речник. Покретач је и уредник шест серија издања САНУ. У новосадском Огранку САНУ је члан Извршног одбора од 2011. и члан двеју комисија.

Директор је и главни уредник Издавачког центра Матице српске од 2008. Покренуо је 2010. Антологијску едицију *Десет векова српске књижевности* у којој је досад објављено 140 наслова (10 прошле године и 10 припремљено за штампу). Потпредседник је Његошевог одбора и уредник *Његошевог зборника Матице српске*. Председник је Управног одбора Библиотеке и члан Одбора за књижевност и језик Матице српске.

Председник је Управног одбора Задужбине Иве Андрића од 2016, председник Уређивачког одбора *Критичког издања дела Иве Андрића* од 2017 (објављен 21 том) и главни уредник годишњака *Свеске* (изашао 40. број). Покренуо је Трибину „Андрић међу нама“. Члан је Српског књижевног друштва. Влада Србије га је поново именовала за члана Савета Универзитета у Београду. За књигу *Никад доста живота* добио је регионалну Награду „Миодраг Ћупић“.

Академик Горан Петровић је потпредседник Управног одбора Задужбине Бранка Ћопића и члан Управног одбора Задужбине Иве Андрића; члан Управног одбора Института за српски језик; члан Управног одбора Фондације Николе Трајковића; члан Стручног савета Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ; члан Академијског одбора за културу и уметност и члан Стручног савета Библиотеке САНУ. Објавио је четири књиге: *Описада цркве Свете Спаса* [19. издање на српском језику]; *Papel con sello de agua* [Novela delta] (превод романа *Папир са воденим знаком* на шпански језик), México D. F. Editorial Sexto Piso; *Папир са воденим знаком* [Роман делта] (2. издање на српском језику) и *Ситничарница „Код срећне руке“* [30. издање на српском језику]. Гостовао је у Мексику. У оквиру 25. Ћоровићевих сусрета у Билећи, „Српска проза данас“, одржан је округли сто под називом „Књижевно дјело Горана Петровића“. Добитник је награде „Београдски победник“, Награде Града Београда „Деспот Стефан Лазаревић“ и Награде „Владан Десница“.

Академик Злата Бојовић је секретар Одељења језика и књижевности САНУ; члан Председништва САНУ; председник Одбора за проучавање историје књижевности и Одбора за критичка издања српских писаца; члан Одбора за народну књижевност, Академијског одбора за српско питање, Одбора за образовање, Уређивачког одбора САНУ; Статутарне комисије САНУ и Савета Архива САНУ. Координатор је пројекта у Огранку САНУ у Нишу. Члан је Организационог одбора скупа о српском

идентитету САНУ–АНУРС. Има лични пројекат „Књижевни историчар Павле Поповић“. Уредник је научних зборника у издању Одељења језика и књижевности. Члан је Академије Амброзијана и члан Научног већа њеног славистичког одељења (Милано). Члан је Националног савета за културу Републике Србије, члан Програмског савета „Дана српскога духовног преображења“ (Деспотовац/Манасија). Учествовала је на Трибини Библиотеке САНУ. Уредник је три зборника Одељења објављених током године; главни је и одговорни уредник часописа *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор* (Филолошки факултет, Београд), *Гласа* Одељења језика и књижевности, *Братства* (Друштво „Свети Сава“, Београд); уредник је струке у СБР (Матица српска), члан Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*. Члан је Уређивачког одбора Антологијске едиције *Десет векова српске књижевности* (Нови Сад); члан Програмског савета и Уређивачког одбора „Дана српскога духовнога преображења“ и *Митолошког зборника*. Написала је неколико рецензија књига и прилога за научне зборнике; учествовала је у представљању књига и зборника; одржала је три јавна предавања (Будва, Чачак, Београд). Учествовала је на три научна скупа (Будва, Петровац на Мору, Деспотовац). Објавила је 20 радова.

Дописни члан Слободан Грубачић учествовао је са рефератом на скуповима које су уприличили Универзитет Црне Горе (*Судбина књижевног јунака*, Будва, 7–9. септембар) и Румунска академија наука у Букурешту (*Penser l Europe*, Букурешт, 28–30. септембар). Учествовао је у раду Академијског одбора за науку и неколико одељењских одбора. Члан је Управног одбора Института за књижевност у Београду и председава Одбором за науку Вукове задужбине у Београду. Председавао је и Управним одбором Етнографског института САНУ. Објавио је књигу *Немачка средњовековна књижевност*, у издању САНУ.

Дописни члан Љубинко Раденковић је заменик секретара Одељења језика и књижевности. Члан је Огранка САНУ у Нишу (координатор је два пројекта). Учествује у раду пет одбора: члан је Академијског одбора за српско питање; председник је Одбора за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима и Одбора за народну књижевност; члан је Одбора за ономастику и Одбора за дијалектолошке атласе. Члан је Научног већа Института за српски језик САНУ. Организовао је свечану академију у САНУ, посвећену100-годишњици рођења академика Никите Толстоја, на којој је и сам учествовао. Са групом сарадника одржао је у Огранку САНУ у Нишу научни скуп „Језик мржње у јавном и интерперсоналном говору“. Члан је Националног савета за научни и технолошки развој Републике Србије. Члан је Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*; Уредништва *Зборника Матице српске за славистику* (Нови Сад), годишњака *Беларускі фальклор. Матэрыялы і даследованні* (Минск) и Научног савета италијанско-словеначког часописа *Studia mythologica Slavica* (Љубљана).

Током године је објавио три рада – у *Гласу* Одељења језика и књижевности САНУ, *Братству* и у зборнику у част 100-годишњице рођења академика Н. И. Толстоја у Москви. За зборник *Језик нишких медија* (Огранак САНУ у Нишу), чији је главни уредник, написао је уводни текст. Написао је више рецензија за научне часописе, радове у зборницима, као и за посебна издања.

Учествовао је и поднео реферате на три међународна научна скупа – у Вршцу, Јасној Пољани (Русија, онлајн) и Нишу. Одржао је два предавања: „Пас у словенским језицима и култури“, Огранак САНУ у Нишу и „Собака в славянской демонологии“, Комисија за фолклористику при МКС (онлајн). Учествовао је у приказивању нових издања књига: „Јавни говор у условима пандемије ковида 19“ (Огранак САНУ у

Нишу); А. Лома, *И на небу и на земљи* (Београд, Трибина САНУ). Добитник је Повеље за животно дело „Миле Недељковић“ за 2023. годину (Аранђеловац).

Дописни члан Јован Делић је члан Одбора за проучавање историје књижевности. Приредио је у САНУ Свечану академију „Десанки Максимовић у част, поводом 125 година од песникиног рођења“. Главни и одговорни уредник је часописа *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, св. 1, 2 и 3 за 2023. годину. Објавио је књигу *Сажета поетика сажимања. О поетици прозе Данила Киша III* (Београд, *Архипелаг*).

Приредио је књиге: Исидора Секулић, *Сапутници* и *Писма из Норвешке* (Vulkan, Београд), за које је написао предговор: „О ранoj прози Исидоре Секулић“. Био је члан Уређивачког одбора за приређивање *Сабраних дела Борислава Михаиловића Михиза* у седам књига и написао предговор за књигу *Критичари о Михизу*. Уредио је *Зборник радова о прози Мирослава Тохоља* (Билећа) и *Зборник радова о поезији Будимира Дубака* (Плужине/Нови Сад).

Учествовао је на научним скуповоима: „Поетика Десанке Максимовић“, у организацији Матице српске (организација, уређивање и учешће с рефератом); „Растко Петровић“, у организацији Матице српске (организација, уређивање и учешће с рефератом) и „Поезија и поетичка начела Лазе Костића“, ИКУМ и Дучићеве вечери поезије (Требиње) (учешће с рефератом). Био је члан Редакционог одбора *Зборника радова са научног скупа „Мит, традиција и симбол у лирици Милоша Црњанског*“, ИКУМ и Дучићеве вечери поезије, и аутор рада „Општи поглед на поезију Милоша Црњанског“. Био је председник комисије за одбрану докторских дисертација на Филозофском факултету у Новом Саду и у Београду. У САНУ је говорио на уручењу Награде „Бранко Ћопић“ о песнику Ђорђу Нешићу, на уручењу Награде „Светозар Ћоровић“ у Билећи о приповедачу Ранку Крстајићу и на уручењу Змајеве награде о Миодрагу Раичевићу у Матици српској у Новом Саду.

Дописни члан Зоран Пауновић је носилац индивидуалног пројекта „Компаративистичка истраживања српске и англофоне књижевности“, који се реализује у оквиру САНУ. Уредник је *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности*; члан Комисије САНУ за спровођење позива за предлагање пројеката од стратешког интереса за финансирање стратешких пројеката у 2023 години; председник Управног одбора Фондације Николе Трајковића при САНУ; учесник у пројекту „Жанровска укрштања англофоне и српске књижевности“, који се реализује у оквиру Матице српске. Потпредседник је српског ПЕН центра; члан Одбора Одељења за књижевност и језик Матице српске; члан жирија за доделу Награде „Никола Милошевић“ Другог програма Радио Београда.

Продекан је за науку и међународну сарадњу на Филозофском факултету у Новом Саду, на коме држи наставу на основним академским студијама из предмета Енглеска књижевност 3 (Викторијанска књижевност), Енглеска књижевност 4 (Књижевност модернизма); на дипломским академским студијама Романи Владимира Набокова; на докторским студијама Популарна култура у англоамеричкој књижевности двадесетог века. На Филолошком факултету у Београду предаје на основним академским студијама предмете: Енглеска књижевност 3 (Књижевност романтизма и викторијанска књижевност) и Енглеска књижевност 4 (Књижевност модернизма). Члан је Уредништва часописа *Literary Links of Matica Srpska* (Матица Српска, Нови Сад); уредник едиције „Клепсидра“ (издавачка кућа „Клио“, Београд) и едиције „Нотни спис“ („Геопоетика“, Београд). Објавио је седам научних радова и једну књигу превода.

Дописни члан Миливој Ненин је члан Одбора за критичка издања српске књижевности. Руководилац је пројекта „Историја српске књижевне периодике“ Матице српске. Уредник је у *Српском биографском речнику* Матице српске; члан је Уређивачког одбора едиције *Десет векова српске књижевности* Издавачког центра Матице српске; уредник едиције *Матица* Издавачког центра Матице српске; уредник едиције *Банат*, Банатског културног центра из Новог Милошева.

Објавио је две књиге *Стуб мастила*: *књиге о књигама* [избор из књижевне критике] (Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин”, Зрењанин) и *Сав мој Костић Лаза* (Нишки културни центар, Ниш). У зборницима и периодичним публикацијама објавио је три рада и седам књижевних критика.

Дописни члан Миодраг Лома је као члан одељењског Одбора за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима учествовао, заједно са друга два члана овог одбора, дописним члановима САНУ Љубинком Раденковићем и Зораном Пауновићем, у Организационом одбору међународног научног скупа „Језик мржње у интерперсоналном и јавном говору”, који је одржан 17. и 18. октобра у Огранку САНУ у Нишу. На том скупу је изложио реферат „Хелдерлинов језик љубави и мржње према отаџбини“. У истом одбору руководи пројектом „Препород мита у филологији и књижевности“. По одлуци Извршног одбора САНУ од 10. маја учествује у разговорима са кандидатима из области студија српског језика и књижевности за стипендију Фондације за студије наука и уметности САНУ. На Филолошком факултету Универзитета у Бањалуци одржао је 27. априла предавање „О поезији и љубави у уводу Фридриха Шлегела у његов *Разговор о поезији*“. У Ваљевској гимназији је 11. маја предавао на тему „*Библија* и књижевност“. Објавио је два научна рада: „Увод Фридриха Шлегела у његов *Разговор о поезији*“, у *Гласу CDXXXV Српске академије наука и уметности*, *Одељење језика и књижевности* (књ. 33), и „Увиди Ђорђија Вуковића у поетску синестезију“, у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик* (књ. 71, св. 1). Објавио је збирку песама под насловом *Песмице* у издању Ваљевске гимназије. У овој установи је и промовисана ова песмарица 12. децембра. Написао је четири научне рецензије. Објављена су три научна рада за које је претходне године писао рецензије. Три научна рада је предао у штампу.

Осврт секретара на рад Одељења

У протеклој години Одељење је залагањем свих својих чланова учествовало у научном и уметничком животу Академије и остваривању њених задатака и програма. Са великом одговорношћу је разматрало питања везана за проблеме српскога језика, за рад Института за српски језик који је на старању Одељења, за рад Одбора за стандардизацију српског језика, за израду *Речника САНУ*, за стручну обраду дигитализоване рукописне грађе која има статус културног добра од изузетног значаја. Чланови Одељења су дали значајан допринос научном раду учешћем на академијским и одељењским, домаћим и међународним скуповима САНУ и у иностранству, обележавању значајних јубилеја својих чланова. Писци, чланови нашег Одељења, својим новим књигама и остварењима и учешћем у књижевном и културном животу, у раду књижевних институција, признањима која су добили, преводима њихових дела на стране језике, извођењима драма на страним позорницима, гостовањима у иностранству, на изузетан начин су обогатили српску књижевност. Одељење је током године објавило нову, 33. свеску *Гласа* и три зборника реферата са научних скупова. Чланови Одељења су учествовали у припремама Академијиних издања *Живот и ствара-*

лаштво жена чланова Српскоī ученоī друштва, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности* и *Председници Друштва српске словесности*, *Српскоī ученоī друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*. Рад Одељења је обогаћен радом огранака САНУ у Новом Саду и у Нишу, као и Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу. Одељење је сарађивало са Институтом за српски језик, Институтом за књижевност, Матицом српском, Задужбином Иве Андрића. У остваривању непосредних истраживачких и научних послова и припреми научних скупова Одељење је имало подршку и добру сарадњу са Архивом и Библиотеком САНУ, Фондом САНУ за истраживања у науци и уметности, Сектором за издавачку делатност, Сектором за међународну сарадњу и научне скупове и Галеријом САНУ.

Одељење је започело припреме за одржавање скупова које организују поједини одбори (о српској књижевној критици XX века) и свечаних академија посвећених јубилејима у 2024. години – стогодишњици рођења Владете Јеротића, Павла Ивића и Александра Тишме. Старословенски одбор припрема научни зборник посвећен Ватрославу Јагићу.

Одељење је изгубило редовног члана академика Драгослава Михаиловића и члана ван радног састава Давида Албахарија.

9. ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење има седам чланова у свом радном саставу: пет редовних и два дописна.

Скупови Одељења

Одељење је током године одржало девет редовних и један ванредни скуп. Рад Одељења одвијао се на редовним и ванредним одељењским скуповима на којима је расправљано о питањима из надлежности Одељења. Давана је сагласност за одржавање научних скупова, конференција, предавања, усвајани су зборници за штампу, бирани представници Одељења у јединицама САНУ, усвајани извештаји о раду чланова Одељења и одељењских одбора, дискутовано је о потенцијалним кандидатима за нове дописне и редовне чланове САНУ.

На I скупу, одржаном 25. јануара, усвојени су извештаји о раду Одељења и Етнографског института САНУ, изабрани су представници Одељења у стручним саветима Архива и Галерије САНУ, поднета је иницијатива да једна београдска улица носи име Драгослава Аврамовића.

На II скупу, одржаном 3. марта, усвојен је Извештај о раду одељењских одбора, одобрено је штампање два одељењска зборника, изабрани су чланови Стручне редакције *Српске енциклопедије*.

Кључне тачке III скупа, одржаног 3. априла, биле су предлагање кандидата за награду Медаља САНУ и план активности Одбора за проучавање људских права и мањина и Одбора за проучавање живота и обичаја Рома.

У оквиру IV скупа, одржаног 5. маја, усвојено је образложење предлога кандидата за награду Медаља САНУ, одређен је датум одржавања научног скупа о Михаилу Марковићу, дискутовано је о трагичним догађајима у Основној школи „Владислав Рибникар“ и у околини Младеновца.

На V скупу, одржаном 7. јуна, усвојени су за штампу зборници радова са два одржана одељењска научна скупа: „Људска права у ванредним ситуацијама“ и „Интелектуалци јуче и данас“.

На VI скупу, одржаном 5. септембра, прихваћени су предлози за одржавање два округла стола о мањинама и Ромима, усвојен је за штампу зборник радова са научног скупа „Друштвена и политичка мисао у Србији у XIX и XX веку – Милан Гролˮ и зборник радова са научног скупа „Образовање: стање, перспективе и улога у развоју“, започети су прелиминарни разговори о избору нових дописних и редовних чланова САНУ.

На VII скупу, одржаном 3. октобра, изабран је представник Одељења у Комисији за праћење избора САНУ, усвојен је за штампу рукопис *Макроекономске кризе и реформе у Србији*, *1980–2022*: *Економетријска анализа*, настављени су разговори о потенцијалним кандидатима за нове чланове САНУ.

Једина тачка I ванредног скупа, одржаног 9. октобра, била је изјашњавање о предлогу измена и допуна Статута САНУ.

На VIII скупу, одржаном 3. новембра, донета је одлука о обележавању јубилеја у 2025. години, дата је сагласност за студијски боравак истраживача у Бугарској, настављени су разговори о изборима у САНУ.

Првом делу IX скупа, одржаног 13. децембра, присуствовао је председник САНУ академик Зоран Кнежевић, а на радном делу скупа разматран је Француско-немачки план признавања независности Косова и Метохије, усвојени су Издавачки план Одељења и План научних скупова за 2024. годину.

Награде и признања

Академик Александар Костић добитник је Награде за животно дело коју му је доделило Друштво психолога Србије.

Публикације

1. *Кључни подаци о стању науке у Србији* (Александер Бауцал, Небојша Лалић, Александар Костић)
2. *Надзорни капитализам*
3. *Законик цара Стефана Душана – Хоповски препис Душанова законодавства*, књ. VI
4. *Цинцари*: *културна размена*, *идентитет и наслеђе*
5. *Људска права у ванредним ситуацијама*
6. *Друштвено-политичка мисао и делатност Милана Грола*: *зборник радова са научног скупа одржаног 27. јуна 2022.*

Научни скупови и други скупови у организацији Одељења

У току године одржани су: округли сто „Срби у Хрватској – актуелни положај и главне програмске активности“, међународна конференција „Да ли су мањинска права (још увек) људска права?“, конференција „Дефинитиван крај краја историје“ и научни скуп „Друштвена и политичка мисао у Србији у XIX и XX веку – Михаило Марковић“.

Одбори Одељења и научноистраживачки пројекти

(за појединости видети *Билтен Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности*)

У оквиру Одељења и уз његово старање радили су следећи одбори који су финансирани средствима Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности:

Одбор за изворе српског права – председник академик Коста Чавошки

Одбор за филозофију и друштвену теорију – председник академик Александар Костић

Одбор за проучавање становништва

Одбор за економске науке

Одбор за проучавање живота и обичаја Рома – председник академик Тибор Варади

Одбор за истраживања на пројекту „Филозофија између Истока и Запада“ – председник академик Данило Баста

Одбор за проучавање националних мањина и људских права – председник академик Тибор Варади

Институти на старању Одељења

На старању Одељења друштвених наука већ дуги низ година су Етнографски институт САНУ и Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ.

Делатност чланова Одељења

Академик Тибор Варади (Tibor Várady) је председник Одбора за проучавање живота и обичаја Рома, Одбора за проучавање националних мањина и људских права и члан Комисије Огранка САНУ у Новом Саду за Трибину. Био је председник Организационог одбора конференције “Are minority rights (still) human rights?” и Организационог одбора округлог стола „Срби у Хрватској: Актуелни положај и главне програмске активности“. Током године објавио је три зборника у издању САНУ: *Допринос Рома култури народа у Србији* (уредник и писац предговора са Драгољубом Ђорђевићем и Драганом Тодоровићем), *Људска права у ванредним ситуацијама* (уредник са Маријаном Пајванчић) и *Цинцари*: *културна размена*, *идентитет и наслеђе* (уредник са Младеном Прелић). Објавио је шест чланака и есеја (на српском, енглеском и мађарском), од којих су у издању САНУ: „Ванредна правна размишљања и стратегије у ванредним ситуацијама“ у зборнику *Људска права у ванредним ситуацијама* и „Када је теже бити интелектуалац – за време или после комунизма?“ у зборнику *Интелектуалци*, *јуче и данас.* Одржао је уводна излагања на следећим скуповима у САНУ: на округлом столу „Срби у Хрватској: Актуелни положај и главне програмске активности“; на научном скупу “Are minority rights (still) human rights?” у организацији САНУ и Правног факултета у Београду; на округлом столу „Асистиране репродуктивне технологије: правни, медицински и друштвени аспекти“ и на округлом столу „Проблем становања у ромским насељима и школовање ромске деце“. Одржао је следећа предавања: “Kosovo – Legal Issues” у организацији International Centre for Development and Democratic Transition (ICDT) у фебруару у Будимпешти; „Hogyan esett szét Jugoszlávia – és mi következett utána?“ на Универзитету Кароли (Károli Szabadegyetem); „Када се критика осамостаљује од виђења друштва“ на научном скупу „Постоји ли још друштвена критика“, који је одржан у Огранку САНУ у Новом Саду; „Jog és szerkesztett valóság“ на Правном факултету у Печују и „Mit tehet a nemzetközi jog? – Jugoszlávia szétesése a Hágai Nemzetközi Bíróság előtt“ на Правном факултету ЕЛТЕ у Будимпешти.

Академик Данило Баста је председник Одбора за истраживања на пројекту „Филозофија између Истока и Запада“. Објавио је књигу *Бивство*, *догађај*, *идеја. Над преписком између Хајдегера и Пегелера* (Библиотека *Парерга*, Досије студио). Објавио је и следеће радове: “Branko Lazarević’s ’Bursts of Light’ inspired by Martin Heidegger” у часопису *Synaxa – Matica Srpska International Journal for Social Sciences, Arts and Culture*; „Доситејево завештање српском роду“ у *Доситејев врт – Годишњак Задужбине „Доситеј Обрадовић“*; „Реч на Коларцу 1. јуна 2023“ у *Зборнику Матице српске за друштвене науке*, бр. 3; „Часопис *Philosophia* и његов оснивач Артур Либерт“ у књизи *Дух и хуманизам. Београдска Philosophia Артура Либерта*; „Белешка о аутору“ у књизи *Новалис (Фридрих фон Харденберг) – Хришћанска заједница или Европа – Вера и љубав или краљ и краљица – Политички афоризми* и један чланак у недељнику *Печат*. Превео је са немачког језика књигу *Новалис (Фридрих фон Харденберг) – Хришћанска заједница или Европа – Вера и љубав или краљ и краљица – Политички афоризми*. Поред ове књиге, његови објављени преводи су: Пера А. Илић: *Доситеј Обрадовић као филозоф просветитељства*; Ксенија Атанасијевић: „Садашња филозофска струјања у Југославији“, у њеној књизи: *Југословенски мислиоци*; у књизи *Дух и хуманизам* превео је радове следећих аутора: Артура Либерта, Јана Блахослава Козака, Лудвига Ландгребеа, Јана Паточке, Емила Утица, Хелмута Плеснера, Мартина Бубера, Карла Левита, Зигфрида Марка и Милијана Шемана. 7. априла је у Институту за европске студије одржан разговор о *Сабраним списима* Данила Н. Басте. 1. јуна је у Задужбини Илије М. Коларца одржано представљање *Сабраних списа* Данила Н. Басте.

Академик Коста Чавошки је секретар Одељења друштвених наука и члан Председништва САНУ. У току године објавио је следеће књиге: *Законик цара Стефана Душана – Хоповски препис Душанова законодавства*, књ. VI; *Нација и национализам*, друго издање (Београд, Catena mundi); *Genius romanus. Велики писци о величини Рима* (Београд, Catena mundi) и *Рани радови* (Београд, Catena mundi). Превео је књигу Џона Лока *Две расправе о влади*, I том (Београд, ITV Centar plus), у којем је објављена његова студија „Политичка филозофија Џона Лока“. Током године објавио је у коауторству са Мирјаном Стефановски чланак „*Polis*, *loimos*, *stasis* – Тукидид о деструкцији политичког поретка“ у зборнику *Епидемија, право, друштво* (Београд, Правни факултет Универзитета у Београду). Овај чланак је преведен на енглески и биће објављен у једном грчком часопису. Исти чланак објављен је и на енглеском језику под називом “*Polis*, *Loimos*, *Stasis*: Thucydides about Disintegration of the Political System” у часопису *Conatus – Journal of Philosophy* (SI: War Ethics), Volume 8, Issue 2.

Академик Часлав Оцић је члан следећих одбора у САНУ: Академијског одбора за српско питање, Академијског одбора за Косово и Метохију, Академијског одбора „Човек и животна средина“, Академијског одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића, Академијског одбора за науку и Академијског одбора за село. Био је члан Уређивачког одбора *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* и члан је Уредништва 05 (Економија и финансије) *Српске енциклопедије*. Евалуатор је научноистраживачких пројеката Европске уније. Председник је Управног одбора ИСТЕР-а и члан Одбора Одељења за друштвене науке Матице српске. Члан је Савета Фондације „Свети Архангели”. Чланство у важнијим иностраним академским (и другим) асоцијацијама: од 2011. WEA (World Economics Association); International Academic Committee of the China–CEE Institute, member; члан FISAE. Током године је објављена публикација *Дело Часлава Оцића* (приредила

Сања Станимировић у сарадњи са Лидијом Јелић и Горданом Радојчић Костић) у издању Друштва за привредну историју и Института за европске студије. Објавио је књигу *Хроника Српске Крајине*: *28. фебруар 1989 – 19. децембар 1991* (Београд, Друштво за привредну историју) и приредио публикацију *Заједништво и аутаркичне тенденције у југословенској привреди – разговор одржан у студију Трећег програма Радио Београда почетком 1982. године*: *уводничар и модератор Часлав Оцић*: *учесници Славен Летица*, *Бранко Хорват*, *Марјан Сењур*, *Зоран Пјанић*, *Никола Кљусев*, *Душан Биланџић*, *Коста Михаиловић*, *Борисав Јовић* (Београд, Друштво за привредну историју). Објавио је чланак „Обрачун у континууму" у књизи Кајице Миланова *Обрачун – начела и разлози*, коју је објавило Друштво за привредну историју и Институт за европске студије.

У току године дао је више интервјуа у недељној штампи, веб-порталима и подкастима. Главни је и одговорни уредник часописа *Synaxa – Matica srpska International Journal for Social Sciences*, *Arts and Culture* (Vol. VII, № 12–13, 1–2/2023) и председник Савета *Зборника Матице српске за друштвене науке* (изашла четири броја у 2023).

Академик Александар Костић руководи радом Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ. Председник је Одбора за филозофију и друштвену теорију Одељења друштвених наука САНУ. Током године организовао је дводневни скуп посвећен академику Михаилу Марковићу који је, у оквиру циклуса „Друштвена и политичка мисао у Србији у XIX и XX веку", одржан 30. новембра и 1. децембра у САНУ. Као управник Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ руководио је дигитализацијом 14 пројеката и, заједно са сарадницима, завршио прву верзију веб-апликације АВА САНУ на којој се тренутно налази шест пројеката и која оперише са око 700.000 снимака. У коауторству са проф. Александром Бауцалом и академиком Небојшом Лалићем објавио је публикацију под насловом *Кључни подаци о стању науке у Србији*, у којој су дати статистички подаци о науци у Србији у поређењу са земљама Европске уније и земљама окружења. Завршио је припрему зборника са скупа „Образовање: стање, перспективе и улога у развоју Србије" који је одржан 2021. у САНУ и скупа под називом „Наука: стање и перспективе" који је одржан 2022. у САНУ. Почетком године, у оквиру издања Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ објавио је, у коауторству са Бранимиром Војновићем, публикацију под насловом *Српски народни покрет 1848/49*: *дигитализација грађе*, у којој је детаљно описан поступак дигитализације ове грађе која се налази у Архиву у Сремским Карловцима (око 10.000 докумената са метаподацима и око 65.000 снимака). Аутор је два научна рада – "Homogeneity of Token Probability Distributions in ChatGPT and Human Texts" (у коауторству) објављен у зборнику *Proceedings of the 20th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in the Digital Age* и „Значај дигитализовања научног, културног и уметничког наслеђа" саопштен на скупу „Дигиталне базе периодике у Србији и анализа европског културног трансфера (други део скупа *Културни трансфер Европа–Србија у 19. веку*)", који је одржан у Београду.

Дописни члан Павле Петровић је заменик секретара Одељења друштвених наука САНУ, члан Стручног савета Библиотеке САНУ, члан Одбора за проучавање живота и обичаја Рома, члан Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, члан Стручног савета Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ, члан Финансијске комисије САНУ, члан Управног одбора Етнографског

института САНУ и координатор Огранка САНУ у Нишу. Био је модератор међународног округлог стола "Advances in urban development and analysis" (фебруар, Огранак САНУ у Нишу). Одржао је уводно излагање на панелу Копаоник бизнис форума. Током године објавио је у коауторству три рада на енглеском језику категорија М21а, М22 и М23. Аутор је монографије *Макроекономске кризе и реформе у Србији, 1980 – 2023: Економетријска анализа*, која је у штампи у издању САНУ.

Дописни члан Алпар Лошонц (Alpár Losoncz) је члан Одбора за проучавање националних мањина и људских права у САНУ, у оквиру којег руководи пројектом „Културно наслеђе и социјалне промене националних мањина у Републици Србији". Члан је Управног одбора Института за филозофију и друштвену теорију у Београду, члан уредништва часописа *Panoeconomicus*, *Kellék* (Клуж, Румунија) и *Златна греда*. Био је члан Научно-програмског одбора VII међународне научне конференције „Регионални развој и прекогранична сарадња" (Ниш) и уредник зборника радова са исте конференције. Био је председник Организационог одбора научног скупа „Да ли још постоји друштвена критика?", који је у јуну одржан у Огранаку САНУ у Новом Саду. Био је члан и председник Организационог одбора научног скупа „Дефинитиван крај краја историје", који је у децембру одржан у САНУ. Учествовао је са излагањем „Деглобализација: рестаурација или трансформација државности у централној и источној Европи" на конференцији „Држава, демократија, грађанин", у организацији Црногорске академије наука и умјетности (ЦАНУ) у Подгорици. У току године је завршио и предао финализовани рукопис књиге *Енигма конзервативног либерализма, да ли смо сви ордолиберали?* која се издаје у оквиру сарадње између Огранка САНУ у Новом Саду и Академске књиге (Нови Сад). У току године је објавио осам радова у домаћим и страним часописима и зборницима радова (на српском, мађарском и енглеском језику), од којих су у издању САНУ: „Људска права, ванредно стање, неједнакост и биобезбедност" у зборнику радова *Људска права у ванредним ситуацијама*; „Одговорност једног метасубјекта" у зборнику радова *Одговорности и савремености* и „Интелектуалци: релативизам, моћ у епохи 'постистине'" у зборнику *Интелектуалци, јуче и данас.* Уредник је следећих зборника који су објављени у издању САНУ: *Интелектуалци, јуче и данас*, *Одговорности и савремености* (Огранак САНУ у Новом Саду) и *Надзорни капитализам.* Рецензирао је зборник радова са скупа „Будућност старења" који је одржан у САНУ. Учествовао је на Трибини Библиотеке САНУ као уредник зборника *Друштво уткос пандемији.* Дао је неколико интервјуа за домаће и стране часописе.

Осврт секретара Одељења

Током године Одељење друштвених наука постигло је видне резултате. Наши највећи успеси били су бројни научни скупови који су били запажени не само у самој Академији него и у широј јавности. Одељењски одбори су, као и претходних година, били врло активни у одржавању научних скупова, међу којима је посебно био запажен дводневни скуп посвећен стогодишњици рођења Михаила Марковића, једног од наших најугледнијих чланова, који је због великог броја учесника трајао два дана. Посебно треба истаћи објављивање капиталног издања скоро откривеног 27. Хиландарског преписа Душановог законика, чиме је, надам се, завршено издавање преписа овог Законика, које је трајало више деценија. Највећи проблем с којим је суочено наше Одељење је изузетно мали број чланова, до којег је дошло због несклоности

Изборне скупштине САНУ да бира наше нове дописне чланове, тако да смо од 2003. године добили само три нова члана. Сматрам да и овог пута треба предложити пет кандидата за дописне чланове у нади да ће и наша два дописна члана бити изабрана за редовне чланове. За то је неопходна и унутрашња слога у самом Одељењу без икаквих спорова који би нарушили наш углед у САНУ.

10. ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈСКИХ НАУКА

Састав Одељења

У свом саставу Одељење има десет редовних и четири дописна члана.

Скупови Одељења

Рад Одељења одвијао се на редовним и ванредним одељењским скуповима, на којима је расправљано о питањима која су, по Статуту САНУ, у надлежности Одељења.

Током године Одељење је одржало 10 редовних и три ванредна скупа.

На I скупу, одржаном 25. јануара, усвојен је Извештај о раду и Издавачки план Одељења, План научних скупова за 2023, Извештај о раду Балканолошког института САНУ, изабран је представник Одељења у Стручном савету Галерије САНУ.

На II скупу, одржаном 22. фебруара, усвојени су извештаји о раду одељењских одбора и индивидуалних пројеката, именован је представник Одељења у Изборној комисији за избор чланства САНУ, а затим је вођена дискусија у вези са све чешћим нападима на САНУ и поједине академике, и потребом да се реагује на адекватан начин.

Кључна тачка III скупа, одржаног 22. марта, била је избор чланова Комисије за доделу награде Медаља САНУ.

На IV скупу, одржаном 26. априла, разматрано је питање стручног усавршавања наставника у оквиру програма „Учење о геноциду почињеном над Србима“ које спроводи Музеј жртава геноцида, о чему се водила опширна расправа; донета је одлука да Одељење преузме старање над Академијским одбором за изучавање репресије *Голи оток и други логори и затвори* након смрти дотадашњег председника академика Драгослава Михаиловића; изабран је члан Редакције *Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* из редова Одељења.

Једина тачка I ванредног скупа, одржаног 4. маја, била је усвајање и потписивање текста писма дописног члана Мире Радојевић упућеног председнику државе, министру просвете, министарки културе и патријарху српском господину Порфирију у вези са стручним усавршавањем наставника у оквиру програма „Учење о геноциду почињеном над Србима“ које спроводи Музеј жртава геноцида.

На V скупу, одржаном 31. маја, изабран је нови председник Балканолошког одбора, а највише се дискутовало о пројектној међуакадемијској сарадњи САНУ и Бугарске академије наука.

Најважније тачке VI скупа, одржаног 28. јуна, биле су предлог кандидата за доделу Медаље САНУ и позив за предлагање пројеката од стратешког интереса, као и пројеката у оквиру сарадње САНУ и АНУРС, и САНУ и Мађарске академије наука.

На II ванредном скупу, одржаном 18. јула, усвојен је за штампу *Косовско-метохијски зборник* 9.

У оквиру VII скупа, одржаног 27. септембра, изабран је представник Одељења у Комисији за праћење избора САНУ, разматран је позив за предлагање јубилеја чланова САНУ који би се обележили 2024. и 2025. године, прихваћен је студијски боравак истраживача из Румуније, подржан је предлог да зборници Одељења, као повремене тематске публикације, добију ISBN број.

Једина тачка III ванредног скупа, одржаног 4. октобра, била је мишљење о предлогу измена и допуна Статута САНУ.

На VIII скупу, одржаном 25. октобра, расправљано је о предлогу да Одељење преузме улогу организовања изложбе у Галерији САНУ о логору Јасеновац у 2025. години, прихваћени су студијски боравци истраживача у Бугарској и из Бугарске, именовани су рецензенти за *Зборник о Србима у Хрватској* 14.

Кључне тачке IX скупа, одржаног 29. новембра, биле су предлог пројекта научне сарадње САНУ и Румунске академије, усвајање за штампу *Зборника о Србима у Хрватској* 14 који је уредио академик Василије Крестић, као и монографије академика Гојка Суботића *Плаштаница митрополита београдског Исидора.*

Првом делу X скупа, одржаног 27. децембра, присуствовао је и председник САНУ академик Зоран Кнежевић, а затим је усвојен Издавачки план Одељења за 2024, План научних скупова и предавача, Извештај о раду Византолошког института САНУ, усвојени су за штампу *Зборник радова Византолошког института* 60 и *Balcanica* 54.

Награде и признања

Академик Гојко Суботић добитник је награде Медаља САНУ за друштвене и хуманистичке науке.

Академик Љубомир Максимовић добитник је Златне медаље Академије наука и умјетности Републике Српске.

Публикације

1. *Библиографија радова академика Мирјане Живојиновић*
2. *Глас Одељења историјских наука 19*
3. *Косовско-метохијски зборник 9*
4. Гојко Суботић, *Плаштаница митрополита београдског Исидора* (у штампи)

Научни и други скупови у организацији Одељења

У току године Одељење је у сарадњи са Центром за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу организовало научни скуп „Кнез Михаило Обреновић – време, живот, дело (поводом двестогодишњице рођења)“.

Одбори на старању Одељења

Рад одељењских одбора, као и рад на индивидуалним пројектима чланова Одељења, финансира се средствима Фонда за истраживања у науци и уметности САНУ. Одбори на старању Одељења су: Одбор за археологију (председник дописни члан Вујадин Иванишевић), Одбор за историју уметности (председник академик

Миодраг Марковић), Хиландарски одбор (председник академик Мирјана Живојиновић), Сентандрејски одбор (председник академик Миодраг Марковић), Одбор за историју Срба у Хрватској (председник академик Василије Крестић), Одбор за проучавање настанка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 1914–1918 (председник академик Љубодраг Димић), Одбор за историју Србије у 19. веку (председник академик Славенко Терзић), Вардарски одбор (председник академик Миодраг Марковић), Одбор за историју Босне и Херцеговине (председник дописни члан Мира Радојевић), Одбор за историју 20. века (председник академик Љубодраг Димић), Одбор за историју српско-руских односа (председник академик Славенко Терзић), Академијски одбор за проучавање Косова и Метохије (председник дописни члан Драган Војводић), Академијски одбор за изучавање репресије *Голи оток и остали логори и затвори* (председник академик Љубодраг Димић), Византолошки одбор (председник академик Љубомир Максимовић) и Балканолошки одбор (председник дописни члан Драган Богетић).

Извештаји о раду одбора и на индивидуалним пројектима чланова Одељења налазе се у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности*.

Институти на старању Одељења

На старању Одељења су већ дужи низ година Византолошки и Балканолошки институт САНУ. Чланови Одељења учествују у управљању тим институтима, вођењу њихове научне и издавачке политике.

Делатност чланова Одељења

Академик Василије Крестић је председник Одбора САНУ за историју Срба у Хрватској, главни и одговорни уредник *Зборника за историју Срба у Хрватској*, члан Одбора за историју српског народа у XVII–XVIII веку, председник Стручног савета Архива САНУ у Сремским Карловцима, председник Савета Матице српске, члан Уређивачког одбора *Српског биографског речника* Матице српске, сарадник *Српске енциклопедије.* У априлу је поднео оставку на положај управника Архива САНУ.

Током године објавио је предговор за књигу Милоша Јевтића *Поштрање заборава*, *сви разговори са Дејаном Медаковићем*, под насловом „Медаковићеви одговори“, припремио је за штампу књигу *Прилози за историју Срба* и објавио три текста у недељнику.

Академик Гојко Суботић је у оквиру личног пројекта довршио монографију *Плаштаница митрополита београдског Исидора*, која је прихваћена за штампу и добила место у серији „Посебна издања“ – књига DCCXIII, Одељење историјских наука, књига 33. У штампи је његов рад *Великаш Никола Радоња, у монаштву Роман/Герасим*, који је прихваћен као прилог зборнику посвећеном академику Радету Михаљчићу, у издању Академије наука и умјетности Републике Српске. У припреми је издање на јапанском језику монографије *Манастир Светог Јована Претече* коју је објавио са професором Мићитаком Сузукијем. Издавањем монографије *Плаштаница митрополита београдског Исидора* и сам пројекат под тим насловом се гаси.

Академик Љубомир Максимовић је наставио да обавља дужности потпредседника САНУ, све до истека његовог другог мандата. Истовремено је руководио Византолошким одбором САНУ. Члан је неколико академијских одбора: Академијског одбора за српско питање, Академијског одбора за високо образовање и Академијског одбора за науку. Рад на индивидуалном пројекту „Држава и друштво у Византији“,

конкретизован раније у низу двогодишњих пројеката, окончан је са закашњењем у протеклој години. То је значило привођење крају рада на издању Ликусадске хрисовуље Стефана Душана из 1348. године. Излазак из штампе одговарајуће монографске студије може се очекивати током наредне године, у сарадњи са Византолошким институтом САНУ.

Академик Јованка Калић је наставила рад на индивидуалном пројекту „Европа и Срби у средњем веку“ са тежиштем на проучавању европских појава које су се непосредно или посредно одразиле на историју балканских народа (међудржавни односи великих сила, границе, границе туђе и разграничења балканска, поделе и последице).

Академик Момчило Спремић је у току године проучавао изворну грађу која се односи на историју Србије у 14. и 15. веку, у време турског освајања балканских земаља, па и српске државе. Изворна грађа је српског, угарског, дубровачког, италијанског, али највише млетачког порекла. Посебна пажња је посвећена појачаним трговачким везама са западом, у време несташице племенитих метала у Европи када је Млетачка република показала посебан интерес за увоз сребра и злата из Србије.

Академик Мирјана Живојиновић је члан Научног већа Византолошког института САНУ и Балканолошког института САНУ. Учествовала је у приказивању књиге *Свети краљ Милутин – владар на раскршћима светова*, у којој је објављен и њен рад „Краљ и Хиландар“. Наставила је рад на делу *Историја манастира Хиландара II (1335–1500)*. У раду „Српске повеље манастира Хиландара 1198–1330. године“, завршила је припрему за објављивање повеља и Увод који ће претходити издању повеља.

Академик Михаило Војводић је током године обављао дужност секретара Одељења историјских наука и члана Председништва САНУ. Учествовао је у раду више академијских одбора и комисија. Члан је Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и Издавачког одбора САНУ, Одбора за историју Србије у 19. веку, Академијског одбора за проучавање Косова и Метохије и Академијског одбора за српско питање. Председник је Управног одбора Балканолошког института САНУ. Уредник је *Гласа* Одељења историјских наука, књ. 19.

Објавио је радове: „Велики рат на Балкану“, у *Трибини Библиотеке САНУ*, година XI, број 11; „Очекивања српске Народне скупштине од руске политике у Анексионој кризи“, у *Гласу* Одељења историјских наука, књ. 19 и „Стојан Новаковић (1842–1915)“, у едицији *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*, том II. У штампи му је књига *Балкански расплет – отпор Србије страним интересима на Балкану (од Анексионе кризе до Великог рата).*

Академик Љубодраг Димић је током године започео рад на пројекту под радним називом „Распад југословенске државе“. Привео је крају рад на књизи *Српска историографија и њени писци (Изучавање српског XX века)* и започео рад на писању књиге *Српски XX век.* Током године објавио је следеће научне радове: „Српска историографија о 1941. години“, у зборнику радова *Осамдесет година од петојунске експлозије у Смедеревској тврђави*; „Предговор“, у фотомонографији *Грачаница на разгледницама и фотографијама (1878–2021)*; „Професору Драгољубу Живојиновићу с поштовањем и захвалношћу“, у *Гласу* Одељења историјских наука, књ. 19. Говорио је на Трибини Библиотеке САНУ приликом представљања књига: *Крај*

рата, *Срби и стварање Југославије*: *зборник радова са међународног научног скупа одржаног 29–30. новембра 2018*, *На капијама Константинопоља*: *Русија и балканско питање у 19. веку* и *Аутономија Косова и Метохије у Србији (1945–1969)*. Написао је неколико приказа и чланака, рецензирао један рукопис.

Академик Миодраг Марковић је у марту изабран за потпредседника САНУ за друштвене и хуманистичке науке. Члан је Извршног одбора САНУ. Активно је учествовао у раду више академијских и одељењских одбора (Академијског одбора за науку, Стручног савета Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ, Академијског одбора за проучавање Косова и Метохије, Одбора за историју уметности, Сентандрејског одбора, Вардарског одбора), а био је активан и у раду Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности САНУ. У својству члана Извршног одбора САНУ и потпредседника САНУ за друштвене и хуманистичке науке учествовао је у активностима које се тичу билатералне сарадње између САНУ и других академија (састанци са руководством АНУРС у Бањалуци, руководством ЦАНУ у Подгорици) и присуствовања скуповима међународних удружења академија наука (Генерална скупштина ALLEA у Лондону; скуп академија које учествују у Берлинском процесу, одржан у Тирани, онлајн учешће на Трећој генералној скупштини ANSO, одржаној 4–5. новембра у Чунгкингу). У име САНУ је уручио копију бисте Доситеја Обрадовића Универзитету у Халу. Уприличио је пријем и разговоре са делегацијом Кинеске академије друштвених наука (КАДН), учествовао је у разговорима са др Салваторе Ариком, генералним директором Међународног научног савета (ISC). Са осталим члановима Извршног одбора посетио је огранке САНУ у Новом Саду и Нишу; у име ИО свечано отворио научни скуп посвећен кнезу Михаилу Обреновићу у Центру за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу; отворио изложбу Бате Михаиловића у Галерији САНУ и изложбу лауреата награде за цртеж Фондације „Владимир Величковић“ у Галерији „Хаос“. Као председник Сентандрејског одбора боравио је у Будимпешти са свим члановима тог одбора, на позив будимског владике Лукијана, где је одржана и седница Одбора на којој је утврђен план за будуће активности. Поводом Дана САНУ уручио је Медаљу САНУ из области друштвених и хуманистичких наука академику Гојку Суботићу.

Учествовао је у раду неколико пројеката: „Примењена уметност у средњовековним српским земљама (обрада метала и дрвета, црквени вез)“, Матица српска; „Павел Петровић, заборављени српски сликар 19. века“, САНУ, итд. Највећу пажњу посветио је довршавању писања монографије о Ђурђевим ступовима у Расу. Обавио је неколико теренских истраживачких путовања у земљи и иностранству у склопу рада на свом индивидуалном пројекту и пројектима одељењских одбора (Смедеревска тврђава и црква Успења, велики број старих српских цркава Моравске Србије и споменика на подручју данашње Северне Македоније и Косова и Метохије). Објавио је публикацију *Ђурђеви ступови у Расу* (*Church of Saint George in Ras*) на српском и енглеском језику. Публиковао је три рада: „Живот и делатност Павела Петровића у Сједињеним Америчким Државама“ у *Гласу* Одељења историјских наука САНУ, књ. 19; „Један занемарени податак о датуму изградње Богородичине цркве у Студеници“ у часопису *Зограф* 46 и „Сликари у Византији и земљама у њеном окружењу – њихов друштвени статус и углед“ у *ЗРВИ* 60. Написао је један приказ и једну одредницу у трећем тому *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре*. Један рад му је у штампи.

Академик Славенко Терзић је учествовао у раду Академијског одбора за српско питање и Академијског одбора за Косово и Метохију, као и Уређивачког одбора

Српске енциклопедије у име САНУ. Члан је Управног одбора Матице српске. Основни део његове радне активности кретао се у оквиру научних области којима се традиционално бави, а то су историја Србије и Срба и историја Балкана у 19. и 20. веку. Наставио је рад на новој великој студији под радним насловом *Русија и балканско питање 1900–1913.* Учествовао је у раду научног тима САНУ за припрему монографије *Етнички састав становништва Косова и Метохије од раног средњег века до наших дана*. У оквиру пројекта ради на научном приказу етничке структуре Косова и Метохије од почетка 19. века до 1912. године. На Трибини Библиотеке САНУ, одржаној 28. фебруара, говорио је на представљању књиге *Српска енциклопедија*, III том, књ. 1–2.

Током године из штампе су изашли мањи или већи научни прилози: „Нићифор Дучић (1832–1900)“, у *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности*; „Историјска позадина украјинске кризе“, у зборнику радова *У рату за мир*; „Историјска личност кнеза Михаила Обреновића“, у зборнику радова *Кнез Михаило Обреновић – време*, *живот*, *дело* (у штампи), „Пут у Константинопољ“, у *Трибини Библиотеке САНУ*, год. XI, бр. 11; „Српска енциклопедија – огледало националног и културног идентитета“, *у Трибини Библиотеке САНУ*, год. XII, бр. 12.

Био је председник научних одбора за припрему скупова: „Кнез Михаило Обреновић – време, живот, дело“ (поводом 200-годишњице рођења), у организацији Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу и Одељења историјских наука САНУ, на којем је поднео научно саопштење „Историјска личност кнеза Михаила Обреновића“; „Бока у огледалу историјског наслеђа“, у организацији Матице Боке, на којем је поднео научно саопштење „Бока у националном препороду прве половине 19. века“; „Историјске и културне везе словенских народа (од средњег века до савременог доба)“, у организацији Историјског института и Одељења за словенску филологију Филолошког факултета Универзитета у Лођу. Учествовао је на научном скупу „Средње Потарје и Полимље у прошлости: новија истраживања“, у организацији Завичајног музеја Пљевља, на којем је поднео научно саопштење „Пљевља у очима страних конзула крајем 19. и почетком 20. века“. Одржао је Светосавску беседу *Стара Србија и косовска мисао у светлу светосавске традиције* у организацији Епархије нишке у Светосавском дому у Нишу. Рецензирао је велики број научних монографија и научних прилога у домаћим и иностраним часописима.

Дописни члан Вујадин Иванишевић је председник Археолошког одбора, Балканолошког одбора, Научног већа Византолошког института САНУ, Научног већа Балканолошког института САНУ и Стручног савета Републичког завода за заштиту споменика културе. Спољни је сарадник Националног центра за научна истраживања – Оријент и Медитеран УМР 8167, Француска (Centre National de la Recherche Scientifique – Orient & Méditerranée UMR 8167). Учествовао је у раду Српског комитета за византологију и редакција *Зборника радова Византолошког института*, *Старинара*, *Саопштења*, *Нумизматичара* и *Лесковачког зборника*. У току године је учествовао у археолошким истраживањима на Царичином граду – ископавања Тетраконхоса – у склопу пројекта „Српско-француска археолошка истраживања у области Царичиног града“ и у сарадњи са француским партнерима са Универзитета у Стразбуру и Националног центра за научна истраживања – УМР 7004 (Université de Strasbourg, Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 7004). Био је укључен у рад на пројекту „Царичин град – Никополис: Религијски крајолик балканских градова и њиховог окружења током византијског раздобља“ (*Caričin Grad – Nicopolis*: *Le paysage religieux des villes balkaniques et de leurs abords durant la période byzantine*),

Француске школе у Риму (École française de Rome), у оквиру којег су спроведена геомагнетна и георадарска снимања на простору неистражених делова Горњег и Доњег града, као и узимање узорака из палеојезера ради анализа полена. Наставио је рад на припреми рукописа за свеску *Caričin Grad* VI. Од ове године укључен је у нови пројект „Номизмата – географска и хронолошка референцирана база података налаза византијског новца (498–1453)“ („NOMISMATA“ a geo and chrono referenced database of Byzantine coin finds (498–1453 CE)), чији је главни носилац Универзитет у Трсту, Одељење за хуманистику (Università degli Studi di Trieste, Dipartimento di Studi Umanistici). У оквиру Археолошког одбора и програма сарадње „Културни контакти на Централном Балкану – изучавање археолошких контекста од касне праисторије до 18. века“, између Српске академије наука и уметности и Бугарске академије наука, рецензирани су радови са научног скупа „Рани средњи век на централном и источном Балкану“, који је одржан у Београду 2021. године. Као делегат Српске академије наука и уметности присуствовао је заседању Међународног научног савета (International Science Council), који је одржан у Паризу од 10. до 12. маја. Учествовао је на састанцима пројеката „Програми структуралних истраживања 2022–2026“ (Programmes de recherche structurants 2022–2026) Француске школе у Риму, који су одржани у Риму од 19. до 21. јануара, „Номизмата – географска и хронолошка референцирана база података налаза византијског новца (498–1453)“ („NOMISMATA“ a geo and chrono referenced database of Byzantine coin finds (498–1453 CE))“ у Трсту 8. септембра и онлајн састанцима Међународне истраживачке мреже *Haetus* (*HAEMUS* International Research Network). У току године суделовао је на већем броју конференција у Риму, Ензу, Белфасту и Трсту и одржао је предавање у Нишу.

Дописни члан Драган Војводић је руководио радом Академијског одбора за проучавање Косова и Метохије и Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду. Председавао је Стручним саветом у проширеном саставу Републичког завода за заштиту споменика културе. У својству члана, учествовао је у раду *Commission d'histoire de l'art byzantin* при Association Internationale des Études Byzantines. Учествовао је у раду Академијског одбора за српско питање, Академијског одбора за историјат и објављивање академских беседа, Одбора за ликовне уметности, Сентандрејског одбора, Вардарског одбора и Археолошког одбора САНУ. Учествовао је и у раду Савета Библиотеке САНУ, Научног већа Византолошког института САНУ, Научног већа Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду, Одбора Задужбине Ђоке Влајковића при Универзитету у Београду и Одбора Одељења за ликовне уметности Матице српске. Руководи стратешким пројектом САНУ „Историја и културно наслеђе српског народа на Косову и Метохији“ (ИНСКИМ), у оквиру којег су обављена теренска и архивска истраживања на Косову и Метохији, као и систематско дигитално снимање Богородичине цркве манастира Грачанице, Богородичине цркве у Липљану, цркве Преображења у Бодисавцима, цркве Светог Јована у Црколезу и Пантократорове цркве у Дечанима; као и индивидуалним пројектом САНУ „Црква Светог Стефана у Дуљеву“ (ЦССД). Учествује у пројекту Матице српске „Српска уметност од пропасти Царства до пада под турску власт“ (тема: *Програмски и идеолошки аспекти српске уметности у позном средњем веку*).

Уредио је *Зограф. Часопис за средњовековну уметност 46*, *Косовско-метохијски зборник 9* и зборник радова са научног скупа одржаног 1. и 2. јуна 2021. године у САНУ *Заштита, очување и афирмација српског културног наслеђа на Косову и Метохији*, том I–II. Објавио је радове: “Weapon from the Heavens. The Iconology of Medieval Representations of Rulers Investitures with Military Insignia” у *Гласу* Одељења

историјских наука, књ. 19; „Живопис Пећке патријаршије из 1875. године“ у *Косовско-метохијском зборнику 9*; „Значај проучавања и документовања српских споменика на Косову и Метохији“ у зборнику радова *Заштита, очување и афирмација српског културног наслеђа на Косову и Метохији*, том 1; „Лонгинова икона из Софије“ у часопису *Зограф. Часопис за средњовековну уметности 46*; „Η Σελασφόρος – призренске представе Богородице Светлоносице“ у *Зборнику радова Византолошког института 60* и публикацију на енглеском језику “Djurdjevi stupovi in Ras” у коауторству са М. Марковићем. Рецензирао је књиге: Т. Ракићевић, *Темпло – преграда олтара/иконостас: од настанка до развијене средњовековне форме. Са освртом на српске задужбине од краја 12. века до Велике сеобе 1690. године*; Б. Поповић, *Црква Свете Николе у Великој Хочи*, М. Матић, *Китиорски портрети у српском сликарству XVI и XVII века*. Рецензирао је и већи број радова предатих за објављивање у часописима: *Зборник радова Византолошког института САНУ*, *Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе*, *Зограф. Часопис за средњовековну уметности*, *Зборник за ликовне уметности Матице српске*, *Наша прошлости* итд.

Дописни члан Мира Радојевић је објавила два рада: „О пензионисању тројице професора Београдског универзитета 1938. године (Прилог историји борбе за аутономију универзитета)“, у *Гласу* Одељења историјских наука, књ. 19 и „Милан Грол о државном уређењу југословенске заједнице (1918–1945)“, у зборнику радова са научног скупа одржаног 27. јуна 2022. *Друштвено-политичка мисао и делатности Милана Грола*.

Дописни члан Драган Богетић је председник Балканолошког одбора; члан Одбора САНУ за високо образовање, Одбора за историју 20. века, Комисије за избор у научна звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и члан Редакције *Војноисторијског часописа*. Објавио је радове: „Југословенско-амерички односи после Другог светског рата“, приступно предавање одржано у САНУ 27. априла 2022, у едицији *Приступна предавања дописних чланова*, књ. 2; „Југословенско-бугарске несугласице око македонског питања у време војне интервенције у Чехословачкој 1968.“ у *Гласу* Одељења историјских наука, књ. 19 и „Београд–Техеран. Дипломатски односи 1937–1990“ у зборнику докумената *Југославија–Иран 1937–1990*. Рецензирао је радове за часопис *Војноисторијски гласник*; за зборник радова *Нови хоризонти спољне политике Југославије – Балкан*, *Европа*, *свет*; за часописе *Балканика* и *Токови историје.* Био је ментор једне докторске дисертације одбрањене на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду.

Осврт секретара Одељења

Током године чланови Одељења историјских наука су, поред преданог рада у својим научним областима, активно учествовали и у научном животу Академије, доприносећи њеном раду ангажовањем у разним одборима, комисијама и другим телима САНУ. Седнице Одељења су место на коме се отворено размењују мишљења о актуелним Академијиним, стручним или националним питањима, и доносе потребне одлуке. Зато ми причињава задовољство што је присуство седницама и даље на завидном нивоу. Поузданост и одговорност и даље красе Одељење историјских наука упркос незавидном старосном просеку. Зато чланови Одељења већ сада озбиљно приступају предстојећим изборима у САНУ, који су својеврсна прилика да се Одељење значајно подмлади.

11. ОДЕЉЕЊЕ УМЕТНОСТИ

Састав Одељења

У свом радном саставу Одељење је током године бројало 15 чланова, и то девет редовних и шест дописних чланова. Секретар Одељења је до 13. априла био академик Милан Лојаница, а заменик секретара академик Душан Оташевић. Дужност секретара је преузео академик Иван Јевтић, а заменика секретара дописни члан Јелена Јовановић.

Скупови Одељења

Током године Одељење је одржало осам скупова.

На I скупу, одржаном 12. јануара, усвојен је Извештај о раду Одељења уметности за 2022. годину, Извештај о раду одбора и пројеката за 2022. годину, планови рада одбора и пројеката за 2023. годину и Извештај о раду Музиколошког института САНУ за 2022. годину. Усвојен је Издавачки план за 2023. годину. Прецизиране су активности Одељења које се тичу организовања изложби, предавања, скупова, путовања, јубилеја и пројеката. Именовани су и представници Одељења у стручним саветима Библиотеке и Архива САНУ.

На II скупу, одржаном 24. фебруара, дискутовало се о избору новог секретара Одељења јер је 14. марта истицао мандат актуелном секретару. Пошто није било предлога, закључено је да ће и после истека мандата академик Милан Лојаница руководити Одељењем, али у функцији вршиоца дужности секретара. Именовани су представници и заменици представника Одељења у Изборној комисији за избор часника САНУ ради конституисања Председништва САНУ. Представник Одељења у Председништву САНУ ће бити в. д. секретара Одељења. Одељење је дало подршку иницијативи коју је покренуо академик Лојаница, а која се односи на заснивање Легата за архитектуру САНУ. Одељење је дало сагласност за оснивање новог индивидуалног пројекта „Очување традиционалног музичког и архитектонског наслеђа у Републици Србији“ руководиоца дописног члана Јелене Јовановић и подржало предлог дописног члана Мрђана Бајића за формирање радне групе Одељења уметности која ће се бавити могућностима да скулптуре Олге Јеврић буду активно присутне у визури ликовне сцене.

На III скупу, одржаном 13. априла, Одељење је обавештено да је академик Милица Стевановић добила Награду за животно дело Удружења ликовних уметника Србије за 2022. годину. Настављен је рад на припремама за обележавање јубиларних годишњица академика САНУ, као и организацији научних скупова у 2023. години. Одељење је прихватило раније јавно изражену жељу и спремност академика Ивана Јевтића да обавља дужност секретара Одељења уметности и изабрало га за вршење те дужности, док је дописни члан Јелена Јовановић изабрана за заменика секретара Одељења, уз изражавање захвалности претходном секретару и његовом заменику.

На IV скупу, одржаном 31. маја, Одељење је обавештено да је изложба „Олга Јеврић – Композиција и структура“ постављена у Салону Музеја ТЕРА у Кикинди, одржана у периоду од 13. до 31. маја; обавештено је и о следећим активностима академика Светислава Божића: 27. априла је изведена његова музика на Коларчевом народном универзитету, а 20. и 28. маја су одржани духовни концерти у Санкт Петербургу; о обележавању педесетогодишњице рада дописног члана Миодрага Табачког (организовање изложбе у ГНТ САНУ, научног скупа и мастеркласа у Свечаној сали САНУ и предавању у Новом Саду); о изложби радова дописног члана Мрђана Бајића у Галерији RX у Паризу која је отворена 13. маја. Одељење је донело одлуку да пре-

дложи Председништву САНУ да један од гостију САНУ током године у оквиру Програма „Гост САНУ“ буде француска музиколошкиња др Силви Нисефор (Sylvie Nicephor), на препоруку Музиколошког института САНУ. Усвојен је предлог издавача „Панорама – Јединство“ из Приштине са седиштем у Косовској Митровици да се у САНУ промовише књига приповедака академика Светомира Арсића Басаре *Пут за Дечане*. Одељење је усвојило предлог академика Милана Лојанице да се покрене иницијатива за обележавање 100 година од изградње Палате САНУ и штампање монографије о Палати САНУ аутора др Милана Просена у наредној години.

На V скупу, одржаном 25. септембра, Одељење је обавештено да је изложба радова академика Душана Оташевића „Зрна жита“ отворена 29. јуна у Музеју Zepter; да је од 4. до 6. септембра у организацији Музиколошког института САНУ, Одељења уметности САНУ и Државног конзерваторијума Инстанбулског универзитета организован међународни научни скуп „Музика и плес на осовини Исток–Запад: Односи и мобилности“; да је 11. септембра у САНУ одржан међународни научни скуп „Композитор Василије Мокрањац (1923–1984) – Музика и ћутање“; да је у Чачку у оквиру пројекта „Престоница културе Србије – Чачак 2023“ постављена прва монументална скулптура Олге Јеврић *Распон у тензији* у јавном простору. Академик Милан Лојаница је обавестио чланове Одељења да је изложба Одељења уметности „Под заставама модерних покрета“ одржана у САНУ поводом јубилеја 100 година од рођења Николе Добровића добила од Удружења архитеката Србије признање за најзначајнији догађај у области архитектуре током 2022. године. Изабрани су представник и заменик представника Одељења за чланство у Комисији за праћење избора САНУ. Одређене су и годишњице чланова САНУ чији ће јубилеји бити обележени у 2024. и 2025. години. Дописни члан Мрђан Бајић је доставио детаљан синопсис Свечане академије поводом 125. годишњице рођења академика Хенрија Мура (Henry Moore) и обавестио Одељење да ће Свечана академија поводом 125. годишњице рођења академика Сретена Стојановића бити одржана 23. септембра у сарадњи са Ректоратом Универзитета уметности у Београду и Факултетом ликовних уметности у Београду у чијој ће галерији бити направљена пригодна изложба о животу и раду Сретена Стојановића.

На VI скупу, одржаном 12. октобра, Одељење је обавештено да је 28. септембра отворена изложба дописног члана Саве Халугина „Разматрање плоха“ у Галерији Огранка САНУ у Новом Саду; да је изашла из штампе књига *Никола Добровић – живот*, *дело*, *време* на енглеском језику. На ванредној (електронској) седници Одељења, одржаној 9. октобра, чланови Одељења су се већински изјаснили да су сагласни са предлогом Одлуке о изменама и допунама Статута САНУ. Академик Милан Лојаница је упутио предлог Комисији за Статут САНУ да се назив Галерија ликовне и музичке уметности САНУ промени у Галерија САНУ. Управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић је доставио допис Галерије са истоветним предлогом. Сектор за правне и административне послове САНУ је обавестио Одељење да овај предлог не може бити усвојен без измене самог Закона о САНУ, с обзиром на то да се ради о називу који је изричито прописан Законом о САНУ. Одељење је упознато са одлуком Стручног савета Галерије САНУ о прихватању предлога Одељења за организовање изложбе Ђорђа Андрејевића Куна наредне године. Обележавање јубилеја 125 година од рођења архитекте Ивана Антића се одвија у оквиру планираних активности.

На VII скупу, одржаном 16. новембра, Одељење је примило информацију да је академик Милица Стевановић добила Награду Музеја града Београда за допринос очувању и развоју културе и да је III том *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре* (суиздаваштво за Заводом за уџбенике, главни и одговорни уредник

академик Милан Лојаница) добио Диплому за допринос уметности, коју додељује жири УЛУПУДС-а, на 66. Међународном београдском сајму књига. Поводом дописа запослених из стручне службе Павиљона „Цвијета Зузорић“, Одељење је подржало иницијативу УЛУС-а да се од градских власти и Министарства за културу Републике Србије тражи и захтева реконструкција овог павиљона, који је део културног наслеђа и баштине Републике Србије. Одељење је подржало потребу и право УЛУС-а да буде један од корисника тако реновиране институције, али не дели мишљење да би УЛУС имао капацитет да потпуно самостално и искључиво управља таквим, најамбициозније конципираним, репрезентативним програмом и свим потенцијалним манифестацијама.

На VIII скупу, одржаном 14. децембра, усвојен је Издавачки план Одељења уметности за 2024. годину. Одељење је упознато са дописом везаним за пружање финансијске подршке за штампање ЦД издања са музиком академика Властимира Трајковића. Одељење се сагласило да подржи овај пројекат са износом од 150.000,00 динара. Одељење је упознато са дописом др Миомира Гаталовића у вези са предлогом обележавања 15-годишњице од смрти и 110-годишњице од рођења академика Љубице Цуце Сокић у наредној години, са којим Одељење није могло да се сагласи, будући да по устаљеној пракси, Академија обележава само јубиларне годишњице рођења.

Одбори и пројекти Одељења

На старању Одељења у протеклој години била су четири одбора: Одбор за *Речник појмова из области ликовних уметности и архитектуре*, чији је руководилац дописни члан Мрђан Бајић, Одбор за заштиту српске музичке баштине, чији је руководилац дописни члан Јелена Јовановић, Одбор за етномузиколошка истраживања у Србији, чији је руководилац дописни члан Јелена Јовановић и Одбор за израду *Лексикона уметничке игре*, чији је руководилац академик Светомир Арсић Басара.

Одељење покрива активности на једанаест пројекта – „Савремена српска музичка сцена“ (руководилац академик Дејан Деспић), „Легат Олге Јеврић“ (руководилац академик Душан Оташевић), „Ликовне уметности новог доба“ (руководилац академик Светомир Арсић Басара), „Ликовне уметности и архитектура у антици и средњем веку“ (руководилац дописни члан Мира Радојевић), „Истраживање појмова ликовних уметности: модерно доба“ (руководилац академик Милица Стевановић), „Истраживање појмова из области архитектуре и урбанизма“ (руководилац дописни члан Милан Марић), „Истраживање појмова из области теорије, филозофије и психологије уметности“ (руководилац академик Душан Оташевић), „Метаморфоза архитектонских облика“ (руководилац академик Милан Лојаница), „Концертна музика Ивана Јевтића“ (руководилац академик Иван Јевтић), „Очување традиционалног музичког и архитектонског наслеђа у Републици Србији“ (руководилац дописни члан Јелена Јовановић) и „У огледалу критике“ (руководилац дописни члан Слободан Шијан). Извештаји о саставу ових одбора и учесницима у пројектима, као и приказ њиховог рада у текућој години, и план рада за наредну годину наћи ће се у одговарајућем извештају приказаном у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2023. годину*.

Награде и признања

Академик Милица Стевановић је добила Награду за животно дело Удружења ликовних уметника Србије за 2022. годину и Награду Музеја града Београда за допринос очувању и развоју културе.

Институти на старању Одељења

На старању Одељења је Музиколошки институт САНУ. У току године је у раду Музиколошког института САНУ учествовало 23 истраживача, од тога пет научних саветника, пет виших научних сарадника, седам научних сарадника, два истраживача сарадника и четири истраживача приправника. Два сарадника су одбранила докторске дисертације. Рад Института одвијао се према Годишњем плану за 2023. годину. Институт је с успехом реализовао све планиране активности. Издавачка делатност Института била је веома плодоносна. Објављена су два броја међународног часописа *Музиколоīија*. Висок квалитет часописа препознат је у међународним оквирима тако што је *Музиколоīија* уврштена у престижне *WoS*, *SCOPUS* и *ERIH PLUS* листе. Сарадници Института остварили су импознатне резулате у погледу публиковања радова: објављене су три монографије, а већи број сарадника учествовао је у уређивању и приређивању укупно 18 издања: тематских зборника и часописа међународног и националног значаја, конференцијских књижица, партитура и звучних издања. Сарадници су објавили тридесет три рада у часописима, монографијама и зборницима међународног значаја (укључујући ту и научне критике у истим категоријама), као и 14 студија у часописима и тематским монографијама националног значаја. Одржана су 53 јавна предавања – предавања по позиву, уводна и концертна предавања, а представљено је 41 конференцијско саопштење у земљи и у иностранству (Аустрија, Грчка, Летонија, Литванија, Мађарска, Пољска, Португалија, Словенија, Турска, Финска, Хрватска, Швајцарска).

Институт је током године са запаженим успехом организовао једну значајну међународну конференцију, као и два запажена национална научна скупа са међународним учешћем. Међународни научни скуп „Музика и плес на осовини Исток–Запад: Односи и мобилности“ организован је у сарадњи са Одељењем уметности САНУ и Државним конзерваторијумом Истанбулског универзитета (4–6. септембар), окупивши велики број еминетних истраживача: етномузиколога, етнокореолога, музиколога, историчара и антрополога из Србије, Турске (посебно у оквиру билатералне научне сарадње на пројекту TRackeRS), Аустрије, Немачке, Северне Македоније, Бугарске, Сједињених Америчких Држава, Аустралије, Француске и Уједињеног Краљевства. Обележавање стогодишњице рођења академика Василија Мокрањца и др Драгутина Гостушког био је повод за организацију запажених скупова „Музика и ћутање“, који је приређен у сарадњи са САНУ и Фондацијом „Василије Мокрањац“ (11. септембар), као и „Искошени угао Драгутина Гостушког“ (23–24. новембар). У оквиру обележавања стогодишњице академика В. Мокрањца, приређен је и низ концерата и концертних предавања. У оквиру скупа посвећеног Д. Гостушком организован је у Галерији САНУ *Свечани концерī ūоводом ūубилеја Драīуīина Госīушкоī и Пеīра Коњовића*.

Посебно се издвајају многобројни пројекти, међународни и национални, у чијем је извођењу био ангажован велики број сарадника. У току је, с досадашњим многобројним реализованим задацима, рад на пројекту Фонда за науку „Примењена музикологија и етномузикологија у Србији“ (“Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society”, 2022–2024), као и на билатералном пројекту “Exploring the Tracks of Balkan Culture: Serbian-Turkish Connections in Music and Dance from Ottoman Period until Today” (TrackeRS, 2022–2024). Дописни члан Јелена Јовановић координатор је билатералног пројекта “Living in the Age of Permanent Crisis. Social and Cultural Dimensions”, а И. Медић са Т. Шолцом (Scholze) руководи и међународним пројектом “Network of Minimal Music Organisations” (NEMO), финансираним из програма Erasmus+ Европске уније (2022–2024). И. Ве-

сић учествује на словеначком пројекту „Glasba mladih po 1945 in Glasbena mladina Slovenije“ (2021–24); С. Атанасовски сарађује на пројекту “DeRadicalisation in Europe and Beyond: Detect, Resolve, Re-integrate, Horizon 2020” (Glasgow Caledonian University/Центар за компаративне студије конфликта, Факултет за медије и комуникације); М. Маглов учествује на пројекту “Music Moves Europe: Strengthening the dialogue on music” (Federation of Music Conferences); Н. Марјановић активна је на међ. пр. “A New Ecosystem of Early Music Studies” (EarlyMuse); З. Гуја сарађује на међ. пр. “A War of Heritage? (Re)Constructing Religioscapes and Competing Territorial Claims in Bosnia & Herzegovina since 1995” (Универзитет у Питсбургу).

Не мање значајни су и пројекти и активности остварени у оквиру сарадње у националним оквирима, са Министарством културе, САНУ, Матицом српском и другим водећим институцијама у земљи и региону. Академик Дејан Деспић руководи пројектом „Српска музичка сцена“, на којем је ангажовано више сарадника Института. Дописни члан САНУ Јелена Јовановић ангажована је као руководилац пројеката и председник више одбора Одељења уметности САНУ; Одбора за заштиту српске музичке баштине САНУ, Одбора за етномузиколошка истраживања САНУ, потпројекта „Свадба – обичаји и музика Срба у Косовском Поморављу“ (стратешки пројекат САНУ под насловом „Историја и културно наслеђе српског народа на Косову и Метохији“); координатор је пројекта „Музичко наслеђе југоисточне Србије, савремено стваралаштво и образовање укуса“ Огранка САНУ у Нишу. Д. Лајић Михајловић руководилац је националног пројекта „Фолклорна музика као репрезентација и медијум преговарања културних идентитета у Војводини“ (Матица српска) и пројекта „Заједно у очувању НКН: подизање капацитета локалних заједница“ (Удружења фолклориста Србије). М. Думнић Вилотијевић је са сарадницима радила на пројекту „Дигитализација звучне грађе МИ САНУ“ (Министарство културе), а Б. Милановић је радила на приређивању издања и организовању концерата у оквиру пројеката реализованих из средстава Секретаријата за културу Града Београда и СОКОЈ-а. Н. Марјановић наставила је рад на пројекту Матице српске „Музика са маргина – допринос општој и музичкој култури и просвети“. Плодна сарадња са Матицом српском потврђена је и активностима А. Васића, заменика главног и одговорног уредника водећег националног часописа *Зборника Матице српске за сценске уметности и музику*, спровођењем пројекта „Музика и театар: модалитети сапостојања у националној пракси модерног доба“, као и пројекта „Фолклорна музика као репрезентација и медијум преговарања културних идентитета у Војводини“ и пројекта „Српско културно наслеђе у Мађарској – истраживање, очување и презентација“. Остварена је сарадња са Легатом Јосипа Славенског у вези са дигитализацијом његове дискографске заоставштине.

Посебно треба истаћи активности сарадника Института у организацији Форума МИ САНУ, у оквиру ког је током године одржано више гостујућих предавања домаћих и страних истраживача (из Грузије, Канаде, Немачке, Словеније, Турске, Црне Горе), као и предано педагошко ангажовање сарадника у научним звањима као интерних ментора докторандима у Институту, у универзитетској настави, у раду комисија за одобрење и одбрану докторских дисертација и као предавача на студијским програмима за младе Научно-образовног центра „Вук Караџић“ у Тршићу, чиме се посебно подстиче мотивација за будуће истраживачке кадрове у наукама о музици. Значајно је напоменути да је започет обиман посао на обради заоставштине академика Димитрија Стефановића.

Током године изнова су успостављене продуктивне активности на представљању резултата рада Института широј јавности; промоције издања и активности биле су многобројне и медијски адекватно пропраћене, што је допринело и значајно

већој видљивости Института како у националним, тако и међународним оквирима. Изузетно је важно нагласити да су резултати рада сарадника Института доступни на свим релевантним академским интернет мрежама (укључујући и недавно покренути систем *еНаука*), што је допринело и значајном повећању броја цитираних радова сарадника. У целини гледано, како према обиму и квалитету остварене научне продукције, тако и на плану спровођења своје културне и образовне мисије, Музиколошки институт САНУ остварио је током године очекиване, у научној и културној јавности истакнуте и запажене резултате.

Концерти у Галерији САНУ

„Циклус концерата у Галерији САНУ“ остварен је у периоду од 9. јануара до 25. децембра. Ове године пројекат „Концерти у Галерији САНУ“, који спроводи Галерија САНУ, није добио средства од Министарства културе Републике Србије и Секретаријата за културу Града Београда. Снимање концерата и штимовање концертног клавира је финансирано из Фонда САНУ. У програму „Циклус концерата у Галерији САНУ“ су концерти који су одржани у изложбеном простору Галерије САНУ према планираној динамици – организовано је 70 концерата. На њима је наступило 120 извођача: 76 солиста, 20 клавирских сарадника и два камерна ансамбла. Одзив публике био је добар. Укупно је било око 4.400 посетилаца. Највећи број учесника је из Београда. Поред тога, остварена су гостовања солиста и ансамбала из других градова Србије: Новог Сада, Ниша и Ћуприје. Наступали су и уметници из других држава: Грузије и Француске. Остварена је сарадња са Културним центром Београда и програм који је требало да се одржи у Скупштини града одржан је у Галерији САНУ („Фестивал чембала“ и неколико концерата), као и са Италијанским центром за културу. У току сезоне обележени су јубилеји Василија Мокрањца и Драгутина Гостушког. Награда „Станојло Рајичић“ за концертну сезону 2021/2022. додељена је 5. јуна квартету *Београдски трио*. На аудиције, које су у току године одржаване ради ангажовања младих уметника – дебитаната на концертном подијуму, изашло је 15 кандидата.

Делатност чланова Одељења

Академик Светомир Арсић Басара је одржао изложбу под називом „Приказ стваралаштва Светомира Арсића Басаре“, поводом 50 година од оснивања Факултета уметности у Приштини, у Галерији Факултета уметности Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Изложба је отворена 29. марта и трајала је до 11. априла. Објавио је збирку приповедака *Пут за Дечане* (издавач „Панорама–Јединство“ из Приштине са седиштем у Косовској Митровици). Збирка је промовисана 12. јуна у САНУ, 20. јуна у Културном центру у Грачаници и 24. октобра на Сајму књига у Београду. Урадио је портрет-рељеф Николе Тесле одливен у бронзи за Музеј Николе Тесле у Њујорку. Већ неколико година ради на монументалној скулптури са радним насловом „Метохија“ у дрвету и металу. Ради портрет академика Душице Лечић Тошевски.

Академик Милан Лојаница је током године остваривао активности које су се односиле на неколико пројеката започетих у ранијим годинама, а који су и даље у току: активности везане за пројекат реконструкције Палате САНУ; активности на уређивању III тома *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре*; активности везане за индивидуални пројекат САНУ „Метаморфозе архитектонских облика“ (Ф-191); рад на књигама *Стратегија трансформисања*, *стваралаштво*, *процес пројектовања*, *архитектонски облици*. Током године му се завршио мандат секретара Одељења уметности и члана Председништва САНУ.

Академик Душан Оташевић је током године приредио једну самосталну изложбу под називом „Зрно жита“ у Музеју Цептер у Београду. Изложба је отворена 29. јуна и трајала је до 10. септембра.

Академик Бранислав Митровић је током године учествовао на два конкурса – конкурсу за израду идејног урбанистичко-архитектонског решења шеталишта у делу „будванске шкољке“, дела шеталишта Будва–Бечићи (друга награда) и на конкурсу за израду идејног архитектонског решења основне школе у *City* кварту у Подгорици. Дизајнирао је следеће архитектонско-грађевинске пројекте: идејни пројекат стамбено-пословног објекта, Студентски трг 11, Београд; идејно решење пословног објекта, Адмирала Гепрата 14, Београд; идејни пројекат стамбеног објекта, Будва. Учествовао је на седам изложби: 52. Златно перо Београда/17. Међународни бијенале илустрације, Конак књегиње Љубице; Изложба СТРАНД 2023 MicroMacro; „Архитектонски конкурси у Црној Гори“, Подгорица; „25 година (школе) архитектуре у Републици Српској“, Бања Лука; „Ad infinitum – изложба ликовних умјетника чланова ЦАНУ“, Ликовни салон МАНУ, Скопље; „Ad infinitum – изложба ликовних умјетника чланова ЦАНУ“, Галерија ЦАНУ, Подгорица; 55. Мајска изложба, Музеј примењене уметности, Београд. Објавио је један научни рад. Одржао је три предавања, дао два интервјуа, рецензирао пет научних текстова, учествовао је на промоцији једне књиге и отворио једну изложбу.

Академик Тодор Стевановић је током године био посвећен раду у свом сликарском атељеу. Објавио је друго издање књиге *Жвале за обичне узде* (Издавач Тодор Стевановић. Прво издање 1972. године, Издавачко предузеће „Просвета“, Београд). Реч истовремено: Као слика Песма (роман), Мисао (филозофија).

Академик Иван Јевтић је током године, која је била веома плодна како на креативном плану, тако и у домену концертне активности, компоновао дело „Hommage Василију Мокрањцу за виолину и клавир“ поводом јубилеја 100 година од рођења тог великог композитора. Завршио је компоновање „Концерта за контрабас и камерни оркестар“, што је први концерт за тај инструмент у српској, музичкој литератури. У мају је одржана светска премијера дела „Hommage Василију Мокрањцу за виолину и клавир“. У јуну је исто дело изведено у Београду, а у августу на „Фестивалу музике Ивана Јевтића“ у Књажевцу. 13. октобра је приређено ауторско вече његове музике у атријуму Народног музеја и светска премијера првог концерта за обоу у српској литератури. У октобру је у Опери изведено његово дело „Con amore e fuoco“, камерни концерт за обоу, хорну и клавир. У новембру је изведена његова „Соната за обоу и клавир“, у оквиру промоције CD-а *Сонате за обоу и клавир*, у холу Опере. 27. децембра је приређено вече његових гудачких квартета (бр. 2 и бр. 4) у Легату Петра Славенског.

Академик Милица Стевановић је у априлу добила Награду за животно дело УЛУС-а, која подразумева и приређивање самосталне изложбе у организацији удружења, која је у припреми. У октобру јој је уручена Награда Музеја града Београда за допринос очувању и развоју културе на церемонији обележавања 120 година од оснивања Музеја. Ова награда такође подразумева организовање самосталне изложбе. 21. децембра је организовано отварање самосталне мини-изложбе поводом представљања календара за следећу годину који користи графичку варијанту једног од изложених цртежа у Графичком центру ФЛУ.

Академик Светислав Божић је председник Академијског одбора за културу и уметност САНУ; члан Академијског одбора за српско питање САНУ; председник УО НАТ; члан Савета Православног теолошког факултета Универзитета у Београду; председник Одбора за награду у уметности Вукове задужбине; председник Црквеног одбора Храма Св. Симеона Мироточивог у Београду; члан Епархијског савета Београдско-карловачке митрополије и члан Савета Фондације „Сима Игуманов Призренац". Током године је компоновао следећа дела: сонату за контрабас и клавир *Сећање на три чесме*, *Кончертино ин Д* за симфонијски оркестар; поему за симфонијски оркестар *Јули на Води Спасовој* и *Сонату за кларинет и клавир.* У току године имао је велики број јавних извођења и његова дела су емитована на бројним телевизијским и радио станицама у Републици Српској, Русији и Србији (*На Младу недељу* (за кларинет и гудаче), *Најеви Багрдана* (концерт за клавир и гудаче), *Конак* (концерт за хармонику и гудаче), *Ноћ у Хиландару* (концерт за клавир и симф. оркестар), *Кроз Сан мој тавни* (концерт за гудаче), *Молитва Рачана* (духовни концерт за мешовити хор и гудаче), *Сербија* (духовни концерт за мешовити хор), *Просветљење* (слика за камерни оркестар), *Дечани* (слика за камерни оркестар), *Метохијска појања* (концерт за клавир и камерни оркестар), *Нек пада снијег Господе* (мадригал за мешовити хор), *Во Царствии Твоем*, *Блажена*, *Слава Оцу и Сину*, *Јединородниј Сине и Слове Божиј* (молитве за мешовити хор), *Крунисања у Жичи* (поема за симфонијски оркестар), *Сан Господара Светлости* (слика за клавир четвороручно), *Хиландарски палимпсести* (свита за наратора и мешовити хор), *Исход* (свита за симфонијски оркестар), *Византијски мозаик* (за клавир), *Три игре* (за клавир), *Сонатина за трубу и клавир*, *Духовна музика за клавир*, *Ноктурно за Чарнојевиће* (мадригал за 4 харфе), *Воскресење Христово Видјевше* (за мешовити хор), *Са Карпата* (кончертино за женски хор клавир четвороручно и гудаче), *Успаванка* (за виолончело и клавир) и *Сунчана река* (поема за симфонијски оркестар). На ТВ Храм је емитован серијал од 12 аудио-визуелних есеја *Музиком кроз задужбине Немањића* (насталих од духовних композиција: *Литургије Св. Јована Златоуста*, *Свеноћног бдења*, *Празничног вечерња*, *Опела*, *Сербије*). На Јутјуб платформи и друштвеним мрежама је приказан поткаст „Српски свет" посвећен академику Светиславу Божићу аутора Драгослава Бокана. Одржао је две беседе, приказао неколико публикација, дао више интервјуа и учествовао у више телевизијских емисија.

Дописни члан Сава Халупин је током године извео и реализовао следеће скулптуре: „Фудбалер", бронзани одливак; „Окупитељ", бронзани одливак; „Стубови и отвори", бронзани одливак; „Бућење", бронзани одливак; „Голубарник 2", бронза (стална поставка, Музеј Цептер, Београд); „Јеленаста форма", бронзани одливак; „Словни иницијал", бронзани одливак и „Небо без броја", бронзани одливак. Нацртао је око 120 цртежа, лавирани туш, скице за скулптуре и 15 слика у боји, евокације на скулптуре. Током године је приредио три самосталне изложбе: „Позив на одушевљеност", ретроспективна изложба скулптура у бронзи, цртежа и слика, Галерија САНУ (14. март – 14. мај), Београд; „Невидљиви шаптач", изложба скулптура у бронзи, Галерија Николе Коке Јанковића, Крагујевац (13. мај – 2. септембар) и „Разматрање плоха", изложба слика, Галерија Огранка САНУ у Новом Саду, (септембар–октобар). Учествовао је на две колективне изложбе: „Академици – чланови Ладе", Галерија 73, Београд (мај–јун) и „На путевима српске уметности 1923–2023", Креативни дистрикт, Нови Сад (септембар–октобар).

Дописни члан Јелена Јовановић је током године обављала активности у телима САНУ кроз: 1) председавање Одбором за заштиту српске музичке баштине и Одбором за етномузиколошка истраживања; 2) председавање индивидуалним пројектом

„Очување музичког и архитектонског наслеђа у Републици Србији“, 3) руковођење потпројектом 4 у оквиру стратешког пројекта САНУ „Историја и културно наслеђе српског народа на Косову и Метохији“, 4) координирање пројектом „Музичко наслеђе југоисточне Србије, савремено стваралаштво и образовање укуса“ (О-10-17) Огранка САНУ у Нишу и билатералним пројектом “Living in the Age of Permanent Crisis. Social and Cultural Dimensions” САНУ и Бугарске академије наука, као и 5) чланство у неколико других одбора. Рецензирала је неколико радова, неколико зборника и једну двотомну монографију. Објављени су радови: 1) у целини: а) коауторски о соло песми *Натпис* за мецосопран и клавир Владимира Љ. Јовановића (1956–2016) на стихове С. Винавера (зборник *Станислав Винавер и музика*, ФМУ, Београд); б) о нотној збирци народних песама Т. Остојића, Архив САНУ (*Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*); в) о традиционалним песмама у извођењу певачке групе „Моба“ (*Анали Огранка САНУ у Новом Саду*); г) о улози етномузиколога-медијатора у преносу традиционалних песама (реномирани часопис румунског издавача); д) о традиционалним песмама у извођењу Снежане Спасић (*Градина*, Ниш); 2) У изводу: студија са међународног научног скупа УФС о *ватантном* стиху у записима народних песама Т. Вујичића и других мелографа (*Савремена српска фолклористика*, Тршић, септембар). Говорила је на неколико представљања научних издања, симпозијума и фестивала и одржала неколико јавних предавања.

Дописни члан Слободан Шијан је током године организовао свечану академију поводом 125 година од рођења иностраног члана САНУ Хенрија Мура са домаћим и страним учесницима. Организовао је свечану академију поводом обележавања 125 година од рођења академика Сретена Стојановића са домаћим учесницима која је била праћена изложбом скулптура у Галерији ФЛУ. Завршио је рад на трећем тому *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре*, који је као главни уредник у потпуности припремио академик Милан Ломица. У својству главног уредника започео је рад на четвртом тому *Речника*. Био је председник жирија за доделу Награде „Иван Табаковић“, која је додељена за период 2021–2023 – први пут после десетогодишње паузе. Члан је Стручног савета Галерије САНУ, Комисије за доделу награде Медаља САНУ из области уметности и члан Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*. Писао је рецензију за изложбу Миће Поповића у Галерији САНУ. Отворио је изложбе скулптура академика Олге Јеврић у МСУВ у Новом Саду и у Уметничкој галерији „Надежда Петровић“ у Чачку.

Током године је био посвећен раду на свом целовечерњем играном филму *Буди Бог с нама* (снимање последњих преосталих сцена у Невесињу и у Сремској Митровици; постављање реперне музике и дорада монтаже; рад на специјалним визуелним ефектима; надсинхронизација неких сцена; монтажа и финални скор филма). Био је посвећен и раду на свом индивидуалном пројекту „У огледалу критике“. У оквиру Трибине Библиотеке САНУ 23. маја представљена је његова књига *Писци у биоскопу*. Комплетирао је друго, допуњено и проширено издање ове антологије у издању Службеног гласника и Филмског центра Србије. Члан је комисије за један докторат из филмске режије на ФДУ. Учествовао је на промоцији књиге о Живојину Павловићу у Дому културе у Мишару и на Међународном филмском фестивалу „Кумата“ (27. август – 3. септембар) у Грчкој (Аргостоли, Кефалонија) на којем је била приређена ретроспектива српског филма. У оквиру поменуте ретроспективе су приказана два филма у режији Слободана Шијана. Учествовао је на Међународном фестивалу литературе ПРО-ЗА Балкан у Скопљу од 17. до 20. септембра током којег је приказан његов филм „Ко то тамо пева“ (1980). 19. октобра му је уручено Признање Културног центра Београда поводом 60 година Дворане Културног центра.

Додељено му је стално седиште у дворани са плочицом са његовим именом. Учествовао је на јесењој изложби УЛУСА „Тајна знања“, по позиву селектора, на којој су приказана четири његова кратка експериментална филма: „Аутопортрет на гробљу“ (1970), „Структуре“ (1970), „Ручни радови“ (1971) и „Врт са стазама што се рачвају“ (1972). Говорио је на прослави 50 година часописа *Градац* у Чачку. Учествовао је на међународном научном скупу „Филм и књижевност, 2.0“, који је одржан 27. новембра у организацији Института за књижевност и уметност (пленарни разговор: „О прошлости, садашњости и будућности студија односа књижевности и филма“; I део: „Писац, режисер и мултимедијални уметник Слободан Шијан“ и II део: „Филм и књижевност као јединствено поље проучавања“).

Дописни члан Миодраг Табачки је у априлу реализовао изложбу „У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада“ у Галерији науке и технике САНУ. Изложба је трајала од 4. априла до 13. маја. На изложби су путем 50 панела и већег броја докумената и публикација, представљени најзначајнији резултати његовог досадашњег рада. Током трајања изложбе, 12. априла у Свечаној сали САНУ организовано је и предавање из циклуса „Сусрети са стваралоцима – Мастер-клас“ на којем је представио свој рад у протеклих 50 година. Иста изложба је одржана у Градској галерији у Зајечару, током 32. фестивала „Дани Зорана Радмиловића“. На поменутом фестивалу му је уручена Статуета Зорана Радмиловића, награда фестивала за укупан допринос култури Србије. Одржао је предавање „Моја сценографија“ у Огранку САНУ у Новом Саду. Реализовао је сценографију за представу „Жене на ивици нервног слома“ у Позоришту на Теразијама у Београду. Одржао је предавање „Позориште у специфичним условима“ на Међународној конференцији о нематеријалном културном наслеђу, Казан Култ, у Кладову и предавање „Сценски простори савременог театра“, у Дах театру, ЕУ Инфоцентар, у Београду. 19. априла је у Свечаној сали САНУ организована међународна научна конференција посвећена дописном члану Миодрагу Табачком „Уметник сцене Миодраг Табачки: од авангарде до барока и назад“ у организацији Факултета драмских уметности у Београду. Био је председник стручног жирија на 28. Југословенском позоришном фестивалу „Без превода“, одржаном у Ужицу.

Дописни члан Мрђан Бајић је у оквиру своје самосталне уметничке делатности током априла, маја и јуна одржао монографску изложбу „Границе“ на којој су приказане скулптуре и цртежи у великом простору RX галерије у Паризу. У фебруару се завршила његова ретроспективна изложба „Непоуздани приповедач“ која је отворена у септембру 2022. године, а коју је у Музеју савремене уметности у Београду видело око 21 000 посетилаца. Изложбу је пратио каталог. Током године су се одвијале припреме за реализацију четири велике скулптуре на отвореном од којих је једна изложена испред Музеја савремене уметности Војводине у Новом Саду, као и припреме за наступ на манифестацији *Miart* у Милану идуће године.

Осврт секретара Одељења

Секретарски посао у Одељењу уметности сам обављао од априла месеца и потрудио сам се да Одељење настави са успешним радом. Осврнувши се на личне извештаје о раду чланова Одељења уметности могу да констатујем да су сви чланови-уметници нашег Одељења, како на креативном плану, тако и у спровођењу својих замисли, идеја, остварили један висок ниво стваралаштва.

Не бих цитирао појединости и детаље који показују да смо заиста радили на најбољи могући начин, већ бих упутио чланове САНУ да прочитају комплетан извештај о нашим активностима у току претходне године. Ја, лично, сагледавајући резултате и остварења у раду Одељења током године, са задовољством сам се присетио свих детаља са наших месечних састанака. Све ми је било свеже у сећању, јер су то били аутентични догађаји.

Поред креација и наступа наших уметника, хоћу да поменем и јубилеје наших великих починулих уметника, који заслужују нашу посебну пажњу, јер тако остварујемо континуитет нашег ангажовања на пољу уметности. Сви ми, чланови нашег Одељења, треба да будемо компактни у остварењу идеје уметности, јер наша земља, иако мала, створила је и ствара уметнике светске репутације. Они „осветљавају" пут наше уметничке будућности.

12. ФОНД САНУ ЗА ИСТРАЖИВАЊА У НАУЦИ И УМЕТНОСТИ

Уводне напомене

Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности је у току године остварио укупни приход у износу од 70.000.000,00 динара од Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије. Одлуку о расподели средстава за текућу годину донео је Управни одбор Фонда, на седници одржаној 13. јуна.

Фонд САНУ је уплаћена средства распоредио на следеће позиције: за научноистраживачке и пројекте у области уметности, објављивање научних публикација, међународну научну сарадњу, организовање научних скупова, предавања, конференција, учешће представника САНУ и њихових сарадника на научним скуповима у земљи и иностранству, набавку научне литературе, припрему изложби и концертних активности и за друге намене Програма научноистраживачких и уметничких активности САНУ. На ове намене утрошен је укупан износ уплаћених средстава.

Делатности финансиране из Фонда

Као и у претходним годинама, Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности финансирао је следеће активности:

Научноистраживачки и пројекти из области уметности

Научноистраживачки и уметнички програм САНУ садржао је 28 пројеката из области математике, физике, гео-наука, 22 из области хемијских и биолошких наука, 14 из области техничко-технолошких наука, 27 из области медицинских наука, 12 из области језика и књижевности, 15 из области друштвених наука, 29 из области историјских наука и 14 пројеката из области уметности.

Резултати рада пројеката и одбора САНУ биће објављени у *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2023. годину*.

Издавачка делатност

У току године Српска академија наука и уметности је, укључујући издања огранака у Новом Саду и Нишу, као и Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, објавила укупно 68 издања, укључујући три тома публикације посвећене председницима Академије и њених источница. По типу публикација објављено је 15 монографија, 19 зборника радова, 16 каталога, 12 појединачних бројева часописа, две библиографије, два речника и два водича. Око три стотине аутора публиковало је 292 научна рада у Академијиним издањима. За некомерцијалне потребе припремљени су и објављени *Каталог издања САНУ*: *2021–2022–2023.* и *Водич кроз САНУ* на српском и енглеском језику. Укупни трошкови издавања публикација износили су 16.814.869,84 динара. Издања Галерије САНУ финансирана су из посебних извора. Рукописи су, према приоритетима које је установио Издавачки одбор, редовно давани у штампу.

Жири 66. Међународног београдског сајма књига доделио је Награду за издавачки подухват године Српској академији наука и уметности за тротомно издање *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*. Како је наведено у саопштењу жирија, „ова едиција богатством свог садржаја не представља само живот и рад најзначајније институције у Србији већ и свеукупан живот српске науке и културе током протеклих 180 година“.

Српска академија наука и уметности је на Сајму књига традиционално представила своја издања излагањем годишње продукције на штанду Центра за промоцију науке и промоцијом издања у оквиру пратећег програма Сајма у сали „Иво Андрић“. На промоцији су говорили академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, академик Небојша Лалић, генерални секретар и главни уредник издања Председништва САНУ, и академик Миро Вуксановић, управник Библиотеке САНУ.

Технички је обрађено и припремљено за штампу 26 књига и урађен је дизајн њихових корица. Технички уредник је урадио прелом и графичко-визуелно решење награђеног трокњижја *Председници ДСС*, *СУД*, *СКА и САН(У)*, трогодишњег *Каталога издања САНУ* и треће књиге едиције *Живот и стваралаштво жена чланова СУД*, *СКА и САНУ*. Наведена издања су у Сектору за издавачку делатност припремљена у целости (поред прелома урађене су лектура, коректура и завршна ревизија). Уз послове правописне редакције и превођења, лектори су, у циљу очувања језичке норме, пружали информације и препоруке колегама из других служби.

Купцима је у Сектору за издавачку делатност издат 49 готовински рачун за куповину укупно 119 књига. Остварен је приход у готовини у износу од 146.701,51 динара. Највише су продаване следеће публикације: каталози *Сава Халуџин* и *Осликавање храма књиге*, публикација *Флора Србије 3* и *Речник САНУ*, том 21.

Израђен је преглед издања за *Каталог издања научноистраживачких организација Републике Србије 2021/22*. за Сајам књига и за *Годишњак САНУ*. Редовно су достављани обавезни примерци Народној библиотеци Србије, Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“, Библиотеци града Београда и Универзитетској библиотеци у Бањалуци. За библиотечку размену спаковано је и послато свега 1576 књига, од чега су издања САНУ – 1079 примерака, издања института САНУ – 421 примерак и издања других издавача – 76 примерака. За потребе даривања школских, високошколских, манастирских библиотека и других институција спаковано је и подељено око осам стотина публикација. Све објављене књиге смештене су на начин прописан за њихово чување и дистрибуирање.

Детаљни преглед издавачке делатности Српске академије наука и уметности видети у поглављу 16.

Међународна сарадња, организација научних скупова и учешће чланова САНУ на научним скуповима у земљи и иностранству

Српска академија наука и уметности има потписане билатералне споразуме о научној (и уметничкој) сарадњи са 23 националне академије наука. Овим споразумима обухваћена су 52 истраживачка пројекта и предвиђено по 139 човек/недеља годишње за бездевизну размену за наше и иностране истраживаче.

Ове године искоришћено је 67 човек/недеља за размену истраживача. Домаћи истраживачи су искористили 38 човек/недеља, страни истраживачи 29 недеља.

Током године у Српској академији наука и уметности одржано је 36 научних скупова, 14 свечаних академија, свечани скуп поводом Дана Српске академије наука и уметности, четири комеморативна скупа, једно циклусно предавање са укупно осам предавања и осам предавања.

Детаљни преглед научних скупова и предавања одржаних у Српској академији наука и уметности видети у поглављу 14.

Рад Библиотеке САНУ

Библиотека САНУ је током године у узајамном каталогу креирала 2.728, а из њега је преузела 2.942 библиографска записа, па се сада у бази *COBISSANU* налази укупно 92.819 записа. У нормативној бази личних имена за индивидуалне ауторе *CONOR*, која функционише као саставни и обавезни део система *COBISS*, Библиотека је креирала 1.914, а допунила 214 записа.

Библиотека САНУ је наставила сарадњу са Аудиовизуелним архивом и центром за дигитализацију САНУ на дигитализацији старе и ретке књиге и издања САНУ. У складу са Планом дигитализације фонда Библиотеке, на дигитализацију су предате 332 јединице грађе из групе старе српске штампане књиге издате од 1832. до 1867. године и из фонда Serbica. Све књиге претходно су обрађене у узајамном каталогу *COBISS* и АВА центру су достављени метаподаци о њима, као и друге табеле. Осим тога, Библиотека је припремила и предала на дигитализацију 292 наслова из збирке издања САНУ (817 свезака).

Библиотека САНУ је током године набавила 3.335 свезака монографских и периодичних издања. Из размене је стигло 1.912 јединица грађе, као поклон 592 јединице грађе и укупно 348 примерака издања САНУ и њених института. Библиотека је ове године располагала буџетом у износу од 988.038,43 динара за публикације из откупа Министарства културе и информисања. Са списка од око 2.500 наслова, одабрано је 389 публикација за фонд и још 649 примерака за размену. Одабране су публикације са спискова дупликата добијених од установа из САД, Кине, Финске, Аустрије, Француске, Русије, Чешке, Бугарске, Пољске, Северне Македоније и других земаља. Почетком децембра расписана је јавна набавка за куповину 34 наслова страних енциклопедија, речника и монографија у 128 томова. Састављено је више спискова дупликата и разврстано је 1.388 сувишака за друге библиотеке и установе. Дат је налог за слање 2.322 публикација партнерима у земљи и иностранству. Поред редовних пошиљки, припремљено је више посебних пошиљки за Народну библиотеку Србије, *Serbica Books* (Торонто), Ecole Normale Supérieure (Париз). Издања САНУ достављана су иностраним реферативним центрима ради њиховог приказивања у публикацијама тих центара. Редовно је ажурирана база размене, извршено је 46 ревизија размене, а угашено 17. Тренутно се као активна води 681 институција. Успостављена је једна нова размена, са Институтом за ботанику Чешке академије наука. У електронски каталог унете су све приновљене публикације из општег фонда и фонда издања САНУ. У електронском каталогу инвентарисано је 1.814 моногра-

фија и 1.459 бројева периодике, креирано је 570, а преузета су 1.193 записа. Активно је обрађиван фонд старе и ретке књиге и поклоњене или откупљене библиотеке: Виктора Новака, Симе Симића, Бранислава Недељковића и Гојка Николиша. Урађена је ревизија фонда библиотеке Милана Дединца и преуређена спомен-соба Васка Попе. Креирано је или преузето из узајамне базе укупно 1.892 записа, од чега је 671 креиран и 1.221 преузет. Допуњено је 1.158 записа, а каталогизирано 671, додељено је 1.445 УДК бројева и уписано 1.469 предметних одредница. Инвентарисано је укупно 2.712 јединица грађе. Такође, креирано је 686 нормативних записа, а допуњено 108 у бази *CONOR*. Корисницима је из фонда старе и ретке књиге за рад у читаоници и за потребе изложби у Библиотеци издата 21 публикација. Настављена је сарадња са надлежном Библиотеком града Београда на упису фонда старе и ретке књиге у Централни електронски регистар културних добара. Ове године је унето 477 наслова из групе старе српске књиге штампане од 1832. до 1867. године. Поводом стогодишњице рођења Љубивоја Стефановића, чији се легат чува у Библиотеци САНУ, 2. септембра је објављен текст Биљане Јоцић о том легату у рубрици „Култура, наука, уметност“ у *Политици*, а 22. септембра, у Сали академика у Библиотеци САНУ, уприличена је свечаност у присуству педесетак гостију. За потребе изложбе „Јежева кућица – измишљање бољег света“ у Музеју Југославије од 1. новембра 2023. до 30. априла 2024. године, Библиотека САНУ је припремила за позајмицу 49 публикација из фонда посебне библиотеке Бранка Ћопића, а позајмљен је такође и део намештаја из спомен-собе Бранка Ћопића. За изложбу „Милутин Миланковић – 100 година од реформе Јулијанског календара“, која се одржава у Музеју науке и технике у периоду од 15. децембра 2023. до 1. априла 2024, Библиотека САНУ је Музеју привремено позајмила број часописа *Гласник*: *службени лист Српске православне Патријаршије* и осам предмета из спомен-собе Милутина Миланковића.

Укупно је обрађено 1.600 приновљених монографских публикација, 1.205 монографских публикација из старог фонда (ретроспектива), 15 наслова серијских публикација и 103 јединице некњижне грађе. У електронској бази креирано је укупно 682, а преузето 530 записа, инвентарисано је 1.238 монографских публикација, каталогизирано 1.086 јединица, додељено 1.702 УДК броја и 1.765 предметних одредница. Редиговано је 85 записа и допуњено 1.472 записа. Креирано је и каталогизирано 88 записа за некњижну грађу, инвентарисано 40, а преузето и допуњено 15. Додељено је 146 УДК бројева и 125 предметних одредница. У нормативној бази *CONOR* креирано је 1.290 и допуњено 118 нормативних записа. Електронски каталог Библиотеке САНУ увећан је за 106 нових записа за монографске публикације и 1.069 записа за аналитичке јединице. Допуњено је 106 записа за монографске публикације. Креирано је и каталогизирано 770 записа за аналитичке јединице, преузето је и допуњено њих 270, додељено им је 1.330 УДК бројева и 1.327 предметне одреднице. Настављен је унос посебне ознаке јединица са косовско-метохијском тематиком ради израде библиографије радова о Косову и Метохији у издањима САНУ. Библиографија академика Љубомира Максимовића је завршена и предата Издавачком савету на даљу процедуру. Завршен је рад на јубиларној библиографији академика Федора Месингера. Настављен је рад на јубиларним библиографијама академикâ Федора Хербута, Косте Чавошког и Милана Лојанице. Наставља се са прикупљањем и обрадом документације о члановима ДСС, СУД, СКА и САНУ и са пружањем информација о њима. Издато је 595 фотографија чланова Академије и њених претходница и 3 потписа чланова, све у електронском облику. Припремљено је и издато око 2.100 страна разне биобиблиографске грађе, укључујући и различите спискове чланова и друге информације које су захтевале претходно истраживање, као и већи број усмених информација.

Одржано је 18 трибина Библиотеке САНУ. Приказано је укупно 20 књига и 12 зборника радова чланова САНУ, издања САНУ, као и института чији је САНУ оснивач. На Трибини су говорили академици, професори универзитета, доктори наука (укупно 68 говорника). Трибина је ове године имала око 1.500 посетилаца. Током године постављено је девет камерних изложби у просторијама Библиотеке. У току године је изашао једанаести број годишњака *Трибина Библиотеке САНУ*. У овом броју су објављени текстови изговорени на трибинама у 2022. години. Изашле су из штампе јубиларне библиографије академикâ Ивана Клајна и Мирјане Живојиновић. За *Годишњак* САНУ CXXIX урађена је допуна, ревизија и коректура података у поглављима Састав Академије и Преминули чланови. За трећу књигу у едицији САНУ *Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности* урађена је припрема и ревизија 12 библиографских прилога. За публикације Галерије ликовне и музичке уметности САНУ урађена је библиографија Миће Поповића, која је објављена, и започет је рад на библиографији Ђорђа Андрејевића Куна. За потребе едиције *Живот и дело српских научника* прикупљена је грађа и приређене су библиографије: Бориславa Божовића, Васа Бутозана, Владимира Јаковљевића, Милована Јовановића, Богомира Мршуље, Срећка Подвинеца и Владисава Стефановића.

Током године у репозиторијум ДАИС унето је укупно 10 монографија и 227 радова из 15 зборника. Додељено је преко 1.500 кључних речи на српском и енглеском језику. Библиотекари задужени за овај посао имају привилегије администратора репозиторијума ДАИС.

Рад галерија САНУ

Галерија ликовне и музичке уметности САНУ организовала је током године шест изложби са следећим тематским насловима: *Грачаница*, *сјај уметности у доба краља Милутина*; *Сава Хилуџин. Позив на одушевљеност*; *Милорад Баша Михаиловић. Стогодишњица рођења бунтовника академика*; *Миодраг Миће Поповић – сликарство перманентне побуне*; *Осликавање храма књиге – из ликовне збирке Народне библиотеке Србије* и *Сима Лозанић*: *витез српске науке*. Изложбе су пропраћене каталозима, предавањима и стручним вођењима кроз изложбе. У серији „Галерија Српске академије наука и уметности“ објављена су три каталога на српском језику, два каталога на енглеском језику и три каталога која су штампана двојезично (на српском и енглеском језику), док је један каталог на енглеском језику у штампи. Изван Галерије САНУ реализоване су следеће изложбе: *Оља Јеврић – Композиција и структура* у Галерији Павиљон у Тврђави у Нишу, у Музеју савремене уметности Војводине у Новом Саду, у Салону Музеја „Terra“ у Кикинди и у Уметничкој галерији „Надежда Петровић“ у Чачку; *У великом формату. Слике академика*, *20. век. Поклони Уметничкој збирци Српске академије наука и уметности* у Народном музеју у Кикинди и у Галерији Академије наука и умјетности Републике Српске у Бања Луци; *Радови Александра Дерока у Уметничкој збирци САНУ* у градској галерији „Мостови Балкана“ (у саставу Спомен-парка „Крагујевачки октобар“) у Крагујевцу; *Академици – чланови Ладе* у културној установи Галерија ‘73 у Београду.

Изложба *Сава Хилуџин*. *Позив на одушевљеност* у Галерији САНУ била је део манифестација *Музеји за 10* и *Европске ноћи музеја*. 25. априла у Галерији САНУ одржана је промоција књиге Тијане Палковљевић Бугарски *Понос нације – 175 година Галерије Матице српске*. Галерија је учествовала у активностима жирија за доделу Награде „Иван Табаковић“. Настављена је сарадња са Галеријом *Хаос* на организовању конкурса, додељивању награде и реализацији изложбе добитника на-

граде која се додељује уметницима до 40 година за цртеж Фондације „Владимир Величковић“.

Изложба *Никола Добровић. Под заставама модерних покрета* на свечаном затварању 18. Београдске интернационалне недеље архитектуре (БИНА) добила је награду Архитектонски догађај године. Годишња награда Друштва конзерватора Србије додељена је Александри Давидов Темеринski као аутору изложбе и каталога и Борјани Шуваковић као аутору дизајна изложбе *Грачаница, сјај уметности у доба краља Милутина*, одржаној у Галерији САНУ. За дизајн изложбе *Грачаница, сјај уметности у доба краља Милутина* Борјана Шуваковић добила је и Награду за рад из области архитектуре унутрашњих простора на *Мајској изложби УЛУПУДС-а* из Фонда „Александар Шалетић“. Галерији САНУ додељена је захвалница Дома Војске поводом 70 година постојања. Настављено је прикупљање документације о ликовним уметницима академицима и активностима Галерије из дневне штампе и средстава јавног информисања за хемеротеку. Настављено је снимање за фототеку Галерије САНУ. Настављена су снимања камером свих поставки изложби и других догађаја у организацији Галерије САНУ, а реализовано је и снимање виртуелних тура кроз изложбе. Континуирано се прикупља документација и фото-документација о животу и раду ликовних уметника чланова САНУ и о активностима Галерије. У инвентарну књигу документације о изложбама инвентарисано је 29, а у књигу документације о академицима 35 нових јединица. Библиотека Галерије САНУ је увећана за 44 нових каталошких јединица/публикација.

Настављена је сарадња са Аудиовизуелним архивом и центром за дигитализацију САНУ за који су достављани штампани материјали и документација о изложбама и пратећим програмима изложби. Настављена је повремена дигитализација, односно дигитално снимање појединих докумената из фонда Документације Галерије САНУ о академицима и изложбама, углавном за потребе стручњака – корисника, институција и сарадника Галерије САНУ. Настављено је инвентарисање Збирке у компјутерском инвентарном списку, инвентарној књизи и електронским картонима. За Уметничку збирку САНУ откупљено је од Јоване Поповић-Бенишек из Сремских Карловаца дело Сретена Стојановића под називом *Јасна Новак* (ћерка академика Виктора Новака). Из фонда Уметничке збирке САНУ конзервирано је једно дело Ђорђа Јовановића и поједина дела из Задужбине Бранка Ћопића. Настављени су обрада и евидентирање архивске грађе у електронским записима, скениране јединице хемеротеке унете су у базу података Легата Олге Јеврић, редовно је ажурирана база података.

Приређено је 70 концерта, на којима је наступило 120 извођача: 76 солиста, 20 клавирских сарадника и два камерна ансамбла. Укупно је било око 4.400 посетилаца. Остварена су гостовања солиста и ансамбала из других градова Србије: Новог Сада, Ниша и Ћуприје, а наступали су и уметници из Грузије и Француске. Остварена је сарадња са Културним центром Београда, као и са Италијанским центром за културу. У току сезоне обележени су јубилеји Василија Мокрањца и Драгутина Гостушког. На аудиције, које су у току године одржаване ради ангажовања младих уметника – дебитаната на концертном подијуму, изашло је 15 кандидата.

У току године Галерија науке и технике САНУ је реализовала укупно 12 изложби, два предавања из циклуса „Сусрети са стваоцима – Мастерклас“, предавања у оквиру изложби, две промоције књига, стручна вођења током изложби, а Галерија је учествовала и на манифестацији *Музеји за 10*. Када је у питању издавачка делатност, објављене су четири публикације – каталози изложби у серији „Галерија науке и технике“. Одржане изложбе: *Тајне из заборављене архиве*; *Наука и информатика за свако дете*; *Недеља свести о мозгу 2023*; *У главној улози Миодраг Табачки – пово-*

дом педесетогодишњице рада; *X Међународни салон пејзажне архитектуре*; *Аванпура на Балкану 1915 – слике, успомене, сећања*; *Глас природе*; *Кентаурски цртежи*; *Цркве брвнаре – Чувари традиције – Непрекидна молитва под дрвеним сводом*; *Вински летопис Србије*; *О архитектури 2023 – Изазови у дизајну* и *Архитекта као цртач и сликар*. Од пратећих активности Галерија је организовала два предавања из циклуса „Сусрети са стваралоцима – Мастерклас" (дописни члан Миодраг Табачки и академик Бранислав Митровић). Галерија је учествовала и на манифестацији *Музеји за 10* и *Европској ноћи музеја* са изложбом *У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада*.

Конзервација и откуп архивалија

Архив САНУ је у току године обогатио своје фондове следећим поклонима: од Маје Костић, ћерке Душана Костића, заоставштина књижевника Душана Костића; од Мериме Селенић, супруге Слободана Селенића, заоставштина Слободана Селенића; од Селме Каназир, ћерке Душана Каназира, заоставштина Душана Каназира; од госпође Гордане Матијевић Недељковић делимично сачувана архива Београдског гудачког оркестра „Душан Сковран"; од Петра Мишковића молба академика Војислава Мишковића извршиоцу његове последње воље; од Александра Палавестре фотографије из збирке Светислава Касапиновића; од Библиотеке САНУ документа из заоставштина Никше Стипчевића, Милана Дединца и Васка Попе. Документа из заоставштине Николе Хајдина преузета су из његовог кабинета. Фондови су обогаћени и откупом грађе: од Јоване Поповић Бенишек откупљен је део заоставштине Виктора Новака, а од Здравка Крстановића дневник српског војника у Скопљу из 1914. године, део заоставштине Стевана Бошковића и психолога Љубице Милетић Пантић. Збирка одликовања увећана је за 219 одличја, што је највећи годишњи пораст ове збирке од када је установљена, тако да сада броји укупно 1.422 предмета. Ради се о одликовањима чији су носиоци Српска академија наука и уметности и више њених чланова: Ђорђе Нешић, Георгије Острогорски, Предраг Милосављевић, Љубица Цуца Сокић, Фанула Папазоглу, Душан Каназир, Никола Хајдин, Слободан Селенић, Радоје Чоловић, Зоран Кнежевић, Милосав Тешић, Владимир Костић и Сава Халугин. Приручна библиотека Архива увећана је за 35 нових библиотечких јединица, те сада броји 2.649 наслова. Завршено је сређивање заоставштина Лазара Мирковића, Јанка Радовановића, Јована Ристића, Миодрага Томића и Драгољуба К. Јовановића. У циљу обезбеђивања додатног простора за смештај архивске грађе ове године је направљен значајан помак. Започет је процес прегледања и излучивања грађе у депоу 2. Када тај посао буде готов, Архив ће знатно проширити своје смештајне капацитете. У потпуности је завршено опремање конзерваторске радионице Архива, која сада поседује све инструменте неопходне за спровођење послова конзервације и рестаурације. Обављена је комплетна рестаурација 133 документа, обима 296 листова. У Аудиовизуелном архиву и центру за дигитализацију САНУ снимљено је 134 рукописа из Старе збирке, што је – од када је овај посао започет 2019. године – рекордан број на годишњем нивоу. Средином ове године сачињен је Правилник о дигитализацији грађе Архива САНУ, чувању и условима коришћења дигитализованих снимака, усвојен од стране Стручног савета Архива, а потом и од Председништва Академије.

Начин пословања Фонда САНУ

Стручни послови Фонда САНУ реализовани су у Сектору за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата, по налогу Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, управника

послова САНУ и уз сарадњу са Академијиним одељењима, секторима Службе Академије и њеним јединицама. Управни одбор Фонда је радио у следећем саставу: председник Управног одбора Фонда САНУ академик Зоран В. Поповић, потпредседник САНУ; секретари одељења САНУ, академици: Милан Дамњановић, Одељење за математику, физику и гео-науке; Владимир Стевановић, Одељење хемијских и биолошких наука; Слободан Вукосавић, Одељење техничких наука; Драган Мицић, Одељење медицинских наука; Злата Бојовић, Одељење језика и књижевности; Коста Чавошки, Одељење друштвених наука; Михаило Војводић, Одељење историјских наука и Милан Лојаница до 13. априла, од тог датума академик Иван Јевтић, Одељење уметности; представници одељења САНУ, академици: Зоран Радовић, Богдан Шолаја, Велимир Радмиловић, Миодраг Чолић, Александар Лома, дописни члан Павле Петровић, акдемик Миодраг Марковић, академик Тодор Стевановић; представник Огранка САНУ у Новом Саду, академик Теодор Атанацковић и представник Огранка САНУ у Нишу, дописни члан Влада Вељковић, чланови Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

Управни одбор Фонда САНУ одржао је у току године две седнице. На седницама су усвојене одлуке о усвајању Извештаја о раду одбора и пројеката одељења САНУ у 2022, Финансијског плана Фонда САНУ за 2023. годину, о предлозима за усвајање нових индивидуалних пројеката чланова САНУ, о расподели средстава за рад академијских одбора САНУ, о финансирању пројеката од стратешког интереса САНУ, о расписивању конкурса за финансирање пројеката од стратешког интереса САНУ за 2024. годину; разматрана су питања реализације и финансирања Програма научноистраживачких и уметничких активности САНУ и друга питања везана за рад Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

13. ОДБОРИ, ФОНДАЦИЈЕ И ЗАДУЖБИНЕ АКАДЕМИЈЕ

Фондација за студије наука и уметности

Фондација за студије наука и уметности наставила је током године са радом на реализацији циљева дефинисаних Статутом: обезбеђивање услова за образовање младих (студената и ученика) и њихово оспособљавање за стваралачки рад у науци и уметности, као и ради подршке студијама из области наука и уметности. Фондација остварује циљеве додељивањем стипендија за студенте основних и постдипломских студија током њиховог трајања, а по изузетку и за нарочито способне ученике средњих школа током даљег школовања. У Управном одбору Фондације су: академик Душан Оташевић, председник Управног одбора Фондације, Саво Јаковљевић (именован од стране оснивача Фондације, Народне банке Србије), др Срђан Цекић (именован од стране Удружења банака Србије у својству оснивача), Славица Павловић (председник Извршног одбора банке Еуробанк Директна, именована од стране ове банке) и представник Завода за уџбенике и наставна средства Веселин Марић.

На седници Управног одбора Фондације од 7. фебруара усвојени су: Финансијски извештај за 2022, Финансијски план за 2023, Извештај о раду за 2022. и Програм рада за 2023. годину. Током године расписан је конкурс и организована процедура за избор кандидата за добијање стипендије Фондације за студије наука и уметности.

Стипендисти који су у претходном изборном циклусу добили стипендије су током године доставили Фондацији извештај о раду у протеклом извештајном периоду.

У складу са одлуком Управног одбора Фондације за студије наука и уметности у 2023. години расписан је конкурс за стипендије из области српског језика и књижевности, електротехнике/информатике и области ликовне уметности. Извршни одбор САНУ је на XV седници изабрао чланове САНУ који ће обавити разговоре са кандидатима за стипендију и то: за област српског језика и књижевности дописног члана САНУ Миодрага Лому; за област електротехнике/информатике дописног члана САНУ Миодрага Михаљевића и за област уметности дописног члана САНУ Миодрага Табачког. Након спроведеног конкурса обрађени су подаци и резултати су следећи: за област ликовне уметности пријавио се један кандидат, за област српског језика и књижевности пријавиле су се две кандидаткиње, док су се за област електротехнике/информатике пријавиле две кандидаткиње. Разговор са кандидаткињама из области српског језика обавио је 27. децембра дописни члан САНУ Миодраг Лома, а са кандидаткињама из области електротехничких наука 28. децембра дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић у просторијама Српске академије наука и уметности. Професори Миодраг Лома и Миодраг Михаљевић изјаснили су се у писменој форми о својим утисцима и предлогу за стипендије и своје мишљење су доставили Управном одбору Фондације за студије наука и уметности на разматрање.

Фондација Зоре и др Велибора Поповића

Фондација је основана са циљем помагања у прикупљању, рестаурацији и конзервацији докумената који се тичу политичке и културне историје српског народа, а који се чувају у Архиву САНУ. Финансијска средства одобравају се за програме у складу са потребама Архива и одлуком Управног одбора Фондације.

Извршни одбор САНУ у Управни одбор Фондације именовао је: дописног члана САНУ Миру Радојевић, за председника, академика Злату Бојовић и академика Видојка Јовића, за чланове Управног одбора. Управни одбор Фондације именовао је за управитеља Слађану Млађен. Административне послове за потребе Фондације обавља Служба САНУ, а финансијско-рачуноводствене послове књиговодствена агенција. Средства Фондације су девизна.

Управни одбор Фондације је 14. фебруара одржао прву електронску седницу на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2022. годину, Извештај о раду за 2022, као и Финансијски план за 2023. годину.

Фондација Драгослава Срејовића за капиталне научне и уметничке пројекте САНУ

Фондацију Драгослава Срејовића за капиталне научне и уметничке пројекте САНУ основала је Српска академија наука и уметности на иницијативу покојног академика Драгослава Срејовића, средствима донатора. Циљеви Фондације су дефинисани као стварање услова за помагање развоја научног и уметничког стваралаштва Српске академије наука и уметности. У Управни одбор Фондације именовани су: академик Видојко Јовић, за председника, академик Миодраг Марковић и дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, за чланове. Управни одбор именовао је за управитеља Слађану Млађен.

Управни одбор Фондације је током године одржао једну седницу 14. фебруара на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2022, Финансијски план за 2023. и Извештај о раду за 2022. годину. Средства Фондације пласирају се као орочени депозит ради остваривања прихода од камате.

Фондација Ђорђе Зечевић за заштиту и унапређење ћириличног писма

Циљеви Фондације односе се на остваривање програма везаних за заштиту и унапређење ћириличног писма. Извршни одбор САНУ именовао је у Управни одбор Фондације: академика Јасмину Грковић-Мејџор, за председника, академика Злату Бојовић и дописног члана САНУ Зорана Пауновића, за чланове. Управни одбор Фондације именовао је за управитеља Слађану Млађен. Средства Фондације су девизна.

Током године Марина Нинић из Библиографског одељења Библиотеке САНУ радила је на редакцији библиографских јединица које је припремио проф. др Виктор Савић. Он је наставио рад на допуни *Библиографије ћириличког писма*. Библиографија засад има око 3.000 јединица, али ће овај број у будућности бити знатно већи.

Одржана је једна седница Управног одбора Фондације 2. фебруара, на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2022. годину, Финансијски план за 2023, Извештај о раду за 2022. и План рада за 2023. годину.

Наградна фондација Секуле Зечевића

Наградну фондацију Секуле Зечевића основала је Српска академија наука и уметности, оставинском вољом добротвора Секуле Зечевића, са циљем да се додељује годишња награда за најбоље ученике или студенте, који су родом из Херцеговине, а студирају на универзитетима у Републици Србији. У Управни одбор Наградне фондације именовани су: академик Миодраг Марковић, за председника, академик Данило Баста и академик Предраг Пешко, за чланове. Управитељ је Слађана Млађен. Средства Фондације су девизна.

Управни одбор Фондације донео је одлуку да се у складу са финансијским могућностима награда додељује сваке треће године. У 2023. није било предвиђено награђивање.

Управни одбор одржао је једну седницу 14. фебруара. Усвојени су: Финансијски извештај за 2022. и Финансијски план за 2023, Извештај о раду за 2022. и План рада за 2023. годину.

Фондација Николе Трајковића

Фондацију Николе Трајковића основала је Српска академија наука и уметности, оставинском вољом донатора средстава, пок. Николе Трајковића. Делатност Фондације Николе Трајковића везана је за додељивање награде за преводиоца стране поезије на српски језик. Извршни одбор САНУ именовао је чланове Управног одбора: дописног члана САНУ Зорана Пауновића, за председника, академика Горана Петровића и академика Данила Басту, за чланове. Управни одбор именовао је за управитеља Слађану Млађен. Средства Фондације су девизна.

Управни одбор Фондације је током године одржао једну електронску седницу 2. фебруара, на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2022, Финансијски план за 2023, Извештај о раду за 2022. и Програм рада за 2023. годину.

Задужбина Бранка Ћопића

Задужбина Бранка Ћопића основана је на неодређено време, ради остваривања општекорисних циљева, тј. у циљу награђивања писаца за дела написана и објављена на српском језику. Додељују се две награде: награда за прозу и награда за поезију. Одлуку о лауреатима доноси жири чији чланови су истовремено и чланови Управног одбора Задужбине. Извршни одбор САНУ именовао је на својој XXXIV

седници од 27. децембра у Управни одбор Задужбине академике: Милосава Тешића, Душана Ковачевића, Матију Бећковића, Горана Петровића (потпредседник) и дописног члана Јована Делића, за чланове. Управни одбор Задужбине је за председника именовао академика Милосава Тешића, а за управитеља Слађану Млађен. Стручно-административне послове за Задужбину обавља Љиљана Перовић, а књиговодствено-рачуноводствене послове књиговодствена агенција Веселинке Кувач и Драгана Мартиноски.

Управни одбор Задужбине Бранка Ћопића је током године одржао шест седница. На првој седници одржаној 31. јануара усвојени су: Финансијски извештај за 2022, Финансијски план за 2023. годину, Извештај о раду за 2022. и План рада за 2023. годину.

Управни одбор Задужбине Бранка Ћопића је на седници одржаној 31. јануара одлучио да се награде из Фонда Задужбине Бранка Ћопића за дела високе уметничке вредности, објављена по први пут у 2021. години доделе: за прозу Слободану Мандићу за роман *Реїина Панонија*, а за поезију Алеку Вукадиновићу за збирку песама *Под ӣрозором мојим океан зелени* и Селимиру Радуловићу за збирку песама *Седам малих дрхӣаја*. Награде су свечано уручене добитницима 26. априла у Салону Клуба Палате САНУ. О награђеним књигама говорили су: академик Милосав Тешић, академик Матија Бећковић и дописни члан Јован Делић.

Управни одбор Задужбине Бранка Ћопића је на седници одржаној 24. октобра одлучио да се награде из Фонда Задужбине Бранка Ћопића за дела високе уметничке вредности, објављена по први пут у 2022. години доделе: за прозу Васи Павковићу за књигу прича *Далеки*, *далеки сусреӣ*, а за поезију Ђорђу Нешићу за збирку песама *Сӣруне*. Награде су свечано уручене добитницима 7. децембра у Салону Клуба Палате САНУ. О награђеним књигама говорили су: академик Милосав Тешић, академик Горан Петровић и дописни члан Јован Делић.

Задужбина је сарађивала са издавачима књижевних дела Бранка Ћопића и Агенцијом за ауторска права за Србију у реализацији ауторских права за објављивање књижевних дела Бранка Ћопића. Радила је на реализацији прихода које остварује од камате на орочене девизне депозите и уступању ауторских права за објављивање дела Бранка Ћопића и пласману средстава Задужбине у хартије од вредности под најоптималнијим банкарским условима.

Задужбина Николе Коњевића и Ружице Грегорић-Коњевић

Задужбина Николе Коњевића и Ружице Грегорић-Коњевић основана је у циљу помагања младим талентованим студентима физике или средњошколцима који се уписују на студије физике, као и у циљу пружања подршке раду одељењима и јединицама Српске академије наука и уметности ради остваривања делатности утврђених Законом о САНУ.

Програмске активности Задужбине Николе Коњевића и Ружице Грегорић-Коњевић одвијале су се у складу са програмом и финансијским планом. Током године одржане су четири седнице Управног одбора. На првој седници одржаној 18. јануара усвојени су: Финансијски извештај за 2022, Финансијски план за 2023, Извештај о раду за 2022. и Програм рада за 2023. годину. Донета је одлука да је стипендиста Задужбине за школску 2022/2023. Горана Маџаревић. На другој седници одржаној 6. октобра Управни одбор именовао је управитеља Слађану Млађен на мандатни период од 2023. до 2027. године, усвојен је извештај о резултатима студирања стипендисте Задужбине за школску 2022/2023. годину и донета је одлука да се у новембру текуће године распише конкурс за стипендирање четири студента физике за

2023/2024. школску годину. Ангажовањем чланова Управног одбора, успешно су остварене донације за стипендије: Универзитет у Београду – Институт за физику, Универзитет у Београду – Физички факултет, Институт за нуклеарне науке „Винча" – Институт од националног значаја за Републику Србију, Универзитет у Новом Саду – Природно-математички факултет, Департман за физику. Задужбина захваљује свим донаторима на овој племенитој подршци. На трећој седници одржаној 1. децембра усвојена је коначна ранг-листа кандидата за стипендију за школску годину 2023/2024. Стипендисти Задужбине су: Никола Стамболић, Душан Радовановић, Матеја Маричић и Горана Мацаревић. Четврта седница Управног одбора одржана је 20. децембра ради потребе разматрања приговора на ранг-листу кандидата, након чега је потврђена коначна листа. Стипендисти Задужбине су: Никола Стамболић, Душан Радовановић, Матеја Маричић (који је у међувремену одустао од стипендије – прима другу стипендију), Горана Мацаревић и Јелена Ђорђевић (померањем на ранг-листи на четврто место).

14. СКУПОВИ И ПРЕДАВАЊА

Током године у Српској академији наука и уметности одржано је 36 научних скупова, 14 свечаних академија, свечани скуп *Дан Српске академије наука и уметности*, четири комеморативна скупа, једно циклусно предавање са укупно осам предавања и осам предавања.

Скупови

Промоција зборника радова *Филозофија и наука*, у издању САНУ, одржана је 25. јануара у Салону Клуба САНУ. Реч је о зборнику радова са истоименог научног скупа, који је у организацији Српске академије наука и уметности и Одељења за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду одржан 21. и 22. октобра 2020. године.

Одељење медицинских наука САНУ и Удружење за срчану слабост Србије организовали су скуп под називом *Савремени трендови и нове стратегије у лечењу срчане инсуфицијенције*: *чињенице и перспективе – Мастерклас у срчаној инсуфицијенцији – Упознајте светске експерте и питајте интригантна питања*, који је одржан 1. фебруара.

Свечано обележавање јубилеја 75 година од оснивања Института за нуклеарне науке „Винча" одржано је 22. фебруара.

Одељење уметности и Факултет драмских уметности Универзитета уметности у Београду организовали су 19. априла научни скуп *Уметник сцене Миодраг Табачки*: *од авангарде до барока и назад*.

Одељење медицинских наука САНУ, Одбор за имунологију и алергологију и Друштво имунолога Србије организовали су 27. априла научни скуп *Имунологија 2023*.

У склопу обележавања 175 година од рођења академика Симе Лозанића, 10. и 11. маја одржан је научни скуп *Допринос Симе Лозанића науци*, *образовању*, *привреди и друштву*.

Одељење хемијских и биолошких наука САНУ организовало је 5. јуна научни скуп поводом обележавања 100 година од рођења иностраног члана САНУ Џона О'Маре Бокриса под називом *Савремена стремљења у електрохемији у процесу преласка на обновљиве изворе енергије*.

Одељење хемијских и биолошких наука САНУ и Национално удружење за развој органске производње „Сербиа органика" организовали су 30. маја округли сто под називом *Органска производња у Србији*.

На предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ у Српској академији наука и уметности одржана је 29. и 30. маја међународна радионица *Exploring Quark-Gluon Plasma through soft and hard probes.*

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ у Српској академији наука и уметности одржан је од 14. до 16 јуна *Двадесет други Европски конгрес хемије хране (EuroFoodChem XXII)*, највећи европски скуп посвећен хемији хране.

У организацији Одељења математике, физике и гео-наука САНУ, Физичког факултета Универзитета у Београду, Института за нуклеарне науке „Винча" и Института за физику одржан је *Двадесет први Симпозијум физике кондензоване материје (СФКМ)* у Српској академији наука и уметности од 26. до 30. јуна.

Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ, Институт за нуклеарне науке „Винча" и Оптичко друштво Србије организовали су од 28. августа до 1. септембра *9. Међународну школу и конференцију о фотоници – PHOTONICA 2023* (*IX International School and Conference on Photonics*) у просторијама Српске академије наука и уметности.

У организацији Музиколошког института САНУ, Одељења уметности САНУ и Државног конзерваторијума Истанбулског универзитета, од 4. до 6. септембра, у просторијама Српске академије наука и уметности, одржан је међународни научни скуп *Музика и плес на осовини Исток–Запад*: *Односи и мобилности (Music and Dance on East–West Axis*: *Correlations and Mobilities).* На научном скупу учествовали су етномузиколози, етнокореолози, музиколози, историчари и антрополози из Србије, Турске, Аустрије, Немачке, Северне Македоније, Бугарске, Сједињених Америчких Држава, Аустралије, Француске и Уједињеног Краљевства.

Српска академија наука и уметности у сарадњи са Музиколошким институтом САНУ и Фондацијом „Василије Мокрањац" организовала је 11. септембра научни скуп са међународним учешћем *Композитор Василије Мокрањац (1923–1984) – Музика и ћутање* поводом обележавања стогодишњице рођења академика Василија Мокрањца.

Одељење техничких наука САНУ и Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу организовали су конференцију *СИНАРГ 2023*, која је одржана у Нишу 14. и 15. септембра.

Једанаеста међународна конференција о керамици – ACA XI (Advanced Ceramics and Application XI) одржана је од 18. до 20. септембра у просторијама Српске академије наука и уметности. Конференцију је организовало Српско керамичко друштво уз подршку Института техничких наука САНУ, као и Одељења техничких наука САНУ.

Под покровитељством Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, 12. конференција Биохемијског друштва Србије под насловом *Biochemistry in Biotechnology* одржана је од 21. до 23. септембра у САНУ и на Хемијском факултету Универзитета у Београду, у сарадњи са АНСО пројектом "Precission".

Одбор за проучавање мањина и људских права Српске академије наука и уметности, Правни факултет Универзитета у Београду и Институт „Лантош" из Будимпеште организовали су поводом 25 година Оквирне конвенције Савета Европе за

заштиту мањина и 75 година Универзалне декларације о људским правима 28. септембра, у Свечаној сали САНУ, међународни научни скуп *Are Minority Rights (Still) Human Rights? – Да ли су мањинска права (још увек) људска права?*.

Српска академија наука и уметности, Академијски одбор за енергетику и Грађевински факултет Универзитета у Београду организовали су 12. и 13. октобра дводневни научни скуп *Хидроенергетика региона Југоисточне Европе*.

Дводневни научни скуп *Полемички аспекти српског модернизма после 1945. са посебним освртом на деловање чланова Задарске групе*, у организацији Одељења уметности САНУ, поводом обележавања стогодишњице рођења уметника – чланова САНУ Милорада Бате Михаиловића (1923–2011) и Миодрага Миће Поповића (1923–1996) одржан је 17. октобра.

Одељење техничких наука организовало је 21. и 22. октобра конференцију *15th Symposium Novel Technologies and Sustainable Development*.

Научни скуп поводом стогодишњице рођења академика Николе Хајдина (1923–2019), у организацији Одељења техничких наука САНУ и Грађевинског факултета Универзитета у Београду, одржан је 23. октобра.

Српска академија наука и уметности, Електротехнички институт „Никола Тесла“ из Београда, Факултет техничких наука из Новог Сада и Друштво за енергетску електронику Србије из Новог Сада организовали су 26. октобра, у Свечаној сали САНУ, *22. међународни симпозијум о енергетској електроници* (*22nd International Symposium on Power Electronics – Ee 2023*). Ове године научни скуп обележава редак јубилеј – 50 година од првог саветовања одржаног у згради САНУ у Београду 1973. године.

Научни скуп *Новине у гојазности 2023*, у организацији Одељења медицинских наука САНУ и Одбора за ендокринологију и утицај природних фактора САНУ, одржан је 9. новембра.

Под покровитељством Одељења медицинских наука САНУ одржан је 17. новембра дводневни *Европски курс о атипичним паркинсонизмима*, у организацији Европске секције Интернационалног друштва за невољне покрете (Movement Disorder Society (MDS) – European Section), Клинике за неурологију УКЦС и Друштва неуролога Србије.

Под покровитељством Одељења медицинских наука САНУ, у Српској академији наука и уметности одржана је међународна *Конференција радне групе Европског удружења кардиолога о кардиомиопатијама и болестима перикарда* 15. и 16. новембра.

На предлог Одељења медицинских наука САНУ, под покровитељством САНУ, одржан је 28. новембра научни скуп *Савремени приступ дијагностиковању и лечењу ХОБП* Респираторног удружења Србије.

У оквиру циклуса „Друштвена и политичка мисао у Србији у XIX и XX веку“ 30. новембра у Свечаној сали САНУ одржан је дводневни научни скуп поводом сто година од рођења академика Михаила Марковића, у организацији Одељења друштвених наука САНУ и Одбора за филозофију и друштвену теорију САНУ.

Одељење уметности САНУ и Архитектонски факултет Универзитета у Београду организовали су научни скуп *100 година од рођења архитекте Ивана Антића (1923–2023)*, који је одржан 4. децембра у САНУ и у простору Архитектонског факултета Универзитета у Београду.

Под покровитељством Одељења медицинских наука САНУ одржан је 28. новембра научни скуп *Савремени приступ дијагностиковању и лечењу ХОБП*.

У оквиру серијала „Филозофија и наука“ одржана је од 5. до 7. децембра конференција под називом *Објашњење и разумевање у филозофији и науци* у Српској

академији наука и уметности, у организацији Српске академије наука и уметности и Одељења за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Одељење уметности САНУ и Асоцијација за развој одрживе урбане заједнице STRAND организовали су конференцију *О архитектури* 7. децембра у САНУ.

Одељење друштвених наука САНУ организовало је 8. децембра научну конференцију *Дефинитиван крај краја историје*.

Под покровитељством Одељења техничких наука САНУ одржан је 15. децембра научни скуп *75 година од открића транзистора*.

Симпозијум *Реконструктивне операције на пенису* одржан је 21. децембра у Свечаној сали САНУ, у знак сећања на академика Саву Перовића, који је био оснивач урогениталне реконструктивне хирургије у Србији и један од водећих стручњака у тој области у свету. Организатори догађаја, који је одржан под покровитељством Одељења медицинских наука САНУ, били су Одбор за туморе урогениталног система САНУ, уролошка секција Српског лекарског друштва (СЛД) и Фондација „Сава Перовић".

Одељење техничких наука САНУ и Математички институт САНУ организовали су дводневну конференцију под називом *Вештачка интелигенција*, која је одржана 26. и 27. децембра у просторијама Српске академије наука и уметности.

Свечани скупови и академије

Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ организовало је 20. марта у САНУ *Свечану академију поводом 100 година од рођења академика Зорана Максимовића*.

Одељење језика и књижевности САНУ организовало је 18. априла у САНУ свечану академију *Стогодишњица од рођења академика Никите И. Толстоја, иностраног члана САНУ (1923–2023)*.

Одељење медицинских наука САНУ организовало је 26. априла у САНУ *Свечану академију посвећену обележавању 125 година од рођења академика Ксенофона Шаховића*.

Одељење медицинских наука САНУ и Клиника за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Србије организовали су 12. маја у САНУ *Свечану академију посвећену обележавању 100 година од рођења академика Војина Шуловића*.

Факултет за физичку хемију Универзитета у Београду и Одељење хемијских наука САНУ организовали су 15. маја у САНУ *Свечану академију поводом 120 година наставе физичке хемије у Србији*.

Одељење хемијских и биолошких наука САНУ организовало је 15. маја у САНУ свечану академију *120 година наставе физичке хемије у Србији*.

Одељење медицинских наука САНУ и Институт за јавно здравље Србије „Милан Јовановић Батут" организовали су 16. маја у САНУ *Свечану академију посвећену обележавању 175 година од рођења проф. др Милана Јовановића Батута*.

Одељење медицинских наука САНУ и Клиника за очне болести Универзитетског клиничког центра Србије организовали су 19. маја у САНУ *Свечану академију посвећену обележавању 150 година од рођења академика Ђорђа Нешића*.

Одељење језика и књижевности САНУ организовало је 2. јуна у САНУ *Свечану академију поводом 125 година од рођења академика Десанке Максимовић*.

Одељење хемијских и биолошких наука организовало је 21. јуна *Свечану академију поводом 125 година од рођења Стефана Ђелинеа, дописног члана САНУ.*

У организацији Одељења медицинских наука САНУ одржана је 9. октобра у САНУ *Свечана академија поводом обележавања 125 година од рођења академика Илије Ђуричића*.

Одељење уметности САНУ организовало је 11. октобра у САНУ свечану академију *125 година од рођења иностраног члана САНУ Хенрија Мура (1898–1986)*.

Свечани скуп *Дан Српске академије наука и уметности*, коме су присуствовали чланови САНУ, високи представници политичког и јавног живота земље, црквени великодостојници, представници универзитета у Србији, декани, директори института као и поштоваоци, сарадници и пријатељи Српске академије наука и уметности, ове године је одржан 20. новембра. Поздравне речи упутио је академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, и господин Александар Вучић, председник Републике Србије. Том приликом додељена је награда Медаља САНУ за 2023. годину из области природних и техничких наука и из области друштвених и хуманистичких наука. Академик Горан Петровић приредио је у уметничком сегменту *Завештања* текст *Мере* који је читао драмски уметник Небојша Дугалић, а у музичком делу програма изведена су дела композитора академика Ивана Јевтића.

Свечана академија поводом обележавања стогодишњице рођења академика Антонија Исаковића одржана је 22. новембра у САНУ, у организацији Одељења језика и књижевности САНУ.

Свечана академија поводом обележавања 125 година од рођења академика Сретена Стојановића, у организацији Одељења уметности САНУ, Универзитета уметности у Београду и Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, одржана је 23. новембра у САНУ.

Српска академија наука и уметности је ове године приредила традиционални пријем за деведесет два ученика средњих школа који су освојили једно од прва три места на међународним такмичењима. САНУ је свим добитницима признања обезбедила поклоне који се састоје од ваучера и пригодних публикација САНУ.

Комеморативни скупови

Српска академија наука и уметности организовала је четири комеморативна скупа посвећена успомени на своје преминуле чланове.

Комеморативни скуп посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Милована Данојлића одржан је 21. фебруара.

Комеморативни скуп посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Драгослава Михаиловића одржан је 25. априла.

Комеморативни скуп посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Милосава Марјановића одржан је 9. маја.

Комеморативни скуп посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Федора Хербута одржан је 22. децембра.

Предавања

На предлог одељења САНУ и Извршног одбора САНУ у току године одржано је осам предавања.

У организацији Универзитета у Крагујевцу, Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу и Универзитета у Београду, уз подршку Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, у САНУ је 17. маја предавање одржао проф. др Данијел Шехтман (Dan Shechtman), истакнути научник са Израелског института за технологију, професор на Државном универзитету у Ајови (САД) и добитник Нобелове награде 2011. године за област хемије, за откриће квазикристала, под називом *Квазипериодични материјали – померање парадигме у кристалографији* (*Quasi-Periodic Materials – a Paradigm Shift in Crystallography*).

Дописни члан САНУ Владан Девечић одржао је 31. маја у САНУ предавање на тему *ChatGPT*, на предлог Одељења техничких наука САНУ.

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, предавање је одржао 8. јуна у САНУ професор Кајл Харпер (Kyle Harper) са Универзитета у Оклахоми на тему *Дунавска граница и балканска револуција у римском царству*: *како ДНК и археологија осветљавају циклусе кризе и реституације у касној антици* (*The Danubian Revolution in the Roman Empire*: *How DNA and Archaeology are Illuminating the Cycles of Crisis and Restoration in Late Antiquity*).

На предлог Одељења медицинских наука САНУ, проф. др Јанко Николић Жугић, шеф Катедре за имунобиологију Медицинског факултета Универзитета у Аризони, одржао је предавање 12. јуна у САНУ на тему *Биологија и имунологија старења.*

Иностран члан САНУ Иван Божовић, на предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, одржао је предавање 25. октобра у САНУ на тему *Алхемија XXI века*: *дигитална синтеза квантних материјала.*

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, проф. др Славица Тодић са Пољопривредног факултета Универзитета у Београду и др Александар Фотић са Филозофског факултета Универзитета у Београду одржали су 2. новембра у САНУ предавања у оквиру изложбе *Вински летопис Србије* под насловом *О препознавању српских аутохтоних сорти*: *Ампелографски приступ у XIX веку и генетички приступ у XXI веку.*

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, проф. др Божо Фрајман са Одсека за ботанику Универзитета у Инзбруку одржао је 20. децембра у САНУ предавање *Од морфологије до генома*: *интегративни приступ у разрешавању сродничких односа у различитим еволутивним линијама euphorbia* (*From Morphology to Genomes*: *Integrative Approach in Disentangling Relationships in Different Euphorbia Lineages*).

Циклуси предавања

Одељење техничких наука САНУ организовало је циклус предавања *Вештачка интелигенција*, са укупно осам предавања:

- др Соња Димитријевић, научни сарадник Института „Михајло Пупин“, одржала је предавање *Машинско учење и примери примена* 19. септембра;
- проф. др Ранка Станковић са Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду одржала је 3. октобра предавање *Језичке технологије као кључни фактор вештачке интелигенције*: *прошлости*, *садашњости и будућности*;
- академик Душан Теодоровић одржао је 10. октобра предавање *Интелигенција роја (Swarm Intelligence) и њене примене*;
- академик Слободан Вукосавић одржао је 24. октобра предавање *Пројектовање уз помоћ вештачке интелигенције*;
- дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић одржао је 31. октобра предавање *AI за blockchain и vice-versa*;
- проф. др Јелена Јовановић са Факултета организационих наука Универзитета у Београду одржала је 7. новембра предавање *Вештачка интелигенција и аналитике учења – могућности и изазови*;
- ванредни професор др Коста Јовановић са Електротехничког факултета Универзитета у Београду одржао је 14. новембра предавање *Интелигентни колаборативни роботи у индустрији и медицини*;
- дописни члан САНУ Владан Девецић одржао је 21. новембра предавање *Контроверзе вештачке интелигенције*.
- Округли сто на тему *Изазови вештачке интелигенције* одржан је 11. децембра. На округлом столу говорили су академик Александар Костић, академик Душан Теодоровић, академик Слободан Вукосавић, дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић и дописни члан САНУ Владан Девецић.

Посете САНУ

Чланови Извршног одбора САНУ посетили су Црногорску академију наука и умјетности (ЦАНУ) 8. и 9. маја. Радни састанак је одржан 9. маја, а делегацију САНУ чинили су: председник САНУ академик Зоран Кнежевић, потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић и председник Огранка САНУ у Новом Саду академик Стеван Пилиповић. На састанку су испред ЦАНУ учествовали чланови њеног Предсједништва: академик Драган К. Вукчевић, председник ЦАНУ, академик Драган Радоњић, генерални секретар ЦАНУ, академик Зоран Рашовић, секретар Одјељења друштвених наука, академик Предраг Мирановић, секретар Одјељења природних наука и академик Жарко Мирковић, секретар Одјељења умјетности.

Делегација САНУ је 23. и 24. априла посетила Академију наука и умјетности Републике Српске (АНУРС), у саставу: академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, академик Зоран В. Поповић, потпредседник САНУ за природне науке, академик Миодраг Марковић, потпредседник САНУ за друштвене и хуманистичке науке, академик Небојша Лалић, генерални секретар САНУ, академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду и др Бојан Бугарчић, управник послова САНУ. Испред АНУРС у разговорима 24. априла, на заједничком састанку извршних одбора САНУ и АНУРС, учествовали су: академик Рајко Кузмановић, председник АНУРС, академик Драгољуб Мирјанић, потпредседник АНУРС, академик Миливоје Унковић, потпредседник АНУРС и академик Драго Бранковић, генерални секретар АНУРС.

Делегација САНУ коју су чинили председник САНУ академик Зоран Кнежевић, генерални секретар САНУ академик Небојша Лалић, академик Владимир С. Костић, академик Љубомир Максимовић, академик Јасмина Грковић-Мејџор и др Бојан Бугарчић, управник послова САНУ, посетила је 19. и 20. октобра АНУРС поводом 30 година од оснивања АНУРС.

Посете у САНУ

САНУ је 1. марта посетило руководство АНУРС и том приликом је у САНУ одржана промоција трећег и четвртог тома *Енциклопедије Републике Српске*.

САНУ је 17. марта посетила делегација Уједињених Арапских Емирата (УАЕ) у саставу: државни министар за опште образовање и високе технологије Њ. Е. госпођа Сара Ал Амири, амбасадор УАЕ у Републици Србији Њ. Е. господин Мубарак Саид Алдахри, директор кабинета министра госпођа Салва Џасим, директор политика и програма за науке и технологије господин Али Ал Хасими и вршилац дужности шефа политика за науке и технологије госпођа Амал Ал Хамади. Госте су примили председник САНУ академик Владимир С. Костић, потпредседник САНУ академик Зоран Поповић, потпредседник САНУ академик Љубомир Максимовић, председник Академијског одбора за образовање академик Владимир Бумбаширевић и председник Академијског одбора за високо образовање академик Владица Цветковић.

САНУ је 16. октобра посетила делегација Светског удружења за кинеске студије (СУКС) у саставу: председник СУКС Сје Фужан (Xie Fuzhan), који је уједно и бивши председник Кинеске академије друштвених наука (КАДН), заменик генералног директора Бироа за међународну сарадњу КАДН Љао Фан (Liao Fan), Ванг Чаојанг (Wang Chaoyang), истраживач у Канцеларији за опште послове КАДН, Чен Сја (Chen Xia), научни саветник на Институту за филозофију КАДН, Танг Леи (Tang Lei), научни саветник на Институту за политичке науке КАДН, Ванг Јунгће (Wang

Yongjie), заменик директора Сектора за академску комуникацију Бироа за међународну сарадњу КАДН. Испред САНУ на састанку су учествовали: потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић, управник Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ академик Александар Костић, дописни члан САНУ Алпар Лошонц и управник послова САНУ др Бојан Бугарчић.

15. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Српска академија наука и уметности члан је невладиних међународних научних асоцијација на различитим нивоима, односно: на светском – Интеракадемијско партнерство (IAP), Међународни научни савет (ISC), Међународна унија академија (UAI), UNESCO; европском – Европска федерација академија (ALLEA), Алијанса међународних научних организација регије *Један појас – један пут* (ANSO), Европска академија наука и уметности (EASA), Европска академија уметности, наука и хуманистичких наука (EAASH), Европска научна фондација (ESF); регионалном – *Global Round Table*, Евромедитеранска академијска мрежа (EMAN), Академије подунавске регије (DAC), и балканском – Интеракадемијски савет југоисточне Европе (IAC SEE).

Међународне активности САНУ

Академик Чолић је, у својству представника Међународног научног савета (ISC), учествовао 18. априла на електронском састанку чланица Међународног научног савета (ISC), који је водио председник Савета Питер Глакман, као и на годишњем састанку европских чланица овог савета (EMISC) у Подгорици 14. и 15. септембра. Такође је гласао за измену Статута и Пословника Међународног научног савета на електронској ванредној седници овог савета у мају. Академик Чолић је, као новоименовани представник САНУ у Европској научној фондацији (ESF), учествовао на седници Генералне скупштини ове фондације, која је одржана 26. јуна. Академик Чолић је гласао за Стратегијски план Интеракадемијског партнерства и за Годишњи извештај Међународног научног савета (ISC). Такође је попунио опсежну анкету Савета о програму УН за животну средину (област утицаја климатских промена на здравље) и присуствовао састанку Савета поводом Извештаја Глобалне комисије за научне мисије одрживости под називом *Нови научни модел*: *стратешки план за научне мисије одрживости* (*Flipping the Science Model*: *A Roadmap to Science Missions for Sustainability*). Током септембра, октобра и новембра професор Чолић учествовао је на консултативним састанцима о изменама и допунама Статута Савета и његовог Пословника о раду. У својству члана Управног и Саветодавног одбора Међународне декаде наука за одрживи развој (2024–2033), академик Миодраг Чолић учествовао је 27. новембра на електронском састанку на коме се расправљало о церемонији затварања *Међународне године основних наука за одрживи развој* и припремама за почетак рада *Међународне декаде наука за одрживи развој*. Учествовао је и на електронском састанку са председником Савета Питером Глакманом, на коме се дискутовало о тренутном статусу измењене и допуњене верзије Статута и Пословника о раду Савета и припреми за наредну седницу Генералне скупштине Савета. По одлуци Извршног одбора САНУ, академик Чолић је, као председник Академијског

одбора за науку, попунио обимну анкету под називом *Будућност вредновања истраживања*: *Синтеза актуелних дебата и праваца развоја*, коју су припремили Глобална академија младих (GYA), Интеракадемијско партнерство (IAP) и Међународни научни савет (ISC).

Председник САНУ академик Зоран Кнежевић и академик Јасмина Грковић-Мејџор, потпредседница Огранка САНУ у Новом Саду и инострани члан Аустријске академије наука, учествовали су од 11. до 13. маја на свечаној седници Аустријске академије наука, која је том приликом обележила Дан академије.

Академик Федор Месингер и ванредна професорка Ана Вуковић Вимић са Пољопривредног факултета Универзитета у Београду учествовали су, у својству представника САНУ, на Европској конференцији о клими, коју су организовале Пољска академија наука и Немачка академија наука *Леополдина*, у Пољској академији наука у Варшави 15. и 16. маја.

Дописни члан Вујадин Иванишевић је, у својству представника САНУ, учествовао на конференцији чланова Међународног научног савета (ISC) под називом *Синергијом до достизања предности у науци* у Паризу од 10. до 12. маја.

Потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић изабран је за представника САНУ у Европској федерацији академија (ALLEA) на 13. седници ИО САНУ, одржаној 20. априла. У том својству учествовао је на седници Генералне скупштине ове асоцијације у Лондону 22. и 23. јуна. Као представник САНУ, академик Марковић учествовао је на електронској седници Генералне скупштине Алијансе међународних научних организација (ANSO).

У својству представника САНУ, председник САНУ академик Зоран Кнежевић и потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић учествовали су на Заједничкој конференцији Западног Балкана у Тирани (Албанија), од 18. до 20. септембра.

Председник САНУ академик Зоран Кнежевић, дописни члан Тања Ћирковић Величковић и проф. др Јован Деспотовић са Грађевинског факултета Универзитета у Београду учествовали су на Конференцији академија подунавске регије (DAC) у Љубљани од 18. до 20. октобра.

На свечаности којом је обележено тридесет година рада АНУРС, 20. октобра, уручена су признања (златна медаља) за изузетан допринос развоју АНУРС и њеном друштвеном угледу председнику САНУ академику Зорану Кнежевићу, академику Владимиру С. Костићу, академику Љубомиру Максимовићу, академику Владимиру Кањуху и иностраном члану Јелени Гусковој.

Дописни члан Миодраг Михаљевић предложен је за кандидата и изабран за члана радне групе Интеракадемијског партнерства за нацрт Извештаја о људској безбедности.

САНУ је 1. новембра посетио генерални директор Међународног научног савета др Салваторе Арико. Састанку су присуствовали председник САНУ академик Зоран Кнежевић, потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић, стални представник САНУ у Међународном научном савету академик Миодраг Чолић и дописни члан Вујадин Иванишевић, изабрани представник САНУ на овогодишњој конференцији чланица поменутог Савета.

Билатерална научна сарадња на основу потписаних споразума

Српска академија наука и уметности има потписане билатералне споразуме о научној (и уметничкој) сарадњи са 23 националне академије наука. Овим споразумима обухваћена су 52 истраживачка пројекта и предвиђено по 139 човек/недеља годишње за бездевизну размену за наше и иностране истраживаче.

Ове године искоришћено је 67 човек/недеља за размену истраживача. Домаћи истраживачи су искористили 38 човек/недеља, страни истраживачи 29 недеља.

Сарадња са Азербејџанском националном академијом наука

Видети *Годишњак* CXXII за 2015. годину.

Сарадња са Академијом наука и умјетности Републике Српске

Српска академија наука и уметности утврдила је Програм сарадње Српске академије наука и уметности и Академије наука и умјетности Републике Српске за период 2023–2025. године, који садржи 13 заједничких пројеката и подразумева заједничку реализацију шест научних скупова, једног циклусног предавања, као и организацију заједничких изложби. Годишња квота за размену истраживача није фиксно одређена. Током године домаћи истраживач је искористио један дан, страни истраживачи нису користили квоту.

Сарадња са Атинском академијом

Видети *Годишњак* CXXII за 2015. годину, стр. 248.

Сарадња са Аустријском академијом наука

Српска академија наука и уметности остварује научну сарадњу у оквиру једног заједничког истраживачког пројекта (2022–2025). Годишња квота за размену истраживача износи по четири недеље. Током године домаћи истраживачи нису користили квоту, док је аустријски истраживач искористио пет дана.

Сарадња са Бугарском академијом наука

Српска академија наука и уметности утврдила је листу Заједничких истраживачких пројеката (2023–2025) која садржи 18 заједничких пројеката, а годишња квота за размену износи 35 недеља. Од тога су домаћи истраживачи искористили 27 недеља, док су бугарски истраживачи искористили девет недеља и један дан.

Сарадња са Националном академијом наука Белорусије

Видети *Годишњак* CXXVI за 2019. годину, стр 217.

Сарадња са Мађарском академијом наука

Српска академија наука и уметности потписала је у октобру 2023. године нови Протокол о заједничкој сарадњи за период 2024–2026. Листа Заједничких истраживачких пројеката је у процедури усклађивања. Годишња квота није фиксно одређена. Током године домаћи истраживачи нису користили квоту, док су мађарски истраживачи искористили две недеље и шест дана.

Сарадња са Македонском академијом наука и уметности

Важећа листа Заједничких истраживачких пројеката (2022–2024) садржи седам пројеката. Квота за размену истраживача износи до шест недеља годишње. Током године домаћи истраживач је искористио шест дана, док су македонски истраживачи искористили две недеље и један дан.

Сарадња са Пољском академијом наука

Годишња квота за размену истраживача износи по седам недеља. Током године домаћи истраживач је искористио једну недељу и шест дана, док су пољски истраживачи искористили три недеље и два дана.

Сарадња са Румунском академијом

Српска академија наука и уметности утврдила је листу Заједничких истраживачких пројеката за период 2022–2024. године, која садржи девет заједничких пројеката, а годишња квота за размену не би требало да пређе 15 човек/недеља. Током године домаћи истраживачи искористили шест недеља и два дана, док су румунски истраживачи искористили четири недеље и шест дана.

Сарадња са Руском академијом наука

Видети *Годишњак* CXXIII за 2016. годину, стр 219.

Сарадња са Словачком академијом наука

Постојећи Програм сарадње за период 2023–2024. садржи листу Заједничких истраживачких пројеката са укупно два *Mobility* пројекта. Годишња квота за размену истраживача није фиксно одређена. Током године није било размене истраживача.

Сарадња са Словеначком академијом наука и уметности

Научна сарадња се одвија кроз размену истраживача у оквиру једног истраживачког пројекта. Анексом Споразума предвиђена је размена у трајању од по две недеље годишње (уз могућност увећања). Домаћи и словеначки истраживачи су искористили по две недеље.

Сарадња са Турском академијом наука

Видети *Годишњак* САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 269.

Сарадња са Националном академијом наука Украјине

Видети *Годишњак* САНУ CXXI за 2014. годину, стр. 219.

Сарадња са Чешком академијом наука

Видети *Годишњак* САНУ CXVII за 2010. годину, стр. 271.

Сарадња са Краљевском академијом за књижевност, историју и старине (Шведска)

Видети *Годишњак* САНУ CXXI за 2014. годину, стр. 219.

Сарадња са Краљевском фламанском академијом наука и уметности Белгије

Видети *Годишњак* САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 264.

Сарадња са Кинеском академијом друштвених наука, Кинеском академијом наука у Пекингу и Шандунг академијом наука

Видети *Годишњак* CXXIII за 2016. годину, стр. 220 за КАДН.

Видети *Годишњак* CXXVI за 2019. годину, стр. 217 за КАН.

Споразум о научној сарадњи САНУ и Шандунг академије наука (ШАН) потписали су САНУ и ШАН, у Београду, 2019. године.

Током године није остварена размена истраживача.

Сарадња са Националном академијом „Деи Линчеи“

Видети *Годишњак* САНУ CXXI за 2014. годину, стр. 220.

Сарадња са Црногорском академијом наука и умјетности

Видети *Годишњак* CXXIII за 2016. годину, стр. 220.

Сарадња са Академијом наука Исламске Републике Иран

Видети *Годишњак* САНУ CXXIX за 2022. годину, стр. 24.

Сарадња са Националним саветом за истраживања Канаде

Видети *Годишњак* САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 264.

Споразуми о билатералној сарадњи са академијама земаља чланица ЕУ

З е м љ а	Број пројеката	Укупан број недеља	Број искоришћених недеља		Број гостујућих истраживача	
			иностранн	домаћи	иностранн	домаћи
Аустрија	1	4	5	–	1	–
Бугарска	18	35	9.1	27	10	24
Мађарска	2	није фиксни	2.8	–	4	–
Пољска	–	7	3.2	1.8	3	1
Румунија	9	15	4.8	6.3	4	6
Словачка	2	није фиксни	–	–	–	–
Словенија	–	2	2	2	2	2
Чешка Република	–	15	–	–	–	–
Шведска*	–	10	–	–	–	–
Белгија*	–	4	–	–	–	–
Грчка*	–	4	–	–	–	–
Италија **	–					

* Не постоји листа усклађених пројеката, већ се бездевизна размена истраживача одвија према одредбама дефинисаним Споразумом о научној сарадњи две академије.

** Потписан Меморандум о разумевању као кровни документ, а детаљи сарадње разрађују се за сваки посебан пројекат.

Споразуми о билатералној сарадњи са академијама осталих земаља

З е м љ а	Број пројеката	Укупан број недеља	Број искоришћених недеља		Број гостујућих истраживача	
			иностран	домаћи	иностран	домаћи
Азербејџан	–	15	–	–	–	–
Белорусија	–	–	–	–	–	–
Кина*	–	14	–	–	–	–
Македонија	7	6	2.1	0.8	3	1
Република Српска	13	–	–	0.1	–	1
Турска*	–	6	–	–	–	–
Украјина	–	7	–	–	–	–
Црна Гора*	–	–	–	–	–	–
Иран	–	5	–	–	–	–

* Не постоји листа усклађених пројеката, већ се бездевизна размена истраживача одвија према одредбама дефинисаним Споразумом о научној сарадњи две академије.

Листа институција по земљама са којима САНУ има потписане споразуме/остварује сарадњу

Р. бр.	Земља	Национална академија наука	Друга установа
1.	Азербејџан	Азребејџанска национална академија наука	
2.	Аустрија	Аустријска академија наука	Европска академија наука и уметности, Салцбург
3.	Белорусија	Национална академија наука Белорусије	
4.	Белгија	Краљевска фламанска академија наука и уметности Белгије	
5.	Бугарска	Бугарска академија наука	
6.	Грчка	Атинска академија	
7.	Италија	Национална академија „Деи Линчеи“	Савет за национална истраживања Италије
8.	Иран	Академија наука Исламске Републике Иран	
9.	Канада		Национални савет за истраживања Канаде
10.	Кина	Кинеска академија друштвених наука Кинеска академија наука Шандунг академија наука	
11.	Мађарска	Мађарска академија наука	
12.	Македонија	Македонска академија наука и уметности	
13.	Пољска	Пољска академија наука	
14.	Република Српска	Академија наука и умјетности Републике Српске	
15.	Румунија	Румунска академија	
16.	Руска Федерација	Руска академија наука	
17.	Словачка	Словачка академија наука	
18.	Словенија	Словеначка академија наука и уметности	
19.	Турска	Турска академија наука	
20.	Украјина	Национална академија наука Украјине	
21.	Црна Гора	Црногорска академија наука и умјетности	
22.	Чешка Република	Чешка академија наука	
23.	Шведска	Краљевска академија за књижевност, историју и старине	

16. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачки одбор

Издавачки одбор Српске академије наука и уметности радио је у следећем саставу: *председник* академик Зоран Кнежевић, односно академик Небојша Лалић, новоизабрани генерални секретар САНУ од избора за чланове САНУ 30. марта; *чланови*: академик Милан Дамњановић, секретар Одељења за математику, физику и геонауке; академик Владимир Стевановић, секретар Одељења хемијских и биолошких наука; академик Слободан Вукосавић, секретар Одељења техничких наука; академик Драган Мицић, секретар Одељења медицинских наука; академик Злата Бојовић, секретар Одељења језика и књижевности; академик Коста Чавошки, секретар Одељења друштвених наука; академик Михаило Војводић, секретар Одељења историјских наука; академик Милан Лојаница, односно академик Иван Јевтић, секретар Одељења ликовне и музичке уметности; академик Јасмина Грковић-Мејџор, представник Огранка САНУ у Новом Саду и академик Градимир Миловановић, представник Огранка САНУ у Нишу. У своме раду Издавачки одбор је примењивао одредбе Правилника о издавачкој делатности САНУ.

У току године одржано је девет седница Издавачког одбора, од којих осам електронским путем. На седницама су разматрана текућа питања из делокруга рада Издавачког одбора: усвојен је Издавачки план САНУ за 2023. годину, сукцесивно су прихватани рукописи за објављивање у складу са Издавачким планом и финансијским могућностима, разматрани су уговори о заједничком објављивању издања САНУ и других научних институција. Објављено је укупно 68 издања, укључујући три тома публикације посвећене председницима Академије и њених источница. Наведено издање је овенчано Наградом за издавачки подухват године на 66. Београдском међународном сајму књига.

Издања САНУ

У току године Српска академија наука и уметности објавила је следећа издања:

Председништво

Годишњак CXXIX за 2022. годину
– Београд 2023, стр. 342, 24 цм.
ISSN 0351-0336

Председници Друштва српске словесности, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*, том I
– Београд 2023, стр. 468, 29 цм.
ISBN 978-86-7025-988-1
ISBN 978-86-7025-987-4 (низ)

Академик Владимир С. Костић, Уводна реч. – Академик Живорад Чековић, Предговор. – Друштво српске словесности. – Александра Вулетић, Стефан Радичевић (око 1800–1871). – Радомир Ј. Поповић, Паун Јанковић Баћа (1804–1865). – Александар Растовић, Алекса Јанковић (1806–1869). – Радомир Ј. Поповић, Стефан Стефановић Тенка (1797–1865). – Радомир Ј. Поповић, Лазар Арсенијевић Баталака (1793–1869). – Петар В. Крестић, Алекса Симић (1800–1872). – Бојана Миљковић-Катић, Стефан Марковић (1805–1864). – Бојана Миљковић-Катић, Јеремија Станојевић (1808–1869). – Александра Вулетић, Димитрије Црнобарац (1818–1872). – Бојана

Миљковић-Катић, Јефтимије Угричић (1800–1886). – Радомир Ј. Поповић, Маринко Радовановић (1813/16–1881). – Борис Милосављевић, Димитрије Матић (1821–1884). – Злата Бојовић, Љубомир Ненадовић (1826–1895). – Зоран С. Мирковић, Јован Филиповић (1819–1876). – Радомир Ј. Поповић, Константин (Коста) Цукић (1819–1876). – Српско учено друштво. – Радомир Ј. Поповић, Јован Гавриловић (1796–1877). – Александра Вулетић, Јанко Шафарик (1814–1876). – Александар Растовић, Стојан Бошковић (1833–1908). – Александар Милановић, Ђуро Даничић (1825–1882). – Бранка Стевановић, Јосиф Панчић (1814–1888). – Борис Милосављевић, Владимир Јовановић (1833–1922). – Славенко Терзић, Нићифор Дучић (1832–1900). – Скраћенице.

Председници Друштва српске словесности, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*, том II
– Београд 2023, стр. 433, 29 цм.
ISBN 978-86-7025-989-8
ISBN 978-86-7025-987-4 (низ)

Српска краљевска академија. – Слободан Г. Марковић, Чедомиљ Мијатовић (1842–1932). – Бошко Јовановић, Димитрије Нешић (1836–1904). – Петар В. Крестић, Милан Ђ. Милићевић (1831–1908). – Сузана Рајић, Данијел Радовић, Јован Ристић (1829–1899). – Снежана Бојовић, Сима Лозанић (1847–1935). – Борисав Челиковић, Јован Мишковић (1844–1908). – Михаило Војводић, Стојан Новаковић (1842–1915). – Видојко Јовић, Јован Жујовић (1856–1936). – Стеван М. Станковић, Јован Цвијић (1865–1927). – Борис Милосављевић, Слободан Јовановић (1869–1958). – Жарко Мијајловић, Богдан Гавриловић (1864–1947). – Милица Радовић Тешић, Александар Белић (1876–1960). – Скраћенице.

Председници Друштва српске словесности, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*, том III
– Београд 2023, стр. 319, 29 цм.
ISBN 978-86-7025-990-4
ISBN 978-86-7025-987-4 (низ)

Српска академија наука и уметности. – Петар Сеферовић, Илија Ђуричић (1898–1965). – Марко Недић, Злата Бојовић, Велибор Глигорић (1899–1977). – Шћепан С. Миљанић, Јелена Радић-Перић, Миљенко Перић, Павле Савић (1909–1994). – Љубиша Тописировић, Душан Каназир (1921–2009). – Снежана Бојовић, Александар Деспић (1927–2005). – Мирослав Јовановић, Мирослава Костић, Дејан Медаковић (1922–2008). – Драгослав Шумарац, Никола Хајдин (1923–2019). – Александар Костић, Владимир С. Костић (1953). – Скраћенице. – Белешке о ауторима. – Хронологија избора председника Друштва српске словесности, Српског ученог друштва, Српске краљевске академије, Српске академије наука и Српске академије наука и уметности (саставили Никола Стевановић и Мирослав Јовановић).

Никола Добровић: *живот*, *дело*, *време*: *поводом 125 година од рођења*
– Београд 2022, стр. 370, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-955-3

Реч уредника. – Никола Добровић: биографија. – Марта Вукотић Лазар, Биографија Николе Добровића. – Никола Добровић: стваралаштво. – Милан Лојаница, На раменима својих ученика (поводом обележавања 125 година од рођења Николе

Добровића). – Тања Дамљановић Конли, Никола Добровић и *нови ликовни поредак* од Прага до Београда. – Марина Ореб, Жељка Чорак, Никола Добровић у Дубровнику: Гранд хотел Лопуд. – Александар Кадијевић, Никола Добровић и криза архитектонске културе: конкурс за зграду ПРИЗАД у Београду (новембар 1937 – јануар 1938). – Тина Поточник, Јоже Плечник и Никола Добровић – фасада између принципа облачења (беклајдунга) и пуризма. – Бојан Ковачевић, Јато скица над крстом од улица: о слободоручним цртежима Николе Добровића за Генералштаб. – Вељко Радуловић, Обновљени контакти са приморјем – идејни пројекат Херцег Новог 1961. – Марко Николић, Теоријски и педагошки рад Николе Добровића у области савремене архитектуре и урбанизма на Архитектонском факултету у Београду. – Борислав Стојков, Просторна димензија Николе Добровића. – Напомене. – Скраћенице. – Никола Добровић: преписка. – Марта Вукотић Лазар, Преписка Николе Добровића из фонда Архива Српске академије наука и уметности. – Никола Добровић: библиографија. – Оливера Настић, Изабрана библиографија Николе Добровића.

Nikola Dobrović: *Life*, *Work*, *Times*: *On the Occasion of the 125th Anniversary of his Birth*
– Belgrade 2023, pages 374, 24 cm.
ISBN 978-86-7025-960-7

Editors' foreword. – Nikola Dobrović: Biography. – Marta Vukotić Lazar, Nikola Dobrović's Biography. – Nikola Dobrović: Oeuvre. – Milan Lojanica, On the Shoulders of His Disciples (on the occasion of marking the 125th birth anniversary of Nikola Dobrović). – Tanja Damljanović Conley, Nikola Dobrović and *the new visual order* from Prague to Belgrade. – Marina Oreb, Željka Čorak, Nikola Dobrović in Dubrovnik: Grand Hotel on Lopud. – Aleksandar Kadijević, Nikola Dobrović and the Crisis of Architectural Culture: Competition for the PRIZAD Building in Belgrade (November 1937 – January 1938). – Tina Potočnik, Jože Plečnik and Nikola Dobrović – The Façade between Bekleidung Principle and Purism. – Bojan Kovačević, A Flock of Sketches over a Cross of Streets: About freehand sketches of Nikola Dobrović for the General Staff Building. – Veljko Radulović, Restored Links with the Coast – The Herceg Novi Design Project, 1961. – Marko Nikolić, Nikola Dobrović's Theoretical and Pedagogical Work in the Field of Modern Architecture and Urban Planning at the Faculty of Architecture in Belgrade. – Borislav Stojkov, Nikola Dobrović's Spatial Dimension. – Endnotes. – Abbreviations. – Nikola Dobrović: Correspondence. – Marta Vukotić Lazar, Nikola Dobrović's correspondence held at the SASA Archives. – Nikola Dobrović: Bibliography. – Olivera Nastić, Nikola Dobrović's Selected Bibliography.

Научни скупови ССХ, књ. 20
Јован Дучић – песник и дипломата: *поводом сто педесети година од рођења*
– Београд 2022, стр. 509, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-944-7

Академик Владимир С. Костић, Тешко онима без лирских песника. – Академик Злата Бојовић, Јован Дучић – песник и дипломата. – Академик Љубомир Симовић, Дучићев пут. – Дописни члан САНУ Јован Делић, Пјесник који је тежио савршенству. – Љубодраг Димић, Миладин Милошевић, Јован Дучић и Медитеран: поглед дипломате. – Драга Мастиловић, Јован Дучић између српства и југословенства. – Мира Радојевић, Делатност Јована Дучића у емиграцији (1941–1943). – Злата Бојовић, Јован Дучић и Иво Војновић. – Светлана Шеатовић, Медитерански круг Јована Дучића – путописи и дипломатске мисије. – Славко Петаковић, Јован Дучић и *Српски књижевни гласник* (1901–1914). – Драган Хамовић, Дучићева представљања

прошлости. – Бошко Сувајџић, Семе божанског орача (Поезија Јована Дучића и народна књижевност). – Јана М. Алексић, Дучић као српски културни идеалтип (Јован Дучић у сећањима и критичкој есејистици Милана Кашанина). – Владан Бајчета, Лирски диоскури: Јован Дучић и Милан Ракић. – Весна Елез, Модерност Дучићеве поезије: очи, пејзажи, химере. – Бранко Вранеш, Дучићев песнички модернизам. – Горан Радоњић, Експлицитна и имплицитна поетика Јована Дучића. – Небојша Лазић, Одраз пејзажа у песничкој свести Јована Дучића. – Бојан Чолак, Обликовање циклуса „Јадрански сонети“ Јована Дучића у збирци из 1901. године. – Валентина В. Хамовић, Приповетка *Мој отац* Јована Дучића. – Мина М. Ђурић, Каденца у поезији Јована Дучића. – Сања Париповић Крчмар, Преко строгих оквира до тачне размере поетског гласа – метрички регистар Јована Дучића. – Марко М. Радуловић, Слика средњег века у „Царским сонетима“ Јована Дучића. – Милијана Симоновић, „Царски сонети“ и царски портрети (интермедијална анализа). – Марко Аврамовић, Екфразе у поезији Јована Дучића. – Бојана Стојановић Пантовић, Сплин у љубавној поезији Јована Дучића (једно поређење с Миланом Ракићем). – Јован Делић, Дучићева љубавна поезија. – Душан Иванић, Јован Дучић и српска проза на граници реализма и модерне. – Предраг Петровић, Есеји Јована Дучића о прози српске модерне. – Слађана Јаћимовић, Поглед са брега – антрополошки есеји Јована Дучића (*Благо цара Радована*, *Јутра са Леутара*). – Зорана З. Опачић, Хероји и песници. Поглед Јована Дучића на Велики рат. – Владимир Гвозден, Слика Европе у *Градовима и химерама* Јована Дучића. – Драган Бошковић, Оно друго дискурса, путописа, града; Света Тереза Авилска Јована Дучића и Милоша Црњанског. – Јелена Новаковић, Француски прозаисти у Дучићевим есејима. – Александар М. Милановић, Језичко-стилске карактеристике Дучићеве монографије *Гроф Сава Владиславић*. – Нада Савковић, Јован Дучић и позоришна уметност. – Дописни члан САНУ Јован Делић, Завршна ријеч.

Водич кроз САНУ
– Београд 2023, стр. 118, 23 цм.
ISBN 978-86-6184-004-3

Guide to SASA
– Belgrade 2023, pages 118, 23 cm.
ISBN 978-86-6184-005-0

Каталог издања Српске академије наука и уметности: *2021–2022–2023*
– Београд 2023, стр. 60, 24 цм.

Одељење за математику, физику и гео-науке

Bulletin, Tome CLV
Classe des sciences mathematiques et naturelles. Sciences mathematiques, № 47
– Beograd 2022, pages 128, 24 cm.
ISSN 0561-7332

M. Kostić, A note on C-ultradistribution semigroups and C-ultradistribution cosine functions. – D. S. Djordjević, D. S. Rakić, Infinite topological direct sum of subspaces. – W. Chu, Reciprocal convolution sums of Bernoulli and Euler polynomials. – K. J. Gowtham, I. Gutman, Atom-bond sum-connectivity and sum-connectivity indices. – G. V. Milovanović, N. M. Vasović, Some modifications of the Chebyshev measures and the corresponding orthogonal polynomials. – M. Damnjanović, I. Milošević, Elements of topological band theory in condensed matter physics. – M. Masjed-Jamei, E. Omey, M. Cadena, N. Saad, Discrete probability models using Taylor series.

Одељење хемијских и биолошких наука

Научни скупови CCXIV, књ. 23
Зборник са научног скупа поводом 150 година од рођења академика Живојина Ђорђевића
– Београд 2023, стр. 129, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-972-0

Реч уредника. – Реч декана Биолошког факултета Универзитета у Београду. – Реч продекана за интегрисане академске студије Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду. – Зоран Станимировић, Биографија академика Живојина Ђорђевића. – Вера Николић, Велики умови у Великом рату: Албанска голгота и француске године 1914–1919. – Драгана Миличић, Рад академика Живојина Ђорђевића на истраживању зоопланктонских заједница југословенских земаља. – Вера Николић, Миксоспориди пред академицима. – Ивана Живић, Истраживања Aeolosomatidae, Branchiobdellidae и Tricladida копнених вода Краљевине Југославије – дело великана модерне зоологије. – Ана Ивановић, Допринос академика Живојина Ђорђевића развоју херпетологије у Србији. – Тамара Илић, Немања Јовановић, Биолошки и клиничко-паразитолошки осврт на нематоду *Capillaria plica* (ред: Trichurida).

Научни скупови CCXV, књ. 24
Како сузбити амброзију, непријатеља здравља људи
– Београд 2023, стр. 191, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-986-7

Поздравна реч академика Драгана Шкорића. – Уводна реч академика Владимира Стевановића на отварању скупа. – Уводна реч академика Драгана Шкорића. – Сава Врбничанин, *Ambrosia artemisiifolia L.*: порекло, распрострањеност, биологија, екологија и штетност. – Горан Малица, Јована Крстић, Резистентност амброзије (*Ambrosia artemisiifolia*) на хербициде као узрок њеног повећаног присуства на пољопривредним површинама у Србији и интегрални систем мера за њено сузбијање. – Горан Аначков, Пал Божа, Бојан Константиновић, Бранко Константиновић, Слободан Бојчић, Горан Тмушић, Ружица Игић, Од експеримента до организованог система – искуство мониторинга и сузбијање амброзије на подручју Новог Сада. – Војислав Тркуља, Гордана Бабић, Бојана Ћурковић, Ново Пржуљ, Сезонска динамика цвјетања и продукције полена амброзије на подручју Бања Луке од 2007. до 2020. године. – Драгана Божић, Милош Рајковић, Могућности нехемијског сузбијања амброзије. – Оливера Петровић-Обрадовић, Биљана Видовић, Радмила Петановић, Потенцијални агенси за биолошку контролу амброзије. – Наташа Кочиш Тубић, Михајла Ђан, Драгана Обрехт Видаковић, Горан Аначков, Горан Малица, Генетички аспект испитивања амброзије – *Ambrosia artemisiifolia L.* – Бранко Шикопарија, Аеробиологија полена амброзије. – Весна Томић Спирић, Рајица Стошовић, Клиничке манифестације, дијагностика и лечење респираторне алергије изазване поленом амброзије. – Душан Попадић, Имунски одговор на антигене амброзије.

Биографије и библиографије, књ. 19
Живот и дело српских научника
– Београд 2023, стр. VII, 547, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-991-1

Предговор. – Владимир Бумбаширевић, Јеврем В. Недељковић. – Радоје Чоловић, Наташа Чоловић, Урош Ружичић. – Радоје Чоловић, Наташа Чоловић, Радмило Јовановић. – Радоје Чоловић, Наташа Чоловић, Бранко М. Шљивић. – Данијела

Ђукић-Ћосић, Момчило Ст. Мокрањац. – Радоје Чоловић, Благоје Ковачевић. – Радоје Чоловић, Борислав Р. Божовић. – Радоје Чоловић, Момчило Митровић. – Драгослав Шумарац, Никола Хајдин. – Миодраг Несторовић, Јелена Милошевић, Ђорђе Злоковић. – Душица Лечић Тошевски, Веселинка Шушић. – Радоје Чоловић, Милорад Митковић. – Марина Стаменковић-Радак, Марко Анђелковић.

Галерија Српске академије наука и уметности 161
Сима Лозанић: *витез српске науке*
– Београд 2023, стр. 199, 24 цм.
ISBN 978-86-6184-008-1

Галерија науке и технике САНУ, бр. 52
Вински летопис Србије
– Београд 2023, стр. 181, 24 цм.
ISBN 978-86-6184-007-4

Одељење техничких наука

Посебна издања DCCVII, књ. 42
Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку
– Београд 2023, стр. 510, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-980-5

Уводне напомене. – Вук В. Радмиловић, Велимир Р. Радмиловић, Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку. – Александар Костић, Фосилна горива у свету и код нас: ресурси, резерве и перспективе. – Јасмина Вујић, Нуклеарна енергетика: непотребни ризици или нужност за човечанство у XXI веку? – Владимир А. Катић, Енергија ветра, биомасе и геотермалних извора. – Томислав М. Павловић, Драгољуб Љ. Мирјанић, Ивана С. Радоњић, Садашње стање и перспективе развоја фотонапонских система. – Дејан Дивац, Никола Миливојевић, Здравко Стојановић, Хидроенергија: актуелно стање, расположиви потенцијал и перспективе развоја. – Ратко Ристић, Предраг Симоновић, Вера Николић, Вукашин Милчановић, Славко Јовановић, Иван Малушевић, Тамара Кањух, Ања Тошић, Борис Радић, Синиша Половина, Заштита животне средине и енергетска стабилност у Србији у контексту градње малих хидроелектрана деривационог типа. – Александар Јововић, Утицај необновљивих и обновљивих извора на климатске промене и животну средину. – Бранимир Н. Гргур, Електрохемијски извори: акумулатори, суперкондензатори и хибридни системи. – Дарко Марчетић, Промене у електроенергетском систему: енергетска електроника. – Драгослава Стојиљковић, Енергија за транспортне системе. – Бранислав Митровић, Павле Стаменовић, Екологија грађених простора и питање енергетске одрживости у архитектури. – Павле Петровић, Слободан Минић, Економски изазови електроенергетске стабилности Србије: како даље? – Дејан Б. Поповић, Оптимизација и управљање енергетским системом.

Научни скупови CCXVI, књ. 6
Енергетика и климатске промене – Улога нуклеарне енергетике у енергетској транзицији
– Београд 2023, стр. 229, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-974-4

Уводна реч. – НАУЧНИ СКУП „ЕНЕРГЕТИКА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ”. – Мотивација и циљеви. – Федор Месингер, Ана Вуковић Вимић, Промена климе –

шта се и зашто догађа. – Милош Бањац, Постојећа стратегија развоја енергетике до 2025. године. – Дејан Ивезић, Стратешки циљеви енергетике Републике Србије. – Миодраг Месаровић, Стратешки развој глобалне енергетике у условима њене велике транзиције. – Миодраг Ј. Михаљевић, Блокчејн технологија за напредне електроенергетске мреже. – Закључци. – НАУЧНИ СКУП „УЛОГА НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГЕТИКЕ У ЕНЕРГЕТСКОЈ ТРАНЗИЦИЈИ". – Мотивација и циљеви. – Шћепан С. Миљанић, Нуклеарна енергија. – Миодраг Месаровић, Термоелектране на нуклеарна горива – јуче, данас, сутра. – Anton Ivanov, Nuclear prospects of Bulgaria. – Дискусије, прилози и доприноси. – Закључци.

Научни скупови CCXVIII, књ. 7
Енергетски ресурси на Косову и Метохији
– Београд 2023, стр. 254, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-981-2

Уводна реч. – Ивица Јаковљевић, Драган Игњатовић, Владимир Павловић, Геолошке и искористиве резерве угља на Косову и Метохији. – Слободан Ђекић, Досадашњи покушаји и реалне могућности развоја електроенергетике на Косову и Метохији. – Миодраг Месаровић, Примене нових технологија за коришћење угља у енергетици и другде. – Зоран Станисављевић, Термоелектране на Косову и Метохији. – Раде Ј. Јеленковић, Металични и неметалични минерални ресурси Косова и Метохије. – Никола Рајаковић, Преносна мрежа Србије на Косову и Метохији. – Милан Стојковић, Стеван Прохаска, Владислава Бартош Дивац, Хидрологија Косова и Метохије. – Миодраг Миловановић, Водопривреда Косова и Метохије. – Драгана Ђорђевић, Потенцијал за коришћење биомасе на простору Косова и Метохије. – Гордана Петковић, Еколошки криминалитет у региону Западног Балкана са освртом на Косово и Метохију. – Александар Јовановић, Душан Тодоровић, Утицај термоелектрана на КиМ на животну средину и климатске промене и њихова будућност. – Бранислава Лепотић Ковачевић, Правни оквир међународноправних прописа из области енергетике који се односе на простор Западног Балкана са освртом на Косово и Метохију. – Милош Кузман, Енергетска регулатива на Косову и Метохији у светлу енергетске транзиције. – Закључци.

Одељење медицинских наука

Владан Ђорђевић, *Успомене: културне скице из друге половине деветнаестога века*, књ. 2
– Београд 2022, стр. 475, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-942-3

Одељење језика и књижевности

Глас CDXXXV, књ. 33
– Београд 2023, стр. 115, 24 цм.
ISSN 0351-7365

Уводна реч академика Злате Бојовић, Роман Јакобсон – иностран члан Српске академије наука и уметности. – Јасмина Грковић-Мејџор, Роман Јакобсон у потрази за суштином језика. – Љубинко Раденковић, Допринос Романа Јакобсона изучавању словенске митологије. – Зоран Пауновић, Јакобсон о Шекспиру: домети и ограничења лингвистичког читања поезије. – Корнелија Ичин, Погледи Романа Јакобсона на авангардну уметност. – Миодраг Лома, Увод Фридриха Шлегела у његов *Разговор о поезији*. – Марија Копривица, Катарина Митровић, Писмо српских калуђера Дамјана и Павла папи Клименту VIII с краја XVI века.

Српски дијалектолошки зборник LXIX
– Београд 2022, стр. 408, 24 цм.
ISSN 0353–8257

Монографије, расправе и чланци. – Драгомир В. Козомара, Фонетске особине говора Бастаса. – Драгољуб Златковић, Трећа допуна *Речнику широпшскоī īовора*. – Миљана Чопа, Дистрибуција дугоузлазног акцента у говору Ћуприје. – Биљана М. Савић, Лексика плетарства (на основу грађе из Великог Блашка код Бањалуке). – Славољуб З. Марковић, О акценту придева у ијекавским говорима западне Србије. – Драгана Новаков, Народни називи за јела и пића у говору Томашевца. – Прикази и критике. – Бојана М. Вељовић Поповић, Зборник радова *Резулшаши досадашњих и правци будућих исшраживања српских народних īовора Косова и Меīохије*.

Јужнословенски филолоī LXXVIII, св. 2
– Београд 2022, стр. 865, 24 цм.
ISSN 0350–185X

Миро Вуксановић, Научник Предраг Пипер. – Људмила Поповић, Ксенија Кончаревић, Биографија академика Предрага Пипера. – Ана Голубовић, Библиографија академика Предрага Пипера. – Студије и расправе. – Митра М. Рељић, Етика научника и професора Предрага Пипера. – Ксенија Ј. Кончаревић, Историјат српске лингвистичке русистике у опусу академика Предрага Пипера. – Здравко М. Бабић, О типолошким истраживањима српског и других словенских језика академика Предрага Пипера. – Александар М. Милановић, Предраг Пипер као тумач славеносрпске епохе. – Рајна М. Драгићевић, Милош В. Утвић, Лексиколошки допринос граматици границе Предрага Пипера. – Јасмина М. Грковић-Мејџор, О пореклу оптативне употребе глаголског придева на *-л*. – Марјан Д. Марковиќ, Зузана В. Тополињска, Формална и семантичка деривација на прасловенскиот корен **met-*(**mot-*/**mǫt-*) во македонскиот и полскиот јазик. – Виктор Д. Савић, О проблему формирања ћириличкога писма. Неколико прилога. – Александар Б. Лома, Из старосрпске металуршке терминологије: *близница*. – Слободан Ј. Павловић, Допунска песудокоординација у старосрпском језику. – Марта Ж. Бјелетић, Црквенословенски творбени елементи у српским народним говорима (суфикс *-ије*). – Снежана М. Петровић, Две ране турске позајмљенице у словенским језицима – *јарак* и *јарушаа*. – Јелена М. Стошић, Дистрибуција просторних заменичких прилога у старој српској писмености. – Исидора Г. Бјелаковић, Језик рачунског дневника храма светих апостола Петра и Павла у Араду (1728–1752) – фонолошке особине. – Најда И. Иванова, Из историје српске филологије 19. века. *Славенска īраматшика сад йрви ред на срūском језику изјасњена* (1827) Димитрија Тирола. – Слободан Н. Реметић, Радојка Б. Цицмил-Реметић, О употреби предлога *за* у говору источнобосанских Ера. – Софија Р. Милорадовић, Граматикализованост и полифункционалност предлога *за* у призренско-тимочким и косовско-ресавским говорима. – Веселинка Т. Лаброска, Станислав Р. Станковић, Негацијата во вратничкиот и во скопскоцрногорскиот говор – споредба со горноморавскиот говор. – Радивоје М. Младеновић, Реченице са временском клаузом у говору Призренског Подгора. – Motoki Y. Nomachi, On a Particular Usage of the Locative and Accusative Cases in Burgenland Croatian. – Борис Ю. Норман, Именной субъект при глагольном сказуемом в 1-м лице множественного числа (*Одни бабы живем*). – Victor A. Friedman, *Neka*: How Macedonian Differs from Both Bulgarian and the Former Serbo-Croatian. – Тврtко Т. Прћић, И скраћенице и речи: акроними у српском језику. – Срето З. Танасић, Дијалошка цитација као вид туђег говора. – Мирослав Б. Николић, Лексема *йар* као квантификатор у српском језику. – Душка Б. Кликовац, О речничкој обради заменичких речи (на примеру показних заменица *оволики*, *шолики* и *онолики*).

– Станислава-Сташа Тофоска, Префиксните зборообразувачки модели на глаголите на движење во македонскиот јазик. – Људмила В. Поповић, Доминантне и рецесивне варијанте језика у светлу Европске повеље о регионалним или мањинским језицима. – Владислава Ж. Ружић, О финалним реченицама у српском језику. – Ивана Н. Антонић, Један вид кондензовања временске клаузе у српском језику. – Миливој Б. Алановић, Аналитички каузативи: структурна и значењска обележја предикатског израза. – Снежана У. Гудурић, Мали прилог контрастивној синтакси просте реченице индоевропских језика. Основне реченичне структуре у српском и француском језику. – Биљана Ж. Марић, Маркери унутрашњег говора у руском и српском језику. – Драгана М. Керкез, О везнику *а* у савременом руском језику у поређењу са српским. – Стана С. Ристић, Концепт ДОМОВИНА/ОТАЏБИНА у контексту асоцијативне граматике. – Нељо Г. Јошић, Поглед на српску ауторску лексикографију. – Марија Ј. Стефановић, Ка опису концепта *вредности* у српском језику. – Владан З. Јовановић, Именица *в(ој)енац* у изразима с хришћанском компонентом значења у српском језику (из угла српског лексикографског описа). – Марина М. Николић, Лексика са семантичком компонентом простора и времена у српском јавном дискурсу током пандемије ковида. – Хроника. – Излагања на представљању књиге: Предраг Пипер, Иван Клајн, Рајна Драгићевић, *Нормативна граматика*, четврто издање, Нови Сад: Матица српска, 2022, Матица српска, 25 V 2022. – Градуелност нормативних решења (Јасмина Грковић-Мејџор). – Другачија граматичка решења у *Нормативној граматици* (Весна Ломпар). – Четврто издање *Нормативне граматике* (Рајна Драгићевић). – Прикази и критика. – Olga Kielak. Zwierzęta domowe w języku i kulturze. Studium etnolingwistyczne. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2020, 316 str. (Ана Самарџић). – Дорота Пазио-Влазловская. *Церковь в кругу ценностей*: *семья*, *традиция*, *патриотизм (по материалам интернет-портала «Российской газеты»).* Warsyawa: Institytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, 2021, 246 стр. (Ивана Лазић Коњик). – *Словарь русского языка коронавирусной эпохи.* М. Н. Приемышева (отв. ред.), Ю. С. Ридецкая / Санкт-Петербург: Институт лингвистических исследований РАН, 2021. – 550 с. – *Русский язык коронавирусной эпохи*. Коллективная монография / Ин-т лингв. исслед. РАН; М. Н. Приемышева (отв. ред.), Ю. С. Ридецкая. – СПб.: Ин-т лингв. исслед. РАН, 2021. – 610 с. (Драгана Керкез). – Миливој Алановић. *Записи из српске синтаксе*: *узајамне везе форме и значења*. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет, 2020, стр. 350 (Наташа Киш). – Милош Ковачевић, *Српски стилистичари.* Београд: Српска књижевна задруга, Едиција „Књижевна мисао“, 2021, 332 стр. (Милка Николић). – Светлана Слијепчевић Бјеливук. *Рекламно-пропагандни жанр у српском политичком дискурсу*, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2021, 248 стр. (Марина М. Николић). – Регистар кључних речи LXXVIII књиге *Јужнословенског филолога*, св. 2. – Регистар именâ LXXVIII књиге *Јужнословенског филолога*, св. 2.

Јужнословенски филолог LXXIX, св. 1
– Београд 2023, стр. 442, 24 цм.
ISSN 0350-185X

Студије и расправе. – Jerzy Sierociuk, Specifyka słowótworstwa gwarowego – uwagi nie tylko metodologiczne. – Irena Stramljič Breznik, Tjaša Markežič, Primer obrazilne konkurenčnosti feminativov na *-ica* in *-ka* pri moškospolskih tvorjenkah na *-or* in *-ator*. – Лариса В. Рацибурская, Лексические факторы выделения уникальных морфем. – Гордана Р. Штрбац, Гордана Р. Штасни, Лингвокултуролошки аспекти лексеме *мачка* у српском језику. – Martin Ološtiak, Nominačné aspekty lexiky a teória lexikálnej motivácie. – Драга С. Зец, Лингвистичко истраживање једносложне или мушке риме

у српској поезији. – Маја Р. Крстић, Деструктивни глаголи са дефектном парадигмом у руском језику. – Некролози. – Jerzy Bartmiński (19. септембар 1939 – 7. фебруар 2022) (Марија Стефановић). – Иосиф Абрамович Стернин (29. април 1948 – 5. март 2022) (Рајна Драгићевић). – Хроника. – Међународни научни скуп *Slavic Linguistics Society 17. Slavic-Eurasian Research Center*. Универзитет Хокаидо, Сапоро, Јапан, 19–21. септембар 2022. г. (Александра Л. Цолић Јовановић). – Прикази и критика. – Исидора Бјелаковић. *Терминологија у књижевним језицима Срба XVIII и XIX века (астрономија)*. Нови Сад: Матица српска, 2022, 378 стр. (Ана З. Мацановић). – Марија Стефановић. *У лавиринту речи*: *огледи из руске и српске когнитивне семантике*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2022, 249 стр. (Срђан Петровић). – Бранка Тафра. *Језикословна разликост*. Загреб: Матица хрватска, 2022, 374 стр. (Ненад Б. Ивановић). – Гордана Штрбац и Гордана Штасни. *Слика природе у српском језику*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2022, 337 стр. (Рајна М. Драгићевић). – Lilia Duskaeva (ed.). *The Ethics of Humour in Online Slavic Media Communication*. London and New York: Routledge, 2022, 180 p. (Бојана С. Милосављевић). – Євгенія Карпіловська, Зінаїда Козирєва (ред.). *Словник мови творчих особистостей України другої половини XX века – початку XXI століття*. Київ: Інститут української мови НАН України, 2022, 787 стр. (Милена Д. Ивановић). – Јелена Бешановић-Чечовић. *Рјечник говора околине Бијелог Поља (Вранешка долина)*. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 2020, 291 стр. и Данијела Радојевић. *Рјечник говора околине Берана*. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 2021, 243 стр. (Бранкица Ђ. Марковић). – Мирчета Вемић. *Речник картографских појмова*. Београд: Међународно удружење „Стил”, 2021, 573 стр. (Владан З. Јовановић). – Зоран Кнежевић (гл. ур.), Радивоје Младеновић, Предраг Пипер (ур.). *Резултати досадашњих и правци будућих истраживања српских народних говора Косова и Метохије*. Београд: САНУ, Институт за српски језик САНУ – Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2021, 405 стр. (Татјана Г. Трајковић). – Стана Ристић, Ивана Лазић Коњик, Ненад Ивановић (ур.). *Лексикографија и лексикологија у светлу актуелних проблема*, зборник научних радова. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2021, 1170 стр. (Вања Миљковић). – Милош Ковачевић (ур.), *Актуелна питања лексикологије и лексикографије српског језика*. Андрићград: Андрићев институт, 2022, 357 стр. (Весна С. Николић). – Библиографија за 2021. годину расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији, Црној Гори и Републици Српској (Ана В. Голубовић). – Регистар кључних речи LXXIX књиге *Јужнословенског филолога*, св. 1. – Регистар имена LXXIX књиге *Јужнословенског филолога*, св. 1.

Посебна издања DCCV, књ. 61
Иван Негришорац, *Поезија Јована Дучића*: *од емпиријског негативитета до узвишености лирске метафизике*
– Београд 2022, стр. 133, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-957-7

Посебна издања DCCVI, књ. 62
Слободан Грубачић, Миодраг М. Вукчевић, *Немачка средњовековна књижевност*
– Београд 2023, стр. 451, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-968-3

Научни скупови ССХIX, књ. 37
Књижевни историчар и критичар Светислав Вуловић 1847–1898
– Београд 2023, стр. 125, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-983-6

Поздравна реч академика Злате Бојовић, Светислав Вуловић у Академији. – Злата Бојовић, Светислав Вуловић 1847–1898. – Славко Петаковић, Књижевноисторијска концепција Светислава Вуловића. – Милан Алексић, Књижевнотеоријски ставови Светислава Вуловића. – Татјана Јовићевић, Српска лирика и њена историја у визији Светислава Вуловића. – Зорица Несторовић, Светислав Вуловић као редактор. – Горан М. Максимовић, Дело Симе Милутиновића Сарајлије у тумачењу Светислава Вуловића. – Часлав В. Николић, Стваралачка критика: Светислав Вуловић и српска књижевна критика на почетку XX века. – Јелица Стевановић, У позоришту и о позоришту – четири позоришне године Светислава Вуловића. – Марина Љ. Спасојевић, Доприноси Светислава Вуловића и његовог дела науци о српском језику. – Наташа Вуловић Емонтс, *Белешке и белешчице* Светислава Вуловића у лексиколошко-лексикографском светлу.

Научни скупови ССХХIII, књ. 38
Српски књижевници и српско позориште од Првог светског рата до краја XX века
– Београд 2023, стр. 194, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-997-3

Злата Бојовић, Уводна реч. – Зорица Несторовић, Позоришна естетика Бранислава Нушића између репертоарске политике и драмске уметности. – Горан М. Максимовић, Позоришна дјелатност Душана З. Миличића. – Марина Миливојевић Мађарев, Српска драма у европском контексту на крају XX века. – Јелица Стевановић, Ранко Младеновић – аутор предлога Уредбе о позориштима Краљевине Југославије. – Светозар Рапајић, Песник Велимир Живојиновић Massuka, редитељ, управник позоришта, позоришни критичар. – Весна Крчмар, Уметничка свестраност Велимира Живојиновића Massuke у одразу позоришне критике. – Марија Благојевић, Позоришна естетика Александра Поповића. – Јасмина Врбавац, Метафизичко и свакодневно у драмама Љубомира Симовића. – Љиљана Пешикан-Љуштановић, Жанровска поигравања Душана Ковачевића. – Милан Мађарев, Ауторско позориште Душана Ковачевића (1987–2001). – Синиша Јелушић, Поетика драме/поетика режије: интертекстуалност *Будванске трилогије* Виде Огњеновић. – Мирослав Радоњић, Креативни дуализам писац–редитељ у позоришном стваралаштву Виде Огњеновић.

Издања Библиотеке, књ. 40
Драгана Крстић Лукић, *Библиографија академика Ивана Клајна*
– Београд 2022, стр. 86, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-970-6

Етимолошки речник српског језика, књ. 4
БЛ–БЉ
– Београд 2023, стр. 212, 24 цм.
ISBN 978-86-82873-93-8 (ИСЈ)

Трибина Библиотеке САНУ
Година XI, број 11
– Београд 2023, стр. 307, 24 цм.
ISSN 2335-0121

Пројекат Јадар – шта је познато? / уредници Владимир Стевановић, Богдан Шолаја, Велимир Радмиловић. – Законик цара Стефана Душана. Књ. 5, Румунски превод Законика цара Стефана Душана и Епитимијног номоканона (1776) / уредници Коста Чавошки, Ђорђе Бубало. – Крај рата, Срби и стварање Југославије: зборник радова са међународног научног скупа одржаног 29–30. новембра 2018. / уредник Михаило Војводић. – Резултати досадашњих и правци будућих истраживања српских народних говора Косова и Метохије / главни уредник Зоран Кнежевић; уредници Радивоје Младеновић, Предраг Пипер. Косовско-метохијски зборник. 8 / уредник Драган Војводић. – Традиционално архитектонско наслеђе у региону Старе планине: архитектура која нестаје / Горица Б. Љубенов; уредник Милан Лојаница. – На капијама Константинопоља: Русија и балканско питање у 19. веку / Славенко Терзић. – Милош Н. Ђурић – класично наслеђе на размеђи традиционалног и модерног: зборник научног скупа одржаног 21. децембра 2017. у САНУ и на Филозофском факултету Универзитета у Београду / уредник Злата Бојовић. – Дан Библиотеке САНУ посвећен Васку Попи (1922–1991–2022). – Extremal problems and inequalities of Markov-Bernstein type of algebraic polynomials / Robert B. Gardner, Narendra K. Govil, Gradimir V. Milovanović. – Капитална улагања у научноистраживачку инфраструктуру у Републици Србији у 21. веку / Зоран В. Поповић; уредник Љубомир Максимовић. – Гласови и слике: облици комуникације на средњовековном Балкану: (IV–XVI век) / уредници Станоје Бојанин, Љубомир Милановић, Милош Цветковић; одговорни уредник Љубомир Максимовић. Константин Порфирогенит и рана историја Јужних Словена / Предраг Коматина; уредник Љубомир Максимовић. – Зборник радова Византолошког института. Књ. 58 / уредници Љубомир Максимовић, Бојана Крсмановић. – Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва, Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности. Том 2 / главни уредник Зоран Кнежевић; уредник Нада Милошевић-Ђорђевић. – Историјска лексикографија српског језика / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Исидора Бјелаковић, Марина Курешевић. Хиландарски зборник. 15 / уредник Мирјана Живојиновић. – Манастир Хиландар и источни Балкан у XVIII веку: културне и економске везе / Огњен Крешић; одговорни уредник Војислав Г. Павловић. Аутономија Косова и Метохије у Србији: (1945–1969) = The Autonomy of Kosovo and Metohija in Serbia: (1945–1969) / Игор Вукадиновић; одговорни уредник Војислав Г. Павловић. Finir la Grande guerre dans les Balkans: 1918–1923 / sous la direction de Vojislav G. Pavlović. – Супстанцијално нова реакција у органској хемији: како и где је откривена интрамолекулска радикалска реакција 1,5-премештања радикалског центра у органским молекулима / Живорад Чековић. Флора орхидеја (Orchidaceae) западне Србије / Владан Ђорђевић; уредник Владимир Стевановић. Фитофагне и предаторске гриње самониклих воћака у шумама Србије / Катарина Младеновић, Бојан Стојнић, Радмила Петановић; уредник Радмила Петановић. – Српски књижевници и српско позориште до Првог светског рата / уредник Злата Бојовић. Глас САНУ; књ. 432. Одељење језика и књижевности; књ. 32 / уредник Злата Бојовић. – Џејмс Џојс у преводу Зорана Пауновића (О стогодишњици *Уликса*). – Паркинсонова болест: 2020/2021 / главни уредник Владимир С. Костић. – Исправка. – Именик аутора, уредника и говорника.

Језик као запис културе у етнолошкој и лингвистичкој анализи на релацији Србија – Македонија , том 2
– Скопље 2023, стр. 327, 24 цм.
ISBN 978-608-203-374-7 (МАНУ)
ISBN 978-86-7025-995-9 (САНУ)

Уводна реч. – Снежана Вучковић, О македонско-српским лексичким паралелизмима у упоредно-историјском и ареално-типолошком контексту. – Соња Миленковска, Македонски дијалектни називи за 'тупаница' во корелација со истозначните називи на словенската јазичка територија (според материјали на Општословенскиот лингвистички атлас). – Марјан Марковиќ, Зузана Тополињска, Етимолошка и семантичка анализа на одредени занимања во македонските дијалекти (според материјалите на ОЛА). – Дијана Петровска, Лексиката поврзана со копаничарскиот уметнички занает. – Драгана Ратковић, Лексика лаудативног значења у именовању човека у пиротском говору (лингвокултуролошки аспект). – Драгана Радовановић, Свадбена лексика из Липљана кроз (етно)дијалекатске записе. – Веселинка Лаброска, Станислав Станковиќ, Називите за бојадисување велигденски јајца (македонско-српски паралели). – Милица Дејановић, Емилија Рецић, Славски обредни хлебови у Сиринићкој жупи. – Ангелина Панчевска, Мотивации за именување на некои домашни животни во македонските дијалекти. – Васил Дрвошанов, Именувањата на *трлото* во македонските говори. – Ана Савић-Грујић, Недељко Богдановић, Сточарски штапови у говорима југоисточне Србије. – Ивана Башић, Функција обреда са припевима *ладо* и *љељо* и сродних обреда из Србије и Македоније. – Ивана Башић, Семантика припева *ладо* и *љељо* у обредним песмама из Србије и Македоније. – Давор Јанкулоски, Женскиот божествен принцип како мотив за именување некои животински видови на словенскиот југ. – Лидија Стојановиќ, Историска и фиктивна основа на изведените "етноними и антропоними" во народната поезија на Србија и Македонија (аспекти на поетички и стилистички константи во ликовите: Арапин, Крали Марко, Болен Дојчин, Браќа Јакшиќи). – Виолета Николовска, Концептот *личен* во македонската народна поезија. – Регистар на клучни зборови и изрази за македонски и српски јазик.

Одељење друштвених наука

Законик цара Стефана Душана, књ. VI
Хоповски препис Душанова законодавства
– Београд 2023, стр. XIII, 195, [46] с факс., 28 цм.
ISBN 978-86-7025-992-8

Уз шесту књигу преписа Душанова законика. – Скраћенице за рукописе Душанова законика. – Скраћенице чешће цитираних извора, литературе, часописа и установа. – Уводне студије. – У потрази за непознатим преписима Душанова законика. – О преписивачу рукописа. Хоповски јеромонах Спиридон Јовановић. – Историја и историографија Хоповског рукописа. – Предложак Хоповског преписа. – Језик Хоповског преписа. – Напомене о нумерацији чланова и издавачким начелима. – Хоповски препис Душанова законодавства (фотографије). – Закон цара Константина Јустинијана. – Душанов законик. – Извод из прегледа садржаја рукописа. – Табеле. – Упоредни преглед нумерације чланова у преписима Закона цара Константина Јустинијана. – Упоредни преглед стандардне нумерације и нумерације преписа Душанова законика. – Речници и регистри. – Напомене о приређивању речника-регистара Закона цара Константина Јустинијана и Душанова законика. – Речник-регистар Закона цара Константина Јустинијана у Хоповском препису. – Речник-регистар Душанова законика у Хоповском препису.

Посебна издања DCCVIII, књ. 112
Цинцари: *културна размена*, *идентитет и наслеђе*
– Београд 2023, стр. 213, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-982-9

Предговор – Младена Прелић. – Никола Трифон, Цинцари, сувишна коцкица у балканском мозаику. – Предраг Мутавџић, Писмо, језик, нација – први покушаји стварања савременог аромунског алфабета. – Чедомир Чупић, Значај и улога Цинцара у формирању грађанског друштва и утемељењу грађанских вредности. – Дејан Тубић, Христофор Жефаровић, његов значај и улога у европеизацији српске уметности и културе у XVIII веку. – Лила Кона, Милена Шећеровић, Цинцари у српској штампи у другој половини XIX и првим деценијама XX века – од емпатије до стигме. – Јулијана Вучо, Цинцарске грађанске породице – породица Вучо. – Теде Кал, Загонетно писмо из Персије – трагом Мегленских Влаха и Аромуна у Ирану. – Иван Казаков, Александра Чиварзина, Из лексике традиционалне народне културе Арумуна Северне Македоније (прелиминарни резултати етнолингвистичког теренског истраживања). – Младена Прелић, Породично памћење и културно наслеђе Армана/Цинцара у Србији: неки досадашњи резултати и правци даљег истраживања. – Прилози. – Никола Каракота, О Арманима. – Сотири Блеца, Армани из Грчке: Једно лично виђење.

Научни скупови CCXII, књ. 50
Допринос Радета Ухлика лингвистици и култури Рома
– Београд 2022, стр. 248, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-949-2

Предговор. – Младен Ухлик, Кратак преглед живота Радета Ухлика – из породичних сећања. – Драгољуб Ацковић, Раде Ухлик – ромолошка истраживања. – Данијела Поповић Николић, Ромске народне приповетке и предања у записима Радета Ухлика. – Марија Александровић, Трагом записа ромских народних песама Радета Ухлика. – Биљана Сикимић, Мале ромске фолклорне форме у лингвистичким студијама Радета Ухлика. – Hedina Tahirović Sijerčić, Leksemi orijentalnog porekla u gurbetskom dijalektu bosansko-hercegovačkih Roma u pričama i legendama Rada Uhlika. – Марија Вучковић, Допринос Радета Ухлика проучавању супстандардне лексике ромског порекла у српско-хрватском језику. – Рајко Ђурић, Каузитивни ромски глаголи. – Мирјана Мирић, Балканизми у студијама Радета Ухлика. – Светлана Ћирковић, Неаргументска употреба датива личних заменица и рефлексивне заменице у ромском језику: Ухликов „датив присности". – Љубица Ђурић, Допринос Радета Ухлика изучавању гурбетског ромског: питања неодређеног члана.

Научни скупови CCXVII, књ. 51
Надзорни капитализам
– Београд 2023, стр. 161, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-979-9

Dan Podjed, Homo covidensis – A serf of surveillance feudalism. – Marijan Krivak, Nadzorni kapitalizam ili… „društva kontrole"? Deleuzeova „revolucionarna moć želje" ili… „skora propast sveta". – Márton Pál Iványi, The same sides of the psychopolitical coin: subjectivation and surveillance – Central European horizons. – Павле Миленковић, Друштвена контрола, надзор и трансгресија у неолибералном капитализму. – Алпар Лошонц, Мултипликовани надзор као синергија. – Новица Милић, Критика дигиталног ума. – Далибор Петровић, Улога технологије у конструкцији надзорног капитализма Шошане Зубоф. – Марјан Ивковић, Ангажман као самонадзирање: структурна доминација у надзорном капитализму. – Срђан Продановић, Шта значи (не) бити ангажован у доба економије пажње? – Ђорђе Кривокапић, Андреа Николић, Регулисање информационих добара као ресурса дигиталне економије.

Научни скупови CCXX, књ. 52
Друштвено-политичка мисао и делатност Милана Грола
– Београд 2023, стр. 282, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-993-5

Реч уредника. – Реч потпредседника Српске академије наука и уметности академика Љубомира Максимовића. – Драган Симеуновић, Особеност политичке мисли Милана Грола. – Мира Радојевић, Милан Грол о државном уређењу југословенске заједнице (1918–1945). – Рајко Кузмановић, Дјеловање Гролове опозиције у Привременој народној скупштини Демократске Федеративне Југославије. – Ивана Дамњановић, Гролово схватање демократије. – Љубиша Р. Митровић, Драгољуб Јовановић о политичком портрету Милана Грола и разликама у схватању демократије и актера друштвених промена. – Дејан Јовановић, Милан Грол о нацији и националном питању. – Александар Прњат, Милан Грол о претпоставкама демократије. – Александар Животић, Милан Грол и Совјетски Савез (1940–1945): наде, сумње и искушења. – Срђан Цветковић, Милан Грол, Демократска странка и затирање опозиције у Србији уочи избора 1945. године. – Зоран Т. Јовановић, Милан Грол у Народном позоришту у Београду (1899–1924). – Радомир Путник, Глумачки портрети Милана Грола. – Марко Недић, Критичко-есејистички и наративни дискурс Милана Грола (Из предратне Србије). – Зоран Аврамовић, Политичке особине Милана Грола и југословенство (Драгољуб Јовановић о Милану Гролу). – Јован Пејчић, Књижевни портретист и критичар – учесник и сведок (*Време и људи* Милана Грола).

Научни скупови CCXXI, књ. 53
Људска права у ванредним ситуацијама
– Београд 2023, стр. 321, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-994-2

Предговор – Маријана Пајванчић. – Ванредне ситуације и њихова рефлексија на људска права. – Тибор Варади, Ванредна правна размишљања и стратегије у ванредним ситуацијама: са посебним освртом на идеолошко-политичке поводе. – Миодраг Чолић, Заштита здравља у ванредним ситуацијама. – Алпар Лошонц, Људска права, ванредно стање, неједнакост и биобезбедност. – Основна лична права у ванредним ситуацијама. – Маја Настић, Дерогација људских права у ванредним ситуацијама у пракси Европског суда за људска права. – Весна Ракић Водинелић, Право на приступ правосуђу у ванредном стању. – Тамаш Корхец, Одустајање од слободне судијске процене? – Једнаке могућности остваривања права вулнерабилних група у ванредним ситуацијама. – Sanja Klempić Bogadi, Životi starijih u Hrvatskoj tijekom pandemije bolesti COVID-19. – Vesna Leskošek, Nina Mešl, Tadeja Kodele, Miroslav Budimir, Tamara Rape Žiberna, Rad centara za socijalni rad u vreme pandemije kovida-19 u Sloveniji. – Невена Петрушић, Родни аспекти ванредне ситуације изазване пандемијом ковида-19 и мерама за њено спречавање. – Damjan Tatić, Equality of opportunities for Realizing Human Rights of Persons with Disabilities in Serbia during Covid-19 Pandemic. – Утицај ванредних ситуација на економију и политички живот. – Милојко Арсић, Економске последице пандемије ковида-19. – Зоран Лутовац, Утицај пандемије ковида-19 на политички живот у Србији. – Ирена Пејић, Ограничење представничке функције парламента у ванредном стању. – Стефан Јањић, Дубравка Валић Недељковић, Право на обавештеност и информисање у ванредној ситуацији. – Дискусије. – Катарина Голубовић, Удружења за заштиту људских права у управљању епидемијом. – Софија Мандић, Рад судова током епидемије заразне болести ковид-19. – Надежда Сатарић, Старији становници и пандемија изазвана ковидом-19: пример Србије. – Зорица Мршевић, Невидљиве жене у време пандемије коронавируса 2020. – Наташа Госпић, ИКТ и људска права у ванредним ситуацијама. – Миро-

слав Ђорђевић, Ванредно стање и председник Републике. – Петар Теофиловић, Независне институције за заштиту људских права у ванредном стању у Србији 2020. – Маријана Пајванчић, Селективна библиографија публикација, истраживања и анализа.

Александер Бауцал, Небојша Лалић, Александар Костић, *Кључни подаци о стању науке у Србији*
– Београд 2023, стр. 126, 21 цм.
ISBN 978-86-7025-984-3

Александар Костић, Бранислав Војновић, *Српски народни покрет 1848/1849.*
– Београд 2022, стр. 77, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-965-2

Одељење историјских наука

Глас CDXXXIV, књ. 19
– Београд 2023, стр. 488, 24 цм.
ISSN 0351-4765

Михаило Војводић, Предговор. – Љубодраг Димић, Професору Драгољубу Живојиновићу с поштовањем и захвалношћу. – Зоран Лакић, Неизбрисив траг у нашој историографији (Сјећање на академика). – Никола Жутић, Академик Живојиновић – истакнути ватиканолог. Академски контакти с професором Драгољубом Живојиновићем од студентских и постдипломских дана до научних дружења. – Радослав Распоповић, О научном дјелу академика Драгољуба Р. Живојиновића о Црној Гори. – Мирјана Живојиновић, Улога мора у животу светогораца. – Dragan Vojvodić, Weapon from the Heavens. The Iconology of Medieval Representations of Rulers' Investitures with Military Insignia. – Павле Драгичевић, Кнезови и ректори средњовјековног Котора. – Миодраг Марковић, Живот и делатност Павела Петровића у Сједињеним Америчким Државама. – Ђорђе Микић, Продаја и претплата на књиге и часописе и културно-национални покрет у Босни и Херцеговини. – Војислав Г. Павловић, „Цивилизацијска мисија" пољске емиграције грофа Адама Чарторијског у Србији. Први, неуспели покушаји уније у Србији четрдесетих година XIX века. – Михаило Војводић, Очекивања српске Народне скупштине од руске политике у Анексионој кризи. – Љубодраг П. Ристић, Карактерологија Срба у ратним белешкама странаца (1914–1918). – Слободан Г. Марковић, Срби и Југословени у Лондону током Великог рата и стварање Југославије. – Никола Б. Поповић, Српска влада и окупљање добровољаца у Јужној Америци 1916–1918. – Боривоје Милошевић, Дочек српске војске у Босни и Херцеговини 1918. године. – Александар Растовић, Ситон Вотсон о српском и југословенском питању на страницама *Тајмса*. – Радмила Радић, Британски кардинал и надбискуп Вестминстера Франсис Борн у посети Краљевини СХС 1919. године. – Александар Животић, Совјетски Савез, југословенска краљевина и албанско питање (1924–1926). – Мира Радојевић, О пензионисању тројице професора Београдског универзитета 1938. године (Прилог историји борбе за аутономију универзитета). – Драган Богетић, Југословенско-бугарске несугласице око македонског питања у време војне интервенције у Чехословачкој 1968. – Неделько В. Радосављевић, Патријарх Калиник II и укидање Пећке патријаршије.

Косовско-метохијски зборник 9
– Београд 2022, стр. 323, 24 цм.
ISSN 0354-284X

Татјана Стародубцев, Призори Преображења Христовог у Призренском јеванђељу. – Зоран Ранковић, О неким фонолошко-фонетским и морфолошким особинама рукописног минеја РС 5 Народне библиотеке Србије. – Марка Томић, Неколико до сада неидентификованих сцена грачаничког менолога. – Tatjana Katić, On the Origin of Konstantin Mihailović, Author of the *Turkish Chronicle*. – Лазар Љубић, Српски патријарси светитељи XVII столећа. – Урош Шешум, „О свештенству призренском варошком и сеоском“ свештеника Милоша Велимировића. – Драган Војводић, Ивана Женарју Рајовић, Живопис Пећке патријаршије из 1875. године. – Милун Стијовић, Прилог односима у Призренској богословији уочи ослобођења Старе Србије. – Радивоје Младеновић, Говор Призренског Подгора у метохијско-северношарпланинском микроконтинууму. – Тања Милосављевић, Лингвокултурне специфичности тематске групе 'тканине' у српском призренском говору. – Татјана Трајковић, Вокалски систем говора косовскокаменичког краја. – Марија Јефтимијевић Михајловић, Повест о клобучком диздару Асану Бегенишићу (Данак у крви као књижевни мотив у роману *Клобук* Петра Сарића). – Јово Медојевић, Саша Милосављевић, Антропогеографски процеси на територији Сиринићке жупе. – Прикази књига. – Резултати досадашњих и правци будућих истраживања српских народних говора Косова и Метохије, главни уредник З. Кнежевић, уредници Р. Младеновић, П. Пипер, Београд – Косовска Митровица, 2021 (Недељко Богдановић). – Пола века Универзитета у Приштини: сложеност трајања, уредник Ј. Базић, Косовска Митровица 2021 (Јелена Павличић Шарић).

Издања Библиотеке, књ. 41
Илија Д. Синдик, *Библиографија академика Мирјане Живојиновић*
– Београд 2023, стр. 61, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-977-5

Одељење уметности

Глас CDXXXIII, књ. 10
– Београд 2022, стр. 101, 24 цм.
ISSN 2956-0713

Милан Лојаница, Стојан Ћелић и модерна стремљења у Одељењу ликовне и музичке уметности САНУ. – Јерко Денегри, Текстови Стојана Ћелића. – Лидија Мереник, Модерни пројект Стојана Ћелића. – Љиљана Слијепчевић, Стојан Ћелић – О графикама (поводом годишњице рођења уметника). – Милета Продановић, У класи – Стојан Ћелић као педагог. – Милан Лојаница, Мило Милуновић – Деловање у уметничкој и академској средини. – Ивана Симеоновић Ћелић, Сећање на Мила Милуновића. – Теодора Славински, Мило Милуновић и Париз. –Ања Марковић, Два лица Милуновићевог Медитерана. – Јасна Јованов, Графички опус Мила Милуновића. – Мирослава Жарков, Дела Мила Милуновића у Колекцији TARKETT. – Јелена Јовановић, Стваралачка и музичка *истина* композитора Ивана Јевтића – Поглед једног етномузиколога. – Сава Халугин, Светомир Арсић Басара – Од тектонике до језгра материје.

Речник појмова ликовних уметности и архитектуре
Том III, Л–О
– Београд 2023, стр. 547, 29 цм.
ISBN 978-86-17-20917-7 (ЗУ)

Посебна издања DCCIX, књига 14
Дијана Милашиновић Марић, Игор Марић, *Архитектонично, архитекта Иван Антић* : *поводом 100 година од рођења*
– Београд 2023, стр. 235, 24 цм.
ISBN 978-86-6184-001-2

Властимир Трајковић, *Музика*, *Оркестрација II за студенте композиције (теоријски део)*
– Београд 2022, стр. XX, 189, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-941-6

Галерија Српске академије наука и уметности 156, друго издање
Оља Јеврић – композиција и структура
– Београд 2023, стр. 253, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-975-1

Галерија Српске академије наука и уметности 157, друго издање
Александра Давидов Темерински, *Грачаница – сјај уметности у доба краља Милутина*
– Београд 2023, стр. 298, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-969-0

Gallery of the Serbian Academy of Sciences and Arts 157
Aleksandra Davidov Temerinski, *Gračanica*: *the brilliance of art in the age of King Milutin*
– Belgrade 2023, pages 298, 24 cm.
ISBN 978-86-7025-973-7

Галерија Српске академије наука и уметности 158
Сава Халуџин: *Позив на одушевљеност*
– Београд 2023, стр. 182, 21 цм.
ISBN 978-86-7025-976-8

Галерија Српске академије наука и уметности 159
Милорад Батa Михаиловић: *стогодишњица рођења бунтовника академика*
– Београд 2023, стр. 253, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-985-0

Галерија Српске академије наука и уметности 160
Весна Круљац, *Миодраг Мића Поповић*: *сликарство перманентне побуне*
– Београд 2023, стр. 285, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-996-6

Галерија Српске академије наука и уметности 160, друго издање
Весна Круљац, *Миодраг Мића Поповић*: *сликарство перманентне побуне*
– Београд 2023, стр. 285, 24 цм.
ISBN 978-86-6184-006-7

Gallery of the Serbian Academy of Sciences and Arts 160
Vesna Kruljac, *Miodrag Mića Popović*: *The painting of permanent rebellion*
– Belgrade 2023, pages 285, 24 cm.
ISBN 978-86-6184-012-8

Изложбена свеска 43
Душан Злоколица, Мирјана Симоски, *Осликавање храма књиге*
– Београд 2023, стр. 131, 24 цм.
ISBN 978-86-7035-510-1 (НБС)

Галерија науке и технике Српске академије наука и уметности 49
У главној улози Миодраг Табачки
Поводом педесетогодишњице рада
– Београд 2023, стр. 92, 21 цм.
ISBN 978-86-7025-978-2

Галерија науке и технике Српске академије наука и уметности 50
Десети међународни салон пејзажне архитектуре
– Београд 2023, стр. 72, 21 цм.
ISBN 978-86-7025-998-0

Галерија науке и технике Српске академије наука и уметности 51
Станко Костић, *Цркве брвнаре – чувари традиције*
Непрекидна молитва под дрвеним сводом
– Београд 2023, стр. 120, 21 цм.
ISBN 978-86-6184-003-6

Огранак Српске академије наука и уметности у Новом Саду

Анали Огранка САНУ у Новом Саду, број 18 за годину 2022.
– Нови Сад 2023, стр. 236, 29 цм.
ISSN 1452-4112

РЕЧ УРЕДНИКА. – Зоран Л. Ковачевић, Визуелизација у науци – сусрет уметности и науке. ПРЕДАВАЊА ПОВОДОМ ИЗБОРА У САНУ. – Велимир Ј. Попсавин, Развој нових антитуморских агенса применом биоизостеризма и молекулске хибридизације. – Бела Белинт, Милена Тодоровић, Матичне ћелије – целуларни концепти и потенцијал за „цитобиолошко-премошћавање" у трансплантацијској и регенеративној медицини. – Миливој Ненин, Над преписком Милоша Црњанског. – Игор Долинка, Биографија. – Владимир В. Срдић, Епитаксијални раст танких филмова на бази $LaMnO_3$. ТРИБИНА. – Ненад Димитријевић, Радикално-демократска критика либералног поимања демократије. – Исидора Бјелаковић, О земној јабуци, новчари и неделимку (српска терминологија 18. и 19. века). – Влада Б. Вељковић, Утицај феномена преноса на перформансе и повећање размене аеробних микробиолошких процеса. – Зорица Хаџић Радовић, Мање познати Васко Попа. – Срђан Орсић, Три новосадска периода у животу и раду Јакова Игњатовића. – Миодраг Лома, Превод Хердерлинове химне „На извору Дунава" по Уфхаузеновом издању. – Јелена Јовановић, Женска певачка група „Моба": традиционалне сеоске песме и њихово звучање у данашњици. ГАЛЕРИЈА. – Вера Стојшић Гашпаровски, 14. колективна изложба *Заједно на путу Захарија Орфелина* каллиграфских радова наставника, ученика и каллиграфа Светозара Пајића Дијака. – Босиљка Зиројевић Лечић, *Портретисање ентеријером* – слике Доротеје Ловре. – Тијана Палковљевић Бугарски, *Вибрантне форме* Босиљке Зиројевић Лечић. – Оливера Ерић, *Борба ПОЛОва*. – Димитрије Јованов, *Зоран Петровић – један век са нама*. – Аница Радошевић Бабић, Текст говора са отварања изложбе *Дихотомије пејзажа и графичких процеса* уметнице Татјане Мартицки. – Љубомир Вучинић, Архитектоника слике Миле Гвардиол. – Данило

Вуксановић, Детектор цртачке вештине. – Лука Кулић, Милош Вујановић, Данило Вуксановић, ЛУМИДА. – Тијана Палковљевић Бугарски, *Fluxus* Предрага Црановића. ПРИКАЗИ. – Зоран Пауновић, Чудесни реализам *Семољ земље*. – Миливој Ненин, О словима у речима или освајање унутрашњих житница. – Љиљана Пешикан-Љуштановић, Комињање приче – завичајне теме у Сабраним делима Мира Вуксановића. – Гордана Ковачек Станић, Потенцијални интерес детета на родитељско старање два родитеља. – Михај (Миља) Н. Радан, Сажет приказ зборника радова *Срби у Румунији – садашње стање и перспективе*. – Софија Милорадовић, Представљање издања Института за српски језик САНУ поводом 75 година од оснивања (1947–2022). НАУЧНИ СКУПОВИ. – Ненад Теофанов, Конгрес младих математичара у Новом Саду. – Ненад Теофанов, Математичка конференција "Time – Frequency Representations for Function Spaces". – Љиљана Гвозденовић, Новине у терапијском приступу хроничном болу малигне и немалигне етиологије. ДИЈАЛОГ. – Владимир Црњански, Сусрет са Желимиром Жилником: посебан угао виђења или сећања на ствари.

Хроника Огранка САНУ у Новом Саду, бр. 12
– Нови Сад 2023, 30 цм.
ISSN 2217-849X

Зоран Л. Ковачевић, *Интегративна патогенеза хроничних болести и старења*
– Нови Сад 2023, стр. 274, 24 цм.
ISBN 978-86-6263-463-4

Траговима Уликса: *одјеци стваралаштва Џејмса Џојса у српској књижевности*
– Нови Сад 2023, стр. 127, 24 цм.
ISBN 978-86-6032-002-7

Уводна реч. – Владислава Гордић Петковић, Топографија менталитета и енциклопедијска нарација у *Оди мањем злу* Воје Чолановића: један могући Џојс у Београду 2002. – Зоран Пауновић, Џојс и Киш: Аутобиографија као судбина. – Новица Милић, Пешчани Одисеј. – Марко Аврамовић, Два сусрета са Џојсом у савременој српској прози. – Владан Бајчета, Има ли краја току свијести и где су границе метанаративности? Дијалог са Џојсом, Бретоном и постмодернистичким наслијеђем у *Писцу из далека* Владана Матијевића. – Предраг Петровић, Може ли се припитомити *Уликс* или како је Растко Петровић читао Џојсов роман? – Мина М. Ђурић, Како савремена српска и светска књижевност читају Џојса данас?

Одговорност и савременост: *одговорност у савременом друштву*
– Нови Сад 2023, стр. 150, 24 цм.
ISBN 978-86-6032-003-4

Академик Јасмина Грковић-Мејџор, Поздравна реч. – Александар Фатић, Хијерархија компетенција као кључни елемент нормалности друштва. – Алпар Лошонц, Одговорност једног метасубјекта. – Павле Миленковић, Курикулум одговорност. *Homo academicus* између знања и моћи. – Владимир Гвозден, Модерност, одговорност и жеља: *Замак* као замка. – Ромило Александар Кнежевић, К. Г. Јунг о одговорности човека за Божији живот. – Жељко Сенковић, Идеја мира. – Ђорђе Кривокапић, Андреа Николић, Одговорност у доба вештачке интелигенције.

Огранак Српске академије наука и уметности у Нишу

Хроника Огранка САНУ у Нишу, бр. 6
– Ниш 2023, стр. 15, 30 цм.
ISSN 2620-0198

Јавни говор у условима пандемије ковида 19
– Београд–Ниш 2022, стр. 246, 24 цм.
ISBN 978-86-7025-967-6

Уводна реч. – Љубинко Р. Раденковић, Језик и кужно доба. – Софија Р. Милорадовић, Речници термина везаних за пандемију ковида 19 – сведочанство злог времена. – Светлана М. Слијепчевић Бјеливук, Марина М. Николић, Речник појмова из периода пандемије ковида – изазови и решења. – Марина С. Јањић, Стилогени аспекти језичког израза Нишлија у условима пандемије ковида 19. – Марина Љ. Спасојевић, Глаголи у српском језику у доба короне. – Мирјана К. Илић, Новостворене лексеме са *ковид* и *корона* – формалнојезичке и семантичке импликације. – Александра Р. Лончар Раичевић, Нина Љ. Судимац, Теорија, пракса и ставови говорника о наглашавању страних речи на примерима из медицинске терминологије. – Татјана Г. Трајковић, Инфинитив у нишким дискурсима о ковиду 19. – Јелена М. Стошић, О владању за време колере – језик и епидемије некад и данас. – Ивана З. Митић, О синтаксичким карактеристикама говора оболелих од вируса корона. – Александра А. Јанић, Асоцијативни приступ фреквентним именицама у српском језику током епидемије вируса SARS-CoV-2 на примеру нишких студената Србистике. – Александар М. Новаковић, Степен познавања значења неологизама из доба пандемије ковида у јавном говору Нишлија. – Бојана С. Милосављевић, О неким аспектима комуникативног понашања говорника српског језика у условима пандемије ковида 19. – Оливера М. Дурбаба, Документаризација неологизама у доба пандемије (на примеру једног дигиталног глосара немачког језика): „und dann kam Corona…“. – Милина И. Ивановић Баришић, „Нова нормалност“ – ковид 19 и хумор у телефонским порукама. – Недељко Богдановић, Кратак осврт на задату тему.

Томислав П. Пејчић, Јован Б. Хаџи Ђокић, *Хормони и простата*
– Београд 2023, стр. 154, 29 цм.
ISBN 978-86-7025-971-3

Центар за научноистраживачки рад Српске академије наука и уметности и Универзитета у Крагујевцу

Драгослав Срејовић и мултидисциплинарност
– Крагујевац 2023, стр. 222, 27 цм.
ISBN 978-86-81037-76-8

Милена Драгићевић Шешић, Иван Меденица, Срејовић и позориште: перформативни обрт у археолошком истраживању и његовој презентацији. – Слободан Лазаревић, Улога и значај открића Лепенског вира на протејски и композитни карактер поетског језика. – Миомир Петровић, Модификације и трансмутације мита о Оресту у авангардним драмским текстовима. – Бојана Племић, Интердисциплинарни приступ у процесу валоризације археолошке баштине. – Горан М. Јанићијевић, Иконолошко-херменеутичарски карактер тумачења уметничког наслеђа у теоријским интерпретацијама Драгослава Срејовића. – Селена Витезовић, Драгана Антоновић, Коштани и камени предмети у праисторији централног Балкана: допринос Драгослава Срејовића за њихово систематско изучавање. – Vesna Vuchkovic, Roberto Risch, Neolithic rock exploitation in the middle Morava valley: A geoarchaeological approach to

the social accessibility of raw materials. – Мирослав Кочић, Брајан Хенкс, Марија Каличанин-Крстић, Петра Басар, Историјат мултидисциплинарних истраживања неолита Шумадије – почеци и будућност. – Radmila Zotovic, Roman votive monuments of Smederevo. – Bojan Djuric, Divna Jovanovic, Walter Prochaska, Kamen za cara. Arheometrijske i arheološke analize kamena iz Romulijane. – Душан Рашковић, Нумизматика као извор за познавање историјске географије централног Поморавља, античког и рановизантијског периода. – Дарко Перишa, Драгослав Срејовић – нетипични свјетски археолог.

17. СЛУЖБА АКАДЕМИЈЕ

Радом запослених у Служби Српске академије наука и уметности са места управника послова руководи др Бојан Бугарчић. Запослени у Служби САНУ распоређени су на радним местима у оквиру јединица, сектора, група и самосталних извршилаца.

Током године Служба САНУ благовремено је и успешно извршавала све стручне, административно-техничке, финансијске, правне, опште и остале послове за потребе Академије.

Детаљнији приказ активности Службе САНУ дат је у оквиру појединачних извештаја о раду запослених у јединицама, секторима, групама и у извештајима самосталних извршилаца.

Архив САНУ

Академик Василије Крестић, који је претходне четири деценије био на челу Архива САНУ, разрешен је ове дужности на лични захтев. Одлуком Председништва САНУ за новог управника је од 1. априла постављена Мира Радојевић, дописни члан САНУ. До промена је дошло и у саставу Стручног савета Архива, који од ове године чине: академици Радоје Чоловић (председник), Видојко Јовић, Милош Ђуран, Душан Теодоровић, Злата Бојовић, Александар Костић, Мирјана Живојиновић и Тодор Стевановић. Стручни савет одржао је три седнице, на којима је расправљано о свим питањима од значаја за рад Архива САНУ. Послове у Архиву САНУ обавља 11 запослених.

Током године Архив је обогатио своје фондове следећим поклонима: заоставштина књижевника Душана Костића од његове ћерке Маје Костић; заоставштина Слободана Селенића од његове супруге Мериме Селенић; заоставштина Душана Каназира од његове ћерке Селме Каназир; делимично сачувана архива Београдског гудачког оркестра „Душан Сковран“ од госпође Гордане Матијевић Недељковић; молба академика Војислава Мишковића извршиоцу његове последње воље од Петра Мишковића; фотографије из збирке Светислава Касапиновића од Александра Палавестре; документа из заоставштина Никше Стипчевића, Милана Дединца и Васка Попе од Библиотеке САНУ; документа из заоставштине Николе Хајдина преузета из његовог кабинета. Фондови су обогаћени и откупом грађе: део заоставштине Виктора Новака откупљен је од Јоване Поповић Бенишек; док је дневник српског војника у Скопљу из 1914. године, део заоставштине Стевана Бошковића и психолога Љубице Милетић Пантић, откупљен од Здравка Крстановића.

Збирка одликовања Архива САНУ увећана је за 219 одличја, што је највећи годишњи пораст ове збирке од када је установљена, тако да сада броји укупно 1.422 предмета. Ради се о одликовањима чији су носиоци Српска академија наука и уметности и више њених чланова: Ђорђе Нешић, Георгије Острогорски, Предраг Милосављевић, Љубица Цуца Сокић, Фанула Папазоглу, Душан Каназир, Никола Хајдин, Слободан Селенић, Радоје Чоловић, Зоран Кнежевић, Милосав Тешић, Владимир Костић и Сава Халугин.

Приручна библиотека Архива САНУ у току године увећана је за 35 нових библиотечких јединица, те сада броји 2.649 наслова.

Настављена је обрада већих фондова, а завршено је и сређивање заоставштина Лазара Мирковића и Јанка Радовановића (Историјска збирка бр. 14.996), Јована Ристића (Историјска збирка бр. 15.025), Миодрага Томића (Историјска збирка бр. 15.152) и Драгољуба К. Јовановића (Историјска збирка бр. 15.213).

Ове године је у циљу обезбеђивања додатног простора за смештај архивске грађе, са којим Архив САНУ, будући да ради у ненаменским просторијама, има проблем дуги низ година, направљен значајан помак. Започет је процес прегледања и излучивања грађе у депоу 2, која је ту смештена још почетком 1970-их година. Најпре је сав материјал разврстан по припадности на грађу која је настала радом Академије, односно њених осам института. Уз подршку и савет колега из Службе за заштиту грађе ван архива Државног архива Србије, направљен је план прегледања и излучивања документационог материјала коме је истекао рок чувања. Њиме је предвиђено да се дрвене полице, на којима је он до сада чуван, замене металним полицима, које ће се убудуће искључиво користити за смештај архивске грађе. Када тај посао буде готов, Архив САНУ ће знатно проширити своје смештајне капацитете. Мада целокупан проблем неће тиме бити коначно решен, умногоме ће олакшати пријем грађе која ће убудуће пристизати. При томе, треба нагласити да је Архив САНУ током утврђивања најпречих потреба и најважнијих циљева добио велику подршку Председништва САНУ и господина Бојана Бугарчића, управника послова САНУ, чиме је омогућено како решавање тренутних проблема тако и конкретизовања дугорочнијих послова.

У потпуности је завршено опремање конзерваторске радионице Архива, која сада поседује све инструменте неопходне за спровођење послова конзервације и рестаурације. Обављена је комплетна рестаурација 133 документа, обима 296 листова.

Грађа Архива излагана је на неколико изложби: „Јежева кућица – измишљање бољег света“ у Музеју Југославије, „Милутин Миланковић – 100 година од реформе Јулијанског календара“ у Музеју науке и технике и „Сима Лозанић, витез српске науке“ у Галерији САНУ. Осим тога, грађа Архива САНУ коришћена је за потребе бројних публикација САНУ и камерних изложби у Библиотеци САНУ.

У Аудиовизуелном архиву и центру за дигитализацију САНУ снимљено је 134 рукописа из Старе збирке, што је – од када је овај посао започет 2019. године – рекордан број на годишњем нивоу. Средином ове године сачињен је *Правилник о дигитализацији грађе Архива САНУ*, *чувању и условима коришћења дигитализованих снимака*, усвојен од стране Стручног савета Архива САНУ, а потом и од Председништва Академије. Посебна пажња у *Правилнику* посвећена је прецизном утврђивању процеса предаје и враћања грађе са дигитализације, као и условима коришћења снимака. Приликом израде *Правилника* превасходно се водило рачуна о грађи као културном добру од изузетног значаја и потреби да се јасно дефинишу односи између двеју јединица САНУ, које учествују у овом важном послу.

У читаоници Архива САНУ забележено је 385 посета од стране 131 истраживача из Србије и седам иностраних истраживача. За њихове потребе направљено је 1.130 ксерокс-копија и 1.658 дигиталних снимака.

Архив САНУ у Сремским Карловцима

Стручним радом Архива САНУ у Сремским Карловцима руководи управник др Жарко Димић. Послове у Архиву САНУ у Сремским Карловцима обавља четворо запослених.

Архив је током године имао повећан обим активности у односу на претходну годину у којој су се још увек осећале последице пандемије вируса ковид 19. Запослени су наставили са редовном обрадом и печатирањем архивске грађе Фонда Конзисторије и Фонда Карловачке гимназије и размештањем грађе из *Varie* сремскокарловачких месних заједница из периода шездесетих и седамдестих година XX века у нове архивске кутије. Након сређивања и формирања јединствене Еснафске збирке (мајсторска и калфенска писма) из Фонда Карловачког магистрата (XVIII–XIX век) започели смо са сређивањем једне од највреднијих збирки Архива САНУ у Сремским Карловцима, а то је Збирка повеља и диплома које су настале у периоду од 15. до почетка 20. века. Прикупљено је и пописано 229 примерака ових докумената. Архив је покренуо овај пројекат, поред својих редовних активности, и због могуће дигитализације и даљег сређивања Збирке која би на тај начин била квалитетније и боље презентована широј научној и културној јавности.

Напорима и залагањима запослених остварени су веома добри резултати у раду и активностима током године, и поред свих ванредних и објективних потешкоћа (мањак запослених и неизвесност у погледу даљег очувања и постојања Архива). Архив је током године био у сталном контакту са председником Стручног савета академиком Василијем Крестићем и управником послова др Бојаном Бугарчићем. У Архиву САНУ у Сремским Карловцима истраживачким радом бавило се 70 истраживача, од којих седморо иностраних, што је знатно више у односу на прошлу годину. Истраживања су била разноврсна и обухватала су разне теме: *Историја цркава*, *манастира и црквеног живота у Хабзбуршкој монархији*; *Историја српских школа у 18. веку на просторима Карловачке митрополије*; *Историја српске цркве и њено уједињење крајем 19. и почетком 20. века*; *Историја Карловачке богословије*; *Историја Карловачке гимназије*; *Историја српског народа у 18. и 19. веку*; *Истраживање из прошлости Сремских Карловаца 19–20. век*; *Привредна историја*; *Туризам*, *школство и занатство*; *Историја српске уметности у 18. и 19. веку*; *разне теме из историје Срба у Румунији*, *Мађарској и Хрватској*; *Историја руске емиграције између два светска рата*; *Историја насеља*, *места*, *села и миграције становништва од Сеобе Срба 1690. до укидања Карловачке митрополије 1921. године*; *Црквени живот и развој теологије на просторима Карловачке митрополије*; *Српски народни покрет 1848/49*; *Прошлости породица знаменитих личности из српске историје XVIII–XIX век*; *Карловачке породице од XVII до XX века*; *Бранко Радичевић и пренос његових посмртних остатака из Беча на Стражилово осамдесетих година XIX века*; *итд*. Истраживачи су у Архиву провели 210 радних дана, што је за трећину више у односу на прошлу годину. За њихове потребе фотокопирано је 1.550 листова, начињено је 15.000 снимака и 400 скенирања. Библиотека Архива увећана је за 69 нових књига, тако да је садашње стање 4.777 књига и периодичних публикација у библиотеци. Архив је наставио активну сарадњу са професорима и ђацима Карловачке гимназије, Богословијом, Општином Сремски Карловци, Архивом Војводине, Матицом српском, Вуковом задужбином,

Музејом Војводине, Музејом града Новог Сада, као и неколицином црквених општина, као што су Рума, Нови Карловци, итд. Архив је присутан на разним изложбама и пројектима као што су: *Српски биографски речник*, *Српска енциклопедија*, *230 година Карловачке богословије*, као и у дневној штампи, јавним сервисима, што доприноси афирмацији и презентацији како Архива САНУ у Сремским Карловцима, тако и САНУ.

Стицајем околности, 2023. године навршило се 74 године од како се Архив налази под управом САНУ. Нажалост, уговор о сарадњи САНУ и СПЦ, који је истекао почетком 2019. године, није још до краја дефинисан, будући да је Синод СПЦ одбио наставак даље сарадње која је до сада била богата, а и поред новонастале ситуације и даље је пуна поверења и што је најважније обострано корисна, на задовољство наше науке и културе.

У току године Архив је званично посетио представник Српске православне цркве, директор Архива СПЦ Радован Пилиповић. Том приликом су му представљени фондови и збирке Архива, када је обавештен и о власништву и подели архивских збирки на црквену и световну грађу. Надамо се, а у интересу је наше науке и културе, да ће се овај проблем адекватно решити у духу заједништва две темељне институције српскога народа, СПЦ и САНУ, и у интересу истих. Свакако треба истаћи да реалне процене говоре да је Архиву потребно још неколико година да се среди и уреди непописана грађа која се налази у пријемном депоу и у фонду *Varia*.

У Архиву је извршена редовна дератизација, дезинсекција и дезинфекција. Обављани су редовни административни послови, снимања, скенирања и други стални и повремени послови.

Библиотека САНУ

Стручним радом Библиотеке САНУ руководи управник, академик Миро Вуксановић. Библиотека Српске академије наука и уметности радила је у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Статутом САНУ, Правилником о раду Библиотеке САНУ и важећим међународним стандардима. Према Закону о библиотечко-информационој делатности Библиотека САНУ је један од пет носилаца библиотечко-информационог система Републике Србије.

Рад Библиотеке САНУ прати Стручни савет Библиотеке који ради у следећем саставу: академици Радоје Чоловић (председник), Милан Судар, Милена Стевановић, Велимир Радмиловић, Горан Петровић, и дописни чланови САНУ Павле Петровић, Драган Војводић и Слободан Шијан. Академик Миро Вуксановић је управник Библиотеке САНУ и по положају члан Стручног савета. Након што је Стручни савет усвојио, Извршни одбор САНУ је прихватио Извештај о раду Библиотеке САНУ у 2022. години и Програм рада Библиотеке САНУ у 2023. години. Председништво и Скупштина САНУ усвојили су оба документа. На предлог управника, Извештај о раду Библиотеке САНУ у 2023. години усвојио је Стручни савет на седници 7. децембра и упутио га Извршном одбору САНУ на разматрање и усвајање.

Према Статуту САНУ, рад Библиотеке надгледа генерални секретар САНУ академик Небојша Лалић.

Послове у Библиотеци САНУ обавља тридесет запослених, распоређених у шест одељења. На стручним библиотекарским пословима ради 26 запослених, међу којима је један библиотекар-саветник, један виши библиограф, 17 библиотекара, један виши књижничар и шест књижничара.

Дан Библиотеке

Одлуком Стручног савета са седнице одржане 6. децембра 2016. године, утврђено је да ће се Дан Библиотеке САНУ обележавати 14. јуна, када су званично примљене прве књиге, које је Библиотеци поклонио Димитрије Тирол, и када је именован први библиотекар, Константин Богдановић. Дан Библиотеке САНУ ове године је обележен 13. јуна, а свечаност је била посвећена стогодишњици рођења академика Милке Ивић. Поздравном речју се обратио председник САНУ академик Зоран Кнежевић, а о академику Милки Ивић говорили су управник Библиотеке САНУ академик Миро Вуксановић и академик Јасмина Грковић-Мејџор. Текстове Милке Ивић је казивала и програм водила драмска уметница Вјера Мујовић.

Делатности

Библиотека се током године руководила Програмом рада за 2023. годину и основама Стратегије развоја и рада Библиотеке у 2012. и наредним годинама, а све у складу са Правилником о раду Библиотеке САНУ. Библиотека је великим делом успела да оствари програм рада за ову годину. Осим својих редовних послова, запослени у Библиотеци су, у сарадњи са другим службама САНУ, обављали и друге послове из делокруга Службе САНУ. У оквиру активности САНУ „Отворена врата" Библиотеку САНУ је посетило око 500 ученика основних и средњих школа Републике Србије и студената Београдског универзитета. На Свечаној академији у САНУ посвећеној обележавању 175 година од рођења Милана Јовановића Батута, Биљана Јоцић је учествовала са излагањем на тему „Заоставштина Милана Јовановића Батута у Библиотеци САНУ".

Узајамни каталоī (COBISS.SR)

Библиотека САНУ је према Закону о библиотечко-информационој делатности један од пет носилаца јединственог библиотечко-информационог система Републике Србије. Да би испунила своју законску обавезу, Библиотека је 2012. године са Центром Виртуелне библиотеке Србије (ВБС центар – задужен за управљање узајамном базом података и системом *COBISS*) при Народној библиотеци Србије потписала Уговор о пуноправном чланству библиотеке у библиотечко-информационом систему *COBISS.SR*, чиме је и формално постала део узајамног каталога Републике Србије (онлајн каталог који обједињује каталоге 261 библиотеке у Србији).

Библиотека је током године у узајамном каталогу креирала 2.728, а из њега је преузела 2.942 библиографска записа, па се сада у бази *COBISSANU* налази укупно 92.819 записа. У нормативној бази личних имена за индивидуалне ауторе *CONOR*, која функционише као саставни и обавезни део система *COBISS*, Библиотека САНУ је креирала 1.914, а допунила 214 записа.

Дигитализација

Библиотека САНУ је наставила сарадњу са Аудиовизуелним архивом и центром за дигитализацију САНУ на дигитализацији старе и ретке књиге и издања САНУ. У складу са Планом дигитализације фонда Библиотеке САНУ, на дигитализацију су предате 332 јединице грађе из групе старе српске штампане књиге издате од 1832. до 1867. године (сигнатурна ознака R1) и из фонда Serbica (сигнатурна ознака R4). Све књиге претходно су обрађене у узајамном каталогу *COBISS* и АВА центру су достављени метаподаци о њима, као и друге табеле. Осим тога, Библиотека САНУ је припремила и предала на дигитализацију 292 наслова из збирке издања САНУ (817 свезака).

Набавка, размена

За Библиотеку САНУ је током године набављено 3.335 свезака монографских и периодичних издања. Из размене је стигло 1.912 јединица грађе, као поклон 592 јединице грађе и укупно 348 примерака издања САНУ и њених института. Библиотека је ове године располагала буџетом у износу од 988.038,43 динара за публикације из откупа Министарства културе и информисања Републике Србије. Са списка од око 2.500 наслова, одабрано је 389 публикација за фонд и још 649 примерака за размену. Почетком децембра расписана је јавна набавка за куповину 34 наслова страних енциклопедија, речника и монографија у 128 томова. Састављено је више спискова дупликата и разврстано је 1.388 сувишака за друге библиотеке и установе.

Дат је налог за слање 2.322 публикација партнерима у земљи и иностранству. Поред редовних пошиљки, припремљено је више посебних пошиљки за Народну библиотеку Србије, *Serbica Books* (Торонто), Ecole Normale Supérieure (Париз). Одабране су публикације са спискова дупликата добијених од установа из САД, Кине, Финске, Аустрије, Француске, Русије, Чешке, Бугарске, Пољске, Северне Македоније и других земаља.

Издања САНУ достављана су иностраним реферативним центрима ради њиховог приказивања у публикацијама тих центара. Редовно је ажурирана база размене, извршено је 46 ревизија размене, а угашено 17. Тренутно се као активна води 681 институција. Успостављена је једна нова размена, са Институтом за ботанику Чешке академије наука. У електронски каталог унете су све приновљене публикације из општег фонда и фонда издања САНУ. У електронском каталогу инвентарисано је 1.814 монографија и 1.459 бројева периодике, креирано је 570, а преузета су 1.193 записа.

Библиотеку су посетиле колеге из Земаљског музеја у Сарајеву и из неколико српских институција.

Стара и ретка књига и посебни фондови

Током године активно је обрађиван фонд старе и ретке књиге и поклоњене или откупљене библиотеке: Виктора Новака (ПБ 11), Симе Симића (ПБ 15), Бранислава Недељковића (ПБ 22) и Гојка Николиша (ПБ 29). Урађена је ревизија фонда библиотеке Милана Дединца (ПБ 37) и преуређена спомен-соба Васка Попе. Креирано је или преузето из узајамне базе укупно 1.892 записа, од чега је 671 креиран и 1.221 преузет. Допуњено је 1.158 записа, а каталогизирано 671, додељено је 1.445 УДК бројева и уписано 1.469 предметних одредница. Инвентарисано је укупно 2.712 јединица грађе. Такође, креирано је 686 нормативних записа, а допуњено 108 у бази *CONOR*.

Корисницима је из фонда старе и ретке књиге за рад у читаоници и за потребе изложби у Библиотеци издата 21 публикација. Настављена је сарадња са надлежном Библиотеком града Београда на упису фонда старе и ретке књиге у Централни електронски регистар културних добара. Ове године је унето 477 наслова из групе старе српске књиге штампане од 1832. до 1867. године (група на сигнатури R1).

Поводом стогодишњице рођења Љубивоја Стефановића, чији се легат чува у Библиотеци САНУ, 2. септембра је објављен текст Биљане Јоцић о том легату у рубрици „Култура, наука, уметност“ у *Политици*, а 22. септембра, у Сали академика у Библиотеци САНУ, уприличена је свечаност у присуству педесетак гостију.

За потребе изложбе „Јежева кућица – измишљање бољег света“ у Музеју Југославије од 1. новембра 2023. до 30. априла 2024. године, Библиотека САНУ је припремила за позајмицу 49 публикација из фонда посебне библиотеке Бранка Ћопића, а позајмљен је такође и део намештаја из спомен-собе Бранка Ћопића.

За изложбу „Милутин Миланковић – 100 година од реформе Јулијанског календара“, која се одржава у Музеју науке и технике у периоду од 15. децембра 2023. до 1. априла 2024, Библиотека САНУ је Музеју привремено позајмила број часописа *Гласник*: *службени листи Српске православне Патријаршије* и осам предмета из спомен-собе Милутина Миланковића.

Обрада текућег фонда

Укупно је обрађено 1.600 приновљених монографских публикација, 1.205 монографских публикација из старог фонда (ретроспектива), 15 наслова серијских публикација и 103 јединице некњижне грађе. У електронској бази креирано је укупно 682, а преузето 530 записа, инвентарисано је 1.238 монографских публикација, каталогизирано 1.086 јединица, додељено 1.702 УДК броја и 1.765 предметних одредница. Редиговано је 85 записа и допуњено 1.472 записа. Креирано је и каталогизирано 88 записа за некњижну грађу, инвентарисано 40, а преузето и допуњено 15. Додељено је 146 УДК бројева и 125 предметних одредница. У нормативној бази *CONOR* креирано је 1.290 и допуњено 118 нормативних записа.

Обрада издања САНУ

Електронски каталог Библиотеке САНУ увећан је за 106 нових записа за монографске публикације и 1.069 записа за аналитичке јединице. Допуњено је 106 записа за монографске публикације. Креирано је и каталогизирано 770 записа за аналитичке јединице, преузето је и допуњено њих 270, додељено им је 1.330 УДК бројева и 1.327 предметних одредница.

Настављен је унос посебне ознаке јединица са косовско-метохијском тематиком ради израде библиографије радова о Косову и Метохији у издањима САНУ.

Библиографије

Библиографија академика Љубомира Максимовића је завршена и предата Издавачком савету на даљу процедуру. Завршен је рад на јубиларној библиографији академика Федора Месингера. Настављен је рад на јубиларним библиографијама академикâ Федора Хербута, Косте Чавошког и Милана Лојанице.

Наставља се са прикупљањем и обрадом документације о члановима ДСС, СУД, СКА и САНУ и са пружањем информација о њима. Издато је 595 фотографија чланова Академије и њених претходница и 3 потписа чланова, све у електронском облику.

Припремљено је и издато око 2.100 страна разне биобиблиографске грађе, укључујући и различите спискове чланова и друге информације које су захтевале претходно истраживање, као и већи број усмених информација.

Рад са корисницима

У току године учлањено је 30 нових корисника и продужено је више од 80 чланских карата. Читаоница је имала 1.100 посета, а каталог 1.190. У каталогу је поручено за коришћење 2.150 наслова (укупно 3.316 свезака монографија, часописа и приручника). Од тога је у читаоници издато на коришћење 1.264 наслова у 1.667 свезака монографија и часописа, а остале публикације су издате за рад у каталогу, дигитализацију у АВА центру и друге потребе. У читаоници је коришћено и око 400 приручника. Члановима САНУ и сарадницима на пројектима за рад ван Библиотеке издато је 307 наслова. У оквиру међубиблиотечке позајмице, Библиотека САНУ је

сарађивала са Библиотеком Матице српске, Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“, Библиотеком Музеја науке и технике у Београду, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ из Ниша и мањим градским библиотекама. Електронским путем су достављани чланци и делови публикација на захтев Библиотеке Универзитета Панонија из Мађарске, Националне и свеучилишне књижнице из Загреба, Института за зоологију Биолошког факултета Универзитета у Београду, Југословенске кинотеке, Међународног славистичког центра на Филолошком факултету у Београду, Задужбине Иве Андрића, Митолошког центра Србије из Крагујевца, Завода за заштиту природе Србије из Ниша, Катедре за албанологију Универзитета у Београду, Земаљског музеја у Сарајеву, Музеја науке и технике у Београду, Српског лекарског друштва и Института за савремену историју. У Библиотеци је за потребе чланова САНУ и других корисника фотокопирано 5.116 страна, скенирано 965 страна и одштампано 505 страна, а обрађено за штампу 1.712 страна разноврсне грађе.

У каталогу и читаоници Библиотеке САНУ доступан је отворен приступ репозиторијуму САНУ ДАИС, као и бази *KoBSON* (Конзорцијум библиотека Србије за обједињену набавку – онлајн база преко 35.000 научних часописа и више од 150.000 књига издавача научних информација, пројекат Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије).

За Галерију ликовне и музичке уметности САНУ припремљене су књиге за изложбу под називом „Сима Лозанић: витез српске науке“. За Галерију науке и технике САНУ припремљене су књиге за изложбу под називом „Вински летопис Србије“. Урађена је ревизија приручника у читаоници и настављен је отпис дупликата и оштећених примерака библиотечке грађе. Настављен је рад на ревизији библиотечке грађе издате на коришћење ван Библиотеке.

Технички су обрађене све новопристеле књиге (3.306 примерака), а у каталозима Библиотеке проверена су 4.304 наслова. Настављен је рад на обради референсне збирке Библиотеке и на ретроспективној обради овог фонда у бази *COBISSANU*. Укупно је обрађено 405 публикација, од тога је преузето и допуњено 175 записа, креирано и каталогизирано по 214, редиговано 16 записа и инвентарисано 408, сигнирано 84 јединица грађе. Додељено је 476 предметних одредница и 407 УДК бројева. У бази *CONOR* креирано је 80 записа и допуњено 12 записа за нормативне одреднице.

Смештај публикација

Настављен је рад на сређивању магацина, ревизији и отпису публикација и премештању фонда. За отпис је припремљено 2.578 јединица грађе.

Књижничари су на место уложили и вратили 8.311 публикација, од којих су 3.617 нове књиге. Корисницима је за рад у читаоници издато 1.112 свески монографских и серијских публикација, а запосленима је за рад издато 3.957 свезака. Корисницима је за рад ван Библиотеке издато 370 књига.

За поклон библиотекама у Србији послато је 6.478 књига.

У јулу су постављене заштитне завесе на прозорима магацина књига у улици Ђуре Јакшића.

Трибина Библиотеке САНУ

Уредник Трибине Библиотеке САНУ је управник Библиотеке САНУ академик Миро Вуксановић. Током године одржано је 18 трибина. Приказано је укупно 20 књига и 12 зборника радова чланова САНУ, издања САНУ, као и института чији је САНУ

оснивач. На Трибини су говорили академици, професори универзитета, доктори наука (укупно 68 говорника). Трибина је током године имала око 1.500 посетилаца.

Поштом је послато око 4.000 штампаних позивница, а мејлом око 8.000 електронских. Настављена је сарадња са двадесетак новинара из различитих медијских кућа. У сарадњи са Сектором за техничке послове, обезбеђено је видео-снимање сваке трибине.

Изложбе у Библиотеци САНУ

У Библиотеци САНУ се приређују камерне изложбе поводом јубиларних годишњица српских академикâ, од Српског ученог друштва до данашње Српске академије наука и уметности, као и изложбе које тематски прате научне скупове, трибине, предавања, конференције и друге догађаје у САНУ. Током године постављено је девет камерних изложби у просторијама Библиотеке: Милка Ивић (1923–2011) – поводом 100 година од рођења; Антоније Исаковић (1923–2002) – поводом 100 година од рођења; Михаило Марковић (1923–2010) – поводом 100 година од рођења; Десанка Максимовић (1898–1993) – поводом 125 година од рођења; Душан Матић (1898–1980) – поводом 125 година од рођења; Миодраг Мића Поповић (1923–1996) – поводом 100 година од рођења; Иван Табаковић (1898–1977) – поводом 125 година од рођења; Никола Хајдин (1923–2019) – поводом 100 година од рођења; Војин Шуловић (1923–2008) – поводом 100 година од рођења; Степан Н. Куљбакин (1873–1941) – поводом 150 година од рођења. Аутор изложби и плаката је Сања Петровић.

Издања Библиотеке

Издања Библиотеке излазе у оквиру Академијиних серијских публикација. Уредник је управник Библиотеке. Током године изашао је једанаести број годишњака *Трибина Библиотеке САНУ*. У овом броју су објављени текстови изговорени на трибинама у 2022. години. Прикупљени су и припремљени за штампу текстови изговорени на трибинама у 2023. години. Изашле су из штампе јубиларне библиографије академикâ Ивана Клајна и Мирјане Живојиновић.

Издања САНУ

Током године за *Годишњак САНУ CXXIX* урађена је допуна, ревизија и коректура података у поглављима *Састав Академије* и *Преминули чланови*. За трећу књигу у едицији САНУ *Живот и стваралаштво жена чланова Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије и Српске академије наука и уметности* урађена је припрема (уређивање према стандардима и/или комплетна израда у договору с ауторима и уредништвом у погледу обухваћене грађе) и ревизија 12 библиографских прилога, са укупно 2.847 библиографских јединица.

За публикације Галерије ликовне и музичке уметности САНУ урађена је библиографија Миће Поповића (589 библиографских јединица), која је објављена, и започет је рад на библиографији Ђорђа Андрејевића Куна (до сада је урађено 160 библиографских јединица).

За потребе едиције *Живот и дело српских научника* прикупљена је грађа и приређене су библиографије: Борислава Божовића, Васа Бутозана, Владимира Јаковљевића, Милована Јовановића, Богомира Мршуље, Срећка Подвинеца и Владисава Стефановића.

Дигитални архив издања САНУ (ДАИС)

У репозиторијум ДАИС уносе се издања САНУ у ПДФ формату и подаци о њима. Каталози Галерије САНУ, монографије у издању САНУ, *Билтен Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* и *Годишњак САНУ* уносе се у целини. Код осталих издања САНУ, тј. зборника радова и периодичних публикација, издвајају се појединачни радови и сваки се уноси засебно. Издања САНУ и радови објављени у њима депонују се са одложеним приступом тј. са забраном приступа и преузимања документа пре истека две године од датума објављивања. Поред уношења радова, монографија и серијских публикација чији је издавач САНУ, корисницима ДАИС-а пружане су информације о издањима и њиховој доступности у најкраћем могућем року, а ауторима радова, на њихов захтев, радови су били достављани електронском поштом. Подаци о депонованим издањима САНУ и радовима уносе се детаљно и по потреби, ради уједначавања, ажурирају. Сваком депонованом издању или раду додељују се кључне речи на српском и енглеском језику.

Током године у репозиторијум ДАИС унето је укупно 10 монографија и 227 радова из 15 зборника. Додељено је преко 1.500 кључних речи на српском и енглеском језику. Библиотекари задужени за овај посао имају привилегије администратора репозиторијума ДАИС.

Финансије

За редовно пословање Библиотеке у 2023. години одлуком Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности додељено је 1.800.000,00 динара. Средства су утрошена за куповину страних књига, трошкове шпедиције (пријем публикација из иностране размене и царина), набавку и одржавање рачунарске опреме, штампање годишњака Трибине Библиотеке, ауторске хонораре, програм Дана Библиотеке и друге текуће потребе.

Библиотеци је у току године прерасподелом средстава САНУ обезбеђено додатних 1.300.000,00 динара за потребе плаћања лиценци за рад у систему COBISS (500.000,00 динара), као и за куповину металних ормана за смештај некњижне грађе (800.000,00 динара).

Библиотека је од 2014. године део система откупа публикација Министарства културе и информисања Републике Србије. Библиотека је на тај начин у 2023. години набавила издања у вредности од 988.038,43 динара. Уградња заштитних завеса на прозорима магацина књига коштала је 231.750,00 динара.

Галерија ликовне и музичке уметности САНУ

Стручним радом Галерије ликовне и музичке уметности САНУ руководи управник академик Душан Оташевић. Стручни савет Галерије САНУ, који дефинише изложбену политику Галерије САНУ, радио је у следећем саставу: академици Владимир С. Костић – председник Стручног савета Галерије САНУ (једногласно изабран 22. јуна), Љубомир Симовић, Зоран Петровић, Душан Оташевић, управник Галерије САНУ, Градимир Миловановић, Коста Чавошки, Радомир Н. Саичић, Миодраг Марковић и дописни члан САНУ Мрђан Бајић.

Послове у Галерији ликовне и музичке уметности САНУ обавља деветоро запослених.

I *Изложбена делатност и објављени каталози*

1. *Грачаница, сјај уметности у доба краља Милутина*
21. децембар 2022. – 26. фебруар 2023.

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић. О изложби су говорили директорка Републичког завод за заштиту споменика културе Дубравка Ђукановић и државни секретар за културу Миодраг Ивановић, а изложбу је отворио дописни члан САНУ Драган Војводић.

Број посетилаца у 2023. 13.589; укупан број посетилаца 18.954.

Аутор изложбе: Александра Давидов Темерински.

Кустос изложбе: Катарина Живановић.

Аутор поставке: Борјана Шуваковић.

Дизајн изложбе: Зоран Бореновић.

Изложба је заједнички пројекат Галерије САНУ и Републичког завода за заштиту споменика културе, реализована у сарадњи са Народним музејом Србије, Музејом Српске православне цркве, Стратешким пројектом САНУ „Историја и културно наслеђе српског народа на Косову и Метохији“ и Фондацијом „Благо“. Виртуелне садржаје за изложбу припремили су Ненад Вукићевић и Фондација „Благо“, видео-продукцију реализовао је Љубомир Тешић, 3Д модел Грачанице креирали су Лука Стијовић и Вид Савић.

Штампан је каталог – монографија број 157 у серији „Галерија Српске академије наука и уметности“ Александре Давидов Темерински са конзерваторским освртом Мирослава Станојловића, *Грачаница, сјај уметности у доба краља Милутина*, Београд 2022, са 231 репродукцијом у боји и 16 црно-белих фотографија и прилога. Из штампе је 2023. године изашло и друго издање публикације на српском језику и њено енглеско издање.

Изложбу су финансијски подржали Министарство културе Републике Србије и Секретаријат за културу града Београда.

2. *Сава Халугин. Позив на одушевљеност*
14. март – 14. мај

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић. О изложби је говорила аутор Нела Тонковић. Изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић. На крају се присутнима обратио и аутор скулптура дописни члан САНУ Сава Халугин.

Број посетилаца: 9.102.

Аутор изложбе: Нела Тонковић.

Организација изложбе: Жаклина Марковић.

Дизајн поставке: Blueprint d. o. o. Дизајн студио Београд.

Штампан је каталог – монографија број 158 у серији „Галерија Српске академије наука и уметности“: Нела Тонковић, Сузана Вуксановић, Кристина Игњатовић Јовановић, *Сава Халугин. Позив на одушевљеност*, Београд 2023, са 81 репродукцијом у боји и 3 црно-беле фотографије. Публикација је штампана двојезично на српском и енглеском језику.

Изложбу су финансијски подржали Министарство културе Републике Србије и Секретаријат за културу града Београда.

3. *Милорад Бата Михаиловић. Стогодишњица рођења буntовника академика*
30. мај – 13. август

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић, затим се присутнима обратио директор Галерије РИМА Александар Милојевић, па је изложбу отворио потпредседник САНУ академик Миодраг Марковић.

Број посетилаца: 18.703.

Аутори изложбе: Јеша Денегри и Марија С. Ђорђевић.

Организација изложбе: Жаклина Марковић.

Дизајн поставке: Исидора М. Николић.

Изложба је реализована у сарадњи са Галеријом РИМА. Посебно су реализацији пројекта помогли чланови уметникове породице – Светлана и Немања Смичиклас и Маријана Протић. Излагана су дела из приватних колекција и из фондова Народног музеја Србије, Музеја савремене уметности у Београду, Музеја „Цептер“ у Београду и Галерије ликовне уметности – Поклон збирке Рајка Мамузића у Новом Саду.

Штампан је каталог – монографија број 159 у серији „Галерија Српске академије наука и уметности“: Јеша Денегри и Марија С. Ђорђевић, *Милорад Бата Михаиловић. Стогодишњица рођења буntовника академика*, Београд 2023, са 138 прилога у боји и 6 црно-белих фотографија. Публикација је штампана двојезично на српском и енглеском језику.

Промоција монографије о уметнику, у издању Галерије РИМА, одржана је у среду, 14. јуна. Том приликом говорили су управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић, директор Галерије РИМА Александар Милојевић и аутори проф. др Лидија Мереник, др Јеша Денегри и МА Марија С. Ђорђевић.

Изложбу је финансијски подржао Секретаријат за културу града Београда.

4. *Миодраг Мића Поповић – сликарство перманентне побуне*
5. септембар – 5. новембар

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић, изложбу је отворио председник САНУ академик Зоран Кнежевић.

Број посетилаца: 49.096.

Аутор изложбе: Весна Круљац.

Кустос изложбе: Катарина Живановић.

Дизајн поставке: Blueprint д. о. о. дизајн студио Београд (Игор Степанчић).

Штампан је каталог – монографија број 160 у серији „Галерија Српске академије наука и уметности“: Весна Круљац, *Миодраг Мића Поповић, сликарство перманентне побуне*, Београд 2023, са 157 илустрација у боји и 28 црно-белих снимака. Из штампе је изашло и друго измењено издање публикације на српском језику, штампано је и енглеско издање публикације.

Током изложбе емитован је документарни филм *Филмских новости* „Највећи сликари Србије: Мића Поповић“, у режији Милана Стевановића из 2017. године.

Изложбу је финансијски подржао Секретаријат за културу града Београда.

5. *Осликавање храма књиге – из ликовне збирке Народне библиотеке Србије*
14. новембар – 10. децембар

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић, о изложби су говорили управник Народне библиотеке Србије Владимир Пиштало и рецензент публикације управница Галерије

Матице српске Тијана Палковљевић Бугарски, а изложбу је отворио председник Стручног савета Галерије САНУ академик Владимир С. Костић.

Број посетилаца: 10.430.

Аутори изложбе: Душан Злоколица, Мирјана Симоски.

Аутори поставке: Катарина Живановић, Душан Злоколица, Мирјана Симоски.

Дизајн изложбе: Милош Нинковић, Душан Злоколица.

Штампан је двојезично (на српском и енглеском језику) каталог у серији „Изложбена свеска“, број 43, групе аутора (Владимир Костић, Владимир Пиштало, Душан Злоколица, Мирјана Симоски), *Осликавање храма књиге*, Београд 2023, са 74 репродукције у боји слика из колекције Народне библиотеке Србије и 4 црно-беле документарне фотографије.

Изложбу је финансијски подржало Министарство културе Републике Србије.

6. *Сима Лозанић*: *витез српске науке*

26. децембар 2023. – планирано је да изложба траје до 25. фебруара 2024.

На отварању изложбе присутне је поздравио и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић. О изложби су говорили аутор изложбе др Снежана Бојовић и академик Богдан Шолаја. Изложбу је отворио председник САНУ академик Зоран Кнежевић.

Број посетилаца закључно са 31. децембром 2023. године: 1.552.

Аутор изложбе: Снежана Бојовић.

Аутор поставке: Љиљана Радосављевић.

Дизајн изложбе: Исидора Ивановић.

Штампан је каталог – монографија број 161 у серији „Галерија Српске академије наука и уметности“: Снежана Бојовић, *Сима Лозанић*: *витез српске науке*, Београд 2023, са 119 прилога у боји и 33 црно-беле фотографије. У штампи је и њено енглеско издање.

Током изложбе емитован је сегмент документарног филма *Без умора и одмора*, аутора Јоване Миловановић и Душана Цветића, а у продукцији Алумни Филолошког факултета, 2023.

Изложбу је финансијски подржао Секретаријат за културу града Београда.

* * *

Изложбе које је Галерија САНУ организовала изван Галерије САНУ у Београду

1. *Олга Јеврић – Композиција и структура*
Галерија „Павиљон у Тврђави“, Ниш
21. фебрар – 31. март
Аутори изложбе: Жаклина Марковић и Дејан Вучетић (Кућа легата).
Израђени су деплијан, плакат и позивница.

2. *Олга Јеврић – Композиција и структура*
Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад
7. април – 7. мај
Аутори изложбе: Жаклина Марковић и Дејан Вучетић (Кућа легата).
Израђени су деплијан, плакат и позивница.

3. *У великом формату. Слике академика, 20. век. Поклони Уметничкој збирци Српске академије наука и уметности*
Народни музеј Кикинда (нови изложбени простор)

21. април – 21. јун
Аутор изложбе: Јелена Межински Миловановић.
Излаже се избор од 14 радова Марка Челебоновића, Петра Лубарде, Пеђе Милосављевића, Миће Поповића, Младена Србиновића, Владимира Величковића, Бате Михаиловића, Радомира Рељића и Петра Омчикуса.
Израђени су каталог, плакат и позивница.

4. *Оља Јеврић – Композиција и структура*
Салон Музеја „Terra“, Кикинда
13–31. мај
Аутори изложбе: Жаклина Марковић и Дејан Вучетић (Кућа легата).
Израђени су деплијан, плакат и позивница.

5. *Оља Јеврић – Композиција и структура*
Уметничка галерија „Надежда Петровић“, Чачак
3–25. јун
Аутори изложбе: Жаклина Марковић и Дејан Вучетић (Кућа легата).
Израђени су деплијан, плакат и позивница.
Изложено је 41 дело из Легата САНУ, малог и средњег формата и 25 дела великог формата из Куће легата.

6. *Радови Александра Дерока у Уметничкој збирци САНУ*
Градска галерија „Мостови Балкана“ (у саставу Спомен-парка „Крагујевачки октобар“), Крагујевац
8–26. јун
Аутор изложбе: Јелена Межински Миловановић.
Израђени су каталог, плакат и позивница.
Изложена су 23 рада из Уметничке збирке САНУ.

7. *Академици – чланови Ладе*
Културна установа Галерија ‘73, Београд
29. јун – 25. јул
Аутори изложбе: Наталија Церовић, Јелена Межински Миловановић.
Израђени су катлог, плакат и позивница.
Изложено је 20 радова 20 сликара и вајара академика из Уметничке збирке САНУ.
Израђени су каталог, плакат и позивница.

8. *У великом формату. Слике академика, 20. век. Поклони Уметничкој збирци Српске академије наука и уметности*
Галерија Академије наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука
19. октобар – 19. новембар
Аутор изложбе: Јелена Межински Миловановић.
Излаже се избор од 14 радова Марка Челебоновића, Петра Лубарде, Пеђе Милосављевића, Миће Поповића, Младена Србиновића, Владимира Величковића, Бате Михаиловића, Радомира Рељића и Петра Омчикуса.
Израђени су каталог, плакат и позивница.

Финансије

Средства остварена продајом публикација у висини од 1.744.490,00 динара Галерија је предала Сектору за рачуноводствене и финансијске послове САНУ.

II *Односи са јавношћу и друге активности*

Изложба *Сава Халупин*. *Позив на одушевљеност* била је део манифестација *Музеји за 10* (од 13. до 19. маја) и *Европске ноћи музеја* (13. маја).

25. априла у Галерији САНУ одржана је промоција књиге Тијане Палковљевић Бугарски, *Понос нације – 175 година Галерије Матице српске*, Нови Сад, 2023, на којој су у име САНУ присутне поздравили академици Душан Оташевић и генерални секретар Небојша Лалић, а о публикацији говорили мр Данило Вуксановић, проф. др Никола Крстовић, проф. др Бранко Бешлин, др Бранка Кулић и ауторка књиге.

Пре отварања изложби у Галерији САНУ одржаване су редовне конференције за медије. Настављена је сарадња са новинарима и репортерима ради представљања изложбене и концертне делатности у виду кратких интервјуа и најава догађаја, као и сарадња са телевизијским и радио екипама на снимању прилога о изложбама и са новинарима штампаних медија на публиковању приказа изложби у периодици. У штампи је најављена концртна сезона. Галерија је учествовала у активностима жирија за доделу Награде САНУ „Иван Табаковић“, везаним за поновно објављивање јавног позива за пријављивање за Награду „Иван Табаковић“, као и за њено промовисање на сајту САНУ и друштвеним мрежама. Заменик управника Галерије САНУ Јелена Межински Миловановић је ангажована као секретар жирија за доделу ове награде за период 2021–2023, као и на техничкој организацији доделе ове награде. Настављена је сарадња са Галеријом *Хаос* на организовању конкурса, додељивању награде и реализацији изложбе добитника награде која се додељује уметницима до 40 година за цртеж Фондације „Владимир Величковић“. Галерија је током године, по потреби пружала стручне услуге, односно омогућавала коришћење своје документације – о изложбама, ликовним уметницима академицима, Уметничкој збирци, као и коришћење своје приручне библиотеке, појединцима и установама културе.

Галерија САНУ је током године испунила упитник/анкету Завода за проучавање културног развитка у Београду (Статистичко истраживање о музејима у Србији). Кустос Катарина Живановић је радила на организацији научног скупа „Полемички аспекти српског модернизма после 1945. са посебним осврtом на деловање припадника ‘Задарске групе’“, који је повезао две изложбе посвећене јубилејима уметника-академика – Милорада Бате Михаиловића и Миодрага Миће Поповића.

Награде и признања

Изложба *Никола Добровић. Под заставама модерних покрета*, која је одржана у периоду од 24. маја до 2. октобра 2022. године, је на свечаном затварању 18. Београдске интернационалне недеље архитектуре (БИНА) добила награду Архитектонски догађај године.

Годишња награда Друштва конзерватора Србије додељена је Александри Давидов Темерински као аутору изложбе и каталога и Борјани Шуваковић као аутору дизајна изложбе *Грачаница*, *сјај уметности у доба краља Милутина*, одржаној у Галерији САНУ у периоду од 21. децембра 2022. до 26. фебруара 2023. године.

Борјана Шуваковић је добила Награду за рад из области архитектуре унутрашњих простора на *Мајској изложби УЛУПУДС-а* из Фонда „Александар Шалетић“ за дизајн изложбе *Грачаница*, *сјај уметности у доба краља Милутина*.

Галерији САНУ додељена је захвалница Дома Војске Србије поводом 70 година постојања.

III *Документација (изложбе и ликовни уметници)*

1. Продужена је устаљена сарадња на припреми и одабиру материјала за представљање изложби Галерије на интернет сајту САНУ. Припремала се дигитална презентација изложби и других догађаја у организацији Галерије САНУ, односно електронски плакати за изложбену и концертну делатност за екране у излогу Галерије САНУ у улици Кнеза Михаила и у холу зграде САНУ.

2. Настављено је прикупљање документације о ликовним уметницима академицима и активностима Галерије из дневне штампе и средстава јавног информисања за хемеротеку, углавном преко система веб-клипинга са интернет адресе www.ninamedia.co.rs (чланци се штампају и улажу у хемеротеку: око 2.050 јединица о академицима и око 570 јединица о изложбама).

3. Настављено је снимање за фототеку Галерије САНУ, достављају се колор фотографије на папиру и у електронској форми на компакт-дисковима (у *tif* и *jpg* формату) (Драгиша Радуловић – 60 фотографија/99 електронских снимака, Веселин Милуновић – 130 фотографија/287 електронских снимака, Јово Марјановић – 75 фотографија/295 електронских снимака поставки и отварања изложби).

4. Настављена су снимања камером свих поставки изложби и других догађаја у организацији Галерије САНУ (Студио *Дизниленд* из Београда). Реализовано је снимање виртуелних тура кроз изложбе (Вук Ненезић).

5. Континуирано се прикупља документација и фото-документација о животу и раду ликовних уметника чланова САНУ и о активностима Галерије. У инвентарну књигу документације о изложбама инвентарисано је 29, а у књигу документације о академицима 35 нових јединица.

6. Библиотека Галерије САНУ је увећана за 44 нове каталошке јединице/публикације.

7. Настављена је сарадња са Аудиовизуелним архивом и центром за дигитализацију САНУ, којем су достављани штампани материјали и документација о изложбама и пратећим програмима изложби (у штампаном и дигиталном облику).

8. Настављена је повремена дигитализација, односно дигитално снимање појединих докумената из фонда Документације Галерије САНУ о академицима и изложбама, углавном за потребе стручњака – корисника, институција и сарадника Галерије САНУ.

9. На изложби *Једна сасвим (не)обична српско-француска веза. Олга Кешељевић и Марк Барбеза* у Галерији Матице српске у Новом Саду, која је одржана од 3. марта до 7. маја, изложено је тринаест докумената из Документације академика Неделька Гвозденовића, која се чува у Документацији Галерије САНУ.

IV *Уметничка збирка*

1. *Документација*

Настављено је инвентарисање Збирке у компјутерском инвентарном списку, инвентарној књизи и електронским картонима.

2. *Откупи*

За Уметничку збирку САНУ откупљено је од Јоване Поповић-Бенишек из Сремских Карловаца дело Сретена Стојановића под називом *Јасна Новак (ћерка академика Виктора Новака)*, око 1942, бронза.

3. *Поклони*

Комисија за откупе и поклоне уметничких дела САНУ на својој седници, одржаној 17. октобра, за Уметничку збирку САНУ једногласно је прихватила 24 дела Саве Халугина, поклон аутора, и то: *Орач*, 1986; *Лежећи кобац*,1989; *Леж*, 1990; *На рољи*, 1990; *Повратак*, 1992; *Ноћари*, 1993; *Колевка и плач*,1993; *Патка*, 2007; *Дело и стваралац*, 2010; *Усредсређење*, 2016; *Једно исто А*, 2018; *Који јесам*, 2018; *Трајање минута*, 2018; *Подржавање садржаја*, 2018; *Сопство*, 2019; *Скривање траве*, 2019; *Утицаји*, 2019; *Водим оком*, 2019; *Поново учење*, 2019; *Процес*, 2019; *Обележен*, 2019; *Употреба чекића*, 2019; *Данашњем времену*, 2019. и *Иницијали (Ка иницијалу)*, 2020. Том приликом је прихваћен и поклон Марка Калезића са супругом, седам дела Олге Јеврић, и то: *Рељеф 1 (део триптиха)*; *Рељеф 2 (део триптиха)*; *Рељеф 3 (део триптиха)*; *Мушки портрет*; *Портрет мушкарца коврџаве косе*; *Портрет дечака* и *Биста Николе Грујића*.

4. *Конзерваторско-реставраторски радови*

Конзервирана су следећа дела из фонда Уметничке збирке САНУ: 1. *Ђорђе Јовановић*, 1926, оловка на папиру, потписано доле десно: ЉЈ.; 926.; инв. бр. 166. Музеј Југославије, уз сагласност Задужбине Бранка Ћопића у САНУ, прегледао је и у складу са потребама конзервирао следећа дела из ове Задужбине: 1. Милош Бајић, *Композиција*, уље, инв. бр. 12; 2. Зуко Џумхур, *Николетина Бурсаћ*, туш, инв. бр. 2; 3. Зихди Чаколи, *Портрет мајке Бранка Ћопића*, *Соје*, 1979, дрворез на папиру, инв. бр. 94; 4. Непознати аутор, *Цветови*, *куће*, *птице и лептири*, вез биљним влакном на грубом платну, инв. бр. 87; 5. Војо Станић, *Фиакин*, *уље на платну*, инв. бр. 3; 6. Лазар Вујаклија, *Пастир*, сериграфија, инв. бр. 81; 7. Пера Мандић, *Сеоска будала*, уље, инв. бр. 44; 8. Милован Станић, *Портрет Бранка Ћопића*, инв. бр. 48.

5. *Легат Олге Јеврић*

Настављени су обрада и евидентирање архивске грађе у електронским записима, скениране јединице хемеротеке унете су у базу података Легата Олге Јеврић, редовно је ажурирана база података. Легат је током године био отворен за организоване посете сваке среде и видело га је, уз стручно вођење, 438 посетилаца.

6. *Појединачно излагање дела у земљи и иностранству*

У оквиру поставке *Милорад Бата Михаиловић. Стогодишњица рођења бунтовника академика* у Галерији САНУ, која је одржана у периоду од 30. маја до 13. августа изложена је једна слика Милорада Бате Михаиловића, *Србија*, 1980/1984, инв. бр. 986.

На изложби *Миња Поповић– сликарство перманентне побуне*, која је одржана у Галерији САНУ у периоду од 5. септембра до 5. новембра изложене су четири слике Миње Поповића и то: 1. *Професор Михало Ђурић*, 1974, инв. бр. 2934; 2. *Планирање подчовека (Мајмун)*, 1979, инв. бр. 427; 3. *Женски акт у фотељи*, 1982, инв. бр. 239; 4. *Мртва природа са будилником (глобусом и лампом)*, 1983, инв. бр. 988.

Изван САНУ, на изложби *Једна сасвим (не)обична српско-француска веза. Олга Кешељевић и Марк Барбеза*, која је одржана у Галерији Матице српске у Новом Саду, од 3. марта до 7. маја, изложена су два дела Недељка Гвозденовића – *Керамике на светлој основи*, 1975–1979, инв. бр. 261 и *Керамике на столу/Беле керамике на црвеноплавој основи*, 1975–1977, инв. бр. 386.

У Галерији *Хаос* у Београду на изложби *Цртежи Миње Поповића*, која је одржана у периоду од 6. јуна до 6. јула, изложен је цртеж Миодрага Миње Поповића, *Човек и пас*, из Задужбине Бранка Ћопића у САНУ, инв. бр. 17.

На изложби *Јежева кућица – измишљање бољег света*, која је одржана у Музеју Југославије у Београду у периоду од 1. новембра 2023. до 30. априла 2024. године изложено је 19 радова из Задужбине Бранка Ћопића у САНУ: 1. Милош Бајић, *Композиција*, уље, инв. бр. 12; 2. Зуко Џумхур, *Николетина Бурсаћ*, туш, инв. бр. 2; 3. Зихди Чаколи, *Портрет мајке Бранка Ћопића*, *Соје*, 1979, дрворез на папиру, инв. бр. 94; 4. Непознати аутор, *Цветови*, *куће*, *птице и лептири*, вез биљним влакном на грубом платну, инв. бр. 87; 5. Војо Станић, *Фиакин*, *уље на платну*, инв. бр. 3; 6. Лазар Вујаклија, *Пастир*, сериграфија, инв. бр. 81; 7. Пера Мандић, *Сеоска будала*, уље, инв. бр. 44; 8. Милован Станић, *Портрет Бранка Ћопића*, инв. бр. 48; 9. Непознати аутор, *Партизан*, бронза, инв. бр. 45; 10. Ана Бешлић, *Бранко Ћопић*, бронза, инв. бр. 55; 11. Непознати аутор, *Дон Кихот и Санчо Панса*, дрво (две фигурине), инв. бр. 74/1-2; 12. Непознати аутор, *Народни мексички мотив са две птице*, акрил на текстилу, ручно прављеној имитацији папира, инв. бр. 84; 13. Едо Муртић, *Њујорк*, темпера, инв. бр. 14; 14. *Табла са потписима пријатеља Бранка Ћопића и портретом писца*, 1981, фломастер, мастило и оловка на папиру, инв. бр. 92; 15. Д. Јовановић, *Б. Ћ. после јеретичке приче*, инв. бр. 69; 16. Сафет Зец, *Бранко са црвеним цветом*, темпера, инв. бр. 8; 17. Ристо Стијовић, *Његош*, бронза, инв. бр. 80; 18. Милорад Јанић, *Карикатура Бранка Ћопића*, оловка, инв. бр. 80; 19. Божидар Јакац, *Портрет Бранка Ћопића*, угљен, инв. бр. 1.

На изложби *Сретен Стојановић*, *125 година од рођења*, одржаној у Галерији Факултета ликовних уметности у Београду у периоду од 16. до 30. новембра изложена су два дела Сретена Стојановића – *Портрет Милутина Миланковића*, 1944, инв. бр. 54 и *Иво Андрић*, 1952, инв. бр. 217.

7. *Попис*

Крајем године започет је и касније довршен редовни годишњи попис Уметничке збирке САНУ (као и до сада, нарочито формиране комисије обављају попис сваке године од 1998. године).

8. *Распоређивање уметничких дела у просторијама Академије*

Приликом измена у сталној поставци у заједничким просторијама и кабинетима у зградама САНУ, у улици Кнеза Михаила 35 и 36, и депоу Уметничке збирке САНУ прераспоређено је 24 дела.

V *Музички програм*

У Галерији САНУ је током године организовано 70 концерта. На њима је наступило 120 извођача: 76 солиста, 20 клавирских сарадника и 2 камерна ансамбла. Одзив публике био је добар. Укупно је било око 4.400 посетилаца.

Највећи број учесника био је из Београда. Поред тога, остварена су гостовања солиста и ансамбала из других градова Србије: Новог Сада, Ниша и Ћуприје. Наступали су и уметници из других држава – Грузије и Француске.

Остварена је сарадња са Културним центром Београда (програм који је требало да се одржи у Скупштини града одржан је у Галерији САНУ – *Фестивал чембала* и неколико концерата), као и са Италијанским центром за културу. У току сезоне обележени су јубилеји Василија Мокрањца и Драгутина Гостушког.

Додела Награде „Станојло Рајичић“ за концертну сезону 2021/2022. одржана је 5. јуна, а добитници су чланови квартета *Београдски трио*.

На аудиције, које су у току године одржаване ради ангажовања младих уметника – дебитаната на концертном подијуму, изашло је 15 кандидата.

VI *Стручни савет Галерије САНУ*

У раду седнице Стручног савета Галерије Српске академије наука и уметности, одржаној 27. фебруара, учешће су узели новоименовани чланови – академици Љубомир Симовић, Владимир С. Костић, Зоран Петровић, Душан Оташевић, управник Галерије САНУ, Градимир Миловановић, Коста Чавошки, Радомир Н. Саичић, Миодраг Марковић и дописни члан САНУ Мрђан Бајић.

Академик Владимир С. Костић једногласно је изабран за председника Стручног савета Галерије САНУ на седници Савета одржаној 22. јуна.

Савет је заседао 22. јуна и 23. новембра.

Галерија науке и технике САНУ

Стручним радом Галерије науке и технике САНУ руководи управник академик Зоран Петровић. О програму Галерије науке и технике САНУ одлучује Савет ГНТ чији су чланови: председавајући академик Слободан Милосављевић (Одељење хемијских и биолошких наука), академик Миодраг Чолић (Одељење медицинских наука), академик Александар Костић (Одељење друштвених наука), академик Александар Лома (Одељење језика и књижевности), академик Бранислав Митровић (Одељење уметности), академик Видојко Јовић (Одељење за математику, физику и гео-науке), дописни члан Вујадин Иванишевић (Одељење историјских наука), дописни члан Миодраг Михаљевић (Одељење техничких наука) и академик Зоран Петровић.

Послове у Галерији науке и технике САНУ обавља троје запослених.

У току године Галерија науке и технике САНУ је реализовала укупно 12 изложби, два предавања „Сусрети са стваоцима – Мастерклас“, предавања у оквиру изложби, две промоције књига, стручна вођења током изложби и учествовала је на манифестацији *Музеји за 10* и *Европској ноћи музеја.* Када је у питању издавачка делатност, објављене су четири публикације – каталози изложби у серији „Галерија науке и технике“ (бр. 49, 50, 51 и 52).

Од пратећих активности, организована су стручна предавања у оквиру изложби: *X Међународни салон пејзажне архитектуре*, *Глас природе – 75 година Завода за заштиту природе Србије*, *Кентаурски цртежи* и *Цркве брвнаре – чувари традиције* – Непрекидна молитва под дрвеним сводом. У Галерији је одржана и промоција књиге *Заштићена подручја Србије* у оквиру изложбе *Глас природе – 75 година Завода за заштиту природе Србије*, као и промоција књиге Растка Ћирића *Оживиште цртеже*. Такође, Галерија је учествовала и на манифестацији *Музеји за 10* и *Европској ноћи музеја* са изложбом *У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада*.

Галерија је током године издала четири публикације, каталоге изложби: *У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада* (Галерија науке и технике бр. 49), *X Међународни салон пејзажне архитектуре* (Галерија науке и технике бр. 50), *Цркве брвнаре – чувари традиције* – Непрекидна молитва под дрвеним сводом (Галерија науке и технике бр. 51) и *Вински летопис Србије* (Галерија науке и технике бр. 52).

Програм Галерије науке и технике САНУ остварен је уз ангажман запослених, кустоса и приређивача појединих изложби. Број посетилаца је ове године знатно већи у односу на претходну годину.

Изложбена делатност и објављени каталози

Тајне из заборављене архиве
26. децембар 2022. године – 31. јануар
Аутор изложбе: проф. др Нела Пушкаш.
Репризa изложбе
Укупан број посетилаца: 776.

Наука и информатика за свако дете
17. фебруар – 4. март
Аутори изложбе: Стеван Јокић и Љиљана Јокић.
Пројекат „Рука у тесту“ у сарадњи са Француским институтом у Београду
Укупан број посетилаца: 607.

Недеља свести о мозгу 2023
13–18. март
Организација: Студентска секција Друштва за неуронауке Србије.
Укупан број посетилаца: 231.

У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада
4. април – 13. мај
Организација: Галерија науке и технике САНУ.
Укупан број посетилаца: 1095.
Изложбу је пратио каталог *У главној улози Миодраг Табачки – поводом педесетогодишњице рада* објављен у серији „Галерија науке и технике“ бр. 49.

X Међународни салон пејзажне архитектуре
7–30. јун
Организација: Удружење пејзажних архитеката Србије – УПАС.
Укупан број посетилаца: 606.
Изложбу је пратио каталог *X Међународни салон пејзажне архитектуре* објављен у серији „Галерија науке и технике“ бр. 50.

Авантура на Балкану 1915 – слике, *успомене*, *сећања*
6. јул – 5. август
Организација: Архив Војводине и Галерија науке и технике САНУ.
Укупан број посетилаца: 495.

Глас природе – 75 година Завода за заштиту природе Србије
21. август – 2. септембар
Организација: Завод за заштиту природе Србије и Галерија науке и технике САНУ.
Укупан број посетилаца: 432.

Кентаурски цртежи
11–30. септембар
Аутор: Урош Крчадинац.
Организација: Галерија науке и технике САНУ.
Укупан број посетилаца: 416.

Цркве брвнаре – чувари традиције – Непрекидна молитва под дрвеним сводом
4–28. октобар

Аутор изложбе: Станко Костић, фотограф.

Укупан број посетилаца: 862.

Изложбу је пратио каталог *Цркве брвнаре – чувари традиције* – Непрекидна молитва под дрвеним сводом објављен у серији „Галерија науке и технике“ бр. 51.

Вински летопис Србије

3–29. новембар

Аутори изложбе: Жељко Томановић, дописни члан САНУ; Александар Фотић (Филозофски факултет у Београду); Славица Тодић (Пољопривредни факултет у Београду); Мирослав Николић (Институт за мултидисциплинарна истраживања у Београду); Милица Рат (Природно-математички факултет у Новом Саду) и Томислав Ивановић, новинар.

Укупан број посетилаца: 822.

Изложбу је пратио каталог *Вински летопис Србије* објављен у серији „Галерија науке и технике“ бр. 52.

О архитектури 2023/Изазови у дизајну

5–19. децембар

Организација: Асоцијација за развој одрживе урбане заједнице – СТРАНД и Галерија науке и технике САНУ.

Укупан број посетилаца: 220.

Архитекта као цртач и сликар

26. децембар 2023. – 14. фебруар 2024. године

Аутор: Слободан Малдини.

Организација: Асоцијација српских архитеката и Галерија науке и технике САНУ.

Предавања, пројекције, радионице и трибине

Април

Шеснаесто предавање из циклуса „Сусрети са стваралоцима – Мастерклас“ (дописни члан САНУ Миодраг Табачки)

Свечана сала САНУ

Укупан број посетилаца: 65.

Јун

Пропратни програм изложбе *X Међународни салон пејзажне архитектуре* – предавања: „Једночлани тим – дизајнирање и извођење вртова у УК“ (Tibor Kiss, Landscape Architect, Tibor Kiss Studio, Cambridge UK); „Шумски велнес“ (Ивана Лозјанин, маст. инж. шум., Марија Остојић, дипл. инж. пејз. арх.); „Пољезаштитни појасеви као пракса агрошумарства у функцији еколошких коридора“ (Сара Лукић, Александар Баумгертел, Јелена Белоица, Предраг Миљковић, Снежана Белановић Симић); „Еколошка држава Црна Гора – Архитектура пејзажа“ (Срђан Тадић, архитекта, онлајн укључење); „Еколошки индекс – од идеје до реализације“ (мр Аница Теофиловић, пејз. арх., планер-урбаниста); „Климатска архитектура у Шведској“ (Rebecca Deutsch, Landscape Architect, Шведска) и „Пејзажно пројектовање у Шведској“ (Håkan Johnson, Landscape Architect LAR/MSA, founding partner Topia Landskapsarkitekter, Шведска, онлајн укључење).

Август

Пропратни програм изложбе *Глас природе – 75 година Завода за заштиту природе Србије* – додела награда за најбољу фотографију „Вики воли земљу“ и промоција књиге *Заштићена подручја Србије* (поздравна реч: Марина Шибалић, в. д. директора Завода за заштиту природе Србије; представљање књиге: др Драгана Остојић, уредник).

Септембар

Пропратни програм изложбе *Кентаурски цртежи* – трибина: „Кентаурски цртежи“ (учесници: Урош Крчадинац, аутор изложбе и Аница Туцаков, историчарка уметности).

Октобар

Пропратни програм изложбе *Цркве брвнаре – чувари традиције* – Непрекидна молитва под дрвеним сводом – предавања: „Куће брвнаре и цркве брвнаре у народном градитељству“ (др Тихомир Обрадовић, архитекта) и „Фотографски пројекти Станка Костића као позив за туристички обилазак“ (Александар Станојловић, архитекта).

Децембар

Седамнаесто предавање из циклуса „Сусрети са стваралоцима – Мастерклас“ (академик Бранислав Митровић) под насловом *Развој архитектонског језика*: *од примарних до апстрактних облика*

Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца: 63.

Промоција књиге *Оживите цртеже – Интерактивни водич кроз стробоскопску анимацију* аутора Растка Ћирића (учесници: Растко Ћирић, аутор; Зоран Хамовић, директор и главни уредник Издавачке куће „Clio“; Горан Чпајак, декан Факултета примењених уметности; Александра Арванитидис, мултимедијална уметница и педагог).

Аудиовизуелни архив и центар за дигитализацију САНУ

Стручним радом Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ руководио је управник Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ академик Александар Костић. Стручни савет Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ чине: академик Миодраг Матељевић (Одељење за математику, физику и гео-науке), академик Радомир Саичић (Одељење хемијских и биолошких наука), академик Велимир Радмиловић (Одељење техничких наука), академик Бела Балинт (Одељење медицинских наука), академик Горан Петровић (Одељење језика и књижевности), академик Миодраг Марковић (Одељење историјских наука), дописни члан Павле Петровић (Одељење друштвених наука) и дописни члан Слободан Шијан (Одељење уметности).

Током године Аудиовизуелни архив и центар за дигитализацију САНУ (АВА САНУ) радио је на реализацији четрнаест пројеката, од којих се неки реализују последњих година, а реализација неких је почела током ове године.

А. *Текући пројекти*

1) *Стара збирка Архива САНУ*

Током године настављена је дигитализација Старе збирке Архива САНУ. Дигитализација се обавља врхунском опремом (камера Phase One iXG, 100MP) у највишој резолуцији. Имајући у виду да је грађа изузетно осетљива и да је понекад за њено снимање потребно неколико оператера који су ангажовани више дана на снимању једног наслова, дигитализација ове грађе је веома спора. Током године дигитализовано је 135 наслова (38.880 снимака), чиме укупан број до сада снимљених наслова износи 270, што је више од половине наслова које садржи Збирка. Снимљена грађа је похрањена у две верзије (TIF – око 700 MB по снимку и JPG за веб – око 2 MB по снимку).

2) *Збирка старих и ретких књига Библиотеке САНУ*

У току године настављена је дигитализација Збирке старих и ретких књига из Библиотеке САНУ која се обавља врхунском опремом (камера Phase One iXG, 100MP). Током године дигитализовано је око 1000 наслова за које су сачињени метаподаци и кратак опис садржаја. До сада је дигитализовано око 1.700 наслова од којих се 700 налази на веб-апликацији АВА САНУ и претраживи су по транслитерованом наслову, аутору и деценији. Снимљена грађа је похрањена у две верзије (TIF – око 700 MB по снимку и JPG за веб – око 2 MB о снимку).

3) *Издања САНУ*

Током године настављена је дигитализација издања САНУ, при чему су дигитализована издања од 1939. до 1972. године. Имајући у виду да је у 2022. години дигитализован период од 1973. до 2020. године, дигитализована су сва издања САНУ у последњих 80 година (укупно 2.608 наслова – 758.647 снимака). Издања дигитализована у 2022. налазе се на веб-апликацији АВА САНУ и претражива су по аутору, уреднику, наслову и години издања. У току је OCR-овање свих до сада снимљених наслова, што ће омогућити претраживање сваке библиотечке јединице.

4) *Заоставштина Јосифа Панчића*

У току године започета је и завршена дигитализација 16.000 табли Панчићевог хербаријума који се налази у Ботаничкој башти „Јевремовац“. Дигитализовано је и 300 табли Панчићевог хербаријума који се налази у Природњачком музеју у Београду, чиме је у потпуности дигитализован Панчићев хербаријум. Снимање хербаријума захтевало је израду посебне коморе коју је конструисао Бранислав Војновић, стручни саветник АВА САНУ. Снимљена грађа је похрањена у две верзије (TIF – око 700 MB по снимку и JPG за веб – око 2 MB о снимку). За обе збирке постоје метаподаци и у току је постављање ове грађе на веб-апликацију АВА САНУ.

5) *Ономастички корпус Одбора за ономастику САНУ*

Одбор за ономастику Одељења језика и књижевности САНУ сачинио је током последњих неколико деценија корпус ономастичких појмова (топоними и антропоними) српских земаља. У питању је копрус од око 700.000 одредница, при чему је свака одредница исписана на посебном листићу који садржи све релевантне податке о датом топониму или антропониму.

Током године настављена је дигитализација листића са топонимима и антропонимима централне Србије (око 200.000 снимака).

6) *Заоставштина Александра Ђ. Костића*

Током године интензивно се радило на изради метаподатака за снимке на стакленим плочама које је двадесетих и тридесетих година прошлог века начинио проф. Александар Ђ. Костић. До сада је снимљено око 6.000 стаклених плоча и део документације Хистолошког института Медицинског факултета док је њиме руководио проф. Александар Ђ. Костић. Део дигитализованих фотографских плоча за које су сачињени метаподаци налази се на веб-апликацији АВА САНУ.

7) *Партитуре српских композитора*

Одбор за очување српске музичке баштине Одељења уметности САНУ сакупио је велики број партитура српских композитора, као и докумената и аудио записа њихових композиција. Током године обављене су припреме за дигитализацију грађе композитора Милана Ристића.

8) *Заоставштина Симе Лозанића*

САНУ је 2023. годину прогласила годином Симе Лозанића. У сарадњи са Хемијским факултетом Универзитета у Београду започета је дигитализација грађе која се налази на овом факултету, а која укључује преписку, хемијске анализе, научне сепарате и прва издања уџбеника. Дигитализовано је неколико стотина докумената и сви сепарати и уџбеници. На иницијативу АВА САНУ снимљени су и сви инструменти који се налазе у Збирци великана српске хемије на Хемијском факултету (око 400 инструмената). У току је израда метаподатака за сваки снимљени објекат (документ, сепарат, књига, инструмент). У наставку овог пројекта предвиђа се снимање грађе везане за Симу Лозанића која се налази у Архиву САНУ и Државном архиву Србије.

У међувремену је посредством потомака Симе Лозанића из Лондона стигао његов породични албум који је тренутно у поступку дигитализације.

9) *Заоставштина Љубомира Ковачевића*

Љубомир Ковачевић је био политичар и утемељивач српске историографије. Његов потомак је понудио АВА САНУ тридесетак белешница и већи број фотографија Љубомира Ковачевића. Ова грађа је дигитализована врхунском опремом у највишој резолуцији. У току је израда метаподатака и припрема снимака за постављање на веб-апликацију.

10) *Породични албум Милана Ракића*

Посредством потомка Љубомира Ковачевића дигитализован је породични албум Милана Ракића који је био зет Љубомира Ковачевића. У албуму се налази око 280 породичних фотографија Милана Ракића од најранијег детињства до његових службовања у својству посланика и амбасадора у Приштини, Софији и Риму. Албум је снимљен као објекат где један снимак захвата две стране, а затим је свака фотографија из албума снимљена врхунском опремом у највишој резолуцији. У току је израда метаподатака која подразумева идентификовање времена и места на коме је начињен снимак, као и особа које се налазе на снимку.

11) *Српски дигитални дипломатар*

Рад на Српском дигиталом дипломатару настављен је снимањем грађе која се налази у Историјском институту Београд. Реч је о већем броју црно-белих фотографија српских повеља које је крајем четрдесетих година прошлог века снимио Владимир Мошин.

12) *Фотографска грађа Археолошког института*

У сарадњи са Археолошким институтом у Београду АВА САНУ је започела дигитализацију фотографске грађе која се налази у архиву овог института, а која се највећим делом односи на археолошка ископавања античких и средњевековних налазишта снимљених пре Другогог светског рата и другој половини прошлог века. Снимљено је неколико хиљада фотографија за које се тренутно праве метаподаци.

13) *Фотографије Бранибора Дебељковића*

Син Бранибора Дебељковића, једног од најзначајних југословенских фотографа друге половине 20. века, понудио је АВА САНУ 16.000 негатива лајка формата овог фотографа са молбом да се дигитализују, а да се дигитализовани снимци поставе на веб-апликацију АВА САНУ. Највећи део снимака односи се на Београд педесетих и шездесетих година прошлог века. У току је диигитализација ових негатива.

14) „*Златна књига*“ *Слободана Шијана*

У договору са Слободаном Шијаном, дописним чланом САНУ и једним од најзначајнијих српских редитеља, договорена је дигитализација његовог опуса који не захвата редитељски ангажман. Као први корак у реализацији овог пројекта дигитализована је „Златна књига“ Слободана Шијана у којој се налазе скице и белешке различитих пројеката и краћи записи о будућим пројектима. Дигитализација је обављена врхунском опремом у највишој резолуцији.

Б. *ИТ инфраструктура и веб-апликација АВА САНУ*

Веб-апликација АВА САНУ

Предвиђено је да целокупан материјал дигитализован у АВА САНУ буде постављен на сајт АВА САНУ уз услове које поставља институција/појединац који је дао грађу. С обзиром на то да је АВА САНУ ангажована на већем броју различитих пројеката дигитализације, од који сваки има своје специфичности, сајт АВА САНУ је замишљен модуларно – као скуп мањих сајтова за сваки пројекат, који би били подведени под заједнички сајт.

Приступајући овом послу дошло се до закључка да мора да се направи апликација која ће моћи да обухвати све досадашње и будуће пројекте. При том, предвиђено је да апликација у свом завршном облику омогући да снимљени материјал, метаподатке, слике и текст могу да уносе сарадници АВА САНУ, без учешћа програмера.

Рад на овој апликацији траје је од средине 2022. године, да би крајем 2022. године године била направљена бета верзија која је обухватила шест пројеката чији је садржај могуће претраживати по различитим критеријума. Промоција ове верзије апликације одржана је 6. децембра 2022. године у Свечаној сали САНУ. Током године апликација је усавршавана, отклоњени су „багови“ који су идентификовани и веб-апликација за десктоп се може сматрати завршеном. Остаје да се уради тзв. „responsive design“, тј. да се апликација прилагоди за приказ на телефону и таблету, и енглеска верзија апликације како би дигитализована грађа била доступна ван Србије.

В. *Издавачка делатност*

АВА САНУ има своју издавачку делатност која укључује публикације у којима су описани процеси дигитализације појединих пројеката. У току. године из штампе је изашла публикација посвећена дигитализацији докумената везаних за

Српски народни покрет 1848/49, чији су аутори академик Александар Костић и Бранислав Војновић, стручни саветник АВА САНУ. У припреми су две публикације: „Дигитализација заоставштине Јосифа Панчића“ и „Инструменти Бранислава Војновића у Аудиовизуелном архиву и центру за дигитализацију САНУ“.

* * *

Сектор за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол

У Сектору за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол су систематизована следећа радна места: руководилац Сектора, два стручна сарадника за организацију скупова и предавања, два стручна сарадника за међународну сарадњу и референт за административно-техничке послове.

На основу одлука ИО САНУ, Сектор израђује програме и финансијске планове за учешће представника САНУ на међународним скуповима, студијске боравке у иностранству, организацију научних скупова и посете предавача, као и аналитички преглед планираних и утрошених средстава по плановима током године.

Сектор пружа стручну и техничку помоћ у организацији научних скупова и предавања, свечаних и осталих јавних скупова Академије. Ове године Сектор је био ангажован на организацији 51 научног скупа, 14 свечаних академија, свечаног скупа *Дан Српске академије наука и уметности*, четири комеморативна скупа, једног циклусног предавања у оквиру којег је одржано осам предавања, осам предавања, као и доделе награда ученицима средњих школа који су на међународним такмичењима освојили једно од прва три места.

Припремају се материјали за седнице ИО САНУ који се односе на делокруг рада Сектора и реализују одлуке са седница ИО и Председништва.

У Сектору се обављају и следећи послови: резервација и куповина путних карата, резервација смештаја, израда путних налога за службена путовања чланова САНУ у земљи и иностранству, израда решења за девизну исплату за путовања у иностранству, резервација смештаја за истраживаче по размени, чланове делегација, предаваче, учеснике научних скупова из земље и иностранства, организација боравка иностраних делегација, послови протокола у случају смрти неког од чланова.

Сектор сачињава прилоге и подсетнике за разговоре са иностраним гостима, води белешке на састанцима и разговорима, припрема сценарија за скупове и свечаности, прилоге за сајт Академије из свог делокруга рада, као и остале административно-техничке послове.

Сектор за издавачку делатност

У Сектору за издавачку делатност током године посао је обављало осморо запослених: руководилац Сектора, стручни сарадник за лектуру и припрему издања САНУ, технички уредник, лектор за српски језик, лектор за енглески језик, референт за дистрибуцију издања и двојица референата за складиштење књига. Сви послови из делокруга рада Сектора обављени су квалитетно и ажурно. У своме раду Сектор је примењивао одредбе Правилника о издавачкој делатности и других општих аката САНУ. Припремљено је, одржано и разрађено девет седница Издавачког одбора. Реализоване су све одлуке произашле из рада Издавачког и Извршног одбора у вези са издавачком делатношћу. Поштоване су одредбе Закона о јавним набавкама и сукцесивно су спровођени тендерски поступци за услуге штампања.

Српска академија наука и уметности је са огранцима у Новом Саду и Нишу, као и Центром за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, објавила у току године (од 26. јануара 2023. до 22. јануара 2024) укупно 68 издања, укључујући три тома публикације посвећене председницима Академије и њених огранака. По типу публикација објављено је 15 монографија, 19 зборника радова, 16 каталога, 12 појединачних бројева часописа, две библиографије, два речника и два водича.

Око три стотине аутора публиковало је 292 научна рада у Академијиним издањима. За некомерцијалне потребе припремљени су и објављени *Каталог издања САНУ*: *2021–2022–2023*. и *Водич кроз САНУ* на српском и енглеском језику. Укупни трошкови издавања публикација износили су 16.814.869,84 динара. Издања Галерије САНУ финансирана су из посебних извора. Рукописи су, према приоритетима које је установио Издавачки одбор, редовно давани у штампу.

Жири 66. Међународног београдског сајма књига доделио је Награду за издавачки подухват године Српској академији наука и уметности за тротомно издање *Председници Друштва српске словесности*, *Српског учености друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академије наука и Српске академије наука и уметности*. Како је наведено у саопштењу жирија, „ова едиција богатством свог садржаја не представља само живот и рад најзначајније институције у Србији већ и свеукупан живот српске науке и културе током протеклих 180 година“.

Српска академија наука и уметности је на Сајму књига традиционално представила своја издања излагањем годишње продукције на штанду Центра за промоцију науке и промоцијом издања у оквиру пратећег програма Сајма у сали „Иво Андрић“. На промоцији су говорили академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, академик Небојша Лалић, генерални секретар и главни уредник издања Председништва САНУ, и академик Миро Вуксановић, управник Библиотеке САНУ.

Технички је обрађено и припремљено за штампу 26 књига и урађен је дизајн њихових корица. Технички уредник је урадио прелом и графичко-визуелно решење награђеног трокњижја *Председници ДСС*, *СУД*, *СКА и САН(У)*, трогодишњег *Каталога издања САНУ* и треће књиге едиције *Живот и стваралаштво жена чланова СУД*, *СКА и САНУ*. Наведена издања су у Сектору за издавачку делатност припремљена у целости (поред прелома урађене су лектура, коректура и завршна ревизија). Уз послове правописне редакције и превођења, лектори су, у циљу очувања језичке норме, пружали информације и препоруке колегама из других служби.

Купцима је у Сектору за издавачку делатност издат 49 готовински рачун за куповину укупно 119 књига. Остварен је приход у готовини у износу од 146.701,51 динара. Највише су продаване следеће публикације: каталози *Сава Халуџин* и *Осликавање храма књиге*, публикација *Флора Србије 3* и *Речник САНУ*, том 21.

Израђен је преглед издања за *Каталог издања научноистраживачких организација Републике Србије 2021/22*. за Сајам књига и за *Годишњак САНУ*. Редовно су достављани обавезни примерци Народној библиотеци Србије, Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“, Библиотеци града Београда и Универзитетској библиотеци у Бањалуци.

За библиотечку размену спаковано је и послато свега 1576 књига, од чега су издања САНУ – 1079 примерака, издања института САНУ – 421 примерак и издања других издавача – 76 примерака. За потребе даривања школских, високошколских, манастирских библиотека и других институција спаковано је и подељено око осам стотина публикација. Све објављене књиге смештене су на начин прописан за њихово чување и дистрибуирање.

Сектор за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата

Сектор за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата имао је током године седам запослених и то: руководиоца Сектора, четири стручна сарадника Академијиних одбора и комисија, једног референта за послове Академијиних одбора и комисија и једног референта за реализацију средстава Фонда.

У току године одржане су две седнице Управног одбора Фонда САНУ и спроведени су закључци који су на њима усвојени. Реализована је и одржавана сарадња са Министарством науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, Министарством просвете Републике Србије, Министарством културе Републике Србије, као и са другим институцијама које сарађују са САНУ, везано за финансирање и реализацију програма рада научноистраживачких одбора и пројеката и одбора и пројеката у области уметности САНУ. Поред ових послова који су у домену руководиоца Сектора, обављани су и послови везани за израду Финансијског плана Фонда САНУ за текућу, Финансијског извештаја за протеклу годину, Извештаја о реализацији Програма научноистраживачког и уметничког рада САНУ за 2022. и Плана јавних набавки за 2023. годину. Праћена је реализација Финансијског плана Фонда за 2023. годину по свим наменама по којима су средства била распоређена, као и наменских средстава уплаћених током године за финансирање појединих пројеката, научних скупова или публиковања издања САНУ; припремани су периодични извештаји о утрошку средстава Фонда, финансијске и статистичке анализе о раду Фонда, одбора и пројеката САНУ и извештај о пословању Фонда САНУ за *Билтен Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* за 2022. годину на српском језику. Обављани су послови за: Фондацију Зоре и др Велибора Поповића, Фондацију Секуле Зечевића, Фондацију Ивана Табаковића, Фондацију Николе Трајковића и Фондацију Ђорђа Зечевића за унапређење ћириличног писма. Координиран је рад са управитељем ових фондација и институцијама везаним за делатност фондација и задужбина. Учествовано је у раду Комисије САНУ за избор кандидата за предлог за стипендију Фонда Рајко и Мај Ђермановић, на пословима избора кандидата за стипендију овог Фонда и пословима сарадње и преписке са Шведском краљевском академијом наука. Редовно су припремане седнице и састанци Управног одбора Задужбине Бранка Ћопића, реализована су ауторска права Задужбине у земљи и иностранству, реализована је сарадња са издавачким кућама, Ауторском агенцијом, организовано је свечано уручење Награде Задужбине Бранка Ћопића за ауторе из области прозе и поезије који су награду добили у претходне две године. Обављани су стручно-административни послови за Фондацију за студије наука и уметности, координисан је рад са оснивачима Фондације, организован процес избора кандидата за стипендију Фондације, сарадња са менторима студената, Народном банком Србије и Удружењем банака Србије, организовани су састанци Управног одбора Фондације, припреман извештај Фондације и реализовани су закључци са њених састанака. Учествовано је у раду Задужбине Николе Коњевића и Ружице Грегорић-Коњевић. Током године је учествовано у раду Комисије САНУ за спровођење позива за предлагање пројеката од стратешког значаја, Академијског одбора за науку, Одбора за *Речник САНУ* и Академијског одбора за српско питање. Припремана је документација и вршено ажурирање података за потребе сајта САНУ, припремани су трогодишњи финансијски извештаји одбора и пројеката САНУ, као и трогодишњи извештаји о раду одељењских одбора и индивидуалних пројеката чланова САНУ, припреман је годишњи план научних скупова академијских и одељењских одбора САНУ, праћена је реализација трошкова стратешких пројеката САНУ.

У Сектору су благовремено и ажурно обављани сви секретарски послови везани за рад академијских, одељењских и међуодељењских одбора, као и стручно-административни послови везани за рад фондација. Организоване су научно-стручне трибине, округли столови и седнице одбора. У току године организовани су и реализовани следећи пројекти: припремана је за штампу трећа књига едиције *Живот и стваралаштво жена чланова САНУ*, *СКА и САН(У)*; Академијски одбор за високо образовање организовао је две научно-стручне дебате „Разговори о образовању“ – 6. априла на тему „Кључни изазови у осигурању квалитета у високом образовању у Србији“ и 12. децембра на тему „Образовање будућих наставника“. Академијски одбор за образовање је сачинио коначан предлог за измену и/или допуну Нацрта закона о изменама и допунама Закона о високом образовању, који је унет у прописани формулар и послат на електронску адресу Министарства просвете Републике Србије. Академијски одбор за писање биографија председника ДСС, СУД, СКА и САН(У) је током године завршио активности везане за припрему тротомне публикације *Председници Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва*, *Српске краљевске академије*, *Српске академија наука и Српске академије наука и уметности*, која је ове године изашла из штампе. Публикација садржи 42 биографије, чији су аутори, њих тридесет двоје, академици, професори универзитета и научни сарадници. Жири 66. Међународног београдског сајма књига доделио је Награду за издавачки подухват године Српској академији наука и уметности за поменуто издање. Академијски одбор за енергетику је одржао две седнице и учествовао у раду Научног савета ЕПС-а. Чланови и сарадници Одбора допунили су и проширили текст документа *Развој електроенергетике Републике Србије*, који садржи преглед стања у српској енергетици, анализу развоја електроенергетике и сагледавање путева енергетске транзиције од 2022. до 2060. године. Чланови Одбора су учествовали у јавној расправи о Интегрисаном националном климатском и енергетском плану, сугерисали су предлагачима да повуку постојећи предлог плана, пружили одговарајуће образложење и дали предлоге у складу са науком, струком и интересима грађана. Академијски одбор за енергетику организовао је и научни скуп „Хидроенергетика региона југоисточне Европе“, који је одржан 12. и 13. октобра и окупио водеће стручњаке у релевантним областима. Изашла су из штампе два зборника радова – зборник са два научна скупа „*Енергетика и климатске промене*“ и „*Улога нуклеарне енергетике у енергетској транзицији*“ и зборник радова са истоименог скупа *Енергетски ресурси на Косову и Метохији*. Академијски одбор за науку је током године одржао четири седнице – у јануару, марту, јуну и децембру. Поред тога, рад Одбора се одвијао у континуитету између седница. У првој половини године, у оквиру Одбора су основане три радне групе: Радна група за реформу докторских студија у Републици Србији формирана је у сарадњи са Академијским одбором за високо образовање, Радна група за праћење Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године и Радна група за анализу научноистраживачке делатности у САНУ. Поред тога, Одбор је као специфичне активности иницирао и радне састанке са представницима институција надлежних за јавне политике у области науке, као и активности на пољу међународне сарадње САНУ. Академијски одбор за материјале је одржао четири седнице – у фебруару, марту, априлу и јуну. Балканолошки одбор је одржао једну седницу у децембру. Академијски одбор за високо образовање иницирао је скуп „Трећи разговори о образовању: Кључни изазови у осигурању квалитета у високом образовању у Србији”, који је одржан у априлу. Академијски савет едиције *Живот и стваралаштво жена чланова САНУ*, *СКА и САНУ*, којим председава академик Владимир С. Костић је првих месеци 2023. активно радио на трећем тому поменуте едиције. Током децембра започета је организација гостовања проф. др Томаса Лушера, по позиву академика Петра Сеферовића, у оквиру програма „Гост САНУ“,

који је планиран да се одржи у јануару наредне године. У оквиру Одбора за проучавање националних мањина и људских права прикупљани су радови, у оквиру припрема два зборника за објављивање *Цинцари*: *културна размена*, *идентитет и наслеђе* и *Људска права у ванредним ситуацијама*. Ови зборници су у току године изашли из штампе. Организовано је неколико предавања у оквиру трибине Одбора – проф. Милорад Пуповац, „Постајање мањином: једно историјско и биографско искуство“, одржано 4. октобра у Огранку САНУ у Новом Саду; поводом обележавања 100-годишњице почетка масовног оптирања (1923) одржано је предавање „Оптација као ‘Решење’ – Поглед након једног века” 12. децембра у Огранку САНУ у Новом Саду. У оквиру овог предавања говорили су: др Милан Мицић на тему „Оптирање Срба из Мађарске и положај оптаната у Југославији“; Пера Ластић на тему „Оптирање Срба из Мађарске у сећањима српских свештеника у Мађарској“ и Арпад Пап на тему „Из старе домовине у нову државу – судбина оптаната из СХС у Мађарској“. Припремана је и организована међународна научна конференција “Are Minority Rights (Still) Human Rights?” („Да ли су мањинска права (још увек) људска права?“), која је одржана 28. и 29. септембра. Припремани су и организовани округли столови – „Срби у Хрватској: Актуелни положај и главне програмске активности”, који је одржан 8. јуна и „Асистиране репродуктивне технологије: правни, медицински и друштвени аспекти“, који је одржан 3. октобра. Успостављена је сарадња са Српским институтом из Будимпеште и Етнографским институтом САНУ на пројектима „Етнологија Срба у Мађарској“, „Живот Срба у Батањи“ и „Слика и памћење“. У оквиру активности Одбора за проучавање живота и обичаја Рома, организован је циклус стручних предавања у оквиру Трибине Одбора, у оквиру које су одржана следећа предавања: „Радне миграције поморавских Бањаша“, предавач др Биљана Сикимић (3. април); „Ромски језик у језичком пејзажу Србије“, предавач др Светлана Ћирковић (7. јун); „Образовање ромске деце у контексту инклузивне образовне политике и праксе: Зашто нема више Рома који возе BMW?“, предавач др Сунчица Мацура (4. септембар); „Критеријуми за истраживање виталности и рањивости ромског језика у Србији“, предавач др Мирјана Мирић (4. октобар) и „Симболи усмене књижевности Рома – заступљеност и значење“, предавач Марија Александровић (13. децембар). Организован је округли сто „Проблеми становања у ромским насељима и школовање ромске деце“, који је одржан 2. новембра. Припреман је и организован међународни научни скуп „Роми Србије према Попису 2022. године – стање и перспектива“, који је требало да буде одржан 14. и 15. децембра. Због кашњења објављивања података Републичког завода за статистику научни скуп је одложен за наредну годину. Припремана је промоција два зборника *Допринос Рома култури народа у Србији* и *Доприноc Радета Ухлика лингвистици и култури Рома*, која је одржана 9. јуна у Огранку САНУ у Нишу. У оквиру Одбора за изворе српског права припреман је за објављивање *Законик цара Стефана Душана – Хиландарски препис Душанова законодавства* који је објављен крајем октобра. Прикупљани су снимци преписа издања *Пуне* и *Скраћене синтагме* Матије Властара који се налазе у Патријаршијској библиотеци, Музеју СПЦ и Митрополији дабробосанској. У оквиру индивидуалног пројекта којим руководи академик Коста Чавошки током године обрађивана је тема „Улога људске природе у политици“, у оквиру које се радило на прикупљању докумената и извода из књига за студију која се припрема за објављивање. У оквиру пројекта „Културно наслеђе и социјалне промене националних мањина у Републици Србији“ израђена је прелиминарна база података о културном наслеђу националних мањина и културних установа које се баве њиховом заштитом, а радило се и на стварању мреже контаката са представницима мањина, културним установама и појединцима.

Сектор за послове Председништва

Сектор за послове Председништва САНУ обављао је стручне послове у оквиру делокруга рада Сектора. Послове су обављали руководилац Сектора, шеф Кабинета председника САНУ и чланова Извршног одбора САНУ, стручни сарадник за послове Председништва САНУ и четири стручне сараднице одељења САНУ.

Током године припремљени су и обрађени записници са састанака Извршног одбора САНУ, седница Председништва САНУ и Скупштине САНУ. Припремљени су и обрађени материјали за седницу Изборне скупштине САНУ за избор часника САНУ и конституисање Председништва САНУ која је одржана 30. марта и за седницу Редовне годишње скупштине САНУ која је одржана 25. маја. У току године припремљени су и обрађени материјали за шест седница Председништва САНУ и 34 седница Извршног одбора САНУ. Тежиште послова у другој половини године односило се на послове везане за изборни циклус у чланство САНУ у 2024. години (припрема текста Позива овлашћеним предлагачима да предложе кандидате за избор у чланство САНУ са Посебним упутством са критеријумима за циклус избора у чланство САНУ у 2024. години, израда Календара рокова и др.). Такође, припремљени су и обрађени материјали са 77 скупова одељења САНУ (девет скупова Одељења за математику, физику и гео-науке, девет скупова Одељења хемијских и биолошких наука, 10 скупова Одељења техничких наука, девет скупова Одељења медицинских наука, 13 скупова Одељења историјских наука, 10 скупова Одељења друштвених наука, девет скупова Одељења језика и књижевности и осам скупова Одељења уметности).

На дневном нивоу планиран је распоред обавеза председника и чланова Извршног одбора САНУ; састављана је преписка и друге писане информације за председника и друге чланове Извршног одбора; припремани су пословни састанци и посете; правовремено је обављана телефонска, писана и електронска комуникација по налогу председника и чланова ИО; координисани су сви пословни контакти са другим институцијама; организована су службена путовања председника и чланова ИО; обављани су послови везани за свакодневне активности и обавезе чланова Извршног одбора; одељењима САНУ, секторима и институцијама су достављани записници и одлуке Извршног одбора и Председништва САНУ; архивирани су предмети са седница Извршног одбора САНУ према регистру одлука који је вођен током године. Обављани су административни послови на припреми материјала за седнице Извршног одбора САНУ, унос података у базу података из надлежности Сектора, административни послови у оквиру изборне процедуре за избор нових чланова САНУ и др. Обављани су сви административни и стручни послови везани за рад одељења; припремани су материјали за скупове одељења, учествовано је у разради одлука и закључака са тих скупова, организовани су састанци, припремани материјали потребни за састанке; организован је превоз чланова одељења, чланови одељења обавештавани су о приспелој пошти; обављани су послови везани за активности и дневне обавезе секретара и чланова одељења; прикупљани су годишњи извештаји и планови рада чланова одељења који су достављани одговарајућим секторима, на захтев појединих чланова одељења рађена је коректура текстова, учествовано је у састављању извештаја одељења; разрађивани су записници са скупова одељења, припремане одлуке чија се реализација пратила; прикупљани су годишњи извештаји о раду чланова одељења, одбора и пројеката; дистрибуиране су књиге члановима одељења и ауторима, прикупљани су ауторски уговори и сагласности. Учествовано је у припреми и организацији научних скупова, комеморативних скупова, изложби и обележавању јубилеја; сарађивано је са другим секторима и јединицама САНУ, институтима Академије и другим институцијама.

У тимском раду, руководилац Сектора, шеф Кабинета председника САНУ и чланова Извршног одбора САНУ, стручни сарадник за послове Председништва САНУ и четири стручне сараднице одељења САНУ успешно су реализовале све активности око припреме и спровођења, односно реализације задатака за које су биле задужене.

Сектор за правне и административне послове

У Сектору за правне и административне послове САНУ током године послове је обављало седморо запослених: стручни сарадник за правне послове, референт за кадровске и административне послове, референт писарнице, односно административни техничар, технички секретар управника послова и три курира.

Сектор за правне и административне послове је током целе године уредно пратио законске и друге прописе, старао се о поштовању рокова за поступање и о томе благовремено обавештавао управника послова САНУ, давао правна мишљења и тумачења о различитим питањима, израдио велики број различитих врста уговора, контролисао уговоре припремљене од стране других сектора или трећих лица, израђивао различите врсте дописа, и припремао документацију везану за имовинско-правне послове САНУ. Сектор је учествовао у изради општих аката Академије, како током рада Статутарне комисије која је завршила свој рад у другој половини године када је донет и нови Статут САНУ, тако и доношењем различитих правилника неопходних за несметано функционисање САНУ и рад САНУ у складу са законским прописима и општим актима САНУ; координисао је рад адвоката у поступцима у којима је САНУ странка и обављао све друге послове по налозима управника послова. Обављани су и сви кадровски послови који подразумевају уредно вођење кадровске евиденције, израду уговора о раду и других уговора који имају карактер уговора ван радног односа, израду свих врста решења везаних за остваривање права и обавеза из радног односа, ажурно пријављивање/одјављивање запослених и чланова породица на обавезно социјално осигурање, пружање стручне помоћи запосленима у вези са остваривањем права и обавеза из радног односа и сл. Промењени су и Правилник о раду Службе САНУ и Правилник о организацији и систематизацији радних места у Служби САНУ.

Сви административно-технички послови за потребе управника послова, као и сви послови писарнице, курирски и други послови обављани су стручно, квалитетно и ефикасно: уредно је примана сва пошта адресирана на Академију, иста завођена у деловодник и потом прослеђивана у року, док је пошта из Академије благовремено експедована трећим лицима, непосредно од стране курира, преко доставне књиге и поштанским пошиљкама. Током целе године су уредно обављани сви курирски послови за потребе чланова Академије, управника послова и запослених у Служби САНУ.

Сви послови из делокруга рада Сектора за правне и административне послове САНУ су, тимским радом, обављани успешно, професионално и благовремено, током целе године.

Сектор за рачуноводствене и финансијске послове

У Сектору за рачуноводствене и финансијске послове током године посао је обављало десет стално запослених службеника. Успешно и благовремено обављани су сви стручни послови из делокруга рада Сектора.

Рад Сектора одвијао се у релативно повољним финансијским условима. Финансијска ликвидност САНУ подржана је и донацијама правних и физичких лица из земље. Пословање Академије у 2023. години, према захтеву Министарства финансија Републике Србије и Управе за трезор, евидентира се кроз евиденционе рачуне у јединственом софтверском програму Министарства финансија – СПИРИ. У организационом смислу, овакав начин рада изискивао је увођење одређених промена о којима је ИО редовно извештаван, и којима се постепено долазило до решавања и прилагођавања током 2023. године. Због специфичности САНУ као јединствене установе која послује у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, до промена ће доћи и почетком 2024. године. Наиме, САНУ постаје тзв. индиректни корисник Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије. Током године неопходно је прилагодити и усагласити овакав начин рада, у смислу доношења нових одлука, рокова, правилника итд. Финансијски послови везани за унос, евидентирање, планирање, плаћање и извештавање за САНУ и њене огранке обављају се у Београду у Сектору за рачуноводствене и финансијске послове, с обзиром на чињеницу да је дошло до промена које подразумевају да САНУ и њени огранци послују под јединственим ЈБКЈС-ом на различитим евиденционим рачунима. Ради добијања комплетних финансијских извештаја за потребе и рад Академије, као специфичне и јединствене установе, неопходно је да се и даље све књиговодствене и рачуноводствене пословне промене евидентирају паралелно у софтверу САНУ и софтверу МФ.

Извесни проблеми у Сектору настају због непрецизног планирања и неблаговременог доношења одлука о потребним набавкама роба и услуга. Одступање од већ усвојених планова и динамике набавки појединих сектора у Служби Академије условљава извесну блокаду у раду Академије, или нас приморава да кршимо одређене законске одредбе. Неки проблеми у раду овог Сектора настају и због променљиве динамичности трошења новчаних средстава (са условљеном „хитношћу“ плаћања), као и услед одсуства адекватне пратеће финансијске документације.

Сектор за техничке послове, физичко обезбеђење и противпожарну заштиту

У Сектору за техничке послове, физичко обезбеђење и противпожарну заштиту посао обавља 20 запослених. Запослени у Сектору распоређени су у оквиру Групе за техничке послове, Групе за физичко обезбеђење и противпожарну заштиту и у Клубу САНУ.

У току године одржан је већи број научних скупова, трибина и предавања, као и изложби и концерата у Галерији САНУ и Галерији науке и технике. У склопу редовних активности САНУ, аудио и видео техничари успешно су обавили све задатке везане за припрему и реализацију програма, као и онлајн конференција, за којима још увек постоји потреба. Клуб САНУ пратио је и опслужио све активности у току године. Настављене су активности на изради пројекта реконструкције САНУ. Техничка служба је била ангажована на пружању подршке пројектантима и овај обимни пројекат успешно је приведен крају. Чекају се још административне дозволе за ПЗГ и ПЗИ. Одржавање хигијене поверено је фирми „БМК“, која је специјализована за ову врсту делатности, а на основу тендера спроведеног по Закону о јавним набавкама.

Текуће одржавање електроинсталације, водоводне и канализационе инсталације, климатизације и грејања, браварске и друге радове, сходно опису посла, обављају запослени радници техничке службе. Редовне годишње сервисе ПП система, лифтова, климатизације Галерије, Библиотеке и Архива САНУ, на полугодишњем и

годишњем нивоу, обављају овлашћене фирме у складу са Законом о јавним набавкама. У току године ступио је на снагу нови режим коришћења паркинга САНУ. И поред свих проблема које нам је то створило, техничка служба се максимално потрудила да академцима и запосленима олакша приступ паркингу и омогући редовне испоруке према потребама сектора. Лиценца за видео оглашавање је продужена за још пет година. Завршена је адаптација дела простора који користи Огранак САНУ у Нишу, а завршетак адаптације целокупног простора планиран је за наредну годину.

У договору са Математичким институтом САНУ, завршен је поступак јавне набавке за замену електроагрегата у згради САНУ у Кнеза Михаила бр. 36. Важно је напоменути да је у згради САНУ у Кнеза Михаила бр. 36 смештен АВА центар и Рачунски центар института САНУ, као и да је поуздан рад електроагрегата неопходан за нормалан рад ових сектора. Агрегат је увезен и оцарињен почетком априла, али још увек нису добијене неопходне дозволе од Министарства грађевине за приступ дизалице за монтажу агрегату на крову.

У току године уређен је и опремљен простор у приземљу зграде у Кнеза Михаила бр. 36, набављена је неопходна техничка опрема и спроведен поступак за опремање и повезивање простора са ЕРЦ-ом САНУ. Када буде завршен овај поступак и монтирана опрема, САНУ ће добити опремљену салу за научни рад и истраживање.

Група за послове штампе и документације

Послове у Групи за послове штампе и документације обавља четворо запослених. Група је током године радила на реализацији активности Академије у делу који се односи на припрему, штампање, умножавање и фотографисање.

Један део рада Групе одвијао се у оквиру Издавачког плана САНУ, а у другом делу Група је радила на текућим пословима Академије. Тај рад је пратио активности Сектора за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол, Галерије САНУ, Библиотеке САНУ, Архива САНУ, Сектора за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата, Академијиних одељења, одбора и сектора.

Рад Групе био је отежан због коришћења једног дела застареле опреме (машински нож, машина за биговање и кламовање), чије је одржавање све теже због недостатка делова и сервиса. И поред тога, сви су послови, ангажовањем запослених, обављени на време.

Цена штампања у штампарији Академије је вишеструко нижа од цена за ове услуге на тржишту, што у економском смислу потпуно оправдава минимална улагања. У штампарији Академије су током године одштампана следећа издања: *Извештај о раду САНУ*, *април 2015 – 31. децембар 2022. године* (10 шт. табака); *Глас Одељења уметности*, књ. 10 (7 шт. табака); *Билтен математичке садржине*, бр. 47 (на енглеском језику, 9 шт. табака); часопис *Sintering*, вол. 54, четири броја (33 шт. табака); књига апстраката *PHOTONICA 2023* (10 шт. табака); *Библиографија академика Ивана Клајна* (6 шт. табака) и *Библиографија академика Мирјане Живојиновић* (4 шт. табака).

Поред наведеног, одштампан је одређени број отисака: програма, апстраката, позивница и другог материјала у укупном тиражу преко 50.000. У току године фотографисани су сви догађаји одржани у САНУ: научни скупови, промоције књига, отварања изложби, доделе плакета и награда.

Група за информационе технологије

Послове у Групи за информационе технологије током године обављало је двоје запослених.

У току године урађено је софтверско решење за потребе Архива САНУ, које је обухватало израду пројектног задатка за информациони систем Архива САНУ, израду корисничког упутства, објашњење начина рада апликације, као и *deployment* решења на интерној инфраструктури у САНУ.

Посебна пажња је посвећена унапређењу безбедности *LAN* и *wi-fi* мреже, имајући у виду повећан број мрежних и других уређаја, кроз већу контролу приступа крајњих корисника и контролу приступа и администрацију самих мрежних уређаја. У том смислу, сви битни системи и уређаји су у току ове године надограђени са најновијим верзијама софтвера и то: *VxRail* инфраструктура са верзије 7.0.132 на 8.0.110 и пратеће софтверске и хардверске компоненте: *VxRail Manager*, *vCenter*, *vRealize Log Insight*, *vSAN*, *PTAgent*, *iSM*, *BIOS*, *iDRAC*, *BOSS*; *DD3300* бекап уређај на препоручену верзију 7.10.1.1 и пратеће софтверске и хардверске компоненте уређаја (*BIOS*, *iDRAC*, *ESXi*, мрежни адаптери…); као и уређај за сегментацију и заштиту мреже на препоручену верзију 7.2.3.

Остали послови односили су се на: миграцију web сервера на *vxRail* платформу, конфигурисање, администрирање, уклањање грешака на мрежној опреми (*firewall*, *ISE*, *switch*-еви), инсталирање, конфигурисање, администрирање, уклањање грешака на *windows* оперативним системима; *hardware* (инсталирање); обнављање лиценци и *upgrade Trend Micro™ Worry Free Standard Server*-а и клијената; помоћ клијентима у раду са *MS Office* пакетом и другим десктоп апликацијама; консултације и предлози у вези са набавком опреме; праћење *log* фајлова; остало.

Група за односе с јавношћу и јавно информисање САНУ

Групу за односе са јавношћу и јавно информисање чине координатор Групе, редактор интернет презентације САНУ и документариста. Током године у Српској академији наука и уметности (САНУ), укључујући огранке у Нишу и Новом Саду и Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, реализовано је 327 програма. О свима њима јавност је информисана путем четворомесечних, месечних и недељних програма, док су за многе од њих припремане посебне најаве које су презентоване путем медија, директним контактом са институцијама, универзитетима и појединцима, као и објављивањем на сајту САНУ и на друштвеним мрежама.

Сајт САНУ је редовно ажуриран. Објављено је више од 120 вести о активностима Академије, као и посебни текстови о изложбама у Галерији САНУ, Галерији науке и технике и Галерији Огранка САНУ у Новом Саду. Досад је написано око 300 наративних биографија преминулих чланова САНУ (65 током 2023. године).

У потпуности је обновљен програм „Отворена врата САНУ", који подразумева организоване посете ученика и студената Академији, тако да је Палату САНУ посетило више од 20 група деце и младих, у пратњи просветних радника из целе Србије.

Према анализи о медијској експонираности, која је презентована на Годишњој скупштини САНУ у мају 2023. године, у 2022. години објављено је 9.064 прилога о

САНУ и њеним члановима, што је приближно резултатима анализа рађеним претходних година (8.269 – 2016, 9.252 – 2017, 9.674 – 2018. и 10.857 – 2021. године). Селекција медијских извештаја (прес-клипинг) је свакодневно достављана члановима САНУ.

У току године приређене су три редовне конференције за штампу. Прву, која је одржана 12. јануара, водио је академик академик Владимир С. Костић, у том тренутку председник САНУ. Он је говорио о предстојећој Изборној скупштини САНУ за избор часника САНУ (председника, два потпредседника и генералног секретара САНУ) и конституисању Председништва САНУ, као и о активностима САНУ за период од јануара до маја 2023. године. На другој конференцији, одржаној 9. маја, коју је водио академик Зоран Поповић, потпредседник САНУ, било је речи о програмима Академије за период од маја до септембра 2023. године и другим активностима. Најзад, на трећој конференцији, одржаној 12. септембра, коју је водио академик Зоран Кнежевић, председник САНУ, јавност је упозната с активностима и програмима Академије до краја текуће године, као и о изборима у чланство САНУ који су предвиђени за 2024. годину.

Службеник за јавне набавке

Посао спровођења процедура набавки је обављао један извршилац, службеник за јавне набавке. У складу са актуелним прописима спровођене су процедуре поступака јавних набавки, али и набавки на које се закон о јавним набавкама не примењује.

У току године службеник за јавне набавке је припремио два плана, План јавних набавки и План набавки на који се закон не примењује, које је Комисија за јавне набавке допунила и предложила, а Председништво САНУ усвојило. На основу усвојених и објављених планова у току године спроведено је 12 поступака јавних набавки. Потписан је 21 уговор о јавној набавци чија је укупна вредност 53.855.338,32 РСД. На основу Оквирног споразума спроведене су процедуре и потписани уговори за штампу 45 издања САНУ у укупној вредности од 19.850.774,00 РСД. Током године урађено је 34 набавке мале вредности у укупној вредности од 26.621.586,00 РСД.

Јавне набавке су спровођене на Порталу јавних набавки и за реализацију поступака набавки урађена је припрема и усаглашавање документације и осталих аката у складу са свим донетим подзаконским актима везаним за Закон о јавним набавкама. У оквиру мере развоја модерног и ефикасног система јавних набавки, модернизован је и рад Српске академије наука и уметности у овој области пуном применом електронских метода комуникације и усклађивањем са правним оквирима и добром праксом у спровођењу програма развоја јавних набавки у Републици Србији. У реализованим поступцима јавних набавки повећан је број понуђача, чиме је направљен значајан напредак у јачању конкуренције на тржишту јавних набавки и примени начела обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације.

У току године припремљена је документација за почетак примене измена и допуна Закона о јавним набавкама које се тичу утицаја набавки на животну средину, у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за западни Балкан. Наиме, као и до сада, Српска академија наука и уметности је као наручилац дужна да набавља добра, услуге, или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава, али од сада и водећи рачуна да набављена добра, услуге, или радови минимално утичу на животну средину. Ово је у складу са активностима које се предузимају у циљу набавке

добара, услуга и радова са смањеним утицајем на животну средину током њиховог животног циклуса у односу на добра, услуге и радове исте примарне функције која би иначе била набављена. Као последицу овог начела мораћемо да спроводимо значајно већи број зелених јавних набавки у односу на ранији период, са већом применом еколошких аспеката у самим поступцима.

Набавке мале вредности су у највећем делу, колико је то било могуће, спровођене електронским путем. Благовремено су уочене и кориговане све евентуалне слабости и неусклађености у текућем пословању, а повећан је и удео набавки малих вредности у укупном финансијском пословању.

У складу са финансијским могућностима у току године је, у континуираном процесу активности, искоришћена свака могућност бесплатног усавршавања и учешћа на стручним саветовањима.

Интерни ревизор

Током године интерни ревизор САНУ реализовао је две ревизије. Закључак спроведених ревизија дефинисан је кроз извештаје о ревизији, у којима је евидентирано укупно 8 препорука ради отклањања уочених неправилности. Од тог броја, активности на спровођењу шест препорука у потпуности су реализоване. Други део активности је у поступку спровођења у складу са датим роковима.

Стручни сарадник Легата за архитектуру САНУ

У току године активности стручног сарадника Легата за архитектуру САНУ обављао је један извршилац. Послови у домену стручног сарадника Легата за архитектуру САНУ су се односили на сакупљање, обраду и класификацију документационе грађе, као и формирање базе података оригиналних пројеката, цртежа и других докумената потребних за рад на припреми предавања, научних скупова, обележавања значајних датума, писања и приређивања за штампу, публикацију књига, организовање и реализацију радних састанака, програмских одбора итд.

Стручни сарадник Легата за архитектуру САНУ обављао је током године послове који се односе на припрему и реализацију изложбе у Галерији САНУ „Под заставама модерних покрета“, припрему и реализацију активности везаних за објављивање монографија о стваралаштву академика Николе Добровића и Ивана Антића, као и зборника радова са научних скупова посвећених њиховом стваралаштву. Такође, обављани су послови који се тичу приређивања грађе за публикације аутора академика М. Лојанице *Ка стратегији архитектонског пројектовања – архитектура као стваралаштво*, *процес пројектовања*, *обликовање архитектонске форме*, као и материјала за други део ових рукописа под радним називом „Метаморфозе II – архитектонска поетика“. Припремана је и започета реализација модела Савски амфитеатар и простори уз обале Саве – „Трансформација простора у ново градско средиште“, везано за предстојеће уобличавање грађе о учествовању САНУ у најважнијим питањима и проблемима развоја урбане физиономије Београда којим руководи академик Лојаница. Обављани су послови координације активности на пројекту реконструкције и доградње Палате САНУ, који су укључивали послове анализе и систематизације пројектне документације, праћење динамике радова на реконструкцији и одржавање комуникације са свим учесницима у пројекту. Успостављена је сарадња са Сектором за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и

протокол током организације међународног скупа „100 година од рођења архитекте Ивана Антића“, одржаног 4. децембра у просторијама САНУ и Архитектонског факултета у Београду. Припреман је радни простор за активности Легата као радионичног простора (цртаонице и макетарнице у поткровљу зграде САНУ). Радило се на формирању збирке докумената и књига Легата.

18. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Финансијско пословање Академије у 2023. години одвијало се у релативно повољним условима.

Академија од 2023. године, према налогу Министарства финансија а у складу са захтевом ММФ-а, своје пословање евидентира кроз јединствени софтверски програм за евиденцију финансијских трансакција за све директне буџетске кориснике – СПИРИ. Овакав начин евидентирања доводи до проблема финансирања Академије од стране других директних корисника (Министарство културе, Министарство науке, технолошког развоја и иновација и др.), као и коришћења сопствених прихода, јер према ставу ММФ-а, овакви трансфери нису дозвољени за директне буџетске кориснике. Како би се превазишли новонастали проблеми током 2023. године, средства директних корисника обезбеђена су директно од Министарства финансија. У 2024. години САНУ је промењен статус из директног у индиректног буџетског корисника Министарства науке, технолошког развоја и иновација, чиме су се, према процени Министарства финансија, превазишли проблеми у начину финансирања, а Академији је обезбеђено несметано функционисање као јединствене установе у складу са Законом о Српској академији наука и уметности.

Академија је упркос глобалној економској кризи, која је и у нашој земљи проузроковала инфлацију и подигла цене, успешно покрила текуће расходе, делом из текућих прихода, који су остварени са вишим вредностима од планираних, а делом из расположивих средстава из ранијих година.

Нето приходи Академије у 2023. години остварени су у укупном износу од 858.687.061 динар, без пренетих неутрошених средстава из ранијих година. Укупни приходи са пренетим неутрошеним средствима из ранијих година износе 900.352.041 динар.

Приходи предвиђени Буџетом Републике Србије за финансирање функционалних трошкова САНУ износили су 716.702.011 динара односно 79,60%, средства за научноистраживачки рад САНУ износила су 70.000.000 динара односно 7,77%, средства за културне, уметничке и друге намене износила су 14.255.261 динар односно 1,58%.

Приходи Буџета АП Војводине износе 6.105.731 динар односно 0,68% укупних прихода Академије.

Приходи Града Београда износе 2.600.000 динара односно 0,29% укупних прихода Академије.

Приходи од донација правних и физичких лица из земље и иностранства износе 2.719.923 динара односно 0,30% укупних текућих прихода Академије.

Сопствени приходи (закупнине, накнада режијских трошкова, продаја публикација, приходи клуба САНУ, камате и ванредни приходи) износе 46.304.135 динара односно 5,14% укупних прихода Академије. Остварени сопствени приходи већи су

за око 29,70% од планираних прихода за ову годину. Виши резултат остварен је највећим делом због редовне наплате закупа, повећања рефундације накнада режијских трошкова услед раста цена енергената и сл. и остварених ванредних прихода.

Пренос неутрошених средстава из ранијих година износи 41.664.980 динара.

Расходи Академије у 2023. години остварени су у износу од 830.404.659 динара и чине их функционални расходи у износу од 81.581.441 динар, односно 9,82% укупних расхода, лични расходи у износу од 584.944.913 динара, односно 70,44% укупних расхода, режијски расходи у износу од 148.964.770 динара, односно 17,94% укупних расхода, и наменски расходи у износу од 14.913.535 динара, односно 1,80% укупних расхода.

Функционални расходи остварени су у износу од 81.581.441 динар и чине их расходи научноистраживачких пројеката у износу од 31.910.217 динара, трошкови међународне сарадње у износу од 1.338.830 динара, трошкови скупова САНУ у износу од 3.513.125 динара, трошкови предавача 565.527 динара, трошкови осталих научних скупова у износу од 1.585.912 динара, чланарине и учешће САНУ у међународним асоцијацијама академија у износу од 2.063.518 динара, трошкови издавачке делатности у износу од 18.551.374 динара, трошкови штампања *Билтена Фонда за научна истраживања* у износу од 242.751 динар, трошкови Библиотеке, набавке и размена стручне литературе у износу од 2.604.596 динара, трошкови за набавку архивске грађе и опреме Архива САНУ у Београду у износу од 1.314.000 динара, трошкови Галерије САНУ у износу од 15.312.995 динара, трошкови Галерије науке и технике у износу од 2.197.044 динара, а износ од 381.551 динар односи се на резерве Фонда. Реализација појединих научних активности одређена је висином додељених средстава, као и одлукама надлежних органа Академије.

Лични расходи остварени су у износу од 584.944.913 динара, од чега академијске награде (бруто) износе 327.730.492 динара, плате запослених (у бруто износу) износе 215.253.123 динара, социјални доприноси (доприноси на плате који терете Академију) износе 34.585.650 динара, поклони деци за Нову годину износе 949.294 динара, отпремнине, поклони и помоћи запосленима износе 1.622.090 динара и накнаде превоза запослених износе 4.804.265 динара.

Режијски расходи остварени су у износу од 148.964.770 динара и чине значајну позицију у укупним расходима Академије. Највећи део ових расхода представљају трошкови осигурања имовине, грејања, електричне енергије, ПТТ услуга, комуналних услуга и услуга чишћења пословних просторија, који чине око 60% укупних режијских расхода Академије. Наведени расходи нису у непосредној вези са обимом пословних активности и на њихову величину Академија не може утицати.

Наменски расходи остварени су у износу од 14.913.535 динара и односе се на набавку рачунарске, биротехничке и друге опреме.

Нето вишак прихода (неутрошена средства појединих намена) износи 31.310.633 динара. Вишак прихода (неутрошена средства) остварен је од неутрошених наменских средстава АП Војводине у износу од 1.457.383 динара, неутрошених средстава донација домаћих правних и физичких лица у износу од 993.743 динара и сопствених прихода у износу од 28.859.507 динара. Академија је део расхода у износу 3.028.231 динара покрила средствима из ранијих година.

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ У 2023. ГОДИНИ

П Р И Х О Д И

Ред. бр.	Опис	Извори остварених прихода у 2023. години								Укупно
		Буџет Републике Србије	Средства из буџета за науку	Средства из буџета за културу	Буџет АП Војводине	Град Београд	Донације*	Сопствени приходи	Неутрошена средства ранијих година	
1	Плате и накнаде запосленима	248.678.572								248.678.572
2	Подршка раду САНУ	468.023.439								468.023.439
3	Средства за науку и културу		70.000.000	14.255.261	6.105.731	2.600.000		28.000		92.988.992
4	Приходи које остварује САНУ						2.719.923	46.276.135		48.996.058
	приходи од ауторских права							*432.039*		432.039
	приходи од клуба							*202.140*		202.140
	приходи од ксерокс услуга							*83.103*		83.103
	приходи од публикација							*2.627.310*		2.627.310
	приходи од режијских трошкова							*14.801.912*		14.801.912
	приходи од закупа							*27.155.286*		27.155.286
	осгали приходи							*974.345*		974.345
5	Неутрошена средства ранијих година								41.664.980	
	Укупно:	716.702.011	70.000.000	14.255.261	6.105.731	2.600.000	2.719.923	46.304.135	41.664.980	900.352.041

Р А С Х О Д И

	А. Функционални расходи									
1	Пројекти научних истраживања		31.910.217							31.910.217
2	Међународна сарадња		1.338.830							1.338.830
3	Научни скупови		3.513.125							3.513.125
4	Предавачи		284.369							284.369
5	Циклусна предавања		281.158							281.158
6	Свечани и комеморативни скупови		1.089.732							1.089.732
7	Учешће председника САНУ са сает. иностраних академија		1.460.022							1.460.022
8	Резерве Фонда		381.551							381.551
9	Чланарине САНУ у међународним асоцијацијама академија		603.496							603.496
10	Издавачка делатност		16.801.374				300.000			17.101.374
11	Билтен Фонда за научна истраживања		242.751							242.751
12	Библиотека САНУ - набавка и размена стручне литературе		1.676.330							1.676.330
13	Набавка архивске грађе у Архиву САНУ		600.000							600.000
14	Делатност Галерије САНУ - програми		1.800.000							1.800.000
15	Делатност Галерије САНУ - концерти		400.000	800.000						1.200.000
16	Делатност Галерије науке и технике		617.044	1.500.000						2.117.044
17	Изложба Мића Поповић			2.999.375		500.000				3.499.375
18	Изложба Бата Михаиловић			1.463.498		600.000				2.063.498
19	Изложба Сава Халугин			1.659.823		750.000				2.409.823

НАСТАВАК ⇨

Ред. бр.	Опис	Извори остварених прихода у 2023. години								Укупно
		Буџет Републике Србије	Средства из буџета за науку	Средства из буџета за културу	Буџет АП Војводине	Град Београд	Донације*	Сопствени приходи	Неутрошена средстава ранијих година	
20	Изложба Сима Лозанић			3.590.299		600.000				4.190.299
21	Ономатолошки прилози књига 27			600.000						600.000
22	Библиотека - опрема и рад у систему Cobiss			928.266						928.266
23	Архив САНУ - опрема			714.000						714.000
24	Публиковање каталога слика - Урош Предић					150.000				150.000
25	Међународна конференција о природним ресурсима						326.180			326.180
26	Душанов законик						200.000			200.000
27	Монографија Иво Андрић						650.000			650.000
28	Научни скуп „Новине у гојазности 2023“						170.000			170.000
29	Вински летопис Србије						80.000			80.000
	Свега:	**0**	**63.000.000**	**14.255.261**	**0**	**2.600.000**	**1.726.180**	**0**	**0**	**81.581.441**
	Б. Лични расходи									
1	Бруто плате запослених	215.253.123						0		215.253.123
2	Доприноси на терет САНУ	33.425.450						1.160.200		34.585.650
3	Поклони деци запослених	949.294						0		949.294
4	Отпремнине и помоћ запосленима	868.730						0		868.730
5	Помоћ у медицинском лечењу запослених	703.187						50.173		753.360
6	Накнаде трошкова превоза запослених	4.804.265						0		4.804.265
7	Академијске награде (бруто)	327.730.492						0		327.730.492
	Свега:	**583.734.540**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.210.373**	**0**	**584.944.913**
	В. Режијски расходи									
1	Трошкови платног промета и банкарске услуге	4.328						38.667		42.994
2	Топлотна енергија (грејање)	13.932.042						2.816.629		16.748.672
3	Електрична енергија	12.659.517						6.187.330		18.846.848
4	Комуналне услуге	4.489.683						540.474		5.030.157
5	Трошкови обезбеђења	8.679.441								8.679.441
6	Услуге чишћења пословног простора	12.849.015								12.849.015
7	Трошкови фиксне телефоније	1.125.816						466.141		1.591.957
8	Трошкови мобилне телефоније	1.559.291								1.559.291
9	ПТТ услуге - поштарина	1.038.735								1.038.735
10	Осигурање имовине	753.139	1.026.587					2.698.674		4.478.400
11	Закуп имовине и опреме	14.640								14.640
12	Остали трошкови	2.955.190								2.955.190
13	Трошкови службених путовања у земљи	604.795								604.795
14	Трошкови службених путовања у иностранству	46.860								46.860
15	Трошкови путовања у оквиру редовног рада	473.839								473.839

НАСТАВАК ⇨

Ред. бр.	Опис	Извори остварених прихода у 2023. години								Укупно
		Буџет Републике Србије	Средства из буџета за науку	Средства из буџета за културу	Буџет АП Војводине	Град Београд	Донације*	Сопствени приходи	Неутрошена средстава ранијих година	
16	Остали трошкови транспорта	302.900			42.000			100.000		444.900
17	Административне услуге (хонорари и уговори о делу)	9.096.872						578.186	46.296	9.721.355
18	Компјутерске услуге	9.096.574	2.392.189		196.569			118.951	282.141	12.086.424
19	Услуге образовања и усавршавања запослених	96.467								96.467
20	Услуге информисања (штампање књига и часописа)	2.116.962	933.035		205.722			260.479	1.067.688	4.583.886
21	Остале стручне услуге	4.437.322						18.000		4.455.322
22	Угоститељске услуге	762.588			293.914			7.550		1.064.052
23	Репрезентација	3.421.322			158.065			419.479	135.936	4.134.802
24	Остале опште услуге	4.733.868			1.500			83.128		4.818.496
25	Специјализоване услуге	1.050.994	450.000		1.115.328				150.000	2.766.322
26	Текуће одржавање пословних просторија	7.419.126			2.128.010			595.682	860.627	11.003.445
27	Текуће одржавање рачунарске и биро опреме	4.800.867						76.454		4.877.321
28	Канцеларијски материјал	1.112.104	600.000							1.712.104
29	Службена и заштитна одећа и обућа	578.382								578.382
30	Службена гласила, новине и приручна литература	387.351						32.186		419.537
31	Гориво и мазиво за возила	2.078.368						500.000		2.578.368
32	Материјал за чишћење просторија	320.747						0		320.747
33	Технички материјал за одржавање опреме	2.679.523						683.743		3.363.266
34	Остали порези (таксе и ПДВ)	4.966.241						12.500		4.978.741
	Свега:	**120.644.908**	**5.401.811**	**0**	**4.141.108**	**0**	**0**	**16.234.255**	**2.542.688**	**148.964.770**
	Г. Наменски расходи									
1	Набавка опреме и нематеријална улагања	12.322.563	1.598.189		507.240	0		0	485.543	14.913.535
	Свега:	**12.322.563**	**1.598.189**	**0**	**507.240**	**0**	**0**	**0**	**485.543**	**14.913.535**
	УКУПНИ РАСХОДИ (А+Б+В+Г)	**716.702.011**	**70.000.000**	**14.255.261**	**4.648.348**	**2.600.000**	**1.726.180**	**17.444.628**	**3.028.231**	**830.404.659**
	Расположива средства 01.01.2024.	**0**	**0**	**0**	**1.457.383**	**0**	**993.743**	**28.859.507**	**38.636.749**	**69.947.382**

ДОНАЦИЈЕ у 2023. години	
Донатор	**Износ**
Академик Владимир Костић	297.643
Тигар а.д. Пирот	500.000
Уникредит банка а.д. Београд	300.000
Металац а.д.	100.000
НИС а.д. Нови Сад	422.280
Музеј Српске православне цркве	200.000
Инжењерска комора	400.000
Саобраћајни институт - ЦИП	100.000
Институт за архитектуру	150.000
Подрум Радовановић	80.000
	170.000
Свега:	**2.719.923**

СТАЊЕ ЗАДУЖБИНСКИХ ФОНДОВА И ФОНДАЦИЈА НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

Б. Стање задужбинских фондова САНУ на дан 31.12.2023. године - у еврима и динарима

Врста средстава	Фондација Секуле Зечевића		Фондација Ђорђа Зечевића		Фондација Зоре и В. Поповића		Фондација Николе Трајковића		Фонд Ђорђа Лазаревића	
Основни улог у еврима	42.463,31		45.596,70		37.931,70		14.955,90		6.367,11	
Камате на орочени депозит у 2023. години - **евро**		299,18		539,72		251,31		92,75		
Орочени депозит - **евро**		50.000,00		90.200,00		42.000,00		15.200,00		
Утрошена средства у 2023. години - **евро**		350,00		540,00		250,00		330,00		
Стање девизних средстава на текућем рачуну - **евро**		283,12		714,56		253,73		12,42		7.950,68
Стање динарских средстава на текућем рачуну		11.748,8		18.809,16		11.735,51		34.740,77		1.327.053,00

В. Стање Фондације студија наука и уметности на дан 31.12.2023. године - у динарима

Датум	Основни улог	Орочена средства	Камата	Донације	Утрошена средства	Стање на текућем рачуну
31.12.2023. године	1.218.000,00	13.000.000,00	587.893,76	150.000,00	1.930.314,5	1.935.079,05

Г. Стање Фондације Драгослава Срејовића на дан 31.12.2023. године - у динарима

Датум	Основни улог	Орочена средства	Камата	Донације	Утрошена средства	Стање на текућем рачуну
31.12.2023. године	600.000,00	800.000,00	13.163,84	0,00	15.051,08	75.950,28

Д. Стање Задужбине Николе Коњевића и Ружице Грегорић Коњевић на дан 31.12.2023. године - у динарима

Датум	Основни улог	Остала имовина	Орочена средства	Камата	Донације	Утрошена средства	Стање на текућем рачуну
31.12.2023. године	2.083.127,62	2.170.319,76	10.000.000,00	167.153,13	495.000,00	511.667,26	517.074,49

СТАЊЕ СРЕДСТАВА ЗАДУЖБИНЕ „БРАНКО ЋОПИЋ“ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

Б. Стање динарских и девизних средстава на дан 31.12.2023. године

Опис	Износи у еврима	Износи у динарима
Основни улог	708.327,57	0,00
Орочена средства	820.000,00	0,00
Камате	5.926,08	0,00
Стање средстава на девизном рачуну 31.12.2023.	9.743,34	0,00
Приходи од ауторских права	0,00	656.151,00
Приходи од закупнине и рефундација режијских трошкова	0,00	1.604.608,50
Утрошена средства у 2023. години	0,00	4.867.559,83
Стање средстава на дан 31.12.2023. године	0,00	173.189,74

IV
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ ОГРАНАК САНУ У НОВОМ САДУ

Уводна реч председника Огранка

Научно-стручни рад у Огранку је организован кроз рад шест комисија, Уређивачког одбора часописа *Анали*, као и Савета Галерије. Програм рада коначно утврђује Извршни одбор Огранка, а потврђује Извршни одбор САНУ. Посебно је поклањана пажња организовању широког спектра научних и уметничких достигнућа кроз предавања на Трибини Огранка, као и кроз изложбе у Галерији Огранка. У оквиру Трибине је организовано око 30 програма, међу којима су била најбројнија научно-стручна предавања наших и иностраних врхунских стручњака, како из природних наука, технике, технологије и медицине, тако и из друштвених наука и хуманистике. Истичемо предавања наших академика и посебно предавање добитника Нобелове награде Данијела Шехтмана, које смо организовали заједно са Универзитетом у Новом Саду. Ту су и представљања наших истакнутих књижевника, лингвиста и уметника. У сарадњи са Академијом уметности у Новом Саду, организовали смо концерт најуспешнијих студената са Департмана музичке уметности Академије. Публика на нашим скуповима у оквиру Трибине је била врло бројна. Посета на концерту младих музичара је превазишла капацитете наше сале за Трибину. Не улазећи у детаље, наводимо да је у оквиру Галерије одржано осам изложби уметника које је предложио Савет Галерије. Уметници су по завршетку својих изложби даривали четири уметничка дела.

Чланови Огранка били су врло активни у оквиру одговарајућих одељења, комисија и одбора у САНУ. Више чланова Огранка укључено је у рад највиших и најзначајнијих тела у министарствима Републике Србије. Такође, више чланова Огранка је у својству професора на универзитету активно у оквиру разних стручних тела факултета и универзитета. И овом приликом највише похвала упућујемо академицима који су обављали и и даље обављају читав низ важних активности у САНУ, Библиотеци САНУ, као и у читавом низу одбора САНУ којима руководе или веома активно учествују у њиховом раду. Научни пројекти чланова Огранка (15, од којих је девет финансирано средствима Покрајинске владе), реализовани кроз велики број научних публикација, радова у зборницима, књига, интервјуа и уметничких дела, обележили су научне и уметничке активности у Огранку. Такође, чланови Огранка су учествовали на великом броју међународних и домаћих конференција. Уређивали су или рецензирали велики број радова у часописима, као и бројне књиге. Издавачка делатност је реализована кроз штампање часописа *Анали Огранка САНУ у Новом Саду*, *Хро-*

ника Огранка САНУ у Новом Саду, *HELIA*, два зборника радова са научних скупова, као и монографског дела нашег академика. Чланови Огранка су организовали два вишедневна интернационална научна скупа, као и три једнодневна научна скупа.

Истичемо да је шест наших чланова добило признања еминентних институција у областима којима се баве. Научне активности у Огранку у значајној мери финансиране су средствима која је Огранку доделила Покрајинска влада. На томе смо посебно захвални. У 2023. години у Огранку је одржано девет састанака ИО САНУ, као и пет састанака Скупа свих чланова. Како су записници са ових састанака послати свим члановима Огранка, садржаји седница неће бити посебно анализирани. Све записнике је верификовао Извршни одбор САНУ. На састанцима крајем године посебна пажња је посвећена изборима у 2024. години. Предлагање кандидата са врхунским дометима у областима у којима су посвећени јесте једна од најзначајнијих активности како у Огранку, тако и у САНУ у целини.

Током године, средствима Покрајинског секретаријата извршили смо санацију и модернизовали противпожарну заштиту у Платонеуму. Такође, иновирана је компјутерска опрема. У 2023. години, Стручна служба Огранка била је ажурна и поуздана. Веома смо задовољни радом служби Огранка, а посебно активностима службе за библиотеку и документацију Огранка. Рад на новој монографији Огранка ажуриран је и планирамо њено публиковање. Сарадња са службама у САНУ такође је била на очекиваном, изузетном нивоу. Материјално-финансијско пословање је успешно захваљујући доброј сарадњи са службама САНУ, као и врло значајним средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност. Можемо закључити да је Огранак САНУ у Новом Саду имао врло успешну годину у свим активностима организованим у Платонеуму.

САСТАВ ОГРАНКА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

1. ИЗВРШНИ ОДБОР

Председник
академик *Стеван Пилиповић*

Потпредседник
академик *Јасмина Грковић-Мејџор*

Секретар
академик *Теодор Атанацковић*

Чланови Извршног одбора
академик *Миро Вуксановић*
дописни члан *Зоран Пауновић*

Изабрани за период од четири године
8. марта 2023 – 8. марта 2027.

2. ЧЛАНОВИ ОГРАНКА

Огранак у свом саставу има 19 чланова, и то 11 редовних и 8 дописних чланова.

Одељење за математику, физику и геo-науке
Редовни чланови: Стеван Пилиповић и Миљко Сатарић
Дописни чланови: Слободан Марковић и Игор Долинка

Одељење хемијских и биолошких наука
Редовни чланови: Драган Шкорић и Велимир Попсавин

Одељење техничких наука
Редовни чланови: Теодор Атанацковић
Дописни члан: Владимир Срдић

Одељење медицинских наука
Редовни чланови: Бела Балинт, Зоран Ковачевић и Нинослав Радовановић

Одељење језика и књижевности
Редовни чланови: Миро Вуксановић и Јасмина Грковић-Мејџор
Дописни чланови: Зоран Пауновић и Миливој Ненин

Одељење друштвених наука
Редовни члан: Тибор Варади
Дописни члан: Алпар Лошонц

Одељење уметности
Дописни чланови: Милан Марић и Сава Халугин

3. РАД ОГРАНКА

Извршни одбор

Радом Огранка руководи Извршни одбор Огранка, на чијем је челу председник Огранка. Извршни одбор Огранка радио је у саставу: председник академик Стеван Пилиповић, потпредседник академик Јасмина Грковић-Мејџор, секретар дописни члан САНУ Слободан Марковић и чланови – академик Миро Вуксановић и дописни члан САНУ Зоран Пауновић.

Током године одржано је девет седница (23. јануара, 1. марта, 22. марта, 4. маја, 7. јула, 25. јула, 15. септембра, 30. октобра и 29. децембра).

Скуп чланова Огранка

Током године одржано је пет Скупова свих чланова Огранка (64. Скуп – 1. фебруара, 65. Скуп – 8. марта, 66. Скуп – 22. маја, 67. Скуп – 16. новембра и 68. Скуп – 29. децембра).

* * *

Активност Огранка одвијала се и у шест комисија, Уређивачком одбору часописа *Анали Огранка САНУ у Новом Саду* и Савету за уметничке делатности Огранка.

Комисија за издавачку делатност: академик Јасмина Грковић-Мејџор, председник, академик Теодор Атанацковић и академик Миро Вуксановић, чланови, и Бранка Нешковић, секретар. Одржане су седнице (28. априла, 10–11. маја и 29. децембра) на којима су разматрани захтеви за штампање публикација Огранка и остварење плана издавачке делатности. Одобравано је штампање припремљених рукописа. Састављен је нови образац за подношење предлога за објављивање научног или уметничког дела, који се примењује од 1. децембра 2023. године. Такође је усвојено ново правило да, по пријему рукописа који пристигну након 1. децембра 2023. године, Комисија одређује рецензенте, прибавља рецензије и на основу њих предлаже Извршном одбору Огранка да ли се дело може прихватити за објављивање. Дана 29. децембра састављен је предлог плана издавачке делатности за 2024. годину.

Комисија за Галерију „Платонеум“: дописни члан Слободан Марковић, председник, академик Теодор Атанацковић и дописни члан Сава Халугин, чланови, и Катарина Барајевац, секретар. На основу извештаја о конкурсу и предлога Савета за уметничке делатности Огранка, чланова Савета за ликовне уметности, Комисија је на електронској седници одржаној 16/17. јануара 2024. године сачинила предлог плана рада Галерије за 2024. годину.

Комисија за библиотеку, документацију и архиву: академик Јасмина Грковић-Мејџор, председник, академик Миљко Сатарић и дописни члан Зоран Пауновић, чланови, и Бранка Нешковић, секретар. Чланови Комисије су се у току године више пута неформално састајали и договарали о попуњавању фонда Библиотеке, прихватању поклона књига од појединаца и институција и о другим питањима везаним за рад Библиотеке Огранка.

Комисија за Трибину: академик Миљко Сатарић, председник, академик Тибор Варади, академик Миро Вуксановић, академик Јасмина Грковић-Мејџор, академик Велимир Попсавин, чланови, и Милан Мразовић, секретар. Одржана је седница 29. децембра, на којој су разматрани приспели предлози за рад Трибине Огранка и сачињен је предлог плана предавања за 2024. годину.

Комисија за материјално-финансијска питања: академик Велимир Попсавин, председник, академик Теодор Атанацковић, академик Драган Шкорић и дописни члан Игор Долинка, чланови, и Бојан Јоргић, секретар. Чланови Комисије се током године нису састајали јер није постојала потреба за састанком са посебним предлозима.

Комисија за интернет презентацију Огранка: дописни члан Зоран Пауновић, председник, дописни члан Алпар Лошонц, дописни члан Слободан Марковић и дописни члан Владимир Срдић, чланови, и Бојан Јоргић, секретар. Чланови Комисије су се у току године више пута неформално састајали и решавали проблеме око ажурирања веб-сајта Огранка.

Уређивачки одбор часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“: академик Зоран Ковачевић, главни и одговорни уредник часописа, дописни члан Владимир Срдић, заменик главног и одговорног уредника, академик Јасмина Грковић-Мејџор, дописни члан Слободан Марковић и дописни члан Миливој Ненин, чланови, и Бранка Нешковић, секретар. Чланови Уредништва часописа су се током године више пута консултовали. Одржане су седнице 11. априла и 29. децембра, на којима су разматрани пристигли прилози за *Анале* за 2023. годину, предлагане су актуелне теме које би биле занимљиве широј јавности и изнети су предлози за побољшање рубрика и постојећег садржаја *Анала*.

4. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

А. *Индивидуални пројекти*

Настављен је рад на научноистраживачким пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Детаљни извештаји са финансијским показатељима приказани су у *Билтену Фонда САНУ за научна истраживања* за 2022. годину.

Чланови Огранка САНУ радили су на 12 индивидуалних пројеката:

- *Експресија неопластичног програма ћелије*, руководилац пројекта академик Зоран Ковачевић;
- *Једначине са синуларитетима кроз методе функционалне анализе*, руководилац пројекта академик Стеван Пилиповић;
- *Испитивање начина наслеђивања отпорности сунцокрета према новим расама воловода*, руководилац пројекта академик Драган Шкорић;
- *Проблеми формулисања и решавања математичких модела који описују кретање, стабилност и оптимални облик еластичних и вискоеластичних штапова*, руководилац пројекта академик Теодор Атанацковић;
- *Биофизика протеина у живим ћелијама*, руководилац пројекта академик Миљко Сатарић;
- *Развој и биомедицинска испитивања потенцијалних антитуморских агенаса (Ф-130)*, руководилац пројекта академик Велимир Попсавин;
- *Реконструкција палеоклиме на територији Србије током квартара*, руководилац пројекта дописни члан САНУ Слободан Марковић;
- *Проблеми комбинаторне теорије полугрупа и група*, руководилац пројекта дописни члан САНУ Игор Долинка;
- *Добијање хетеростуктурних танких филмова на бази лантан-манганата за контролисану промену физичких својстава применом спољашњег електричног поља или светлосних импулса*, руководилац пројекта дописни члан САНУ Владимир Срдић;
- *Компаратистичка истраживања српске и англофоне књижевности*, руководилац пројекта дописни члан САНУ Зоран Пауновић;
- *Културно наслеђе и социјалне промене националних мањина у Републици Србији*, руководилац пројекта дописни члан САНУ Алпар Лошонц.

Б. *Активности чланова*

Чланови Огранка били су врло активни у оквиру одговарајућих одељења, комисија и одбора у САНУ. Већ смо посебно истакли рад неколико академика. У претходном делу извештаја назначене су теме на којима су радили чланови Огранка. Остали подаци су у одељењским извештајима, *Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности* и у документацији Огранка САНУ у Новом Саду. Још једном, истакнимо да је више чланова Огранка укључено у рад највиших и најзначајнијих тела у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, као и у Министарству културе Републике Србије. Такође, више чланова је у својству професора на универзитету активно у оквиру разних стручних тела факултета и универзитета.

5. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Током године објављене су следеће публикације:

1. *Анали Огранка САНУ у Новом Саду за 2022. годину*, бр. 18 (главни и одговорни уредник Зоран Л. Ковачевић), страна 250, тираж 150;
2. *Хроника Огранка САНУ у Новом Саду за 2022. годину*, бр. 12 (главни и одговорни уредник Стеван Пилиповић), страна 12, тираж 150;
3. *Траговима Уликса*: *одјеци стваралаштва Џејмса Џојса* (уредник Зоран Пауновић), страна 127, тираж 150;
4. *Одговорност и савременост*: *одговорност у савременом друштву*, *зборник радова са научног скупа* (уредник Алпар Лошонц), страна 159, тираж 150;
5. *Интегративна патогенеза хроничних болести и старења* (аутор Зоран Ковачевић), страна 274, тираж 500;
6. *HELIA* vol. 46, no. 78, no. 79 / 2023 (уредник Драган Шкорић).

Прве четири публикације објављене су захваљујући средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност АПВ и самостална су издања Огранка. Публикација под редним бројем 5 објављена је као суиздање Огранка и „Академске књиге“, а публикација под редним бројем 6 суиздање је Огранка и издавачке куће *Walter de Gruyter Gmbh*, Берлин.

У припреми се налазе публикације *Анали Огранка САНУ у Новом Саду за 2023. годину*, бр. 19 (главни и одговорни уредник Зоран Л. Ковачевић) и *Хроника Огранка САНУ у Новом Саду за 2023*, бр. 13 (главни и одговорни уредник Стеван Пилиповић).

6. БИБЛИОТЕКА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Библиотека

Настављен је унос књижног фонда у Библиотеци Огранка САНУ у Новом Саду. Инвентарисана је 101 публикација и 39 годишта периодике. Грађа се прибавља разменом, поклоном и куповином. Фондове Библиотеке користили су академици, сарадници и запослени у Стручној служби.

Огранак је, у складу са договором, уступао БМС један број примерака својих издања без накнаде за потребе слања у размену. Библиотека Матице српске слала је по један примерак својих издања Библиотеци Огранка у виду размене.

У размену су послата четири наслова наших издања и води се евиденција размене.

Документација

Настављен је посао реорганизације целокупног фонда, који обухвата књижну, новинску, фото и рукописну грађу, технички материјал, награде и одликовања. Новинска грађа за сваког члана Огранка одваја се у засебне регистраторе, а разврставање рукописне грађе у појединачне регистраторе је завршено. Наставља се прегледање и скенирање фото-грађе у фолдере који су направљени за сваког члана Огранка САНУ у Новом Саду.

Настављено је евидентирање и обрада текуће грађе. У књижном фонду је евидентирано укупно осам публикација и радова академика. Редовно се ажурирају подаци академика Стевана Пилиповића у електронским научним базама података. Настављено је електронско евидентирање фото и новинске грађе. Евидентирано је 50 јединица фото-грађе. Прикупљене су и евидентиране 783 јединице новинске грађе из текуће године. У фонду награда евидентирано је укупно шест јединица. Све награде су копиране, сигниране, скениране, уписане у личне картоне академика и сачуване у електронском облику.

У Документацији се води годишња евиденција награђених академика, евиденција дешавања у Огранку, чувају се записници, позивнице, плакати и остала ситна грађа. Такође се чувају и звучни записи са дешавања у Огранку САНУ у Новом Саду, а у више наврата аудио-записи транскрибовани су у писмену форму.

За потребе Огранка САНУ у Новом Саду, у документацији су прикупљани и сређивани годишњи извештаји академика.

Користећи фондове Документације, у току је припрема за штампу *Хронике Огранка САНУ бр. 13 за 2023. годину.* За потребе израде другог издања монографије о Огранку САНУ у Новом Саду, прикупљају се најзначајнији биографски и библиографски подаци преминулих чланова Огранка САНУ у Новом Саду и уносе у обрасце.

Фондове Документације користили су академици, сарадници и запослени у Стручној служби.

7. НАУЧНИ И ЈАВНИ СКУПОВИ, ТРИБИНЕ, ИЗЛОЖБЕ, ЈАВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОГРАНКУ

Јавне манифестације одржане у Огранку биле су разноврсне:

Т р и б и н е

- предавање др Матеа Таконија (dr Matteo Tacconi): „European space agency, the gateway for the utilisation of space in Europe“ (27. март);
- обележавање 130-годишњице Милоша Црњанског: уводна реч академик Миро Вуксановић, о Милошу Црњанском говорила проф. др Горана Раичевић (5. април);
- предавање академика Петра Сеферовића: „Холистички приступ срчаној слабости: између клиничких доказа и клиничке мудрости“ (12. април);
- предавање академика Ивана Гутмана: „Историја математичке хемије“ (27. април);
- предавање проф. др Дејана Вукобратовића: „Пробабилистички графички модели кроз примере и примене“ (10. мај);
- предавање проф. др Данијела Шехтмана, добитника Нобелове награде 2011: „Квази кристали“ – суорганизација са Универзитетом у Новом Саду (15. мај);
- предавање Сабура Мурога проф. Хосе Торељаса, Универзитет Илиноис у Урбана-Шампејну, САД: „Cloud computer architecture of the next decade“ и проф. др Вељка Милутиновића, Универзитет Индијана у Блумингтону, САД: „Dataflow supercomputing for big data deep analytics“ – суорганизација са Институтом Биосенс (23. мај);
- предавање академика Слободана Милосављевића: „Две приче из хемије са Студентског трга у Београду: олово-тетраацетат и антималарик артемизинин“ (31. мај);
- предавање дописног члана САНУ Миодрага Табачког: „Моја сценографија“ (14. јун);

– предавање др Тијане Палковљевић Бугарски: „Живот и дело Миливоја Николајевића“ (6. септембар);
– предавање проф. др Ненада Филиповића: „Дигитални пацијенти у медицини, колико смо далеко?“ (13. септембар);
– предавање проф. др Василија Топалова: „Изненадна смрт код младих људи и превенција“ – предлог за пројекат (20. септембар);
– предавање академика Зорана Кнежевића: „Судари астероида са Земљом“ (27. септембар);
– предавање проф. др Милорада Пуповца: „Постајање мањином: једно хисторијско и биографско искуство“ (4. октобар);
– предавање доц. др Бранка Вранеша: „*Молим вас да поздравите и Исаковића*: приповетке Антонија Исаковића у контексту српске прозе 20. века“ (омаж Антонију Исаковићу поводом 100 година од рођења) (25. октобар);
– свечана академија „Омаж академику Милки Ивић (1923–2011–2023)“, говориле: академик Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Ивана Антонић и проф. др Исидора Бјелаковић (8. новембар);
– предавање проф. др Церилин Сореган: „Dust and loess in permian pangaea“ и проф. др Мајкл Сореган: „A geological tour of lake Tanganyika, Africa“ (15. новембар);
– предавање и промоција књиге Д. Т. Михаиловића, Д. Капора, С. Црвенковића, А. Михаиловића: „Изазови физике комплексних система: Куда иде физика у Геделово доба?“, *Physics of complex systems – discovery in the age of Gödel* (*Физика комплексних система – откриће у Геделовој епохи*) – суорганизација са Друштвом математичара Новог Сада (20. новембар);
– свечана академија „Дан Милана Коњовића (поводом 125-годишњице сликаревог рођења)“, говорили: академик Стеван Пилиповић, академик Миро Вуксановић, драмски уметник Димитрије Аранђеловић; изложба Тридесете године XX века Милана Коњовића из збирке Галерије Матице српске, изложбу је отворила др Тијана Палковљевић Бугарски − суорганизација са Галеријом Матице српске (29. новембар);
– разговор са Борисом Лијешевићем, модератор проф. др Марина Миливојевић Мађарев – суорганизација са Академијом уметности у Новом Саду (8. децембар);
– предавање „Оптација као ’решење’ – поглед након једног века“, др Милан Мицић: „Оптирање Срба из Мађарске и положај оптаната у Југославији“, гдин Пера Ластић: „Оптирање Срба из Мађарске у сећањима српских свештеника у Мађарској“, гдин Арпад Пап: „Из старе домовине у нову државу – судбина оптаната из СХС у Мађарску“ (12. децембар);
– предавање проф. др Милана Подунавца: „Поредак и страх“ (20. децембар).

Промоције

– промоција зборника радова *Историјска лексикографија српског језика*; о зборнику су говориле: академик Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Исидора Бјелаковић и проф. др Марина Курешевић (22. фебруар);
– приказивање капиталног издања Задужбине Иве Андрића *Критичко издање дела Иве Андрића* (до сада објављено 19 књига); о књигама су говорили: академик Миро Вуксановић и проф. др Зорица Несторовић (22. март);

– промоција *Енциклопедије Републике Српске*; говорили су: Млађен Цицовић, шеф Представништва Републике Српске у Србији, проф. др Зоран Милошевић, покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, академик Рајко Кузмановић, председник АНУРС, академик Драгољуб Мирјанић, потпредседник АНУРС, и академик Драго Бранковић, генерални секретар АНУРС – суорганизација са Академијом наука и умјетности Републике Српске и Представништвом Републике Српске у Србији (21. септембар);
– промоција монографије дописног члана САНУ Саве Халугина *Асоцијативе*; о књизи су говорили: Катарина Бабић, историчар уметности, виши кустос Галерије легата Николе Коке Јанковића, и дописни члан САНУ Сава Халугин (22. новембар).

Изложбе

– 15. колективна изложба „Трагом Захарија Орфелина“ каллиграфских радова наставника, ученика и каллиграфа Светозара Пајића Дијака; изложбу је организовао Огранак САНУ у Новом Саду са Удружењем војвођанских учитеља (17. јануар);
– изложба *Млади долазе* Ања Прерадовић: „Интроспекција“; изложбу је отворио проф. Драган Матић (16. март);
– изложба Митра Симикића: „Угљевик“; изложбу је отворила проф. др Дубравка Лазић (6. април);
– Музеји Србије, Музеји за 10 – Фења Соретић – избор из легата Завичајног музеја Рума (12–19. маја);
– изложба Александра Педовића: „Дух папира“; изложбу је отворила госпођа Јуки Икома, аташе за културу Амбасаде Јапана (8. јун);
– изложба Мирјане Томашевић: „У потрази за складом“; изложбу је отворила мр Лепосава Лепа Милошевић Сибиновић, академски сликар и вајар (7. септембар);
– изложба дописног члана САНУ Саве Халугина: „Разматрање плоха“; изложбу је отворио мр Данило Вуксановић, академски сликар (28. септембар);
– *MEDICI PRO ARTE XXXII ANALE* – изложбу је организовао Огранак САНУ у Новом Саду у суорганизацији са Српским лекарским друштвом (19. октобар).

Музички програм

– Концерт најуспешнијих студената Департмана музичке уметности Академије уметности у Новом Саду у 2023. години. Програм: Бизе, Каталани, Рахмањинов, Расински, Чајковски, Сен Сан, Вјењавски, Прокофјев, Хајдн, Капустин, Шопен. Дела су изводили: клавир: Бошко Стојадиновић, Ања Рићешић, Лука Петровић, виолина: Андреј Балаж, Лана Зорјан, Теофил Миленковић, соло певање: Александра Коцић, Катарина Катанић, Андриана Петровски, Љепосава Малбаша, флаута: Андријана Пантић, харфа: Марија Зороја, клавирска сарадња: Вања Прица, Бошко Стојадиновић, Јелена Бошњак, Ања Рићешић (28. децембар).

Научни скупови

1) Научни семинар: „ЛАДИС (логичко-алгебарско-дискретни сусрети)“. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду, Департман за математику и информатику Природно-математичког факултета у Новом Саду, Математички институт САНУ и Факултет техничких наука (13. фебруар);
2) Конференција: „Harmonic analysis, spaces and operators“. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду и Департман за математику и информатику Природно-математичког факултета у Новом Саду (19–21. април);
3) Научни скуп: „Да ли још постоји друштвена критика?“. Организатор: Огранак САНУ у Новом Саду (1. јун);
4) Међународни симпозијум: „Природни ресурси и ризици у животној средини: Пут ка одрживој будућности“. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду и Департман за географију, туризам и хотелијерство Природно-математичког факултета у Новом Саду (13–15. октобар);
5) Међународни научни скуп: „Старији људи и дискриминација: превенција и реакција“. Организатор: Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Адвокатска комора Војводине, уз подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација и Огранка САНУ у Новом Саду (26–27. октобар).

Гости Огранка

Огранак су током године посетили проф. др Данијел Шехтман (добитник Нобелове награде 2011), Сабуро Мурога проф. Хосе Торељас, Универзитет Илиноис у Урбана-Шампејну, САД, проф. др Томасо Руђери, Универзитет Болоња, проф. др Џерилин Сореган и проф. др Мајкл Сореган, Универзитет Оклахома, САД.

8. САРАДЊА ОГРАНКА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ДАРОДАВЦИ

Сарадња

Током године настављена је сарадња са институцијама из области науке и културе.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност – у јуну 2005. године потписан је Протокол о сарадњи између Српске академије наука и уметности – Огранак у Новом Саду и Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Дана 23. маја 2023. са Покрајинским секретаријатом потписан је уговор за ту годину, на основу којег су суфинансирани значајни пројекти из Плана рада Огранка. Средства су наменски трошена за научноистраживачки рад, издавачку делатност, научне трибине, обнављање књижног фонда и опремање Огранка.

Академија уметности и Огранак САНУ у Новом Саду наставили су сарадњу током године.

Академија медицинских наука СЛД-а и Огранак САНУ у Новом Саду наставили су сарадњу током године.

Огранак је у разним видовима своје делатности наставио сарадњу са Универзитетом, Матицом српском, Библиотеком Матице српске, Градском библиотеком у Новом Саду, као и са осталим научним и културним институцијама у земљи.

Д а р о д а в ц и

Током године Огранку су уметничка дела поклонили: Ања Прерадовић, Митар Симикић, Александар Педовић.

9. СТРУЧНА СЛУЖБА ОГРАНКА

Огранак има једанаест запослених: руководиоца Огранка САНУ у Новом Саду, административног секретара Огранка САНУ у Новом Саду, библиотекара-документалисту, ликвидатора-благајника, књижничара у библиотеци, руковаоца грејања, климатизације и телефонске централе, архивског помоћника – дактилографа, возача, радника на централи – портира, курирку-спремачицу и сервирку-спремачицу.

10. РАДОВИ У ОГРАНКУ

Током године урађена је набавка и замена неисправних делова система за аутоматску дојаву пожара, као и замена радијатора у згради Платонеум. Набавка и замена неисправних делова система за аутоматску дојаву пожара, као и замена радијатора у згради Платонеум, урађене су захваљујући средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност и донацији ЈП „Србијагас“.

11. СРЕДСТВА ОГРАНКА – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Активност Огранка се финансира преко САНУ. Средства се уплаћују наменски. Академске награде члановима Огранка и исплате запосленима Рачуноводство САНУ уплаћује на њихове текуће рачуне. САНУ такође врши исплату већих режијских трошкова Огранка. Остали текући трошкови у Огранку подмирују се из месечних уплата САНУ.

Огранак је добио средства за делатност од Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност. Из тих средстава финансирани су научноистраживачки рад, издавачка делатност, трибине, предавања, обнављање књижног фонда и опремање Огранка САНУ. Приходи и расходи Огранка приказани су у Прегледу прихода и расхода Српске академије наука и уметности за 2023. годину.

Прилив средстава Огранка од 1. јануара до 31. децембра је следећи:

САНУ – пренос средстава за материјалне трошкове	1.480.000,00
Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност по уговору	4.000.000,00
Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (суфинансирање текућих поправки)	2.050.573,00
УКУПНА СРЕДСТВА	7.530.573,00

V
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ОГРАНАК САНУ У НИШУ

Уводна реч председника Комисије за руковођење радом Огранка

Већ више од седам година чланови и сарадници Огранка САНУ у Нишу (основаног 16. септембра и конституисаног 4. новембра 2016) настоје – у отежаним друштвеним околностима, неповољној кадровској ситуацији и са прелазном организационом формом – да конципирањем и реализацијом квалитетних научних и уметничких програма и својим јавним деловањем шире мисију САНУ, и то промовисањем највиших вредности и идеја науке, културе и уметности, вредности образовања, просвећености, слободне употребе разума, аутономног и слободног критичког мишљења и просуђивања, изучавањем и очувањем традиције и истраживањем и унапређивањем нашег савременог друштва, те истовременим афирмисањем резултата и подухвата стваралаца из јужне и источне Србије. У реализацији својих планова и програма, у различитим облицима стваралачког, истраживачког и едукативног рада, Огранак – по природи ствари – сарађује са појединим одељењима САНУ и са Огранком САНУ у Новом Саду, са научним и образовним установама, као што су факултети и институти, те са установама културе и локалним управама регионалних центара из регија које гравитирају Огранку. У тој сарадњи Огранак је у прилици да уважава, следи и користи узорне стандарде, организациона и радна искуства, али и да каткад брани углед САНУ пред навикама, организационом инерцијом и протоколарним несналажењима, и да инсистира на поштовању правила и нивоа САНУ, борећи се често за неопходно подизање критеријума и квалитета заједничких активности.

Иако квантитативни показатељи нису најадекватнији опис интензивне активности и деловања Огранка у 2023. години, следеће бројке ипак могу бити бар илустративне: научноистраживачки пројекти – 22 (математика – 3, хемија – 1, техничке науке – 3, медицина – 3, језик и књижевност – 6, друштвене науке – 4, историјске науке – 2); промоција рада младих научних стваралаца (конференција студентских пројеката, са наградама за најбоље радове) – 1; свечане академије – 2; радни састанци истраживачких тимова – 1; представљање резултата пројеката – 5; публикације/издања – 4; представљање публикација – 9; научни и стручни скупови – 5 (од тога два одељењска скупа); јавна предавања – 12; циклуси предавања – 1 (4 предавања); трибине – 1; округли столови – 2; изложбе – 1; концерти – 2; и радионице – 3.

Огранак о својим активностима редовно извештава јавност посредством уредно ажурираног веб-сајта и Фејсбук странице. У дневном листу *Политика* (додатак Култура–уметност–наука, 8. јул 2023) објављен је интервју са дописним чланом

САНУ Владом Вељковићем, председником Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу, нишке *Народне новине* често најављују активности Огранка, а одговарајуће вести могу се наћи и на нишким, лесковачким, пиротским, прокупачким, алексиначким порталима. Ипак, оцењено је да би традиционални медији могли показивати веће интересовање за рад и деловање Огранка. Такође, сматра се да Огранак, као већ истакнути и незаобилазни чинилац научног и уметничког рада у југоисточној Србији, треба да има интензивније контакте и сарадњу са руководећим органима Града Ниша, као и са локалним самоуправама регионалних центара, управо ради стварања услова за остваривање своје научне, културне, уметничке и образовне мисије у овим срединама.

Рад Огранка, са наведеним активностима, не би био могућ без сталне бриге, пуног разумевања, велике помоћи и снажне подршке руководства САНУ у организовању рада, стабилном опстанку и, како се чланови и сарадници надају, развоју и напретку. Та брига и помоћ огледају се у нормативном регулисању статуса Огранка, у саветима који се тичу обавезујућих правила, критеријума и стандарда рада у појединим делатностима САНУ, затим у финансијском подржавању организације и редовног функционисања Огранка, као и одабраних програмских активности. Најзначајнија ванредна помоћ пружена је у финансирању радова на ојачавању електронске мреже Огранка и у реновирању најчешће коришћених просторија Огранка, а најављена је и даља помоћ у опремању просторија.

Наиме, Огранак од оснивања ради у просторијама Универзитета у Нишу, које је од 1990. године користио некадашњи Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу. Коришћење ових просторија регулише се од 2018. године закључивањем уговорâ са Универзитетом у Нишу, уз не тако малу накнаду „реалних трошкова“ и уз односе у границама функционалне коректности.

Целокупну организацију и рад Огранка успешно води Комисија за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу (образована почетком 2022. године), привремени орган који обавља функције Извршног одбора Огранка, а чији мандат треба да траје до завршетка изборног поступка за избор нових чланова САНУ 2024. године. Комисија је у 2023. години имала седам седница (од тога шест електронских) и један заједнички састанак са члановима Извршног одбора САНУ, у просторијама Огранка.

Уз изнуђено одржавање електронских седница Комисије, због општих околности пандемије и чињенице да је већина чланова Огранка резиденцијално „удаљена“ од седишта Огранка, највећу тешкоћу у раду представља мали број чланова САНУ у Огранку. Но, чланови и сарадници Огранка су сигурни да ће руководство САНУ наставити да подржава Огранак и у погледу његовог кадровског јачања и да ће се, у започетом поступку избора нових чланова, постарати да помогне Огранку у евидентирању и предлагању кандидата, у њиховом представљању како у појединим одељењима САНУ тако и у широј јавности, и коначно, у погледу избора кандидата за дописне, редовне и иностране чланове САНУ, разуме се, уз строго поштовање важећих критеријума за избор, као и уз уважавање доприноса будућих кандидата раду Огранка. У самом Огранку су од последњег изборног циклуса све време предузимани потребни кораци у конкретизацији принципа предлагања кандидата, у изради оквирног календара рокова, у прикупљању података о научном рејтингу потенцијалних кандидата Огранка, као и у прибирању искустава и материјала из два претходна изборна циклуса, те његови чланови – имајући у виду и похваљен број и квалитет активности и разумевање и подршку руководства САНУ – очекују да се кадровско, нормативно и организационо заснивање Огранка коначно заокружи, а његов развој значајно подстакне – на добробит самог Огранка, Академије и јужне и источне Србије.

САСТАВ ОГРАНКА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ У НИШУ

1. КОМИСИЈА ЗА РУКОВОЂЕЊЕ РАДОМ ОГРАНКА

Дописни члан САНУ Влада Вељковић, председник
Академик Јован Хаџи-Ђокић, заменик председника
Академик Градимир В. Миловановић, члан
Академик Владимир Ракочевић, члан
Академик Љубодраг Димић, члан
Дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, члан
Дописни члан САНУ Марјан Никетић, члан

Мандат Комисије траје до завршетка наредног изборног поступка за изборе у чланство САНУ 2024. године.

2. ЧЛАНОВИ ОГРАНКА

Огранак је у 2023. години у свом саставу имао седам чланова, и то четири редовна и три дописна члана.

Редовни чланови: Јован Хаџи-Ђокић (ОМН), Градимир В. Миловановић (ОМФГН), Владимир Ракочевић (ОМФГН), Љубодраг Димић (ОИН).

Дописни чланови: Влада Вељковић (ОТН), Љубинко Раденковић (ОЈК), Марјан Никетић (ОХБН).

3. РАД ОГРАНКА

Комисија за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу

На првој (електронској) седници, од 27. јануара 2022, Председништво САНУ донело је одлуку о образовању Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу (број 93/1, од 31. јануара 2022), са задатком да обавља функције Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу предвиђене Статутом САНУ и Правилима Огранка САНУ у Нишу и руководи радом Огранка.

На другој (електронској) седници, од 3. марта 2022, Председништво САНУ донело је одлуку о именовању нових чланова Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу (број 43/5, од 11. марта 2022).

Током године, одржано је седам седница Комисије (12. јануара, 14. фебруара, 28. априла, 10. јула, 13. октобра, 30. новембра – све у електронској форми, и 18. децембра у Огранку).

Извршни одбор САНУ у Огранку САНУ у Нишу

У току године одржан је један састанак Извршног одбора САНУ са члановима Комисије за руковођење радом Огранка САНУ у Нишу, у просторијама Огранка САНУ у Нишу (18. децембра).

Просторије и опрема Огранка САНУ у Нишу

Будући да је трајно решавање проблема простора за рад Огранка повезано са координираним пресељењем других државних и привредних субјеката, и њиме условљено, Огранак ће до даљег користити просторије Универзитета у Нишу, у којима је од 1990. године радио некадашњи Центар за научноистраживачки рад

САНУ и Универзитета у Нишу. Ово стање је регулисано уговорима између САНУ и Универзитета у Нишу:

- Уговор о начину и условима коришћења пословних просторија у згради Универзитета у Нишу, закључен 25. априла 2018. године између Универзитета у Нишу и САНУ Београд (број 222/1 од 25. априла 2018),
- Уговор о учешћу САНУ у трошковима текућег одржавања зграде Универзитета у Нишу, закључен 21. новембра 2018. године између Универзитета у Нишу и САНУ Београд (број 222/3 од 21. новембра 2018),
- Анекс уговора о начину и условима коришћења пословних просторија у згради Универзитета у Нишу, закључен 18. јула 2022. године између Универзитета у Нишу и САНУ Београд (број 43/16 од 12. августа 2022), и
- Анекс уговора о начину и условима коришћења пословних просторија у згради Универзитета у Нишу, закључен 10. јула 2023. године између Универзитета у Нишу и САНУ Београд (број 43/9 од 14. јула 2023).

Намештај у просторијама Огранка, а такође и део електронске опреме, наслеђени су од Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, а нова опрема набавља се по одобрењу Извршног одбора САНУ и средствима САНУ.

На иницијативу Извршног одбора САНУ, и уз пуну подршку Академије, у Огранку су крајем 2022. године започети радови на појачавању постојеће електромреже, као и на реновирању просторија Огранка у згради Универзитета у Нишу. Пре тога, током септембра и октобра, поправљена је, појачана и обезбеђена електронска мрежа у просторијама Огранка. Прва фаза ових радова, којима се постепено обезбеђују оптимални услови за рад и развој Огранка, завршена је крајем марта 2023. године. Најављена је набавка опреме за поједине просторије САНУ, а друга фаза радова ће се одвијати према могућностима и приоритетима Академије, у сложеним друштвено-економским околностима.

Промоција рада младих научних и уметничких стваралаца

- *16. Међународна конференција студентских пројеката – IEEESTEC* (*16th International Students' Projects Conference – IEEESTEC*), 23. новембар, Електронски факултет у Нишу. Организатори: Студентски огранак IEEE – Студентски огранак Ниш, EESTEC локални комитет Ниш и Електронски факултет Универзитета у Нишу, у сарадњи са IEEE секцијом Србије и Црне Горе и друштвима IEEE EDS/SSCS, IEEE MTT, IEEE WIE и IEEE CIS, а уз подршку Српске академије наука и уметности – Огранка САНУ у Нишу, као и Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије.

Обележавање значајних датума – свечане академије

- *Протина беседа*, 22. јануар, Алексинац. Организатори: Центар за културу и уметност Алексинац, Општина Алексинац, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу. Учесници: викарни епископ новобрдски Иларион Лупуловић, проф. др Жарко Требјешанин, јереј Александар Срнић.
- *Додела награде* „*Тихомир Р. Ђорђевић*“, 27. октобар, Алексинац. Одлуком жирија у саставу: др Јелена Јовановић, дописни члану САНУ, проф. др Горан Максимовић и проф. др Данијела Поповић Николић, председник, Награду „Тихомир Р. Ђорђевић“ за 2023. годину добио је др Димитрије Големовић, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, етномузиколог и композитор. Организатори: Центар за културу и уметност Алексинац, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу.

4. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Научноистраживачки пројекти

Чланови и сарадници Огранка САНУ у Нишу радили су на седам пројеката Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, као и на 22 пројекта Огранка. На пројектима Фонда САНУ радили су само чланови Огранка САНУ, и на њима су били и руководиоци. На једном пројекту Огранка руководилац је био члан Огранка, док су на осталим пројектима руководиоци били угледни професори Универзитета у Нишу (19) и научни саветници са институтâ САНУ (2), при чему сви ови пројекти имају редовне и дописне чланове САНУ као координаторе.

Пројекти Огранка:

- О-01-17 *Матричне трансформације*, *теорија фиксне тачке и примене*, координатор и руководилац пројекта: академик САНУ Владимир Ракочевић;
- О-02-17 *Етно-фармаколошка студија региона југоисточне Србије*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Марјан Никетић, руководилац пројекта: проф. др Весна Станков Јовановић;
- О-06-17 *Епигенетски механизми утицаја исхране и контаминената хране на протеомику и метаболомику хроничних обољења*, координатор пројекта: академик Миодраг Чолић, руководилац пројекта: проф. др Гордана Коцић;
- О-09-17 *Становништво југоисточне Србије*: *демографска репродукција и социо-културна динамика*, координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. емеритус Љубиша Митровић;
- О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић;
- О-12-17 *Економска активност и перформансе привреде града Ниша и његов значај за привредне активности региона јужне и источне Србије – компетенције за паметну индустријску специјализацију и дигиталну трансформацију предузећа на територији града Ниша*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Павле Петровић, руководилац пројекта: проф. др Јелена Станковић;
- О-14-18 *Развој*, *моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководилац пројекта: проф. др Оливера Стаменковић;
- О-15-18 *Интегрални приступ управљању атмосферским водама на урбаним сливовима на подручју југоисточне Србије*, координатор пројекта: академик Федор Месингер, руководилац пројекта: проф. др Славиша Трајковић;
- О-17-18 *Ниш и Понишавље у антици и средњем веку*, координатор пројекта: академик Љубомир Максимовић, руководилац пројекта: проф. др Ирена Љубомировић;
- О-19-18 *Књижевна прошлост и садашњост на простору југоисточне Србије*, координатор пројекта: академик Злата Бојовић, руководилац пројекта: проф. др Горан Максимовић;
- О-20-18 *Теренска истраживања усмене традиције југоисточне Србије*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Поповић Николић;

– О-22-19 *Археолошија Ниша*, *Понишавља и јужне Србије од праисторије до средњег века*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, руководилац пројекта: др Надежда Гавриловић Витас, научни саветник;
– О-23-19 *Операторске матрице*, *нумерички ранг и примене*, координатор пројекта: академик Владимир Ракочевић, руководилац пројекта: проф. др Драгана Цветковић Илић;
– О-24-19 *Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у XVIII и XIX веку*, координатор пројекта: академик Јасмина Грковић-Мејџор, руководилац пројекта: проф. др Ирена Цветковић Теофиловић;
– О-25-20 *Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Марина Јањић;
– О-28-22 *Значај одређивања нивоа оксидативног стреса у ткивима карцинома колона и простате*, координатор пројекта: академик Јован Хаџи-Ђокић, руководилац пројекта: проф. др Андреј Вељковић;
– О-29-22 *Експресија канцерских матичних ћелија у солидним туморима и њихов прогностички значај*, координатор пројекта: академик Јован Хаџи-Ђокић, руководилац пројекта: проф. др Љубинка Јанковић Величковић;
– О-30-22 *Линеарни оператори*: *инвертибилност*, *спектри и операторске једначине*, координатор пројекта: академик Градимир В. Миловановић, руководилац пројекта: проф. др Драган С. Ђорђевић;
– О-31-23 *Потенцијал примене не-Saccharomyces квасаца у производњи алкохолних пића*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководилац пројекта: проф. др Ивана Карабеговић;
– О-32-23 *Траума и зацељење*: *креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом*, координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. др Татјана Стефановић Станојевић;
– О-33-23 *Пастирска/сточарска лексика призренско-тимочких говора*, координатор пројекта: академик Александар Лома, руководилац пројекта: проф. др Софија Милорадовић, научни саветник, консултант: др Недељко Богдановић, професор универзитета у пензији, организатор пројектних активности: др Ана Савић-Грујић, виши научни сарадник;
– О-34-23 *Фреквенцијски речник поезије Бранка Миљковића*, координатор пројекта: академик Милосав Тешић, руководилац пројекта: проф. др Мирјана Илић, консултанти: др Недељко Богдановић, професор универзитета у пензији, проф. др Рајна Драгићевић.

Радни састанци истраживачких тимова на пројектима

– О-24-19 *Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у XVIII и XIX веку*, координатор пројекта: академик Јасмина Грковић-Мејџор, руководилац пројекта: проф. др Ирена Цветковић Теофиловић (12. септембар);

Представљање резултата пројеката

– О-14-18 *Развој*, *моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина*, координатор пројекта: дописни члан

САНУ Влада Вељковић, руководилац пројекта: проф. др Оливера Стаменковић (Лесковац, 26. јануар);
- О-31-23 *Потенцијал примене не-Saccharomyces квасаца у производњи алкохолних пића*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководилац пројекта: проф. др Ивана Карабеговић (Лесковац, 21. фебруар);
- О-20-18 *Теренска истраживања усмене традиције југоисточне Србије*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Поповић Николић (Ниш, 28. фебруар);
- О-32-23 *Траума и зацељење*: *креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом*, координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. др Татјана Стефановић Станојевић (Ниш, 23. март);
- О-33-23 *Пастирска/сточарска лексика призренско-тимочких говора*, координатор пројекта: академик Александар Лома, руководилац пројекта: проф. др Софија Милорадовић, научни саветник, консултант: др Недељко Богдановић, професор универзитета у пензији, организатор пројектних активности: др Ана Савић-Грујић, виши научни сарадник (Ниш, 30. новембар).

5. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Публикације

- *Јавни говор у условима пандемије ковида 19.* Зборник радова са научног скупа. Главни уредник: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, уредници: проф. др Софија Милорадовић, проф. др Марина Јањић. Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2022.
- *Хормони и простата*. Уредници: доц. др Томислав П. Пејчић, академик Јован Б. Хаџи-Ђокић. Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2023.
- *Хроника Огранка САНУ у Нишу*, бр. 6. Приредили: дописни члан САНУ Влада Вељковић, проф. др Драган Жунић, Драган Н. Стојадиновић. Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2023.
- *Узроци мобилности људског/образовног капитала и последице по садашњи и будући развој југоисточне Србије.* Зборник радова са научног скупа. Приредили: проф. емеритус Љубиша Митровић, доц. др Биљана Продовић Милојковић. Ниш: Филозофски факултет у Нишу – Центар за социолошка истраживања, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2023.

Представљање публикација

- Промоција монографије *Демографска обнова Србије – национално и развојно питање*, 24. фебруар, Ниш. Аутор: проф. емеритус Љубиша Р. Митровић. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2022.
- Промоција тематског зборника *Јавни говор у условима пандемије ковида 19*, 6. март, Ниш. Главни уредник: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, уредници: проф. др Софија Милорадовић, проф. др Марина Јањић. Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Београд:

Институт за српски језик САНУ, 2022. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Институт за српски језик САНУ.

- Промоција монографије *Уље кукуруза као сировина за производњу биодизела*, 20. април, Лесковац. Аутори: Влада Б. Вељковић, Милан О. Биберџић, Ивана Б. Банковић-Илић, Оливера С. Стаменковић. Лесковац: Универзитет у Нишу – Технолошки факултет у Лесковцу; Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2022.
- Промоција монографије *Extremal problems and inequalities of Markov-Bernstein type for algebraic polynomials*, 24. април, Ниш. London: Elsevier/Academic Press, 2022. Аутори: Robert B. Gardner, Narendra K. Govil, Gradimir V. Milovanović. О књизи су говорили: академик Градимир В. Миловановић, академик Миодраг Матељевић, проф. др Милош Арсеновић.
- Промоција тематског зборника *Јавни говор у условима пандемије ковида 19*, 6. јун, Лесковац. Главни уредник: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, уредници: проф. др Софија Милорадовић, проф. др Марина Јањић. Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2022. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Институт за српски језик САНУ, Народна библиотека „Радоје Домановић“ Лесковац.
- Промоција зборника *Допринос Рома култури народа у Србији* и *Допринос Радета Ухлика лингвистици и култури Рома*, 9. јун, Ниш. О зборницима су говорили чланови Одбора за проучавање живота и обичаја Рома САНУ: проф. др Драгољуб Ђорђевић, проф. др Драган Тодоровић, др Биљана Сикимић. Организатори: Одбор за проучавање живота и обичаја Рома САНУ, Огранак САНУ у Нишу.
- Промоција *Енциклопедије Републике Српске*, 26. септембар, Ниш. О *Енциклопедији* су говорили: академик Рајко Кузмановић, председник АНУРС, и академик Драго Бранковић, генерални секретар АНУРС. Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Представништво Републике Српске Београд.
- Промоција монографије *ЛАНИК*, *Могућности у производњи уља и биогорива*, 27. новембар, Ниш. Аутори: Вељковић В. Б., Марјановић Јаромела А. М., Костић М. Д., Рајковић Д. Д., Стаменковић О. С. Лесковац: Универзитет у Нишу – Технолошки факултет у Лесковцу; Ниш: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2022.
- Промоција зборника радова *Узроци мобилности људског/образовног капитала и последице по садашњи и будући развој југоисточне Србије*, 22. децембар, Ниш. Приредили: проф. емеритус Љубиша Митровић, доц. др Биљана Продовић Милојковић. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу – Центар за социолошка истраживања, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, 2023. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу.

6. БИБЛИОТЕКА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Огранак формира Архиву штампаних и дигиталних аката, у коју се похрањују: позиви за седнице органâ и телâ Огранка, њихови записници и одлуке; позиви, програми, плакати, фотографије и описи свих активности Огранка, прес-клипинг (медијски извештаји о активностима Огранка); кореспонденција Огранка. У радо-

вима на адаптацији просторија Огранка 2022/2023. године, реновирана је и опремљена једна до тада некоришћена просторија, у коју је, на прикладан начин, смештена Архива Огранка, уз могућност њеног несметаног ширења у наредним годинама.

Огранак САНУ у Нишу прикупља издања САНУ, сопствена издања, публикације које добија од других издавача (у чему поклон-пакетима предњачи Институт за српски језик САНУ), чиме се врше припреме за заснивање Библиотеке Огранка. Током 2023. године започете су припреме и процедуре за набавку витрина у које ће бити смештена Библиотека. Након тога, активираће се договор са академиком Миром Вуксановићем, управником Библиотеке САНУ, о пружању стручне помоћи у оснивању Библиотеке Огранка САНУ у Нишу од стране сарадникâ Библиотеке САНУ.

7. НАУЧНИ И СТРУЧНИ СКУПОВИ, ЈАВНА ПРЕДАВАЊА, ОКРУГЛИ СТОЛОВИ, ИЗЛОЖБЕ, КОНЦЕРТИ, РАДИОНИЦЕ

Научни и стручни скупови

- Међународна конференција *СИНАРГ 2023*: *Синергија архитектуре и грађевинарства* (International Conference *SINARG 2023*: *Synergy of Architecture and Civil Engineering*), 14–15. септембар, Ниш. Организатори: Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Одељење техничких наука САНУ.
- *33. Међународна конференција о микроелектроници – МИЕЛ 2023 (33rd International Conference on Microelectronics – MIEL 2023)*, 16–18. октобар, Ниш. Организатори: Електронски факултет Универзитета у Нишу, Интернационални институт инжењера електронике и електротехнике (IEEE), Секција Србија и Црна Гора, у сарадњи са Српском академијом наука и уметности – Огранком САНУ у Нишу.
- Међународна научна конференција *Језик мржње у интерперсоналном и јавном говору*, 17–18. октобар, Ниш, у оквиру пројекта О-25-20 *Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу* (координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Марина Јањић). Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Одбор за српски језик и књижевност у порећењу са другим језицима и књижевностима САНУ, Институт за српски језик САНУ.
- 15th Symposium *Novel Technologies and Sustainable Development*, 20–21. октобар, Лесковац. Организатори: Универзитет у Нишу – Технолошки факултет у Лесковцу, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Одељење техничких наука САНУ.
- VII Међународна научна конференција *Регионални развој и прекогранична сарадња* (VII International Scientific Conference *Regional Development and Cross-border Cooperation*), 15. децембар, Пирот. Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Град Пирот, Уговорна окружна привредна комора Пирот, Факултет за менаџмент Зајечар, Универзитет Метрополитан Београд, Универзитет у Београду – Технички факултет у Бору.

Јавна предавања

- *Идентитет вештачке интелигенције*, дописни члан САНУ Владан Девеџић, 16. јануар.

– *Пас у словенским језицима и народној култури*, дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, 25. јануар.
– *Траума и психотерапијски модел зацељења*, проф. др Татјана Стефановић Станојевић, 23. март. (У оквиру пројекта О-32-23 *Траума и зацељење*: *креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом*; координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. др Татјана Стефановић Станојевић.)
– *Проблеми интеграције варијабилних извора у електричну мрежу и њихов утицај на сигурност и доступност снабдевања*, академик Слободан Вукосавић, 10. април.
– *Критички осврт на концепте инфраспецијске класификације васкуларних биљака и осталих организама*, дописни члан САНУ Марјан Никетић, 11. април.
– *Хиландарски музички писар Викентије „родом из Ниша, из Србије*“, др Весна Сара Пено, научни саветник, Музиколошки институт САНУ, 4. мај. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*; координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
– *Кинетички феномени у неравнотежним плазмама*: *шанса и за науку и за примене*, академик Зоран Љ. Петровић, 11. мај.
– *Траума код деце са хроничним болестима*, др сц. мед. Босанка Јоцић-Јакуби, 18. мај. (У оквиру пројекта О-32-23 *Траума и зацељење*: *креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом*; координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. др Татјана Стефановић Станојевић.)
– *Вишеструко утемељење*: *једна теорија музичког значења*, проф. др Михаило Антовић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 28. септембар. Поводом објављивања монографије: Mihailo Antović, *Multilevel Grounding*: *A Theory of Musical Meaning* (London and New York: Routledge, 2022). Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Центар за когнитивне науке Универзитета у Нишу. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*; координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
– *Једноставни*, *преплетени и сложени сижеи епских песама*, др Данијела Петковић, виши научни сарадник Института за књижевност и уметност Београд, 31. октобар. (У оквиру пројекта О-20-18 *Теренска истраживања усмене традиције југоисточне Србије*; координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Поповић Николић.)
– *Обред кађења у народној традицији Русије и Западног Балкана (упоредна анализа)*, др Светлана Корољева, Филолошки факултет Универзитета у Перму (Руска Федерација), 3. новембар.
– *Траума – наша прича*: *комплексни посттрауматски стресни поремећај*, др Тијана Мировић, психотерапеут, 17. октобар. (У оквиру пројекта О-32-33 *Траума и зацељење*: *креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом*; координатор пројекта: академик Александар Костић, руководилац пројекта: проф. др Татјана Стефановић Станојевић.)

Циклус предавања „Античко културно покретно и непокретно наслеђе Ниша, источне и јужне Србије“
(У оквиру пројекта О-22-19 Археологија Ниша, Понишавља и јужне Србије од праисторије до средњег века, координатор пројекта: дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, руководилац пројекта и координатор циклуса: др Надежда Гавриловић Витас, научни саветник)

- Анализа архитектуре касноантичког објекта са сводовима на централном платоу Нишке тврђаве, др Игор Бјелић, архитекта, научни сарадник, Археолошки институт Београд, 29. мај.
- Врело – Шаркамен: царска резиденција из времена тетрархије, др Софија Петковић, археолог, научни саветник, Археолошки институт Београд, 19. октобар.
- Новчана кретања касноантичког Ниша, мср Марија Јовић, истраживач сарадник, Археолошки институт Београд, 24. новембар.
- Царичин град – Justiniana Prima: нови резултати истраживања, др Иван Бугарски, виши научни сарадник, Археолошки институт Београд, и дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, 1. децембар.

Трибина

- *Књижевно вече СИНАРГ 2023 – Зоран Предин, књижевник и кантаутор*, 13. септембар, Ниш. Модератор: Саша Стојановић, књижевник. Организатори: Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу.

Округли столови

- *Advances in urban development analysis (Напредак у анализи урбаног развоја)*, 2. фебруар, Ниш. Учесници: Peter Nijkamp (Холандија), Carlo Sessa (Италија), Karima Kourtit (Холандија). Модератор: дописни члан САНУ Павле Петровић. У оквиру пројекта *Horizon UR-DATA пројекта* (*HORIZON-WIDERA-2021-ACCESS-02*, ИД пројекта 101059994) и пројекта О-12-17 *Економска активност и перформансе привреде града Ниша и његов значај за привредне активности региона јужне и источне Србије*: *компетенције за паметну индустријску специјализацију и дигиталну трансформацију предузећа на територији града Ниша*; координатор пројекта: дописни члан САНУ Павле Петровић, руководилац пројекта: проф. др Јелена Станковић.
- *Пастирска/сточарска лексика призренско-тимочких говора*, 30. новембар, Ниш. У оквиру пројекта О-33-23 *Пастирска/сточарска лексика призренско-тимочких говора* (координатор пројекта: академик Александар Лома, руководилац пројекта: проф. др Софија Милорадовић, консултант: проф. др Недељко Богдановић, организатор пројектних активности: др Ана Савић-Грујић, виши научни сарадник). Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Институт за српски језик САНУ.

Изложба

- *Изложба БИЉЕ И КАМЕЊЕ – H_2O (ауторска изложба фотографија)*, 9. новембар, Ниш (Сала Универзитетске библиотеке „Никола Тесла“ Ниш). Аутор: др Марјан Никетић, музејски саветник Природњачког музеја у Београду и дописни члан САНУ. Организатори: Српска академија наука и

уметности – Огранак САНУ у Нишу, Природњачки музеј у Београду, Универзитетска библиотека „Никола Тесла“ Ниш. Изложба је била отворена до краја децембра 2023.

Концерти

- *Летња шема*, 22. мај, Ниш, Концертно-изложбени простор Факултета уметности у Нишу. Извођачи: Андреа Сарачино – удараљке, Пасквале Риналди – флаута, Леонардо Рекиа – гитара (Италија). Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу.
- *Завршни концерт студената Факултета уметности у Нишу*. Концертна сезона 2022/23. Факултета уметности Универзитета у Нишу, 31. мај, Ниш, Концертно-изложбени простор Факултета уметности у Нишу. Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу.

Радионице

- Етномузиколошка радионица *Ој*, *јабуко зеленико*. Тонско снимање извођења традиционалних песама за потребе објављивања компакт-диска *Ој јабуко зеленико*: *радионице српског традиционалног певачког наслеђа и његови настављачи*, 15. јун, Културни центар Брус. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
- Етномузиколошка радионица *Ој*, *јабуко зеленико*. Друго тонско снимање извођења традиционалних песама за потребе објављивања компакт-диска *Ој*, *јабуко зеленико*: *радионице српског традиционалног певачког наслеђа и његови настављачи*, 26. јун, Културни центар Топола. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
- Етномузиколошка радионица *Ој*, *јабуко зеленико*. Треће тонско снимање извођења традиционалних песама за потребе објављивања компакт-диска *Ој*, *јабуко зеленико*: *радионице српског традиционалног певачког наслеђа и његови настављачи*, 21. август, Центар за културу и уметност Алексинац. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
- Етномузиколошка радионица *Ој*, *јабуко зеленико*. Четврто тонско снимање извођења традиционалних песама за потребе објављивања компакт-диска *Ој*, *јабуко зеленико*: *радионице српског традиционалног певачког наслеђа и његови настављачи*, 25. новембар, Црква Оџаклија и Парохијски дом Саборне цркве у Лесковцу; 26. новембар, Дом културе Гаџин Хан. (У оквиру пројекта О-10-17 *Музичко наслеђе југоисточне Србије*, *савремено стваралаштво и образовање укуса*, координатор пројекта: дописни члан САНУ Јелена Јовановић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Здравић Михаиловић.)
- Радионица *Проучавање српског језика у прошлости – на основу писаних извора на тлу Ниша и његове околине*, 12. децембар, Ниш. (У оквиру пројекта О-24-19 *Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у*

XVIII и XIX веку, координатор пројекта: академик Јасмина Грковић-Мејџор, руководилац пројекта: проф. др Ирена Цветковић Теофиловић). Уводно предавање: др Ирена Цветковић Теофиловић; радионицу водиле: проф. др Татјана Трајковић и доц. др Јелена Стошић; организатор радионице: доц. др Јелена Стошић, сарадник на пројекту.

8. НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

- Дописни члан САНУ Љубинко Раденковић – Повеља за животно дело Удружења „Баштина и будућност 1859“ Аранђеловац за 2023. годину, 12. новембар, Народна библиотека „Свети Сава“ Аранђеловац.
- Проф. др Данијела Поповић Николић – Награда „Миле Недељковић“, за најбољу књигу из области савремене српске фолклористике, за 2023. годину, за књигу *На светом месту и око њега*: *фолклор у слојевима културе* (Ниш: Филозофски факултет у Нишу, 2022). Књига је резултат рада на пројекту Огранка САНУ у Нишу О-20-18 *Теренска истраживања усменог стваралаштва југоисточне Србије* (координатор пројекта: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководилац пројекта: проф. др Данијела Поповић Николић), 12. децембар, Народна библиотека „Свети Сава“ Аранђеловац.

9. САРАДЊА ОГРАНКА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

У остваривању свог плана и програма рада и у јавном деловању Огранак је током 2023. године успешно сарађивао:

- са појединим одељењима САНУ (посебно са Одељењем техничких наука и Одељењем језика и књижевности);
- са Огранком САНУ у Новом Саду, чија су организациона и радна искуства од велике помоћи Огранку САНУ у Нишу;
- са Центром за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу;
- са научним и образовним установама, као што су факултети и институти (посебно са Институтом за српски језик САНУ);
- са установама културе и локалним управама регионалних центара који гравитирају Огранку, уз поштовање правила и стандарда САНУ, и уз подизање критеријума и квалитета заједничких активности.

10. СЕКТОР ОГРАНКА

Огранак САНУ у Нишу, према систематизацији из Правилника о раду сектора САНУ, има пет предвиђених радних места: руководилац Сектора Огранка САНУ у Нишу; административни секретар Огранка САНУ у Нишу; стручни сарадник за научну и уметничку делатност, међународну сарадњу и односе са јавношћу; технички секретар Огранка САНУ у Нишу; возач-курир.

У Огранку САНУ у Нишу обављају се следећи послови: послови везани за научну делатност Огранка (организација научних пројеката, научних скупова, предавања, округлих столова, промоција и слично); послови везани за уметничку делатност Огранка (организација изложби, књижевних вечери, концерата, радионица

и сл.); послови везани за издавачку делатност; послови сарадње са медијима и јавног медијског и мрежног представљања и промовисања делатности Огранка (традиционални медији, интернет и друштвене мреже); послови електронске и штампане кореспонденције и комуникације; послови архивирања докумената за потребе Огранка; информатички послови; послови обезбеђења, текућег одржавања, технички, административни и други послови за потребе Огранка; чување и излучивање грађе из делокруга рада Огранка; други пратећи послови од значаја за рад Огранка.

Служба Огранка имала је током године шест извршилаца. Они су обављали послове руковођења радом Сектора Огранка САНУ у Нишу – координатора активности у Огранку (један извршилац по уговору о делу); стручног сарадника за научну и уметничку делатност, међународну сарадњу и односе са јавношћу (један извршилац у радном односу на неодређено време); административно-технички послови за потребе Огранка САНУ у Нишу (један извршилац по уговору о делу); возача-курира (један извршилац по уговору о делу); послове техничке припреме свих штампаних и виртуалних материјала и послове ажурирања и одржавања веб-странице и *WordPress* платформе сајта Огранка (један извршилац по уговору о делу); послове одржавања и поправки у просторијама Огранка, као и послове надзирања ангажованих извођача радова у Огранку (један извршилац по уговору о делу).

Повремени и привремени послови (као што су: фотографисање јавних активности Огранка, физички послови и послови сређивања и одржавања просторија Огранка) обављани су, по потреби, а по одговарајућим уговорима о делу, са физичким и правним лицима.

11. СРЕДСТВА ОГРАНКА – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Рад Огранка финансира се средствима САНУ, као и средствима из екстерних пројеката (којих није било у 2023. години); финансијско пословање Огранка води се на посебном подрачуну САНУ, а извештај о пословању сачињава се у Сектору за рачуноводствене и финансијске послове САНУ.

Током 2023. године у више наврата су давани предлози и анализиране могућности успостављања сарадње са територијалним јединицама као што су: Град Ниш и градске општине, градови, општине и управни округи региона јужне и источне Србије – ради обезбеђивања услова за реализацију јавних активности од интереса за грађане ових јединица. У том погледу, већ се чине потребни кораци.

VI
ЦЕНТАР ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД САНУ И УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

1. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

– Зборник *Драгослав Срејовић и мултидисциплинарност* садржи радове са истоименог научног скупа одржаног 29. новембра 2021, у суорганизацији са Заводом за заштиту споменика културе Крагујевац. Министарство науке, технолошког развоја и иновација дало је финансијску подршку штампању књиге.

2. НАУЧНИ И СТРУЧНИ СКУПОВИ

– Друга српска конференција за примењену вештачку интелигенцију одржана је 19. и 20. маја у суорганизацији са Универзитетом у Крагујевцу. Представљени су резултати најновијих истраживања више од 100 истраживача, из области медицине, привреде, финансија, индустрије.

– Округли сто „Кнез Михаило Обреновић – време, живот, дело“ одржан је у сарадњи са Одељењем историјских наука САНУ, 15. септембра, на Универзитету у Крагујевцу. Скуп је организован поводом двестоте годишњице рођења кнеза Михаила, под покровитељством Града Крагујевца. Поздравне говоре одржали су: академик Миодраг Марковић, потпредседник САНУ, академик Милош Ђуран, управник Центра САНУ, Никола Дашић, градоначелник Крагујевца, и проф. др Биљана Петровић, проректор за научноистраживачки рад.

Пленарно предавање одржао је академик Славенко Терзић, председник Одбора за организацију скупа. У раду научног скупа учествовали су научници и истраживачи са Филозофског факултета у Београду и Историјског института у Београду, Филозофског факултета у Новом Саду, Факултета драмских уметности у Београду, Музеја рудничко-таковског краја из Горњег Милановца, Народног музеја у Чачку и Народног музеја у Крагујевцу, као и Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама Министарства правде. У уметничком делу програма наступиле су проф. мр Марина Тарајковић Бицовски, сопран, и проф. мр Сања Вукосављевић Миленић, пијанисткиња.

– Прва конференција Српског биолошког друштва „Стеван Јаковљевић“ Крагујевац одржана је 20–22. септембра у хотелу „Крагујевац“. На скупу је саопштено 10 пленарних предавања, 26 усмених излагања и представљено 50 постер-презентација, подељених у 10 секција. Одштампана је публикација *Програм и изводи саопштења*.

– Округли сто „100 година од рођења академика Николе Хајдина: Мост као симбол живота“ одржан је 22. септембра у Универзитетској галерији. Учествовали су: академик Милош Којић, проф. др Дејан Дивац, директор Института за водопривреду „Јарослав Черни“, доц. др Братислав Стипанић, представник Грађевинског факултета Универзитета у Београду и проф. др Драгослав Шумарац, Државни факултет у Новом Пазару. Прилог подсећању на лик и дело академика Николе Хајдина дала је и др Катица Стевановић Хедрих, пензионисана професорка Машинског факултета из Ниша. Скуп су поздравили: дописни члан САНУ Миодраг Михаљевић, академик Милош Ђуран, управник Центра САНУ, и проф. др Ненад Филиповић, ректор Универзитета у Крагујевцу.

– Представљање најбољих пројеката одабраних на конкурсу за младе научнике и уметнике Универзитета у Крагујевцу за школску 2023/24. годину одржано је 27. септембра на Универзитету у Крагујевцу.

На Јавни позив за достављање предлога пројеката пријављено је 12 пројеката, а финансирање је одобрено следећим пројектима: 1. *Развијање процедуре за симулацију оштећења металних конструкција услед цикличног оптерећења* – DEEDS2 (руководилац: проф. др Владимир Дунић, Факултет инжењерских наука) – поље техничко-технолошких наука; 2. *Идентификација и модулација биомаркера који посредују настанку резистенције ћелија колоректалног карцинома на 5-флуороурацил* – IDBioResist (руководилац: доц. др Милена Милутиновић, ПМФ) – поље природно-математичких наука; 3. *Могућности за развој туристичких „Рута занатских пивара“ на територији Републике Србије* – BrewRoutes (руководилац: Данијела Пантовић, Факултет за хотелијерство и туризам) – поље друштвено-хуманистичких наука. С обзиром на то да из медицинског и уметничког поља није било пријављених пројеката, финансирање је одобрено и следећим пројектима: 4. *Еутектички растварачи: Зелена синтеза бензимидазол-халконских хибрида са потенцијалном антиоксидативном активношћу* – GreenBICH (руководилац: доц. др Виолета Марковић, ПМФ); 5. *Година 1999. Медијски дискурс о НАТО бомбардовању Савезне Републике Југославије у Србији и Немачкој – контрастивна анализа дискурса* – NATODisYU (руководилац: Никола Вујчић, Филолошко-уметнички факултет).

– Округли сто „Радови на путу“, посвећен стваралаштву завичајног песника Слободана Павићевића, поводом десет година од његове смрти, одржан је 30. октобра на Универзитету у Крагујевцу. Учествовали су: Миодраг Стојиловић, новинар и публициста, проф. др Видан Папић, проф. др Ђорђе Радовановић, др Владимир Перић, Саша Миленић, песник и филозоф, Александар Лаковић, песник, и Мирко Демић, књижевник. Песник Перо Зубац, који није могао да присуствује скупу, послао је песму „Боба Пава“, коју је посветио свом колеги и пријатељу Слободану Павићевићу. Допринос раду скупа дао је и академик Милош Којић, који се обратио путем видео-линка. У уметничком програму Милош Крстовић, глумац Књажевско-српског театра, казивао је стихове Слободана Павићевића, а такође је постављена изложба његових колажа и мејл-арт дела.

– У сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу, одржано је представљање резултата пројеката са другог Јавног позива за пријаву научноистраживачких односно уметничких пројеката за младе научнике и уметнике Универзитета у Крагујевцу за 2022/23. годину, 9. новембра на Универзитету у Крагујевцу. Представљени су резултати једногодишњег рада на следећим пројектима: др Дејан Миленковић, Институт за информационе технологије: *Антиоксидативни потенцијал новосинтетисаних кумарин нацилхидразонских деривата – NewCoumAntiOx* (поље природно-математичких наука); др Александар Алексић, Факултет инжењерских наука: *Превазила-*

жење поремећаја у домену инжењерског менаџмента – Унапређење организационе резилијентности – CODEMO (поље техничко-технолошких наука); др Ана Пејчић, Факултет медицинских наука: *Ниво витамина Ц код трудница и ефикасност суплемената витамина Ц у превенцији превременог пуцања плодових овојака и превременог порођаја – VitCePrev* (поље медицинских наука); др Драган Дакић, Правни факултет: *Нормативно кодирање вештачке интелигенције*: *изабрана питања – Normo Code – AI034* (поље друштвено-хуманистичких наука); др Миљан Милошевић, Институт за информационе технологије: *Моделирање критичне интеракције између циркулишућих ћелија тумора и тромбоцита у току метастазе – MODELETS* (поље техничко-технолошких наука).

3. ПРЕДАВАЊА / ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА

– Монографска студија *Туристичка валоризација и правна заштита културно-историјских вила Врњачке Бање*, која је резултат рада на пројекту усвојеном на првом Јавном позиву за младе научнике и уметнике Универзитета у Крагујевцу, представљена је у Замку културе у Врњачкој Бањи. Говорили су аутори: мср Маријана Сеочанац, истраживач сарадник, мср Наташа Ђорђевић, асистент, доц. др Данијела Пантовић и проф. др Андреј Мићовић. У име издавача, обратио се академик Милош Ђуран, управник Центра, проф. др Биљана Петровић, проректор Универзитета, и проф. др Драго Цвијановић, декан Факултета за хотелијерство и туризам. У име домаћина, скуп је поздравио Саша Миленковић, директор Културног центра. О значају ове монографске студије говорила је, у име рецензената, проф. др Лела Ристић, са Економског факултета у Крагујевцу.

– Едиција САНУ *Живот и дело српских научника* представљена је на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи 7. марта. Академик Иван Гутман одржао је предавање о Атанасију Николићу, проф. др Горица Ђелић, ботаничар са ПМФ-а, говорила је о академику Јосифу Панчићу, а Јелена Боровић Димић, музејски саветник Замка културе, говорила је о бањској породици Арновљевић, којој припада и академик Војислав Арновљевић, лекар кардиолог.

– У сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу, 16. марта су на Универзитету у Крагујевцу одржана два предавања: Њ. Е. господин Димитриос Теофилакту, амбасадор Републике Кипар у Србији: „Cyprus Energy Strategy: Energy Connectivity with Western Balkans“ (*Енергетска стратегија Кипра*: *Енергетска повезаност са Западним Балканом*); проф. др Никос Росидес „Engaging the Workforce“ *(Ангажовање радне снаге)*. Поздравну реч упутили су проф. др Ненад Филиповић, ректор, и академик Милош Ђуран, управник Центра, а проф. др Велько Милутиновић, гостујући предавач Универзитета у Крагујевцу, говорио је о значају Републике Кипар у академској заједници, посебно у контексту Западног Балкана.

– Проф. др Велько Милутиновић, гостујући предавач Универзитета у Крагујевцу, одржао је 22. марта на Универзитету у Крагујевцу предавање на тему „Акцелератори за високо-итеративне процесе са великим скупом података, на бази протока података кроз извршни граф“.

– Проф. др Владимир Јуришић, Факултет медицинских наука, одржао је предавање за наставнике, истраживаче и студенте основних и докторских студија: „*Мултиомикс принципи анализе цитокина у хематоимунологији*“, 28. марта, на Универзитету у Крагујевцу.

– На Универзитету у Крагујевцу, 11. априла, представљене су три монографије из области биоинжењеринга и примењене вештачке интелигенције: *Cardiovascular and Respiratory Bioengineering; Computational Modeling and Simulation Examples in Bioengineering* и *Bioengineering and Bioinformatics*, чији је уредник проф. др Ненад Филиповић, ректор, а аутори поглавља су сарадници са Института за информационе технологије, Факултета инжењерских наука, ПМФ-а и Истраживачко-развојног института за вештачку интелигенцију Србије. Издавачи ових монографија су светски лидери у публиковању научних и академских књига, посебно из области технике и медицине – *John Wiley & Sons* и *Elsevier*.

– Проф. др Милан Вранеш (ПМФ, Нови Сад, Департман за хемију, биохемију и заштиту животне средине) одржао је 18. априла на Универзитету у Крагујевцу предавање „Јонске течности – пут од растварача ка лековима".

– Проф. др Жозеп Торељас (Josep Torrellas), професор рачунарских наука и директор Центра за развојно рачунарство на Универзитету Илиноис у САД, одржао је предавање „Скалабилне дистрибуиране рачунарске архитектуре за наредну декаду" (*Scalable Distributed Computer Architecture for the Next Decade*) 24. маја на Универзитету у Крагујевцу.

– Академик Милош Којић одржао је 11. септембра предавање „Од фундаменталних закона физике до нумеричких метода и вештачке интелигенције" на Универзитету у Крагујевцу. Уводну реч дао је академик Милош Ђуран, управник Центра, а предавача је представио проф. др Ненад Филиповић, ректор.

– Едиција САНУ *Живот и дело српских научника* представљена је 3. октобра у Великој сали здања Жупаније у Сомбору. Академик Иван Гутман говорио је о Атанасију Николићу, академик Радоје Чоловић о проф. др Милану Јовановићу Батуту, а сомборски историчар и публициста Милан Степановић говорио је о животу и раду академика Богдана Маглића. Поздравним беседама обратили су се Анита Стојаков, чланица Градског већа, и Милан Стакић, директор сомборског Центра за стручно усавршавање запослених у образовању. Академик Милош Ђуран даровао је издања САНУ и Центра САНУ у Крагујевцу библиотеци сомборске гимназије „Вељко Петровић".

– Академик Иван Гутман одржао је предавање „Поводом мојих 1500 научних радова", 24. октобра на Универзитету у Крагујевцу. Направио је ретроспективу свог научног рада који је започео 1971. године, а од свог 92, одн. 96. објављеног научног рада као своју адресу наводи ПМФ и Универзитет у Крагујевцу, чиме значајно доприноси угледу Универзитета у Крагујевцу и Републике Србије у светској академској и научној заједници.

– Дописни члан САНУ Слободан Б. Марковић одржао је предавање „Ледено доба у Србији", 2. новембра на Универзитету у Крагујевцу. Уводну реч дао је академик Милош Ђуран, управник Центра, а предавача је представио проф. др Ненад Филиповић, ректор.

– Академик Велимир Р. Радмиловић одржао је предавање „Енергија као један од највећих изазова човечанства у XXI веку", 8. новембра на Универзитету у Крагујевцу. Уводну реч дао је проф. др Ненад Филиповић, ректор, а академик Милош Ђуран представио је радну биографију предавача.

– Академик Милош Ђуран одржао је предавање „Медицинска неорганска хемија: примена комплекса метала у медицини", 10. новембра на Универзитету у Крагујевцу. Предавање је одржано у склопу обележавања Светског дана науке.

– Проф. др Владимир Јуришић (Факултет медицинских наука у Крагујевцу) одржао је предавање „Значај НК ћелија (NK cells) у канцеру“, 14. децембра на Универзитету у Крагујевцу.

– Проф. др Бранислав Јеремић (Факултет медицинских наука у Крагујевцу) одржао је предавање „Радијациона онкологија карцинома плућа“, 26. децембра на Универзитету у Крагујевцу.

4. ИЗЛОЖБЕ И КОНЦЕРТИ

– Изложба-радионица „Наука и информатика за свако дете“ ауторâ др Стевана Јокића и Љиљане Јокић, која се реализује у оквиру пројекта „Рука у тесту“, а у сарадњи са Француским институтом у Београду, постављена је у Галерији „ВИШЕ од галерије“ у Средњој стручној школи у Крагујевцу 5. јуна и трајала је до 12. јуна. На отварању су, поред ауторâ изложбе и академика Милоша Ђурана, управника Центра САНУ, говорили: проф. др Милан Ковачевић, продекан за науку ПМФ-а у Крагујевцу, Ана Марковић, професорка физике у Првој крагујевачкој гимназији и једна од десет најбољих едукатора Србије 2019, Весна Тодоровић, професорка физике у Гимназији у Јагодини и представник НОУ тима (Регионални тим подршке за науку, образовање и уметност) у Ћуприји, проф. др Ирена Голубовић Илић, са Факултета педагошких наука у Јагодини.

– Изложба академика Саве Халугина „Невидљиви шаптачи“ отворена је у Легату Николе Коке Јанковића 9. јуна, у сарадњи са Народним музејом Шумадије. На отварању изложбе говорио је академик Милош Ђуран, управник Центра. Аутор изложбе је Катарина Бабић, музејски саветник – историчар уметности, а изложбу чине скулптуре у бронзи, настале у периоду од 1986. до 2019. године, као и цртежи и слике у дигиталном формату на холограмској презентацији, реализованој уз техничку помоћ Универзитета у Крагујевцу. Специфичност ове изложбе чини њен инклузиван карактер, захваљујући чему је доступна слепим, слабовидим, као и глувим и наглувим особама. Изложба је трајала до 28. септембра.

VII
РЕГИСТАР ИМЕНА ЧЛАНОВА САНУ

Авакумовић Војислав 54
Авакумовић Јован Ђ. 27
Аврамовић Драгослав 54, 204
Аврил Адолф 79
Ајала Франциско Ј. 64
Акијама Хироши 64
Албахари Давид 61, 142, 194
Алексејев Михаил Павлович 64
Алексић Анта (Антоније) 79
Алексић Стојанка 18
Алиханов Абрам Исакович 64
Алковић Коста 79
Аљанчић Слободан 27
Анастасијевић Драгутин 27
Андерсон Вајат 64
Андоновић Милан 79
Андрејевић Андреја 79
Андрејевић-Кун Ђорђе 27
Андрејевић Милета 64
Андрић Иво 27, 120, 195, 197, 200, 204, 280, 299, 320
Анђелић Татомир 27
Анђелковић Марко 27, 257
Анђус Радослав 27
Антић Иван 27, 219, 241, 269, 309, 310
Антонијевић Драгослав 27
Апостолски Михаило 61
Аралица Стојан 27
Аргези Тудор 64
Арновљевић Војислав 28, 341
Арновљевић Иван 54
Арсић Басара Светомир 24, 138, 139, 219, 220, 223, 268
Артобољевски Иван Иванович 64
Асколи Грациадио 79
Атанацковић Теодор 14, 138, 139, 146, 165, 166, 171, 235, 314–317
Аугустинчић Антун 61
Аџић Радослав 13, 142, 154
Бабић Анто 54
Бабић-Ђорђевић Гордана 54, 256
Бајић Мрђан 25, 98, 113, 218–220, 227, 282, 291
Бакић Војислав 79
Бакуљев Александр Николајевич 64
Балинт Бела 18, 139, 179, 182, 193, 294, 315
Бан Матија 28
Бањаи Јанош 54
Барановић Крешимир 54
Барбулеску Илије 65
Баркан Омер Лутфи 65
Бартон Дерек 65
Бартош Милан 28
Баста Данило 21, 206, 207, 237
Бат Џон Александер Тин маркиз од 79
Беговић Мехмед 28
Безсонов Пјотр Алексејевич 79
Белић Александар 28
Белић Јован 28
Бенац Алојз 61
Бенс Норман 65
Бенш Адолф 65
Берар Виктор 65
Берже Андре 11
Берза Михаи 65
Берисављевић Ђорђе 79
Берић Берислав 28
Бернар Жан 65
Беровић Радивоје 28
Бећковић Матија 19, 238
Бијелић Јован 28
Билимовић Антон Д. 28
Благојевић Милош 28
Благојевић Обрен 28
Блануша Данило 62
Блашкович Дионизе 65
Блед Жан-Пол 24
Бобжињски Михал 65

Богдан Јоан 65
Богдановић Богдан 54
Богдановић Борислав 65
Богдановић Димитрије 28
Богдановић Милан 28
Богетић Драган 23, 212, 217, 267
Богишић Валтазар 29
Богуновић Владимир 29
Божић Бранко 29
Божић Иван 54
Божић Мирко 62
Божић Светислав 25, 115, 117, 225
Бојић Милорад 54
Божовић Борислав 29, 281
Божовић Иван 11, 110, 145, 244
Бојовић Злата 8, 20, 104, 140, 195, 196, 200, 235, 236, 252–254, 258, 262, 263, 273, 329
Бокрис Џон 65, 93, 240
Болдвин Џемс Марк 65
Бори Имре 29
Борић Душан 29
Боројевић Славко 29
Борхграв Емил 79
Бошковић Јован 29
Бошковић Стеван 29, 234, 273
Бошковић Стојан 29, 253
Бошњаковић Владимир 29
Бранка Виторе 65
Брановачки Данило 29
Браун Максимилијан 65
Брауницер Герхард 65
Браше Жан 65
Брашован Драгиша 54
Брен Едмонд 65
Брецељ Богдан 62
Брикнер Александер 65
Брин Жан 65
Бритн Бенџамин 65
Бродел Фернан 66
Броз Јосип Тито 87
Брок Олаф 66
Брукнер Богдан 29
Брукнер Часлав 11
Брусина Спиридон-Шпиро 54
Бручи Рудолф 30
Будилович Антон Семјонович 80
Будимир Милан 30
Будмани Петар 55
Бузников Генадиј Алексејевич 66
Буковац Влахо 55
Букуров Бранислав 62
Букуров Станислав 55
Булић Фране 55
Бумбаширевић Владимир 17, 141, 177, 185, 245, 256
Бумбаширевић Марко 18, 177, 180, 182, 193
Бумбаширевић Живојин 30
Бурас Хараламбос 66
Буријан Рихард 55
Бурмов Тодор Стојанов 80
Буслајев Фјодор Иванович 80
Бутозан Васо 55, 232, 281

Вавилов Сергеј Иванович 66
Вагнер Хенри Н. 66
Вајан Андре 66
Вајс Паул 66
Ваксман Селман 66
Валдони Пјетро 66
Вален Роберт Жане 66
Валтровић Михаило 30
Ваљавец Матија 80
Вамбери Армин 66
Ваничек Фрањо 80
Варади Тибор 21, 97, 138, 139, 206, 266, 315, 316
Варићак Владимир 55
Васиљев Александр Александрович 66
Васиљевић Алимпије 80
Васиљевски Василиј Григорјевич 66
Васић Драгиша 55
Васић Милоје 30
Ватерболк Тјалинг 66
Вацлик Јан 80
Ведел Жорж 66
Велес Егон 66
Величковић Владимир 62, 214, 247, 286, 287
Величковић Душан 55
Велмар-Јанковић Светлана 30
Велте Дитрих Х. 11
Вељковић Влада 8, 15, 100, 101, 140, 165, 174, 235, 270, 326, 327, 329–332
Вељковић Стојан 80
Вентури Франко 66
Вересић (Максим) Мојсеј 80
Верешчагин Василиј Васиљевич 80
Верковић Стефан 80
Вернер Јоахим 66
Верон Марсел 66
Вес Јулиус Е. 67
Веселовски Александр Николајевич 67
Вета Анђело 80
Видић Бранислав 67
Видмар Јосип 62
Видовић Емануел 55
Видоески Божидар 67, 197

Визел Торстен 19
Вили Клод 67
Виноградов Александр Павлович 67
Виноградов Виктор Владимирович 67
Виноградов Иван Матвејевич 67
Витковић Гаврило 80
Виторовић Драгомир 30
Владимиров Василиј Сергејевич 67
Влаисављевић Вељко 19
Војводић Драган 23, 95, 98, 132, 212, 216, 263, 268, 276, 283
Војводић Михаило 8, 23, 213, 235, 252, 253, 263, 267
Војновић Иво 55, 254
Војнович Владимир Николајевич 67
Вокотопулос Панајотис 24
Волков Мстислав Васиљевич 67
Воронъец Константин П. 30
Воук Вале 55
Вузевски Војислав 67
Вујановић Божидар 30
Вујевић Павле 30
Вујић Владимир 55
Вујић Михаило 30
Вујић Никола 80
Вујичић Стојан 67
Вукасовић Вулетић Вид 55
Вукасовић Павле 30
Вукдраговић Михаило 30
Вукићевић Никола Ђ. 80
Вукобратовић Миомир 30
Вуковић Сава 55
Вукосавић Н. Слободан 8, 15, 101, 105, 143, 165–170, 173, 179, 235, 244, 252
Вукотић Драгутин 62
Вуксановић Миро 20, 90, 91, 105, 140, 195, 196, 199, 229, 259, 271, 276, 277, 280, 299, 314–316, 319, 320
Вулић Никола 30
Вуловић Светислав 31, 196, 262
Вуњак-Новаковић Гордана 14
Вучетић Антоније 55
Вучинић Вејн 67
Вучић Вукан Р. 15
Вучић Новица 31

Гавриловић Богдан 31, 253
Гавриловић Загорка 62
Гавриловић Михаило 31
Гавриловић Славко 31
Галето Диониђи 67
Галис Арне 67
Галоа Пјер Мари 67
Гарашанин Милутин 31
Гарашанин Милутин 31
Гашић Мирослав 31
Гвозденовић Недељко 31
Герзић Зоран 55
Гершић Глигорије-Гига 31
Гијмен Роже 19
Гледстон Вилијам Едвард 80
Глигорић Велибор 31, 253
Говен Огист 67
Голубовић Димитрије 80
Горјановић Крамбергер Драгутин 55
Грабар Андре 67
Гранић-Филарет Бранко 31
Графенауер Бого 62
Грденић Драго 67
Грегоар Анри 68
Греков Борис Дмитријевич 68
Грингард Пол 68
Грицкат-Радуловић Ирена 31
Грковић-Мејџор Јасмина 8, 20, 91, 92, 102, 114, 116, 117, 122, 137, 139, 195, 196, 199, 237, 245, 247, 252, 258–260, 263, 271, 277, 314–316, 320, 330, 337
Грозданов Цветан 68
Грот Јаков Карлович 80
Грот Константин Јаковљевич 81
Грубачић Слободан 20, 195, 196, 201, 261
Грујић Јеврем 81
Грујић Радослав 55
Грујић Сава 81
Гурвич Жорж 68
Гускова Јелена 24, 92, 247
Гутман Иван 12, 123, 143, 157, 341, 342
Гушић Бранимир 55

Давидов Динко 31
Давсон Хју 68
Дамњановић Милан 7, 9, 107, 110, 144, 145, 149, 235, 252
Данеш Јиржи 68
Даниловић Војислав 32
Данојлић Милован 32, 91, 103, 118, 196, 243
Дарби Вилијам 68
Дворжак Антоњин 68
Девеџић Владан 15, 104, 105, 175, 243, 244
Де Губернатис Анђело 81
Дедијер Владимир 32
Делић Јован 20, 195, 196, 202, 238, 254, 255
Демус Ото 68
Дени Ернест 68
Дероко Александар 32, 94, 232, 286
Деспић Александар 32, 253

Деспић Дејан 24, 142, 220, 222
Дестунис Гаврил Спиридонович 81
Дешнер Карлхајнц 68
Дивал Ноел 68
Диверже Морис 68
Дигве Ејнар 68
Дил Шарл 68
Димитријевић Сава 81
Димић Љубодраг 8, 23, 102, 104, 105, 141, 212, 213, 254, 267, 327
Динић Михаило 32
Дитур Жан 68
Добровић Никола 32, 123, 124, 136, 138, 219, 233, 253, 254, 287
Добросављевић Слободан 32
Докић Лазар 81
Долинка Игор 10, 138, 153, 315–317
Домин Карел 68
Дорошевски Витолд 68
Доти Пол 68
Драгашевић Јован 81
Драгнић Алекс 68
Драговић Марко 81
Дражић Драгутин 32
Дринов Марин Стојанов 81
Дробњаковић Боривоје 55
Друе Анри 81
Дујчев Иван 68
Дучић Јован 32, 196, 198, 202, 215, 254, 255, 261
Дучић Нићифор 32, 253
Душанић Слободан 32

Ђаја Иван 32
Ђалски Ксавер Шандор (Бабић Љубомир) 56
Ђелинео Стефан 56, 93, 163, 242
Ђорђевић Андра 32
Ђорђевић Антоније 14, 100, 169, 171
Ђорђевић Божидар 33
Ђорђевић Владан 33, 258
Ђорђевић Владан 33, 118, 168, 268
Ђорђевић Димитрије 62
Ђорђевић Драгутин Ј. 56
Ђорђевић Живојин 33, 156, 160, 256
Ђорђевић Јован 33
Ђорђевић Јован 81
Ђорђевић Милан 56
Ђорђевић Пера (Петар) П. 33
Ђорђевић Тихомир Р. 33
Ђукић Ђорђе 33
Ђуран И. Милош 13, 97, 161, 165, 273, 339–343
Ђурђев Бранислав 33
Ђурић Војислав Ј. 33
Ђурић Војислав М. 33
Ђурић Димитрије 81
Ђурић Зоран 33
Ђурић Милан 33
Ђурић Милош 33, 263
Ђурић Михаило 34, 289
Ђуричић Богдан 34
Ђуричић Илија 34, 93, 177, 194, 242, 253
Ђуришић Милутин 34

Еванс Артур Ц. 81
Еверит Вилијам Н. 68
Егер Рудолф 69
Едвардс Џеси 69
Екмечић Милорад 34
Елезовић Глиша (Глигорије) 56
Ердеј-Груз Тибор 69
Ердељановић Јован М. 34
Ерцеговац Марко 34
Ерцеговац Милош 15
Есканд Леополд 69

Жариков Вилен Андрејевич 69
Жебељан Исидора 34
Жежељ Бранко 34, 167
Живановић Јован 56
Живановић Тома 34
Живковић Миленко 56
Живковић Петар Ј. 56
Живојиновић Драгољуб 34, 267
Живојиновић Мирјана 23, 116, 119, 143, 167, 168, 211, 213, 232, 263, 273, 281, 306
Живојиновић Светислав 56
Жујовић Јован М. 34, 253
Жупанич Нико 56
Жупанчич Отон 34

Завадски Силвестер 69
Закитинос Дионисиос 69
Закић Борислав 56
Зарић Зоран 56
Захрадник Карел 69
Здравковић Стеван 81
Зеје Жак 69
Зеленовић Драгутин 56
Зенкевич Лав Александрович 69
Зепос Панајотис Ј. 69
Зечевић Милош 81
Зима Лука 81
Зимоњић Дражен 13
Златарски Георгиј Николов 69
Злоковић Берислав 18

Злоковић Ђорђе 34, 257
Зоре Луко 56
Зрнић Ненад 34
Зубати Јозеф 69

Ибровац Миодраг 35
Иванић Момчило 56
Ивановић Љубомир 56
Иванишевић Вујадин 23, 98, 107, 138, 211, 215, 236, 247, 291, 335
Ивата Масајуки 22
Ивачковић Светозар 81
Ивашкјевич Јарослав 69
Ивић Александар 35
Ивић Милка 35, 91, 196, 197, 199, 200, 277, 281, 320
Ивић Павле 35, 204
Ившић Стјепан 56
Игњатовић Јаков (Јаша) 56, 136, 139, 270
Икономидис Николаос 69
Илић Јован 82
Иналџик Халил 69
Ирби Полин 82
Исаковић Антоније 35, 93, 196, 243, 281, 320

Јагић Ватрослав 35
Јакац Божидар 62, 290
Јакобсен Арне 69
Јакобсен Пер 20
Јакобсон Роман Осипович 69, 258
Јаковљевић Стеван 35, 163, 339
Јакшић Владимир 82
Јамакава Тамио 69
Јанковић Љубица 35
Јанковић Милован 82
Јанковић Никола 35, 225, 321, 343
Јањић Завиша 57
Јастребов Иван Степанович 69
Јеврић Олга 35, 93, 124, 138, 218–220, 226, 232, 233, 238, 285, 286, 289
Јевтић Иван 25, 90, 104, 141, 218, 220, 224, 235, 243, 252, 268
Језбера Јан Франтишек 82
Јеленковић Бранислав 10, 104, 141, 153
Јенихен Манфред 69
Јенко Даворин 35
Јеротић Владета 35, 204
Јиречек Константин Јозеф 70
Јоанновић Ђорђе 57
Јовановић Богољуб 82
Јовановић Борислав 35
Јовановић Владимир 82, 253
Јовановић Драгољуб 57
Јовановић Ђорђе 35, 233, 289
Јовановић Змај Јован 35
Јовановић Јелена 25, 104, 105, 138, 141, 218, 220–222, 225, 244, 268, 270, 328, 334, 336
Јовановић Јован Јероним 82
Јовановић Коста 82, 105
Јовановић Љубомир 36
Јовановић Милован 36
Јовановић (Милоје) Михаило 82
Јовановић Морски Милан 36
Јовановић Паја 36
Јовановић Петар С. 36
Јовановић Радмило 57
Јовановић Слободан 36, 253
Јовић Видојко 9, 97, 98, 142, 144, 145, 148, 236, 253, 273, 291
Јовичић Милорад 57
Јовичић Миодраг 36
Јовчић Димитрије 36
Јорга Никола 70
Јосимовић Емилијан 82
Јосиф Енрико 36
Јосифовић Младен 36
Јуранчич Јанко 62

Кадлец Карел 70
Кајзер Шарл 70
Калеб Вјекослав 62
Калић Јованка 23, 213
Калопер Немања 10
Каљевић Љубомир 82
Каназир Душан 36, 234, 253, 274
Каниц Феликс 82
Кањух Владимир 16, 92, 97, 111, 177–180, 182, 183, 247
Капица Пјотр Леонидович 70
Карамата Јован 36
Карамата Стеван 36
Карас Франк 14
Кардељ Едвард 36
Касен Рене 70
Касу Жан 70
Кацер Фридрих 57
Кашаи Тибор 18
Кашанин Радивој 37
Кедров Бонифацијј Михајлович 70
Керимов Џангир 70
Кидрич Франце 37
Кин Отмар 70
Киш Данило 57, 202, 271
Клајн Иван 37, 196, 232, 262, 281, 306
Клаус Вацлав 22
Клерић Љубомир 37

Клуге Ролф Дитер 20
Кмеђ Јан 37
Кнежевић Зоран 7, 10, 89–92, 95, 96, 102, 103, 107, 111, 115, 117–119, 122, 123, 140–146, 150, 169, 180, 181, 183, 188, 205, 211, 229, 234, 243, 245, 247, 252, 261, 263, 268, 274, 284, 285, 299, 308, 320
Ковачевић Благоје 57, 257
Ковачевић Душан 19, 196, 238, 262
Ковачевић Зоран 16, 183, 184, 270, 271, 315–318
Ковачевић Љубомир 37, 296
Ковачевић-Којић Десанка 37, 118
Ковачић Ристо 82
Когој Фрањо 62
Коен Сејмур 70
Козлов Валериј Васиљевич 16
Коички Стеван 37
Којић Бранислав 37
Којић Милош 15, 165, 168, 172, 340, 342
Колар Јозеф 82
Колендић Петар 37
Коломбо Антонио 19
Колс Џон 70
Кољевић Светозар 37
Кондаков Никодин Павлович 70
Кондорели Луиђи 70
Кондураки Емилијан 70
Конев Илија 70
Конески Блаже 62
Конрад Ђерђ 70
Константиновић Зоран 37
Коњевић Никола 9, 144, 147, 238, 300
Коњовић Милан 37, 200, 320
Коњовић Петар 37, 221
Кораћ Војислав 38
Коренс Карл 70
Кос Милко 57
Косановић Богдан 57
Косановић Сава 82
Космач Цирил 62
Костић Александар 22, 97, 98, 105, 205, 206, 208, 244, 246, 253, 257, 267, 273, 291, 294, 296, 298, 329–331, 334
Костић Владимир 7, 16, 89, 90, 92, 94, 97–99, 102, 108, 111, 113–115, 117, 118, 123, 146, 167, 177–180, 182, 185, 234, 245, 247, 252–254, 263, 274, 282, 283, 285, 291, 301, 308,
Костић Лаза 38, 202, 203
Костић Миливоје 38
Костић Мита (Димитрије) 38
Костић Ненад 13
Костић Слободан 38
Костренчић Марко 62
Котарбињски Тадеуш 70
Кош Ерих 38
Кошанин Недељко 38, 163
Крајндлер Артур 70
Крањец Мишко 62
Крбек Иво 57
Крек Грегор 82
Крестић Василије 22, 94, 95, 97, 115, 123, 142, 211, 212, 273, 275
Кривокапић Зоран 38, 118
Крлежа Мирослав 38
Крсмановић Велибор 14
Крстић Ђорђе 83
Крстић Милан 38, 167
Крстић Мирослав 16
Крстић Никола 83
Крумбахер Карл 70
Кршинић Франо 62
Кујунџић Милан (Абердар) 38
Кулаковски Платон Андрејевич 83
Куленовић Скендер 38
Кули Дентон Артур 71
Кулиш Пантелејмон Александрович 83
Кулчињски Станислав 71
Куљбакин Степан 38, 281
Кумануди Стефан 83
Кунадис Антони 15
Курепа Ђуро 38
Курепа Милан 57
Курилович Јежи 71
Курушима Хидесабуро 71
Кухач Фрањо Ксавер 83
Кухељ Антон 62
Кшижановски Јулијан 71

Лаврич Божидар 57
Лавров Пјотр Алексејевич 71
Лазарев Виктор Никитич 71
Лазаревић Ђорђе 38
Лазаревић Лаза К. 57
Лаију Ангелики Е. 71
Лакасањ Антоан 71
Лакроа Алфред 71
Лалић Иван В. 57
Лалић Михаило 39
Лалић Небојша 7, 17, 89, 90, 92, 103, 115, 117, 122, 180, 187, 208, 229, 245, 252, 267, 276, 287, 299
Ламански Владимир Иванович 83
Ламброс Спиридон 83
Лапиш Каролји 18, 183
Ласкарев Владимир Д. 39

Ласкарис Михал 71
Лауер Рајнхард 20
Леже Луј 83
Леким Жан 71
Леко Марко 83
Лековић Војислав 17, 178, 188
Лемерл Пол 71
Лена Пјер 11
Леонов Леонид Максимович 71
Леонтович Фјодор Иванович 83
Лер-Сплавински Тадеуш 71
Лескин Аугуст 71
Лесковац Младен 39
Лечић Тошевски Душица 17, 115, 117, 178–180, 182, 183, 190, 223, 257
Лиан Камиј 71
Лихачов Дмитриј Сергејевич 71
Личеноски Лазар 57
Лозанић Сима 39, 91, 93, 94, 155, 156, 162, 232, 239, 253, 257, 274, 280, 285, 296
Лојаница Милан 8, 24, 99, 104, 218–220, 223, 226, 231, 235, 252, 253, 263, 268, 279, 309
Лома Александар 20, 98, 195, 196, 198, 202, 235, 259, 291, 330, 331, 335
Лома Миодраг 20, 139, 203, 236, 258, 270
Лошонц Алпар 22, 139, 209, 246, 265, 266, 271, 315–318
Лубарда Петар 39, 286
Лукић Радомир 39
Луковић Милан Т. 39
Лутовац Милисав 39
Лутославски Витолд 71

Љубић Шиме 83

Мавер Ђовани 71
Маглић Богдан 72, 342
Мазон Андре 72
Мајер Владимир 72
Мајков Аполон Александрович 83
Мајкснер Фрањо 83
Мајор Мате 72
Макабе Тошијаки 16
Макконел Харден 72
Максимовић Десанка 39, 93, 196, 198, 202, 242, 281
Максимовић Зоран 39, 93, 145
Максимовић Иван 39
Максимовић Љубомир 7, 22, 89, 92, 102, 111, 123, 137, 146, 211, 212, 231, 245, 247, 263, 266, 279, 329
Малецки Антони 83
Малро Андре 72
Манојловић Гавро 57
Маргулис Александер 72
Маретић Томислав 39
Маринковић Драгослав 12, 103, 141, 156, 157, 181
Маринковић Јосиф 57
Маринковић Ранко 72
Мариновић Јован 83
Маринчић Александар 39
Марић Војислав 39
Марић Звонко 40
Марић Лука 63
Марић Љубица 40
Марић Милан 25, 220, 315
Марић Растислав 57
Марић Сретен 40
Марјановић Милосав 40, 91, 118, 144, 145, 243
Марковић Б. Слободан 10, 105, 138, 146, 153, 253, 267, 315–317, 342
Марковић Миодраг 7, 23, 89, 92, 95, 98, 103, 107, 111, 115, 117, 122, 135, 212, 214, 235–237, 245–247, 267, 284, 291, 294, 339
Марковић Михаило 40, 93, 205, 208, 241, 281
Мартиновић Нико 57
Мартиновић Петар 40
Матавуљ Симо 40
Мате Жорж 72
Матејко Јан 83
Матељевић Миодраг 10, 115, 117, 152, 294, 332
Матић Душан 40, 281
Матичек Роналд Гросарт 19
Матковић Петар 57
Мацура Милош 40
Мацура Слободан 13
Машић Никола 83
Медаковић Дејан 40, 136, 212, 253
Медаковић Милорад 84
Медовић Аћим 84
Мезеи Стеван 58
Меје Антоан 72
Мекензи Дејвид 72
Мекули Есад 63
Мелик Антон 58
Мендељејев Дмитриј Иванович 72
Менер Владимир Васиљевич 72
Ментус Славко 12, 97, 159
Месингер Федор 9, 145, 146, 247, 257, 279, 329
Мештровић Иван 40
Мијатовић Чедомиљ 40, 253
Мијач Дејан 58

Мије Габријел 72
Микешин Михаил Осипович 84
Миклошич Франц 40
Микусињски Јан 72
Миланковић Богдан 58
Миланковић Милутин 40, 91, 94, 105, 144, 146, 147, 150, 153, 207, 231, 274, 279, 290
Милаш Никодим 58
Милер Инго 16
Милетић Светозар 84
Милин Радивој 40
Милисавац Живан 41
Милић Мирко 58
Милићевић Милан Ђ. 41, 253
Милковски Зигмунд 84
Милку Штефан 72
Миловановић Градимир 8, 9, 98, 116, 119, 146, 149, 252, 282, 291, 327, 330, 332
Миловановић Ђорђе Н. 84
Миловић Душан 41
Милојевић Боривоје Ж. 41
Милојевић Милош 84
Милојковић-Ђурић Јелена 63
Милосављевић Миодраг 41
Милосављевић Предраг Пеђа 41, 234
Милосављевић Слободан 12, 98, 132, 156, 160, 319
Милош Чеслав 72
Милошевић-Ђорђевић Нада 41, 263
Милошевић Никола 41, 202
Милуновић Мило 41, 268
Милутиновић Драгутин (Драгиша) С. 84
Милчински Јанез 63
Миљанић Петар 41
Миркин-Гецевич Борис 72
Мирковић Мијо 58
Митковић Милорад 41, 257
Митровић Андреј 58
Митровић Бранислав 24, 94, 98, 224, 234, 257, 291, 294
Митровић Душан 58
Митровић Митар 41
Митровић Момчило 58
Мићовић Вукић М. 41
Михаиловић Драгослав 41, 91, 97, 104, 118, 194, 196, 204, 210, 243
Михаиловић Коста 42, 208
Михаиловић Љубодраг 58
Михаиловић Милорад Бата 63, 93, 214, 241, 269, 284, 286, 287, 289
Михаиловић Михаило Љ. 42
Михаљевић Миодраг 15, 98, 105, 167, 175, 236, 244, 247, 258, 265, 291, 340
Мицић Драган 8, 17, 106, 111, 177–180, 182, 186, 235, 252
Мишеле Карл Лудвиг 84
Мишковић Војислав 42, 234, 273
Мишковић Јован 42, 253
Мјасников Александр Леонидович 72
Младеновић Александар 42
Младеновић Милош 58
Мојленграхт Ејнер 73
Мокрањац Василије 42, 219, 221, 223, 224, 233, 240, 257, 290
Мокрањац Стеван Ст. 58
Момзен Теодор 84
Монтел Пол 73
Монтићели Ђорђо 73
Моравчик Ђула 73
Мота Пиетро 73
Мршуља Богомир 58
Мука Арношт К. 73
Мур Хенри 73
Мурат Марко 42
Мурко Матија 58
Мусић Аугуст 58

Назор Владимир 42
Наливкин Дмитриј Васиљевич 73
Нарочницка Наталија 24
Нарочницки Алексеј Леонтијевич 73
Нахтигал Рајко 58
Невекловски Герхард 21
Недељковић Душан 42
Ненадовић Љубомир П. 42, 253
Ненадовић Мирослав 42
Ненин Миливој 20, 138, 203, 270, 271, 315, 316
Нешић Димитрије 42, 253
Нешић Ђорђе 42, 93, 177, 178, 194, 202, 234, 238, 242, 274
Нидерле Лубор 73
Никетић Марјан 13, 156, 162, 327, 329, 334, 335
Никетић Светозар 84
Николајевић Георгије 84
Николајевић Светомир 42
Николић Андра 42
Николић Пантелија 43
Николиш Гојко 43, 231, 278
Нинчић Момчило 58
Новак Виктор 43, 231, 233, 234, 273, 278, 288
Новак Грга 63
Новаков Тихомир 73
Новаковић Стојан 43, 213, 253
Новиков Сергеј Петрович 11

Нодило Натко 58
Нориндер Харалд 73
Нушић Бранислав 43, 262

Њич Казимјеж 73

Обен Мишел 73
Оболенски Димитриј 73
Обрадовић Зоран 11
Обрадовић Илија 43
Обрадовић Никола 43
Овчиников Јуриј Анатољевич 73
Оганесјан Јуриј Цолакович 11
Огњановић Илија (Абуказем) 84
Олшак Вацлав 73
Оман Емил 73
Омчикус Петар 43, 286
Опалек Казимјеж 73
Остојић Миодраг 16, 184
Остојић Тихомир 58, 226
Острогорски Георгије 43, 234, 274
Оташевић Душан 24, 104, 113, 218–220, 224, 235, 282–285, 287, 291
Охоцимски Дмитриј Јевгењевич 73
Оцић Часлав 21, 143, 207, 208

Павић Армин 84
Павић Милорад 43
Павлов Тодор Димитров 73
Павловић Драгољуб 43
Павловић Драгољуб (Дража) 43
Павловић Ђорђе 43
Павловић Живко Г. 43
Павловић Миливој 59
Павловић Миодраг 43
Павловић Петар С. 43
Павловић Стеван 84
Павловић Стојан 43
Палавестра Предраг 44
Пантелић Душан 44
Пантелић Ђорђе 84
Пантелић Стеван Р. 84
Пантић Владимир 44
Пантић Мирослав 44
Пантић Никола 44
Панто Ђерђ 11
Пантовић Милорад 44, 167
Панчић Јосиф 44, 253, 295, 298
Папазоглу Фанула 44, 234, 274
Папо Изидор 44
Пауновић Зоран 20, 139, 195, 202, 203, 237, 258, 263, 271, 314–318
Пастер Валери-Радо Луј 73
Пачу Јован 85
Пекић Борислав 59
Перен Франсис 74
Перић Живојин 59
Перић Миљенко 12, 253
Перичић Властимир 59
Перовић Драго 59
Перовић Сава 44, 242
Перт Арво 25
Петановић Радмила 12, 102, 155, 160, 256, 263
Петковић Владимир К. 44
Петковић Владимир Р. 44
Петковић Коста 44
Петковић Михаило К. 85
Петковић Сава 44
Петрановић Герасим 85
Петровић Бошко 45
Петровић Бошко 45
Петровић Вељко 45
Петровић Војислав 45
Петровић Гајо 63
Петровић Горан 20, 90, 98, 103, 105, 196, 200, 237, 238, 243, 276, 294
Петровић Емил 74
Петровић Златибор 45
Петровић Зора 59
Петровић Љ. Зоран 14, 98, 100, 139, 141, 165–171, 282, 291, 334
Петровић С. Зоран 14, 270
Петровић Павле 22, 98, 104, 140, 141, 208, 235, 257, 276, 294, 329, 335
Петровић Мита (Димитрије) 59
Петровић Михаило Алас 45
Петровић Сава 59
Петровић Светозар 45, 139
Петровић Чедомир 16
Петровски Борис Васиљевич 74
Петронијевић Бранислав 45
Петронијевић Милан 85
Пећинар Миладин 45
Пецић Јосиф 85
Пешикан Митар 45
Пешко Предраг 17, 97, 102, 188, 237
Пивко Светополк 45
Пијаде Моша 45
Пикано Еуђенио 19
Пикар Пјер Шарл 74
Пико Емил 85
Пилар Ђуро 59
Пилиповић Стеван 7–9, 89, 92, 116, 122, 123, 138, 144, 146, 148, 245, 314, 315, 317–320
Пинтер Харолд 74
Пипер Предраг 45, 259–261, 263, 268

Пипин Александр Николајевич 85
Плашка Рихард 74
Племељ Јосип 59
Побједоносцев Константин Петрович 85
Подрека Борис 25
Поленаковић Момир 74
Поленаковић Харалампије 63
Поливка Јиржи 74
Полит-Десанчић Михаило 85
Помпеју Димитрије 74
Попа Васко 63, 140, 270
Попов Чедомир 45
Поповић Александар 74
Поповић Богдан 45
Поповић Бранко 46
Поповић Владислав 46
Поповић Дејан 46, 257
Поповић Ђорђе 85
Поповић Зоја 16
Поповић В. Зоран 7, 14, 89, 91, 92, 115, 117, 122, 123, 126, 165, 166, 168–170, 172, 181, 235, 245, 263, 308
Поповић Зоран Д. 15
Поповић Јован 59
Поповић Љубомир Љуба 63
Поповић Миодраг Мића 46, 226, 232, 241, 269, 281, 284, 286, 287, 289
Поповић Павле 46, 195
Поповић Петар 46
Поповић Петар Ј. 59
Поповић Стеван В. 85
Поповић Стеван Д. 85
Поповић Стеван Р. 85
Попсавин Велимир 13, 97, 139, 161, 270, 315–317
Потје Пјер 74
Првановић Милева 46
Предић Урош 46
Прелог Владимир 74
Премерштајн Антон 59
Пријатељ Круно 63
Принцинг Гинтер 24
Продановић Јаков Јаша 46
Прусинер Стенли Б. 14
Пују Жан 74
Пулски Ференц 85
Пупин Михајло 59, 105, 168, 244
Путанов Паула 46
Пушин Никола А. 59

Радак Ђорђе 17, 105, 107, 177–179, 182, 189
Радакришнан Сарвепали 74
Раденковић Љубинко 20, 140, 195–197, 201, 258, 272, 327, 329–334, 337
Радић Душан 46
Радић Ђорђе 85
Радмиловић Велимир 15, 98, 165, 167, 169, 170, 173, 227, 235, 257, 263, 276, 294, 342
Радовановић Војислав 59
Радовановић Милорад 46
Радовановић Милутин 46
Радовановић Мирослав 46
Радовановић Нинослав 17, 187, 315
Радовановић Светолик 47
Радовић Зоран 10, 145, 151, 235
Радовић Иван 59
Радојевић Мира 23, 94, 97, 210, 212, 217, 220, 236, 254, 266, 267, 273
Радојичић Ђорђе Сп. 47
Радојчић Милош 59
Радојчић Никола 47
Радојчић Светозар 47
Радонић Јован 47
Радосављевић Александар 47
Радуновић Небојша 17, 190
Радуловачки Миодраг 74
Раичковић Стеван 47
Рајичић Станојло 47, 223, 290
Рајт Џорџ Хенрик фон 74
Ракић Љубисав (Љубиша) 47, 118, 178
Ракић Милан М. 47, 255, 296
Ракић Пашко 18
Раковец Иван 63
Раковић Бранко 47
Ракочевић Владимир 8, 10, 115, 152, 327, 329, 330
Рамачандра Рао Нагеса Чинтамани 14
Рамбо Алфред 74
Рамовш Фран 59
Рамон Гастон 74
Рачки Фрањо 60
Рашка Карел 74
Рашковић Јован 63
Реји Џемс 74
Рељић Радомир 47, 286
Рендић Иван 85
Ренијерис Марко 85
Решетар Милан 47
Рибар Бела 63
Рибникар Слободан 47
Ригер Франтишек Ладислав 85
Рикалин Николај Николајевич 74
Ристић Јован 47, 274
Ристић Јован 47, 234, 253
Ристић Милан 48, 296

Ристић Момчило 48
Рјепин Иља Јефимович 74
Розамбер Андре 75
Розвадовски Јан 75
Розен Стенли 75
Росандић Тома 48
Рош Жан 75
Рош Мирко 48
Руварац Димитрије 60
Руварац Илларион 48
Ружичић Никанор 85
Ружичић Урош 48, 178, 256
Ружичка Лавослав 75
Румјанцев Валентин Витаљевич 75
Ругар Симон 60

Сабо Имре 75
Савић Димитрије 48
Савић Кирило 60
Савић Павле 48, 253
Саичић Радомир 13, 98, 142, 155, 161, 282, 291, 294
Салтиков Никола Н. 48
Самарџић Радован 48
Сапори Армандо 75
Сарић Милоје 48
Сатарић Миљко 9, 144, 150, 315–317
Саундерс Овен Алфред 75
Сејбин Алберт 75
Секерис Константин 75
Секулић Исидора 48, 202
Селенић Слободан 60, 234, 273, 274
Сели Иштван 48
Селимовић Меша 48
Сендов Благовест 75
Сентаготаи Јанош 75
Сенткларађи Јене 86
Серафимовски Томе 75
Сергејевич Михалков Никита 25
Сестан Ернесто 75
Сеферовић Петар 17, 97, 177, 182, 191, 253, 301, 319
Сиборг Глен Теодор 75
Симион Еуђен 75, 118
Симић Мајкл (Михаило) 75
Симић Мирослав 60
Симић Татјана 18, 97, 178, 180, 194
Симић Чедомир 49
Симовић Љубомир 19, 98, 123, 136, 197, 262, 282, 291
Симоновић Слободан 16, 167
Синдик Илија 60
Сједов Леонид Иванович 75
Сјенкјевич Хенрих 75
Сјерпињски Вацлав 76
Скарић Владислав 60
Скерлић Јован 60
Скок Петар 60
Скороход Валериј Владимирович 76
Скрјабин Константин Иванович 76
Славковић Јован 60
Смирнова Сергејевна Енгелина 24
Смирнов Владимир Иванович 76
Смичиклас Тадија 60
Собољевски Алексеј Иванович 76
Сокић Љубица 49, 220, 234, 274
Солжењицин Александр 76
Спасић Алекса Н. 86
Спасић Милован 86
Спасович Владимир Данилович 86
Спекторски Евгеније В. 60
Сперански Михаил Несторович 76
Спремић Момчило 23, 231
Спригс Ричард 76
Спужић Владимир 49
Спужић Иван 49
Србиновић Младен 49, 286
Срдић Владимир 15, 106, 138, 165–168, 170, 174, 270, 315–317
Срејовић Драгослав 49, 148, 236, 272, 273, 339
Сремац Стеван 49
Сретеновић Сава 86
Срећковић Пантелија (Панта) С. 49
Станковић Богољуб 49
Станковић Горан 18, 97, 105, 177, 180, 182, 192
Станковић Синиша 49, 158
Становчић Војислав 49
Станојевић Станоје 49
Станчић Светислав 60
Стевановић Андра Ј. 49
Стевановић Боривоје 49
Стевановић Борислав 50
Стевановић Владимир 7, 12, 155, 158, 235, 252, 256, 263
Стевановић Милан 18, 177
Стевановић Милена 12, 98, 132, 156, 158
Стевановић Милица 25, 103, 111, 218–220, 224
Стевановић Михаило 50
Стевановић Петар 50
Стевановић Тодор 25, 97, 224, 235, 273
Стеле Франце 60
Стефановић Владисав 50
Стефановић Димитрије 50, 222
Стефановић Ђорђе 50
Стефановић Милутин 50

Стефановић Станоје 50
Стијовић Ристо 50, 290
Стипетић Владимир 76
Стипчевић Никша 50, 234, 273
Стирикович Михаил Адольфович 76
Стојадиновић Нинослав 50
Стојаковић Мирко 50
Стојановић Димитрије 86
Стојановић Н. Милан 14
Стојановић Илија 50
Стојановић Љубомир 50
Стојановић Сретен 50, 93, 219, 226, 233, 243, 288, 290
Стојанчевић Владимир 51
Стојачковић Александар 86
Стојилковић Станко 13
Стругар Владо 63
Ступица Габријел 63
Суботић Гојко 22, 90, 108, 211, 212, 214
Сударе Милан 10, 144, 151, 276
Сундечић Јован 86
Суруткa Јован 51
Суша Свето 51

Табаковић Иван 51, 91, 109, 113, 226, 232, 281, 287, 300
Табачки Миодраг 25, 94, 113, 218, 227, 233, 234, 236, 270, 291–293, 319
Тадић Јорјо 51
Тадић Љубомир 51
Тамбора Анђело 76
Танопулос Василис 18
Тарановски Теодор В. 51
Тартаља Марино 63
Тасић Никола 51
Тасовац Синиша 60
Татаркјевич Владислав 76
Тахиаос Антоније 76
Теодоровић Душан 14, 97, 105, 165–167, 172, 244, 273
Теокарис Периклис 76
Терзин Александар 51
Терзић Славенко 23, 115, 117, 212, 214, 253, 263, 339
Термије Пјер 76
Тесла Никола 51, 223, 241, 280, 335, 336
Тешић Живојин 51
Тешић Милосав 19, 195, 196, 198, 234, 238, 274, 330
Тибке Вернер 76
Тиене Гаетано 19
Тијер Анри 86
Тирлиман Бруно 76
Тителбах Владислав 86
Тихонравов Николај Савич 86
Тице Емил 86
Тишлер Миха 76
Тишма Александар 51, 204
Ткалац Игњатијевић Имбро 86
Тодоровић Доброслав 60
Тодоровић Коста 51
Тодоровић Милева Мица 63
Тодоровић Стеван 51
Тодорчевић Стево 9, 138, 148
Токарев Сергеј Александрович 77
Толстој Лав Николајевич 77
Толстој Никита Илич 77, 93, 196, 198, 201, 242
Толстој Светлана Михајловна 21
Томановић Жељко 13, 94, 156, 163, 293
Томек Вацлав 77
Томић Јован Н. 51
Томић Миодраг 52, 234, 274
Томовић Рајко 52
Топаловић Мита (Димитрије) 86
Тополињска Зузана 21, 259, 264
Торбар Јосип 86
Торгов Игор Владимирович 77
Трајковић Властимир 52, 136, 269
Трапезников Вадим Александрович 77
Тривунац Милош 52
Трнски Иван 86
Тројановић Сима 60
Тројански Александр Степанович 86
Тула Франц 86
Турилов Анатолиј Аркадјевич 24
Туроман Јован 52
Турпајев Тигран Мељкумович 77
Тутузас Павлос 77
Тутунџић Панта 52
Туђан Фран 60
Туцаков Јован 52
Туцић Никола 61

Ћелић Стојан 52, 268
Ћирковић Величковић Тања 13, 92, 111, 155, 157, 162, 247
Ћирковић Сима 52
Ћопић Бранко 52, 91, 200, 202, 231, 233, 237, 238, 278, 289, 290, 300
Ћоровић Владимир 52
Ћосић Добрица 52, 124, 257
Ћудина Јаков 86
Ћулум Јован 52
Ћурчић Слободан 63

Убавкић Петар 86

Увалић Радивој 61
Угринов Павле (Поповић Василије) 52
Угрумов Михаил Вениаминович 19
Унгер Феликс 19
Урисон Ги 77
Урошевић Атанасије 52
Урошевић Влада 21
Урошевић Сава 53
Успенски Фјодор Иванович 77

Фармаковски Владимир 53
Фел Онор 77
Ферари Мауро 16
Ферјанчић Божидар 53
Фикер Фридберт 77
Филиповић Иван 87
Финжгар Алојзиј 64
Фира Александар 53
Фисковић Цвито 64
Флајнер Томас 77
Флашар Мирон 61
Флоински Тимофеј Дмитријевич 77
Фол Александар 77
Фонтен Рене 77
Форо Ласло 11
Фортунатов Филип Фјодорович 77
Фракноји Вилмош 77
Франгеш Михановић Роберт 61
Фролов Константин Васиљевич 77
Фуке Фердинанд Андре 87

Хабермас Јирген 22
Хавранек Бохуслав 77
Хадзидакис Манолис 77
Хадрович Ласло 78
Хаждеу Богдан П. 87
Хајдин Никола 53, 93, 100, 165, 168, 169, 234, 241, 253, 257, 273, 274, 281, 340
Халперн Бернар 78
Халугин Сава 25, 93, 219, 225, 229, 232, 268, 269, 274, 283, 287, 298, 299, 315, 316, 321, 343
Хандке Петер 21
Харват Јозеф 78
Харвуд Роналд 78
Харитос Панајотис 78
Хатала Мартин 87
Хауптман Људмил 61
Хауптман Харалд 78
Хафнер Станислав 78
Хаџи-Ђокић Јован 8, 17, 179, 182, 185, 272, 327, 330, 331
Хаџи Душан 78
Хаџи Јован 61
Хаџиселимовић Хајрудин 64
Хаџић Антоније 87
Хаџић Олга 53
Хвостов Владимир Михаилович 78
Хегедушић Крсто 61
Херак Милан 78
Хербут Федор 53, 91, 144, 231, 243, 279
Херцег Јанош 53
Ходел Роберт 21
Хлитчијев Јаков М. 53
Хорак Јиржи 78
Хофман Феликс 87
Христић Стеван 53
Христић Филип 87
Хујер Олџих 78
Хунгер Херберт 78

Цајлингер Антон 11
Цар Марко 61
Цветко Драготин 64
Цветковић Владица 10, 144, 145, 152, 245
Цветковић Драгош 9, 142, 146
Цвијић Јован 53, 125, 137, 152, 206, 253
Цвитер Фран 64
Ценић Ђорђе 87
Цицин Николај Васиљевич 78
Црквењаков Радомир 13
Црногорац Коста 87

Чавошки Коста 8, 21, 98, 102, 107, 108, 140, 141, 143, 206, 207, 231, 252, 263, 279, 282, 291, 302
Чазов Јевгениј Иванович 78
Чајкановић Веселин 61
Чалић Душан 64
Чампраг Душан 53, 139
Чарота Алексијевич Иван 21
Чековић Живорад 12, 90, 102, 144, 156, 157, 252
Челебоновић Марко 53, 286
Черноуско Феликс Леонидович 15
Чобељић Никола 53
Чолић Миодраг 17, 92, 98, 107, 111, 137, 177–180, 182, 183, 186, 235, 246, 247, 266, 291, 329
Чоловић Радоје 17, 97, 98, 103, 177–180, 182, 187, 234, 256, 257, 273, 274, 276, 342
Чомски Ноам 22
Чремошник Грегор 61
Чубриловић Васа 54
Чулиновић Фердо 61
Чумић Аћим 87

Џамоња Душан 64
Џаџић Петар 61
Џонсон Даглас 78
Џурова Аксинија 21

Шантић Алекса 61
Шапчанин Милорад Поповић 87
Шафаревич Игор Ростиславович 78
Шахматов Алексеј Александрович 78
Шаховић Ксенофон 54, 93, 177, 242
Швикер Јохан Хајнрих 87
Швракић Драган 18
Шенгор Џелал 11
Шиђански Душан 22
Шијан Слободан 25, 98, 102, 226, 227, 276, 294, 297
Шијачки Ђорђе 9, 119, 147
Шили Ендре 11
Шиљак Драгослав 15
Шишић Фердо 61
Шишманов Иван Д. 79
Шкорић Драган 12, 155–157, 256, 315–318
Шкреб Никола 64
Шљиванчанин Жељко 10, 153
Шљивић Бранко 61, 256
Шолаја Богдан 12, 97, 104, 141, 143, 155, 158, 185, 263
Шолохов Михаил Александрович 79
Шопов Ацо 64
Шостакович Дмитриј Дмитријевич 79
Шпалдон Емил 79
Штампар Андрија 54
Штраус Иван 79
Штрекељ Карел 61
Штросмајер Јосип Јурај 87
Шуберт Габријела 21
Шулек Богослав 87
Шуловић Војин 54, 93, 177, 178, 242, 281
Шурмин Ђуро 61
Шушић Веселинка 54, 257
Шушић Миленко 54

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

061.12(497.11)

ГОДИШЊАК / Српска академија наука и уметности ; главни и одговорни уредник Небојша Лалић. – 1887, књ. 1 – Београд : Српска академија наука и уметности, 1888-. – 24 cm

Годишње. – Варијантни наслов: Годишњак за… / Српска академија наука и уметности ISSN 0351-0336 = Годишњак – Српска академија наука и уметности

COBISS.SR-ID 15962370